

TIBETKOMMISSIONENS BERETNING

BILAG

2017

Kommissionen til undersøgelse af sagen om politiets indgriben over for demonstrationer i forbindelse med kinesiske statsbesøg mv.

TIBETKOMMISSIONEN

Kommissionen til undersøgelse af sagen om politiets indgriben over for demonstrationer i forbindelse med kinesiske statsbesøg mv.

Tuk Bagger, Ole Spiermann, Michael Hansen Jensen

TIBETKOMMISSIONEN

BIND 5

INDHOLDSFORTEGNELSE

BIND 1

Forord 3

Kapitel 1
Kommissoriet, kommissionens sammensætning og afgrænsning
af kommissionens opgaver 9

Kapitel 2
Kommissionsundersøgelsens resultat 19

Kapitel 3
Kommissionens sammenfatning og vurdering af det faktiske forløb 25

BIND 2

Kapitel 4
Retlige vurderinger 351

Kapitel 5
Regelgrundlag 377

Kapitel 6
Kommissionens arbejde 423

Kapitel 7
Andre myndigheders sideløbende behandling af hændelserne 445

BIND 3

Kapitel 8.1-8.2
Hændelsesforløb og forklaringer 463

BIND 4	
Kapitel 8.3-8.4	
Hændelsesforløb og forklaringer	1151
BIND 5	
Bilag 1-18	1457
BILAG 1 Høringssvar Claus Hjelm Olsen	1461
BILAG 2 Høringssvar Andrew Jerome Henrik Oryé	1462
BILAG 3 Høringssvar Thorkild Fogde	1465
BILAG 4 Høringssvar Torben Mølgård Jensen	1466
BILAG 5 Høringssvar Kim Lykke Østergaard	1467
BILAG 6 Høringssvar Thomas Tarpgaard	1468
BILAG 7 Høringssvar KF 0765	1469
BILAG 8 Høringssvar KF 0764	1470
BILAG 9 Høringssvar Jakob Gøtze Pedersen	1471
BILAG 10 Høringssvar Anders Dorph	1472
BILAG 11 Høringssvar Anne Kristine Axelsson	1473
BILAG 12 Høringssvar Jens-Christian Bülow	1474
BILAG 13 Høringssvar Anne Berg Mansfeld-Giese	1475
BILAG 14 Høringssvar Esben Haugland	1477
BILAG 15 Høringssvar Louise Falkenberg	1478
BILAG 16 Kommissionens bemærkninger til de indkomne høringssvar	1481
BILAG 17 Kommissionens protokoller	1489
BILAG 18 Skriftlige besvarelser af kommissionens spørgsmål	1991

BILAG 1 Hørings svar Claus Hjelm Olsen

Tibetkommissionen
Att.: kommissionsformand Tuk Bagger
Sendt per e-mail

Anders K Németh
Advokatselskab

Nyhavn 12, st
1051 København K

T (+45) 31 67 63 65
M (+45) 20 23 31 70
F (+45) 70 14 13 15

akn@aknlaw.dk
www.aknlaw.dk

CVR-nr. 21 72 02 32

Danske Bank
Reg 3409
Konto 4310178160

18. september 2017

Vedrørende: udkast til kommissionens bevisvurdering og retlige vurdering, Claus Hjelm Olsen.

Kære Tuk Bagger,

Jeg skal i forlængelse af Tibetkommissionens e-mail dateret 5. september 2017 blot bemærke:

1. At Claus Hjelm Olsen fortsat kan henholde sig til den af ham afgivne forklaring.
2. At han således bestrider, at have udfærdiget den passus i operationsbefalingen fra 2012, der af kommissionen er fortolket som en instruks om, at afskærme den kinesiske præsident for demonstranter, ligesom har bestrider, at have briefet nogen eller på anden måde ageret med afsæt i, at demonstranter ikke måtte være synlige for den kinesiske delegation.
3. At min klient og jeg, som følge af det under 2 anførte, derfor er uenige i kommissionens udkast til retlig vurdering.

Med venlig hilsen
Anders K Németh

Side 1

BILAG 2 Hørings svar Andrew Jerome Henrik Oryé

Sendt pr. e-mail til
kontakt@tibetkommissionen.dk

Tibetkommissionen
Fremtidsvej 1
2860 Søborg

tvc.

ADVOKATFIRMA

Vedr.: J.nr. 4-2016-1053 - Politikommissær Andrew Jerome Henrik Oryé.

Jeg skal i forbindelse med kommissionens skrivelse af 5. september 2017 med udkast til kommissionens bevisvurdering og retlige vurdering vedrørende min klient helt generelt udtale, at min klient fastholder, at han ikke har haft kendskab til eller handlet efter en generel ordre om, at demonstranter ikke måtte være synlige for den kinesiske delegation.

Min klient fremsætter nedenfor en udtalelse til det af kommissionen fremsendte, men jeg vil for en god ordens skyld bemærke, at kommissionen efter min opfattelse tilsyneladende ikke har tillagt det (tilstrækkelig) vægt, at min klient i modsætning til samtlige andre indsatsledere ikke deltog i forberedelserne af besøget i 2012, da det oprindeligt af ledelsen var bestemt, at pk. Claus Rønnegaard skulle fungere som Lima 1 under besøget, og det var først kort inden besøget, ledelsen byttede rundt på Claus Rønnegaards og min klients opgaver.

Min klient deltog derfor som nævnt ikke på nogen måde i forberedelsesforløbet op til besøget men alene i briefing i "Gedestalden" den 12. juni 2012, hvorfor han betragtede denne opgave helt på linje med mange andre lignende operationer, han som indsatsleder gennem en årrække har været involveret i. Min klient bidrog formentlig af samme årsag ikke til hverken operationsbefalinger eller taktiske befalinger.

Helt overordnet gøres det i øvrigt gældende, at min klient under sin funktion som Lima 1 under besøget i 2012 alene har ageret på baggrund af de generelle og konkrete ordrer om håndtering af demonstranter mv., som udgik fra KSN.

Min klients mere konkrete bemærkninger følger her:

"Generelt

Min opgave som indsatsleder på dagen var primært at være til rådighed, såfremt der udbrød spontane uroligheder, ligesom jeg skulle være klar til at kunne stå for en egentlig koordination af 1. indsatsen, hvis præsidenten skulle blive udsat for et angreb.

Ingen af delene var tillæddet, hvorfor jeg ikke trådte i aktion som central indsatsleder.

Jeg blandende mig ikke i de andre indsatslederes opgaver, som de havde haft lang tid til at forberede, navnlig gennem mødeaktivitet, udfærdigelse af taktiske planer mv.

Med min opgave var forberedelsestid ikke nødvendig, og jeg deltog ikke i et eneste forberedelsesmøde.

ADVOKAT

Mads Kramme
E.-mail mkr@tvc.dk
Direkte +45 3318 6124

SEKRETÆR

Anette Sander Dose
E-mail asd@tvc.dk
Direkte +45 3318 6159

KØBENHAVN

H.C. Andersens Blvd 37,4.
DK-1553 København V

TVC.DK

J.nr. 100186
Dato 28.9.2017

Politiaktion 02-11 og 04-01

Det fremgår af operationsplanen, at jeg skulle koordinere politiaktion 02-11 og 04-01, og jeg kan herom oplyse, at jeg på intet tidspunkt havde kontakt med eller overtog ansvaret for politiaktion 04-01, idet KSN på dagen valgte selv at tage styring af politiaktionen uden om mig.

Højbro Plads / Christiansborg Slotsplads

Det er korrekt, at jeg havde kendskab til KSN's plan om at køre køretøjer ind foran demonstranterne på Højbro plads. Dette kendskab fik jeg et stykke tid før køretøjerne blev kørt frem efter telefonisk henvendelse fra KSN leder Claus Olsen, hvilket han også selv har forklaret. Jeg videreformidlede loyalt denne ordre fra KSN til vpk. Peter Spanggaard med en klar besked om, at bilerne skulle køres ind for at afskærme demonstranterne på Højbro Plads, såfremt der kunne konstateres bevægelse i demonstrationen frem mod Christiansborg Slotsplads med henblik på at forhindre, at demonstranter skulle komme over på slotspladsen, ligesom jeg forklarede ham, hvordan KSN i så fald ønskede bilerne stillet op.

Den generelle ordre fra KSN vedrørende demonstrationer på Christiansborg Slotsplads var, at der ikke måtte være demonstranter på slotspladsen, men at alle demonstranter skulle henvises til Højbro Plads. Jeg modtog derimod ingen ordre fra KSN om, at flag, bannere eller lignende skulle fratages demonstranter, eller at den kinesiske delegation ikke måtte se demonstranter. Kort inden den specifikke hændelse afviste jeg overfor kinesiske sikkerhedsfolk at følge deres henstilling om at fratage flag, hvilket min ordonnans overhørte og har udfærdiget en notits om til Politidirektøren i København.

Med hensyn til den specifikke hændelse, hvor jeg adspurgt siger ja til, at der skal tages et flag fra en person, skal det præciseres, at indsatsleder på slotspladsen vpk. Henrik Brix Søndergaard ca. 2 minutter før hele kortegen ankom til Christiansborg meldte, at man i hans politiaktion stod med en person, der stod med en lacykel og et tibetansk flag ved selve opkørslen til Christiansborg på det sted, hvor kortegen skulle passere. Jeg bad ham om at få styr på situationen. Jeg kunne ikke selv se hændelsen fra min placering. Jeg vurderede, at et opkald på det tidspunkt fra en indsatsleder måtte være kritisk og krævede øjeblikkelig handling, hvorfor jeg bad ham få styr på situationen, idet jeg så for mig, at en moddemonstrant med en lacykel og flaget på det sted og på dette tidspunkt ville kunne udgøre en potentiel risiko, da hele politiaktionen skulle kulminere netop nu. Cyklen kunne køre ind foran kortegen, flag smides ind foran bilerne med mere.

Jeg var på daværende tidspunkt ikke, og er fortsat ikke, klar over om der forelå en konkret ordre fra KSN om, at demonstranter skulle fratages flag, bannere eller lignende, men en sådan ordre var i givet fald ikke videreformidlet til mig og derfor selvsagt ikke bestemmende for min beslutning om at bede vpk. Henrik Brix Søndergaard om, i overensstemmelse med ordren fra KSN, at tage hånd om den konkrete demonstrant, som kunne udgøre en sikkerhedstrussel. Hvis jeg havde fået en generel ordre om at fratage folk deres flag, ville der have været rig mulighed for at gøre det.

Jennifer Luna Pedersen

For så vidt angår hændelsen på Langelinie, hvor Jennifer Luna Pedersen blev visiteret af politibetjent Lise Zacho Møller, kan jeg supplerende udtale, at min efterfølgende henvendelse til Lise Zacho Møller alene drejede sig om, at hun fejlagtigt havde skrevet, at Luna Pedersen blev visiteret på grund af mistanke om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, da dette efter min klare opfattelse ikke var korrekt.

Jennifer Luna blev, sådan som jeg opfatter det, udelukkende visiteret efter direkte ønske fra KSN, som ønskede hende registreret og visiteret. Derfor fandt jeg det kun rigtigt at bede Lise Zacho Møller om at ændre sigtelsen til det, sagen egentlig vedrørte, og det havde intet med euforiserende stoffer at gøre.

Kongens Have

Med hensyn til episoden i Kongens Have bemærker jeg, at jeg ikke var den "Lima", som sendte politipersonale hen til manden med flaget i Kongens have. Det var KSN.

Jeg udførte selv et meget stort arbejde med at finde de "forsvundne" betjente, hvilket er særdeles veldokumenteret i utallige mails til OPA og ledelsessekretariatet, netop fordi jeg vidste, at jeg ikke havde givet dem ordre til at fjerne flaget.

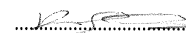
Tibetkommissionen nævner herudover blandt andet, at der ikke var protester fra personalet i forbindelse med besøget. Det er ikke korrekt. Det fremgår af et debriefingsnotat umiddelbart efter statsbesøget som DUP og kommissionen er i besiddelse af, at jeg får ført til referat, at der var uklare ledelsesforhold under besøget. Jeg er faktisk den eneste, der kan dokumentere, at jeg protesterede over måden, besøget blev ledet på fra KSN side.

Med venlig hilsen

Henrik Oryé
Politikommisær"

Med venlig hilsen

TVC Advokatfirma

.....
Mads Kramme
Partner, Advokat (L)

BILAG 3 Hørings svar Thorkild Fogde

Fra: [Jens Lund Mosbek](#)
Til: [Tibetkommissionen](#)
Emne: RE: Tibetkommissionen - Thorkild Fogde
Dato: 20. september 2017 21:18:22
Vedhæftede filer: [image002.png](#)
[image004.png](#)
[image006.png](#)

Tak for det med e-mailen af 5. september 2017 fremsendte materiale.

Vi har to mindre punkter, hvor sagsfremstillingen i relation til min klient er faktisk fejlbehæftet, hvorfor vi beder om, at dette berigtiges:

1) På side 50, 3. afsnit, sidste punktum, anføres det, at et svar fra politisøjlen kom den 11. september 2015 efter, at politidirektør Thorkild Fogde havde afgivet sin underretning til Justitsministeriet. Dette er ikke korrekt, og det pågældende punktum bør derfor udgå. Det fremgår således af sagen, at tilbagemeldingen fra politisøjlen på orienteringsbrevet er mailet til sekretariatschefen kl. 15.45 (tillægsekstrakten side 284). Først derefter (kl. 15.49) mailer sekretariatschefen orienteringsbrevet til Direktionssekretariatet i Rigspolitiet med henblik på videresendelse til Justitsministeriet (ekstrakten side 1098 ff.).

2) På side 68, 4. afsnit, 3. punktum, anføres det, at min klient fik operationsbefalingen tilsendt, mens han var ansat i Rigspolitiets Politiområde. Kommissionens arbejde har imidlertid afdækket, at min klient **ikke** var blandt modtagerne af operationsbefalingen i Rigspolitiet, jf. mail af 10. juni 2012 (ekstrakten side 109).

Med venlig hilsen/Best regards

Kromann Reumert

Jens Lund Mosbek
Partner

Dir. +45 38 77 46 81
Mob. +45 23 64 60 60

BILAG 4 Hørings svar Torben Mølgård Jensen

Fra: [Martin Cumberland](#)
Til: [Tibetkommissionen](#)
Emne: Re: Tibetkommissionen - Michael Agerbæk, KF 0766 og Torben Mølgård Jensen
Dato: 25. september 2017 15:10:58
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Som bisidder for ovennævnte 3 sal jeg herved – som ønsket af kommissionen – fremkomme med mine bemærkninger til de foreløbige udkast/vurderinger.

F.s.v.a. Michael Agerbæk og KF 0766 har jeg ingen bemærkninger.

F.s.v.a. Torben Mølgård Jensen har jeg alene en supplerende præcisering til side 116 nederst, side 117 øverst.

Således bør det præciseres, jf. min mail af 1. maj 2017:

"Afhørte havde som chefpolitiinspektør operationsansvaret....", bør det præciseres, at min klient havde det overordnede politimæssige ansvar for besøget og ikke operationsansvaret, der var hos hhv. den operationsansvarlige og den overordnede operationsansvarlige. Min klient forklarede i kommissionen, at Københavns Politi dengang var organiseret med 2 store fagområder hhv. Beredskabsenheden v. Mogens Lauridsen og Efterforskningsenheden med Jørgen Skov PLUS et antal geografisk inddelte enheder, nemlig stationerne - alle ledet af en politiinspektør tilsvarende fagafdelingerne. Den relevante afdeling i anledning af begivenheder som statsbesøg var Beredskabsenheden - Efterforskningsenheden planlægger ikke den slags.

Det af kommissionen citerede svarer i store træk til ovennævnte, dog mangler den sidste præcisering mellem Beredskabsenheden og Efterforskningsenheden, herunder at sidstnævnte ikke planlægger besøg.

—

Med venlig hilsen / Best regards

Martin Cumberland,
Advokat (H) / Attorney-at-law

CUMBERLAND
ADVOKATFIRMA

Amaliegade 16A
1256 København K
Tel.: +45 2674 2658

Mail: advokat@cumberland.dk

BILAG 5 Høringssvar Kim Lykke Østergaard

KØBENHAVNS POLITI

Tuk Bagger

13. september 2017

STATIONSENHEDEN

Sagsbehandler: Kim Østergaard

Afdeling for lokalt beredskab

Beredskabssektion City
Halmtorvet 20
1700 København V

Telefon: 7258 8259

Udtalelse til udkast fra Tibetkommissionen

Tak for det fremsendte materiale. Jeg har ingen kommentarer til udkastet, men dertil vil jeg gerne pointere, at det ikke er udtryk for, at jeg er hverken enig eller uenig, idet jeg ganske enkelt ikke har læst det. Jeg har alene studeret selve brevet underskrevet af Tuk Bagger og heraf fremgår ikke, at jeg har pligt til at læse materialet. Det er vitterligt ikke for at være uforskammet, men mit liv er simpelthen for kort til, at det kan interessere mig, hvad andre mener, tror, tænker eller forklarer om mig, mine beslutninger eller dispositioner mere end 4 år senere.

Det fremgår af brevet, at kommissionen gerne vil høre fra mig inden den 25. september 2017, hvilket hermed er opfyldt.

Med venlig hilsen

Kim Østergaard
Vicepolitiinspektør

BILAG 6 Høringssvar Thomas Tarpgaard

Tibet-kommissionen
Fremtidsvej 1
2860 Søborg

Henrik Hougaard
Advokat (H)
hh@hougaard-adv.dk
(+45) 87 31 11 09

25-09-2017
J.nr. 81438

Vedr. bemærkninger til udkast til kommissionens vurderinger.

Som bisidder for vicepolitikommisær Thomas Tarpgaard skal jeg fremføre følgende indsigelse mod kommissionens bemærkninger:

Det fremstår i det til mig sendte udkast, side 35, første afsnit, som konklusion, at det var en ligeværdig (fælles) beslutning fra KSN-leder Kim Lykke Østergaard og kortegeleder, Thomas Tarpgaards side, at demonstranten Jens Christian Nielsen (JCN) ikke skulle være synlig.

Dette bestrides.

Det var KSN-lederens beslutning, at demonstranten (JCN) skulle fjernes.

Kortegeleder Thomas Tarpgaard tog alene den følgebetlutning af KSN-lederens beslutning, at da dette ikke tidsmæssigt kunne effektueres, var den optimale opgaveløsning i situationen at afskærme JCN, som beskrevet i udkastet, side 19, andet afsnit, under punkt 3.2.2.2. ved Thomas Tarpgaards forklaring, som kan vedstås fuldt ud af Thomas Tarpgaard.

Jeg må derfor fremføre, at konklusionen øverst side 35 i udkastet under punkt 3.2.2.3 ikke er overensstemmende eller bare forenelig med den korrekte refererede udtalelse fra min klient, Thomas Tarpgaard, under punkt 3.2.2.2.

Med venlig hilsen

Henrik Hougaard
Advokat (H)

☎ (+45) 87 31 11 09
✉ hh@hougaard-adv.dk

🌐 www.hougaard-adv.dk

📍 Rosengade 22
DK-8000 Aarhus C

BILAG 7 Hørings svar KF 0765

Fra: Mikael Bernhoft
Til: Tibetkommissionen
Emne: Mark Larsen og KF 0765
Dato: 25. september 2017 11:57:29

Tak for brev af 5 ds. med udkast til vurderinger.

Der er ingen bemærkninger på vegne Mark Larsen.

På vegne min klient 0765, står jeg lidt uforstående over for, at det i udkast side 56 2. afsnit vedrørende episoderne i Rigsdagsgården 6. juni 2013 anføres:

...Vedrørende den anden episode, hvor Lærke Arvidsen og Jennifer Luna Pedersen blev bortvist fra Rigsdagsgården, lægger kommissionen til grund, at det skete på grund af deres T-shirts med symboler og på foranledning af konsulent 0765, PET. ...

Min klient mener ikke, at Lærke Arvidsen og Jennifer Luna Pedersen blev bortvist, da kortegen ankom. Min klient har ikke erindring om andet og mere, end hvad han har forklaret – i.e. at de pågældende blev henvist til fortov overfor trappen, samt at min klient skubbede Jennifer Luna Pedersen tilbage til fortovet, da hun var på vej over til kortegen.

Med venlig hilsen / Kind regards

Mikael Bernhoft
Advokat (H)

MOLTKE-LETH
Advokater / Attorneys

Telephone: (+45) 33 11 65 11
Telefax (+45) 33 11 49 11

12, Amaliegade
DK-1256 København K
Denmark

This e-mail may contain information that is privileged, confidential or otherwise protected from disclosure. It may not be used by, or its contents copied or disclosed to persons other than the addressee. If you have received this e-mail in error please give notification to law@moltke-leth.dk and delete the e-mail.

BILAG 8 Hørings svar KF 0764

Fra: [Pia Thomsen](#)
Til: [Tibetkommissionen](#)
Emne: Tibetkommissionens j.nr. 5-2016-1155
Dato: 28. september 2017 14:14:08
Prioritet: Høj

Vedr.: Bjarke Alberts, Mogens Bendiks Knudsen og KF 0764.

Tak for brev af 5. september 2017 bilagt uddrag fra kommissionens foreløbige bevisvurdering, som jeg har forelagt for mine klienter.

Den eneste bemærkning er, at KF 0764 fastholder, at han ikke fik kendskab til operationsbefalingen i forbindelse med briefing den 12. juni 2012.

Med venlig hilsen

Steen Bech, advokat
v/Pia Thomsen sekr.
Nansensgade 45 A, 1.
1366 København K
Tlf. +45 33 36 90 10 - Fax +45 33 93 66 81
<http://www.45a.dk>

CVR.: 62029714

BILAG 9 Hørings svar Jakob Gøtze Pedersen

Fra: [Naja Wærness Larsen](#)
Til: [Rikke Christiansen](#); [Tibetkommissionen](#)
Emne: Re: Tibetkommissionen - Jakob Gøtze Pedersen
Dato: 11. september 2017 15:03:58

Jeg har nu gennemgået udkastet med min klient, og det giver anledning til to bemærkninger:

1) På side 8, 5. afsnit, fremgår: "*Specialkonsulent Jakob Gøtze Pedersen, Rigspolitiets Direktionssekretariat, har forklaret, at han ikke har set operationsbefalingen, og at ingen i Direktionssekretariatet efter hans viden vidste, at der forelå en operationsbefaling eller lignende. De fleste i direktionssekretariatet ville dog nok vide, at der ved sådanne større politiaktioner var udarbejdet en operationsbefaling.*"

Hertil bemærkes, at min klient ikke var ansat i Direktionssekretariatet på tidspunktet (det blev han først i 2014) - og dette bør præciseres.

2) På side 55, 6. afsnit, fremgår: "*Specialkonsulent Jakob Gøtze Pedersen, Rigspolitiets Direktionssekretariat, har forklaret, at det ikke var helt sædvanligt, at Rigspolitiet fik kopi af PETS svar. Han bad Louise Falkenberg om at måtte modtage PETS bidrag for at sikre sig, at der ikke var noget, der var glemt, hverken fra PETS eller Københavns Politis side, så Folketinget fik et så fyldestgørende og korrekt svar som muligt. I princippet hører PET også under Rigspolitiet, og i dag er ordningen sådan, at svar fra PET ofte går gennem Rigspolitiet, inden det videresendes til Justitsministeriet.*"

Hertil bemærkes, at der til sidst i sidste sætning bør indsættes: "*...i de sager, som også vedrører politikredse eller Rigspolitiet.*"

Med venlig hilsen

Naja Wærness Larsen, advokat (L)

Mikael Skjødt Advokatfirma
Nyhavn 12
DK-1051 København K.
T +45 28 70 99 69 - F +45 70 14 13 15

Mail nwl@skjoedt.com
Web www.skjoedt.com

BILAG 10 Høringssvar Anders Dorph

Tibetkommissionen
Fremtidsvej 1
2860 Søborg

DLA Piper Denmark
Advokatpartnerselskab
Rådhuspladsen 4
1550 København V

Tlf. +45 33 34 00 00
Fax +45 33 34 00 01
CVR 35 20 93 52
denmark@dlapiper.com
www.dlapiper.com

Deres j.nr. 5-2016-1141 – Anders Dorph

I overensstemmelse med Tibetkommissionens anmodning i brevet af 5. september 2017 har jeg forelagt kommissionens udkast til bevisvurdering for Anders Dorph.

Anders Dorph synes, at kommissionens beskrivelse på side 24 efterlader et forklert billede, når det skrives, at eventuelle overvejelser i anledning af den offentlige debat snarere var en opgave for Politimrådet, hvor politiassessor Birgitte Buch var ansat. Anders Dorph ønskede blot at fastslå, at det ikke i første omgang lå inden for Direktionssekretariatets opgave at gøre sig den slags overvejelser, og han har navnlig ingen mening om netop politiassessor Birgitte Buchs opgaver som ansat i Politimrådet. Derfor bør i al fald ”*hvor politiassessor Birgitte Buch var sagsbehandler*” udgå.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'René Offersen'.

René Offersen

15. september 2017

J.nr.: 308924-LGR

René Offersen

Advokat

Dir. tlf. 33 34 02 23

Mail rene.offersen@dlapiper.com

Lene Grønne

Sekretær

Dir. tlf. 33 34 02 18

DLA Piper Denmark
Advokatpartnerselskab (CVR-
nummer 35 20 93 52) er en del af det
globale advokatfirma DLA Piper, der
opererer via flere særskilte juridiske
enheder. Vores kontorer i Danmark
ligger på Rådhuspladsen 4, 1550
København V, og DOKKI, Hack
Kampmanns Plads 2, Niveau 3, 8000
Århus C.

På www.dlapiper.com findes en liste
over kontorer og firmaoplysninger

Hovedtelefonnummer i Danmark:
+45 33 34 00 00

BILAG 11 Hørings svar Anne Kristine Axelsson

Fra: [Lise Lauridsen](#)
Til: [Tibetkommissionen](#)
Emne: SV: Tibetkommissionen - Anne Kristine Axelsson [IWOV-Legal.FID3102942]
Dato: 24. september 2017 18:11:42

Hermed skal jeg som bisidder for fhv. departementschef Anne Kristine Axelsson meddele, at den tilsendte, foreløbige bevisvurdering fsva. min klient ikke giver anledning til andre bemærkninger, end at det af side 6 i ekstrakten fremgår, at min klient var departementschef i Justitsministeriets Politikontor. Dette var naturligvis ikke tilfældet, hvorfor "Politikontoret" skal udgå.

Med venlig hilsen

Lise Lauridsen

BECH-BRUUN

[Lise Lauridsen](#)

Partner

M +45 25 26 36 35	Langelinie Allé 35	Advokatpartnerselskab	Download kontaktkort
T +45 72 27 36 35	DK-2100 København Ø	CVR-nr. 38538071	København · Aarhus · Shanghai

BILAG 12 Høringssvar Jens-Christian Bülow

ADVOKATFIRMAET
JON PALLE BUHL

Sendt pr. e-mail til kontakt@tibetkommissionen.dk
Tibetkommissionen
Fremtidsvej 1
2860 Søborg
Att.: kommissionsformand, landsdommer Tuk Bagger

20. september 2017
J.nr. 03386001

Advokat (H)
Søren Juul
sj@jpb.dk

Jens-Christian Bülow

Idet jeg henviser til Tibetkommissionens brev til mig af 5. september 2017, skal jeg efter drøftelse med Jens-Christian Bülow fremkomme med en bemærkning til det modtagne uddrag af kommissionens foreløbige bevisvurdering.

Under pkt. 3.1.4.13 anføres følgende:

"Departementschef i Justitsministeriet, Barbara Bertelsen, udarbejdede den 30. september 2015 et håndskrevet telefonnotat, hvorefter hun den 30. september 2015 kl. 15.50 telefonisk af afdelingschef Jens-Christian Bülow var blevet orienteret om,

"...at der er fundet forholdsordre i ringbind om, at sørge for at demonstranter ej ses fra kortage."

Den 30. september 2015 var Jens-Christian Bülow midt i en landsretskonstitution i Østre Landsret, og det er ikke Jens-Christian Bülow, der har givet departementschefen den i telefonnotatet beskrevne orientering.

Der er ikke yderligere bemærkninger til kommissionens foreløbige bevisvurdering.

Med venlig hilsen

Søren Juul

ADVOKATFIRMAET JON PALLE BUHL, ADVOKATAKTIESELSKAB · CVR-NR. DR-17900285
VALKENDORFSGADE 16 · 1151 KØBENHAVN K · TELEFON 33 48 00 00 · FAX 33 48 00 48 · www.jpb.dk
DANSKE BANK 4183 4180 518 614 · IBAN DK53 30004180518614 · BIC: DABADKKK

BILAG 13 Høringssvar Anne Berg Mansfeld-Giese

Tibetkommissionen
Fremtidsvej 1
2860 Søborg

NYBORG ✕ RØRDAM

ADVOKATFIRMA

HANNE RAHBÆK
Advokat (H)

33 38 70 07
hr@nrlaw.dk

Pr. mail: kontakt@tibetkommissionen.dk

Sekretær
Janni Trinhammer/lr
33 38 70 06
jtr@nrlaw.dk

J.nr. 6321-1
D00000158.Doc

15. september 2017

J.nr. 4-2016-1019 - Anne Berg Mansfeld-Giese

I ovennævnte sag har Kommissionen sendt mig sit udkast til foreløbig bevisvurdering og retlig vurdering.

Jeg har gennemgået udkastet med min klient og har følgende bemærkninger til Undersøgelseskommissionens foreløbige vurdering af det faktiske forløb:

Side 8, 1. afsnit, 2. linje: "typisk" erstattes af "atypisk".

Side 19: Det angives, at min klient udarbejdede udkast til Justitsministerens skriftlige svar på Retsudvalgets spørgsmål nr. 865 og 875 - 880.

Jeg kan oplyse, at min klient ikke var involveret i denne svarrække, idet hun var på ferie.

Min klient var fast sagsbehandler på afgivelse af folketingsspørgsmål og kan derfor figurere på svarene, enten som følge af autofunktion, eller fordi hun er indsat som en af de sekretærer, som har udarbejdet udkastet.

Svarene blev varetaget af kontorchef Carsten Madsen sammen med en fuldmægtig.

Store Kongsgade 77
Partnerselskab

1264 København K
Danske Bank: 3001 3154 079 041

Telefon: 33 12 45 40
CVR-nr. 35 47 11 97

Fax: 33 93 45 40
www.nrlaw.dk

NYBORG ✕ RØRDAM
ADVOKATFIRMA

Side 27, 2. afsnit: De 3 sidste linjer er korrekt gengivet i forhold til min klients forklaring. Det har imidlertid efterfølgende vist sig, at der blev reageret på brevet. Jeg vil derfor foreslå, enten af de 3 linjer udgår, eller at det fremgår af sammenhængen, at der er reageret på henvendelsen.

Side 88, 2.sidste afsnit: Det er korrekt, at der i forbindelse med Justitsministeriets svar på spørgsmål 730 – 731 var udeladt et afsnit om, at Københavns Politi fremover ville have fokus på mv.

For fuldstændighedens skyld skal jeg foreslå, at det samme sted fremgår, at dette afsnit blev indsat i samrådstalen, jf. også udkastet side 40. Samrådstalen blev, jf. udkastet side 42, sidste afsnit, sendt til retsudvalget den 22. april 2014.

Udkastet giver mig i øvrigt ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Hanne Rasmussen

BILAG 14 Høringssvar Esben Haugland

NÉMETH SIGETTY

Tibetkommissionen

Fremtidsvej 1
2860 Søborg

Sendt pr. e-mail

25. september 2017

Sag: 19558

M: +45 20 11 89 13
far@nslaw.dk

Advokatpartnerselskab
Frederiksgade 21
1265 København K
CVR-nr. 38262432
www.nslaw.dk
T: +45 33 13 33 44

Konto: 2150-4391822919

Bisidder for Esben Haugland - salærindstilling.

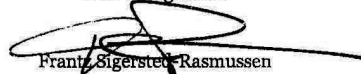
Med henvisning til kommissionens brev af 5. september 2017 samt vedlagte udkast til bevisvurdering og retlig vurdering skal jeg herved som bisidder for Esben Haugland fremkomme med følgende bemærkninger:

Kommissionen kan for klarhedens skyld overveje på udkastets side 78 mf. (umiddelbart efter gengivelsen af præmisserne i Østre Landsrets dom af 22. september 2015) at give en supplerende oplysning om, at der på daværende tidspunkt var indkaldt til endnu et samråd, som Justitsministeriet ville have Københavns Politi til at komme med en udførlig redegørelse til brug for. Samrådet er bl.a. omtalt i min klients forklaring gengivet på side 79.

Der synes herudover at være opstået en misforståelse i gengivelsen af det på udkastets side 82 nederst omtalte telefonnotat vedrørende en samtale mellem departementschef Barbara Bertelsen og afdelingschef Jens-Christian Bülow, idet min klient er ganske sikker på, at den pågældende samtale foregik mellem departementschef Barbara Bertelsen og Jens Henrik Højbjerg.

Herudover giver kommissionens udkast ikke anledning til bemærkninger fra min klients eller min side.

Med venlig hilsen

Frantz Sigerstedt-Rasmussen

BILAG 15 Høringssvar Louise Falkenberg

Fra: [Tina Rose Jacobsen](#)
Til: [Tibetkommissionen](#)
Cc: [Rikke Christiansen](#)
Emne: Louise Falkenberg - J.nr. 51772
Dato: 25. september 2017 15:00:08
Vedhæftede filer: [Louise Falkenberg.docx](#)

På vegne min klient fremsender jeg vedhæftet enkelte ændringer, som Louise Falkenberg ønsker foretaget for at præcisere sine udtalelser.

Med venlig hilsen

Karen-Margrethe Schebye

v/Tina Rose Jacobsen

Advokatsekretær

Gammel Strand 34,
1202 København K
Dir. +45 33 97 97 07
trj@sjlaw.dk

www.sjlaw.dk

Bemærk:

Denne e-mail kan indeholde fortroligt materiale, som kun er beregnet for adressaten, og som ikke må udleveres eller kopieres til nogen anden.
Har du ved en fejlagtig modtagelse denne e-mail, beder vi dig omgående meddele advokatfirmaet SJ Law det og destruere e-maillen.
På forhånd tak.

Da e-mails kan ændres ad elektronisk vej, påtager afsenderen sig intet ansvar for denne meddelelse eller de vedhæftede filer eller for eventuel uberegtiget adgang hertil eller ændring heraf.

Note:

This e-mail may contain confidential information which is intended for the addressee(s) only and which may not be reproduced or disclosed to any other person.

If you receive this e-mail by mistake, please contact SJ Law immediately and destroy the e-mail.
Thank you.

As e-mails can be changed electronically, SJ Law assumes no responsibility for the message or any attachments.
Nor will SJ Law be responsible for any intrusion upon this e-mail or its attachments.

2013, og hun fik ikke kendskab til operationsbefalingerne før i oktober 2015. Hun havde heller ikke kendskab til indholdet af trusselsvurderingerne og de bidrag, som PET sendte til Københavns Politi i maj 2012. Hun var ikke i mundtlig dialog med Justitsministerene om svarene til Folketinget. Hun havde ikke hørt om, at Anne Berg Mansfeld-Giese eller andre embedsmænd i Justitsministeriet skulle have haft en sådan dialog, så det, antog hun, ikke var tilfældet. Hun var ikke bekendt med, hvilke overvejelser Rigspolitiet og Københavns Politi havde gjort sig forud for deres svarbidrag, heller ikke at svarene skulle ”minimeres”, fordi dommen var anket.

Politidirektør Thorkild Fogdes udtalelser af 12. marts 2014 vedrørende spørgsmål 650 og samrådsspørgsmål AC

Ved Rigspolitiets fremsendelse til Københavns Politi henledte de politiets opmærksomhed på, at spørgsmålet eventuelt kunne besvares ”ved en henvisning til tidligere besvarelser om samme emne”. Sekretariatschef Jesper Kofoed, Københavns Politi, orienterede i mail af samme dag politidirektør Thorkild Fogde og vicepolitidirektør Anne Tønnes om, at han ville bede politiinspektør Mogens Norup Lauridsen om et svarbidrag. I en mail senere samme dag anmodede sekretariatschefen senioranklager Klaus Pedersen, Københavns Politi om ”at indhente et bidrag fra Mogens”.

Den 3. marts 2014, sendte vicepolititiinspektør Claus Hjelm Olsen, Københavns Politi, en mail til log for delingsfører, politikommissær Peter Mikael Spanggaard, Delta 11-02, politiassistent Jeppe Syrach Bomholt, Københavns Politi, og bad om en udtalelse om et billede i Jyllands-Posten, hvor Jeppe Syrach Bomholt tager et flag fra en demonstrant.

Politiassistent Jeppe Syrach Bomholt, Københavns Politi, svarede i en mail den 6. marts 2014:

”...
Forholdsordren på dagen var, at demoen på Højbro Plads skulle blive dér, og at der under ingen omstændigheder måtte være pro-tibet demonstranter med tibetanske flag ved Prins Jørgens gård.

En chauffør i delingen havde observerede et par, en mand og en kvinde, som lagde et tibetansk flag i en taske, og forlod demoen på Højbro Plads, i retning mod Prins Jørgens gård. Chaufføren gjorde mig opmærksom på det, og jeg underrettede delingsføreren. Delingsføreren var optaget i anden opgave, og bad mig tage mig af det. Jeg gik efter parret, og underrettede undervejs en gruppefører, som holdt med en gruppe på vejen. Han reagerede ikke. Jeg gik da selv over vejen, til parret, som på daværende tidspunkt stod bag rækken af mennesker ved indgangen til Prins Jørgens gård. Kvinden holdt et tibetansk flag i hænderne. Jeg forklarede, at de skulle stå på Højbro Plads, og flaget skulle pakkes væk. Samtalen forløb over nogle minutter, og da Kinas præsident ankom, løftede kvinden flaget op i hænderne og viftede med det. Jeg tog flaget fra kvinden, og gjorde hende bekendt med, at hvis hun ville havde det udleveret igen, skulle jeg have hendes navn. Det var hun ikke interesseret i. Parret forlod stedet i retning mod Højbro Plads.

Flaget blev efterfølgende destrueret på stedet.”

Vicepolititiinspektør Claus Hjelm Olsen videregav Jeppe Syrach Bomholts mail til politiinspektør Mogens Norup Lauridsen samme dag med bemærkning om, at der ikke var tvivl om, at Lima havde bedt delingsføreren om at køre frem i en manøvre foran demonstrationen

”i takt med at præsidenten kom frem for at forhindre at de igen gik frem mod slotspladsen.”

begejstret for løsningen, men ikke med, at der ikke i bidraget var taget højde for, at der ikke juridisk skulle sondres mellem meldeblanketterne og lydfilerne. Begge dele var juridisk set internt materiale. Generelt er det sådan, at hvis et folketings svar vil kræve meget store ressourcer, og det sker jævnligt, må man forklare Folketinget om ressourceforbruget, og at man derfor ikke kan svare, men man bør i stedet gøre, hvad man kan i øvrigt for at svare på spørgsmålet. Man kunne i hvert fald sige, at man ikke umiddelbart havde fundet anledning til at anvende 750 timer på en gennemlytning, og faktisk lå der i spørgsmålet, at andet materiale kunne bruges. Meldeblanketterne kunne bruges dels til at udfinde de interessante episoder og dels til at belyse, hvad KSN havde været inddraget i. Københavns Politi skulle således komme med en pædagogisk forklaring på, hvorfor man ikke kunne afsætte tiden til en gennemlytning, men samtidig redegøre for, på hvilke tidspunkter der i meldeblanketterne var noget, der muligvis kunne fokuseres på. Han ved ikke, om Københavns Politi havde gennemgået lydfilerne på dette tidspunkt. Klaus Pedersen og Jesper Kofoed gav ikke indtryk af, at de havde kendskab til indholdet af lydfilerne på det tidspunkt. Man talte ikke om, hvorvidt det i forbindelse med det kommende bidrag skulle tjekkes, at der ikke var noget at komme efter. Københavns Politi skulle ikke selv gå ned og lytte på bestemte tidspunkter i lydfilerne. Der blev ikke talt om, at Københavns Politi skulle lytte til udvalgte tidspunkter på lydfilen af egen drift.

Chefkonsulent Louise Falkenberg, Justitsministeriets Politikontor, har forklaret, at hun deltog i en del af mødet i Justitsministeriet den 5. november 2014 om lydfilerne. Esben Haugland, der var tiltrådt som kontorchef i Politikontoret den 1. september 2014, havde en ~~faglig~~ ~~bagerunds~~ ~~erfaring~~ indenfor forvaltningsretten, og han tilkendegav, at ~~det den~~ ~~forvaltningsretlige vurdering i det~~ modtagne bidrag fra Københavns Politi, ~~der havde en~~ ~~forvaltningsretlig karakter~~, ikke var helt korrekt. De talte endvidere om, at der var beskrevet noget teknisk, som måtte forklares nærmere. Man ønskede derfor et nyt bidrag, hvor alt blev foldet ud. Det blev ikke ~~under den del af mødet, hvori hun deltog på dette møde~~ drøftet, om Københavns Politi burde afsætte de fornødne ressourcer til at gennemlytte lydfilerne, men hun forlod ~~som sagt~~ mødet på et tidspunkt, og ~~hun kan der for ikke afvise, at emnet kan derfor~~ være blevet drøftet, ~~efter hun forlod mødet~~.

Sekretariatschef Pernille Breinholdt Mikkelsen, Rigspolitiets Direktionssekretariat, har forklaret, at Esben Haugland ringede og bad om et møde. Han ville have præciseret, hvilke problemer Københavns Politi så med hensyn til lydfilerne. Der blev talt mere om det tekniske end om lydfiles indhold. Hun erindrer ikke, om oplysningerne om indholdet af meldeblanketterne i Københavns Politis supplerende redegørelse af 16. september 2014 blev drøftet på mødet. Hun blev bekendt med Justitsministeriets holdning, hvorefter Københavns Politi burde afsætte de nødvendige ressourcer til at gennemlytte lydfilerne, på mødet 5. november 2014 eller umiddelbart forinden. Hun erindrer det ikke, men går ud fra, at Rigspolitiet inden mødet formidlede Københavns Politis holdning til Justitsministeriet.

Senioranklager Klaus Pedersen, Københavns Politis Ledelsessekretariat, har forklaret, at mødet i Justitsministeriet den 5. november 2014 handlede om hele teknik- og ressource delen. Udover radiokommunikationen var der også telefonsamtaler, hvis indhold ikke var gemt. Justitsministeriet ville have et nyt bidrag fra Københavns Politi om det. Københavns Politi deltog samme dag i et formøde til mødet i Justitsministeriet i Rigspolitiet.

BILAG 16 Kommissionens bemærkninger til de indkomne høringssvar

Kommissionen har sendt uddrag af udkast til beretningens kapitel 3 og 4 vedrørende kommissionens faktiske og retlige vurdering til de personer, hvis forhold har været undersøgt, jf. undersøgelseskommissionslovens § 23, stk. 3 og 4, jf. § 21, med anmodning om eventuelle bemærkninger inden en nærmere fastsat frist.

Nogle af disse personer eller deres bisiddere har afgivet de skriftlige udtalelser, som er optaget i beretningen som bilag 1 til 15.

Udtalelserne er indgået i kommissionens endelige faktiske og retlige vurderinger og i formuleringen af kommissionens endelige beretning.

Enkelte af udtalelserne har givet kommissionen anledning til bemærkninger, som fremgår nedenfor.

1 Advokat Anders K. Némeths udtalelse af 18. september 2017 på vegne af vicepolitiinspektør Claus Hjelm Olsen

Udtalelsen er optaget som bilag 1 til beretningen.

Udtalelsen giver ikke kommissionen anledning til at ændre sine vurderinger.

2 Advokat Mads Krammes udtalelse af 28. september 2017 på vegne af politikommissær Andrew Jerome Henrik Oryé

Udtalelsen er optaget som bilag 2 til beretningen.

Politikommissær Andrew Jerome Henrik Oryés udtalelse giver kommissionen anledning til følgende bemærkninger:

Kommissionen har lagt til grund, at den generelle ordre i 2012 om, at demonstranter ikke måtte være synlige, blev omtalt på briefing af indsatslederne i Gedestalden den 12. juni 2012, og at politikommissær Andrew Jerome Henrik Oryé deltog i denne briefing. Kommissionen har videre lagt til grund, at han dermed var bekendt med ordren og havde hverken ret eller pligt til at følge den. Af blandt andet radio-kommunikationen fremgår endvidere, at han deltog aktivt i beslutningerne og ordregivningen på Højbro Plads.

Særligt med hensyn til beslutningen om at skærme demonstranterne på Højbro Plads bemærkes, at kommissionen ikke i de mange forklaringer, der er afgivet for kommissionen og for Den Uafhængige Politiklagemyndighed, har fundet støtte for,

at ordre hertil blev givet, fordi demonstranterne bevægede sig frem. Det fremgår derimod direkte af radiokommunikationen, at alt var stille og roligt, da fremkørslen skete. Den omtalte notits fra ordonnans Carsten Sentow er gengivet i kapitel 8. Notitsen er først skrevet den 6. oktober 2015 og ændrer ikke herved.

Vedrørende forløbet omkring politiassistent Lise Zacho Møllers udtalelse, henholder kommissionen sig til sin vurdering.

Kommissionen har ved sin bevismæssige vurdering, hvorefter det var politikommis-sær Andrew Jerome Henrik Oryé, der som Lima 1 viderebragte KSNs ordre om at rette henvendelse til personen med flag i Kongens Have, lagt vægt på politiassistent Pelle Lykke Niensens notits og forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed.

Endelig bemærker kommissionen, at Andrew Jerome Henrik Oryés protest i forbindelse med debriefingen den 19. juni 2012 ikke udgør en sådan indsigelse, som den klart ulovlige ordre om, at demonstranter ikke måtte være synlige, og som blev meddelt under briefing af indsatslederne i Gedestalden den 12. juni 2012, må forudsætte.

Udtalelsen giver derfor ikke kommissionen anledning til at ændre sine vurderinger.

3 Advokat Jens Lund Mosbeks udtalelse af 20. september 2017 på vegne af politidirektør Thorkild Fogde

Udtalelsen er optaget som bilag 3 til beretningen.

Kommissionen har foretaget de foreslåede tilretninger i kapitel 3, afsnit 3.1.4.11 og 3.1.4.14.

Kommissionen skrev i afsnit 3.1.4.11:

Senioranklager Klaus Pedersen udarbejdede efterfølgende et omformuleret notat, der fremstår som underskrevet af politidirektør Thorkild Fogde og stilet til Rigspolitiet, Direktionsssekretariatet. ... Mogens Norup Lauridsens svarede, at der kunne være tale om en radiooperatør, der havde svaret uden at rådføre sig med en KSNleder eller den operationelle leder, og at KSNlederen [Claus Hjelm Olsen] ikke havde erindring om en sådan instruks. Svaret kom den 11. september 2015, efter at politidirektør Thorkild Fogde havde afgivet sin underretning til Justitsministeriet.

Dette afsnit er herefter ændret til:

Senioranklager Klaus Pedersen udarbejdede efterfølgende et omformuleret notat, der fremstår som underskrevet af politidirektør Thorkild Fogde og stilet til Rigspolitiet, Direktionsssekretariatet. ... Mogens Norup Lauridsens svarede, at der kunne være tale om en radiooperatør, der havde svaret uden at rådføre sig med en KSNleder eller den operationelle leder, og at KSNlederen, Claus Hjelm Olsen, ikke havde erindring om en sådan instruks. Svaret kom den 11. september 2015 kl. 15.45 umiddelbart før fremsendelsen til Rigspolitiet af politidirektør Thorkild Fogdes underretning om lydfilerne samme dag kl. 15.49.

Kommissionen skrev i afsnit 3.1.4.14:

Københavns Politis øverste ledelse inklusive politidirektør Johan Martini Reimann har haft adgang til operationsbefalingen gennem Beredskabsportalen. Politidirektør Johan Martini Reimann har tillige fået tilsendt PETs trusselvurdering og anbefaling. Politidirektør Thorkild Fogde, som dengang var i Rigspolitiets Politiområde, fik operationsbefalingen tilsendt. Det kan dog ikke lægges til grund, at han læste den. Hertil kommer, at operationsbefalingen formentlig efterfølgende har ligget på sagen med folketingssspørgsmål, ...

Dette afsnit er herefter ændret til:

Københavns Politis øverste ledelse inklusive politidirektør Johan Martini Reimann har haft adgang til operationsbefalingen gennem Beredskabsportalen. Politidirektør Johan Martini Reimann har tillige fået tilsendt PETs trusselvurdering og anbefaling. Hertil kommer, at operationsbefalingen formentlig efterfølgende har ligget på sagen med folketingssspørgsmål, ...

4 Advokat Martin Cumberland's udtalelse af 25. september 2017 på vegne af chefpolitiinspektør Torben Mølgård Jensen

Udtalelsen er optaget som bilag 4 til beretningen.

Udtalelsen har givet kommissionen anledning til en præcisering i afsnit 3.2.3.1.

Kommissionen skrev i afsnit 3.2.3.1 under overskriften ”Vicepolitiinspektør Kim Lykke Østergaards mail af 21. maj 2013 med oplæg til strategi”:

Chefpolitiinspektør Torben Mølgård Jensen, Københavns Politi, har forklaret, at han som chefpolitiinspektør havde det overordnede politimæssige ansvar for besøget. Dengang var der i Københavns Politi to fagområder i forhold til planlægning af begivenheder, Efterforskningsområdet, der var ledet af Jørgen Skov, og Beredskabsenheden, der var ledet af Mogens Norup Lauridsen. Sidstnævnte var

overordnet ansvarlig for operationen. Hans egen tilgang i 2013 meget præget af Mogens Kjærgaard Møllers briefing tilbage i foråret 2013, ...

Dette afsnit er herefter ændret til:

Chefpolitiinspektør Torben Mølgård Jensen, Københavns Politi, har forklaret, at han som chefpolitiinspektør havde det overordnede politimæssige ansvar for besøget. Dengang var der i Københavns Politi to fagområder, Efterforskningsområdet, der var ledet af Jørgen Skov, og Beredskabsenheden, der var ledet af Mogens Norup Lauridsen. Planlægningen henhørte under Beredskabsenheden, og Mogens Norup Lauridsen var overordnet ansvarlig for operationen. For hans eget vedkommende var hans tilgang i 2013 meget præget af Mogens Kjærgaard Møllers briefing tilbage i foråret 2013, ...

5 Vicepolitiinspektør Kim Lykke Østergaards udtalelse af 13. september 2017

Udtalelsen er optaget som bilag 5 til beretningen.

Udtalelsen giver ikke kommissionen anledning til at ændre sine vurderinger.

6 Advokat Henrik Hougaards udtalelse af 25. september 2017 på vegne af vicepolitikommissær Thomas Tarpgaard

Udtalelsen er optaget som bilag 6 til beretningen.

Kommissionen har foranlediget af disse bemærkninger foretaget en præcisering i kapitel 3, afsnit 3.2.2.3, og i kapitel 4, afsnit 4.1.2.

Kommissionen skrev i afsnit 3.2.2.3:

Det kan herefter lægges til grund, at Københavns Politi forhindrede Jens Christian Nielsen i at være synlig for den kinesiske kortege ved Avedøreværket efter ordre dels fra KSN ved operationel leder, KSNleder, vicepolitiinspektør Kim Lykke Østergaard, dels fra vicepolitikommissær Thomas Tarpgaard, mens det ikke har været muligt nærmere at fastlægge, hvem der gav ordre i de øvrige situationer.

Dette afsnit er herefter ændret til:

Det kan herefter lægges til grund, at Københavns Politi forhindrede Jens Christian Nielsen i at være synlig for den kinesiske kortege ved Avedøreværket, og at der blev givet ordre herom fra KSN ved operationel leder, KSNleder, vicepolitiinspektør Kim Lykke Østergaard. Det kan videre lægges til grund, at vicepoli-

tikommissær Thomas Tarpgaard videregav ordren i overensstemmelse hermed. Det har ikke været muligt for kommissionen nærmere at fastlægge, hvem der gav ordre i de øvrige situationer.

Kommissionen skrev i afsnit 4.1.2:

Som anført i afsnit 3.2.1.4 lægger kommissionen til grund, at der ikke under besøget i 2013 var givet en generel ordre om politiets ageren over for demonstranter.

Dette afsnit er herefter ændret til:

Som anført i afsnit 3.2.1.4 lægger kommissionen til grund, at der ikke under besøget i 2013 var givet en generel ordre om politiets ageren over for demonstranter bortset fra i den taktiske befaling for politiaktion 08-01, Eskorte, udfærdiget af vicepolitikommissær Thomas Tarpgaard.

7 Advokat Mikael Bernhofts udtalelse af 25. september 2017 på vegne af konsulent KF 0765

Udtalelsen er optaget som bilag 7 til beretningen.

Udtalelsen har givet anledning til følgende tilføjelse i afsnit 3.2.2.2 under omtalen af Rigsdagsgården:

Af POLDOK kl. 9.33 fremgår

”1706 oplyste, at i alt 4 personer var blevet bortvist fra Rigsdagsgården - alle iført gule t-shirts under jakkerne. 2 personer bortvist af PET og 2 personer bortvist af 6131.”

Udtalelsen giver ikke kommissionen anledning til at ændre sine vurderinger.

8 Advokat Steen Bechs udtalelse af 28. september 2017 på vegne af konsulent KF 0764

Udtalelsen er optaget som bilag 8 til beretningen.

Udtalelsen giver ikke kommissionen anledning til at ændre sine vurderinger.

9 Advokat Naja Wærness Larsens udtalelse af 11. september 2017 på vegne af specialkonsulent Jakob Gøtze Pedersen

Udtalelsen er optaget som bilag 9 til beretningen.

Udtalelsen har givet anledning til en præcisering i afsnit 3.1.1.3.

Kommissionen skrev i afsnit 3.1.1.3:

Specialkonsulent Jakob Gøtze Pedersen, Rigspolitiets Direktionssekretariat, har forklaret, at han ikke har set operationsbefalingen, og at ingen i Direktionssekretariatet efter hans viden vidste, at der forelå en operationsbefaling eller lignende. ...

Dette afsnit er herefter ændret til:

Specialkonsulent Jakob Gøtze Pedersen, Rigspolitiets Direktionssekretariat, har forklaret, at han tiltrådte i Direktionssekretariatet i april 2014. Han har ikke set operationsbefalingen, og efter hans viden vidste ingen i Direktionssekretariatet, at der forelå en operationsbefaling eller lignende. ...

Om specialkonsulent Jakob Gøtze Pedersens bemærkninger til referatet af hans forklaring i afsnit 3.1.4.9 under overskriften ”Justitsministeriets orientering til Rigspolitiet af 9. april 2014 om PETs bidrag vedrørende Retsudvalgets spørgsmål 859-862” bemærker kommissionen, at det er et ordret citat fra protokollen, der har været til gennemsyn og godkendelse.

Der indsættes i afsnittet en note med henvisning til Jakob Gøtze Pedersens bemærkninger til dette afsnit.

10 Advokat René Offersens udtalelse af 15. september 2017 på vegne af sekretariatschef Anders Dorph

Udtalelsen er optaget som bilag 10 til beretningen.

Om sekretariatschef Anders Dorphs bemærkninger til referatet af hans forklaring i afsnit 3.1.4.2 under overskriften ”Justitsministeriets udkast til justitsministerens skriftlige svar af 30. juli og 10. august 2012 på spørgsmål 865 og 875-880” bemærker kommissionen, at det er et ordret citat fra protokollen, der har været til gennemsyn og godkendelse.

Der indsættes i afsnittet en note med henvisning til Anders Dorphs bemærkninger til dette afsnit.

11 Advokat Lise Lauridsens udtalelse af 24. september 2017 på vegne af departementschef Anne Kristine Axelsson

Udtalelsen er optaget som bilag 11 til beretningen.

Kommissionen har i afsnit 3.1.4.1 slettet ”Politikontoret”, der ved en fejl var angivet ved departementschef Anne Kristine Axelssons navn og arbejdssted.

12 Advokat Søren Juuls udtalelse af 20. september 2017 på vegne af afdelingschef Jens-Christian Bülow

Udtalelsen er optaget som bilag 12 til beretningen.

Kommissionen har i afsnit 3.1.4.13 ændret ”Jens-Christian Bülow” til ”JHH”, som er den angivelse, der fremgår af departementschef Barbara Bertelsens notat af 30. september 2015.

13 Advokat Hanne Rahbæks udtalelse af 15. september 2017 på vegne af kontorchef Anne Berg Mansfeld-Giese

Udtalelsen er optaget som bilag 13 til beretningen.

Kommissionen har ændret ”typisk” til ”atypisk” under gengivelsen af Anne Berg Mansfeld-Gieses forklaring i afsnit 3.1.4.1.

Udtalelsen har endvidere givet anledning til, at kommissionen har omformuleret indledningen til afsnit 3.1.4.2 under overskriften ”Justitsministeriets udkast til justitsministerens skriftlige svar af 30. juli og 10. august 2012 på spørgsmål 965 og 875-880”.

Kommissionen skrev i afsnit 3.1.4.2:

Chefkonsulent Anne Berg Mansfeld-Giese, Justitsministeriets Politikontor, udarbejdede den 30. juli 2012 udkast til justitsministerens skriftlige svar på Retsudvalgets spørgsmål nr. 865 og 875-880.

Dette afsnit er herefter ændret til:

Justitsministeriets Politikontor udarbejdede den 30. juli 2012 et udkast til skriftlige svar på Retsudvalgets spørgsmål nr. 865 og 875-880 til forelæggelse for justitsminister Morten Bødskov.

I samme afsnit er under overskriften ”De umiddelbare reaktioner på Justitsministerens svar til Retsudvalget den 15. og 16. august 2012” udeladt de sidste tre linjer i gengivelsen af Anne Berg Mansfeld-Gieses forklaring.

Endelig er i afsnit 3.1.4.14 tilføjet, at det afsnit, der var udeladt i svaret på spørgsmål 730-731 var indsat i samrådstalen, der blev sendt til Retsudvalget den 22. april 2014.

14 Advokat Frantz Sigersted-Rasmussens udtalelse af 25. september 2017 på vegne af kontorchef Esben Haugland

Udtalelsen er optaget som bilag 14 til beretningen.

Da indkaldelsen til samråd er uden betydning for kommissionens vurderinger, giver denne del af udtalelsen ikke anledning til ændringer.

Kommissionen har i afsnit 3.1.4.13 ændret ”Jens-Christian Bülow” til ”JHH”, som er den angivelse, der fremgår af departementschef Barbara Bertelsens notat af 30. september 2015.

15 Advokat Karen-Margrethe Schebyes udtalelse af 25. september 2017 på vegne af chefkonsulent Louise Falkenberg

Udtalelsen er optaget som bilag 15 til beretningen.

I gengivelsen af chefkonsulent Louise Falkenbergs forklaring i afsnit 3.1.4.7 ændres ”justitsministeren” til ”justitsministrene”.

Om chefkonsulent Louise Falkenbergs bemærkninger til referatet af hendes forklaring i afsnit 3.1.4.10 under overskriften ”Politidirektør Thorkild Fogdes supplerende bidrag til besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål 916 af 26. november 2014” bemærker kommissionen, at det er et ordret citat fra protokollen, der har været til gennemsyn og godkendelse.

Der indsættes i afsnittet en note med henvisning til Louise Falkenbergs bemærkninger til dette afsnit.

BILAG 17 Kommissionens protokoller

Protokol nr.: 1

PROTOKOL

Den 18. august 2016 kl. 10.30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Sekretær var kontorfuldmægtig Rikke Christiansen.

Mødt var:

For Michael Agerbæk mødte som bisidder advokat Martin Cumberland, der beskikkedes.

For Mogens Norup Lauridsen og for bisidder advokat Torben Koch mødte advokat Stine Gry Johannesen. Advokat Torben Koch blev beskikket som bisidder.

For Andrew Jerome Henrik Oryé og for bisidder advokat Mads Kramme mødte advokat Rune Viborg. Advokat Mads Kramme blev beskikket som bisidder.

For Niels Gert Dehlendorff mødte som bisidder advokat Anders Larsen, der beskikkedes.

For Claus Hjelm Olsen og for bisidder advokat Anders K. Németh mødte advokat Frantz Sigersted-Rasmussen. Advokat Anders K. Németh blev beskikket som bisidder.

For Mogens Kjærgaard Møller mødte som bisidder advokat Knud Meden, der beskikkedes.

For Jesper Grønbech mødte som bisidder advokat Stine Gry Johannessen, der beskikkedes.

For Lykke Sørensen mødte som bisidder advokat Morten Samuelsson, der beskikkedes.

For Jens Madsen og Carsten Madsen og for bisidder advokat Nicolai Westergaard mødte advokat Asger Tue Pedersen. Nicolai Westergaard blev beskikket som bisidder.

For Jakob Scharf mødte som bisidder advokat Jacob Sand, der beskikkedes.

For Nis Lauge Gellert mødte som bisidder advokat Søren Lund Rasmussen, der beskikkedes.

For Claus Grube mødte som bisidder advokat Steen Lassen, der beskikkedes.

For Mads Kjeldsen mødte som bisidder advokat Noaman Azzouzi, der beskikkedes.

For Lars Bo Larsen og for bisidder advokat Rasmus Anberg mødte advokat Knud Meden.

For Friis Arne Petersen mødte som bisidder advokat Bjarke Vejby, der beskikkedes.

For Ulrik Vestergaard Knudsen og Jens Henrik Højbjerg mødte som bisidder advokat Anders Valentiner-Branth, der beskikkedes.

For Klavs A. Holm og Johan Martini Reimann mødte som bisidder advokat Poul Heidmann, der beskikkedes.

For Christian Dons Christensen og for bisidder advokat Birgitte Skjødt mødte Bo Rosasco. Advokat Birgitte Skjødt blev beskikket som bisidder.

For Holger K. Nielsen mødte som bisidder advokat Arvid Andersen, der beskikkedes.

For Martin Lidegaard og for bisidder advokat Kåre Pihlmann mødte Nicky Tandrup Petersson. Kåre Pihlmann blev beskikket som bisidder.

For Christian Kettel-Thomsen mødte som bisidder advokat Gunnar Homann, der beskikkedes.

For Tue Krarup-Pedersen mødte som bisidder advokat Allan Steen Lyngø, der beskikkedes.

For Lisbet Zilmer-Johns mødte som bisidder advokat Pernille Backhausen, der beskikkedes.

For Klaus Pedersen mødte som bisidder advokat Jon Lauritzen, der beskikkedes.

For Anders Dorph og Jens Henrik Jacobsen mødte som bisidder advokat René Of-fersen, der beskikkedes.

For Pernille Breinholdt Mikkelsen og for bisidder advokat Asger Bagge-Jørgensen mødte Bo Rosasco. Advokat Asger Bagge-Jørgensen blev beskikket som bisidder.

For Thorkild Fogde mødte som bisidder advokat Jens Lund Mosbek, der beskikke-des.

For Anne Berg Mansfeld-Giese mødte som bisidder advokat Hanne Rahbæk, der beskikkedes.

For Louise Falkenberg mødte som bisidder advokat Karen-Margrethe Schebye, der beskikkedes.

For Esben Haugland mødte som bisidder advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, der beskikkedes.

For Jens-Christian Bülow mødte bisidder advokat Søren Juul, der beskikkedes.

For Anne Kristine Axelsson mødte som bisidder advokat Lise Lauridsen, der be-skikkedes.

For Morten Bødskov mødte som bisidder advokat John Petersen, der beskikkedes.

Vpi. Henrik Møller Jacobsen, der ikke var mødt, beskikkedes som bisidder for Bjar-ke Alberts.

Tuk Bagger bemærkede, at der er udsendt ekstrakt til bisidderne. Endelig forhørsli-ste vil blive fremsendt sammen med protokol for dette møde. Tillægsekstrakt frem-sendes, når kommissionen har fået det sidste materiale fra blandt andet Københavns Politi og Rigspolitiet.

Man kan hos kommissionen rekvirere password til brug for egen redigering i en kopi af ekstrakten.

Advokat Morten Samuelsson foreslog, at der udarbejdes en indholdsfortegnelse til ekstrakten, og Tuk Bagger tilkendegav, at en sådan ville blive udarbejdet og fremsendt til bisidderne.

Forhørstema vedrørende egen klient vil så vidt muligt blive fremsendt til bisidderen sammen med henvisning til relevante bilag senest 4 uger, før den pågældende forventes afhørt. De bilag, der kan tillades udleveret til klienten, vil blive anført, når afhøringsstemaerne fremsendes.

På forespørgsel fra advokat Karen-Margrethe Schebye oplyste Tuk Bagger, at de øvrige bisiddere vil modtage forhørstemaet til orientering samtidig.

Tuk Bagger orienterede om, at beskikkelse af bisiddere sker efter en konkret vurdering af, om der foreligger en interessekonflikt. Kommissionen har afslået en anmodning fra advokat Hanne Rahbæk vedrørende beskikkelse for flere personer. Østre Landsret har stadfæstet afgørelsen, og advokat Hanne Rahbæk har søgt tredjeinstansbevilling. Advokat Hanne Rahbæk oplyste, at Procesbevillingsnævnets afgørelse forventes at foreligge indenfor 4 uger.

Tuk Bagger påpegede, at beskikkelsen som bisidder er personlig. Kun helt undtagelsesvist og efter konkret tilladelse fra kommissionen kan der gives møde ved en stedfortræder. Bisiddere har krav på at være til stede, når egen klient afhøres, og har også ret til i øvrigt at være til stede, men kommissionen forbeholder sig sin vurdering af relevansen af hvert enkelt fremmøde i forbindelse med den afsluttende indstilling til Justitsministeriet om salærernes størrelse.

Advokat Hanne Rahbæk henstillede, at kommissionen meddeler, hvis kommissionen ikke finder det relevant, at en eller flere bisiddere ikke er til stede.

Advokat Anders Valentiner-Branth bemærkede, at det bør meldes klart ud, hvis kommissionen på forhånd anser en tilstedeværelse som irrelevant.

Tuk Bagger orienterede om, at bisidderne har ret til at stille uddybende spørgsmål også til andre end deres egen klient, men at kommissionen på sædvanlig vis kan afskære spørgsmål, der skønnes uden betydning.

Alle personer afhøres med en sigtets rettigheder, og de har ikke krav på godtgørelse for udgifter afholdt i forbindelse med fremmødet, herunder transportgodtgørelse.

Kommissionens udkast til afhøringsplan for afhøringer blev omdelt.

Udkastet blev gennemgået og revideret i overensstemmelse med de fremsatte tilkendegivelser fra de mødende bisidderne.

Bisidderne tog generelt forbehold for, at deres klienter kan møde de pågældende dage.

Advokat Jakob Lund Poulsen henstillede, at bisidderne reserverer torsdage og fredage i uge 5-6 i 2017 til eventuelle genafhøringer.

Kommissionen fremsender snarest redigeret og endelig afhøringsliste, der kan udleveres til klienterne.

Mødet afsluttet kl. 11.25.

---- 0 ----

Efter mødet har det vist sig, at det ikke er muligt for kommissionen at beramme i uge 6, hvorfor bisidderne i stedet opfordres til at reservere torsdage og fredage i ugerne 5 og 9 i 2017 til eventuelle genafhøringer.

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 3. november 2016 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mikkel Brogaard var mødt.

Bisidderne advokat Steen Bech, advokat Martin Cumberland, advokat Torben Koch, advokat Stine Gry Johannesen, advokat Knud Meden, advokat Henrik Garlik, advokat Nicolai Westergaard, advokat Jacob Sand, advokat Søren Lund Rasmussen, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Pernille Backhausen, advokat Gunnar Homann, advokat Jon Lauritzen, advokat Poul Heidmann, advokat Jens Lund Mosbek, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Søren Juul, advokat Bjørn Høberg-Petersen og advokat Noaman Azzouzi var mødt.

Advokat Mads Kramme var mødt ved advokat Rune Wiborg, advokat Steen Lassen var mødt ved fuldmægtig Jakob S. Hedegaard, advokat Bjarke Vejby var mødt ved advokat Viktor Drachmann, advokat Arvid Andersen var mødt ved advokat Snorre A. Kehler, og advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat David Neutzky-Wulff.

Kommissionsformanden oplyste, at kommissionen havde tilladt DR og TV-2 at filme kommissionens åbning på betingelse af, at der alene skete optagelse af kommissionens medlemmer og udspørgeren.

Åbningen og TV-optagelsen blev afsluttet kl. 09:15, hvorefter Mikkel Brogaard kom til stede.

Mikkel Brogaard bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Mikkel Brogaard blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte forklarede, at han i 2012 var leder af specialsektionen på station Bellahøj. Han fik opgaven i forbindelse med besøget i 2012 som led i sit arbejde som indsatsleder for andre politiaktioner. Hans rang var i 2012 vicepolitikommissær.

Han har ikke deltaget i møder med andre danske myndigheder, men han har muligvis deltaget i briefinger, hvor også andre myndigheder, for eksempel PET, har deltaget. Han har, så vidt han ved, ikke deltaget i møder med repræsentanter for Kina, Kinas ambassade eller den kinesiske fortrop.

Han kan ikke huske, om han har deltaget i møder i driftsstaben og/eller operativ stab forud for og/eller under besøget. I givet fald har det været stabsmøder, hvor også OPA deltog. OPA havde også egne møder, hvori han ikke deltog.

Han har sikkert deltaget i briefing den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden på Politigården, for det plejer han, men han kan ikke huske det. Han kan derfor ikke svare på, hvem der briefede. Normalt ville det være Mogens Lauridsen eller Claus Hjelm Olsen.

Operationsbefalingen blev udsendt af OPA. Michael Dekker Poulsen har sikkert været pennefører. Afhørte har ikke været involveret i tilblivelsen.

Han udarbejdede sin egen taktiske befaling ud fra operationsbefalingen. Han kan ikke huske, hvem der på det tidspunkt havde adgang til Beredskabsportalen. Det havde muligvis personer med charge af vicepolitikommissær og opetter samt de, der i øvrigt arbejdede med operationsbefalingen. Det er blevet ændret på et senere tidspunkt, så nu vist alle har adgang.

Han har kendskab til, at det i operationsbefalingen var anført, at den kinesiske præsident ikke måtte "tabe ansigt" eller lignende.

Forespurgt om, hvilke overvejelser der blev gjort hos Københavns Politi i anledning af den kinesiske ambassades bekymring for, *"at der skulle vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med præsidentens besøg"*, og for PETs opfattelse, hvorefter kineserne ikke var bekymrede for præsidentens sikkerhed under opholdet i Danmark, men *"det er meget afgørende for dem, at de ikke taber ansigt ved konfrontation med demonstrationer eller lignende"*, oplyste han, at det vigtigste var, at der ikke var nogen trussel mod præsidenten. Det øvrige har man helt sikkert snakket om i Kø-

benhavns Politi. Han erindrer ikke, at der i andre sager har været lignende anbefalinger og oplysninger fra PET.

Betydningen af operationsbefalingens strategi, afsnit 1.1, ”..... *iværksættelse af en afpasset offensiv og fleksibel indsats ... mod eventuelle demonstrationer*” var, at man skulle være på forkant med udviklingen, og at indsatsen skulle være afpasset den konkrete situation. At demonstrationer er nævnt særskilt, er ikke noget, han har lagt mærke til. Ved besøg fra visse lande vil der altid komme en eller anden form for demonstrationer, så det er ikke en usædvanlig formulering.

Om operationsbefalingen afsnit 3.0, Udførelsen – Manøvreide, hvorefter ”*Politiaktion 04-01 foretager patruljering/opklaring ved objekter og eskorteruter, og sikrer at evt. demonstranter ikke kan ses fra eskorten og objekter, ligesom de ej heller skal have mulighed for at bringe sig i en position som er synlig fra eskorteruten og objekter*”, forklarede han, at han ikke tror, at han har set lignende formuleringer i andre operationsbefalinger. For hans egen politiaktion betød det, at der skulle skærmes af. Det skyldtes muligvis, at præsidenten ikke måtte tabe ansigt, men han ved det ikke. Han reflekterede ikke nærmere over det.

Om operationsbefalingens trin 2, indsatsfasen, hvorefter han var indsatsleder for 04-01, Opklaring/sektorpatruljering, der blev varetaget sammen med vpk. Lars-Ole Karlsen, og hvor formålet/opgaven for opklaring/sektorpatruljering var angivet således: ”*Politiaktionen planlægger for uniformeret sektorpatruljering omkring objekter og eskorteruter samt på lokaliteter hvor det må antages at evt. demonstrationer eller hændingers vil kunne finde sted*”, forklarede han, at opklaring/sektorpatruljering består i at observere og melde ind, hvad der ses. Aktionen er således ”øjne” for de andre indsatsledere og for KSN. I det konkrete tilfælde skulle demonstranter meldes ind, og derefter skulle der findes ud af, hvad der skulle ske med vedkommende. Det kunne være folk med flag, bannere, særlig påklædning og andre symboler. Det afhang af situationen.

De taktiske befalinger blev samlet af OPA, der dengang bestod af blandt andre Michael Dekker Poulsen og muligvis også Bent Olsen. Han kan ikke huske, hvem der dengang i øvrigt sad i OPA.

Når han i sin mail til Claus Hjelm Olsen den 13. juni 2012, skrev: ”... *men bare vigtigt at de andre limaer ikke går og tror at opklaring/sektor aktionen er Civile Anholdere som man har benyttet de sidste mange store statsbesøg*”, var det, fordi de folk, han var blevet tildelt, normalt ikke arbejdede med civil anholdelse. Opgaven kunne dog sagtens løses med de tildelte kolleger.

Lars-Ole Karlsen har helt sikkert videresendt Claus Hjelm Olsens mail af 14. juni 2012 til afhørte. Når Claus Hjelm Olsen skrev, *"Jeg har kun et håb og det er jer to"*, var det afhørte og Lars-Ole Karlsen, han mente. Når Claus Hjelm Olsen skrev, *"Det her stiller langt større udfordringer til jer i og med I har den vigtigste opgave af dem alle, nemlig at spotte og forhindre utilsigtede demonstrationer, happenings mv. I må virkelig pæppe dem op så de er super skarpe når præsidenten er på køretur"*, handlede det om, at han ville give dem en motivation, som de skulle videregive til egne folk. Det er Claus Hjelm Olsen i en nøddeskal. Når han skrev, *"Vi tåler simpelthen ikke dumme situationer"*, kan det betyde mange ting, for eksempel demonstranter, der var ved at stoppe kortegen, og når han endelig skrev, *"Skal vi redde lidt bedre økonomiske vilkår til nationen og måske deraf et dryp til politiet, ligger det på jeres skuldre. Jeg tror på at I to gør en forskel"*, er det også typisk Claus Hjelm Olsen. Det er ment humoristisk med et stort glimt i øjet. Mailen handler om at motivere folkene. Opgaven skulle bare løses. Demonstranter med gule flag og bannere lå for ham nederst i rækken af de opgaver, som hans politiaktion skulle koncentrere sig om.

Han har udarbejdet den taktiske befaling for politiaktion 04-01, 1. udg. 10. juni 2012. Lars-Ole Karlsen bistod ikke. Den er udarbejdet på baggrund af den operationsbefaling, der var udarbejdet 10. juni 2012. Han sendte den til Michael Dekker Poulsen. Afhørte havde problemer med, hvad han skulle kalde den kinesiske præsident i den taktiske befaling. Han havde derfor skrevet "Kinamanden". Det syntes Michael Dekker Poulsen ikke var helt passende. Han og Dekker drøftede ikke indholdet i øvrigt. Der er ikke lavet andre udgaver.

Trusselsvurderingen er copy pastet fra operationsbefalingens trusselsvurdering. Der er helt sædvanligt. Ellers kan man ikke holde den røde tråd.

Han erindrer ikke baggrunden for, at han har tilføjet *"evt. banner"* i den taktiske befalings afsnit 2.0, Opgave, selv om det ikke fremgår af operationsbefalingen. Det kan stamme fra en briefing, men næppe fra drøftelserne med Michael Dekker Poulsen eller fra OPA, for de ville ikke gå så langt.

Han havde ikke drøftelser med Claus Hjelm Olsen om opgaven i dagene op til besøget, men den er nok blevet drøftet på briefinger, hvor der var flere til stede. Han erindrer ingen konkrete drøftelser med Claus Hjelm Olsen eller Mogens Lauridsen med hensyn til meningstilkendegivelser. Han kan også være blevet inspireret på et tidligere stabsmøde, men han erindrer det ikke.

Han var Lima, som skulle kontaktes, hvis patruljerne stødte på demonstrationer, forsamlinger af personer, happenings på eskorteruten eller i nærheden af objekterne, jf. den taktiske befalings samlede plan. Når han blev kontaktet, vurderede han selv,

hvad der skulle videregives til KSN. Han gjorde sig ingen overvejelser om hjemmel-sgrundlaget til at fjerne eller skærme folk. Det kunne ske af for eksempel færdsels-mæssige grunde. Det kom an på situationen, om folk på et fortov skulle fjernes. Det indgik i hovedopgaven, at sådanne folk ikke skulle kunne ses fra eskorten.

Som Lima briefede han sine egne folk fredag formiddag, den 15. juni 2012. Han hu-sker ikke indholdet, men han har helt sikkert videregivet det, der stod i den taktiske befaling og muligvis tilknyttet bemærkninger. Der kan på sådanne briefinger også komme spørgsmål. Hans egen briefing vil derfor ofte være mere konkret end det, der er anført i den taktiske befaling. Han kan ikke huske, hvordan han briefede på da-gen, og han erindrer heller ikke medarbejderens reaktioner herpå. De enkelte politi-folk havde vist nok ikke adgang til den taktiske befaling. Han mener ikke, at han har sendt den taktiske befaling til gruppeførerne. Han har nok helt sikkert nævnt de ki-nesiske bekymringer. Der er nok nogen, der har spurgt ind til det, at de skulle "skær-me af" mv., men han husker det ikke.

Foreholdt forklaringer afgivet for Den Uafhængige Politiklagemyndighed af en ræk-ke af deltagerne i hans briefing, hvorefter han skulle have briefet om, at præsidenten ikke måtte se flag og bannere, og om, at medarbejderne skulle have reageret heri-mod, kan han stadig ikke huske, om der blev sat spørgsmålstegn herved på dagen.

Når det i den taktiske befalings opgave for underenhederne, om ankomst til Ama-lienborg Slotsplads fredag, den 15. februar 2012, er anført, at det var vigtigt, at der ikke var demonstranter i og omkring pladsen, handlede det mest om eskorteruten. Eskorten skulle have fri passage, og der er vistnok en generel regel om, at man ikke vil have demonstranter på Amalienborg.

Hans egne folk skulle ved observationer kontakte ham, der så vurderede, om det ob-serverede skulle videregives til KSN. Denne kontakt kunne ske både over radioen og på telefon.

Han huskede ikke, om han deltog i Claus Hjelm Olsens briefing som KSN-leder den 15. juni 2012, kl. 7.48, men han ville næsten tro det. Briefingen har fundet sted en-ten i KSN eller i Gedestalden. Begge steder ligger på Politigården. Det ville være ak-tionslederne, der deltog i en sådan briefing.

Han erindrede ikke at have modtaget allemeldingen fra KSNs ledelse "... *her typisk Free Tibet med lignende ... så man kan få det fjernet eller reageret på det*", som frem-går af meldeblanket, kl. 08.50. Maling af slogans var dog noget, hans aktion skulle have fokus på. Der sigtes nok i meldingen til slogans med indholdet "Free Tibet" el-ler lignende. Han har nok videregivet meldingen til sine egne folk.

Det var ham selv, der meldte ind til KSN kl. 09.44 i henhold til meldeblanketten og kl. 09.41.57 i henhold til lydfil, at der var tegnet/malet Free Tibet på fortovet ud for Admiral Hotel, sikkert efter at have modtaget et opkald fra egne folk. Der var tegnet med kridt, og hans egne folk fjernede det selv med vand.

Da der kom flere lignende meldinger, mener han, at KSN besluttede at tage kontakt til ISS for at få det fjernet. Det, syntes han, var en fornuftig beslutning.

Det var afhørte, der meldte til KSN om graffiti ved Nordre Toldbod. Banneret skulle fjernes som en del af opgaven. Han huskede ikke, hvad der stod på banneret.

Om episoden i Kongens Have, hvor der ifølge meldeblanket, kl. 14.20 blev givet melding om en person i rød trøje – ”mulig ”Free Tibet””, oplyste han, at han og hans folk var ude at køre, fordi eskorten var på vej mod Rosenborg Slot. Hans enhed befandt sig i Gothersgade, men han kørte over til Mark Larsen, der befandt sig i Kongens Have. Han kontaktede KSN for at høre, om han skulle undersøge det nærmere. Han har efterfølgende kunnet konstatere, at det endte med, at hans egne folk blev sendt dertil, men han kunne ikke huske det, før han så billederne hos Den Uafhængige Politiklagemyndighed.

Derfor svarede han også, at der ikke var tale om hans folk, da han i forbindelse med den senere retssag modtog forespørgsel om, hvem der havde været i kontakt med personen i Kongens Have.

Briefingen lørdag, den 16. juni 2012, har helt sikkert været afholdt af ham selv, men han husker det ikke, og han husker derfor heller ikke, hvad der blev sagt. Det har dog helt sikkert været en gentagelse af briefingen den foregående dag suppleret med oplysninger om, hvad der var sket den foregående dag.

Det var et stort besøg. Afhørte har deltaget i nogle, men ikke mange, af sådanne besøg. Han husker ikke noget specielt fra besøget. I givet fald ville han have udarbejdet en handlingsforløbsrapport. På det tidspunkt opfattede han det mest, som om hans folk var kommet for sent til det hele.

Mødet afsluttet kl. 10.25.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 3. november 2016 kl. 11:10 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Lars-Ole Karlsen var mødt.

Bisidderne advokat Steen Bech, advokat Martin Cumberland, advokat Torben Koch, advokat Stine Gry Johannesen, advokat Knud Meden, advokat Henrik Garlik, advokat Nicolai Westergaard, advokat Jacob Sand, advokat Søren Lund Rasmussen, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Pernille Backhausen, advokat Gunnar Homann, advokat Jon Lauritzen, advokat Poul Heidmann, advokat Jens Lund Mosbek, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Søren Juul, advokat Bjørn Høberg-Petersen og advokat Noaman Azzouzi var mødt.

Advokat Mads Kramme var mødt ved advokat Rune Wiborg, advokat Steen Lassen var mødt ved fuldmægtig Jakob S. Hedegaard, advokat Bjarke Vejby var mødt ved advokat Viktor Drachmann, advokat Arvid Andersen var mødt ved advokat Snorre A. Kehler, og advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat David Neutzky-Wulff.

Lars-Ole Karlsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringstema med bilag.

Lars-Ole Karlsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte forklarede, at han i 2012 var indsatsleder sammen med Mikkel Brogaard for politiaktion 04-01 – opklaring/sektorpatruljering. Hans titel var dengang vicepolitikommissær.

Han havde forud for besøget hverken deltaget i møder med deltagelse af andre danske myndigheder eller i møder med repræsentanter for Kina, Kinas ambassade eller den kinesiske fortrop.

Han huskede ikke at have deltaget i briefinggen i Gedestalden den 12. juni 2012 kl. 11.00. Han overlod det til Mikkel Brogaard, da han selv dengang var meget optaget af en anden opgave.

Han vidste ikke, hvem der har udarbejdet operationsbefalingen. Han mener afgjort, at han dengang havde adgang til Beredskabsportalen, hvor operationsbefalingen fandtes, men ved ikke præcist, hvem i øvrigt der havde adgang.

Han havde dengang ikke bidt mærke i, at det var en del af operationsbefalingen, at den kinesiske præsident skulle ”skærmes” for demonstranter.

Eventuelle overvejelser omkring operationsbefalingens gengivelse af kinesernes bekymring skete i Købehavns Politi på strategisk niveau. Det var han ikke selv en del af.

Formuleringen af strategien i operationsbefalingen er, som den plejer. Besøget skulle afvikles sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Ved statsbesøg er der altid demonstrationer. Man skal finde ud af, hvem der vil vedkommende statsoverhovedet det ondt. Der skal for eksempel fokuseres på rygsække og spydlignende genstande.

Han har ikke bidt mærke i, at præsidenten ikke måtte ”tabe ansigt”. Han opfattede den gang opgaven som en af mange andre. Den var ikke speciel.

Det virker tåbeligt, når der i operationsbefalingens afsnit 3.0 under Udførelsen – Manøvreide står, at det skal sikres, at eventuelle demonstranter ikke kan ses fra eskorten, for der er ingen ide i at demonstrere, hvis man ikke er synlig. For ham selv har det kun været et spørgsmål om sikkerheden. Politiaktionens opgave var at se, lytte og melde til KSN.

Han var indsatsleder i de perioder, hvor Mikkel Brogaard ikke var til stede. Det kan godt passe, at han tiltrådte fredag, den 15. juni 2012, kl.18.00.

Operationsbefalingens trin 2, indsatsfasen, angivelse af, at ”*Politiaktionen planlægger for uniformeret sektorpatruljering omkring objekter og eskorteruter samt på lokaliteter hvor det må antages at evt. demonstrationer eller happenings vil kunne finde sted*”, skal forstås i overensstemmelse med se, lytte og melde-funktionen. Der skulle være fokus på, at der ikke pludselig væltede folk frem. I så fald var der risiko for overfald eller lignende.

Mikkel Brogaards mail af 13. juni 2012 til Claus Hjelm Olsen skyldtes, at de ikke fik de folk, de havde forventet. Det gjaldt også for de personer, som afhørte selv var tildelt.

Claus Hjelm Olsens mail af 14. juni 2012 handler om ledermotivation til mellemlederne. Det ændrede ikke ved politiaktionens opgaver. Det er sådan, Claus Hjelm Olsen er rent retorisk. Det gjaldt alene om at være på forkant med udviklingen. Når der i mailen skrives noget om økonomien, er der også typisk tale om en særlig retorik. Han selv tillagde det ingen særlig værdi. Opgaven var som så mange andre.

Han huskede ikke, om der var andre udgaver af den taktiske befaling for politiaktion 04-01, 1. udg. 10. juni 2012. Den taktiske befaling i ekstrakten er den endelige udgave. Mikkel Brogaard stod for udarbejdelsen, og han har muligvis sendt et udkast til afhørte. Han har ikke selv formuleret noget i den taktiske befaling.

Det er helt sædvanligt at copy paste trusselsvurderingen fra operationsbefalingen til den taktiske befaling.

Han vidste ikke, hvorfor ”banner” er særskilt anført i den taktiske befaling, når ordet ikke fremgår af operationsbefalingen.

Han kunne godt se nu, at det ser helt skævt og skræmmende ud, når det i den taktiske befaling anføres, at *”Patruljerne skal specielt holde øje med evt. demonstrationer, forsamling af personer, happenings på eskorteruten eller i nærheden af objekterne. Hvis man støder på sådanne kontaktes Lima, som videregiver oplysningerne til KSN. ... at man kan finde alternative ruter, fjerne folk, skærme folk af mm”*, men de gjorde bare, som de plejede, og han huskede ikke at have tænkt de tanker. Man kan have bedt specifikt om det på en briefing eller under stabsmøder, men han ved det ikke. Mikkel Brogaard ville ikke selv finde på det.

Opgavefordelingen mellem Mogens Lauridsen og Claus Hjelm Olsen var normal. Det var Claus Hjelm Olsen, der som KSN traf beslutning om det, der blev meldt ind. Afhørte erindrede ikke at have modtaget forholdsordrer forud af Claus Hjelm Olsen om, hvordan der skulle forholdes overfor folk, der havde symboler, for eksempel flag og påklædning.

Afhørte deltog ikke i briefing fredag, den 15. juni 2012, kl. 08.30.

Han erindrede ikke, om han briefede som anført i den taktiske befaling, men det har han givet gjort. Han erindrer intet fra briefing. En briefing vil typisk bestå i at hive essensen ud af den taktiske befaling, og det var, at de skulle opklare, være på forkant og melde til KSN, hvis der blev observeret noget, der afveg fra normalbilledet.

Det ville have været imod sædvane, hvis medarbejderne modtog den taktiske befaling skriftligt.

Når der i den taktiske befaling står, at det var vigtigt, at der ikke var demonstranter med mere i og omkring Amalienborg Slotsplads, var der tale om en sikkerhedsvurdering. Hvis KSN har besluttet, at Amalienborg skal lukkes af, så er det det, man gør. Det anførte er meget specifikt, og afhørte kunne ikke forestille sig, at Mikkel Brogaard selv har besluttet, at Amalienborg skulle afspærres. Det må være kommet fra et andet sted.

De, der deltog i politiaktionen, kommunikerede via radio (SINE). De kunne også kommunikere på telefon, hvis radionettet var for belastet. Det er for en sådan aktion bedst at bruge radioen, så flest muligt hører, hvad der meldes ind. Det har ingen betydning, at der modsat, hvad der gælder for radiokommunikation, ikke sker logning af mobil samtaler. Det er primært et spørgsmål om at kunne nå hinanden.

Afhørte erindrede ikke præcist, hvor han var om aftenen den 15. juni 2012, men han har helt sikkert været på gaden, og han har helt sikkert på et tidspunkt kørt ruten igennem. Han kunne ikke huske, hvor han befandt sig, da eskorten nåede frem til Christiansborg.

Afhørte erindrede intet om forløbet på Højbro Plads. Han huskede intet om gruppevognenes placering eller om kommunikation med Henrik Oryé. Opgaven var ikke skelsættende, og han havde derfor ikke nogen særskilte erindringer.

Han erindrede ikke, om der var uklarheder med hensyn til, om Lima 1 også var indsatsleder for andre politiaktioner.

Vedrørende Mogens Lauridsens udtalelse til TV2 den 16. juni 2012, bragt kl. 19.00, hvorefter *”Det var en taktisk beslutning og rykke så tæt på, fordi at man blev i tvivl om demonstranterne derovre havde tænkt sig at overholde de aftaler, der var lavet”*, forklarede afhørte, at han ikke var bekendt med, hvilke aftaler der var indgået med demonstranterne, og derfor heller ikke vidste, hvad der var anledningen til, at gruppevognene blev kørt frem.

Mødet afsluttet kl. 12:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 3. november 2016 kl. 13:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Bjarke Alberts var mødt med bisidder advokat Steen Bech.

Bisidderne advokat Martin Cumberland, advokat Torben Koch, advokat Stine Gry Johannesen, advokat Knud Meden, advokat Henrik Garlik, advokat Nicolai Westergaard, advokat Jacob Sand, advokat Søren Lund Rasmussen, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Pernille Backhausen, advokat Gunnar Homann, advokat Jon Lauritzen, advokat Poul Heidmann, advokat Jens Lund Mosbek, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Søren Juul og advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Noaman Azzouzi og advokat John Petersen var mødt.

Advokat Mads Kramme var mødt ved advokat Rune Wiborg, advokat Steen Lassen var mødt ved fuldmægtig Jakob S. Hedegaard, advokat Bjarke Vejby var mødt ved advokat Viktor Drachmann, advokat Arvid Andersen var mødt ved advokat Snorre A. Kehler, og advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat David Neutzky-Wulff.

Bjarke Alberts bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema.

Bjarke Alberts blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte forklarede, at han i 2012 var fg. vicepolitikommissær og var placeret på station City.

Han har ikke haft forudgående kommunikation med andre myndigheder og/eller repræsentanter for Kina om politiets ageren i forhold til eventuelle antikinesiske meningstilkendegivelser.

Der er møder på strategisk, operationelt og taktisk niveau. Afhørte var på nederste niveau, det taktiske. Han supplerede og aflastede Henrik Brix Søndergaard. De kommunikerede om det praktiske pr. telefon og ved direkte kontakt.

Afhørte mente ikke, at han deltog i briefing den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden.

Afhørte havde ikke kendskab til og koncentrerede sig ikke om indholdet i operationsbefalingen. Han koncentrerede sig mere om den taktiske befaling, som Henrik Brix Søndergaard udarbejdede. Operationsbefalingen sætter rammen. Afhørte var mere fokuseret på det taktiske. Han var en erfaren gruppefører, men havde dengang meget lidt erfaring som indsatsleder.

Afhørte var slet ikke sikker på, at han læste operationsbefalingen på det tidspunkt. Den taktiske befaling vil typisk indeholde blandt andet kopierede relevante afsnit fra operationsbefalingen.

Operationsbefalingens strategi om, at *"... iværksættelse af en afpasset offensiv og fleksibel indsats ... mod eventuelle demonstrationer"*, er til dels en standardformulering. "Offensiv" betyder, at politiet tager initiativet, "afpasset" betyder, at man derefter afventer og ser, hvad der sker. Det er dog ikke standard at nævne demonstrationer på dette sted i en operationsbefaling, med mindre man har sikkert kendskab til sådanne demonstrationer. I sidste del af strategien ligger blot, at man skulle være omstillingsparat, for eksempel hvis præsidenten ændrede planer. Der er ikke herved sigtet til demonstrationer. Et objekt er et sted eller en bygning, ikke en demonstrant.

Han kunne ikke med sikkerhed sige, at han i 2012 har læst eller drøftet indholdet af den taktiske befaling med Henrik Brix Søndergaard.

Foreholdt, at der i den taktiske befaling afsnit 1.1, trusselsvurdering, og i afsnit 1.3, strategi, ordret er en gengivelse af de kinesiske bekymringer fra operationsbefalingen, mente afhørte, at det var baggrunden for hele operationen. Afhørte tolkede det i sammenhæng med, at de blev fulgt af 45 sikkerhedsfolk og livvagter, hvorfor man kunne frygte, at der kunne opstå to fronter, hvis kineserne følte, at de "tabte ansigt", nemlig dem, der ville ind til VIP'en, og de kinesiske sikkerhedsfolk, der deltog.

Afhørte arbejdede på dagsskiftet både 15. og 16. juni 2012. Han var indsatsleder i begge perioder.

Claus Hjelm Olsen har muligvis været KSN-leder, afhørte huskede det ikke. Han drøftede ikke sagen forud med Claus Hjelm Olsen og har ikke deltaget i nogen briefing, som Claus Hjelm Olsen forestod.

Det er normalt at kontakte KSN ved demonstrationer. Det er derimod usædvanligt at kontakte KSN i tilfælde af manifestationer/happenings.

Han ved i dag, at det er usædvanligt, når det i de fælles bestemmelser i den taktiske befaling indskræpes *"at der SKAL afgives melding til Indsatslederen/Objektlederen/KSN – når der sker begivenheder/konstateres forhold, som skønnes at have betydning for opgaveløsningen af det samlede arrangement f.eks.:"* med gentagelse af de kinesiske bekymringer, men han gjorde sig ikke dengang overvejelser om det. Han har ikke set tilsvarende i en taktisk befaling. Der er sikkert tale om en afskrift fra operationsbefalingen.

Afhørte mente ikke, at den taktiske befaling blev udleveret til personalet. Han briefede sit personale, når han havde vagten. De var cirka 70 mand, så briefing foregik på Artillerivej, hvor der var egnede lokaler.

Han har ved briefingerne givet læst op fra den taktiske befalings afsnit "situationen" og "opgaven". Han kunne ikke huske, om han briefede om sammenkædningen mellem den kinesiske bekymring og meldepligten til KSN. Han briefede om de afsnit, som han fandt, var de væsentligste. Han kom i diskussion med Kristian Kjeldsen, der var udpeget som én af tre gruppeførere ved Kastellet, og det irriterede afhørte, at Kristian Kjeldsen som gruppefører ikke kendte til, hvilke opgaver han skulle udføre.

Foreholdt Kristian Kjeldsens forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter afhørte briefede på Station Amager, og der blev briefet om, at tibetanske flag skulle fratages demonstranter, forklarede han, at det er korrekt, at Kristian Kjeldsen var frustreret over det, der stod i den taktiske befaling om "opgaven" og "situationen", og over, at han ikke kunne løse opgaven. Afhørte erindrede dog ikke at have briefet om at fratage tibetanske flag eller om noget, der kunne forstås sådan. Det er korrekt, at afhørte på et tidspunkt under briefing henviste til Claus Hjelm Olsen, fordi han var KSN-leder. Afhørte erindrede ikke, i hvilken forbindelse, men han kan godt have sagt noget i retning af, at "det siger Claus Hjelm Olsen". Han gjorde det for at lukke situationen, da stemningen var blevet ophedet, og afhørte var som tidligere nævnt irriteret over Kristian Kjeldsens manglende kendskab til det at være gruppefører.

Foreholdt blandt andet André Møllers forklaring for Den Uafhængige Politiklagesmyndighed, hvorefter afhørte briefede om, at præsidenten ikke ville se flag og lignende, og oplyste, at beslutningen var taget højere oppe, erindrede afhørte ikke at have briefet sådan, heller ikke om, at beslutningen var truffet af et ministerium. Han kan godt have sagt det sidste uden at have belæg for det.

Kommunikationen går typisk pr. radio og fra grupperne til gruppeføreren, delingsføreren og derefter til indsatslederen, der melder videre til KSN. Man kunne dog melde direkte til KSN, hvis der var noget, der hastede. Afhørte mente ikke, at hans folk kommunikerede internt pr. telefon på dagen.

Afhørte deltog ikke i KSN-leder Claus Hjelm Olsens briefing den 15. juni 2012, men Henrik Brix Søndergaard har muligvis været der.

Afhørte har givetvis modtaget KSN-ledelsens allemelding om graffiti beskrevet i meldeblanketten vedrørende den 15. juni 2012, kl. 08.50. Han overvejede ikke, hvorfor det var vigtig at fjerne graffiti.

Han var sikkert Lima 02-11, men huskede ikke meldingen fra KSN vedrørende den 15. juni 2012 kl. 09.50, til L0211 om at undersøge alle biler i Amaliegade for skjulte personer/bannere mv..

Hans rute var fra Kastellet til Amaliehaven. Afhørte afgav en eller to grupper til en anden indsats, og det var en af disse grupper, der foretog anholdelsen af journalisten ved Den Lille Havfrue.

Han fik en melding om det fra en af de grupper, han havde afgivet. Det er meget muligt, at han har kaldt og bedt KSN om hjælp til sin egen gruppe 02-11. Anholdelser skal i reglen gå igennem indsatslederen eller KSN, men det skete ikke her. Afhørte var ikke selv ved Den Lille Havfrue. Kl. 12.05 meldte han til KSN, at kineserne ønskede at fastholde kvinden. Afhørte har givet fået en melding fra egen gruppe. Afhørte ved ikke, om kinesiske sikkerhedsfolk i situationen havde nogen myndighed i forhold til de tilstedeværende politifolk. Afhørte videregav bare meldingerne fra sin gruppe, der havde brug for assistance. Afhørte havde videregivet ledelsen af gruppen til Lima 1 og KSN.

2013:

Afhørte havde ingen forudgående kommunikation med andre myndigheder og/eller repræsentanter for Kina om politiets ageren overfor eventuelle antikinesiske meningstilkendegivelser.

I 2013 var afhørte objektleder for Henrik Brix Søndergaard, der var indsatsleder. Afhørte har muligvis deltaget i koordinationsmøder med Henrik Brix Søndergaard og måske også Mik Bundgaard og en repræsentant fra Københavns Vestegns Politi.

I 2013 drøftede man den presseomtale, der havde været efter besøget i 2012. Drøftelsen fandt sted under gennemgang af ”situationen” i den taktiske befaling. Afhørte er stort set 100 % sikker på, at han ikke deltog i briefing den 3. juni 2013 kl. 13.00 i Gedestalden.

Afhørte så ikke operationsbefalingen for 2013. Han fik meget sent to opgaver på to forskellige dage. Han hentede ikke operationsbefalingen på Beredskabsportalen.

I politiet syntes man, at kinesernes holdning til demonstranter var fjollet, og at det stred mod alt at ”skærme”, så de taktiske løsninger skulle udformes, så det ikke kunne misforstås, hvad de gjorde. Internt i gruppen under Henrik Brix Søndergaard talte de derfor om, at der på forhånd skulle være udpeget demonstrationsområder. Afhørte erindrede ikke, at de tog andre konkrete initiativer.

Foreholdt egen afhøring hos Den Uafhængige Politiklagemyndighed og spurgt om, hvordan afhørte i givet fald ville have reageret på en demonstration, hvor der eventuelt kun deltog én person, forklarede han, at hans opgave som objektleder var at sørge for, at kortegen kom frem til objektet. Det skulle løses, som alle opgaver af denne karakter altid bliver løst. Afhørte ville derfor blot gøre, som han plejede at gøre.

Han mente, at operationsbefalingens afsnit om, *”at man nærer stor bekymring for demonstrationer eller lignende i forbindelse med den kinesiske formands besøg”* og *”... iværksætter en offensiv indsats ... så besøget kan gennemføres ... uden at eventuelle modstandere får mulighed for at lægge hindringer i vejen for besøgets gennemførelse og uden at gæsterne og deres følge udsættes for attentater og angreb af enhver art”*, var rettet lidt til i forhold til de tilsvarende afsnit i operationsbefalingen for 2012.

Afhørte var i tvivl om, hvorvidt der blev udarbejdet taktisk befaling for politiaktion 01-01. Opgaverne blev ændret undervejs, og Henrik Brix Søndergaard havde rigtig travlt i den periode.

Afhørte har måske fået tilsendt den taktiske befaling for Avedøreværket i forbindelse med, at han efterfølgende skulle svare Kim Lykke Østergaard.

Kommunikationsvejene i 2013 var som i 2012. Afhørte havde kun én gruppe under sig. Afhørte har nok briefet, men ved ikke på grundlag af hvad, da der ikke fandtes nogen taktisk befaling. Der var tale om ad hoc opgaver. Afhørte henholdt sig til det

i hans notat af 24. juni 2013 anførte om den strategiske hensigt. Afhørte udarbejdede notatet, fordi han blev bedt om det af Kim Lykke Østergaard. Det var til brug for et spørgsmål fra Retsudvalget, og det vidste han godt, da han udarbejdede notatet.

Den 5. juni 2013 befandt afhørte sig i København, ikke ved Avedøreværket.

Foreholdt meldeblanket for den 5. juni 2013 kl. 14.36, hvorefter g 6132 melder ”1. mand med nepalesisk flag bliver henvist til Vestporten, hvor patr. holder øje med ham og evt. andre L7-04 underrettet”, lydfil (143441) fra den 5. juni 2013 samt lydfil (150248) af 5. juni 2013, forklarede han, at radiokommunikationen giver ham det indtryk, at politiet agerede som i 2012. Personen blev senere skærmet for kortegen. Det vidste afhørte ikke, da han afgav sin udtalelse den 24. juni 2013. Gruppeføderen på 61-32, som han havde talt med inden udarbejdelsen af notatet, sagde heller ikke noget om det.

Hans samtale med KSN den 6. juni 2013 kl. 13.48 og lydfil (134339), hvor han var Lima 7-07, handlede dels om, at der generelt aldrig må demonstreres på Amalienborg, dels at afhørte var tildelt alt for få mand, og at den ene af afhørtes to grupper kom for sent frem.

Afhørte erindrede ikke, om han havde hentet den operationsbefaling, der er nævnt i handlingsforløbsrapporten af 6. juni 2013, da han udarbejdede handlingsforløbsrapporten. Den person, der blev kørt væk, var ældre, men han var en del af demonstrationen. Afhørte valgte at transportere ham væk, fordi han var gammel og skrøbelig og ikke kunne tåle at blive trukket væk. Afhørte opdaterede i systemerne kort tid efter. Med ”uniformering” mente han gult tøj. Da der var tre personer i gult tøj, kunne der være tale om starten på en demonstration. I handlingsforløbsrapporten nævnes også en bil. Afhørte havde ikke styrker til at håndtere det. Det blev klaret af andre. Der var vist tale om, at den pågældende fik frataget et flag, som afhørte kort efter foranledigede genudleveret.

Der var under debriefingen stor frustrationer over hændelserne på Amalienborg Slotsplads. Under forløbet på Amalienborg Slotsplads bad afhørte via KSN om at få tilsendt flere styrker. De kom hen ad vejen. Under debriefingen var det folkene i de styrker, der var tilgået, som var meget frustrerede. De manglede forståelse for, hvad der var sket og hvorfor. Det var det, der var temaet for debriefingen.

2014:

Afhørte var logfører på politiaktion 07-10 Chinese Culture Center. Mik Bundgaard var chauffør og Mark Østermark Larsen var leder. Som logfører noterer man tidspunkter, hvis der sker noget væsentligt.

Afhørte var til stede ved kulturhuset, hvor journalisten fra Radio 24syv var kommet ind. Han blev bortvist, da han ikke havde adgang til arrangementet. Afhørtes gruppe blev gjort opmærksom på det af enten KSN eller arrangøren.

Mødet afsluttet kl. 15.20

---- o ----

Tuk Bagger
Formand

PROTOKOL

Den 4. november 2016 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Michael Agerbæk var mødt med bisidder advokat Martin Cumberland.

Bisidderne advokat Steen Bech, advokat Torben Koch, advokat Mads Kramme, advokat Stine Gry Johannesen, advokat Knud Meden, advokat Henrik Garlik, advokat Nicolai Westergaard, advokat Jacob Sand, advokat Bjarke Vejby, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Gunnar Homann, advokat Jon Lauritzen, advokat Poul Heidmann, advokat Jens Lund Mosbek, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Noaman Azzouzi og advokat John Petersen var mødt.

Advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat David Neutzsky-Wulff.

Michael Agerbæk bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema.

Michael Agerbæk blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte forklarede, at han i maj 2012 gjorde tjeneste ved Københavns Politik som leder af Operativ Planlægning og Analyse. I juni 2012 flyttede han til ledelsessekretariatet. Han var ikke involveret i planlægningen af besøget i 2012.

Operativ planlægning og analyse (OPA) er en enhed, der blev oprettet forud for politireformen i 2007. Det er en administrativ stabsfunktion, som ud over analyse havde til opgave at sørge for al planlægning i politikredsen. Ledere i OPA kan aldrig på-

lægges et operationelt ansvar. Ansvaret ligger hos den person, som OPA har udpeget som ansvarlig for opgaven. En ansat fra OPA fungerede i den støttende stabsfunktion for den ansvarlige leder. Afhørte havde reference til chefpolitiinspektøren som leder af planlægningsgruppen.

OPA afholdt ugentlige møder i operativ stab. I disse møder deltog udvalgte nøglepersoner, blandt andre afhørte. På møderne blev aktivitetskalenderen gennemgået. Alle aktiviteter var inddelt i kategorier fra 0-4, alt efter opgavens karakter, og hvor mange ressourcer der skulle afsættes.

Statsbesøget fra Kina i 2012 lå i kategori 3. Sådanne opgaver tildeles en operationelt ansvarlig. I dette tilfælde var det Claus Hjelm Olsen. OPA afgav politiassistent Michael Dekker Poulsen som sekretær til den operationelle afdeling. Michael Dekker Poulsens opgave som sekretær bestod blandt andet, i at udfærdige operationsbefalinger ud fra de modtagne inputs. Senere indsamlede han de udarbejdede taktiske befalinger.

Planlægningssektionen afholdt ugentlige møder med PET, hvor trusselsbilleder blev drøftet. Møderne kaldes tirsdagsmøder. Ved specifikke opgaver, for eksempel statsbesøget, afgav PET en medarbejder til støtte for den operationelle afdeling. Det skete, fordi PET er bindeled mellem vedkommende ministerium og politiet.

Afhørte deltog i starten i møderne med PET, men på et tidspunkt inden 2012 gled han ud af det og overlod det til Bent Olsen. Det er et sådant ugentligt møde, der er omtalt i mail af 22. juni 2012 fra PET. Der blev ikke udarbejdet officielle referater af disse møder. Man benyttede sig efter behov af håndnotater fra møderne i Københavns Politi. Mogens Lauridsen deltog ikke i disse møder. Bent Olsen deltog altid.

Afhørte deltog ikke i briefing den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden på Politigården.

På daværende tidspunkt var afhørte ikke bekendt med PETs trusselvurdering af 5. juni 2012. Han havde ikke set PETs brev af 5. juni 2012, der er stilet til OPA, og det var der heller ikke grund til, at han skulle. Sådant post ville typisk ende i sektionspostkassen, hvorfra den ville blive visiteret videre. ”NOBC”, der er anført som modtager af en kopi, er Rigspolitiet.

Operationsbefalingens trusselvurdering vil altid være kopieret fra den trusselvurdering, der er modtaget fra PET. Afhørte kender ikke til de konkrete omstændigheder omkring tilblivelsen af operationsbefalingens 1. og 2. udgave i denne sag. Afhørtes

navn står nederst på operationsbefalingen, men han har hverken underskrevet den eller set den.

I 2012 burde operationsbefalinger blive slettet på Beredskabsportalen, når operationen var overstået. De skulle derefter flyttes til ”arkivet”, hvorfra de kunne hentes frem. Det er forskelligt hvor mange personer, der har adgang til de enkelte operationsbefalinger, men der vil typisk være tale om personer på ledelsesniveau.

Pr. 1. januar 2013 indgik afhørte på ny i OPA, men nu i en anden funktion. Afhørte havde intet med besøget fra Kina i 2013 at gøre.

Mødet afsluttet kl. 09:45

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 4. november 2016 kl. 10:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mogens Norup Lauridsen var mødt med bisidder advokat Torben Koch.

Bisidderne advokat Steen Bech, advokat Martin Cumberland, advokat Mads Kramme, advokat Stine Gry Johannesen, advokat Knud Meden, advokat Henrik Garlik, advokat Nicolai Westergaard, advokat Jacob Sand, advokat Bjarke Vejby, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Gunnar Homann, advokat Jon Lauritzen, advokat Poul Heidmann, advokat Jens Lund Mosbek, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Noaman Azzouzi og advokat John Petersen var mødt.

Advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat David Neutzsky-Wulff.

Mogens Norup Lauridsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema.

Mogens Norup Lauridsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at hans eventuelle tavshedspligt var ophævet. Han blev endvidere gjort bekendt med, at afhøringen lydoptages.

Vedr. 2012:

Afhørte forklarede, at han i 2012 var politiinspektør og leder af Beredskabsenheden ved Københavns Politi.

Besøget fra Kina var på planlægningsniveau 3. Der skal i så fald udpeges en operationelt ansvarlig, som i dette tilfælde blev Claus Hjelm Olsen. Han refererede til af-

hørte. Claus Hjelm Olsen blev udpeget, fordi han havde bagvagten den uge. Han er desuden en af Danmarks bedste KSN-ledere. Han var derfor i afhørtes optik det rigtige valg til opgaven som operationelt ansvarlig.

Afhørte har ikke haft nogen forudgående kommunikation med andre myndigheder og/eller repræsentanter for Kina om politiets ageren overfor eventuelle antikinesiske meningstilkendegivelser. Han blev heller ikke orienteret af pk. Niels Gert Dehlendorff i maj/juni 2012 om det møde med kinesiske repræsentanter, som Dehlendorff havde deltaget i. Der var sandsynligvis tale om en kontakt om den konkrete opgave, fordi Dehlendorff var indsatsleder på politiindsatsen vedrørende præsidentens hotel.

Vedrørende afhørtes deltagelse i møder, hvor også repræsentanter fra PET deltog, forklarede han, at han forud for besøget kun deltog i et indledende stabsmøde den 11. maj 2012. PET deltog også. Han deltog ikke i andre møder med PET.

Mailen af 22. juni 2012 fra Jesper Grønbech, PET, handler om evaluering af det besøg, Hillary Clinton netop havde aflagt. Der havde været problemer med orienteringen til Københavns Politi. Det handlede om sikkerhed og ressourcer.

Afhørte deltog ikke i tirsdagsmøderne med PET og heller ikke i ad hoc-møder. Afhørte deltog ikke i møder i planlægningsstaben. Afhørte ledede møderne i operativ stab, hvor man fik status på, hvor langt man var nået i planlægningen af kommende opgaver. Møderne blev afholdt hver tirsdag, men handlede ikke specifikt om besøget fra Kina.

Han havde ikke kontakt til Michael Dekker Poulsen og deltog ikke i det stabsmøde 1. juni 2012, som Dekker Poulsen indkaldte til i mail af 31. maj 2012. Afhørte vidste ikke, om mødet blev afholdt. Som udgangspunkt deltog afhørte ikke i sådanne møder, når der var tale om en opgave på planlægningsniveau 3, med mindre der forelå noget helt specielt, og det gjorde der ikke på daværende tidspunkt.

Vedrørende Claus Hjelm Olsens mail af 6. juni 2012 til ”KBH FP Adm Logistik”, hvor 1. udg. af programmet er vedhæftet, og hvor Hjelm Olsen nævner, at Mogens Norup Lauridsen og han har ”*noget i formiddag med strategisk stab*”, og hvor det derefter anføres: ”*Tror det er vigtigt at vi gør os stærke på flankerne så vi kan forhindre alt for mange Falungong eller hvad de hedder og så Fri Tibet folk*”, oplyste afhørte, at mailen er sendt til alle i logistikafdelingen. Afhørte erindrede ikke noget møde med Claus Hjelm Olsen i anledning af dennes mail.

Han var ikke inde over beslutningen om, at Henrik Oryé skulle være indsatsleder. Det var Claus Hjelm Olsens beslutning. Der var reelt kun to indsatsledere at

vælge mellem i Beredskabsafdelingen, og Oryé var den ene. Oryé, Hjelm Olsen, Peter Olesen Dahl og afhørte selv sad fysisk tæt på hinanden på ledelsesgangen i Beredskabsafdelingen.

Han var ikke involveret i Lima 1's (Oryés) rolle, herunder hvilke politiaktioner, han skulle være indsatsleder for. En koordinerende indsatsleder kan i visse eller alle situationer have ansvaret for andre politiaktioner. I så fald vil det blive skrevet ind i de taktiske befalinger, og det er det, der tilsyneladende fremgår af operationsbefalingen med hensyn til Oryé.

Afhørte deltog ikke i briefing den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden på Politigården.

Når det af operationsbefalingen fremgår, at den overordnede politimæssige ledelse skulle varetages af afhørte, indebærer det, at afhørte ville skulle overtage ledelsen, hvis der skete nogen utilsigtet. Han var kun på sit kontor den ene dag under besøget. Han blev den dag stillet spørgsmål fra Ekstra Bladet om anholdelsen af en journalist ved Langelinie. Afhørte gik ned til Claus Hjelm Olsen i KSN og spurgte om episoden. Han var ikke i KSN udover det kvarter, denne samtale varede.

Afhørte forklarede vedrørende Michael Dekker Poulsens mail af 10. maj 2012 til afhørte og afhørtes svar samme dag om, at han har aftalt med Steffen Sørensen, *"at I som udgangspunkt benytter den samme strategi som ved Fr. Clintons besøg ..."*, at Steffen Sørensen var ansat i Operativ Planlægning og Analyse. Afhørte havde ikke mere med den operationelle planlægning at gøre efter denne mail, bortset fra generelle orienteringer som blev givet i operationel stab. Derudover talte afhørte med Hjelm Olsen om den anmeldte demonstration på Rådhuspladsen. Afhørte foreslog demonstrationen flyttet, da delegationen ikke kom til Rådhuspladsen. De drøftede det og aftalte, at demonstrationen i stedet kunne holdes på Højbro Plads.

Afhørte blev foreholdt redegørelse fra Beredskabsenheden af 30. september 2015, underskrevet af politiinspektør Peter Dahl, hvoraf fremgår:

"En operationsbefaling udfærdiges indledningsvis af Plan- og Sikkerhedssektion på mandat fra den overordnede operations ansvarlige og af denne fremgår det hvilke politiaktioner der skal udfærdige taktiske befalinger (underliggende og mere detaljerede planer) Disse udfærdiges af de udpegede Politiaktionsansvarlige. (Taktiske ledere).

De taktiske befalinger indsendes af de politiaktionsansvarlige til Plan- og Sikkerhedssektion der sikrer fremsendelse til den udpegede operationsansvarlige og sikrer en sam-

let opbevaring af de enkelte plansæt, for de enkelte indsatser, til senere brug og dokumentation.”

Afhørte forklarede, at han ikke er enig i det anførte, når der er tale om besøg på niveau 3. I så fald udarbejdes de taktiske befalinger på mandat fra den operationsansvarlige, og de skal beskrive den konkrete politiaktion i forhold til det, der står i operationsbefalingen. Når de taktiske befalinger lægges sammen, skal de i princippet løfte opgaven i operationsbefalingen.

Han fik løbende orientering, og det var vel derfor, han modtog Michael Dekker Poulsens mail af 14. juni 2012, hvoraf fremgår, at alle taktiske befalinger var modtaget og lagt på Beredskabsportalen. Alle politiledere havde adgang til Beredskabsportalen. Operationsbefalinger og taktiske befalinger bliver ikke liggende på Beredskabsportalen, men gemmes efter aktionen et andet sted.

Afhørte mente ikke, at 2. udgaven af operationsbefalingen kan være udarbejdet den 10. maj 2012. Afhørte har heller ikke set ændringerne for politiaktion 04-01. Claus Hjelm Olsen burde have talt med afhørte, inden ændringerne blev indskrevet, men det gjorde han ikke. Afhørte var ikke bekendt med grunden hertil. Afhørte havde ingen viden om, at Claus Hjelm Olsen har været i dialog med andre myndigheder. PET kan dog godt have deltaget i planlægningsmøderne.

Det er normalt at kopiere PETs trusselvurdering over i operationsbefalingen og at copy paste fra operationsbefalingen over i de taktiske befalinger.

På det første møde 11. maj 2012 fik afhørte 1. udgave af operationsbefalingen. Indholdet var ikke odiøst. Afhørte fik ikke orientering om og gav ikke ordrer om, at præsidentens skulle skærmes fra demonstranter.

Afhørte har ikke drøftet det i operationsbefalingen anførte om PETs betragtninger med hensyn til de kinesiske bekymringer med andre på ledelsesgangen. Sådanne betragtninger italesættes af PET i trusselvurderingen, hver gang der er kinesisk besøg. Det var fx. tilfældet under besøgene i 2002 og 2009, men det har vist ikke før været skrevet ind i trusselvurderingen. Han har ikke haft nogen dialog med PET om det. Afhørte opfattede det generelt som om, at PET over for de, der var bekymrede, nu kunne sige, at bekymringen var givet videre. PET gav ingen ordrer og heller ingen anbefalinger i anledning af det anførte. Afhørte tillagde det derfor ikke nogen betydning. Afhørte drøftede det ikke med Claus Hjelm Olsen, der kunne kontakte afhørte, hvis han var i tvivl om noget.

Afhørte forstår ikke, hvad der menes, når der i operationsbefalingen, afsnit 3.o Udførelsen – Manøvreide, står: ”*Politiaktion 04-01 foretager patruljering/opklaring ved objekter og eskorteruter, og sikrer at evt. demonstranter ikke kan ses fra eskorten og objekter, ligesom de ej heller skal have mulighed for at bringe sig i en position som er synlig fra eskorteruten og objekter.*”

Det kan misforstås, og det er uheldigt, det står der. Efter sin ordlyd står der, at demonstranter ikke må kunne ses fra eskorten og objekterne. Afhørte vidste ikke, hvem der har formuleret dette afsnit.

Det er meget usædvanligt, når der i den taktiske befaling for Politiaktion 04-01, i afsnit 2.o, opgave, står: ”... og sikrer at evt. banner, demonstranter ...”. Han læste imidlertid ikke den taktiske befaling dengang, da den blev lagt på Beredskabsportalen.

Han har ikke tidligere set Claus Hjelm Olsens mail af den 14. juni 2012 til Lars-Ole Karlsen, hvori han blandt andet skrev: ”... Jeg har kun et håb og det er jer to. Det her stiller langt større udfordringer til jer i og med I har den vigtigste opgave af dem alle, nemlig at spotte og forhindre utilsigtede demonstrationer, happenings mv. I må virkelig pæppe dem op så de er super skarpe når præsidenten er på køretur. Vi tåler simpelthen ikke dumme situationer. Skal vi redde lidt bedre økonomiske vilkår til nationen og måske deraf et dryp til politiet, ligger det på jeres skuldre. Jeg tror på at I to gør en forskel.” Han vidste ikke, hvad Claus Hjelm Olsen sigtede til.

Afhørte lyttede ikke med på KSN 15.-16. juni 2012 og deltog ikke i Claus Hjelm Olsens briefing om morgenen den 15. juni 2012.

Hans udtalelse i TV2 Nyhederne den 15. juni 2012 kl. 19.00, om, at der ikke var nogen, der havde besluttet, at den kinesiske præsident hverken skulle se eller høre demonstranterne, og at det kun gik ud på at skabe den fornødne sikkerhed, bygger på oplysninger fra Claus Hjelm Olsen eller Henrik Oryé. Han fik at vide, at Dronningen var kommet kørende, og at det fik nogle demonstranter til at bevæge sig mod slotspladsen, og at det var derfor, bilerne blev kørt frem. Når afhørte talte om, at det udelukkende handlede om sikkerhed, gjorde han det efter sin overbevisning på daværende tidspunkt. Hvis han havde set indholdet af operationsbefalingen og af den taktiske befaling for politiaktion 04-01, ville han ikke have udtalt sig sådan.

Han var i Portugal fra den 17. juni 2012 og 3-4 dage frem og deltog derfor ikke i mødet i chefgruppen den 18. juni 2012. Han har sikkert modtaget referatet, men han har ikke af Aabye fået at vide, at han skulle følge op på noget. Da han vendte hjem fra Portugal, havde Claus Hjelm Olsen lavet en redegørelse om hændelserne på Højbro Plads. Afhørte drøftede ikke indholdet med Claus Hjelm Olsen.

Han havde set Claus Hjelm Olsens redegørelse af 19. juni 2012, men ikke i øvrigt været inde over det, der er anført i de forskellige udtalelser til brug for Retsudvalget omkring hændelserne på Højbro Plads.

Afhørte kunne ikke huske, om han så Oryés redegørelse af 26. juni 2012 om hændelsen ved Langelinie, inden den blev sendt. Afhørte spurgte på et tidspunkt Oryé om, hvad der var foregået, og hvad baggrunden var. Afhørte kunne ikke huske Oryés svar. Afhørte kontaktede ikke den pågældende kvindelige kollega, Lise Zacho Møller, som foretog visitationen. Lise Zachos ændring i hendes notits af 28. juni 2012, sagde ikke afhørte noget.

Afhørte kunne ikke huske, om han har set Claus Hjelm Olsens mail af 10. juli 2012 til Peter Olesen Dahl.

I forbindelse med interviews søgte afhørte oplysninger om, hvad der var foregået, både hos Oryé og hos Hjelm Olsen, og de svarede nogenlunde fornuftigt. Havde det ikke været tilfældet, ville han have reageret og undersøgt sagen yderligere.

Afhørte så på et tidspunkt klagen fra advokat Claus Bonnez, men han kunne ikke huske hvornår. Hvis ledelsessekretariatet har anmodet om et bidrag, har afhørte uddelegeret denne opgave, formentlig til Hjelm Olsen eller Oryé.

Efter Københavns Byrets dom af 18. februar 2014, forsøgte afhørte ad flere omgange at identificere de betjente, der deltog i Kongens Have, men afhørte kunne ikke huske præcist hvornår i forløbet.

Han huskede ikke, om han drøftede Jeppe Syrach Bomholts mail af 3. marts 2014 med Claus Hjelm Olsen, der videresendte mailen til afhørte. De har talt sammen flere gange. Afhørte modtog et billede fra Hjelm Olsen. Det sendte han rundt i politikredsene, men det hjalp ikke med til at identificere betjentene.

Efter modtagelse af mailen af 26. marts 2014 fra Anders Højmark Andersen fra Støttekomiteen for Tibet, prøvede man at finde frem til ikke bare tre, men seks-syv kolleger. Først senere lykkedes det at identificere to af de tre kolleger i Kongens Have. Forinden havde undersøgelsen ligget stille i en periode, fordi politidirektøren var betænkelig med hensyn til at anvendte POLNET til identifikationen. Afhørtes indtryk var, at alle, også i Ledelsessekretariatet, gerne ville finde frem til de pågældende kolleger. Dels var sagen anket. Dels blev Københavns Politi udstillet som nogen, der ikke kunne finde sine egne folk. Den 9. februar 2015 var de to identificeret. Afhørte talte ikke med de to pågældende. Afhørte bad Klaus Pedersen tage en snak med dem

og videregive det til ledelsessekretariatet. Det var ikke afhørtes beslutning, om de pågældende skulle føres som vidner eller ej.

Afhørte talte med Oryé inden interviewet til Weekendavisen den 28. februar 2014. Oryé syntes, at de kinesiske sikkerhedsfolk havde været rimeligt irriterende. Han havde diskuteret med flere af dem. De bevæbnede kinesiske sikkerhedsfolk var ledsaget af en PET-mand. De bevæbnede kinesiske sikkerhedsvagter ville typisk henvende sig til Københavns Politi gennem PET, hvis der var noget, de ønskede at henvende opmærksomheden på.

Vedr. 2013:

Afhørte havde samme funktion som under 2012-besøget og var ikke involveret i udarbejdelsen af operationsbefalingen. Han overtog funktionen efter Jørgen Skov på et tidspunkt i forløbet.

Afhørte havde en snak med Kim Lykke Østergaard, der skulle være operationelt ansvarlig. De tog afsæt i kritikken fra 2012 og aftalte, at Østergaard på et møde med repræsentanter for Kina skulle klargøre, at demonstranter gerne måtte kunne ses, blot det var sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Østergaard blev blandt andet valgt, fordi han havde drillet Claus Hjelm Olsen med den måde, hvorpå besøget i 2012 var blevet afviklet.

Afhørte blev foreholdt Bent Olsens mail til Kim Lykke Østergaard, Steen Søder, cc. Mogens Norup Lauridsen og Jørgen Skov af 7. maj 2013, hvori oplyses: ”... *der skal være møde med PET – Ambassaden og UM den 8. maj. Den 16. og 17. kommer der et forrider team fra Kina, så først omkring den 21, 22, maj kan der afholdes et stabsmøde!*”.

Afhørte forklarede, at det må være dette møde, han havde talt med Østergaard om. Ellers har det været mødet med PET på den kinesiske ambassade den 23. maj 2013.

Afhørte deltog ikke i stabsmødet den 22. maj 2013 kl. 9.00, og modtog heller ikke indkaldelsen.

Når Kim Lykke Østergaard i mail af 21. maj 2013 til Jørgen Skov, cc. Anders Ellegaard skriver: ”... *idet sidst vi havde besøg af en højstående kineser var der forholdsordre om, at demonstrationer og lign. absolut ikke måtte kunne ses fra eskorten eller ved objekter!!! ...*”, er det, fordi det blev til en forholdsordre, når det blev medtaget i de taktiske befalinger, men det er ikke en befalingsteknisk korrekt fremgangsmåde. Det var

dengang ikke afhørtes opfattelse, at forholdsordren i 2012 blev overholdt nidkært og med anvendelse af den fornødne magt.

Når demonstranter placeres et stykke fra VIP'en, som det er beskrevet i Kim Lykke Østergaards mail af 23. maj 2013 til Jørgen Skov, er det for at imødegå en eventuel sikkerhedsmæssig risiko.

Afhørte kunne ikke huske, hvornår han blev bekendt med indholdet af operationsbefalingen for 2013. Han har i hvert fald set den sidste udgave, som var 9. udgave. Erfaringerne fra 2012-besøget skulle være indføjet i 2013, men det er ikke sket særlig tydeligt. Det ligger imidlertid implicit i, at der er ret til at demonstrere i Danmark. Strategiens tekst er det, afhørte skrev i mail af 30. maj 2013. Meningen er blot, at programmet skal gennemføres. Det anførte i manøvreideen, næstsidste bullit, er helt sædvanligt med hensyn til demonstrationer. Det er normalt at melde dem til KSN.

I 2013 forsøgte man at imødegå de situationer, der havde været i 2012. Dengang, i 2013, vidste man dog ikke så meget om 2012-besøget, som man gør i dag.

Afhørte var ikke bekendt med indholdet af de taktiske befalinger.

Afhørte kunne ikke huske, hvor han fysisk befandt sig under besøget, men han har sandsynligvis befundet sig på Politigården.

Han talte ikke med Bjarke Alberts om indholdet af hans notat af 5. juli 2013 inden afgivelsen.

Indholdet af Kim Lykke Østergaards mail i mailtråd af 5. juli 2013 hvor blandt andet fremgår: *"... og supplerende kan jeg oplyse, at der heller ikke i min overordnede briefing på noget tidspunkt har indgået, at nogen skulle fratages nogen som helst beklædning eller flag eller lign. TVÆRT-IMOD! Faktisk blev det pointeret, at vi skulle agere med konduite netop på baggrund af tidl. Kinesiske besøg, hvor der havde været lign. hændelser jf. Ekstrabladet ..."* svarer til, hvad afhørte og Kim Lykke Østergaard havde aftalt.

Af besøget i 2013, hvor der også blev rejst kritik af politiets indsats, lærte Københavns Politi, at tankerne om håndteringen af demonstranter skulle gøres endnu mere eksplicit.

Afhørte mente at have stillet nogen i udsigt at lave en samlet evaluering af besøget. Afhørte huskede dog ikke præcist, hvorfor Kim Lykke Østergaards samlede endelige

evaluering af 12. august 2013 blev udarbejdet. Muligvis har politidirektøren lovet en samlet evaluering på et møde med repræsentanter for Falun Gong.

Afhørte deltog sammen med blandt andre politidirektøren i et møde den 19. september 2013 med tre repræsentanter for Falun Gong. To af dem var blevet flyttet fra Amalienborg Slotsplads. Det var ældre mennesker. De ville gerne have en undskyldning.

Da afhørte i en artikel i Jyllands-Posten den 2. marts 2014, afviste, at der forud for de kinesiske besøg blev givet en overordnet instruks om at slå ned på flag, kendte han ikke til andet, end at tingene var sket, som det var anført i hørings svarene til Retsudvalget. På det tidspunkt kendte han således operationsbefalingens afsnit om politiaktion 04-01 i 2012, hvori demonstranter ikke nævnes, men han kendte ikke den taktiske befaling for denne politiaktion, hvor håndteringen af demonstranter nævnes.

Vedr. 2014:

I 2014 var der endnu mere fokus på, at tingene blev gjort rigtigt. Afhørte var derfor lidt mere inde over strategien med hensyn til at give rum for demonstrationer og ytringer. Men det var Peter Olesen Dahl, der havde det operationelle ansvar. Baggrunden var, at de havde forsøgt at gøre det rigtigt i 2013, men alligevel havde fået kritik. Derfor skulle de nu virkelig ”stramme balderne”.

Afhørte mente, at ændringerne anført i udkastet til operationsbefalingen blev indføjet i operationsbefalingen. Afhørte vidste ikke, hvorfor ændringsforslagene ikke kom med i den endelige udgave efter stabsmødet, men det undrede ham. Det var oprindeligt afhørtes forslag. Det var planskriveren og Peter Olesen Dahl, der havde ansvaret for indholdet af den endelige operationsbefaling. Afhørte havde ikke talt med PET om, hvad der skulle stå i operationsbefalingen.

Det efterfølgende forløb:

I forbindelse med, at der var meget fokus på sagen, tjekkede afhørte operationsbefalingens afsnit om de enkelte politiaktioner, herunder om politiaktion 04-01. Afsnittet i operationsbefalingen for 2012 om at sikre, at demonstranter ikke måtte ses af præsidenten, burde have stået under politiaktion 04-01, men det gjorde det ikke. Det stod et helt andet sted, under manøvreide, hvilket er befalingsmæssigt ukorrekt. Afhørte kan i dag ærgre sig over, at han ikke i 2012 tjekkede hele operationsbefalingens indhold. Først i september 2015, da han lagde de tre operationsbefalinger for 2012, 2013 og 2014 ved siden af hinanden, blev han opmærksom på manøvreideen i operationsbefalingen for 2012. Han orienterede straks politidirektøren.

De ledere, der sad fysisk tæt, talte sammen om de enkelte konkrete episoder, men ikke om det generelle. Afhørte havde tillid til de informationer, han fik fra Claus Hjelm Olsen.

Mødet afsluttet kl. 12:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 4. november 2016 kl. 13:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Henrik Oryé var mødt med bisidder advokat Mads Kramme.

Bisidderne advokat Steen Bech, advokat Martin Cumberland, advokat Torben Koch, advokat Stine Gry Johannesen, advokat Knud Meden, advokat Henrik Garlik, advokat Nicolai Westergaard, advokat Jacob Sand, advokat Bjarke Vejby, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Gunnar Homann, advokat Jon Lauritzen, advokat Poul Heidmann, advokat Jens Lund Mosbek, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Noaman Azzouzi, advokat John Petersen og advokat Mikael Bernhoft var mødt.

Advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat David Neutzsky-Wulff.

Advokat Naja Wærness Larsen mødte kl. 13:15.

Henrik Oryé bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema.

Henrik Oryé blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at hans eventuelle tavshedspligt var ophævet. Han blev endvidere gjort bekendt med, at afhøringen lydoptages.

Afhørte forklarede, at han i maj 2012 gjorde tjeneste som central enhedsleder ved Københavns Politi med rang af politikommissær. Han var fysisk placeret på ”stjernegangen” på Politigården i nærheden af Mogens Lauridsen, Claus Rønnegaard, Claus Hjelm Olsen og muligvis Michael Agerbæk.

Afhørte har ikke deltaget i møder med andre danske myndigheder, herunder PET, eller i møder med repræsentanter for de kinesiske myndigheder.

Afhørte deltog i de ugentlige stabsmøder (tirsdagsmøder) i Lille Stab sammen med afhørtes kollega Rønnegaard, repræsentanter fra stationerne, en repræsentant fra Beredskabsenheden og en repræsentant fra Efterforskningsenheden. Afhørte kunne ikke huske, om der også deltog repræsentanter fra PET. Der blev udarbejdet referater. Afhørte vidste ikke, om de i 2012 blev gemt elektronisk.

Afhørte vidste ikke, hvem i Københavns Politi, der havde kontakt med de kinesiske myndigheder, men det kan for eksempel Dehlendorff sagtens have haft.

Afhørte blev først tildelt opgaver under Kina-besøget få dage før, det skulle finde sted. Han afløste Rønnegaard, der i stedet skulle varetage et besøg af Retsudvalget på Christiania.

Afhørte erindrede ikke, om han deltog i et stabsmøde den 11. maj 2012, og heller ikke, om han deltog i et stabsmøde den 1. juni 2012.

Afhørte modtog ikke Claus Hjelm Olsens mail af 6. juni 2012 til KBH FP Adm Logistik. Han vidste ikke, hvad Hjelm Olsen kan have ment med ”flankerne”, ligesom afhørte ikke vidste, hvad Hjelm Olsen i øvrigt sigtede til med sin mail.

Afhørte havde ikke forud for den 7. juni 2012 drøftet med Hjelm Olsen, Dekker eller andre, at afhørte skulle være objekt Lima under besøget fra Kina. Det ville ikke være normalt at indsætte en central indsatsleder på denne post. Det var Mogens Lauridsen, ikke Claus Hjelm Olsen, der tildelte afhørte Kina-besøget. Det var en ordre, der ikke blev diskuteret. Til gengæld fik Rønnegaard besøget på Christiania. Afhørte mente ikke, at Claus Hjelm Olsen har haft indflydelse på Mogens Lauridsens beslutning.

Operationel reserve 02-01omfattede efter afhørtes opfattelse også politiaktion 01-01. De to aktioner smeltede sammen med afhørte som indsatsleder. Formuleringen i operationsbefalingen under Trin 2, er rodet. Det kan være, fordi operationel reserve er koblet på i sidste øjeblik. At være ansvarlig for de to aktioner 02-11 og 04-01 betød, at de to andre indsatsledere skulle referere til afhørte, der således blev et indskudt mellemlid mellem dem og KSN. På dagen blev de to andre indsatsledere imidlertid styret af KSN og ikke af afhørte. Det var KSNs valg. Det anførte blev således ikke gennemført.

Afhørte var Lima 1, og hans aktion skulle tage sig af pludseligt opståede, utilsigtede hændelser, så der var egentlig ikke tvivl om, at han som Lima 1 var overordnet leder. Det var meget fornuftigt, at KSN på dagen valgte at styre 02-11 og 04-01.

Afhørte deltog i debriefingen. Afhørtes kommentarer, anført i referatet, er en mild måde at udtrykke utilfredshed med, at KSN havde overtaget de to andre styrker. Afhørte ønskede klarhed over, hvem der gjorde hvad, hvis der skete noget alvorligt. Det er svært, hvis det er KSN, der styrer. Om Claus Hjelm Olsens bemærkning til referatet om, hvem der var overordnet indsatsleder, kunne afhørte ikke udtale sig. Det måtte man spørge Hjelm Olsen om.

Afhørte forklarede, at det var KSN, der besluttede at afskærme demonstrationen på Højbro Plads ved at køre vogne frem.

Afhørte deltog i briefing den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden på Politigården, som der indkaldes til i alle 4 udgaver af operationsbefalingen. Det var Hjelm Olsen, der briefede i sin egenskab af KSN-leder. Afhørte huskede ikke, om Mogens Lauridsen var til stede. Alle ledere, der skulle deltage, var indkaldt. Afhørte kunne ikke huske, om operationsbefalingen var fremme. Det vil den typisk være. Afhørte kunne ikke huske, hvor lang tid briefingens varede. Afhørte sagde ikke noget. Afhørte huskede ikke, om andre indsatsledere tog ordet. Afhørte kunne ikke huske, om Hjelm Olsen briefede om flag, bannere og afskærmning.

Ledelsen blev reelt kørt af KSN på trin 2. Mogens Lauridsen ville som overordnet leder kun træde ind, hvis man gik et trin op. Det skete for eksempel under COP 15 få år forinden. Afhørte vidste ikke, om Mogens Lauridsen var i KSN de pågældende dage.

Afhørte blev foreholdt en redegørelse fra Beredskabsenheden af 30. september 2015, underskrevet af politiinspektør Peter Dahl, hvoraf fremgår:

”En operationsbefaling udfærdiges indledningsvis af Plan- og Sikkerhedssektion på mandat fra den overordnede operations ansvarlige og af denne fremgår det hvilke politiaktioner der skal udfærdige taktiske befalinger (underliggende og mere detaljerede planer) Disse udfærdiges af de udpegede Politiaktionsansvarlige. (Taktiske ledere)

De taktiske befalinger indsendes af de politiaktionsansvarlige til Plan- og Sikkerhedssektion der sikrer fremsendelse til den udpegede operationsansvarlige og sikrer en samlet opbevaring af de enkelte plansæt, for de enkelte indsatser, til senere brug og dokumentation.”

Afhørte kunne bekræfte, at det var gældende procedure i 2012 og også senere. Som taktisk leder kigger man efter, om der skal udarbejdes taktisk befaling. I givet fald går man i gang med at skrive den. Foreholdt Mogens Lauridsens forklaring herom, forklarede afhørte, at det er Mogens Lauridsen, der bestemmer, om han vil gå ind i indholdet af operationsbefalingen, eller om dette overlades til KSN.

Under 2012-besøget var Michael Dekker Poulsen pennefører for KSN, men han var ikke ansvarlig for indholdet. Afhørte vidste ikke, om det samme gælder Agerbæk, der står som medunderskriver på operationsbefalingen.

Afhørte vidste ikke, om han har set de tidlige udkast af operationsbefalingen. Det ville han typisk kun gøre, hvis han var sat til en opgave, og det var han ikke den 10. maj 2012, hvor 1. udgaven forelå.

Afhørte forklarede, at han ikke ved, om det kan karakteriseres som en trusselsvurdering, når der i operationsbefalingens trusselvurdering står om den kinesiske ambassades bekymring for, *”at der skulle vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med præsidentens besøg”*, og at kineserne efter PET’s opfattelse ikke er bekymret for præsidentens sikkerhed under opholdet i Danmark, men *”det er meget afgørende for dem, at ”de ikke taber ansigt” ved konfrontation med demonstrationer eller lignende”*.

Som mobiltaktisk indsatsleder koncentrerede afhørte sig om, hvorvidt der var risiko for større demonstrationer. Det ville have været naturligt, om Hjelm Olsen oplæste denne trusselsvurdering under briefing af lederne. Afhørte har ikke med Hjelm Olsen drøftet, hvordan trusselsvurderingen skulle opfattes.

Afhørte kunne ikke huske, om han dengang så PETs brev af 5. juni 2012 til Københavns Politi, OPA, men det kunne han godt have gjort. Alle sådanne dokumenter samles på Beredskabsportalen. For afhørte var det programmet for besøget, der var interessant. Hvis der havde været en alvorlig trussel, ville afhørte have vidst det, inden han gik til briefing. Afhørte har helt sikkert haft en tidsplan med til briefing.

Afhørte forklarede vedrørende operationsbefalingen, at da der ikke var nogen reel alvorlig trussel, var der ingen grund til at udarbejde en taktisk befaling for operationel reserve 02-01. Afhørte havde på dagen kun to-tre mand under sig.

Når der etableres operationel reserve/Lima 1, falder det meget ofte på afhørte. Afhørte havde ingen kommentarer til, at afsnittet fra manøvreideen ikke er overført til hans egen politiaktion. Afhørte kiggede på de anmeldte demonstrationer, talte med demonstrationslederne og meldte et situationsbillede til KSN blandt andet med hen syn til, hvor mange der deltog.

Afhørte huskede ikke at have fået forholdsordre fra KSN eller andre om, at præsidenterne skulle skærmes for flag, bannere og demonstranter.

Afhørte gjorde sig ikke bekendt med de taktiske befalinger for politiaktion 04-01 og 02-11, som han på papiret var leder af. Han læser ikke alle de taktiske befalinger. Han kunne derfor ikke forklare, hvorfor ordet ”bannere” er kommet ind i den taktiske befaling for politiaktion 04-01.

Han vidste ikke, hvorfor Kim Lykke Østergaard i sin mail af 21. april 2013 med blandt andet evaluering af 2012-besøget, skriver, at der var tale om en forholdsordre. Det havde afhørte ikke kommentarer til. Afhørte så det ikke som sin opgave at fjerne bannere eller flag fra folk.

Når der i operationsbefalingen og i den taktiske befaling for politiaktion 02-11 står, at man straks skulle kontakte KSN, hvis man blev opmærksom på demonstrationer eller manifestationer/happenings, bekræftede det for afhørte, at de pågældende ikke har fået opfattelsen af, at der skulle refereres til Lima 1. Ifølge ordlyden skulle der meldes om demonstranter til KSN, ikke til afhørte. Det var så op til KSN at udstikke forholdsordre. Ordlyden er set i mange forskellige planer. Det er blot et spørgsmål om at give en situationsrapport til KSN. Afhørte vidste ikke, om der har været lignende passager i andre operationsbefalinger og taktiske befalinger. Afhørte havde ikke læst det, men det var afhørtes opfattelse, at det ikke skader at melde ind til KSN, hvis man observerer en med et flag på et gadehjørne.

Claus Hjelm Olsen har sikkert under briefing den 12. juni 2012 læst op af operationsbefalingen, at der skulle planlægges for at kunne håndtere bevogtning af ikke kendte/pludseligt opståede objekter, men afhørte huskede det ikke. Han turde ikke sige, om han har set sådanne passager i en befaling før.

Afhørte kørte rundt med en logfører, en radioordonans og en chauffør. Den 14. juni 2012 var afhørte i lufthavnen. Den 15. juni 2012 kørte afhørte dertil, som KSN bad om. Afhørte lyttede med på KSN.

Afhørte kunne ikke huske, om han deltog i Claus Hjelm Olsens briefing den 15. juni 2012 om morgenen, men han mente det ikke.

Han har hørt KSNs allemelding om graffiti, hvis den var meldt ud. Afhørte gjorde sig ikke særlige tanker om det.

Foreholdt meldeblanket, kl. 9.49: ”Lima 1: Amaliegade skal tjekkes for personer i parkerede biler”, og kl. 9.50: ”L0211: Bevogtningsgruppen kan undersøge alle biler i Ama-

liegade for skjulte personer/bannere mv.”, oplyste afhørte, at det er en melding fra KSN til afhørte.

Han meldte til KSN kl. 100202, at Jennifer Luna Pedersen var bortvist fra Amalienborg. Kvinden var interessant, fordi hun havde et flag og tidligere var observeret. Afhørte så hende som en aktivist. At afhørte nævnte hendes flag i meldingen, var blot til oplysning for KSN. Det samme sker ved meldinger om autonome demonstrationer eller om rivaliserende fodboldtilhængere.

Situationen ved Langelinie var kaotisk, og indsatslederen, Mark Larsen, kunne ikke nå frem. Da afhørte kom frem, skulle der ryddes hurtigt op, fordi præsidenten var lige ved at ankomme. Man spottede derfor hurtigt personer, der markerede sig. Afhørte havde kun enheden Delta 11-02, som han sendte dertil. Afhørte kan ikke huske, hvor stor den var, men en fuld deling består af 38 personer. Senere bekræftede afhørte overfor KSN at den person, han meldte ind om kl. 115218, 120513 og 120546, var den samme person, de var stødt på tidligere på dagen. Hun skulle holdes fast, fordi hun var aktivist. Afhørte kunne ikke huske, hvorfor det var afhørte, og ikke KSN, der gav ordren. Måske har KSN ringet til afhørte og bedt ham få styr på den pågældende. Kinesernes bekymring betød ikke nogen specielt. Den blev behandlet som enhver anden borger, der melder noget ind.

Afhørte havde kun det politimæssige ansvar for sin egen deling. Den kvinde, han forklarede om i Københavns byret, er den samme kvinde, som afhørte meldte ind til KSN om.

Vedrørende episoden i Kongens Have oplyste afhørte, at der er en voldgrav mellem slottet og Kongens Have. Personer, der står i Kongens Have, kan godt udgøre en sikkerhedsmæssig trussel for de, der er på slottet. Afhørte vidste ikke, om den konkrete person udgjorde en fare. Så vidt afhørte husker, var afhørtes anbefaling til objektlederen, at de skulle gøre som ved Langelinie: Sende folk ind og blande sig med de pågældende. Det viste sig efterfølgende, at det slet ikke var afhørte, der havde sendt folk ind.

Vedrørende begivenhederne på Christiansborg Slotsplads og Højbro Plads om aftenen den 15. juni 2012 forklarede afhørte, at han kom til Christiansborg et stykke tid inden, præsidenten skulle ankomme kl. 20.00. Afhørte kunne ikke huske præcis, hvornår han ankom. Hvis han har meldt ind til KSN kl. 18.03, passer det, at han kan være ankommet omkring kl. 18.00. Afhørtes melding om muligt Falun Gong på Nikolaj Kirke, skyldtes, at der skulle meldes til KSN i sådanne tilfælde. Afhørte kunne ikke huske, hvad det var for et banner. Han så det på afstand. Det var helt alminde-

ligt politiarbejde. Banneret kunne godt udgøre en sikkerhedsmæssig risiko, og det blev derfor meldt ind til KSN.

Afhørte hilste på den anmeldte demonstration på Højbro Plads. Han fandt ud af, hvem der var ansvarlig for demonstrationen, og gennemgik med denne reglerne for demonstrationen. Der var et banner på Rytterstatuen. Afhørte gav ikke ordre om, at det skulle tages ned. Afhørte sagde til den pågældende, at KSN havde meddelt, at der ville blive rullet biler ind foran demonstranterne, hvis der var det mindste. Det er helt almindelig procedure ved demonstrationer. Afhørte kunne ikke huske det præcise ordvalg. Han må have fået ordren fra KSN kort forinden. Sandsynligvis pr. mobiltelefon, der er Claus Hjelm Olsens foretrukne kommunikationsmiddel. Claus Hjelm Olsen benyttede kun radioen, hvis det var noget, der hastede. Afhørte vidste ikke, om ordren fra KSN skyldtes, at præsidenten ikke måtte se bannere eller flag.

Foreholdt forklaring afgivet af Benny Brix for Den Uafhængige Politiklagemyndighed kunne afhørte ikke erindre at have sagt som anført af Brix. Afhørte kunne ikke forestille sig, at han har sagt, at det var en forkert ordre, der kom oppefra. Han havde på tilsvarende måde ikke sagt, at busserne blev kørt frem, fordi præsidenten ikke måtte se demonstrationen.

Foreholdt, at det allerede kl. 18 i TV2s nyheder blev omtalt, at busserne ville blive kørt frem, når præsidenten kom, sagde denne oplysning ikke afhørte noget.

Foreholdt at afhørte meldte alt roligt kl. 19.30 og at næste melding kl. 19.56 vedrørte vognene, der kørte frem og dækkede for demonstrationen, oplyste afhørte, at det ikke heraf fremgår, at der skulle være sket noget i perioden, men en sådan oplysning må være tilgået KSN. Ellers ville KSN ikke have givet afhørte ordre til at køre vognene frem.

Afhørte blev foreholdt følgende forklaringer afgivet til for Den Uafhængige Politiklagemyndighed:

”Pa. Martin Ebbesen: Gik med Oryé på Christiansborg i 2012 som logfører (POLDOK). Det var Oryés ide at køre vognene frem, så demonstrationen ikke kunne se kortegen. Det skulle iværksættes, når kortegen nærmede sig. De fik løbende meldinger om, hvor langt kortegen var kommet. Der var ingen demonstranter, der løb frem, og der var ingen sikkerhedsmæssig risiko ved demonstrationen.”

Afhørte oplyste, at det ikke var sådan, afhørte opfattede det. Afhørte videregav blot en KSN-ordre, men det har Ebbesen muligvis ikke vidst. KSN må have givet afhørte ordren telefonisk.

”Pk. Peter Spanggaard: Oryé bad i 2012 på Højbro Plads Spanggaard køre gruppevogne frem, så præsidenten ikke kunne se demonstrationen. Der var ingen sikkerhedsmæssig risiko. Oryé sagde også: ”Det her må ikke gå galt, Peter”.”

Afhørte forklarede, at det anførte er Spanggaards tolkning af, hvad afhørte sagde til Spanggaard. Spanggaard vidste godt, at det var KSN og ikke afhørte, der var op-havsmand til ordren. Om ordren var begrundet sikkerhedsmæssigt, må man spørge KSN om. Afhørte sagde til Spanggaard, at hvis demonstranterne bevægede sig frem, skulle Spanggaard køre bilerne frem. Den første bil, der ankom, var Dronningens. Afhørte vidste ikke, hvorfor bilerne skulle køres ind foran demonstrationen, Det var det, KSN bad om, så det gjorde han. Han fik bagefter oplyst, at demonstranterne gik frem, da de troede, at det var præsidentens bil. Derefter blev bilerne kørt frem.

”Søren Bondgaard: Ordren om, at vognene skulle køres frem, blev givet om morgenen og kom ”oppe fra ledelsen” i Københavns Politi.”

Afhørte fastholdt, at han ikke fik noget at vide om morgenen.

Demonstranterne stod med flag og bannere. Afhørte gjorde sig ingen overvejelser om disse flag. Det er helt normalt for demonstrationer. Meldingerne kl. 20.03-20.04 om personer med tibetanske flag gav afhørte anledning til afhørtes ordre om at fjerne demonstranterne fra slotspladsen. Udtalelsen ”Tag flaget fra dem” var blot en måludpegning og besked om, at personerne skulle flyttes. Betjentene gjorde præcis, som de fik besked på. Demonstranterne måtte ikke være på slotspladsen, hvor man ikke kunne skærme præsidenten mod modstandere. Den eneste mulighed var at flytte dem til Højbro Plads. Afhørte var på det tidspunkt på slotspladsen. Betjentene forsøgte at få personerne med flag ned til Højbro Plads. Det var først, da dette ikke lykkedes, at afhørte gav ordre om, at de skulle fratages deres flag. Det var en sikkerhedsmæssig betragtning. Tingene skulle på det tidspunkt gå stærkt, fordi præsidenten var meget tæt på.

At Lima 2-11 meldte ind, at der skulle ”skærmes af”, er normal sprogbrug i politiet. Det betyder blot en spærring af sikkerhedsmæssige grunde.

Afhørte kunne ikke huske at have set Claus Hjelm Olsens redegørelse af 19. juni 2012 vedrørende politiets indsats på Christiansborg Slotsplads og Højbro Plads, men han kan sagtens have set den. Afhørte har bidraget med notater til Claus Hjelm Olsen, men kan ikke huske, om det var notater til brug for denne redegørelse. Peter Olesen Dahl havde ikke på dette tidspunkt bedt afhørte om at udarbejde et notat.

Afhørte kunne ikke huske, hvordan han fik at vide, at visitationen af Luna Petersen ved Langelinie skete af sikkerhedsmæssige årsager. Afhørte var i kontakt med Lise Zacho Møller. Han kan ikke huske, hvad de talte om, måske en klagesag. Hun blev bedt om at lave en notits.

Afhørte blev foreholdt Lise Zacho Møller forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter Oryé bad Zacho udfærdige en notits, hvor Zacho faktisk ikke nævnte, at hun havde sigtet Luna Petersen for lov om euforiserende stoffer, og at Oryé i en telefonsamtale havde sagt, at Zacho skulle skrive så lidt så muligt, således at Zacho bare skulle skrive, at kvinden blev visiteret af sikkerhedsmæssige årsager.

Afhørte forklarede, at han ikke mente, at Luna Petersen blev visiteret på grund af euforiserende stoffer. Det var ikke derfor, der blev taget kontakt til hende. Det skete af sikkerhedsmæssige årsager, og det var afhørtes beslutning. De unge betjente kan godt vælge at visitere med henvisning til euforiserende stoffer, men det er forkert. Afhørte sørgede blot for, at Zacho ikke skrev noget, der var forkert. Afhørte kunne ikke huske, at han specielt har bedt Zacho skrive, at kvinden blev visiteret af sikkerhedsmæssige årsager.

Afhørte havde lejlighed til at gennemgå sin forklaring for Københavns Byret den 22. august 2013.

Afhørtes bemærkning til den afgivne forklaring var, at den ikke gengiver hans samtale med den ansvarlige for demonstrationen på Højbro Plads, fordi han ikke oplyste det dengang. Han troede, at han kun skulle forklare retten om episoden ved Langelinie. Her havde han bare gjort det, KSN bad ham om. Han havde derfor ikke opfrisket sin erindring med hensyn til episoden på Højbro Plads. Han burde nok også have forklaret, at det var KSNs og ikke hans beslutning at rulle vognene frem på Højbro Plads.

Hverken et flag eller det faktum, at en person er i besiddelse af et flag, udgør problemer i sig selv. At en person er i besiddelse af et flag, er for afhørte blot en måde, hvorpå man kan identificere personer, der kunne være interessante. Det benyttes for eksempel ved fodboldkampe.

Afhørte vidste ikke, om KSN-beslutningerne er truffet af Hjelm Olsen eller af andre højere oppe fra.

Mødet afsluttet kl. 16:00

---- 0 ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 10. november 2016 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Peter Mikael Spanggaard var mødt med bisidder advokat Stine Gry Johannessen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Nicolai Westergaard, advokat Noaman Azzouzi, advokat Steen Bech og advokat Bjørn Høberg-Petersen var mødt.

Peter Mikael Spanggaard bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Peter Mikael Spanggaard blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte forklarede, at han i 2012 gjorde tjeneste ved Københavns Politi. Han var placeret i udrykningssektionen som indsatsleder og delingsfører. Afhørte har ikke før besøget i 2012 haft kommunikation med andre myndigheder og/eller repræsentanter for Kina om politiets ageren overfor eventuelle antikinesiske meningstilkendigelser, ligesom han ikke har deltaget i møder med andre danske myndigheder om dette. Afhørte deltog heller ikke i forudgående møder i driftsstaben og/eller operativ stab ved Københavns Politi.

Afhørte var i 2012 ikke bekendt med Claus Hjelm Olsens mail af 6. juni 2012. ”Flankerne” må efter afhørtes opfattelse forstås som siderne. Afhørte vidste ikke, hvad

Hjelm Olsen mener med at ”forhindre alt for mange Falun Gong” og ”Fri Tibet folk”, men afhørte modtog på dagen for begivenhederne på Christiansborg Slotsplads en briefing herom af Henrik Oryé.

Afhørte var delingsfører for politiaktion 11-02 med Oryé som overordnet. Afhørte rådede over det mandskab, der var i de fire Golf-vogne. Der kan være otte personer pr. bil. Afhørte vidste ikke præcist, hvor mange der på dagen var i hver bil.

Afhørte erindrede ikke at have gjort sig bekendt med indholdet af operationsbefalingen inden aktionen, men det gør afhørte normalt, når han er delingsfører. Afhørte læser det anførte i operationsbefalingen under Trin 2 – Indsatsfasen, som om, at Oryé som Lima 1 havde operationel reserve og under sig havde politiaktionerne 11-02 og 04-01 samt som udgangspunkt 01-01. Afhørte ville mene, at afhørtes egen aktion var en del af det daglige beredskab. Lima 1 var uden tvivl indsatsleder, men det anførte i operationsbefalingen giver ingen mening. Man kan ikke både være indsatsleder og delingsfører, så det anførte er selvmodsigende. At indsatslederen for 02-01 var koordinerende for aktionerne 11-02 og 04-01 betyder, at disse to aktioner ikke har nogen delingsfører. Det var på dagen klart for afhørte, at Oryé var afhørtes nærmeste leder og Lima 1. Afhørte vidste ikke, om andre har været i tvivl om kommandovejene. Afhørte vidste ikke, om det, Claus Hjelm Olsen anførte under debriefingen vedrører Lima 1's rolle som koordinerende indsatsleder.

Afhørte deltog, så vidt han huskede, ikke i briefing den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden på Politigården. Han var heller ikke indkaldt.

Om operationsbefalingens afsnit 1.2, Ledelse og stab, hvoraf fremgår: ”*at Det operative og koordinerende politimæssige ansvar varetages, i det tidsrum operationen befinder sig i København, af Vicepolitiinspektør Claus Hjelm Olsen, som træffer afgørelser i alle operative forhold*”, forklarede afhørte, at hvis han skulle i kontakt med KSN, ville det ske gennem Lima 1. Afhørte ville kun undtagelsesvis og efter aftale med Lima 1 tage kontakt direkte til KSN. KSN vil tilsvarende gå gennem Lima 1 for at få en besked ud til afhørte.

Afhørte var ikke bekendt med, at det som en del af operationsbefalingen fremgik, at den kinesiske præsident skulle ”skærmes” for demonstranter.

Afhørte var heller ikke bekendt med, hvilke overvejelser der blev gjort hos Københavns Politi i anledning af den kinesiske ambassades bekymring for, ”*at der skulle vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med præsidentens besøg*”, og for PETs opfattelse, at kineserne ikke var bekymret for præsidentens sikkerhed under opholdet i Danmark, men ”*det er meget afgørende for dem, at de ikke taber ansigt*”

ved konfrontation med demonstrationer eller lignende”, jf. operationsbefalingen. Afhørte var heller ikke på anden måde blevet bekendt med kinesernes bekyrninger.

Om operationsbefalingens strategi afsnit 1.1 ”... *iværksættelse af en afpasset offensiv og fleksibel indsats ... mod eventuelle demonstrationer*”, forklarede afhørte, at ”afpasset” og ”fleksibel” betyder, at situationer skulle løses uden konflikter, men at man skulle være klar til at agere. Det er et veldefineret ordvalg. Man inddeler i graderne henholdende, afpasset og offensiv. Afhørte vidste ikke, hvorfor demonstrationer er nævnt særskilt. Det er ikke nødvendigt i sammenhængen, men man kan sagtens skrive det. Nævnte strategi anvendes generelt ofte i forbindelse med demonstrationer, og det ved man godt, når man læser det.

Afhørte fik manøvreideen for sin politiaktion direkte af Lima 1, Oryé, under en samtale med Oryé på Christiansborg Slotsplads. Afhørte erindrede ikke, at de var mødtes forinden. Afhørte har arbejdet under Oryé mange gange, men kunne huske, at han stod på slotspladsen med Krak og fik briefing af ham. Oryé fortalte, at afhørte skulle placere sine køretøjer i skjul i Fortunstræde, og at afhørtes personale skulle være på Højbro Plads og sørge for, at demonstrationen ikke bevægede sig over den lille bro mod slotspladsen, idet der ikke måtte være flag på slotspladsen. Når kortegen var synlig for afhørte, der stod på Knippelsbro, skulle køretøjerne trækkes frem og ind foran demonstrationen på Højbro Plads, så demonstrationen ikke var synlig for kortegen.

Afhørte sendte de fleste af sine folk til Højbro Plads. Han sendte det antal, som han vurderede, ville være tilstrækkeligt, hvis demonstranterne satte sig i bevægelse. Nogle få blev tilbage i bilerne. Afhørte forklarede i Den Uafhængige Politiklagemyndighed, at han mente, at der var 100-150 demonstranter, men på de foreviste fotos/videoer var der væsentlig færre, hvilket kan skyldes, at en del var sevet væk inden optagelserne. Om baggrunden for at køre vognene frem sagde Oryé til ham, at statsmændene ikke måtte kunne se demonstrationen. Sådan opfattede afhørte det. Oryé gav afhørte ordren måske 1-1½ time før, kortegen ankom.

Afhørte så, at Oryé gik rundt inde i demonstrationen. Afhørte så ikke, om han talte med nogen. Normalt ville det være delingsføreren, der kommunikerer med den ansvarlige for demonstrationen, men det er ikke usædvanligt, at det er indsatslederen.

Allerede før kortegen ankom, gav afhørte ordre om at trække vognene frem. Det skete fordi, hans folk på Højbro Plads sagde, ”Nu går de frem” eller lignende. Han forstod det som, at de bevægede sig frem mod Christiansborg Slotsplads. Demonstrationen havde på dette tidspunkt ikke været aggressiv, og afhørte syntes, at sådan skulle det blive ved med at være. Afhørte trak bilerne frem allerede ved meldingen

fra afhørtes folk for at bibeholde den rolige stemning. Afhørte kunne ikke selv se, om der var nogen af demonstranterne, der gik frem. Afhørte traf en hurtig beslutning ud fra det, han fik at vide. Det skulle ske hurtigt, fordi situationen ellers kunne blive ukontrollabel. Afhørte kunne ikke huske, om hans folk råbte, eller om de kommunikerede via radio.

Om Mogens Lauridsens udtalelse den 16. juni 2012 til TV2 Nyhederne, bragt kl. 19.00, om, at *"Det var en taktisk beslutning og rykke så tæt på, fordi at man blev i tvivl om demonstranterne derovre havde tænkt sig at overholde de aftaler, der var lavet"*, forklarede afhørte, at han ikke vidste, hvad Mogens Lauridsen forstår ved taktisk beslutning, eller hvorfor han har udtalt sig sådan. Afhørte gav ordren om at køre vognene frem efter sin egen risikovurdering. Hvis ikke vognene var blevet kørt frem på dette tidspunkt, ville de i overensstemmelse med Oryés ordre være blevet kørt frem kort efter, da kortegen blev synlig.

Afhørte erindrede ikke at have lyttet med på samtalen med KSN om, at vognene var kørt frem. Det oplyste er i overensstemmelse med afhørtes opfattelse af situationen, for han meldte med det samme til Lima 1 (Oryé), at han var rykket lidt før tid, og Oryé har sikkert meldt det videre til KSN efter at have modtaget afhørtes melding. Afhørte har helt sikkert givet Lima 1 denne melding.

Afhørte har ikke talt med deltagerne i demonstrationen, så oplysningen i TV2 Nyhederne den 15. juni 2012 kl. 18.00 om, at vognene vil blive kørt frem, så præsidenten ikke kan se flag og bannere, kan ikke stamme fra ham.

En af afhørtes folk, Jeppe Syrach Bomholt, tog et flag fra en demonstrant, Det er den samme episode, der senere er blevet vist i TV. Forinden ordren om at fratage flaget blev givet, bad afhørte Lima 1 bekræfte, at flaget skulle fratages. Afhørte vidste ikke, hvor demonstranten kom fra, men han var på slotspladsen med et flag. Afhørtes kaldesignal var Delta 11-02. Episoden i lydfilen 200415 : *"Lima 2-11: Og Lima 1 Lima 1, ja ... skal vi tage flaget fra dem eller hvordan, Lima 2-11 skifter. Lima 1: Tag flaget fra dem, kom"*, vedrører en anden episode, vistnok demonstranten på cykel.

Oplyst om indholdet af interview, hvor Mogens Lauridsen bliver spurgt om, hvem der har besluttet, at den kinesiske præsident hverken skulle se eller høre demonstranterne, hvortil Mogens Lauridsen svarer: *"Ja, det er der ikke nogen der har besluttet. Altså vores setup det går kun på at skabe den fornødne sikkerhed. Om de ser eller hører et eller andet, det er ikke en del af vores planlægning"*forklarede afhørte, at der må være en voldsom kommunikationsbrist mellem Oryé og Mogens Lauridsen. Oryés ordre til afhørte om at køre vognene frem ligger helt fast. Oryé sagde ikke noget om, hvorvidt han havde denne ordre fra andre.

Mødet afsluttet kl. 09:55

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 10. november 2016 kl. 10:35 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mogens Bendiks Knudsen var mødt med bisidder advokat Steen Bech.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Nicolai Westergaard, advokat Noaman Azzouzi, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Bjørn Høberg-Petersen var mødt.

Mogens Bendiks Knudsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Mogens Bendiks Knudsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte forklarede, at han i 2012 var indsatsleder og udarbejdede taktisk befaling for politiaktion 08-01- eskorte. På daværende tidspunkt var afhørte operativ leder af færdselspolitiet i København.

Ved statsbesøg har afhørtes afdeling altid indgående kontakt til Udenrigsministeriets Protokol, der koordinerer besøgene og gæsternes ønsker om, hvad der skal ske. Afhørte havde især kontakt til viceprotokolchef Annette Lassen. Sådanne besøg ændrer sig hele tiden. Der er derfor tæt kontakt. Eskortedelen er blot en lille, men central

del af Københavns Politis opgave, fordi det er så vitalt, hvordan gæsterne kommer fra A til B. Den egentlige kontakt til andre myndigheder går gennem PETs sikkerhedskoordinatorer. Møderne foregår typisk i Udenrigsministeriet, og PET deltager. Afhørte og PETs folk var ligestillet i møderne med Udenrigsministeriets Protokol. Afhørte tog sig af eskorten, mens PET tog sig af det sikkerhedsmæssige.

I 2012 kom de forholdsvis sent i gang, formentlig først i starten af juni. Repræsentanterne for Udenrigsministeriet brugte hele tiden udtrykket, at ”ingen ville tabe ansigt”, men sagde ikke noget specielt om, hvordan politiet skulle forholde sig overfor demonstrationer og lignende. Besøget adskilte sig ikke fra andre statsbesøg. Man forsøger altid at tage hensyn til specielle ønsker fra gæsterne, også hvis ønskerne skyldes en speciel kultur i det land, gæsten kom fra. Her lå det kineserne meget på sinde, at de ikke ”tabte ansigt”.

Afhørte deltog også i møder med repræsentanter fra den kinesiske ambassade og sikkerhedsfolk. Der blev afholdt to eller tre møder. De to første blev afholdt på ambassaden, det sidste på hotel Radisson Blu, hvor præsidenten skulle bo. De kinesiske deltagere var militærattachéer og sikkerhedsfolk. Møderne foregik typisk på engelsk. Afhørte og en sikkerhedskoordinator fra PET, KF 0764, deltog. For afhørte drejede møderne sig mest om eskortens størrelse og opbygning.

Om mail af 8. april 2014 fra Mogens Lauridsen til Klaus Pedersen forklarede afhørte, at Niels Gert Dehlendorff helt sikkert ikke deltog i de samme møder som afhørte. Dehlendorff var indsatsleder på hotelbevogtningen, og han og afhørte havde tæt kontakt. Afhørte erindrede ikke, at Dehlendorff har orienteret ham om dette møde med repræsentanter for Kina, men det kan han sagtens have gjort.

Afhørte erindrede ikke, om han deltog i et møde i driftsstaben den 11. maj 2012, men det har han givetvis gjort. Afhørte vidste således ikke, om PET deltog, men PETs sikkerhedskoordinator, i dette tilfælde KF 0764, vil ofte deltage i sådanne møder.

Afhørte erindrede ikke, om han deltog i stabsmøde den 1. juni 2012, men det har han givetvis gjort. Afhørte vidste ikke, om der blev udarbejdet referater fra stabsmøderne. Han erindrede heller ikke, hvad der blev drøftet.

Om Claus Hjelm Olsens mail af 6. juni 2012 til KBH FP Adm Logistik forklarede afhørte, at han ikke har modtaget mailen. ”Flankerne” er et udtryk, afhørte ikke har hørt i mange år. Det vedrører sandsynligvis politifolk, der ikke var en del af eskorten. Hvorfor Falun Gong og Free Tibet skulle forhindres, måtte man spørge Hjelm Olsen om. Afhørte vidste det ikke.

Afhørte må have deltaget i briefinggen den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden på Politigården. Det var for afhørtes vedkommende den afsluttende briefing. Afhørte kunne ikke huske, hvem der stod for briefinggen. Han har deltaget i rigtig mange briefinggen. Afhørte kunne derfor heller ikke huske, hvad der blev briefet om. En sådan briefing vil typisk bestå i, at den overordnede leder eller den operationelt ansvarlige briefet om strategien og derefter kort omtaler opgaverne for hver enkelt indsatsleder. Afhørte har efterfølgende erfaret, at Hjelm Olsen var KSN-leder, og at Mogens Lauridsen var overordnet leder. Afhørte havde ikke direkte kontakt med dem under operationen.

Afhørte blev foreholdt redegørelse fra Beredskabsenheden af 30. september 2015, underskrevet af politiinspektør Peter Dahl, hvoraf fremgår følgende:

”En operationsbefaling udfærdiges indledningsvis af Plan- og Sikkerhedssektion på mandat fra den overordnede operations ansvarlige og af denne fremgår det hvilke politiaktioner der skal udfærdige taktiske befalinger (underliggende og mere detaljerede planer) Disse udfærdiges af de udpegede Politiaktionsansvarlige. (Taktiske ledere)”

og

”De taktiske befalinger indsendes af de politiaktionsansvarlige til Plan- og Sikkerhedssektion der sikrer fremsendelse til den udpegede operationsansvarlige og sikrer en samlet opbevaring af de enkelte plansæt, for de enkelte indsatser, til senere brug og dokumentation.”

Afhørte bekræftede, at det anførte var gældende procedure i 2012.

Afhørte bekræftede, at han var indsatsleder for Politiaktion 08-01, MC-eskorte. Ifølge operationsbefalingen skulle afhørte koordinere sin aktion med den sikkerhedsmæssigt ansvarlige (11-01). Det var allerede sket ved, at PET og afhørte deltog i møderne med Udenrigsministeriet og repræsentanterne for Kina. Afhørte og PETs repræsentant drøftede også PETs trusselvurdering. Eskortedelen er sårbar, når man er i trafikken, og afhørte skulle være opmærksom på, at eskortens vej ikke ville blive spærret. Derfor var afhørte meget opmærksom på demonstrationer. Hvis der er styr på en demonstration, udgør demonstrationen ikke en sikkerhedsmæssig risiko. Afhørte opfattede det anførte i trusselvurderingen således, at der ikke var risiko for attentater, men at der for eksempel var bekymring for, at en demonstration omringede eskorten og måske kunne finde på at male på bilerne i kortegen, ligesom der var bekymring for, hvordan de kinesiske sikkerhedsvagter i givet fald ville reagere. Afhørte fortalte ikke kineserne om sine bekymringer.

På de forudgående møder, gav kineserne udtryk for, at de var nervøse for demonstrationer. PETs repræsentant forklarede flere gange kineserne, at vi ikke i Danmark kunne forbyde demonstrationer. Det accepterede kineserne til sidst, i hvert fald havde de accepteret det på det sidste møde på hotellet. Det, der blev drøftet med kineserne, var demonstrationen i sig selv. Der blev ikke talt specielt om for eksempel flag. Det blev hverken af afhørte eller af PET lovet, at kortegen ikke ville se demonstrationer. Afhørte erindrede ikke, om kineserne på møderne henviste til, hvad der var sket under statsbesøg i andre lande.

Afhørtes overordnede var Claus Hjelm Olsen, men afhørte talte aldrig med ham. Afhørtes opgave var så særegen, at der ikke var behov for at tale sammen, bortset fra at det, afhørte bemærkede under kørslen, blev meldt ind til KSN.

Ingen andre i Københavns Politi fortalte afhørte om den kinesiske bekymring. Der blev truffet beslutning om, at der skulle sørges for, at demonstrationer var ude af syne for kortegen, men denne beslutning blev ikke truffet af afhørte. Det passer meget godt, at det var aktion 04-01s beslutning. Det er en ganske normal beslutning ved statsbesøg af denne størrelse.

Afhørte havde formentlig set den taktiske befaling for aktion 04-01 på Beredskabsportalen, men afhørte havde ingen ide om, hvad der står i den. Oplyst om, at demonstrationer ifølge denne taktiske befaling ikke måtte kunne ses, forklarede afhørte, at dette også er anført i andre befalinger. Det går på sikkerheden. Afhørte ønskede for eksempel ikke, at eskorten skulle blive omringet. At demonstranter heller ikke måtte kunne bringe sig i en synlig position, opfattede afhørte på samme måde. Det betyder, at demonstranterne ikke måtte kunne se, hvor eskorten var. Det var for at imødegå, at demonstranter angreb eskorten. Det overraskede afhørte, at dette står i den taktiske befaling, for det er ikke sædvanlig. Afhørte vidste ikke, hvem der har truffet denne beslutning, men det må være nogen, der har haft rådighed over nogle ressourcer. Der skal mange politifolk til for at skærme demonstranter af for en kortege. Afhørte kendte ikke baggrunden for, at det er indføjat.

Om det i den taktiske befaling anførte om, at demonstranter og lignende hurtigst muligt skal meldes til KSN, så der kan findes alternative ruter, forklarede afhørte, at han ikke vidste, hvorfor det står i denne befaling og ikke i afhørtes egen taktiske befaling.

Afhørte modtog ingen forholdsordre om, at demonstranter, flag og bannere ikke måtte være synlige fra kortegen. Afhørte så masser af flag under sin kortegekørsel. Afhørte og afhørtes folk meldte til KSN, at der var demonstranter på ruten. Det skete ved Den Lille Havfrue, da kortegen kørte ad et smalt stianlæg. En demonstrant

løb mod eskorten. Afhørte meldte til KSN, og en betjent fik demonstranten stoppet. Afhørte erindrede ikke, om demonstranten havde flag. Herudover gav afhørte kun positionsmeldinger til KSN.

Baggrunden for afhørtes mail af 14. juni 2012, en mail til Michael Dekker Poulsen, hvori anføres: *"Nogen har givet lov til demonstrationer på Højbro Plads. De har nu pludselig fundet ud af, at Højbro Plads ligger forholdsvis tæt på Christiansborg!!!!!! Alternative ruter kan derfor komme i brug, hvis der er synlige demoer på lørdag"* var, at afhørte om morgenen havde set, hvilke demonstrationer der var givet tilladelse til. Afhørte tænkte, at man skulle kunne komme ind på Christiansborg ad alternative veje. Det afhang af, hvordan demonstrationen udviklede sig, og af, om den spærrede ruten. Der var intet problem i at demonstrationen fandt sted på Højbro Plads, hvis man kunne holde broerne. Med mailen gav afhørte udtryk for, at han syntes at eskorten var tæt på demonstrationen. Det var en sikkerhedsmæssig betragtning. Med *"synlige demonstranter"* mente afhørte, at der kunne være risiko for demonstranter på slotspladsen, der lå på afhørtes primære rute. Formuleringen og afhørtes tanker bag har intet at gøre med det, der er anført i den taktiske befaling for politiaktion 04-01, hvorefter demonstranter ikke måtte være synlige for kortegen.

Afhørte vidste ikke, om mailens indhold blev overvejet af KSN-lederen. Afhørte erindrede ikke, om Dekker svarede. Dekker var sagsbehandler fra OPA og havde ikke ret til at træffe en beslutning om en alternativ rute eller om ændrede vilkår for en demonstration. Afhørte vidste heller ikke, om Dekker har videresendt mailen til andre. Dekker fik mailen, fordi han var *"praktisk gris"* for de enkelte aktioner. Afhørte orienterede med mailen blot om, at en alternativ rute kunne blive aktuel. Det var ikke, fordi demonstranter ikke måtte være synlige.

Når formuleringen i taktisk befaling for Politiaktion 08-01 – MC eskorte, afsnit 1.1 Trusselsvurdering, 3. og 4. afsnit: *"Fra kinesisk side er der stor frygt for, at der vil opstå demonstrationer i forbindelse med præsidentens besøg i Danmark. Der er anmeldt demonstrationer i forbindelse med besøget"*, ikke svarer ordret til den i operationsbefalingen anvendte formulering, var det, fordi afhørte aldrig kopierer trusselsvurderinger fra operationsbefalinger til sin egen taktiske befaling. Afhørte vil hellere skrive det med sine egne ord. Det anførte i taktisk befaling er afhørtes tolkning af kinesernes frygt bedømt ud fra det, der var sagt på de forudgående møder.

Afhørte foretog briefing af egne folk den 14. juni 2012. Den taktiske befaling blev gennemgået. Det blev ligeledes gennemgået, hvilke ruter der skulle køres ad, og hvilke steder der skulle besøges, samt hvor motorcyklerne skulle parkere. Det var meget lavpraktisk. Afhørte ville tro, at han har omtalt kinesernes frygt i overensstemmelse med det, der er anført i den taktiske befalings trusselsvurdering. Afhørte erindrede

ikke, at dette blev diskuteret nærmere. Mødedeltagerne kendte den taktiske befaling, men ikke operationsbefalingen.

2013:

Afhørte har sikkert deltaget i stabsmøde den 22. maj 2013, jf. kalendermail af 15. maj 2013, men han deltog ikke i den operative del af besøget.

Afhørte erindrede ikke mødet i Operativ Stab den 18. juni 2013, men man skulle være urimeligt tonedøv, hvis man ikke i 2013 tog ved lære af, hvad der var sket under 2012-besøget.

2014:

Afhørte har givet deltaget i mødet i Operativ Stab den 13. maj 2014, men erindrede ikke, hvad der blev drøftet.

Afhørte har givet deltaget i stabsmøde den 2. juni 2014, men erindrede ikke, hvad der blev drøftet. Af indkaldelsen fremgår, at der er tale om et generelt møde, der ikke specielt omhandler det kommende besøg fra Kina. Der blev helt sikkert udsendt referater fra disse møder, men de var generelle og angik ikke specifikt besøgene fra Kina.

Mødet afsluttet kl. 11.45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 10. november 2016 kl. 13:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Kim Lykke Østergaard var mødt.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Nicolai Westergaard, advokat Noaman Azzouzi, advokat Stine Gry Johannessen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Henrik Hougaard, advokat Mikael Bernhoft og advokat Søren Juul var mødt.

Kim Lykke Østergaard bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Kim Lykke Østergaard blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte bekræftede, at han ikke ønsker en bisidder beskikket.

2013:

Afhørte forklarede, at han var operationelt ansvarlig for besøget i 2013. Han var tjenestegørende som vicepolitiinspektør i beredskabet på Station City. Afhørte var ikke

bekendt med, hvorfor han fik tildelt opgaven. Oprindeligt havde Steen Søder opgaven, og måske har afhørte og han blot byttet.

Afhørte havde ingen forudgående kontakt med andre danske myndigheder om politiets ageren overfor eventuelle antikinesiske meningstilkendegivelser, bortset fra de møder, som han deltog i sammen med repræsentanter for PET.

Afhørte deltog ikke i stabsmøde i OPA den 2. maj 2013 kl. 9.00. Han var ikke tildelt opgaven på det tidspunkt.

Afhørte deltog ikke i mødet med PET, Udenrigsministeriet og repræsentanter fra den kinesiske ambassade den 8. maj 2013. Det var lige omkring dette tidspunkt, hvor afhørte overtog opgaven fra Steen Søder.

Afhørte deltog i stabsmødet den 22. maj 2013. På dette tidspunkt havde afhørte overtaget opgaven fra Søder. PETs repræsentant forelægger normalt på disse møder programmet og trusselsvurderingen. Afhørte havde formentlig forinden modtaget strategien og kunne på denne baggrund redegøre for opgaven, og hvordan den skulle løses. Afhørte huskede ikke detaljer fra mødet, men de har helt sikkert talt om, at man ikke skulle gentage de forhold, der havde været i 2012. På dette tidspunkt havde afhørte fra snakken på gangene forstået, at de, der var ansvarlige for besøget i 2012, stadig var i gang med at svare på spørgsmål fra Folketinget. Snakken var både på ledelsesniveau og blandt medarbejderne. Indtrykkene fra 2012 fyldte i høj grad i drøftelserne i 2013. På det tidspunkt, 22. maj 2013, havde afhørte ikke talt med Mogens Lauridsen om forholdene i 2012. Afhørte erindrede ikke, om PET gav udtryk for de kinesiske bekymringer på mødet, men PET havde på dette møde samme holdning hertil, som PET efterfølgende gav udtryk for på mødet den 23. maj 2013 på Kinas ambassade.

Om afhørtes mail af 21. maj 2013 til Jørgen Skov, cc. Anders Ellegaard, hvori det hedder: ” ... Jeg har tilladt mig også at fremkomme med en strategi, som du naturligvis har det fulde ansvar for. Så evt. ændringer du måtte have vil blive iværksat. ... Samtidig må du MEGET gerne give et besyv med omkring håndteringen af evt. demonstrationer, idet sidst vi havde besøg af en højestående kineser var der forholdsordre om, at demonstrationer og lign. absolut ikke måtte kunne ses fra eskorten eller ved objekter!!! En restriktion, der mig bekendt blev overholdt og nærmest nidkært med anvendelse af den fornødne magt. ...”, oplyste afhørte, at Anders Ellegaard var den, der var sagsbehandler på operationsbefalingen. Jørgen Skov var på det tidspunkt overordnet ansvarlig for besøget i 2013. Denne funktion blev senere overtaget af Mogens Lauridsen. Det, der står i mailen, er baseret på den viden, afhørte havde fra snakken på gangene blandt afhørtes egne medarbejdere. Det anførte om en forholdsordre i 2012

var afhørtes klare overbevisning, men afhørte havde ikke hørt om en forholdsordre fra nogen på ledelsesniveau, hverken Mogens Lauridsen eller andre. Afhørtes opfattelse var, at der lå en forholdsordre i 2012. Afhørte kunne ikke vide, hvordan andre, herunder personer i ledelsen, har konkluderet på det. Afhørtes mening med mailen var at tilkendegive, at det skulle ske på en anden måde i 2013. Afhørte erindrede det ikke, men ville ikke afvise, at han kan have talt med Hjelm Olsen om begivenhederne i 2012. Det er ikke nødvendigvis en naturlig ting at tale med lederne fra forrige besøg, for de tager sig af mange besøg i løbet af et år.

Når afhørte som operativt mål foreslog, at demonstranter ikke måtte gribe forstyrrende ind, er der tale om en standardtekst, der står i operationsbefalinger for alle statsbesøg. Jørgen Skov svarede, at de måtte drøfte på et morgenmøde, hvordan strategien skulle være. Svaret var på 1½ linje og indeholdt ingen kommentarer til afhørtes opfattelse af begivenhederne i 2012. Afhørte fik aldrig en sådan kommentar fra Jørgen Skov. Afhørtes mening med mailen var da heller ikke at orientere om en forholdsordre i 2012. At en sådan forelå, tog afhørte for givet. Meningen med mailen var, hvordan besøget i 2013 skulle planlægges.

Afhørte deltog i mødet på den kinesiske ambassade den 23. maj 2013. PET deltog ved KF 0765. Anders Ellegaard deltog vist også. Der var i hvert fald én fra planlægningssektionen til stede. Indsatslederen for færdselsaktionen deltog ikke.

Afhørte kendte ikke titlerne på ambassadens repræsentanter. Det var to fra ambassaden, KF 0765 og afhørte selv, der førte ordet. Mødet blev afholdt på foranledning af kineserne. Kineserne gik meget op i, at den kinesiske formand ikke blev fornærmet ved demonstrationer. Flag, bannere og påklædning blev ikke nævnt, men for afhørte lå det i luften, at det var det, det handlede om. Både afhørte og PET svarede, at det var lovligt at demonstrere i Danmark, og at de nok skulle sørge for sikkerheden. Parterne gentog begge det samme 3-4 gange. Kineserne kom ikke med forslag til, hvordan man kunne imødekomme dem. Erfaringerne fra 2012 blev vistnok også drøftet. Kineserne ønskede en gentagelse, men det var krystalklart for både afhørte og PETs medarbejder, at sådan blev det ikke. Afhørte fik ikke på mødet den opfattelse, at der i 2012 havde ligget nogen aftale med Københavns Politi om, hvordan der skulle ageres.

Afhørtes mail af 23. maj 2013 til Jørgen Skov, hvori anføres: *”Desuden skal vi indtænke en forholdsordre ved spontant opståede demonstrationer, hvor mit bud vil være, at disse skal anvises en plads, hvor de på ingen måde forstyrrer eskorten eller besøget på objekter, men ikke nødvendigvis ude af syne og hørevidde. Disse demonstrationer har ved tidl. lejligheder ALDRIG været voldelige og uordentlige, ... ”*, er sikkerhedsmæssigt begrundet. Der kan være en konflikt mellem synlighed og sikkerhed. Hvis demonstrationen kom for tæt på VIP'en eller objektet, ville det kunne indebære en sik-

kerhedsmæssig risiko, men det har ikke noget med synlighed at gøre. Meningen var, at demonstranter ikke måtte udgøre en sikkerhedsmæssig trussel. Det skal ikke læses som om, at der skal lægges særlig vægt på synligheden, tværtimod ville han med sin mail pointere, at demonstrationen godt måtte være syn- og hørbar. Det var omkring samme tidspunkt, Mogens Lauridsen overtog opgaven fra Jørgen Skov.

Om internt PET-notat af 23. april 2014 vedrørende stabsmøde i Københavns Politien den 22. maj 2013, og hvoraf fremgår, at ”KØ understregede under mødet overfor alle mødedeltager, at alle lovlige demonstrationer skulle have lov at passere, idet man ikke ønskede gentagelse af klagerne fra demonstranterne under statsbesøget året før”, forklarede afhørte, at det er korrekt, at afhørte sagde dette på stabsmødet. Afhørte pålagde indsatsledere at forhåndsudpege demonstrationsområder ved de enkelte objekter. På det tidspunkt var der ikke anmeldt nogen demonstrationer. Demonstrationsområderne skulle være i en sikkerhedsmæssigt forsvarlig afstand. Det var uden betydning, om demonstranterne ville være synlige for eskorten eller ej. Flag, banner, T-shirts og lignende blev ikke drøftet. Afhørte sagde flere gange, at det ikke var afgørende, hvad demonstranterne havde med, eller hvad de flagede med. Der skulle kun tages rent sikkerhedsmæssige hensyn.

Afhørte forestod briefing den 3. juni 2013 kl. 13.00 i Gedestalden på Politigården. Hverken Mogens Lauridsen eller Jørgen Skov deltog. Alle indsats- og objektledere samt PET var inviteret. PET deltog for at give melding om de seneste efterretninger, der kunne have betydning for aktionen. Afhørte briefede ud fra operationsbefalingen. Afhørte havde ikke forinden gennemgået de enkelte taktiske befalinger ud over, hvor de enkelte demonstrationer skulle placeres. Det var det, afhørte lagde vægt på.

Afhørte blev ikke bekendt med PETs interne trusselsvurdering af 14. maj 2013. Afhørte har heller ikke fået refereret indholdet.

Afhørte modtog PETs trusselsvurdering af 21. maj 2013, hvori anføres, at ”Politiets Efterretningstjeneste er ikke i besiddelse af oplysninger om konkrete trusler mod Kina's Formand for CPPCC eller besøget i øvrigt. ... Personale på den kinesiske ambassade har udtalt, at man nærer stor bekymring for, at der skal vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med Formandens besøg. På den baggrund anbefales følgende konkrete politimæssige sikkerhedstiltag iværksat:”

Afhørte forklarede, at kinesernes bekymring ingen betydning havde for den sikkerhedsmæssige vurdering, som afhørte skulle foretage. Det er irrelevant at anføre det i en trusselsvurdering. PETs trusselsvurderinger har ellers altid en sikkerhedsmæssig baggrund. Afhørte vidste ikke, hvorfor PET har skrevet det. Han har ikke opfattet det som en henstilling. Det svarer til det, kineserne havde givet udtryk for på mødet

på ambassaden. Trusselsvurderingen lå til grund for drøftelserne på stabsmødet den 22. maj 2013. Afhørte brugte den til at instruere indsatlederne om på forhånd at udpege demonstrationsområder. Han sagde i samme forbindelse udtrykkeligt, at kinesernes bekymring ikke havde betydning for politiets arbejde. Hverken han eller PET ændrede holdning fra stabsmødet til mødet på ambassaden dagen efter. Han ændrede heller ikke holdning efter mødet på ambassaden. Han mente heller ikke, at der er ændringer i opgavebeskrivelsen før og efter dette møde.

Afhørte mente, at afhørtes navn står på operationsbefalingen allerede fra version 2. Afhørte bekendt havde alle politifolk, der skulle deltage, adgang til Beredskabsportalen i 2013.

Det var ikke en del af operationsbefalingen, at den kinesiske formand skulle ”skærmes” for demonstranter. Tværtimod skulle erfaringerne fra 2012 tænkes ind i 2013, så man undgik lignende situationer. Det var også på denne måde, at afhørte briefede indsatslederne.

Om operationsbefalingens strategi hvori anføres: ”... *iværksætter en offensiv indsats ... så besøget kan gennemføres ... uden at eventuelle modstandere får mulighed for at lægge hindringer i vejen for besøgets gennemførelse og uden at gæsterne og deres følge udsættes for attentater og angreb af enhver art*”, oplyste afhørte, at der i ”offensiv” ligger, at politiet er på forkant og for eksempel bestemmer, hvor demonstranter skal stå. I ”angreb af enhver art” ligger, at der overhovedet ikke sker noget, der gør, at eskortens hastighed skal sættes ned, ligesom intet må forhindre, at eskorten nærmer sig de enkelte objekter. At formanden risikerede at blive fornærmet, var ikke et angreb. Strategien er formuleret af Mogens Lauridsen i operationsbefalingens version 8 og 9. Ordlyden er forskellig fra den strategi, afhørte tidligere havde foreslået. Afhørte talte med Mogens Lauridsen om forskellen. Svaret var, at det skulle gøres bedre end i 2012, men at Københavns Politi heller ikke skulle have berøringsangst overfor formandens sikkerhed. Mogens Lauridsen mente ikke, at afhørtes strategiforslag havde været konkret nok. Mogens Lauridsens strategi vedrører ikke demonstranternes synlighed. Det lå klart, at demonstranterne skulle have love til at demonstrere. Samme formulering er blevet genbrugt ved strategier for senere statsbesøg, så det nu er en slags standardtekst.

Når det i operationsbefalingens afsnit 3.1 manøvreide, som næstsidste bullitpoint er anført, at ”*Såfremt man bliver opmærksom på demonstrationer eller manifestationer/happenings kontakter man straks KSN, og KSN-lederen træffer beslutning om iværksættelse af en eventuelt indsat mod denne*”, var der er tale om en standardtekst. Det anførte vedrører den situation, hvor der sker noget uforudset. I så fald skal KSN-lederen træffe beslutning om, hvad der skal gøres. Det blev også klargjort under brie-

vingen den 3. juni 2013. Afhørte har givetvis læst det op. Afhørte sagde udtrykkelig, at det ikke skulle foregå som i 2012. Der skulle kun reageres, hvis demonstrationen udgjorde en sikkerhedsmæssig trussel.

På et tidspunkt kom en melding til KSN om en demonstrant ved en rundkørsel ved Avedøreværket. Den efterfølgende dialog vedrørte spørgsmålet om sikkerhed, ikke om demonstranten var synlig eller ej.

I den taktiske befaling for færdselspolitiets indsats, politiaktion 08-01, er trusselsvurderingen en kopi af trusselsvurderingen i både PETs brev og operationsbefalingen, men strategien er forskellig fra den endelige strategi, der blev formuleret af Mogens Lauridsen. Vedrørende pkt. 2, opgaven, hvorefter bannere og lignende ikke måtte ses, og at der eventuelt skulle køres alternative ruter, forklarede afhørte, at denne strategi slet ikke stemmer med strategien i operationsbefalingen. Afhørte burde have været opmærksom på det dengang, men det var han ikke. Der er tale om en klar misforståelse i den taktiske befaling.

Afhørte blev foreholdt Thomas Tarpgaards forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed om, at det lå "som en dyne" over besøget, at demonstranter mm. ikke måtte være synlige, og at alle handlede derefter. Afhørte forklarede hertil, at Tarpgaard ikke har fået det anført at vide på noget planlægningsmøde, som afhørte deltog i. Tarpgaard må have fået sin opfattelse enten fra møder, der blev afholdt, inden afhørte fik opgaven, eller fra møder med PET eller Udenrigsministeriet, som afhørte ikke deltog i. At det for alle "lå som en dyne", var ikke afhørtes opfattelse. Hvis Tarpgaard deltog i afhørtes briefing den 3. juni 2013, kan han ikke have været i tvivl om strategien, og det var den, Tarpgaard og hans aktion 08-01 skulle følge. Det er bekymrende og irriterende for afhørte, der var operationsansvarlig, hvis Tarpgaard på egen hånd har haft møder med PET eller Udenrigsministeriet. Afhørte har talt med Tarpgaard om dette efterfølgende, men i en humoristisk tone.

Opkald til KSN i 2013 fra delingsføreren skete typisk via indsatslederne.

Afhørte huskede ikke præcis, hvor han befandt sig fysisk under besøget. Hvis der var oprettet KSN i niveau 2, har afhørte befundet sig i KSN. Hvis KSN kun var oprettet i niveau 1, kunne afhørte kontaktes telefonisk.

Afhørte vidste ikke, hvorfor der ikke blev udarbejdet handlingsforløbsrapporter i 2012, men da sådanne rapporter kun udarbejdes, hvis der sker noget specielt, kan det være, fordi der ingenting var sket. Bjarke Alberts rapport af 6. juni 2013 vedrørende begivenhederne den 6. juni 2013 på Amalienborg Slotsplads blev udarbejdet på afhørtes anmodning. Efter episoden dagen før ved Avedøreværket skønnede af-

hørte, at det var bedst, at der blev skrevet en handlingsforløbsrapport straks, mens man kunne huske, hvad der var sket. Afhørte bad Mark Larsen om det samme vedrørende episoden tidligere samme dag i Rigsdagsgården. Herefter udarbejdede Mark Larsen sin rapport. Mark Larsen var ikke indsatsleder på Christiansborg, men en reserve, som skulle træde til, hvis noget ikke gik, som det skulle. Han var sendt dertil som assistance for objektlederen.

Afhørte er enig med Alberts i, at der aldrig gives tilladelse til demonstrationer på Amalienborg. Da der forinden var udpeget et demonstrationsområde, handlede Alberts korrekt. Det var afhørte, der i operationsbefalingen havde pålagt Alberts at udpege et demonstrationsområde på forhånd. Herved havde afhørte frataget Alberts retten til selv på stedet at skønne over, om demonstranter skulle flyttes eller ej. Demonstranter på slotspladsen skulle flyttes. Hvordan Alberts fik dem flyttet i situationen, må Alberts derimod selv stå inde for. Alberts har egentlig blot gjort det, afhørte havde bedt ham om. At demonstranternes placering var sikkerhedsmæssigt betænkelig, var dog udelukkende Alberts vurdering som taktisk leder. Afhørte kunne ikke vurdere Alberts skøn fra Politigården.

Om Mogens Lauridsens tilførsel til referat fra et møde i Operativ Stab den 18. juni 2013 hvorefter *”Der har været en del henvendelser vedrørende håndteringen af det seneste kineser-besøg. Det skal fremgå af den strategiske hensigt i operationsbefalinger, at der skal være plads til borgernes meningstilkendegivelser”*, oplyste afhørte, at tilførslen er på et strategisk niveau. Det er nærmest en huskeseddel til Lauridsen selv. Det anførte er dog i overensstemmelse med det, afhørte allerede den 21. maj 2013 havde skrevet i sin mail til Jørgen Skov, og som ikke blev indskrevet i operationsbefalingens strategi. Det var Mogens Lauridsen, ikke afhørte, der var ansvarlig for strategien. Afhørte var kun ansvarlig for operationen. Afhørte mente, at det klart nok i 2013 fremgik, at der skulle være plads til demonstrationer, så det anførte er nok blot Mogens Lauridsens ønske om en yderligere tydeliggørelse herom fremover. Afhørte kommenterede det ikke, for Mogens Lauridsen havde det overordnede ansvar.

Afhørte fik af chefpolitiinspektør Torben Mølgård Jensen at vide, at der kunne komme noget om episoden på Avedøreværket. Han bad afhørte om et *”blødt aftræk”*. Dette var baggrunden for afhørtes redegørelse af 7. juni 2013. Afhørte var ikke bekendt med, at redegørelsen blev videresendt til Klaus Pedersen og af denne til Mogens Kjærgaard Møller. Når det i redegørelsen anføres: *”Med hensyn til beføjelser eller retningslinjer før operationen har jeg på intet tidspunkt modtaget noget som helst om, at evt. demonstrationer eller lign. ikke måtte være synlige eller andre specifikke tiltag jeg skulle efterkomme. Planlægningen er foretaget ud fra den udstukne strategi”*, er det dækkende.

Afhørte blev foreholdt pa. Martin Andersens forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed vedrørende forløbet ved Avedøreværket, hvorefter Tibetsympatisører og Falun Gong ikke måtte være synlige for kortegen i løbet af dagen.

Afhørte forklarede hertil, at Martin Andersen givet har fået det anførte at vide. Afhørte vidste ikke af hvem, men det er ikke i overensstemmelse med den briefing, som afhørte gav indsatslederne.

Afhørte blev foreholdt Jacob Koch-Bjørnagers forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed vedrørende forløbet ved Avedøreværket, med samme indhold, og hvorefter ordren skulle være kommet fra radiokorrespondancen.

Afhørte oplyste hertil, at han ikke kender til en sådan radiokorrespondance. Koch-Bjørnager kan sagtens have fået at vide, at han skulle være opmærksom på gule T-shirts, flag eller lignende. Sådanne ytringer betød blot, at de pågældende var fokuspersoner. At de pågældende ikke måtte kunne ses fra eskorten, er derimod helt galt.

Afhørte blev foreholdt Martin Christensens forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed vedrørende forløbet ved Avedøreværket, hvorefter agendaen var, at Free Tibet og Falun Gong var en torn i øjet og skulle undgås så vidt muligt.

Afhørte oplyste hertil, at Martin Christensen måske også har deltaget i 2012 og derfor troede, at der skulle ageres på samme måde i 2013. Afhørte var glad for, at Martin Christensen efter sin forklaring tilsyneladende ikke er blevet beordret til det anførte.

Hverken afhørte eller Mogens Lauridsen har briefet en sådan ordre, og ingen indsatsledere burde være i tvivl om den rette agenda under besøget.

Om afhørtes mail af 13. juni 2013 til Klaus Pedersen hvori afhørte anfører: *"Med hensyn til Fr. Skippers og Hr. Espensens spørgsmål kan jeg oplyse, at jeg som operationsleder på intet tidspunkt har fået "politiske" instrukser om politiets indsats. Jeg har alene planlagt operationen udfra den givne strategi"*, forklarede afhørte, at han med formuleringen "politiske" instrukser mente, at han ikke har fået en skjult dagsorden om flag eller andet noget sted fra. Afhørte var ikke bekendt med, at der var en politisk ordre, og det var afhørte, der var operationelt ansvarlig. Afhørte vidste ikke, hvorfor han satte anførselstegn omkring "politiske". Måske er det en henvisning til formuleringen af Retsudvalgets spørgsmål.

Afhørte var fortsat enig i det i sin mail af 5. juli 2013 anførte: *"... og supplerende kan jeg oplyse, at der heller ikke i min overordnede briefing på noget tidspunkt har indgået,*

at nogen skulle fratages nogen som helst beklædning eller flag eller lign. TVÆRTIMOD! Faktisk blev det pointeret, at vi skulle agere med konduite netop på baggrund af tidl. Kinesiske besøg, hvor der havde været lign. hændelser jf. Ekstrabladet ...”.

Om mails af 30. og 31. juli 2013 til Klaus Pedersen vedrørende besvarelse af spørgsmål nr. 956, oplyste afhørte, at to aktivister i Rigsdagsgården løb frem mod kortegen. En tilstedeværende PET-medarbejder reagerede. Afhørte mente ikke, at han selv burde kontakte PET for at få en redegørelse. Afhørte mente, at Ledelsessekretariatet i Københavns Politi, eventuelt gennem Rigspolitiet, skulle indhente et sådant notat fra PET.

Afhørte kunne i dag fortsat henholde sig til sin endelige evaluering af 12. august 2013.

Om artikler i Jyllands-Posten den 2. marts 2014, hvori Mogens Lauridsen afviser, at der forud for de kinesiske besøg blev givet en overordnet instruks om at slå ned på flag, og citeres således: *”Der var ikke en officiel politik om at holde demonstranter med tibetanske flag væk fra ruten, da den daværende kinesiske præsident, Hu Jintao, besøgte København i 2012, eller da Yu Zhengscheng besøgte København i 2013”*, har afhørte forklaret, at han var enig i, at der ikke var nogen officiel politik i 2013. Afhørte havde heller ikke hørt om nogen uofficiel politik. Afhørte vidste ikke, hvorfor enkelte medarbejdere har haft en anden opfattelse af dagsordenen for 2013, men det var måske, fordi de gjorde på samme måde i 2012. Afhørte vidste det ikke. Afhørte briefede kun indsatslederne, men vidste ikke, hvad disse har briefet til egne folk. Hvis indsatslederne har ageret indenfor den ramme, afhørte havde sat, er det afhørtes ansvar, ellers er det indsatslederens eget ansvar.

Mødet afsluttet kl. 15:05

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 11. november 2016 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mogens Kjærgaard Møller var mødt med bisidder advokat Knud Meden.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat Jens Lund Mosbek, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Iben Gjessing.

Advokat John Petersen mødte kl. 10:30.

Mogens Kjærgaard Møller bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Mogens Kjærgaard Møller blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte forklarede, at han i 2012 og indtil sin fratreden 1. september 2013 gjorde tjeneste som vicepolitidirektør i Københavns Politi, hvor han var stedfortræder for

først politidirektør Johan Reimann og efterfølgende for politidirektør Thorkild Fogde.

Københavns Politi har tre søjler. Politisøjlen under ledelse af en chefpolitiinspektør, en administrativ søjle under ledelse af en stabschef og juristsøjlen under ledelse af en chefanklager. I juli 2012 var chefpolitiinspektør Jørn Aabye øverste chef for Politisøjlen. Den øverste ledelse i Københavns Politi bestod af fem personer. Afhørte var den eneste vicepolitidirektør i Danmark og beskæftigede sig mest med det udadvendte og kriminalpræventive arbejde. Ledelsessekretariatet refererede til afhørte. Klaus Pedersen var senioranklager og beskæftiget i ledelsessekretariatet.

Afhørte har ikke haft kontakt til danske eller kinesiske myndigheder om politiets ageren op til statsbesøget i 2012. Han var bekendt med, at der holdes møder mellem Københavns Politi og PET op til statsbesøg, men alt det foregår i Politisøjlen i Københavns Politi. Afhørte var ikke en del af denne søjle. Om mail af 8. april 2014 fra Mogens Lauridsen til Klaus Pedersen, hvorefter politikommissær Niels Gert Dehlendorff har haft et møde med den kinesiske sikkerhedschef, oplyste afhørte, at han ikke har kendskab til, at Dehlendorff skulle have haft møder med den kinesiske sikkerhedschef. Afhørte var ikke involveret i den operationelle del af statsbesøget og deltog således ikke i planlægningen.

Afhørte deltog i et møde i Hovedstadens Beredskabsstab den 6. juni 2012. På disse møder orienterer de på et overordnet plan hinanden om kommende større begivenheder. Der vil typisk blive sagt et par ord om PETs trusselvurdering, men de har fokus på at hjælpe hinanden med de opgaver, der skal varetages i forbindelse med disse begivenheder. Man går ikke i detaljer med de enkelte opgaver på disse møder.

Det er altid op til chefpolitiinspektøren at afgøre, hvordan der laves planer, herunder operationsbefalinger, for de enkelte operationer.

Afhørte blev foreholdt mail af 7. juni 2012 fra Michael Dekker Poulsen til Mogens Lauridsen m.fl., hvori han oplyser, at operationsbefalingen ligger på Beredskabsportalen. Afhørte forklarede, at han ikke ved, hvem der havde adgang til Beredskabsportalen. Den blev ikke brugt af afhørte, men af det operationelle beredskab. Afhørte har aldrig brugt den. Hvis den øverste ledelse havde brug for information, rekvirerede man det gennem de ledende medarbejdere i Politisøjlen. Ingen af modtagerne af mailen er tilknyttet ledelsessekretariatet, der primært består af jurister. Modtagerne er alle politifolk. Afhørte gjorde sig således ikke bekendt med indholdet af operationsbefalingen på dette tidspunkt.

Afhørte havde ikke kendskab til, hvorvidt og i bekræftende fald hvilke overvejelser der blev gjort hos Københavns Politi i anledning af operationsbefalingens oplysninger om den kinesiske ambassades bekymring for, *”at der skulle vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med præsidentens besøg”*, og at det var PETs opfattelse, at kineserne ikke var bekymrede for præsidentens sikkerhed under opholdet i Danmark, men *”det er meget afgørende for dem, at ”de ikke taber ansigt” ved konfrontation med demonstrationer eller lignende”*.

Afhørtes kontor var placeret på ledelsesgangen, hvor den øverste ledelse og pressechefen var placeret. Den kaldes stjernegangen. Mogens Lauridsen sad ikke på denne gang. Han sad dengang vist på en gang i en underetage. Det samme gjaldt Claus Hjelm Olsen.

Afhørte blev ikke dengang gjort bekendt med Peter Olesen Dahls mail af 26. juni 2012 til Lise-Lotte le Maire, hvori er anført: *”Yderligere kontakt har været mellem ministerierne og PET og det er så PET der har haft drøftelserne med Københavns Politi”*. Lise-Lotte le Maire var chef for ledelsessekretariatet og hun og Klaus Pedersen indhentede udtalelser til brug for bidrag til svar til Folketinget. Det gjorde de altid, også når der var tale om klagesager. De var begge utroligt dygtige, og han havde og har fuld tillid til dem. Det, Peter Olesen Dahl giver udtryk for, er helt sædvanligt. Statsbesøget var ikke nogen særligt i Københavns Politi. Det var *”business as usual”*. Afhørte var ikke bekendt med nogen kontakt mellem PET og ministerierne, og afhørte vidste ikke, hvorfra Dahl har denne oplysning.

Afhørte blev heller ikke gjort bekendt med PETs brev af 5. juni 2012, til Københavns Politi, OPA, med kopi til NOBC, hvori det omtales, at *”det er meget afgørende for dem, at ”de ikke taber ansigt” ved konfrontation med demonstrationer eller lignende.”*

Baggrunden for mail af 6. juni 2012 fra Jørn Aabye Nielsen til Jette Nørrind Schaumburg-Müller, cc. Johan Reimann, hvorefter *”Det er ret usædvanligt med programlægningen af dette besøg. I skrivende stund kender vi meget få detaljer og ankomsttidspunktet er kun kendt som torsdag eftermiddag den 14. juni ... ”*, er sikkert, at der var tale om et statsbesøg, hvor Reimann skulle deltage i nogle af arrangementerne.

Afhørte var heller ikke blevet gjort bekendt med PETs mail af 10. maj 2012, hvori det er anført, at *”Fra Hoffet og Udenrigsministeriet foreligger det oplyst, at Kinas præsident, ..., med frue kommer på statsbesøg i DK i perioden 14. – 16. juni 2012 - og i den forbindelse vil jeg bede CTA om at udfærdige en trusselsvurdering”*. Afhørte vidste ikke, om nogen i ledelsessekretariatet havde kendskab til denne mail. Hvis nogen i ledelsessekretariatet modtog en trusselsvurdering fra PET, ville det være usædvanligt. En sådan ville typisk blive sendt til Politisøjlen.

Afhørte havde hverken kendskab til indholdet af operationsbefalingen eller de taktiske befalinger.

Afhørte blev foreholdt operationsbefalingens afsnit 3.0, Udførelsen – Manøvreide: *”Politiaktion 04-01 foretager patruljering/opklaring ved objekter og eskorteruter, og sikrer at evt. demonstranter ikke kan ses fra eskorten og objekter, ligesom de ej heller skal have mulighed for at bringe sig i en position som er synlig fra eskorteruten og objekter”*. Afhørte blev endvidere foreholdt den taktiske befaling for Politiaktion 04-01: *”... og sikrer at evt. banner, demonstranter ...”*.

Afhørte forklarede, at han først blev bekendt med operationsbefalingen i efteråret 2015. Når man læser det, spørger man sig selv, hvor i alverden det kommer fra. Det er uforståeligt, overraskende og åbenlyst i strid med grundlovssikrede rettigheder. Formålet med en demonstration fortabes, hvis den ikke er synlig. Københavns Politi har historisk altid været opmærksom på at sikre de grundlovssikrede rettigheder, herunder at ytrings- og forsamlingsfriheden skal overholdes, også ved kontroversielle demonstrationer. Afhørte er aldrig stødt på lignende formuleringer i andre befalinger. Der har altid i Københavns Politi været mange overvejelser omkring demonstranter, hvilket gør det endnu mere overraskende, at det findes i befalingerne. Afhørte har ikke kendskab til, hvordan det er kommet ind i befalingerne.

Der er intet usædvanligt i, at Københavns Politi efter større arrangementer modtager en masse klager fra demonstrationsdeltagere og spørgsmål om demonstrationernes forløb.

Afhørte blev foreholdt fra operationsbefalingen, Manøvreide, og den taktiske befaling for politiaktion 02-11, afsnit 3.0, hvor det anføres, at *”såfremt man bliver opmærksom på demonstrationer eller manifestationer/happenings kontakter man straks KSN, som udstikker forholdsordre”*. Afhørte blev videre foreholdt fra operationsbefalingen, hvor det anføres, at *”der skal ydermere planlægges for at kunne håndtere bevogtning af ikke kendte/pludseligt opståede objekter”*. Afhørte blev endelig foreholdt fra den taktiske befalings afsnit 3.3, Fælles Bestemmelser, hvor det indskræpes, *”at der SKAL afgives melding til Indsatslederen/Objektlederen/KSN – når der sker begivenheder/konstateres forhold, som skønnes at have betydning for opgaveløsningen af det samlede arrangement”*, hvorefter de kinesiske bekymringer gentages. En tilsvarende formulering fremgår ikke af operationsbefalingen.

Afhørte oplyste hertil, at han ikke har forudsætninger for at udtale sig om, hvorvidt det er sædvanligt, at der skal afgives melding til indsatslederen/objektlederen/KSN som anført. Kinesernes synspunkt er ikke nyt for afhørte. De har altid været bekymret for Falun Gong. Det var de også i 2001-2003, hvor afhørte deltog i møder på den

kinesiske ambassade. Svaret fra Københavns Politi var dengang, at demonstrationer var lovlige i Danmark, og politiet har altid ageret derefter. Den operationelle del skal hele tiden afveje de sikkerhedsmæssige aspekter overfor forsamlings- og demonstrationsfriheden. Det er helt sædvanligt. For kinesere var det i høj grad et spørgsmål om statsoverhovedets værdighed. Det må man respektere og vise forståelse for, men det betyder ikke, at man skal imødekomme alle ønsker. I 2001-2003 var det daværende politidirektør Hanne Bech Hansen og afhørte, der var til møder med kineserne. Senere overgik det til Politisøjlen. Afhørte ved ikke, om Politisøjlen involverede andre myndigheder, for eksempel Udenrigsministeriet eller PET.

Afhørte er bekendt med Wienerkonventionens art. 22 om modtagerstatens pligt til beskyttelse af repræsentanter fra en fremmed stat mod krænkelse af deres værdighed og art. 29 om pligt til at sikre ethvert angreb på et besøgende statsoverhoveds værdighed, men det ændrer ikke ved afhørtes vurdering af, at det, der står i operationsbefalingen, er ulovligt, selv om det måske ikke er åbenbart ulovligt. Reglerne om demonstrationsfrihed i et demokratisk samfund skal balanceres i forhold til Wienerkonventionens regler. Der var ingen tvivl om, at værdigheden betød rigtig meget for kineserne. Operationsbefalingens indhold giver imidlertid rigtig god mulighed for at tro, at man kan agere på en forkert måde. Ved statsbesøg skal værtslandet sikre, at besøget afvikles værdigt. Det vil altid indebære en afvejning overfor frihedsrettighederne. I Københavns Politi havde man også overvejet problemerne i forbindelse med demonstrationer ved ambassader. Efter politiloven er der nu mulighed for at flytte demonstrationer, men det må være til et sted, hvor demonstrationen ikke fortaber sit formål, og det gør den, hvis den ikke er synlig. Det er sket, at Københavns Politi har flyttet en demonstration med Falun Gong-tilhængere fra der, hvor de stod foran den kinesiske ambassade, men det var begrundet i sikkerheden, idet de stod alt for tæt på ambassaden. De blev blot flyttet over på fortovet på den anden side af gaden, så de stadig var synlige fra ambassadebygningen. Afhørte kan ikke udtale sig om, hvorvidt det er berettiget, at politiet fjerner maling, graffiti og lignende i forbindelse med statsbesøg. Det er en rent politifaglig vurdering, om dette skal ske eller ej.

Om Københavns Politis bidrag til justitsministerens svar til Retsudvalget på spørgsmål 865, 875-889, 1119-1121 og BL-BN den 15.-16. august 2012 oplyste afhørte, at det generelt var sådan, at arbejdsgangen ved besvarelse af spørgsmål fra Retsudvalget var, at Justitsministeriet gennem Rigspolitiet anmodede Københavns Politi om en udtalelse. Anmodningen blev modtaget hos Københavns Politi i ledelsessekretariatet, hvorfra Lise-Lotte le Maire og Klaus Pedersen indhentede de fornødne oplysninger i Politisøjlen. I denne sag ville man typisk bede Mogens Lauridsen om en udtalelse. Han har så spurgt sine folk og sendt svarene tilbage til ledelsessekretariatet, der udarbejdede et udkast til svar, som blev lagt til afhørte, der efter høring af Aabye, lagde det til politidirektøren til underskrift, hvorefter det blev sendt til Rigspolitiet. Om de

indhentede bidrag fra medarbejderne i Politisøjlen fysisk følger med sagen op igennem systemet, afhænger af de konkrete omstændigheder. Ledelsessekretariatet vedlagde ikke de udtalelser, der ikke blev skønnet relevante, til afhørte. Københavns Politi arbejdede altid med mange besvarelser af spørgsmål fra Folketinget. Det var helt naturligt, og der var derfor en fast procedure for arbejdsgangen.

Det foruroligede ikke afhørte, da han under og efter statsbesøget i 2012 fik spørgsmål og udtalelser ind på sit bord. Hverken indholdsmæssigt eller mængdemæssigt. Det var for afhørte ikke relevant, at han gjorde sig bekendt med operationsbefaling og taktiske befalinger i forbindelse med besvarelserne, for ledelsessekretariatet havde sørget for, at sagen havde været igennem de relevante lag i Politisøjlen. Afhørte lagde til grund, at de modtagne oplysninger var relevante og korrekte. Ingen gjorde sig tanker om, at der kunne stå noget ulovligt i en operationsbefaling eller i en taktisk befaling.

Det var heller ikke for afhørte foruroligende, at der var massiv kritik i pressen. Det var man vant til i Københavns Politi ved større arrangementer. At kritikken gik på, at ytringsfriheden var blevet krænket, var heller ikke usædvanligt. Dette synspunkt fremføres også ofte i klagesager. Der var ikke noget, der skilte sig synderligt ud. Det blev i lang tid betragtet som en ”non-sag” i Københavns Politi.

Da det senere kom frem, at der var frataget flag, spurgte afhørte og ledelsessekretariatet ind til dette ned gennem Politisøjlen. Afhørte havde og har stadig 100 % tillid til, at de udtalelser, som Mogens Lauridsen leverede, blev videregivet i overbevisning om, at de var korrekte.

Om Københavns Politis udtalelse af 2. juli 2012 vedrørende spørgsmål 865 og samrådsspørgsmål BL-BN, der er underskrevet af Johan Reimann, oplyste afhørte, at den er fyldestgørende og dækkende for Købehavns Politis rolle. Om PETs rolle, måtte Justitsministeriet spørge PET. Københavns Politi svarede kun helt konkret på det, der specifikt vedrørte Københavns Politi. Hvad andre myndigheder måtte have gjort internt, er ikke med i en sådan udtalelse. Københavns Politis udtalelse går derfor kun på den operationelle indsats, som Politisøjlen og politidirektøren var ansvarlig for. Afhørte kunne ikke huske det, men han har formentlig haft udtalelsen til gennemsyn, inden Reimann underskrev. Sagsbehandler ”08745”, der står på udtalelsen, er en fysisk person. Afhørte kunne ikke huske, hvem det var. Lise-Lotte le Maire eller Klaus Pedersen var der fast i en årrække, men der var derudover en række fuldmægtige tilknyttet ledelsessekretariatet. Fuldmægtigene blev udskiftet hyppigt. Alt, der blev lagt til afhørte, havde først været hos Lise-Lotte le Maire eller Klaus Pedersen.

Afhørte vidste ikke, hvem sagsbehandleren ”00610”, som står på udtalelsen af 13. juli 2012, der er underskrevet af afhørte på vegne Johan Reimann, var.

Afhørte vidste heller ikke, hvem sagsbehandleren ”13244” på udtalelsen af 14. august 2012 var, men afhørte troede, det er Klaus Pedersen. Det var de tilstedeværende politifolks vurdering, at terrænet er stigende omkring statuen på Højbro Plads, og det må afhørte henholde sig til. Hos Den Uafhængige Politiklagemyndighed fik afhørte forevist et luftfoto over området, men det gav ham ikke anledning til at ændre opfattelse. Afhørte stolede på de tilbagemeldinger, han fik. Der var ingen grund til at tro, at det forholdt sig på nogen anden måde.

Afhørte kunne ikke huske, om han var involveret i den udtalelse, som Københavns Politi udarbejdede få måneder senere til brug for besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål 1119 om demonstrationens brug af højttalere, men som udgangspunkt gik alle udtalelser gennem afhørte, inden de gik til politidirektøren. Alle svar gik gennem mange lag. Det var kun indsatslederne, der havde konkret viden. Alle andre måtte have tillid til rigtigheden af indsatsledernes udtalelser.

I sit svar 17. oktober 2012 i klagesagen til advokat Claus Bonnez lagde afhørte i overensstemmelse med sin faste overbevisning dengang til grund, at der ikke var taget flag fra demonstranter. Der var derfor ingen grund til at forsøge at identificere politifolk. Det ville også være meget ressourcekrævende, hvis man skulle spørge samtlige betjente, der havde været på gaden. Hvis man dengang havde haft viden om, at der var frataget flag, ville handlingsforløbet have været anderledes. Ved modtagelse af statsadvokatens brev af 6. februar 2013 vidste afhørte sandsynligvis, at der verserede en sag ved Københavns Byret, ligesom han var bekendt med, at der verserede klagesager ved Den Uafhængige Politiklagemyndighed og ved statsadvokaten. Afhørte blev, så vidt han husker, ikke orienteret af Klaus Pedersen om de forklaringer, der var afgivet i byretten den 21. februar 2012.

Afhørte vidste ikke, hvornår ledelsessekretariatet modtog de udtalelser af 22. og 27. februar og af 18. marts 2013 fra Station Amager, der er nævnt i svaret til statsadvokaten den 7. maj 2013. Udtalelserne er formentlig afgivet til nærmeste leder, hvorefter udtalelserne er kørt i gennem Politisøjlen på samme måde som ved svar til Folketinget. Vidnet kunne ikke huske tidsforløbet i den konkrete sag.

Svaret til Justitsministeriet er underskrevet af afhørte. Baggrunden var, at afhørte nu havde en konkret viden om, at der befandt sig flag på Station Amager. Forinden havde afhørte kontaktet Carsten Madsen, kontorchef i Justitsministeriet, og orienteret om flagene og om, at der var et brev på vej til Justitsministeriet herom.

Afhørte kunne således nu konstatere, at det var korrekt, når advokat Bonnez skrev i sin klage, at der var frataget flag, men afhørte vurderede, at fratagelserne var sket i medfør af politiloven af sikkerhedshensyn, og derfor skulle fratagelsen ikke indbringes for retten som prøvelse af en beslaglæggelse. Det er rent juristeri. Han vil ikke udelukke, at han ville have set på det med andre øjne, hvis han dengang havde haft kendskab til operationsbefalingen, men det er hypotetisk. Helt frem til efteråret 2015 troede afhørte, at der var tale om, at enkelte politifolk havde misforstået deres opgaver. Det var også afhørtes opfattelse, da han afgav sin udtalelse af 7. maj 2013 til Justitsministeriet.

Thorkild Fogde afløste Reimann som politidirektør i starten af 2013. Fogdes mail af 30. juni 2013 fik afhørte til at gå ind til Fogde og tale med ham om sagsbehandlingen i forhold til advokat Claus Bonnez, som var det, Fogdes mail handlede om. Fogde og afhørte delte den opfattelse, at det var nogle politifolk, der havde misforstået deres opgave. Som afhørte huskede det, medbragte han det brev, hvori han afviste at indbringe fratagelserne af flag for retten, men afhørte huskede ikke, om Fogde fik det udleveret. Det var mere en drøftelse om, hvorvidt fratagelserne var sket efter politiloven, eller om der var tale om beslaglæggelser. Problemet var også kendt fra andre sager, hvilket måske var nyt for politidirektøren. Handlinger efter politiloven er en rent forebyggende foranstaltning.

Afhørte havde ikke set Kim Lykke Østergaards mail af 21. maj 2013 om, at der i 2012 var en forholdsordre om, at demonstranter ikke måtte være synlige, før han blev afhørt af Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Foreholdt Østergaards forklaring om, at det var noget, man talte om i Københavns Politi i foråret 2013, oplyste afhørte, at denne snak i så fald ikke var nået op til afhørte. Afhørte var sikker på, at den heller ikke er nået til ledelsessekretariatet eller til Mogens Lauridsen. På daværende tidspunkt var Jørgen Skov, der står som modtager af mailen, leder af efterforskningen. Vidnet var ikke bekendt med, at Jørgen Skov var udpeget som overordnet operationel leder for besøget i 2013. Der er tale om intern mailkorrespondance i Politisøjlen. Vidnet fik først i 2015 gennem medieomtalen kendskab til indholdet af operationsbefalingen for 2012.

2013:

Om udtalelsen fra Københavns Politi af 28. juni 2013, underskrevet af Thorkild Fogde, oplyste afhørte, at forud herfor havde Klaus Pedersen i mail af 25. juni 2013 bedt Mogens Lauridsen om bemærkninger til svarudkastet. Allerede da afhørte modtog svarbidraget, tog afhørte en direkte snak med Mogens Lauridsen, hvor afhørte bad ham om at undersøge, om det var 100 % sikkert, at det ikke forholdt sig sådan, at demonstranten i Avedøre var blevet afskærmet. Mogens Lauridsen undersøgte spørgs-

målet og svarede tilbage, at motorcyklen ikke hindrede, at demonstranten var synlig for kortegen. De håndskrevne ændringer på udkastet til udtalelsen, er tilført af afhørte.

Belært af erfaringerne fra 2012 var man i 2013 optaget af at sikre, at alt skete, som det skulle. Synspunktet om afskærmning var også drøftet i 2012, og i 2013 var der kun tale om én demonstrant. Afhørte ville derfor være sikker på, at der blev givet et fyldestgørende svar, og at de indhentede udtalelser var tilstrækkelige.

Om Klaus Pedersens mail af 1. august 2013 vedhæftet operationsbefalingen oplyste afhørte, at Klaus Pedersen førte retssagen i byretten. Afhørte havde ikke kendskab til, hvilket materiale Klaus Pedersen var i besiddelse af. At Klaus Pedersen tilsyneladende har vedhæftet operationsbefalingen betyder ikke, at Klaus Pedersen har haft kendskab til indholdet. Afhørte er sikker på, at det havde Klaus Pedersen ikke på dette tidspunkt.

Mødet afsluttet kl. 11:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 11. november 2016 kl. 11:15 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Henrik Brix Søndergaard var mødt.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Iben Gjessing.

Advokat Bjørn Høberg-Petersen mødte kl. 12.00.

Henrik Brix Søndergaard bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Henrik Brix Søndergaard blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Henrik Brix Søndergaard bekræftede, at han ikke ønsker en bisidder beskikket.

2012:

Afhørte var delingsfører og med tjeneste ved Station City under besøget i 2012. Han havde ikke forudgående kommunikation med andre myndigheder og/eller repræsentanter for Kina om politiets ageren overfor eventuelle antikinesiske meningstilkendegivelser.

Afhørte deltog ikke i nogen møder før den afsluttende briefing den 12. juni 2012 kl. 11.00 på Politigården. Han mente, at det foregik i den gamle dommervagt og ikke i Gedestalden, som det fremgår af indkaldelsen. Det var Claus Hjelm Olsen, der briefede. Afhørte huskede ikke, om Mogens Lauridsen var til stede. En repræsentant for PET har formentlig deltaget, men afhørte huskede det ikke. Hjelm Olsen gennemgik operationsbefalingen og den samlede manøvreide. Afhørte kunne ikke huske, om Hjelm Olsen læste direkte op fra operationsbefalingen, eller om han kunne det hele udenad. Afhørte havde på forhånd gjort sig bekendt med indholdet, muligvis via Beredskabsportalen. Afhørte mente, at Hjelm Olsen talte om at skjærme præsidenten for demonstranter. Hjelm Olsen sagde, at flag skulle fratages, og at præsidenten ikke skulle se demonstrationer. Det blev sagt tydeligt, at flag skulle fratages. Det var afhørte helt overbevist om. Der er ikke tale om en erindringsforskydning.

Det var en befaling og ikke til diskussion. Sådan er det ved større politiaktioner. Der er i sådanne situationer et militaristisk system. Det var en ordre, der skulle følges. Der blev ikke på dette møde stillet spørgsmål til lovligheden. Afhørte huskede ikke, om påklædning blev omtalt, men flag skulle fratages. Afhørte kunne ikke huske det, men troede ikke, at der var andre end Hjelm Olsen, der tog ordet. Afhørte huskede ikke, at Oryé sagde noget. Hjelm Olsen nævnte også, at kineserne ikke ville tabe ansigt, hvilket også var anført i operationsbefalingen.

I store politiaktioner som denne er politiet under kommando, og de handler efter ordre. Hvis en politibetjent under en sådan aktion fratager en demonstrant et flag, er det, fordi betjenten har fået ordre til det.

Afhørte hæftede sig ved, at der stod i operationsbefalingen om den kinesiske ambassades bekymring for, *”at der skulle vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med præsidentens besøg”*, og at det var PETs opfattelse, at kineserne ikke var bekymrede for præsidentens sikkerhed under opholdet i Danmark, men at *”det er meget afgørende for dem, at de ikke taber ansigt ved konfrontation med demonstrationer eller lignende”*. Det var et kernepunkt i operationsbefalingen, og det måtte man så tage højde for i den taktiske befaling.

Operationsbefalingens strategi afsnit 1.1: *”... iværksættelse af en afpasset offensiv og fleksibel indsats ... mod eventuelle demonstrationer”*, betyder, at indsatsen skal afpasses efter den modstand, man måtte møde.

Afhørte kunne bekræfte, at han var indsatsleder for politiaktion 02-11, Mobil Bevogtning/Bevogtningsreserve, og at opgaven blev varetaget sammen med vpk. Bjarke Alberts. Afhørte afløste Alberts fredag eftermiddag. Når der i operationsbefalingen om denne politiaktion står, at *"der skal ydermere planlægges for at kunne håndterer bevogtning af ikke kendte/pludseligt opståede objekter"*, betyder det blot, at programmet kunne blive ændret, og i givet fald skulle et nyt sted (objekt) kunne bevogtes.

Befalingen i politiaktion 04-01s manøvreide er meget lig den, der gjaldt for afhørtes aktion 02-11. Også afhørtes aktion skulle sikre, at demonstranter ikke var synlige. Det stod ikke direkte i operationsbefalingen, men det fremgik af briefing, ordlyden af operationsbefalingen og afhørtes egen erfaring. Den taktiske befaling for aktion 02-11 henviser også til politiaktion 04-01s Manøvreide. Afhørte har skrevet den taktiske befaling. Tanken var, at der skulle ageres som anført i den taktiske befaling for 04-01. At KSN skulle kontaktes straks, betyder formentlig blot en helgarding for at KSN blev orienteret, hvis der skete noget.

Når det i afsnit 3.3 Fælles Bestemmelser i den taktiske befaling indskræpes, *"at der SKAL afgives melding til Indsatslederen/Objektlederen/KSN – når der sker begivenheder/konstateres forhold, som skønnes at have betydning for opgaveløsningen af det samlede arrangement"*, betyder det tilsvarende, at KSN skulle kontaktes ved demonstrationer. Lima 1 (Oryé) var overordnet i forhold til afhørte. Det var Oryé, der havde kommunikationen med KSN, ikke afhørte. Afhørte havde dog mulighed for at gå direkte til KSN, for eksempel hvis noget skulle gå hurtigt.

Alle afhørtes folk modtog den taktiske befaling pr. mail. Afhørte briefede alle gruppeførere, enten personligt eller over telefonen. Afhørte huskede ikke, hvad han sagde. Normalt ville han gennemgå det, der var sagt om strategien, hvad den overordnede opgave var samt opgaven for den konkrete aktion. Afhørte kunne ikke huske, at han briefede gruppeførerne om, at de skulle tage flag fra demonstranter, men det gjorde han senere over radioen. Forholdsordren skulle efterkommes, og det, forventede afhørte, ville ske, hvis og når han gav ordren videre.

Det var afhørte eller hans radioordonnans, der meldte om kridttegninger ved det hotel, præsidenten skulle bo på. Meldingen blev givet, da præsidenten var på vej til hotellet. Inden afhørte nåede at gøre noget ved det, var tegningen skyllet væk med vand. Meldingen skyldtes, at stort og småt, som eventuelt kunne have betydning, skulle meldes ind, så KSN kunne danne sig et overblik over, hvad der foregik. Hvorfor KSN spurgte om pigernes herkomst, vidste afhørte ikke. Det var uden betydning for afhørte.

Afhørte stod på den anden side af kanalen ved Christiansborg Slot den 15. juni 2012 om aftenen for at få et overblik. Afhørtes deling var placeret i to rækker ud fra Kongeporten på Christiansborg Slotsplads og ud mod kørebanen.

Det var afhørte, der meldte ind til KSN om et flag på en ladcykel, men afhørte erindrede ikke at have set nogen ladcykel. Afhørte meldte til KSN via Lima 1 – Oryé.

Da nogle demonstranter på slotspladsen tog nogle meget små flag næsten i lagkagestørrelse frem, spurgte afhørte Lima 1, om de også skulle tage sådanne flag fra dem. Han havde forstået forholdsordren på briefinggen, men spurgte for alle eventualiteters skyld. Afhørte vidste ikke, hvorfor KSN kort derefter spurgte afhørte og Lima 1 om, hvorfor de talte sammen på den kanal. Måske har de brugt en forkert kanal på netop dette tidspunkt. Præsidenten kunne være fremme cirka et minut efter, så afhørte havde brug for et hurtigt svar.

Han gav ordren videre til gruppeførerne, men de meldte retur, at flere af deres folk ikke ville udføre ordren. Afhørte studsede lidt over det, men gjorde ikke noget ved det på det tidspunkt, da der kun var ét minut, til præsidenten ville ankomme. Afhørte tog det heller ikke efterfølgende op med sin deling.

Da afhørte ankom til Christiansborg Slotsplads et godt stykke tid, før præsidenten skulle ankomme, hilste han kort på Oryé. De talte ikke sammen senere samme aften. Oryé fortalte, at der var en demonstration på Højbro Plads. Afhørte så demonstrationen, men det var ikke en del af afhørtes opgave at tage sig af demonstrationen. Gruppevognene var kørt frem og holdt på tværs af Højbro Plads på dette tidspunkt. Oryé og afhørte talte ikke om gruppevognene. Det var heller ikke en del af afhørtes opgave.

Om Kim Lykke Østergaards mail af 21. maj 2013, hvorefter der var en forholdsordre i 2012, og det skulle gøres anderledes i 2013, forklarede afhørte, at han er enig med Østergaard i, at der var en forholdsordre i 2012. Ordren kom på briefinggen i 2012. Ordren blev ikke omtalt internt på delingsførerniveau og heller ikke på debriefingen i 2012. Afhørte blev ikke bedt om udtalelser til brug for svar til Retsudvalget. Afhørte mente, at han ikke burde blande sig i, hvad der blev svaret, heller ikke selvom hans viden om forholdsordren var i strid med det, der ifølge medieomtalen var Københavns Politis officielle holdning. Den store medieomtale i 2012-2013 medførte ingen intern snak. Det var en afsluttet politiaktion, og man skulle videre til næste opgave.

2013:

Afhørte var i 2013 leder af en lokal planlægningsafdeling på Station City.

Han havde ikke deltaget i forudgående møder med andre danske myndigheder eller repræsentanter fra kinesiske myndigheder. Han mente heller ikke, at han deltog i forudgående interne møder i Københavns Politi, heller ikke briefingen den 3. juni 2013 kl. 13.00 i Gedestalden på Politigården.

Han var bekendt med, at han til Den Uafhængige Politiklagemyndighed den 15. september 2016 har forklaret, at han mente, at han var til stede. Det mente han imidlertid alligevel ikke var tilfældet. Alberts har derimod nok været til stede. Afhørte skulle i modsætning til Alberts ikke deltage i politiaktionen. Hvis afhørte var til stede, vil han mene, at briefingen ikke ville være sket på samme måde som året før, men afhørtes opfattelse kan sagtens være præget af noget, han først har fået at vide efterfølgende.

Afhørtes opgave i 2013 var alene at udarbejde den taktiske befaling, mens Alberts skulle være aktiv indsatsleder. Afhørte havde heller ingen radiokommunikation under besøget.

Mødet afsluttet kl. 12:15

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 11. november 2016 kl. 13:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jesper Grønbech var mødt.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Lund Rasmussen og advokat Bjørn Høberg-Petersen var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Iben Gjessing.

Jesper Grønbech bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Jesper Grønbech blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte forklarede, at han i 2012 var chef for PETs sikkerhedsafdeling. Afhørte sad i direktionen og refererede direkte til politimesteren, der dengang var Jacob Scharf. Afhørte er ikke længere ansat i PET.

Koordinatorkontoret tog sig af det planlægningsmæssige i forbindelse med besøget og havde kontakten med andre enheder. Kontoret består typisk af tidligere livvagter. Lederen af dette kontor vil typisk være en politikommissær. Pågældende refererede til afhørtes souschef, Kenneth Schmidt Hansen.

Afhørte har ikke været til møder på den kinesiske ambassade op til besøget i 2012. Han har heller ikke deltaget i møder med Hoffet, Udenrigsministeriet, Statsministeriet, Justitsministeriet, Rigspolitiet eller Dansk Industri. Det var sikkerhedskoordinatorerne fra koordinatorkontoret, der deltog i sådanne møder. Sikkerhedskoordinatorerne har hver deres ansvarsområde afhængig af, hvilket land der er tale om. KF 0764 og en anden sikkerhedskoordinator hos PET tog sig af alt, der havde med Kongehuset at gøre, blandt andet kontakten til Hoffet. KF 0765 var koordinatorkontorets kontakt til den kinesiske ambassade.

Afhørte erindrede ikke den mail, han sendte den 22. juni 2012 til Mogens Lauridsen om fremtidig afholdelse af "tirsdagsmøder" med Københavns Politi og fortsættelse af det hidtidige gode samarbejde. Han erindrede heller ikke baggrunden for, at den blev skrevet. PET skulle på det operationelle niveau arbejde tæt sammen med Københavns Politi, og det var bare en høflighedsmail. "Tirsdagsmøder" er betegnelsen for de ugentlige møder mellem PET og Københavns Politi på det operationelle planlægningsniveau. PET sendte typisk KF 0764, KF 0765 eller den tredje medarbejder til disse møder. Københavns Politi var meget ofte repræsenteret ved Bent Olsen. På disse møder talte de om, hvad de havde i pipelinen af arrangementer. Han har set korte referater udarbejdet af PET fra disse møder. Referaterne blev sendt til Københavns Politi. Udover tirsdagsmøderne kunne der løbende være behov for ad hoc møder, hvis der var emner, der ikke kunne vente til det følgende tirsdagsmøde.

Om mail af 9. maj 2012, hvori Steffen Sørensen, Københavns Politi, til en række ledere ved politiet oplyser, at KF 0764 har meddelt, at det formentlig er den kinesiske præsident, der kommer på besøg i juni, oplyste afhørte, at KF 0764 eller den anden sikkerhedskoordinator hos PET, der havde Hoffet som ansvarsområde, typisk ville blive orienteret om et muligt kommende statsbesøg. Mailadressen gamma@pet.dk, der er cc. på mailen, er fællespostkassen på koordinatorkontoret. Derfra fordeles den indkomne mail til den relevante medarbejder. Afhørte ville typisk være blevet orienteret om det mulige statsbesøg, så snart koordinatorkontoret var blevet bekendt med det.

Om ujournaliserede mails mellem KF 0765 og Bo Zhou i dagene den 11.-14. maj 2012 med middagsinvitation til den 15. maj 2012 kl. 18.00 oplyste afhørte, at deltagerne i en sådan middag er de medarbejdere ved PET, der har kontakten til den kinesiske

ambassade. Afhørte deltog ikke og var ikke orienteret om, at mødet skulle finde sted. Det er standardprocedure at afholde et sådan middagsmøde forud for et statsbesøg.

Afhørte deltog ikke i og blev ikke orienteret om det møde i Chr. VII's Palæ, som er omtalt i KF 0764's notat af 12. februar 2016. Det er sagsbehandleren på området, der deltager i sådanne møder. Det er helt normal standard med sådanne møder op til et statsbesøg. At Udenrigsministeriet og Dansk Industri havde interesse i at få nogle aftaler i hus, var uden betydning for PET. Når det anføres, er det nok blot en objektiv gengivelse af, hvad der er sagt på mødet. Baggrunden for, at Københavns Politis eskorteleder deltog, var sikkert, at man allerede på det tidspunkt vurderede, at det var et stort besøg, hvorfor der skulle laves korteger.

Afhørte mente ikke at have modtaget information om noget fra mødet ud over en generel orientering under morgenkaffen og til frokost. Hverken KF 0764, KF 0765 eller den tredje medarbejder har orienteret afhørte om, at intet måtte gå galt, og at kineserne skulle ”pleases”. Det er alle alligevel opmærksomme på.

Det er helt normalt, at der afholdes en række formøder blandt andet med repræsentanter for den kinesiske ambassade op til et sådan besøg. Også antallet af formøder nævnt i notatet af 12. februar 2016, er helt normalt. Kina medbringer altid en kæmpe delegation, og det kræver meget planlægning. Afhørte vidste ikke, hvem fra Københavns Politi der deltog i møderne med kineserne. Afhørtes gæt var, at PET udarbejdede referater fra møderne med kineserne, men afhørte vidste ikke, om det er sket i dette tilfælde. ”lvq@pet.dk”, der i kalendernotatet er anført som en af modtagerne af mail med indkaldelse til mødet, er PET-livvagternes fællespostkasse, hvorfra mails videresendes til den relevante medarbejder i afdelingen.

I PET udarbejdes trusselsvurderinger af CTA, Center for Terroranalyse. Alle på koordinatorkontoret, der har med besøget at gøre, kan bede CTA om en sådan trusselsvurdering. Det er den, de forholder sig til i PET, og ikke historiske oplysninger om, hvordan det er gået ved besøg i andre lande. CTA ser på, hvordan det ser ud i Danmark lige nu.

Det af Udenrigsministeriet i mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen til blandt andre Claus Grube anførte om, at ” ... *For en sikkerheds skyld: status, prestige, ”ansigt” spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere end vi kender det i vesten ...*”, er også uden betydning for PETs trusselsvurdering. Lignende formuleringer er set ved andre statsbesøg. PET står kun for sikkerheden. Afhørte var ikke bekendt med, hvad det er for kinesiske ønsker, Claus Grube omtaler i sin svarmail af 10. maj 2012, hvor han skriver: ” ... *ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske*”.

Afhørte har underskrevet PETs brev af 5. juni 2012 til Københavns Politi og Rigspolitiet om *”Anbefalinger til konkrete politimæssige sikkerhedsforanstaltninger”* med et faksimilestempel. Afhørtes navn er kun anført af formelle grunde. Det er den pågældende sikkerhedskoordinator, der har udarbejdet trusselsvurderingen. Afhørte har formentlig slet ikke set dokumentet, men vil dog ikke afvise det. Formuleringen af trusselsvurderingen er ikke usædvanlig. ”Tabe ansigt” kan for eksempel også gå på, at man ikke skal blive forsinket eller komme til at stå og vente. Afhørte vidste ikke, hvor udtrykket kommer fra. Afhørte vidste heller ikke, hvorfor demonstrationer er nævnt, ligesom afhørte ikke vidste, om det har været italesat i forbindelse med de afholdte møder.

Afhørte erindrede ikke at have set trusselsvurderingen i version 2 af 11. juni 2012. Version 2 er også underskrevet af afhørte med faksimilestempel.

Afhørte mente, at PETs interne trusselsvurdering af 16. maj 2012 er udarbejdet som et arbejdsdokument til brug for den trusselsvurdering, der senere skulle sendes til Københavns Politi. Afhørte ville tro, at formuleringen om ikke at ”tabe ansigt”, der ikke anføres i den interne trusselsvurdering, er indføjet i den senere eksterne trusselsvurdering, som blev sendt til Københavns Politi, på baggrund af drøftelser på de møder, der var blevet afholdt i mellemtiden.

På tirsdagsmøderne vil PET generelt orientere Københavns Politi om de oplysninger, der er tilgået fra Hoffet, Udenrigsministeriet og andre. Afhørte vidste intet konkret om det, Peter Olesen Dahl anfører i sin mail af 26. juni 2012 til Lise-Lotte le Maire, hvorefter *”Yderligere kontakt har været mellem ministerierne og PET og det er så PET der har haft drøftelserne med Københavns Politi.”*

Afhørte deltog ikke i stabsmøde ved Københavns Politi den 11. maj 2012 og vidste ikke, at mødet fandt sted. Der har dog givet deltaget en medarbejder fra PET. Når Københavns Politi var vært, udarbejdede Københavns Politi ofte et referat. Herudover udarbejdede PET interne referater.

Afhørte blev heller ikke inddraget i tilblivelsen af Københavns Politis operationsbefaling.

Afhørte havde endelig ikke været involveret i udarbejdelsen af PETs bidrag til besvarelse af Folketingets Retsudvalgs spørgsmål nr. 879, men afhørte ville tro, at PETs juridiske chef har bedt koordinatorkontoret om en udtalelse.

2013:

Afhørte havde i 2013 samme stilling som i 2012. Han var heller ikke inddraget i formøderne med repræsentanter for Kina eller andre danske myndigheder i forbindelse med dette besøg.

De medarbejdere, der muligvis kan kaste mere lys over sagen, er KF 0764, KF 0765, den nævnte tredje medarbejder fra koordinatorkontoret samt de skiftende ledere af koordinatorkontoret eller muligvis en medarbejder fra CTA.

Det er ganske få medarbejdere i PET, der har været involveret i begge besøg.

Mødet afsluttet kl. 14:25

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 17. november 2016 kl. 09:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mark Larsen var mødt med bisidder advokat Mikael Bernhoft.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Torben Koch var mødt.

Advokat Jon Lauritzen var mødt ved advokat Signe Broch.

Advokat Henrik Hougaard mødte kl. 09:45.

Mark Larsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Mark Larsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte forklarede, at han i 2012 gjorde tjeneste på Station City som politiassistent. Nogle gange fungerede han som politikommissær. Forud for besøget deltog han

hverken i møder med kinesiske eller med danske myndigheder. PET har muligvis været til stede på et stabsmøde, hvor afhørte også var til stede, men afhørte huskede det ikke.

Afhørte mente, at han deltog i briefinggen den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden på Politigården, men han huskede ikke detaljer, heller ikke hvem der briefede. Afhørte gik ud fra, at det var KSN-lederen, Claus Hjelm Olsen, der briefede. Afhørte huskede ikke, om Mogens Lauridsen eller en repræsentant for PET var til stede. Det blev nævnt som et tema på briefinggen, at kineserne havde bekymringer omkring antikinesiske demonstrationer og ytringer. Afhørte huskede ikke, om det blev drøftet, om man skulle imødekomme bekymringen, men det blev drøftet, at der på objekterne kunne opstå pres fra kinesiske sikkerhedsfolk, der over for de tilstedeværende danske politifolk kunne tilkendegive, at de ønskede demonstranter fjernet. Det var sket tidligere. Man skulle gøre, som man plejer: Holde sikkerhedshensynet op mod retten til at demonstrere og ytre sig. Indsatslederne skulle briefe deres egne folk om, at dette problem kunne opstå. Afhørtes opfattelse var, at Københavns Politi ikke skulle gøre noget, de ellers ikke ville have gjort, med mindre de fik ordre om det af en indsatsleder.

Operationsbefalingen var tilgængelig på Beredskabsportalen. Afhørte ville gå ud fra, at han har gjort sig bekendt med indholdet, men han huskede ikke præcis hvornår. Han kiggede normalt løbende på operationsbefalingen og sidste gang dagen før ankomsten for at sikre sig, at der ikke var ændringer. Afhørte hæftede sig typisk ved trusselsvurderingen, strategien og det, der var anført om de aktioner, som han var indsatsleder for.

Afhørte havde - udover det, der blev sagt på briefinggen i Gedestalden - ikke kendskab til, hvorvidt og i bekræftende fald hvilke overvejelser der blev gjort hos Københavns Politi i anledning af den kinesiske ambassades bekymring for demonstrationer. Afhørte var fra operationsbefalingen bekendt med indholdet af trusselsvurderingen. Det var afhørtes opfattelse, at det var vigtigere for kineserne ikke at møde demonstrationer, end det sikkerhedsmæssige var. Afhørte opfattede det, der var anført herom i operationsbefalingen, som en ny henvisning til, at politifolk kunne blive sat under pres fra kinesiske sikkerhedsvagter. Afhørte erindrede ikke at have set lignende trusselsvurderinger ved andre statsbesøg. Han gjorde sig selv den overvejelse, at han ville briefe sine folk om, at de ikke skulle gøre noget, de ikke ville, uden at have fået ordre af afhørte til det. De skulle ikke modtage ordrer fra sikkerhedsvagterne.

Operationsbefalingens strategi afsnit 1.1: ”... *iværksættelse af en afpasset offensiv og fleksibel indsats ... mod eventuelle demonstrationer*” er en standardformulering ved statsbesøg. At demonstranter fremhæves som selvstændigt fokusområde, tolkede afhørte

kun som, at man skulle være på forkant med situationen, hvis en sådan opstod. Demonstrationer kan også udgøre en sikkerhedsrisiko, og afhørte tolkede det ikke som, at demonstrationer var et særligt fokusområde.

Afhørte var under besøget indsatsleder for politiaktionerne 07-07, Kongeskibet/ Amalie-haven/Nordre Toldbod, 07-08, Lille Havfrue/Langelinie og 07-09, Rosenborg Slot. På alle tre objekter skulle der ske bevogtning og sikkerhedssweeping. Der skulle bruges styrker udefra, og det var disse styrker, der skulle "springe buk", dvs. flytte sig fra objekt til objekt.

Afhørte kunne bekræfte at have udarbejdet en samlet taktisk befaling for de tre aktioner. Han blev ikke bistået af nogen. Han sendte den taktiske befaling til OPA. Der var, så vidt afhørte huskede det, ikke nogen efterfølgende dialog mellem ham og OPA om indholdet.

Den taktiske befaling er udarbejdet ud fra det, der var anført i operationsbefalingen, det oplyste på stabsmøder og muligvis også interne mails. Afhørte kunne ikke huske konkret, hvad han brugte ud over operationsbefalingen, men han har eksempelvis ikke selv fundet på tidsangivelserne i den taktiske befaling. Afhørte huskede ikke at have modtaget forholdsordrer fra Hjelm Olsen forud for den 15. juni 2012.

Afhørtes taktiske befaling var altid udgangspunktet for afhørtes briefing af egne folk. Han forventede ikke som sådan, at de folk, der hørte under ham, læste den igennem. Han forventede heller ikke, at den blev læst af den operationsansvarlige. Det afhænger generelt af den enkelte operationsleders tilgang og måske også af den pågældendes personlige opfattelse af indsatslederen, ligesom det afhænger af rammerne for den konkrete opgave. En politiaktion med bevogtning af et eller få objekter giver en snæver ramme. Man har ikke mulighed for at flytte sit personale, men må i givet fald bede om at få assistance udefra.

Afhørte briefede sine folk om morgenen den 15. juni 2012. Han erindrede ikke konkret, hvad han sagde, men han må have taget udgangspunkt i det, der var anført i den taktiske befaling.

Afhørte var bekendt med politiaktion 04-01, Opklaring/Sektorpatruljering, der er en standardopgave ved sådanne besøg. Afhørte satte sig dog ikke nærmere ind i, hvad aktionens opgave var. Afhørte havde ikke set i den taktiske befaling, at de skulle sikre "... at evt. banner, demonstranter ikke kan ses fra eskorten og objekter, ligesom de ej heller skal have mulighed for at bringe sig i en position som er synlig fra eskorteruten og objekter" før. Han kunne heller ikke huske at have læst formuleringen i operationsbefalingen. Det havde intet med afhørtes politiaktion at gøre.

På dagen var den interne kommunikation således, at afhørte rapporterede til enten Lima 1 eller KSN pr. radio eller mobiltelefon. Der er ingen fast praksis for, om man bruger radio eller ej. Det afhænger også af situationen, for eksempel benyttes mobil, hvis der er risiko for at spærre radioen, idet der kun er et begrænset antal radiokanaler. Man kan også bruge mobil, hvis det drejer sig om oplysninger, som helst ikke skal komme ud. Hvis sådanne oplysninger sendes over radioen, er der risiko for, at de under uheldige omstændigheder vil kunne høres af eventuelle omkringstående. Ved valget af det ene eller det andet kommunikationsmiddel betød det for afhørte ikke noget, at radiosamtaler i modsætning til mobil samtaler bliver optaget og gemt.

Afhørte befandt sig den 15. juni 2012 alene i en civil patruljebil. Han kørte mellem de objekter, som han var indsatsleder på.

Afhørte var næsten sikker på, at han ikke var til stede ved KSN-lederens briefing kl. 7.48. Afhørte mente, at briefing er foregået fysisk på KSN og ikke over radioen.

Det var afhørte, der som Lima 07-07 rapporterede om maling på molekanten som anført i meldeblanketten. Baggrunden var, at afhørte mente, at en oplysning om maling var en efterretning til KSN om, at der var en modpart et eller andet sted i området. Afhørte meldte blot det, han så. Det var så op til KSN at bruge efterretningen eller ej. Afhørte huskede ikke, at det var hans beslutning at rekvirere ISS. Afhørte havde ikke tidligere været ude for, at politiet brugte ISS til at fjerne graffiti. Han havde derimod været ude for, at graffiti har fået lov at blive stående. Afhørte vidste ikke, hvorfor KSN besluttede, at graffitien skulle fjernes. Afhørte havde ikke sidestillet graffiti med demonstrationer. For afhørte var graffiti blot en mulig brugbar efterretning. Om den var synlig, var i sig selv ligeledes uden betydning for afhørte. Afhørte huskede ikke meldingen til alle kl. 08.50 om, at graffiti straks skulle meldes til KSN. Afhørte har formodentlig givet meldingen videre til egne folk over radioen, men han huskede det ikke.

Lima 1 var Henrik Oryé. Afhørte huskede ikke meldingen i meldeblanket kl. 9.50: ”Lo211: Bevogtningsgruppen kan undersøge alle biler i Amaliegade for skjulte personer/bannere mv.” eller baggrunden herfor. Afhørte havde ikke kendskab til, hvilke bagvedliggende efterretninger der kan have været årsagen til meldingen.

Om det i meldeblanket kl. 10.33 anførte: ”Lo211: Lille Havfrue er tilbageholdt person der ville sætte plakater op”, forklarede afhørte, at han havde folk ved Den Lille Havfrue, men ikke var der selv. Afhørte blev orienteret om anholdelsen af en gruppefører, der sagde, at anholdelsen skyldtes, at den pågældende blev ved at sætte plakater op, uanset han havde fået at vide, at han ikke måtte. Afhørte vidste ikke, om anhol-

delsen blev foretaget af hans egne folk. Anholdelsen undrede ikke afhørte. En sådan enkeltperson binder mange politifolk op, og det er der ikke ressourcer til.

Om det i meldeblanket kl. 11.41 anførte: ”*Lo708: personale til aktivist på Toldboden der kører på cykel*” og lydfil (114036): ”*Lima 7-08: Og KSN ... øhm ... vi har brug for noget personale, der kan håndtere en aktivist fra Free Tibet, der vælter rundt hernede på Toldboden. Jeg ved ikke, om du har noget opklaring eller et eller andet. Han kører rundt hernede på cykel ...*”, oplyste afhørte, at det er hans melding. Afhørte huskede ikke meldingen i dag, heller ikke hvorfor den pågældende var interessant.

Det var afhørte, der bad KSN sende en gruppe til Den Lille Havfrue. Den gruppe, der blev sendt af sted, hørte under politiaktion 02-11. De var således ikke under afhørtes ledelse. Afhørte havde ikke kendskab til episoden, der omtales i meldeblanket kl. 11.53, kl. 11.55 og 12.06, hvorefter en kvinde blev fastholdt, efter at kineserne havde udtrykt bekymring over hendes tilstedeværelse.

Det var afhørtes melding i meldeblanket kl. 14.20, hvor det er anført: ”*Lo709: kongens have v. Rosenborg. Person i rød trøje – mulig ”Free Tibet”. Går derhen. Har vi andre?*” og lydfil (141944): ”*Lima 7-09: KSN ... Kongens Have umiddelbart ved Rosenborg men altså på Kongens Have siden, der står en person i rød trøje med et flag, der godt minde om et ”Free Tibet” ... (utydeligt) ... Jeg er på vej derover selv. Har du nogen inde i Kongens Have, der kan kigge på det...*” Afhørte kunne ikke huske meldingen, heller ikke hvorfor han særligt nævnte ”Free Tibet”. Sådanne personer vil typisk kunne genkendes via flag eller gule T-shirts. Afhørte stod på Rosenborgsiden af voldgraven, og fik melding fra sine folk, som stod på samme side, om den omtalte person, der stod i Kongens Have på den modsatte side af voldgraven. Personen ville skulle udenom voldgraven for at komme til Rosenborgsiden, men han kunne også gå gennem voldgraven, der kun er 30-40 cm dyb. Afhørte gik over til sine folk for selv at kunne se den pågældende. Afhørte ville have nogen til at tale med ham for at vurdere, om han udgjorde en sikkerhedsmæssig risiko. Afhørte bad derfor KSN sende folk derover. Da afhørte så, at politiet kontaktede den pågældende, koncentrerede afhørte sig ikke mere om ham. Afhørte var ikke ovre ved personen.

Afhørtes efterfølgende melding, lydfil (142334): ”*Lima 7-09: ... Jeg står på den anden side af vandet inde på selve Rosenborg området, og han står inde i Kongens Have med det her flag, som flere siger ikke er det tibetanske flag. Det skulle være det tibetanske flag. Så skal man beslutte sig for, hvad man gør ved ham, 7-09*”, skal forstås således, at afhørte blot mente, at han havde givet opgaven fra sig, og at andre måtte beslutte, hvad der skulle gøres ved aktivisten. Afhørte mente, at hans forklaring om episoden er refereret korrekt i Københavns Byrets dom af 18. februar 2014, bortset fra at afhørte åbenbart har anmodet nogen om, at der blev taget kontakt til personen, og at

det personale fra opklaringsenheden, som afhørte troede var i civil, var i uniform. I øvrigt kunne afhørte vedstå forklaringen.

Afhørte modtog Klaus Pedersens mail af 1. august 2013 vedrørende møde i retten den 13. august 2013 kl. 14.15 vedhæftet retsbog med sagsøgernes forklaringer fra retsmødet den 21. februar 2013 og operationsbefalingen. Afhørte erindrede ikke nærmere om Klaus Pedersens involvering i sagen og kunne ikke huske, om han forestod afhøringen af afhørte i retten. Afhørte erindrede ikke, om han læste den vedhæftede fil med sagsøgernes forklaringer. Afhørte huskede heller ikke, om han læste den vedhæftede operationsbefaling. Afhørte tænkte ikke over, at operationsbefalingen var vedhæftet. Hvis den ikke havde været det, ville afhørte formentlig typisk have skaffet sig sin egen taktiske befaling og læst den igennem inden retsmødet. Afhørte hæftede sig ikke ved oplysningen om, at operationsbefalingen ikke var sendt til modpartens advokat og retten. Alle operationsbefalinger og taktiske befalinger er til tjenestebrug. Afhørte opfattede det som, at operationsbefalingen fortsat var klassificeret.

Afhørte havde ikke været involveret i redegørelser til brug for besvarelse af retsudvalgsspørgsmål vedrørende 2012 besøget. Hændelserne i 2012 blev selvfølgelig diskuteret internt i politiet. Afhørte havde ikke personlig hørt om en konkret forholdsordre om at skærme præsidenten for demonstranter, men han kan konstatere, at nogen mener, at der var en forholdsordre herom. Han fik først kendskab til en sådan ordre længe efter, måske først i 2015.

2013:

Afhørte deltog ikke i møder med repræsentanter fra Kina eller andre danske myndigheder. Han mente helt bestemt heller ikke, at han deltog i møder i driftsstaben.

Afhørte fik stort set sin opgave på dagen og deltog derfor heller ikke i briefing den 3. juni 2013 kl. 13.00 i Gedestalden på Politigården. Han afløste en kollega, Amir Rashid, der var blevet forhindret på grund af møder. Hvis ikke kollegaen havde haft forfald, skulle afhørte have været næstkommanderende, og han havde derfor læst de forskellige taktiske befalinger.

Afhørte har givetvis gjort sig bekendt med indholdet af operationsbefalingen på samme måde, som han havde gjort i 2012. Afhørte huskede ikke, at han skulle have fået at vide, at formanden skulle skærmes. Operationsbefalingens trusselsvurdering, hvori den kinesiske ambassades udsagn om, *"at man nærer stor bekymring for demonstrationer eller lignende i forbindelse med den kinesiske formands besøg"*, gives, var måske lidt nedtonet i forhold til 2012, da der ikke står noget om at tabe an-

sigt, men afhørte havde fortsat den opfattelse, at danske politifolk kunne risikere at blive udsat for pres fra kinesiske sikkerhedsfolk.

Afhørte er sandsynligvis blevet briefet på dagen pr. telefon af Kim Lykke Østergaard, som var operationsleder. Afhørte fik ikke at vide, at han skulle skærme demonstranter fra formanden. Afhørte huskede ikke, om de talte om, at der skulle ageres på en anden måde end i 2012.

Om operationsbefalingens strategiafsnit 1.1: ”... iværksætter en offensiv indsats ... så besøget kan gennemføres ... uden at eventuelle modstandere får mulighed for at lægge hindringer i vejen for besøgets gennemførelse og uden at gæsterne og deres følge udsættes for attentater og angreb af enhver art” og afsnit 3.0 operationelle mål: ”det sikres, at evt. demonstrationer anvises passende lokationer, og at disse afholdes i god ro og orden, således at de ikke griber forstyrrende ind i programmet”, oplyste afhørte, at modstandere kan være mange, også for eksempel personer der demonstrerer for Frit Tibet.

Afhørte var ikke indsatsleder på dagen. Han var delingsfører for politiaktion 01-01, Demo 1/Bevogtningsreserve. Han rådede over ca. 30 mand i fem køretøjer. Han var underlagt enten KSN eller Lima 1. Hverken afhørte eller indsatslederen Amir Rashid udarbejdede taktisk befaling for politiaktion 01-01.

Afhørte stod den 6. juni 2013 om formiddagen på Christiansborg Slotsplads. Køretøjerne fra hans deling holdt rundt omkring Christiansborg. Afhørte havde ingen folk i Rigsdagsgården, før KSN bad ham sende folk derind, og afhørte sendte to-tre folk derind.

Om meldeblanket for den 6. juni 2013 kl. 09.32: ”d6131: Fri Tibet i Rigsdagsgården?” og lydfil (093122) af 6. juni 2013: ”KSN: 61-31. Man bekræfter, der var to personer, og det var dem, som man skulle låne dine folk til. Der var to, der godt lige ville åbne jakken og vise en gul trøje. Men de blev vist andet steds hen. Såvel af dine som af livvagter. Kom”, oplyste afhørte, at han eller hans radiomand var Delta 61-31. Afhørte fik melding om, at de to personer var gået frem mod kortegen og derefter var blevet bortvist fra Rigsdagsgården. Der må af sikkerhedsmæssige årsager aldrig demonstreres inde i Rigsdagsgården, men det var også bortvisningsgrund, at personerne bevægede sig frem mod kortegen. Oplysningen om gule trøjer definerede for afhørte de pågældende som demonstranter, og i så fald skulle de stå på Slotspladsen og ikke i Rigsdagsgården. De pågældende tilkendegav vist også selv, at de var demonstranter. Man efterkommer normalt en anmodning fra PET, hvis den er baseret på en sikkerhedsmæssig risiko. På dette område er PET eksperter. Afhørtes notits af 13. august 2013 om episoden i Rigsdagsgården til brug for besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål 956 er baseret på redegørelser, indholdet i mails og mundtlige oplysninger fra

de personer, der befandt sig i Rigsdagsgården, blandt andre Tina Jønsson og den gruppefører, der havde kommandoen over de to-tre af afhørtes folk, der blev sendt til Rigsdagsgården.

Afhørte var ikke bekendt med Bjarke Alberts handlingsforløbsrapport om episoden på Amalienborg Slotsplads den 6. juni 2013 om eftermiddagen. De tre grupper, G61-33, G61-34 og G61-31, der var på Slotspladsen, var afhørtes folk. Afhørte kom først til stede sent. På det tidspunkt var beslutningen om at tilbageholde nogle personer vist truffet. Ellers skete det samtidig med, at afhørte ankom. Det var således ikke anholdtes beslutning.

Afhørte havde ingen kommentarer til indholdet af notat af 5. juli 2013 fra Bjarke Alberts hvori anføres, at *"det har på intet tidspunkt indgået i overvejelserne, at fratage demonstranterne ... nogen genstande"* og *"... ligesom de heller ikke er blevet bedt om selv, at afklæde sig nogen genstande eller aflægge nogen genstande. ..."*. Afhørte havde ikke hørt konkrete forholdsordrer om at fjerne flag, bannere eller personer med bestemt påklædning. Der skulle derfor som altid foretages en rent sikkerhedsmæssig vurdering.

Om mail af 5. juli 2013, fra Kim Lykke Østergaard hvori anføres, *"... og supplerende kan jeg oplyse, at der heller ikke i min overordnede briefing på noget tidspunkt har indgået, at nogen skulle fratages nogen som helst beklædning eller flag eller lign. TVÆRTIMOD! Faktisk blev det pointeret, at vi skulle agere med konduite netop på baggrund af tidl. Kinesiske besøg, hvor der havde været lign. hændelser jfr. Ekstrabladet ..."*, oplyste afhørte, at han ikke erindrede en forholdsordre om at agere med konduite.

Mødet afsluttet kl. 11:00

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 17. november 2016 kl. 11:20 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mads Østermark Jensen var mødt med bisidder advokat Henrik Garlik.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen, advokat Torben Koch og advokat Henrik Hougaard var mødt.

Advokat Jon Lauritzen var mødt ved advokat Signe Brock.

Mads Østermark Jensen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Mads Østermark Jensen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2013:

Afhørte forklarede, at han i 2013 var indsatsleder for politiaktionerne 07-08 (Niels Bohr Institutet) og 07-09 (Green Light House) og udarbejdede taktiske befalinger. På daværende tidspunkt var afhørte vicepolitikommisær og gjorde tjeneste ved enten Bellahøj eller ved lokalpolitiet på Nørrebro.

Afhørte havde ingen forudgående kommunikation med andre danske myndigheder eller repræsentanter for Kina om politiets ageren overfor eventuelle antikinesiske meningstilkendegivelser.

Afhørte mente heller ikke, at han deltog i møder i Driftsstaben og Operativ stab. Afhørte erindrede ikke mødet i Lille Stab den 7. maj 2013. Han deltog jævnligt i disse møder. Lille Stab holdt faste tirsdagsmøder. Deltagerne var de personer, der havde de operative arrangementer. Det var generelle møder, så mødet har også handlet om andre ting end det kommende besøg fra Kina. Afhørte erindrede ikke, at der blev drøftet noget specielt om dette besøg.

Afhørte ville ikke udelukke at have deltaget i stabsmøde i OPA den 22. maj 2013, men han kunne ikke huske det. Han huskede derfor heller ikke, om Kim Lykke Østergaard og/eller PETs repræsentant, KF 0765, gav en særskilt orientering på mødet.

Afhørte erindrede heller ikke at have deltaget i det møde, der er omtalt i internt PE-Treferat af 23. april 2014 vedrørende et stabsmøde op til besøget i 2013 og hvori er anført: *"KØ (Kim Lykke Østergaard) understregede under mødet overfor alle mødedeltagere, at alle lovlige demonstrationer skulle have lov at passere, idet man ikke ønskede en gentagelse af klagerne fra demonstranterne under statsbesøget året før"*. Afhørtes rolle i 2013-besøget var ganske lille.

Afhørte vidste ikke, om han deltog i briefing den 3. juni 2013 kl. 13.00 i Gedestalden på Politigården, men det kan han sagtens have gjort. Han troede det dog ikke.

Afhørte briefede sine egne folk den 7. juni 2013 på objekterne ud fra det anførte i operationsbefalingen og hans egen taktiske befaling. Opgaven var så lille, at det var naturligt at briefe på denne måde. Afhørte skulle blot sikre de to objekter. Afhørte kunne ikke huske, hvilken udgave af operationsbefalingen han benyttede. Han hentede udgaven på Beredskabsportalen.

Om det indgik som en del af operationsbefalingen, at den kinesiske formand skulle "skærmes" for demonstranter, herunder hvilke erfaringer der i den forbindelse var fra besøget 2012, vidste afhørte ikke. Det var ikke den tilgang, afhørte havde til operationsbefalingen. Afhørte skulle blot sikre, at kortegen kunne komme frem, og at eventuelle demonstranter blev placeret, så de kunne ses af og dermed ytre sig overfor kortegen. Placeringen skulle vurderes ud fra sikkerhedsmæssige betragtninger. Det afhæng af geografien det pågældende sted. Ved Niels Bohr Institutet blev demonstrationsområdet placeret på den anden side af vejen. Det var afhørte selv, der valgte dette sted, hvor en demonstration ville være synlig for kortegen. Der var imidlertid ingen demonstranter på stedet. På Green Light House skulle demonstranter placeres

på Juliane Maries Vej. Også her ville demonstrationen være synlig for kortegen. Det var afhørtes beslutning. Afhørte kan ikke huske, om det blev konfirmeret af KSN-lederen. Der var heller ingen demonstrationer ved Green Light House. Afhørte var fysisk til stede ved begge objekter.

Afhørte erindrede ikke, om problemet synlighed i øvrigt har været drøftet internt i politiet.

Den kinesiske ambassades udsagn om, *"at man nærer stor bekymring for demonstrationer eller lignende i forbindelse med den kinesiske formands besøg"*, gengivet i operationsbefalingen, var uden betydning for afhørtes planlægning. Afhørte havde gode placeringer til eventuelle demonstranter.

Om operationsbefalingens strategi afsnit 1.1 hvorefter: *"... iværksætter en offensiv indsats ... så besøget kan gennemføres ... uden at eventuelle modstandere får mulighed for at lægge hindringer i vejen for besøgets gennemførelse og uden at gæsterne og deres følge udsættes for attentater og angreb af enhver art"*, og afsnittet om operationelle mål hvorefter: *"det sikres, at evt. demonstrationer anvises passende lokationer, og at disse afholdes i god ro og orden, således at de ikke griber forstyrrende ind i programmet"*, oplyste afhørte, at modstandere også kunne kaldes "modpart". Det omfattede også Falun Gong og protibetanske demonstranter, men det går på alle demonstranter. Afhørtes tilgang var blot som tidligere forklaret, og det er også det, der er anført i operationsbefalingens pkt. 3 - Udførelse.

Afhørte kunne ikke huske, hvorfor det, der er anført i operationsbefalingens trusselsvurdering, at *"personale på den kinesiske ambassade har udtalt, at man nærer stor bekymring for demonstrationer eller lignende i forbindelse med den kinesiske formands besøg"*, ikke er gengivet i hans taktiske befalinger. Han skrev kun det, han fandt relevant, fra operationsbefalingen over i de taktiske befalinger.

Afhørte sendte de taktiske befalinger til OPA og hørte ikke mere til det. Der kan sagtens være bemærkninger til taktiske befalinger fra OPA, men det var ikke tilfældet med hensyn til afhørtes taktiske befalinger i 2013. Om der kommer bemærkninger fra OPA, afhænger af opgavens størrelse, hvem der er KSN-leder, og hvem der er indsatsleder.

Afhørte var Lima 07-08 og 07-09. Politiets interne kommunikation fungerede generelt på den måde, at indsatslederen kører fælles kommunikation med Lima 1 overfor KSN. Deciderede ordrer, med mindre der var tale om meget små ordrer, vil typisk gå over radioen og ikke via mobil, fordi man sikrer sig dokumentationen ved brug af radioen. Hvis KSN gav ham en ordre fra mobil, ville han typisk bede om at få den

bekræftet over radioen. Så ville dokumentationen være på plads til eventuel senere brug. Det er afhørtes måde at gøre det på. Han ved ikke, om andre indsatsledere ville gøre det på samme måde.

2014:

Afhørte var i 2014 delingsfører på en række politiaktioner, blandt andet Kulturcentret, og har udarbejdet samlet taktisk befaling for alle aktioner. Han var til daglig vagthavende på Station Bellahøj.

Han havde ingen forudgående kommunikation med andre myndigheder og/eller repræsentanter for Kina om politiets ageren overfor eventuelle antikinesiske menings-tilkendegivelser.

Afhørte havde muligvis talt i telefon med PETs KF 0765, der var forrider på kortegen. En forrider ankommer til objektet før både livvagter og kortegen.

Afhørte deltog ikke i møde i Operativ Stab den 13. maj 2014, som det også fremgår af deltagerlisten. Om Mogens Lauridsens bemærkning: ”... *pointerede vigtigheden af, at demonstranterne får plads til at ytre deres holdning under besøget*”, mente afhørte, at man også tog sådanne hensyn i 2013. Afhørte gjorde i hvert fald. Udover nævnte indskærpelse fra Mogens Lauridsen var det ikke afhørtes indtryk, at ledelsen i Københavns Politi havde forskellige holdninger til demonstranter i 2013 og 2014. På det tidspunkt talte afhørte ikke med nogen om, hvordan problemet var blevet tacklet i 2012. Afhørte forholder sig kun til 2013 og 2014, hvor demonstranter havde ret til at ytre sig. Man kunne dog godt fornemme en lille udvikling fra 2012 i tilgangen til demonstrationer. Det var afhørtes opfattelse, at det i 2013 og 2014 nu pludseligt var vigtigt, at demonstranter fik lov at ytre sig. Afhørte havde dog ikke noget konkret at have det i.

Afhørte deltog ikke i udarbejdelsen af operationsbefalingen.

Afhørte briefede ved objekterne. Ved det første objekt, Christiansborg, blev stort set alle briefet generelt. Det var de samme folk, der gennem dagen ”sprang buk” fra objekt til objekt. Afhørte briefede blandt andet om, at demonstranter ved Kulturcenteret skulle placeres på den modsatte side af H. C. Andersens Boulevard, hvor Jyske Bank dengang lå. Herfra var demonstrationen fuldt synlig for kortegen og omvendt. Det var af sikkerhedsmæssige grunde, at demonstrationen blev henlagt til den modsatte side af vejen.

Afhørte befandt sig tæt på Kulturcenteret på kortegens rute. Afhørte erindrede intet om et banner på en bygning.

Om meldeblanket kl. 17.23, hvori anføres: *"KSN: journalist, Asger, fra radiokanalen 24-7, har bekendtgjort at han vil iklæde sig sorte bukser og hvid skjorte og forsøge at komme ind på CCC, hvorinde han vil skifte til en "free Tibet" t-shirt på toilettet"*, meldeblanket kl. 17.32, hvori anføres: *"Limaobjekt: omhandlende journalist er nu ført ud af indvendig bevogtning og gamma 12 i forening og overgivet til Limaobjekt – forholdsordre?"*, og meldeblanket kl. 17.33, hvori anføres: *"KSN: pgl skal bortvises stille og roligt, har ingen gyldig adgangsbillet til dette lukkede arrangement"*, forklarede afhørte, at Peter Olesen Dahl og Tom Struwe begge orienterede afhørte om, at journalisten uretmæssigt havde skaffet sig adgang til et lukket arrangement. Han blev af PETs KF 0765 overgivet til afhørtes folk. Journalisten blev bortvist, fordi han ikke var inviteret. Afhørte vidste ikke, hvordan journalisten var kommet indenfor. Efter bortvisningen gik journalisten over til demonstrationen på den anden side ad gaden. Afhørtes fornemmelse var, at han forsøgte at prøve grænser af. En betjent kom til at svare bekræftende på journalistens spørgsmål om, hvorvidt han skulle flyttes på grund af sin påklædning. Afhørte greb ind og forklarede journalisten, at det ikke var på grund af påklædningen, men fordi det var det forhåndsudpegede demonstrationsområde. Afhørte mente, at journalisten havde overskrevet en grænse ved at skaffe sig adgang til det lukkede arrangement uden tilladelse. Det var derfor, afhørte henviste ham til den anden side af gaden.

Baggrunden for, at afhørte efterfølgende skulle udarbejde en notits, var, at episoden blev sendt direkte i radioen, og de kunne forudse, at det kunne betyde, at der skulle følges op efterfølgende. De vurderede derfor, at det var en god idé at skrive en notits, mens episoden stod klart i erindringerne. Afhørte kunne henholde sig til det, han har anført i notitsen.

Mødet afsluttet kl. 12:10.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 17. november 2016 kl. 13.00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Peter Olesen Dahl var mødt.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen, advokat Torben Koch og advokat Henrik Hougaard var mødt.

Advokat Jon Lauritzen var mødt ved advokat Signe Broch.

Peter Olesen Dahl bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Peter Olesen Dahl blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte bekræftede, at han ikke ønsker en bisidder beskikket.

2012:

Afhørte forklarede, at han i 2012 gjorde tjeneste på Politigården som vicepolitinspektør. Han fungerede som afdelingsleder for Vagtcentralen og Servicecenteret.

Han havde kontor ved siden af Mogens Lauridsen. Claus Hjelm Olsen sad på samme gang. Afhørte og Hjelm Olsen var sideordnede. Begge var afdelingsledere.

Han havde hverken forudgående kommunikation med kinesiske myndigheder, repræsentanter for Kina eller med andre danske myndigheder. Han har heller ikke kendskab til, om Niels Gert Dehlendorff har afholdt møder med en kinesisk sikkerhedschef.

Det var PET, der gjorde Københavns Politi opmærksom på, at der ville komme et kinesisk statsbesøg. Herefter udpegede Københavns Politi en operationsansvarlig. Det er den sædvanlige procedure. Længere inde i forløbet kommer anbefalingerne fra PET. Afhørte har aldrig oplevet, at man ikke fulgte disse anbefalinger til punkt og prikke.

I 2012 deltog afhørte ikke i tirsdagsmøderne med PET. Møderne blev afholdt med deltagelse af sagsbehandlere fra henholdsvis Københavns Politi og PET. Afhørte havde aldrig hørt om, at Mogens Lauridsen skulle have deltaget i disse møder. Afhørte ville tro, at repræsentanten for Københavns Politi var OPAs afdelingschef, Michael Agerbæk, men afhørte vidste det ikke.

Afhørte deltog ikke i stabsmøde den 10. maj 2012. Afhørte vidste ikke, hvorfor han har modtaget en mail herom. Det var nok blot til orientering.

Om Claus Hjelm Olsens mail af 6. juni 2012 til KBH FP Adm Logistik, hvoraf blandt andet fremgår: *”Tror det er vigtigt at vi gør os stærke på flankerne så vi kan forhindre alt for mange Falungong eller hvad de hedder og så Fri Tibet folk”*, oplyste afhørte, at han ikke tidligere har hørt om udtrykket at gøre sig stærke på flankerne. Han vidste ikke, hvad det betyder. Afhørte havde ingen kommentarer til, hvad Hjelm Olsen kan have ment, da han nævnte Falun Gong og Frit Tibet.

Afhørte deltog ikke i briefing den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden på Politigården. Afhørte gjorde sig dengang heller ikke bekendt med indholdet af operationsbefalingen.

Operationsbefalinger ændres ofte til nye udgaver, især når der sker ændringer i et program, for eksempel hvis et ekstra objekt kommer på. Ved operationsbefalingens 1. udgave tages der ofte udgangspunkt i, hvad der tidligere er skrevet om lignende besøg. Senere indføres trusselsvurderinger fra PET m.m. Den overordnede operationsansvarlige, i 2012 Mogens Lauridsen, er med i affattelsen af første del omkring strategi og manøvre. Derefter er det den operationsansvarlige, i 2012 Claus Hjelm Olsen, der står for resten af indholdet. Afhørte lagde mærke til noget af det, der var

skrevet i operationsbefalingen, da han fandt den frem i Plan Sikkerhed, og informerede et par dage senere Mogens Lauridsen. Foreholdt Agerbæks forklaring, hvorefter han, der til sidst er anført som forfatter og underskriver, ikke var bekendt med indholdet, oplyste afhørte, at Agerbæk kun har skrevet under på, at planen er udarbejdet. Han har næppe haft ansvar for planens indhold.

Når afhørte er operationsansvarlig, læser han de taktiske befalinger og beder vedkommende indsatsleder om at ændre, hvis der var anført noget i strid med operationsbefalingen.

Om afhørtes mail af 26. juni 2012 til Lise-Lotte le Maire hvori anføres: ”Yderligere kontakt har været mellem ministerierne og PET og det er så PET der har haft drøftelserne med Københavns Politi”, oplyste afhørte, at spørgsmål fra Folketinget normalt ville gå til Mogens Lauridsen som overordnet operationelt ansvarlig. Afhørte har nok fået opgaven, fordi Mogens Lauridsen var fraværende. Afhørte var Mogens Lauridsens uofficielle stedfortræder. Afhørtes svar til ledelsessekretariatet baserede sig på oplysninger, som han i forbindelse med forespørgslen havde indhentet fra Michael Dekker Poulsen. Det var ham, der oplyste, at der kun havde været én mail fra PET. Formuleringen om, at PET havde kommunikation med ministerierne, er baseret på afhørtes generelle viden.

Afhørtes oplysninger om strategien er baseret på Hjelm Olsens mundtlige oplysninger til afhørte. Redegørelsen er også baseret på Oryés skriftlige redegørelse. Afhørte fandt ikke operationsbefalingen frem, inden han svarede. Afhørtes opgave var blot at finde oplysningerne frem og sende dem tilbage til ledelsessekretariatet. Det var meget op til afhørte selv at formulere svaret. Afhørte vurderede ikke validiteten af de oplysninger, han modtog. Han formidlede dem blot. Når ledelsessekretariatet spørger ham eller Mogens Lauridsen, er det fordi ledelsessekretariatet ikke ved, hvem i organisationen, de skal spørge. Det er så Mogens Lauridsens eller hans opgave at finde den rette at spørge. Afhørte ville i de fleste tilfælde bede vedkommende om at svare ledelsessekretariatet direkte, men denne gang var spørgsmålet til Hjelm Olsen så begrænset, at det var nemmere at få oplysningen mundtligt fra Hjelm Olsen, som han så hver dag og flere gange om dagen, end at bede Hjelm Olsen om at udarbejde en egentlig redegørelse. Det er den politileder, der lægger navn til oplysningerne, der må stå inde for, at det anførte er i overensstemmelse med sandheden.

Senere bad afhørte Hjelm Olsen om at udarbejde en egentlig redegørelse. Det var, fordi spørgsmålet ikke var særlig konkret. Afhørte fandt det derfor nødvendigt at bede Hjelm Olsen om at komme hele vejen rundt om spørgsmålet.

Efterfølgende måtte afhørte konstatere, at indholdet af det, afhørte videregav, strider med det, der stod i operationsbefalingen. Afhørte opfattede det ikke sådan, at han stod inde for de oplysninger, der blev afgivet til Ledelsessekretariatet. Afhørte havde ikke kendskab til, hvad der var sket på gadeplan.

Om operationsbefalingens afsnit 3.0 Udførelsen – Manøvreide, hvori anføres: *”Politiaktion 04-01 foretager patruljering/opklaring ved objekter og eskorteruter, og sikrer at evt. demonstranter ikke kan ses fra eskorten og objekter, ligesom de ej heller skal have mulighed for at bringe sig i en position som er synlig fra eskorteruten og objekter”*, oplyste afhørte, at han aldrig før har set denne formulering i en operationsbefaling. Formuleringen er påfaldende. Det står tydeligt, hvad 04-01 skal tage sig af. Afhørte vidste ikke, hvad baggrunden er, eller hvordan ordren skulle effektueres. Foreholdt afhørtes forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed er det korrekt, at formuleringen virkede grotesk på afhørte. Det er skrevet ind af Michael Dekker Poulsen. Det ville være naturligt at spørge Dekker, Mogens Lauridsen og Hjelm Olsen om, hvordan det er kommet ind i operationsbefalingen. Afhørte vidste det ikke.

Om den taktiske befaling for politiaktion 04-01 afsnit 2.0, opgave, hvori er anført: *”... og sikrer at evt. banner, demonstranter ...”*, oplyste afhørte, at denne formulering er lige så uforståelig som det, der er anført i operationsbefalingen. Det er meget almindeligt, at man i en taktisk befaling er mere detaljeret end i en operationsbefaling, hvilket her giver sig udtryk i, at bannere er indføjet.

Om taktisk befaling for politiaktion 02-11, Mobil bevogtning/Bevogtningsreserve, afsnit. 3.0, manøvreide jf. operationsbefalingen, hvor det er anført: *”Såfremt man bliver opmærksom på demonstrationer eller manifestationer/happenings kontakter man straks KSN, som udstikker forholdsordre”*, oplyste afhørte, at han før har set lignende formuleringer. Det er meget op til den operationsansvarlige, hvor meget KSN skal orienteres. Det afhænger også af opgaven. Det anførte er en ordre til det taktiske niveau om, at der skal indrapporteres til KSN på de anførte punkter.

Meningen med samme taktiske befaling afsnit 3.3, Fælles Bestemmelser, hvor det indskræpes *”at der SKAL afgives melding til indsatslederen/Objektlederen/KSN – når der sker begivenheder/konstateres forhold, som skønnes at have betydning for opgaveløsningen af det samlede arrangement for eksempel”*, hvorefter de kinesiske bekymringer gentages, er, at indsatslederen skal orienteres om demonstrationer. Afhørte kunne ikke svare på, hvorfor PETs oplysning om at tabe ansigt er anført i den taktiske befaling, men indsatslederen sendte herved et meget klart signal til delingsførelsen og gjorde i samme forbindelse opmærksom på Kinas bekymringer. Hvordan det skulle effektueres afhæng af, hvordan indsatslederen briefede sine folk.

Afhørte modtog flere spørgsmål fra Retsudvalget. Han videresendte dem til Oryé og Hjelm Olsen. Afhørte videresendte deres svar til ledelsessekretariatet. Til sidst blev afhørte træt af det og bad om, at spørgsmål og svar gik udenom afhørte, da det nu måtte være ledelsessekretariatet bekendt, at det var Oryé og Hjelm Olsen, der skulle svare. At det gik igennem afhørte må skyldes, at Mogens Lauridsen har været fraværende på det tidspunkt, de første spørgsmål kom. Afhørtes gæt er, at der derefter indsneget sig en dårlig vane i Ledelsessekretariatet, der blev ved at sende de efterfølgende spørgsmål til afhørte. Afhørte ved det dog ikke og kan derfor heller ikke svare på, hvorfor Ledelsessekretariatet ikke i stedet sendte spørgsmålene til Mogens Lauridsen eller Claus Hjelm Olsen.

Afhørte har nok deltaget i mødet i chefgruppen den 18. juni 2012, men han kunne ikke huske hvad der blev drøftet. Da afhørte senere blev bedt om at indsamle oplysninger til brug for svar til Retsudvalget, tog han ikke kontakt til Mogens Lauridsen, der ifølge mødereferatet skulle følge op på hændelserne under besøget. Afhørte opfattede det ikke som sin opgave at spørge sin chef, om han nu havde fulgt op på det, han skulle. Afhørte opfattede stadig sin rolle som værende af praktisk karakter.

Afhørte indhentede mundtlige oplysninger fra enten Hjelm Olsen eller Mogens Lauridsen om strategien, inden han svarede Lise-Lotte le Maire fra ledelsessekretariatet den 20. juni 2012. Hverken Hjelm Olsen eller Mogens Lauridsen henviste afhørte til at læse operationsbefalingen, og afhørte gjorde sig ikke af egen drift bekendt med indholdet. Afhørte kunne ikke udelukke, at der på den gang, hvor afhørte, Hjelm Olsen og Mogens Lauridsen sad, i 2013 og 2014 blev talt om, hvordan forløbet i 2012 havde været. Det var ikke afhørtes opfattelse, at man på gangen har latterliggjort mediernes dækning og Retsudvalgets spørgsmål, men man har da selvfølgelig talt om det. Foreholdt afhørtes forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvor efter der blev ”joket” om det over middagsbordet, vidste afhørte ikke, om man kan kalde det at joke, men der blev talt meget om 2012 i perioder, hvor der var presseoptale. Der blev ikke talt om ordrer om at fratage flage eller om at holde demonstranter ude af syne. Afhørte stoledede dengang på det, som Oryé og Hjelm Olsen oplyste til afhørte.

Den 30. september 2015 bad chefpolitiinspektør Torben Mølgård Jensen afhørte om at finde alt om de tre besøg i arkiverne i Plan Sikkerhed og udarbejde mapper med det, der var relevant. Anmodningen kom i en weekend eller en aften. Hans redegørelse af samme dag, er den følgeskrivelse, der fulgte med mapperne, der indeholdt alle operationsbefalinger og taktiske befalinger og helt sikkert også PETs trusselvurderinger. En medarbejder fra Plan Sikkerhed, Johan Wilkens, havde fundet materialet frem i deres interne elektroniske register. Mapperne var vist til den øverste ledelse, det vil sige politidirektøren og chefpolitiinspektørerne. Afhørte udleverede

mapperne til Torben Mølgård Jensen. Det var ikke en sædvanlig arbejdsopgave for afhørte. Han gjorde blot det, som han blev bedt om. Han gik ud fra, at det blot drejede sig om at få et fuldt overblik over sagen. På Beredskabsportalen lå den seneste udgave af operationsbefalingen, og kun medarbejdere i Plan Sikkerhed havde adgang til tidligere udgaver. Der var ingen mailkorrespondance i mapperne. Det var afhørte ikke blevet bedt om at finde frem. Det var en rent praktisk opgave, der gik ud på at finde alle befalinger frem. Han læste ikke materialet i mapperne igennem. Afhørte deltog ikke efterfølgende i noget møde om materialets indhold. Han fik heller ingen tilbagemeldinger.

Et par dage efter at afhørte den 30. september 2015 udarbejdede mapperne til Mølgård Jensen, viste afhørte operationsbefalingens afsnit om, at demonstranter ikke måtte være synlige, for Mogens Lauridsen, der virkede overrasket over, at det stod så ganske tydeligt, at demonstranterne skulle holdes ude af syne og sådan nogle ting. Mogens Lauridsen havde i pressen sagt det modsatte af, hvad der stod i operationsbefalingen. De talte om det principielle i, at den overordnede operationelt ansvarlige kun var inde over operationsbefalingen på det indledende stade. Selv ville afhørte i givet fald have læst de første to-tre versioner af operationsbefalingen og derefter ikke mere.

Om Henrik Oryés udtalelse af 26. juni 2012 om hændelsen ved Langelinie og Lise Zacho Møllers notits af 28. juni 2012 om samme episode, oplyste afhørte, at det for ham var uklart, hvad der var sket. Der kom modstridende oplysninger fra Oryé og Zacho Møller om, på hvilket grundlag visitationen af kvinden var sket. Desuden kom Oryé med selvmodsigende oplysninger i to forskellige mails. Afhørte valgte derfor at ringe til Zacho Møller i stedet for at bede Oryé om en ny redegørelse. Zacho Møller oplyste, at hun først havde formuleret sig, som Oryé havde bedt hende om. Afhørte bad hende nu om at skrive det, der rent faktisk var sket. Det gjorde hun så i sin sidste mail. Afhørte sendte hele mailstrengen videre til ledelsessekretariatet. Afhørte talte bagefter med Mogens Lauridsen om det underlige i, at der var indkommet divergerende svar. Afhørte kunne ikke udtale sig om, hvorvidt Oryé har forsøgt at påvirke Zacho Møllers svar. Det må man spørge Zacho Møller om. Afhørte så det som sin rolle at sikre sig, at der blev svaret på de spørgsmål, der blev stillet, men afhørte undersøgte - uanset sin direkte henvendelse til Zacho Møller - ikke nærmere, hvad der var rigtigt eller forkert. Det var første gang, afhørte havde været nødt til at spørge en betjent uden om den pågældendes leder, her Oryé. Det var udsædvanligt. Det havde været mere naturligt for afhørte at kommunikere med de ledere, der havde haft den pågældende betjent under sig.

2014:

Afhørte var operationelt ansvarlig for besøget. Han havde forinden en snak med Mogens Lauridsen, som var den, der på baggrund af erfaringerne fra de tidligere år besluttede at tildele afhørte opgaven. Det var et konkret begrundet valg.

Afhørte og en repræsentant fra PET deltog i et møde på den kinesiske ambassade. Kinesernes holdning var som tidligere. PET ønskede, at afhørte som operationsansvarlig skulle fortælle dem, at det var lovligt at demonstrere i Danmark. Det sagde afhørte til kineserne, der blot tog det til efterretning. PETs repræsentant var den sikkerhedskordinator hos PET, der normalt havde kontakten med den kinesiske ambassade.

Om 1. udkast af 7. maj 2014 til Operationsbefaling med en række kommentarer indsat med blåt, såvel tilføjelser som udeladelser, oplyste afhørte, at ændringerne var afhørtes forslag. Baggrunden var, at sagsbehandleren i 1. udgave blot havde kopieret fra de tidligere trusselsvurderinger. Det var overvejende Mogens Lauridsens forslag, som afhørte indsatte efter at have haft en dialog med Mogens Lauridsen.

Tilføjelserne i afsnit 1.1, Strategi, med bemærkningen: *”Dette er vi nødt til at præcisere på grund af de tidligere problemer vi har haft med blandt andre Falon Gon”, og: ”Det er dog vigtigt, at der gives eventuelle modstandere af det kinesiske styre, mulighed for at tilkendegive deres holdninger, og at den politimæssige placering af sådanne personer giver mulighed for at se målet for deres meningstilkendegivelse”,* er afhørtes forslag. Baggrunden var, at sagsbehandleren havde kopieret fra de tidligere trusselsvurderinger. Afhørte ville være sikker på, at det denne gang blev set, at man ikke på nogen måde skulle afholde nogen fra at tilkendegive deres modstand mod de besøgende. Baggrunden var også, at der netop havde været en masse folketingsspørgsmål. Der var derfor fokus på at gøre det bedre end tidligere. Det var en erkendelse, der blev delt på alle niveauer i Københavns Politi. At skærme en demonstration af er meget langt fra den måde, Københavns Politi normalt arbejder på.

Afhørte vidste ikke, hvem der kunne rette i selve operationsbefalingen. Afhørte har ikke rettet i selve dokumentet, men har rettet via kommentarer i en kopi. Afhørte bekendt kunne kun OPA-medarbejdere og måske endda kun vedkommende sagsbehandler rette i den operationsbefaling, der lå på Beredskabsportalen.

Det var en klar fejl fra sagsbehandleren, der førte til, at ændringerne ikke er med i de udgaver af operationsbefalingen, som blev udarbejdet efter stabsmødet 2. juni 2014. Det var dog ikke den store katastrofe, da alle briefinger både tidligere og senere samt på dagen var gennemsyret af den strategi, Mogens Lauridsen og afhørte havde fået

indsat, nemlig at demonstranter skulle være synlige. F. eks. var demonstrationen ved Kulturhuset tydeligt synlig fra Kulturhuset.

Om meldeblanket fra den 11. juni 2014 kl. 16.36: *"Limaobjekt: pt 6 demonstranter ved HCAB/Ny Kongensgade, danskere med tibetanske flag"*, kl. 17.23: *"KSN: journalist, Asger, fra radiokanalen 24-7, har bekendtgjort at han vil iklæde sig sorte bukser og hvid skjorte og forsøge at komme ind på CCC, hvorinde han vil skifte til en "free Tibet" t-shirt på toilettet"*, kl. 17.32: *"Limaobjekt: omhandlende journalist er nu ført ud af indvendig bevogtning og gamma 12 i forening og overgivet til Limaobjekt - forholdsordre?"*, og kl. 17.33: *"KSN: pgl skal bortvises stille og roligt, har ingen gyldig adgangsbillet til dette lukkede arrangement"*, oplyste afhørte, at han modtog underretning om journalisten. Afhørte meldte videre til PETs mand på stedet, der oplyste, at journalisten ikke var inviteret, og at kineserne ikke ønskede, at han var til stede. PET førte ham ud på gaden, hvor han blev overleveret til Københavns Politi.

Mødet afsluttet kl. 14:40

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 17. november 2016 kl. 15.00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Niels Gert Dehlendorff var mødt med bisidder advokat Anders Larsen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen, advokat Torben Koch og advokat Henrik Hougaard var mødt.

Advokat Jon Lauritzen var mødt ved advokat Signe Broch.

Niels Gert Dehlendorff bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Niels Gert Dehlendorff blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte forklarede, at han i 2012 gjorde tjeneste som politikommissær ved Station Amager. Han var i 2012 objektleder og Lima 1 på politiaktion 07-05 vedrørende præsidentens hotel den 14. juni 2012. Han fik opgaven fra Politigården. Han havde under COP 15 haft en lignende opgave på samme objekt. Under COP 15 boede der repræ-

sentanter fra mange lande, også Kina, på samme hotel. Kineserne holdt sig meget for sig selv, og afhørte havde ikke kontakt med dem dengang. Han overnattede på hotellet begge nætter under opholdet i 2012.

Afhørte deltog ikke i forudgående møder med repræsentanter fra andre danske myndigheder eller andre fra Københavns Politi. Afhørtes deltagelse i møder var på det taktiske niveau.

Afhørte deltog i møder med den kinesiske sikkerhedschef forud for besøget i 2012.

Det første møde var på en restaurant på Østerbro den 11. juni 2012, tæt på den kinesiske ambassade. Det handlede om sikkerheden på hotellet, hvor præsidenten skulle bo, og ikke om demonstranter. Det var også det primære i afhørtes politiaktion. Siden fulgte flere møder på hotellet. PET deltog også i disse møder. Afhørte er ikke sikker på, om den pågældende PETmedarbejder var den, der hos PET normalt havde kontakten med kineserne. Denne medarbejder deltog både i mødet på restauranten og i de efterfølgende møder på hotellet.

På et senere møde, den 12. eller 13. juni 2012 på hotellet, stillede Kinas sikkerhedschef et generelt spørgsmål til afhørte om at holde demonstranter ude af syne. Spørgsmålet vedrørte efter afhørtes opfattelse hele besøget, ikke blot forholdene omkring hotellet. Afhørtes svar var, at man ikke generelt kunne holde demonstranter ude af syne for præsidenten. Man kunne kun fjerne demonstranter, hvis de spærrede for eller angreb kortegen. En anden mulighed var, at kortegen kørte ad alternative ruter, men det lå udenfor afhørtes område at bestemme. Afhørte sagde til den kinesiske sikkerhedschef, at han måtte "gå baglæns" med sin anmodning. Med "gå baglæns" mente afhørte, at han måtte henvende sig til PET og/eller Udenrigsministeriet, eller hvem ambassaden måtte være i dialog med. Afhørte tog sig kun af det, der skete helt tæt på hotellet. Afhørte vidste ikke, om kineserne gik videre til andre med det. PET-medarbejderen havde ingen kommentarer til afhørtes udtalelser. Afhørte har ikke fra kolleger hørt om tilsvarende forespørgsler til andre indsatsledere. Afhørte gav ikke kinesernes forespørgsel videre til Claus Hjelm Olsen.

Afhørte deltog ikke i stabsmøder eller møder i OPA.

Afhørte kendte ikke til Claus Hjelm Olsens mail af 6. juni 2012 til KBH FP Adm Logistik. Afhørte vidste ikke, hvad Hjelm Olsen har ment med mailen. Med "stærke på flankerne" menes måske, at man skal kunne styre det i bredden, men det er et rent gæt.

Afhørte deltog i briefinggen den 12. juni 2012 kl. 11.00 i Gedestalden på Politigården. Det var Claus Hjelm Olsen, der briefede. Mogens Lauridsen har formentlig deltaget, for det gør operationslederen normalt, men afhørte huskede det ikke. Afhørte så ingen medarbejdere fra PET. Operationsbefalingens overordnede strategi blev gennemgået, ligesom det blev gennemgået, hvilke politiaktioner der skulle afvikles. Afhørte gik ud fra, at deltagerne havde gjort sig bekendt med operationsbefalingens indhold forinden. Alle havde i hvert fald set den før mødet. Afhørte har lavet den taktiske befaling for politiaktion 07-05, Radisson Blu Scandinavia Hotel på det taktiske niveau, men han har ikke bidraget til operationsbefalingen, der er på strategisk niveau. Det blev drøftet under briefinggen, at præsidenten ikke måtte fornærmes. Man var meget opmærksom på, hvordan det skulle køre rundt i byen. Graffiti skulle fjernes, og der var vistnok indgået aftale herom med Københavns Kommune. Afhørte bekendt blev flag, bannere, andre symboler og demonstranter ikke omtalt, udover at KSN straks skulle kontaktes, hvis der opstod noget sådant. Derefter ville der komme en forholdsordre. Det var ikke noget stort emne på denne briefing.

Afhørte var opmærksom på det, der stod i operationsbefalingens trusselsvurdering om den kinesiske ambassades bekymring for, *"at der skulle vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med præsidentens besøg"*, og for PETs opfattelse af, at kineserne ikke er bekymret for præsidentens sikkerhed under opholdet i Danmark, men *"det er meget afgørende for dem, at de ikke taber ansigt" ved konfrontation med demonstrationer eller lignende*". Han kopierede afsnittet over i sin taktiske befaling. Det tilkommer ikke afhørte at ændre på PETs trusselsvurdering. For afhørte gik det på sikkerheden, ikke på kinesernes bekymring, som afhørte blot tog ad notam. Oplysningen om, at kineserne ikke ville tabe ansigt, kunne afhørte ikke bruge til noget. Det gælder helt generelt, at statsoverhoveder ikke skal fornærmes under besøget, uanset hvilket land der er tale om. Bekymringen blev heller ikke nævnt specifikt under briefinggen den 12. juni 2012 i Gedestalden.

Afhørte må have læst operationsbefalingens manøvreide og den taktiske befaling for politiaktion 02-11 afs. 3.0, hvori er anført: *"såfremt man bliver opmærksom på demonstrationer eller manifestationer/happenings kontakter man straks KSN, som udstikker forholdsordre"*, og *"der skal ydermere planlægges for at kunne håndtere bevogtning af ikke kendte/pludseligt opståede objekter"*. Afhørte læste hele operationsbefalingen, også afsnittet om, at demonstranter ikke måtte være synlige og ikke måtte kunne bringe sig i en synlig position. Hvis afhørte havde været indsatsleder for politiaktion 04-01, Opklaring/Sektorpatruljering, ville han have bedt om nærmere forholdsordre om, hvad der blev ment hermed, og hvad der blev forventet, at der i givet fald skulle gøres ved det. Afhørtes bud ville være at køre en anden vej, så man undgik demonstrationen. Det var også det, han havde foreslået på mødet med kineserne. Man kan ikke flytte folk, medmindre der er tale om en voldelig demonstration.

Om taktisk befaling for politiaktion 02-11, Mobil bevogtning/Bevogtningsreserve afsnit 3.3, Fælles Bestemmelser, hvor det indskræmpes: *”at der SKAL afgives melding til Indsatslederen/Objektlederen/KSN – når der sker begivenheder/konstateres forhold, som skønnes at have betydning for opgaveløsningen af det samlede arrangement for eksempel”*, hvorefter de kinesiske bekymringer gentages, oplyste afhørte, at man altid retter henvendelse til KSN, hvis der sker noget uforudset. Han har ikke tidligere set, at det er koblet sammen med noget, som for eksempel her kinesernes bekymring. Det er helt normalt at melde til KSN, hvad man ser. Derefter må KSN træffe en beslutning om, hvad der skal ske. Der er blot tale om sektorpatuljering. Det er alene et sikkerhedsmæssigt spørgsmål. Dette spørgsmål var ikke essentielt for afhørtes politiaktion.

Om det i samme taktiske befaling anførte hvorefter politiaktion 04-01 foretager sektorpatuljering ved objekter og sikrer, at demonstranter ikke er synlige og ikke skal have mulighed for at gøre sig synlige, forklarede afhørte, at det anførte ikke var en del af hans aktion. Meningen er vel, at man i givet fald skal kontakte KSN for at få en alternativ rute. Afhørte vidste ikke, om det, kineserne ønskede på mødet med afhørte om ikke at tabe ansigt, blev imødekommet, men det er da i den retning, det anførte går. Han havde ikke før set lignende formuleringer i en operationsbefaling. Denne del af operationsbefalingen blev, som han huskede det, ikke specielt omtalt på briefinggen i Gedestalden den 12. juni 2012.

Afhørte deltog ikke i KSNs briefing den 15. juni 2012, kl. 7.48. Han var på hotellet. Der blev ikke briefet over radioen til alle indsatsledere. Ved en briefing er man samlet.

Afhørte var ikke involveret i beslutningen om at rekvirere ISS til at fjerne graffiti ved Toldbodgade 40/Amalievegen om morgenen den 15. juni 2012 og han har ikke set PETs ujournaliserede døgnrapport om dette. Sådanne planer lægges på strategisk niveau, ikke på taktisk niveau. Afhørte er ikke bekendt med en generel forholdsordre omkring graffiti, bortset fra det der blev nævnt på briefinggen i Gedestalden den 12. juni 2012. Afhørte konstaterede graffiti dagen før ved hotellet, men det var så begrænset i omfang, at det hurtigt var klaret. Det var blot nogle kridttegninger.

Mødet afsluttet kl. 15:40.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 8. december 2016 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

KF 0764 var mødt med bisidder advokat Steen Bech.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat Jon Lauritzen, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mikael Bernhoft, advokat Martin Cumberland, advokat Morten Samuelsson, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Niels Kahlke, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Stine Gry Johannessen, advokat Søren Juul og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Arvid Andersen var mødt ved advokat Snorre A. Kehler.

Advokat Hanne Rahbæk mødte ved advokat Davis Neutzsky-Wulff kl. 10:00.

Advokat Asger Bagge-Jørgensen og advokat Knud Meden mødte kl. 10:30.

KF 0764 bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommisioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

KF 0764 blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 sikkerhedskoordinator i PETs koordinatorkontor under sikkerhedsafdelingen. Afhørte var PETs kontakt på sagen. Han havde både kontakt til Københavns Politi, til Kinas ambassade, til Hoffet og til Udenrigsministeriets Protokol, ligesom han havde kontakt til objekterne. Han havde også kontakt til Statsministeriet, men det var ikke så meget. Afhørte fik tildelt opgaven, fordi han til daglig sad med sikkerheden omkring Kongehuset, der var vært for statsbesøget.

Afhørte fik i starten af maj 2012 viden om, at der ville komme et statsbesøg. Foreholdt mail af 9. maj 2012 fra Steffen Sørensen fra Københavns Politi erindrede afhørte ikke at have haft kommunikation med Steffen Sørensen omkring den 9. maj 2012, men det kan sagtens passe. Det ville være normal procedure at orientere Københavns Politi på et tidligt tidspunkt i forløbet.

Om sin redegørelse af 12. februar 2016 oplyste afhørte, at der rettelig blot er tale om et notat. Det store møde blev afholdt den 25. maj 2012 og ikke den 11. maj 2012 som anført i notatet. PET deltog ikke i mødet 11. maj 2012, der var et internt møde i Hoffet. Hans notat blev lavet til brug for afhørtes chef, da der var kommet en ny ledelse i PET, blandt andet var Finn Borch Andersen konstitueret som PET-chef.

Afhørte deltog i mødet den 25. maj 2012 på Amalienborg. Der deltog repræsentanter fra Hoffet, fra Udenrigsministeriet og fra DI. Fra PET deltog desuden KF 0766. Endelig deltog Mogens Bendiks Knudsen fra Københavns Politi. Sidstnævnte deltog, fordi han var eskorteleder. Udenrigsministeriets repræsentanter var Jette Nordam og Annette Lassen, henholdsvis protokolchef og viceprotokolchef. Måske deltog flere fra Udenrigsministeriet. Der deltog rigtig mange personer, for den kinesiske delegation var kæmpestor, måske på 50-75 personer. Mødet varede 1-1½ time. Afhørte erindrede ikke, hvem der deltog fra erhvervslivet, men der var tale om to-tre personer. Afhørte og KF 0766 har givet taget noter, men afhørte huskede det ikke helt klart.

Afhørte huskede ikke detaljer fra mødet, men typisk taler man på den slags møder om, hvilken slags besøg der er tale om, og hvilke steder der skal besøges. Sikkerhed blev først drøftet efterfølgende med de kinesiske sikkerhedsfolk. Hvis sikkerheden har været nævnt, har det været en ganske lille del af mødet.

Efter mødet blev der holdt et mindre møde i Det Gule Palæ. Mogens Bendiks Knudsen og den kinesiske sikkerhedschef deltog. Der var flere kinesere, måske tre eller fire, heriblandt lederen af den kinesiske sikkerhedsdelegation og hans tolk. Desuden deltog Hoffets vognmester. KF 0766 deltog ikke. Afhørte mente ikke, at Protokollen deltog, da det var et rent praktisk møde om, hvordan kortegen skulle sættes op rent

logistisk og praktisk. Kinesernes bekymring med hensyn til demonstranter blev, så vidt afhørte huskede, ikke drøftet. Mødet tog omkring en time. Næste dag mødtes afhørte og Mogens Bendiks Knudsen på ny med kineserne på deres hotel, hvorfra de sammen kørte til lufthavnen og gennemgik ankomstfasen.

Der blev afholdt i alt fire møder med repræsentanter fra den kinesiske ambassade i perioden fra den 14. maj 2012. Afhørte kunne ikke huske præcis, på hvilke dage møderne fandt sted. Afhørte og KF 0765 deltog i disse møder. KF 0765 var daglig kontaktperson til den kinesiske ambassade og var med til møderne, fordi han skulle introducere afhørte for kineserne.

Det første møde fandt sted på en restaurant på Vesterbro. Derefter blev der afholdt to møder på ambassaden. Det sidste møde blev afholdt på en restaurant på Østerbro nær ambassaden. Ved det første møde deltog to kinesere. Ved det sidste møde var der flere kinesere, blandt andet en der var kaldt ind fra Helsinki. I dette møde deltog i alt seks-otte personer. På møderne på ambassaden deltog kun de to kinesere, der også deltog i det første møde. Det var ganske korte møder. Måske deltog KF 0766 også i det første møde på ambassaden. Foreholdt mail med tak for middagsinvitation 15. maj 2012, var dette det første af nævnte fire møder. Det skal nok passe, at det første møde på ambassaden var den 16. maj 2012.

Det er ikke afhørte, der har udarbejdet PETs interne referat om mødet på ambassaden den 15. maj 2012. Afhørte vidste ikke, om kineserne var nervøse, men afhørte huskede, at de på dette møde talte om de demonstrationer, der tidligere havde været ved ambassaden, med kineserne. Afhørte og KF 0765 sagde, at der nemt kunne komme nye demonstrationer, men at de næppe ville udvikle sig voldeligt. Afhørte og KF 0765 meddelte mange gange kineserne, at Danmark ikke ville lave om på retten til at ytre sig og forsamles. Det kan kineserne ikke have været i tvivl om. Det svarede også til, hvordan demonstrationerne ved ambassaden var blevet håndteret. Det var afhørtes indtryk, at kineserne accepterede de svar, de fik, men alligevel blev de ved med at spørge. At det var præsidenten, der kom, betød for kineserne, at de gerne ville gøre det så godt som muligt. Deres kultur er, at de ikke direkte siger det, de ønsker. De fortalte blot om deres bekymringer. Episoderne ved ambassaden har givet været drøftet af kineserne, og herunder har de gentagne gange fået at vide, hvordan reglerne var i Danmark, og at reglerne hverken kunne eller ville blive ændret.

Afhørte huskede ikke, hvad han mente, når han i notatet af 12. februar 2016 anfører, at mødet på ambassaden 16. maj 2012 tjente til at afstemme forventningerne. Det kan lige så godt have drejet sig om rent praktiske ting omkring indlogering, biler etc.

Det indtryk, afhørte og KF 0765 fik på de to første møder, gav, så vidt afhørte huskede, ikke anledning til, at de kontaktede Københavns Politi, men det indgik i den trusselsvurdering, som afhørte udarbejdede efterfølgende.

Afhørte indhentede en trusselsvurdering fra CTA. Forinden havde afhørte muligvis kontaktet CTA for en foreløbig, mundtlig vurdering, som afhørte kunne viderebringe til Københavns Politi. Det ville have været naturligt, for det er den sædvanlige procedure ved sådanne besøg.

Afhørte deltog ikke i arbejdsfrokosten den 4. juni 2012 på ambassaden, omtalt i mail af 31. maj 2012 fra den kinesiske ambassade. Det gjorde KF 0766 og KF 0765 heller ikke. Det var ikke et møde på PETs niveau. Ambassaden inviterede kun PET af ren høflighed.

Afhørte ville ikke afvise at have deltaget i et møde med Niels Gert Dehlendorff, Københavns Politi, og repræsentanter for Kina, men afhørte huskede det ikke. Niels Gert Dehlendorff var indsatsleder på kinesernes hotel, og afhørte var i hvert fald i telefonisk dialog med ham om forholdene på hotellet.

Afhørte var ikke og blev heller ikke efterfølgende gjort bekendt med mail af 8. maj 2012 fra Nis Lauge Gellert, Udenrigsministeriet, til blandt andre Statsministeriet, Kongehuset, Friis Arne Petersen m.fl., vedrørende departementschef Claus Grubes samtale med den kinesiske ambassadør, og hvorefter ambassadøren blandt andet gav udtryk for, at der havde *”været gennemført demonstrationer af ”pro-tibetanske” organisationer, som havde vist sig at være meget aggressive og derfor udgjorde en ”stor fare”.*

Om mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen til blandt andre Claus Grube, hvori anføres: *” ... For en sikkerheds skyld: status, prestige, ”ansigt” spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere end vi kender det i vesten ...”*, og mail af 10. maj 2012 fra Claus Grube til den danske ambassadør i Beijing, Friis Arne Petersen, hvori anføres: *” ... ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske”*, oplyste afhørte, at han er bekendt med udtrykket *”at tabe ansigt”*, fordi afhørte i optaktfasen var til stede ved et møde i Det Gule Palæ, hvor ambassadør Friis Arne Petersen deltog via videolink. På dette møde kom ambassadøren ind på de ting, der nævnes i mailen. Afhørte turde ikke sige, hvornår mødet fandt sted. Det var et formøde mellem Udenrigsministeriet, Hoffet og ambassaden i Beijing, og det var før mødet den 25. maj 2012 i Det Gule Palæ. Afhørte var kun med som observatør, og sikkerheden var højst en meget lille del af mødet. Afhørte kunne ikke præcis huske, hvad ambassadøren sagde, men han var inde på de samme ting, der nævnes i hans mail. Afhørte kunne ikke huske, hvem der i øvrigt

deltog fra Udenrigsministeriet, men det naturlige ville have været protokolchefen og viceprotokolchefen. Besøget var Protokollens ressort i Udenrigsministeriet. KF 0765 deltog ikke, og afhørte huskede ikke, om KF 0766 deltog. Afhørte kunne ikke huske, om han var eneste deltager fra PET.

Når det i Grubes efterfølgende mail samme dag anføres, at der skulle tales med PET om de sikkerhedsmæssige hensyn, som lå bag kinesernes ønsker, huskede afhørte ikke at have haft nogen dialog med Udenrigsministeriet herom. Afhørtes kontakt i Udenrigsministeriet har udelukkende været til Protokollen. Han har ikke haft direkte kontakt til departementet.

Afhørte er ret sikker på, at det var KF 0766, der bad CTA om at udarbejde en trusselsvurdering.

Afhørte blev foreholdt PETs ”Anbefalinger til konkrete politimæssige sikkerhedsforanstaltninger” af 5. juni 2012, sendt til Københavns Politi, OPA, og hvoraf blandt andet fremgår:

”Trusselsvurdering:

Politiets Efterretningstjeneste er ikke i besiddelse af oplysninger om konkrete trusler eller planlægning af terrorrelaterede aktiviteter mod den kinesiske præsident, delegation eller det officielle statsbesøg i Danmark i det hele taget.

Opmærksomheden henledes dog på Kinas position i international storpolitik, samt det forhold at der ofte er fokus på Kinas håndtering af bl.a. menneskerettigheder.

Personale fra den kinesiske ambassade i København har udtalt, at man fra kinesisk side er meget bekymret for, at der skulle vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med præsidentens besøg.

Det er PET's opfattelse, at kineserne ikke er bekymret for præsidentens sikkerhed under opholdet i Danmark, men det er meget afgørende for dem, at ”de ikke taber ansigt” ved konfrontation med demonstrationer eller lignende.

På denne baggrund anbefales følgende konkrete politimæssige sikkerhedstiltag iværksat.”

Afhørte oplyste hertil, at første og andet afsnit svarer til CTAs trusselsvurdering. Afhørte var på grund af klassificeringen af CTAs vurdering nødt til at trække disse oplysninger ud og indføje dem i sin anbefalingsskrivelse. Oplysningerne i tredje til

femte afsnit har afhørte skrevet. De er affattet på baggrund af afhørtes indtryk flere steder fra, herunder fra dialogen med repræsentanterne fra Kina.

Ikke at ”tabe ansigt”, som den danske ambassadør havde nævnt på det møde, hvor han havde deltaget via videolink, betød blot, at præsidenten ikke skulle fornærmes. Ambassadøren nævnte intet om konsekvenserne af en fornærmelse, så vidt afhørte huskede, heller ikke at de forventede aftaler kunne falde til jorden. Sådanne overvejelser spillede heller ikke ind, da afhørte formulerede de tre nævnte afsnit. Han forsøgte blot at komme med oplysninger, der kunne hjælpe Københavns Politi mest muligt, således at de kunne løse deres opgave bedst muligt. Meningen var at henlede politiets opmærksomhed på, at gæsterne kom fra en ikke-vestlig kultur, og at Kinas sikkerhedsfolk derfor i visse situationer måske ville reagere anderledes end den måde, man i Danmark var vant til at løse sådanne situationer på. F.eks. skulle man undgå, at der kom personer, der ikke var tjek på, for tæt på præsidenten. Afhørte var enig i, at dette allerede lå i sikkerhedsvurderingen, og at det derfor i realiteten var overflødigt at skrive det. Afhørte var også enig i, at det ikke fremgår af anbefalingen, at oplysningen om ikke at ”tabe ansigt” drejede sig om, at Københavns Politi skulle være opmærksom på de kinesiske sikkerhedsfolks måde at reagere på. Afhørte valgte at medtage vendingen ikke at ”tabe ansigt”, men kunne lige så godt have skrevet ”ikke blive fornærmet”. Det var bare et udtryk. I en trusselsvurdering sammenskriver sædvanligvis alle relevante informationer. De informationer, afhørte tilføjede, ville næppe være blevet medtaget, hvis gæsten havde været fra et vestligt land. Lignende formuleringer kan sagtens være skrevet ved besøg fra gæster fra lignende kulturer, men afhørte vidste det ikke. Afhørte har ikke selv skrevet det tidligere. Han vidste ikke, om nogle af hans kolleger har skrevet sådan tidligere.

Når der i operationsbefalingen, 2. og 4. udgave, gengives identiske trusselsvurderinger og i 4. udgaven desuden angives sikkerhedsfolkenes antal og arbejdsvilkår, er det givet resultatet af drøftelserne på stabsmøderne.

Afhørte kendte ikke operationsbefalingen og vidste ikke, om oplysningen om sikkerhedsfolkenes antal og arbejdsvilkår vedrører det, at kineserne ikke ville ”tabe ansigt”, der er anført lige ovenover. Afhørte erindrede ikke at have talt med Københavns Politi om, hvorvidt vendingen ”ikke tabe ansigt” hang sammen med, hvordan de kinesiske sikkerhedsvagter kunne reagere.

Afhørte huskede ikke, at kineserne havde brugt ordlyden om ikke ”at tabe ansigt” eller en lignende vending på engelsk. Det er ikke ukendt, at man i Østen har en anden opfattelse og for eksempel kan blive fornærmet over noget, som man i Danmark ikke ville blive fornærmet over.

Afhørte vidste ikke, hvem der har forfattet aktionsstyrkens operationsbefaling, hvoraf fremgår, at det er PETs opfattelse, at *"... det er meget afgørende, at de ikke tabe ansigt ved konfrontation med demonstranter eller lignende."* Det er ikke afhørte.

Afhørte huskede ikke, om PET har deltaget i yderligere møder med Udenrigsministeriet, men der var et løbende samarbejde mellem PET og både Udenrigsministeriets Protokol og Københavns Politi.

Om Udenrigsministeriets kalendernotat oplyste afhørte, at han ikke erindrede, at PET deltog i et møde 24. maj 2012 med den kinesiske fortrup, repræsentanter fra Folketinget og Statsministeriet. Afhørte deltog ikke i mødet i departementet anført i samme kalendernotat den 21. maj 2012.

Om afhørtes notat af 12. februar 2016 om mødet den 25. maj 2012, hvorefter: *"Der var på mødet ikke tvivl om, at UM's Protokol og især Dansk Industri så dette statsbesøg som værende en unik mulighed for at få nogle aftaler "i hus" ..., og det lå i luften, at gæsterne under besøget i Danmark skulle "pleases" – der var ikke noget, der måtte gå galt"*, oplyste afhørte, at man ved alle statsbesøg gør sig de yderste anstrengelser for, at gæsterne føler sig godt tilpas og måske ekstra meget, når det er et besøg fra et af de store lande som USA, Kina og Rusland. Der er ingen speciel baggrund for, at afhørte fremhævede dette i sit notat. Notatet blev udarbejdet til brug for personer, der ikke har erfaringer med, hvordan et statsbesøg foregår.

Om Peter Olesen Dahls mail af 26. juni 2012 til Lise-Lotte le Maire, hvorefter: *"Yderligere kontakt har været mellem ministerierne og PET og det er så PET der har haft drøftelserne med Københavns Politi"*, oplyste afhørte, at han udelukkende har haft kontakt til Udenrigsministeriets Protokol. Han har ikke haft kontakt til andre ministerier. Afhørte vidste ikke, om der har været direkte kontakt mellem Udenrigsministeriet og Københavns Politi, men det kan der sagtens have været på et praktisk plan og udenom afhørte og PET. Det kan for eksempel være informationer til en objektleder eller kortgeleder, altså informationer på det rent udførende niveau. Afhørte havde ingen viden om, at der har været kontakt mellem Protokollen og ledelsen i Københavns Politi, hverken generelt eller konkret. Afhørte vidste ikke, hvad Peter Olesen Dahl har ment, eller om han har misforstået noget. Afhørte er ikke bekendt med, at der har været andre kontakter end dem, han har forklaret om.

Afhørtes egen kontakt til Københavns Politi skete typisk på møder og pr. telefon. Afhørte deltog i nogle af stabsmøderne. Han huskede konkret det afsluttende stabsmøde få dage eller dagen inden selve besøget. Normalt holdes et sådan møde, når programmet kendes ned til den mindste detalje.

Foreholdt indkaldelse til stabsmøde den 11. maj 2012, er det nok det indledende statsmøde. Afhørte huskede ikke, at han deltog, men det kan han sagtens have gjort. Gamma@pet.dk, der modtog mailen, er en fælles postkasse hos PET.

I fasen mellem det indledende og afsluttende stabsmøde blev PET ikke inddraget i tilblivelsen af operationsbefalingen. PET havde sendt en række anbefalinger til Københavns Politi, og PET bestemmer ikke over Københavns Politi. PET giver blot anbefalinger. Det var Københavns Politi selv, der bestemte, hvordan de ville løse statsbesøget.

Afhørte deltog ikke i et stabsmøde den 1. juni 2012. Afhørte var ikke vidende om og tør ikke sige, om andre PETmedarbejdere har deltaget i stabsmøder mellem første og sidste stabsmøde. KF 0765 og KF 0766 har ikke deltaget. Så havde afhørte vidst det.

Afhørte har helt sikkert haft meget korrespondance både telefonisk og på møder med korteglederen Mogens Bendiks Knudsen. Afhørte har måske også talt med nogle af objektlederne eller KSN-lederen, Claus Hjelm Olsen. Afhørte har ikke haft kontakt med Mogens Lauridsen. Afhørte havde også kontakt med Steffen Sørensen, OPA, men afhørte huskede ikke om hvad.

Navnet Michael Dekker Poulsen siger afhørte noget, men afhørte kan ikke relatere det til dette besøg. Afhørte turde ikke sige, om han kan have talt med ham. Foreholdt at Michael Dekker Poulsen havde udarbejdet operationsbefalingerne, erindrede afhørte fortsat ikke at have talt med ham.

Afhørte blev herefter foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring til Den Uafhængige Politiklagedmyndighed, hvorefter afhørte skulle have kontakttet Michael Dekker Poulsen telefonisk i forlængelse af et møde i Udenrigsministeriet. Afhørte huskede ikke dette. Foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring om indholdet af telefonsamtalen erindrede afhørte overhovedet intet, heller ikke at afhørte ikke ønskede at sende noget skriftligt om det, han sagde i telefonen. Afhørte erindrede heller ikke, at han med Michael Dekker Poulsen skulle have drøftet udtrykket ”tabe ansigt”, eller at afhørte overfor Michael Dekker Poulsen skulle have sagt noget i retning af, at ”Nu kommer de, og de kom for at underskrive handelsaftaler til en værdi af 20 mia. kr.” og heller ikke overfor Dekker at have sagt, at ”hvis kineserne så et tibetansk flag og/eller blev krænket, så kunne man godt regne med, at de tog hjem”. Afhørte havde heller ikke overfor andre i Københavns Politi givet udtryk for noget lignende. Afhørte vidste ikke, hvorfor Michael Dekker Poulsen så detaljeret har forklaret om en sådan telefonsamtale.

Afhørte deltog ikke i Københavns Politis tirsdagsmøder og havde ikke kendskab til, at andre fra PET har deltaget i disse møder. Ad hoc møder kan for eksempel være møder på aktuelle objekter.

Afhørte havde ikke kendskab til indholdet af Københavns Politis operationsbefaling. Han kunne have trukket den fra Beredskabsportalen, hvis det havde haft hans interesse. Det havde det ikke.

Under besøget fungerede afhørte og KF 0766 som forridere. De var livvagtslederens forlængede arm og tjekkede besøgsstederne før ankomst. Der var også kinesiske sikkerhedsfolk med samme funktion. De valgte at køre for sig selv og måtte derfor ikke bære våben. Andre kinesiske sikkerhedsfolk befandt sig i kortegen sammen med PETs sikkerhedsfolk eller i andre biler med danske politifolk. De fik ikke valget om at køre for sig selv.

Afhørtes fokus var på objekterne. Afhørte bemærkede ikke demonstranter eller andre meningstilkendegivere. I givet fald ville afhørte have meldt det til Mogens Bendix Knudsen. Afhørte kunne lytte med på KSN-kanalen. Hvis han skulle melde direkte til KSN, ville han gøre det over telefonen, for hvis han skulle benytte radioen, ville han skulle skifte kanal.

På Christiansborg stod afhørte som adgangskontrol ved porten til Skt. Jørgens Gård. Afhørte hørte og så demonstrationen på Højbro Plads. En kinesisk sikkerhedschef var meget oprevet over, at demonstrationen var der, og over at de spillede høj musik. Afhørte beroligede ham med, at demonstrationen hverken kunne ses eller høres fra gallataflet inde fra Christiansborg. Gæsterne til taflet ankom gennem Dronningeporten, mens præsidenten skulle ankomme gennem Kongeporten, der lå længere væk fra Højbro Plads. Demonstrationen ville derfor næppe kunne ses eller høres fra eskorten.

Afhørte så hollænderbusserne køre frem. Han spurgte ingen fra Københavns Politis om baggrunden herfor. Han var ikke fokuseret på, om nogle af demonstranterne løb frem, men hvis de havde nærmet sig, ville afhørte have bemærket det. Foreholdt sin forklaring herom til Den Uafhængige Politiklagemyndighed er det korrekt, at afhørte ville have reageret på de sikkerhedsmæssige forhold, hvis demonstranterne havde bevæget sig frem.

Det var KF 0766 og ikke afhørte, der forsynede Lykke Sørensen med det fornødne skriftlige materiale til brug for udarbejdelsen af bidrag til spørgsmål fra Retsudvalget.

Mødet afsluttet kl. 10:45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 8. december 2016 kl. 11:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Lykke Sørensen var mødt med bisidder advokat Morten Samuelsson.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyngø, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat Jon Lauritzen, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Martin Cumberland, advokat Mikael Bernhoft, advokat Steen Bech, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Niels Kahlke, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Stine Gry Johannessen, advokat Søren Juul, advokat Søren Lund Rasmussen, advokat Asger Bagge-Jørgensen og advokat Knud Meden var mødt.

Advokat Arvid Andersen var mødt ved advokat Snorre A. Kehler, og advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat Davis Neutzsky-Wulff.

Lykke Sørensen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Lykke Sørensen blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte blev juridisk chef hos PET i 2007. Samtidig blev ledelsesstrukturen lavet om. Ledelsen bestod af PETchefen, den juridiske chef, chefpolitiinspektøren, administra-

tionschefen, chefen for sikkerhedsafdelingen, chefen for den forebyggende sikkerhedsafdeling og chefen for terroranalyse.

Afhørtes opgave var at sikre, at PETs virksomhed blev udført i overensstemmelse med gældende regler. Det var egentligt juridisk arbejde. Arbejdsopgaverne omfattede ikke dialog med andre landes myndigheder. Denne opgave lå i sikkerhedsafdelingen. Afhørte havde ikke instruktionsbeføjelser overfor sikkerhedschefen, medmindre det drejede sig om rent juridiske spørgsmål.

Afhørte deltog derfor ikke i planlægningen af den kinesiske præsidents besøg, og hun blev heller ikke forelagt spørgsmål af juridisk karakter i forbindelse med planlægningen heraf. Hun havde ikke konkret kendskab til, hvem der var sikkerhedskordinator på besøgene i 2012-2014, men hun havde generelt kendskab til, hvilke medarbejdere der havde kontakten til henholdsvis Hoffet og ambassaderne.

Afhørte har heller ikke deltaget i møder med andre danske myndigheder i forbindelse med besøget, og det var heller ikke hendes opgave.

Kontakten mellem Udenrigsministeriet og PET gik gennem sikkerhedsafdelingen. Afhørte ved ikke, med hvem eller på hvilket niveau i Udenrigsministeriet kontakten var i 2012, men sikkerhedskoordinationen skete med Udenrigsministeriets protokol.

Afhørte havde ikke set Københavns Politis operationsbefaling, før hun fik den forevist under afhøringen i Den Uafhængige Politiklagemyndighed.

Om PETs bidrag til besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål 879 i juni 2012 oplyste afhørte, at spørgsmålet gav anledning til en henvendelse pr. mail til afhørte om, hvorvidt PET kunne bidrage. Afhørte kunne ikke huske, om og i givet fald hvordan PET bidrog. Der foreligger intet skriftligt herom i PET, så en kontakt har i givet fald været telefonisk og sandsynligvis til Henrik Hjort Elmquist i Justitsministeriets Politikontor.

Med hensyn til PETs bidrag til Justitsministeriets svar til Folketinget er det helt grundlæggende sådan, at PETs bidrag er en balancegang mellem at oplyse mest muligt uden at kompromittere oplysninger, der er klassificeret. I Folketingets Kontroludvalg kan der svares mere specifikt, men afhørte har ikke kendskab til, om svaret på spørgsmål 879 gav anledning til spørgsmål i Kontroludvalget.

Bidragene til svar på spørgsmål 859-860 i april 2014 er udtryk for den samme balancegang.

Der er jf. bidraget til spørgsmål 860, særlige beskyttelseshensyn med hensyn til PETs drøftelser med andre landes myndigheder.

Besvarelsene af sådanne spørgsmål går gennem juridisk afdeling, der beder den relevante afdelingschef om at tilvejebringe det skriftlige materiale. Det skriftlige materiale suppleres eventuelt med mundtlige drøftelser. Hun huskede ikke i detaljer, hvordan forløbet var vedrørende bidraget til spørgsmål 861, men hun har en svag erindring om at have talt med én eller flere af sikkerhedskoordinatorerne i sikkerhedsafdelingen, og at det måske har været KF 0764 eller KF 0765, men afhørte kunne ikke huske det. Afhørte kan stå inde for det, der er svaret. Der er ikke givet oplysninger til afhørte, som ikke fremgår af svaret. Afhørtes undersøgelser viste således, at PET ikke formidlede informationer om, hvordan der skulle ageres overfor flag mundtligt til Københavns Politi. Hun var ikke bekendt med, om PET i visse tilfælde er underlagt notatpligt med hensyn til telefonsamtaler, men hvis der blev givet eller modtaget informationer af relevans for PETs arbejde, ville det være klogt at skrive det ned. Afhørte kunne ikke svare på, om medarbejdere kunne tænkes bevidst at udelade skriftlighed vedrørende visse oplysninger. Helt generelt kunne hun sige, at der er en del mundtlig korrespondance, og at dette generelt er begrundet i sikkerhedsmæssige hensyn, idet man ønsker at undgå, at informationerne kommer i de forkerte hænder. Afhørte indhentede ikke oplysninger fra medarbejdere i Københavns Politi til brug for sit bidrag.

Bidraget til spørgsmål 862 er givet på samme grundlag som bidraget til spørgsmål 861. Afhørte havde en svag erindring om at have haft en samtale med KF 0864 eller KF 0865, men kunne ikke huske det i detaljer. Foreholdt KF 0764s forklaring om en videokonference med deltagelse af ambassaden i Beijing og de oplysninger, der herved fremkom, kunne afhørte ikke huske, om hun har fået oplysning herom, men det kan hun godt have fået. Hvis hun havde fået sådanne oplysninger kan det godt være, at bidraget til spørgsmål 862 havde været lidt bredere, men det er ren efterrationalisering. Det ville ikke i væsentlighed have sagt mere end det, der fremgår af det konkrete bidrag. PET bidrager kun med udkast til Justitsministeriet, mens det er Justitsministeriet, der formulerer svaret. Hvis Justitsministeriet havde ment, at PET ikke havde svaret fyldestgørende, kunne de have stillet uddybende spørgsmål til PET.

2013:

Om afhørtes mail af 15. august 2013 til Justitsministeriet med bidrag til justitsministerens besvarelse af Folketingets Retsudvalgs samrådsspørgsmål oplyste afhørte, at der ikke lå nogen forudgående mail fra Justitsministeriet, og at der derfor må have været en forudgående telefonisk kontakt. Afhørte havde ikke på dette tidspunkt set den samlede tale. Det var i forbindelse med denne mail, at afhørte første gang ind-

samlede oplysninger fra besøgene til brug for et bidrag. Afhørte indhentede relevant materiale, herunder blandt andet sikkerhedsafdelingens anbefalinger til Københavns Politi. Det var på den baggrund, at afhørte foreslog, at der blev indsat et afsnit i samrådstalen. Når afhørte afslutningsvis anførte, at hun gerne ville ”knytte et par ord” til det i mailen anførte, skyldtes det, at afhørte ikke havde fulgt den offentlige debat om sagen og derfor ikke var klar over, om alle oplysninger, herunder PETs anbefalinger, allerede var offentligt kendte. I givet fald skulle svaret til samrådet muligvis uddybes. Der skulle også ske beskyttelse af offentlig omtale af PETs drøftelser med Kinas ambassade, medmindre disse allerede var offentligt gengivet. Det var blot det, afhørte ville drøfte med Henrik Hjort Elmquist i Justitsministeriet. Det anførte skyldtes ikke, at PET lå inde med oplysninger, man ikke ønskede at skrive om. Henrik Hjort Elmquist reagerede ikke på opfordringen.

Mødet afsluttet kl. 11:40.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 8. december 2016 kl. 13:15 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Uffe Stormly var mødt med bisidder advokat Stine Gry Johannessen.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat Jon Lauritzen, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Martin Cumberland, advokat Mikael Bernhoft, advokat Steen Bech, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Niels Kahlke, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Morten Samuelsson, advokat Søren Juul, advokat Søren Lund Rasmussen, advokat Asger Bagge-Jørgensen og advokat Knud Meden var mødt.

Advokat Arvid Andersen var mødt ved advokat Snorre A. Kehler, og advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat David Neutzsky-Wulff.

Uffe Stormly bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Uffe Stormly blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2014:

Afhørte var tilknyttet Nordsjællands Politi, indtil han den 15. februar 2014 tiltrådte stillingen som politiinspektør ved PET.

Afhørte deltog ikke i planlægningsmøder hverken med kinesiske eller danske myndigheder. Afhørte var overordnet ansvarlig for PETs del af besøget, men han var ikke involveret på det operationelle og taktiske plan. Det var koordinatorsektionen, der havde besøget, og i denne afdeling var det KF 0765, der var tættest på besøget.

Afhørte ville ikke udelukke at have set PETs anbefalinger til konkrete politimæssige sikkerhedsforanstaltninger af 27. maj 2014, af 2. juni 2014 og af 6. juni 2014 med trusselsvurderinger og vendt dem med KF 0765. Han blev briefet på ugentlige møder af KF 0765. Afhørtes navn som underskriver betyder ikke, at han havde del i udarbejdelsen eller indholdet.

Afhørte havde ikke kendskab til de trusselsvurderinger, der var udarbejdet til brug for besøgene i 2012 og 2013. En trusselsvurdering tager altid udgangspunkt i den aktuelle situation. Efter afhørtes mening hører en oplysning om "ikke at tabe ansigt" ikke hjemme i en trusselsvurdering. Det kan derimod være relevant i en briefing om et høflighedskodeks for et aktuelt besøg. En sådan oplysning har ingen sikkerhedsmæssig betydning. Nu udarbejder PET både trussels- og sikkerhedsvurderinger.

Afhørte vidste ikke, om det, der er anført i trusselsvurderingerne for 2012 og 2013 om ikke at "tabe ansigt", kommer fra møder med repræsentanter fra den kinesiske ambassade.

Den for Østre Landsret verserende retssag var uden betydning for trusselsvurderingen i 2014.

Afhørte havde ikke deltaget i hverken stabsmøder eller møder i Operativ Stab ved Københavns Politi. Hvis PET har deltaget i sådanne møder, mente afhørte, at det må have været KF 0765. Gamma@pet.dk er en fælles postkasse til koordinatorkontoret.

Afhørte havde ikke kendskab til Mogens Lauridsens oplysninger på mødet den 13. maj 2014 i Operativ Stab og vidste ikke, om disse oplysninger, hvorefter det skulle sikres, at demonstranter fik plads til at ytre deres holdning, er modtaget af nogen i PET.

Vidnet havde ikke kendskab til indholdet af Københavns Politis operationsbefaling. Han havde intet haft med udarbejdelsen at gøre. En af PETs medarbejdere har givet haft adgang til operationsbefalingen gennem Beredskabsportalen.

Det er rent proforma, når det fremgår af operationsbefaling af 3. juni 2014, at afhørte er indsatsleder for politiaktion 11-01. Det er alene anført, fordi afhørte var den over-

ordnet ansvarlige hos PET. Det var KF 0765, der gennemførte politiaktionen sammen med blandt andre en livvagt.

Afhørte blev efterfølgende briefet om episoden ved Det kinesiske Kulturcenter. Det blev oplyst, at journalisten ikke havde gyldig invitation til arrangementet. Kineserne var værter, og de ønskede ham ikke til stede, da han ikke havde nogen invitation.

2012:

Om intern PET-redegørelse af 12. februar 2016 oplyste afhørte, at han bad KF 0764 om at udarbejde redegørelsen. Den nye PET-chef, Finn Borch-Andersen, ønskede en briefing om hele situationen, herunder hvad der var sket i forbindelse med besøgene i 2012 og 2013. Årsagen var, han skulle være klædt på, til når han blev spurgt af ministeriet. Afhørte opfyldte ønsket ved at bede KF 0764 om en redegørelse.

Det var hans forventning, at notatet indeholdt en udtømmende beskrivelse af, hvad der var sket. Det blev således ikke hos PET kontrolleret, om oplysningerne var korrekte. Det er normalt i PET. Foreholdt KF 0764s forklaring for kommissionen om et møde i Det Gule Palæ med deltagelse af den danske ambassade i Beijing via videolink mente afhørte, at det skulle medtages i notatet, hvis det var relevant. Det var KF 0764s vurdering, om det var relevant. Foreholdt, at begrebet "tabe ansigt" først nævnes i en mail fra ambassaden og derefter i PETs trusselsvurdering for 2012 og sammenholdt med det nu af KF 0764 forklarede om videokonferencen, og at Retsudvalgets spørgsmål har koncentreret sig om emnet, var det fortsat afhørtes holdning, at det var KF 0764s vurdering, om denne oplysning skulle med i redegørelsen eller ej. Notatet var udarbejdet til internt brug. Retrospektivt skulle det måske have været grundigere.

Mødet afsluttet kl. 13:35.

---- o ----

Tuk Bagger
Formand

PROTOKOL

Den 8. december 2016 kl. 13:45 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

KF 0765 var mødt med bisidder advokat Mikael Bernhoft.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat Jon Lauritzen, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Martin Cumberland, advokat Steen Bech, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Niels Kahlke, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Morten Samuelsson, advokat Stine Gry Johannessen, advokat Søren Juul, advokat Søren Lund Rasmussen, advokat Asger Bagge-Jørgensen og advokat Knud Meden var mødt.

Advokat Arvid Andersen var mødt ved advokat Snorre A. Kehler, og advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat David Neutzsky-Wulff.

KF 0765 bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

KF 0765 blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var tilknyttet sikkerhedskontoret som sikkerhedskoordinator. Afhørtes kollega, KF 0764, og afhørte samarbejdede kort om besøget. Afhørte, der var kontakt-

person til den kinesiske ambassade, skulle introducere KF 0764 for kineserne. KF 0764 blev inddraget, fordi det var et statsbesøg, hvor Kongehuset formelt står som vært, og KF 0764 havde Kongehuset som sit område. Besøget var derfor KF 0764s ansvar. Afhørtes opgave var blot at bringe KF 0764 og kineserne sammen.

Generelt er det sådan op til et besøg, at Kinas ambassade kontakter afhørte og anmoder om et møde. På dette møde modtager afhørte informationer fra ambassaden. Afhørte modtog hverken fra Hoffet eller Udenrigsministeriet oplysninger om det kommende præsidentbesøg. Oplysningen om, at besøget ville finde sted, må derfor være kommet fra den kinesiske ambassade, medmindre KF 0764 har fået oplysningen fra Hoffet eller Udenrigsministeriet.

Afhørte har hos sin bisidder som forberedelse til afhøringen i dag på et tidspunkt læst KF 0764s notat af 12. februar 2016. Afhørte huskede ikke datoer for de møder, der er nævnt i notatet. Afhørte har deltaget i et møde på en restaurant på Vesterbrogade, i et møde på ambassaden og i endnu et møde på en restaurant. På det første møde deltog afhørte og KF 0764. Der deltog ikke andre fra PET. Det samme gjaldt mødet på ambassaden. Afhørte kunne kun huske ét møde på ambassaden. Når afhørte havde afsluttet sin opgave med at bringe KF 0764 og kineserne ordentlig sammen, skulle afhørte ikke deltage yderligere, og det gjorde han heller ikke.

Afhørte er ret sikker på, at han ikke deltog i mødet den 25. maj 2012 på Amalienborg.

Afhørte vidste med sikkerhed, at han ikke har deltaget i noget møde i Det Gule Palæ, hvor ambassaden i Beijing deltog via videolink, men han var bekendt med, at der har været et sådant møde. Han mente, at han har læst om mødet hos sin advokat eller et andet sted. Foreholdt at mødet ikke fremgår af bilagene fra kommissionen, oplyste afhørte, at hans kendskab til mødet kun kan være kommet fra enten KF 0764 eller fra et dokument, som afhørte har læst. Måske husker han det med Det Gule Palæ, fordi udspørgeren lige har nævnt det. KF 0764 og afhørte har i forbindelse med kommissionsafhøringerne talt om, at der blev afholdt i alt tre eller fire møder med kineserne. Det var naturligt, at de talte sammen, for de sidder lige ved siden af hinanden til hverdag. De har ikke afstemt forklaringer.

Det er formentlig afhørte, der har udarbejdet referatet fra mødet på den kinesiske ambassade den 15. maj 2012. Det gør han ofte, når han har holdt møder med ambassaden, men kun, hvis der sker noget særligt. Han laver ikke notater om telefonsamtaler. Når der kun foreligger ét referat fra de tre møder forud for besøget, skyldes det formentlig, at det var KF 0764, der skulle udarbejde referater. Afhørte vidste ikke, om KF 0764s område, Hoffet, har samme praksis som den, der er på afhørtes område, ambassaderne.

Kineserne var generelt meget nervøse for, om besøget forløb godt. Det var vigtigt for ambassademedarbejdernes karrierer. På mødet på ambassaden blev der ikke talt om æresbegreber, men kineserne pointerede som ved alle besøg, at de var nervøse for demonstranter. Hver gang svarer afhørte ved at henvise til grundloven, hvorefter demonstranter i Danmark gerne må blive både set og hørt. Det gjorde han også i dette tilfælde. Afhørte forsøgte ikke at ”skære hjørner”, da han omtalte retstilstanden for kineserne. Det lå ikke i det at være en god vært, at man holdt demonstranter ude af syne.

Normalt kommer kineserne med et dokument med ønsker om de sikkerhedsmæssige tiltag, der skal sættes i værk, for eksempel våbentilladelser til kinesiske sikkerhedsvagter. Sådanne dokumenter handler ikke om demonstranter. Kineserne udtrykker altid deres bekymring over mulige demonstranter mundtligt.

Afhørte var ude af sagen på dette tidspunkt og er derfor ret sikker på, at han ikke deltog i den arbejdsfrokost den 4. juni 2012 på ambassaden, der blev indkaldt til i mail af 31. maj 2012.

Afhørte deltog ikke i udarbejdelsen af PETs trusselvurdering for 2012. Han erindrede ikke, om han tidligere har set den. Efter afhørtes opfattelse kan man diskutere, om afsnittet om at ”tabe ansigt” hører hjemme i en trusselvurdering. Afhørte ville muligvis have medtaget det samme, men i en anden formulering, hvor man omtalte den sikkerhedsmæssige risiko, der lå i, at kinesiske sikkerhedsrepræsentanter så anderledes på demonstranter end dansk politi gjorde. Afhørte vidste ikke, hvorfor KF 0764 har formuleret sig som sket.

Kineserne havde på de møder, afhørte deltog i, alene givet udtryk for bekymring over, at demonstranter kom for tæt på. De anvendte ikke en vending svarende til at ”tabe ansigt”. Hele Asien bruger betegnelsen ”tabe ansigt”. Det er normalt afhørte, der udarbejder trusselvurderinger ved besøg fra Kina. Han formulerer det typisk sådan, at kineserne har udtrykt bekymring for demonstranter. Han havde ikke set lignende formuleringer i trusselvurderinger ved besøg fra andre asiatiske lande.

Bekymringen i trusselvurderingen for 2012 kan have noget med den mulige adfærd fra de kinesiske sikkerhedsvagter at gøre. Afhørte ville ikke gætte på, om det også kan have noget med andet at gøre. I trusselvurderingen for 2013 var kinesernes bekymring blot en faktuel oplysning til Københavns Politi.

Om Friis Arne Petersens mail af 10. maj 2012, hvori udtrykket ”tabe ansigt” anføres, oplyste afhørte, er det en faktuel oplysning om kinesisk kultur, som det er relevant at viderebringe. Om Claus Grubes svar af samme dag oplyste afhørte, at han ikke har

været i kontakt med Udenrigsministeriet om kinesernes sikkerhedsmæssige ønsker. I dag ville oplysningen om, at det var vigtigt ikke at ”tabe ansigt”, være medtaget i en sikkerhedsvurdering, men ikke i en trusselsvurdering.

Afhørte havde ikke dialog med Københavns Politi om indholdet af Københavns Politis operationsbefaling, og afhørte vidste ikke, om KF 0764 har haft en sådan dialog. Ved de besøg, som afhørte er ansvarlig for, er han løbende i dialog med Københavns Politi både pr. telefon, på skrift og på møder. Afhørte laver ikke notater fra sådanne møder. Der laves altid en skriftlig anbefaling hos PET, som sendes til politiet. Hvis Københavns Politi ønsker noget på skrift af afhørte, får de det.

Afhørte har adgang til Københavns Politis Beredskabsportal og har givet haft kendskab til indholdet af operationsbefalingerne i 2013 og 2014, inden briefingerne disse år. Sådanne operationsbefalinger bør hos PET blive journaliseret på PETs sag, Afhørte er ret sikker på, at det er sket i 2013 og 2014, men vidste ikke, om KF 0764 har journaliseret operationsbefalingen for 2012 på PETs sag herom.

Foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter KF 0764 telefonisk gav oplysning om, at Udenrigsministeriet havde meddelt, at der skulle indgås aftaler for 20 mia. kr., men at kineserne ville rejse hjem, hvis de så bannere eller flag, og at KF 0764 ikke ønskede at give denne oplysning skriftligt, oplyste afhørte, at han ikke kender Michael Dekker Poulsen. Han har svært ved at tro på Michael Dekker Poulsens forklaring. En menig medarbejder ved PET ville næppe tage en sådan beslutning. Både afhørte og KF 0764 er menige medarbejdere ved PET. KF 0764 har mange års erfaring og ville efter afhørtes opfattelse ikke have håndteret det på den måde. Det, som Michael Dekker Poulsen har forklaret om KF 0764s telefonopkald, er ikke foreneligt med den måde, afhørte arbejder på.

Afhørte deltog ikke i selve afviklingen af statsbesøget.

Afhørte bidrog ikke til svar til Folketinget og blev heller ikke bedt om det.

2013:

Det var et officielt besøg, og afhørte havde kontakten til den kinesiske ambassade omkring besøgets tilrettelæggelse. Besøget var afhørtes ansvar.

Om mail af 22. april 2013, fra afhørte til en medarbejder i Folketinget, hvorefter han *”lige har været til frokost med kineserne, der gjorde mig opmærksom på besøget. Det*

bliver mig der kommer til at arbejde med sagen her fra PET”, oplyste afhørte, at mailen blot bekræftede de oplysninger, som afhørte allerede havde.

Der har givet været afholdt møder med Folketinget, Kinas ambassade og muligvis en repræsentant fra Københavns Politi op til besøget.

Afhørte har helt givet deltaget i mødet den 8. maj 2013 med Bent Olsen, Københavns Politi, ambassaden og Udenrigsministeriet og også i stabsmødet den 22. maj 2013. På et sådan møde vil afhørte normalt gennemgå trusselsvurderingen og bekræfte det heri anførte.

Trusselsvurderingen i PETs anbefaling af 21. maj 2013 til politiet er afhørtes formulering. Den kinesiske bekymring var ekstra stor ved dette besøg, fordi formanden ankom på årsdagen for massakren på Den Himmelske Freds Plads. Afhørtes anbefalinger til Københavns Politi om sikkerhedsmæssige tiltag var ikke knyttet til kinesernes bekymring. Afhørte nævnte slet ikke, hvordan der skulle ageres overfor demonstrationer, fordi hverken Frit Tibet eller Falun Gong udgjorde en trussel. Det var vigtigt at give de faktuelle oplysninger til Københavns Politi på grund af risikoen for, at de kinesiske sikkerhedsfolk reagerede på en anden måde, end politiet er vant til. Oplysningen om demonstrationer har afhørte muligvis uddybet på et stabsmøde, herunder hvordan de kinesiske sikkerhedsfolk måske ville reagere.

Både afhørte og Kim Østergaard understregede på stabsmødet i Københavns Politi den 22. maj 2013, at det var vigtigt, at politiet overholdt grundloven, således at demonstranter fik lov til at demonstrere. Det indgik ikke som en overvejelse, at grundloven kunne gradbøjes. Kim Østergaard understregede på det kraftigste, at man skulle undgå episoder som de, der havde fundet sted i 2012. Det var fra avisartikler kendt, hvad der var sket i 2012, og han tror ikke, at der var mange politiledere, der ønskede en gentagelse.

Om internt PET-notat af 23. april 2014 vedrørende stabsmøde i Københavns Politi oplyste afhørte, at ledelsessekretariatet bad ham om at udarbejde dette notat. Det skulle benyttes til brug for svar til Folketingets Retsudvalg. Der var ingen speciel grund til, at kinesernes bekymring for demonstrationer ikke blev omtalt i notatet. Afhørte har formentlig skønnet, at det ikke var nødvendigt. Afhørte erindrede ikke spørgsmålets ordlyd, men hvis ikke afhørte havde svaret på det, der blev spurgt om, ville afhørte have fået notatet retur til rettelse. Afhørte svarede det, som han mente var korrekt. Afhørte drøftede ikke notatet med Lykke Sørensen og vidste ikke, hvem i PET Lykke Sørensen drøftede spørgsmålet med i øvrigt. Afhørte afleverede sit notat til en mandlig medarbejder i Lykke Sørensens afdeling. Afhørte har ikke set Justitsministeriets endelige svar til Folketinget.

2014:

Afhørtes rolle var den samme som i 2013. Nu var det Udenrigsministeriet, der var vært, og det var derfor Udenrigsministeriets Protokol, afhørte var i dialog med.

I 2014 kom kineserne med de sædvanlige bekymringer, men næppe med samme tyngde som i 2013, da besøget i 2014 ikke fandt sted på årsdagen for massakren på Den Himmelske Freds Plads.

Afhørte har givet deltaget i mindst ét stabsmøde i Københavns Politi. Mogens Lauridsens udtalelser på mødet i Operativ Stab den 13. maj 2014 er korrekt gengivet i referatet, hvor der står, at han *"pointerede vigtigheden af, at demonstranterne får plads til at ytre deres holdning under besøget."* Udtalelsen er også dækkende for den holdning, der var til demonstrationer i 2014. Man ville i Københavns Politi fortsat ikke udsættes for det samme som efter 2012-besøget. Afhørte har på stabsmødet sikkert nævnt kinesernes bekymringer, for kineserne nævnte deres bekymring hver gang, der var besøg. Afhørte kunne ikke udtale sig om, hvorvidt Københavns Politi handlede ukorrekt i 2012 og 2013. Han mente ikke, at Københavns Politi kunne have valgt forkerte strategier på grund af formuleringerne i PETs trusselsvurderinger. Når kinesernes bekymringer ikke blev nævnt i trusselsvurderingen for 2014, var det sikkert, fordi kinesernes bekymring ikke var helt så stor som i 2013. Afhørte vidste det ikke.

Om begivenhederne ved Det kinesiske Kulturhus oplyste afhørte, at operationslederen orienterede afhørte om, at der var en person inde i huset, og at denne person ønskede at lave en happening. Afhørte fandt journalisten og tog ham med ned til værten, der var den kinesiske kulturattache. Radio24syv havde fået akkreditering til en kvindelig journalist, men ikke til den pågældende mandlige journalist. Værten bad afhørte bortvise ham, og afhørte fulgte ham til døren.

Mødet afsluttet kl. 15:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 9. december 2016 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Michael Dekker Poulsen var mødt med bisidder advokat Niels Kahlke.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Poul Heidmann og advokat Steen Bech var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Hans Kjellund, og advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Jakob S. Hedegaard.

Michael Dekker Poulsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Michael Dekker Poulsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte forklarede, at han i 2012 gjorde tjeneste i Københavns Politi, OPA, Plan/Sikkerhed og Analyse, i et kompetenceudviklingsforløb. Han var politiassistent.

Afhørte blev koblet på opgaven med det kinesiske statsbesøg som planskriver og deltog i møderne i driftsstaben. Han kan ikke i dag sige, hvor mange møder der blev af-

holdt. Foreholdt sin forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed passer det meget godt, at antallet af møder var over fire.

Den 9. maj 2012 indkaldte Steffen Sørensen, Københavns Politi, til stabsmøde den næste dag. Muligvis var afhørte kort forinden af Harpsø eller Steffen Sørensen blevet orienteret om, at afhørte skulle være planskriver. Mødet blev først afholdt 11. maj 2012. Afhørte ville tro, at det var det første stabsmøde. Afhørte kunne ikke huske, hvem der deltog, men det ville være oplagt at både Claus Hjelm Olsen og Mogens Lauridsen deltog, måske også Bent Olsen, Steffen Sørensen og en eller to medarbejdere fra PET, men det er blot noget, afhørte ræsonnerer sig frem til. Københavns Politi har med stor sandsynlighed modtaget opgaven fra PET. Hoffet og Udenrigsministeriet kontakter ikke Københavns Politi direkte. Afhørte huskede ikke, hvem fra PET der deltog i det første stabsmøde.

Foreholdt sin forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed fastholdt afhørte, at han ikke kunne huske det indledende møde. Han har til Den Uafhængige Politiklagemyndighed blot forklaret ud fra det, der er normalt. Det ville ikke give ret god mening at afholde første stabsmøde uden deltagelse af den myndighed, der havde givet opgaven.

Der blev i perioden indtil besøget afholdt flere stabsmøder. Mødefrekvensen blev højere, efterhånden som besøget nærmere sig, fordi programmet løbende blev ændret.

Afhørte kunne ikke huske, hvornår den afsluttende briefing i Gedestalden fandt sted, men det må have været på det tidspunkt, der står i sidste udgave af operationsbefalingen. Afhørte deltog, men sagde intet. Det var Claus Hjelm Olsen, der briefede. Chefpolitiinspektør Jørn Aabye var ikke til stede. Afhørte kunne ikke huske, om Bent Olsen eller Mogens Lauridsen deltog. PET deltog ved KF 0764 og måske en yderligere medarbejder, som afhørte ikke huskede navnet på. Alle indsatslederne var der. Claus Hjelm Olsen gennemgik næsten hele operationsbefalingen. Indsatslederne vil typisk have medbragt operationsbefalingen til en sådan briefing. KF 0764 tog ikke ordet under briefing, og der blev ikke stillet afklarende spørgsmål til ham.

Afhørte udarbejdede operationsbefalingen blandt andet ud fra notater på stabsmøderne og input fra PET. Afhørte samlede sine inputs i udkast til en operationsbefaling og forelagde dem for Claus Hjelm Olsen. Det skete ved, at afhørte sendte udkastene til operationsbefalinger med ændringer til Claus Hjelm Olsen i en mail, hvori han skrev ”Forslag til ... udgave.”. Tilrettelserne til operationsbefalingen skete typisk på stabsmøderne.

Afhørte huskede ikke, hvem der deltog i stabsmøderne. KF 0764 og Mogens Bendiks Knudsen har deltaget i mange af møderne, PET deltog måske i alle møderne. Afhørte og Claus Hjelm Olsen deltog hver gang.

Afhørte tog håndskrevne notater fra mødet og førte det over i operationsbefalingen. I dag er notaterne makuleret. Det samme gælder afhørtes håndskrevne tilføjelser på de printede udgaver af operationsbefalingen, som han medbragte til møderne.

Hjelm Olsen definerede opgaverne ud fra PETs anbefalinger. De af de operationsansvarlige, der deltog i møderne, kunne have afklarende spørgsmål. Henrik Oryé, der var Lima 1, deltog efter afhørtes erindring ikke i stabsmøderne. En taktisk leder fra PET deltog i et af møderne.

På stabsmøderne forelå PETs trusselsvurdering om, at det var vigtigt, at kineserne ikke ”tabte ansigt”. Denne oplysning medførte, at man talte om at køre ad alternative ruter, men det medførte ikke, at man specifikt drøftede, hvordan der skulle ageres overfor demonstranter, og heller ikke hvad der nærmere lå i denne del af trusselsvurderingen. PET omtalte det ikke på møderne. Afhørte erindrede heller ikke, at der blev talt om at skærme præsidenten. Afhørte kunne ikke huske, om kinesernes bekymring blev drøftet. Men det blev drøftet på tomandshånd blandt medarbejderne.

På et tidspunkt kontaktede afhørte KF 0764 pr. sms og spurgte, om der var noget nyt. Afhørte vidste, at KF 0764 havde været til møde i Udenrigsministeriet. KF 0764 sms'ede tilbage: ”Jeg har noget. Det tager vi over telefonen.” Da KF 0764 senere ringede til afhørte, oplyste han, at han på et møde i Udenrigsministeriet havde fået at vide, at ”nu kom de”, og at der skulle underskrives aftaler for 20 mia. kr. KF 0764 sagde også, at hvis de så et tibetansk flag eller blev krænket, kunne man godt regne med, at de ville tage hjem igen. Det virkede ikke, som om kineserne var specielt interesseret i at besøge Danmark. Det var blot en mellemlanding. Telefonsamtalen med KF 0764 fandt sted relativ sent i forløbet. Det var efter udarbejdelsen af 1. udgave af operationsbefalingen, dateret 10. maj 2012. Afhørte vil mene, at denne datering er korrekt. Det er i hvert fald den dag, afhørte har oprettet dokumentet, måske som et helt åbent arbejdsdokument. Det var kun, når operationsbefalingen blev sendt til nogen, at udgavenummeret ændrede sig. Der kan være kommet tilføjelser til mens dokumentet stadig hed 1. udgave. Afhørte fik ikke at vide, hvor i Udenrigsministeriet KF 0764 havde været til møde. Mødet blev afholdt samme dag som telefonsamtalen. Opringningen var information til afhørte. Oplysningerne gav et billede af, hvad der var vigtigt for medarbejderne i Udenrigsministeriet. PET havde efter afhørtes opfattelse ingen holdning til det oplyste. For Københavns Politi var oplysningen blot en konstatering af, at hvis kineserne så flag eller blev krænket, så ville de rejse igen. Af-

hørte bad ikke under telefonsamtalen om at få oplysningen skriftligt. Det var allerede da KF 0764 sms'ede som svar på afhørtes sms, at han oplyste, at han ville drøfte det mundtligt. Da afhørte fik KF 0764s sms, vidste afhørte således ikke, hvilke oplysninger der var tale om. Afhørte ville mene, at han gav oplysningerne fra telefonsamtalen med KF 0764 videre til Claus Hjelm Olsen. Det ville i hvert fald have været oplagt. Det er formentlig sket mundtligt.

Det var afhørtes klare billede, at grunden til, at KF 0764 ville tale om det i telefonen, var, at han ikke ville have det på skrift, og det gjorde indtryk på afhørte. Afhørte havde ikke tidligere oplevet, der var oplysninger fra politimedarbejdere, man ikke kunne få på skrift. Det var for afhørte underligt, at præsidenten ikke måtte se demonstrationer, når han kom til det frieste demokrati i verden. Nogle gange koster det, at have holdninger.

Afhørte og KF 0764 havde mange andre samtaler, blandt andet om programmet og om, at en demonstration blev flyttet fra Rådhuspladsen til Højbro Plads. Dette blev godkendt af KF 0764. Det er ikke sædvanligt, at PET inddrages i sådanne spørgsmål. Det var Claus Hjelm Olsen, der bad afhørte indhente samtykke fra PET. Afhørte havde ingen bemærkninger til, at KF 0764 har forklaret for kommissionen, at han ikke husker at have talt med afhørte. De havde jævnlig dialog, fordi programmet blev ændret rigtig mange gange. Det var for afhørte normalt, at PET gik til afhørte og ikke direkte til Claus Hjelm Olsen. Afhørte vidste ikke, om der har været direkte samtaler mellem KF 0764 og Claus Hjelm Olsen.

Om PETs trusselvurdering i brev af 5. juni 2012 oplyste afhørte, at PET inden det første stabsmøde enten har sendt en forudgående mail med en trusselvurdering eller har haft trusselvurderingen med i notatform. Afhørte kunne ikke huske det. Det var derfor, at afhørte allerede i 1. udgaven af operationsbefalingen ordret kunne gengive PETs trusselvurdering. Det anførte i operationsbefalingen er ikke noget, afhørte har gættet sig til. Hvis han ikke havde modtaget en sådan forudgående trusselvurdering fra PET, ville feltet have været blankt i det første udkast til operationsbefaling.

Indkvarteringsstedet lå ikke fast, da afhørte oprettede 1. udgaven af operationsbefalingen. Han startede i hvert fald på at udarbejde denne udgave den 10. maj 2012. Afhørte gik ud fra, at overnatning skulle ske på Amalienborg. Objekterne anført i PETs brev af 5. juni 2012 passer med det, der blev de endelige objekter.

Om operationsbefalingens 2. udgave, dateret 10. maj 2012, oplyste afhørte, at dateringen er forkert. Afhørte glemte at rette dateringen. Afhørte kunne ikke i dag sige, hvornår 2. udgaven forelå. Foreholdt afhørtes mail af 30. maj 2012 til Mogens Laurid-

sen og Claus Hjelm Olsen m.fl., oplyste afhørte, at denne mail var vedhæftet 1. udgave af operationsbefalingen.

Vedrørende afhørtes mail af 7. juni 2012 til Claus Hjelm Olsen, Bent Olsen og indsatslederne, hvorefter operationsbefalingen lå på Beredskabsportalen, vidste afhørte ikke, hvilken udgave det var, der den dag blev lagt på Beredskabsportalen.

Afhørte fik herefter forevist mail af 8. juni 2012 fra afhørte til Mogens Lauridsen, Claus Hjelm Olsen, indsatslederne samt KF 0764 og PETs medarbejder fra aktionsstyrken, hvorefter der er lagt en ny operationsbefaling på Beredskabsportalen. Afhørte erindrede ikke denne mail, men oplyste, at ”en ny” operationsbefaling nok må være en ny udgave.

Om mail af 13. juni 2012 fra afhørte, hvorefter 4. udgave af operationsbefalingen er lagt på Beredskabsportalen, forklarede afhørte, at det er nærliggende at antage, at 2. udgaven er sendt med mail af 7. juni 2012, og at 3. udgaven er sendt med mail af 8. juni 2012. Afhørte vidste dog fortsat ikke, hvornår 2. udgaven er blevet oprettet. Han kan sagtens løbende have skrevet på dokumentet.

Om operationsbefalingens afsnit 1.1 strategi, hvorefter ”*Det er den strategiske hensigt at politiet med baggrund i den aktuelle trusselvurdering medvirker til besøgets gennemførelse, ved iværksættelse af en afpasset offensiv og fleksibel indsats, orienteret mod sikkerhedsmæssige forhold i forbindelse med besøget, samt mod eventuelle demonstrationer*”, forklarede afhørte, at det blot betyder, at man selv skal styre begivenhedernes gang og være klar til at sætte ind. At agere ”offensivt” er ressourcetungt.

Tilføjjelsen i operationsbefalingens afsnit 3.0, manøvreide, om at ”*Politiaktion 04-01 foretager patruljering/opklaring ved objekter og eskorteruter, og sikrer at evt. demonstranter ikke kan ses fra eskorten og objekter, ligesom de ej heller skal have mulighed for at bringe sig i en position som er synlig fra eskorteruten og objekter*”, er kommet til ved afhørtes mail af 7. juni 2012, jf. det tidligere forklarede. Meningen var, at man skulle kunne komme sikkert ad eskorteruten og frem til objekterne uden at blive forstyrret. At demonstranter ikke måtte kunne ses betyder, at det skulle meddeles til KSN, hvis der var demonstranter på ruten. Det gjaldt både demonstranter langs ruten og ved objekterne. Afhørte hæftede sig ikke ved det dengang, men i dag ser det usædvanligt ud. Hvis man læser det for første gang, kan man godt læse det, som om at demonstranter ikke må være synlige hverken langs ruten eller ved objekterne. Afsnittet er formuleret af afhørte, men indholdet var ikke noget, afhørte selv havde fundet på. Det må være noget, afhørte har trukket ud af en samtale på et stabsmøde. Det kan også være noget, afhørte har fået at vide, at han skulle skrive ind. Afhørte kunne ikke huske det. Afhørte har ikke set lignende formuleringer i andre operationsbefalinger.

Afhørte troede, men var ikke sikker på, at det er sagt på et stabsmøde. Det er noget, der stammer fra et input, som afhørte har fået. Det stammer ikke fra PET. Det havde afhørte i hvert fald svært ved at forestille sig. PET kommer med trusselsvurderinger. De blander sig ikke i det rent operationelle, der drøftes på stabsmøder.

Det anførte må derfor komme fra operationsledelsen i Københavns Politi. Afhørte kunne ikke huske, om det stammede fra Claus Hjelm Olsen. Afhørte ville tro, at det havde betydning for ledelsen i Københavns Politi, at det kom med. Ellers var det ikke blevet skrevet ind.

Foreholdt sin forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed er det korrekt, at ledelsen i Københavns Politi var tegnet af Mogens Lauridsen og Claus Hjelm Olsen. Afhørte kunne ikke komme det nærmere. Det var Claus Hjelm Olsen og Mogens Lauridsen, der havde henholdsvis det operationelle og det strategiske ansvar. Afhørte havde svært ved at forestille sig, at deres chef, chefpolitiinspektør Jørn Aabye, har været inde over. Afhørte kunne ikke huske, at Mogens Lauridsen og Claus Hjelm Olsen skulle have sagt til afhørte, at det skulle skrives ind.

Foreholdt citat af Claus Hjelm Olsens forklaring gengivet i afhørtes forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, og hvorefter Claus Hjelm Olsen først i 2015 blev bekendt med nævnte passus og ikke ved, hvordan det er kommet ind i operationsbefalingen, oplyste afhørte, at det er besynderligt, hvis ikke Claus Hjelm Olsen som operationens leder i 2012 har sat sig nøje ind i indholdet af operationsbefalingen. Afhørte vidste, at han har sendt operationsbefalinger og taktiske befalinger til Claus Hjelm Olsen. Han har også sendt dem til Claus Hjelm Olsens privatmail, når Claus Hjelm Olsen sad hjemme og arbejdede. Det er korrekt, når afhørte til Den Uafhængige Politiklagemyndighed har forklaret, at Claus Hjelm Olsens forklaring ikke kan være rigtig. Afhørte betragter operationsbefalingen som Claus Hjelm Olsens værk. Afhørte kunne forestille sig, at Claus Hjelm Olsen ville løse aktionen så godt som muligt, således at Danmark kunne fremstå som den gode vært. Det kan sagtens hænge sammen med oplysningen om handelsaftaler til en værdi af 20 mia. kr. Afhørte troede også, at det anførte var i Udenrigsministeriets interesse.

Foreholdt citat af Mogens Lauridsens forklaring gengivet i afhørtes forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter PET på det indledende stabsmøde gjorde rede for kinesernes bekymringer med hensyn til demonstranter, og at dette stabsmøde var det eneste, Mogens Lauridsen deltog i, oplyste afhørte, at han ikke huskede, om Mogens Lauridsen deltog i stabsmøderne overhovedet, men Claus Hjelm Olsen og Mogens Lauridsen sad lige ved siden af hinanden til daglig, og det var afhørtes indtryk, at de talte meget sammen.

Op til besøget var stemningen sådan, at opgaven skulle løses godt. Der var ingen grund til at krænke præsidenten. Danmark skulle være en god vært. Det kunne for eksempel klares ved at køre ad alternative ruter. Afhørte huskede ikke, om det blev drøftet af fjerne demonstranter.

Om operationsbefalingens trin 2 – Indsatsfasen, hvor det for politiaktion 02-01 er anført, at *”Politiaktionen planlægger for at kunne håndtere pludseligt opståede demonstrationer, eller uroligheder, ligesom politiaktioner skal planlægge for at kunne støtter øvrige politiaktioner efter KSN’s anvisninger. Politiaktionen er ansvarlig for at der føres tilsyn med anmeldt demonstrationer. Derudover er politiaktionen ansvarlig for koordinering af politiaktionerne 02-11, 04-01 og egen aktion”*, oplyste afhørte, at Henrik Oryé havde ansvaret for Operationel Reserve, der ikke havde nogen særlig opgave. Han skulle støtte andre aktioner og holde øje med demonstrationer. Hvis det var nødvendigt at samarbejde med politiaktionerne 02-11 og 04-01, var Oryé den samlede indsatsleder.

De taktiske befalinger blev af indsatslederne sendt til afhørte, der læste dem og sandsynligvis har sendt dem videre til Claus Hjelm Olsen og derefter lagt dem på Beredskabsportalen. Afhørte tjekkede, at der ikke var anført noget, der var i strid med det, der var anført i operationsbefalingen omkring vedkommende politiaktion, og for at sikre, at opgaven var udfyldt. Hvis der i en taktisk befaling var beskrevet en opgave, som ikke fremgik af operationsbefalingen, ville afhørte have orienteret Claus Hjelm Olsen om det. Afhørte erindrede ikke at have fået nogen reaktioner fra Claus Hjelm Olsen. Indsatslederne ville typisk have operationsbefalingen, når de udarbejdede de taktiske befalinger, eller også har de fået tilsvarende information på et stabsmøde. Det er operationsbefalingen, der er det reelle grundlag for de enkelte politiaktioner.

Om taktisk befaling for politiaktion 04-01 ”opklaring/sektorpatrulje” af 10. juni 2012, hvor det under 2.0 Opgave fremgår, at *”Politiaktion 04-01 foretager patruljering/opklaring ved objekter og eskorteruter, og sikrer at evt. banner, demonstranter ikke kan ses fra eskorten og objekter, ligesom de ej heller skal have mulighed for at bringe sig i en position som er synlig for eskorteruten og objekter”*, oplyste afhørte, at han ikke vidste, hvorfor ordet ”banner” er tilføjet i forhold til det, der er anført i operationsbefalingen. Afhørte bemærkede det ikke i 2012. Afhørte skrev blot tilbage til Mikkel Brogaard, at ”Kinamanden” var en spøjs formulering. De drøftede ikke, at ”banner” var tilføjet. Afhørte erindrede heller ikke at have talt med Claus Hjelm Olsen om det. Afhørte vidste ikke, om det er normalt med en sådan tilføjelse. Det lå over hele operationen, at demonstranter ikke måtte være synlige. Det vidste alle. Det var i hvert fald den stemning, der var over det hele. Afhørte kunne ikke sige, hvorfra denne stemning stammede.

Om den taktiske befaling for politiaktion 02-11, afsnit 3.3, Fælles Bestemmelser, hvorefter ”*Det indskærpes, at der SKAL afgives melding til Indsatslederen/Objektlederen/KSN: – når der sker begivenheder/konstateres forhold, som skønnes at have betydning for opgaveløsningen af det samlede arrangement for eksempel: Personale fra den kinesiske ambassade i København har udtalt, at man fra kinesisk side er meget bekymret for, at der skulle vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med præsidentens besøg. Det er PET’s opfattelse, at kineserne ikke er bekymret for præsidentens sikkerhed under opholdet i Danmark, men det er meget afgørende for dem, at ”de ikke taber ansigt” ved konfrontationer med demonstrationer eller lignende*”, oplyste afhørte, at han mente, at det er kopieret fra trusselsvurderingen. Afhørte vidste ikke, hvorfor det er kommet med i den taktiske befaling. Det må have været meget vigtigt for den, der skrev denne taktiske befaling.

Afhørte gik ikke til ledelsen med sin viden om politiets ageren i forbindelse med medieomtalen. Han havde ikke bemærket, at den officielle holdning var, at der ikke var nogen generel instruks om, hvordan der skulle ageres overfor demonstranter. Det var grundlæggende viden i Københavns Politi, at der udarbejdes operationsbefalinger for den slags opgaver. Senere undrede afhørte sig over, at han først meget sent blev indkaldt til afhøring i Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Hans navn stod jo på operationsbefalingen.

Mødet afsluttet kl. 10:35.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 9. december 2016 kl. 10:50 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Thomas Tarpgaard var mødt med bisidder advokat Henrik Hougaard.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Niels Kahlke, advokat Noaman Azzouzi, advokat Poul Heidmann og advokat Steen Bech var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Hans Kjellund, og advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Jakob S. Hedegaard.

Advokat Birgitte Skjødt og advokat Søren Lund Rasmussen mødte kl. 11:00.

Thomas Tarpgaard bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Thomas Tarpgaard blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2013:

Afhørte gjorde tjeneste i færdselsafdelingen, motorcykel-sektionen, ved Københavns Politi. Han var indsatsleder på eskorten og hans kaldenavn var Mike Lima.

Afhørte har deltaget i nogle, men ikke alle møder i OPA. PET var også repræsenteret. Afhørte var mindst én gang til møde hos PET.

Afhørte erindrede ikke, om han deltog i stabsmødet i OPA den 2. maj 2013 kl. 9.00. Mødet fremgår ikke af hans kalender.

Afhørte erindrede ikke at have haft møder med Udenrigsministeriet, så afhørte har nok ikke deltaget i mødet 8. maj 2013 med deltagelse af PET, ambassaden og Udenrigsministeriet.

Afhørte var på grund af kursus forhindret i at deltage i stabsmøde den 22. maj 2013 kl. 9.00. Han sendte vistnok en kollega, Glenn Andersen, der var holdlederassistent i færdselsafdelingen.

Om Kim Lykke Østergaards mail af 21. maj 2013 mail til Jørgen Skov, cc. Anders Ellegaard, hvori det hedder: ”... Jeg har tilladt mig også at fremkomme med en strategi, som du naturligvis har det fulde ansvar for. Så evt. ændringer du måtte have vil blive iværksat. ... Samtidig må du MEGET gerne give et besyv med omkring håndteringen af evt. demonstrationer, idet sidst vi havde besøg af en højtstående kineser var der forholdsordre om, at demonstrationer og lign. absolut ikke måtte kunne ses fra eskorten eller ved objekter!!! En restriktion, der mig bekendt blev overholdt og nærmest nidkært med anvendelse af den fornødne magt. ...”, og det fremsendte forslag til strategi, hvorefter ”Det sikres, at evt. demonstrationer ikke griber forstyrrende ind i planlagte arrangementer for besøget”, oplyste afhørte, at han ikke havde erindring om, hvordan han havde opfattet besøget i 2012. Han vidste et eller andet om 2012-forløbet fra snak i organisationen og fra avislæsning, men han koncentrerede sig om det kommende besøg i 2013, og han har haft mange kørsler med VIP’er.

Afhørte deltog ikke i mødet på ambassaden den 23. maj 2013.

Afhørte kan hverken be- eller afkræfte det, der er anført i PETs notat af 23. april 2014 om et stabsmøde i Københavns Politi, og hvoraf fremgår, at ”KØ understregede under mødet overfor alle mødedeltager, at alle lovlige demonstrationer skulle have lov at passere, idet man ikke ønskede gentagelse af klagerne fra demonstranterne under statsbesøget året før.”

Afhørte har givet været til stede under briefinggen den 3. juni 2013 kl. 13.00 i Gedestalden på Politigården, for alle taktiske ledere skal deltage i den sidste briefing inden et besøg, men han huskede det ikke. Han huskede intet om Kim Østergaards briefing. Det var et standardbesøg blandt mange andre, og han erindrede ikke, at denne sidste briefing skulle være anderledes end andre.

Om PETs anbefaling til konkrete politimæssige sikkerhedsforanstaltninger af 21. maj 2013 til OPA-erne i Københavns Politi m.fl., hvor det fremgår: *”Trusselsvurdering: Politiets Efterretningstjeneste er ikke i besiddelse af oplysninger om konkrete trusler mod Kina’s Formand for CPPCC eller besøget i øvrigt. ... Personale på den kinesiske ambassade har udtalt, at man nærer stor bekymring for, at der skal vise sig demonstrationer eller lignende i forbindelse med Formandens besøg. På den baggrund anbefales følgende konkrete politimæssige sikkerhedstiltag iværksat”*, forklarede afhørte, at han overførte trusselsvurderingen til sin taktiske befaling. Kinesernes bekymring gav ikke afhørte anledning til overvejelser. Oplysningen om, at besøget fandt sted på årsdagen for begivenhederne på Den Himmelske Freds Plads, indikerede blot, at der kunne være flere demonstrationer end forventet. For afhørte betød det bare, at det kunne blive nødvendigt for sikkerhedskorpen at køre ad alternative ruter for at sikre, at de kunne komme frem. En sikkerhedskorte må ud fra en rent sikkerhedsmæssig vurdering aldrig holde stille. Forriderne, der var PET-medarbejdere, gav meldinger til KSN, der meldte tilbage til afhørte, hvad der skulle ske, herunder hvad der skulle ske, hvis der kun var en enkelt demonstrant eller to. Når først afhørte kom frem, ville det måske være sent at handle.

Afhørte havde ingen kommentarer til operationsbefalingens indhold. Det står rimelig klart i operationsbefalingen, hvad opgaven var, og hans opfattelse af, hvad der skulle ske, er formuleret i hans taktiske befaling.

Vedrørende afhørtes taktiske befaling, afsnit 2.0 Opgaven, hvori er anført: *”Det er ligeledes opgaven at undgå, at demonstrationer, bannere m.m. kan ses på ruten af den kinesiske formand. Dette gøres ved at køre alternative ruter, også udover de allerede planlagte. Det er ligeledes opgaven at kunne ankomme til Hotellet ved indgangen mod vandet”*, og oplyst om at en tilsvarende formulering ikke fremgår af operationsbefalingen, oplyste afhørte, at det anførte under ”Opgaven” er afhørtes opfattelse af sin opgave. Opfattelsen har afhørte fået på de møder, han deltog i, og fra informationer, han har modtaget i øvrigt. Han kan ikke huske, hvorfra han har de enkelte informationer. Afhørte havde ingen speciel holdning til bannere. Han skulle blot kunne stå inde for sikkerheden. Det er ikke nogen stor ting for ham at køre en anden vej, så den besøgende ikke kunne se bannere, når blot sikkerheden var i orden. Afhørte kopierede strategien fra operationsbefalingen til sin taktiske befaling. Strategien blev ændret i operationsbefalingens 8. udgave, men afhørte fik det ikke overført til sin taktiske befaling. Det fik dog ingen betydning for afhørtes opgave. Den blev løst, som det fremgår af radiokommunikationen. Hvis det anførte var forkert, forventede afhørte, at det blev rettet, inden de gik i gang. Afhørte indsendte sin taktiske befaling til OPA.

Foreholdt sin egen afhøring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter det ikke specifikt blev sagt, at der var en generel instruks om at undgå demonstranter,

men at hans opfattelse var, at det lå som en dyne over hele besøget, bekræftede afhørte, at dette var tilfældet. Det var da også i overensstemmelse hermed, at alle agerede. Det er korrekt, at afhørte ikke kan huske, hvorfra han havde denne opfattelse. For afhørte var det blot et besøg blandt mange andre. Der var ikke noget, der stak ud for afhørte.

Afhørte briefede egne folk hver morgen under besøget. Han huskede ikke i dag, hvad han sagde, men han briefede altid ud fra den taktiske befaling, som også de enkelte MC'er havde, og som han forventede, at de havde læst.

Foreholdt Per Ole Knudsens forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter afhørte briefede om, at demonstranter og flag ikke måtte ses, og at det skulle sikres ved at køre alternative ruter eller afskærme demonstranter, kunne afhørte ikke huske at have briefet sådan, men det passer meget godt med opgaveformuleringen i afhørtes taktiske befaling. Afhørtes politiaktion har normalt intet med demonstranter at gøre.

Foreholdt Michael Rittmeyers forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter afhørte briefede om, at der skulle køres ad alternative ruter for at undgå demonstranter, og hvis et møde med demonstranter alligevel ikke kunne undgås, skulle demonstranterne skærmes af, så demonstranterne var mindst muligt synlige, samt at dette var en usædvanlig briefing for en eskorte, oplyste afhørte, at han ikke kunne huske, hvad han briefede herom. Han havde dog ingen grund til at tro, at det, Rittmeyer har forklaret, ikke skulle være sandt.

Foreholdt Kristian Eisenhards forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter afhørte ved briefing havde sagt, at kineserne ikke kunne tåle at se gule flag, muligvis ved brug af formuleringen, "at formanden for det kinesiske Folkeråd fik knopper at de gule flag", og at dette var en atypisk måde at briefe på, oplyste afhørte, at han godt kan have sagt det anførte på sin briefing. For ham var det lidt det samme som "at tabe ansigt".

Afhørte kunne ikke huske, hvad han tænkte under sin samtale med KSN, (lydfil 183335), hvoraf fremgår: *"Mike Lima: KSN KSN. Blot - at vi skulle helst ikke passere en bus, hvor der ryger et banner op i ruden om et eller andet. Men det må I styre fra KSN's side, hvad I vil have os til. Ellers kører vi bare som planlagt rute."*, men det understreger meget godt, hvad han fornemmede, at opgaven var, og at det var KSN, der skulle træffe beslutning om, hvad der skulle ske.

Afhørte fik i forbindelse med opgaven ved Avedøreværket at vide, at en gruppevogn ikke kunne nå at fjerne en mand med et flag. Afhørte vidste ikke, hvorfor han skulle

fjernes. Afhørte, der på det tidspunkt var så tæt på, at han kun havde 10-20 sekunder til at reagere, besluttede at afskærme manden med en motorcyklist. ”Pakke ind”, (lydfil 150248) betyder blot, at motorcyklen skulle køre tæt på, så manden ikke kunne træde ud på vejbanen. Det var for sent for afhørte at foretage en sikkerhedsvurdering, og afhørte vidste bare, at manden skulle have været fjernet, men at dette ikke var nået. Det er KSNs beslutning, at han skulle fjernes. Afhørte vidste ikke hvorfor, selvom han måske nok kan have haft en gisning.

Afhørte har ikke leveret noget skriftligt til brug for Kim Lykke Østergaards redegørelse af 7. juni 2013, men har muligvis haft uformelle samtaler med ham. Afhørte vidste det ikke.

Om det i redegørelsen anførte, hvorefter: *”Med hensyn til beføjelser eller retningslinjer før operationen har jeg på intet tidspunkt modtaget noget som helst om, at evt. demonstrationer eller lign. ikke måtte være synlige eller andre specifikke tiltag jeg skulle efterkomme. Planlægningen er foretaget ud fra den udstukne strategi”*, oplyste afhørte, at han ikke kunne huske, hvad der blev talt om, men at han kunne se, hvordan politiet agerede. Al kommunikation er foregået åbent over politiradioen, og KSN havde haft mulighed for at få dem tilbage på ret spor, hvis indsatslederne var på vej ud ad et galt spor.

Om artiklen i Jyllands-Posten den 2. marts 2014, hvor Mogens Lauridsen afviser, at der forud for de kinesiske besøg blev givet en overordnet instruks om at slå ned på flag og citeres således: *”Der var ikke en officiel politik om at holde demonstranter med tibetanske flag væk fra ruten, da den daværende kinesiske præsident, Hu Jintao, besøgte København i 2012, eller da Yu Zhengscheng besøgte København i 2013”*, oplyste afhørte, at der i 2013 var anviste demonstrationssteder ved objekterne. Det lå som en dyne over besøget, hvordan der skulle ageres overfor demonstranter, og at de måske gjorde det på en lidt anden måde, end de plejede. Afhørte vidste ikke, om man kunne kalde det en officiel politik. Man kan godt sige, at den var uofficiel. Afhørte kunne hverken huske, om det er blevet sagt som en specifik ordre, eller om det ikke er. Faktum er imidlertid, at demonstranter blev behandlet ens ved de forskellige objekter.

Mødet afsluttet kl. 11:40.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 9. december 2016 kl. 11:50 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mads Kjeldsen var mødt med bisidder advokat Noamann Azzouzi.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Birgitte Skjødt, advokat Bjarke Vejby, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Niels Kahlke, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Hans Kjellund, og advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Jakob S. Hedegaard.

Mads Kjeldsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Mads Kjeldsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og med at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i maj-juni 2012 ambassadesekretær på ambassaden i Beijing. Det var han indtil slutningen af juni 2014. Afhørte var i den politiske afdeling med ansvar for indenrigs- og udenrigspolitik. Friis Arne Petersen var ambassadør i hele perioden.

Søren Jacobsen var souschef, og der var to andre ambassadesekretærer. Afhørte befandt sig i Beijing under alle tre besøg.

I 2012 havde afhørte opgaver i forbindelse med den konkrete programlægning. Han har også udarbejdet baggrundsnotater til brug for ministerierne i Danmark.

Afhørte modtog mailen af 11. oktober 2011 fra Søren Jacobsen og Friis Arne Petersen til blandt andre Claus Grube og afhørte, hvori omtales et muligt besøg i november (2011) af præsident Hu Jintao, til orientering. Verbalnoten fra 2009, der omtales i mailen, stadfæstede Danmarks politik overfor Kina efter, at statsminister Lars Løkke Rasmussen havde haft møde med Dalai Lama tidligere samme år. Verbalnoten fastslog Danmarks ét Kina-politik, hvorefter Danmark anerkender, at Kina er én stat, der inkluderer blandt andet Tibet, og at staten er repræsenteret af regeringen i Beijing.

Om mail af 8. maj 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre Claus Grube, Statsministeriet, Kongehuset, Friis Arne Petersen og en række medarbejdere i Udenrigsministeriet, herunder afhørte, hvori omtales, at departementschefen den 8. maj 2012 havde en samtale med ambassadør Li, som denne med kort varsel havde anmodet om, og hvori Li meddelte at Hu Jintao ville komme på statsbesøg, oplyste afhørte, at Nis Lauge Gellert var teamleder for Nordøstasien-teamet i Udenrigsministeriets departement. Afhørte ville tro, at Li, der var nytiltrådt som ambassadør i Danmark, er den samme som den tidligere kinesiske europaminister. Afhørte deltog ikke samtalen med Li, men der var parallelle møder i Beijing.

Kinas synspunkt fremgår efter afhørtes opfattelse meget klart af mailen. Kina ønsker grundlæggende ikke protibetanske demonstrationer, og sådanne demonstrationer må i hvert fald ikke udgøre en fare for et besøgs gennemførelse. Kina ved dog godt, at sådanne demonstrationer finder sted, når repræsentanter for Kina besøger forskellige lande. Synspunktet medførte ikke drøftelser på ambassaden i Beijing i 2012.

Afhørte var i Beijing og deltog ikke i den kinesiske fortrops besøg i København senere i maj 2012.

Afhørte huskede ikke, om han deltog i en videokonference onsdag den 9. maj 2012, men det kan han godt have gjort. Ambassadøren og Søren Jacobsen samt handelsråden fra ambassaden har givet deltaget. Departementets deltagere kendte afhørte ikke, men det vil typisk være på kontorchefniveau og ikke højere, selvom ambassadøren deltog.

Om mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen, hvorefter: *"For en sikkerheds skyld: status, prestige, "ansigt" spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere end vi kender det i vesten. Det er meget vigtigt at præsidenten og hans delegation får et klart indtryk gennem program, protokol og form at de bliver behandlet så fint og godt som nogen anden gæst på dette niveau"*, oplyste afhørte, at forskellen på Kina og Danmark er, at det protokollære element spiller en langt større rolle for Kina. Det gælder for alle detaljer under besøgets gennemførelse. Eksempelvis skal der afholdes møder med deltagelse på matchende niveau, og indkvartering må ikke ske på 4. etage, da tallet fire har en negativ betydning. Også talernes indhold, modtagelsen i lufthavnen, om der skal gives hånd og meget andet er for kineserne vigtige protokollære spørgsmål. Hvis man ikke har styr på disse ting, vil de kinesiske ledere blive bragt i en situation, hvor de skal forholde sig til noget, der efter deres opfattelse ikke er værdigt, og dermed taber de "ansigt". Det kommer an på situationen, om synet af et tibetansk flag eller en gul T-shirt med et Falun Gong symbol kan medføre, at kineserne taber ansigt. En kinesisk delegation vil godt kunne leve med at køre forbi demonstranter, men de kan ikke acceptere, at personer med sådanne meningstilkendegivelser inviteres til samme møde eller til samme middag som den kinesiske delegation. Det vil blive opfattet som en bevidst provokation. Kineserne er bekendt med, at der kan være antikinesiske og protibetanske kræfter langs ruten. Det er en balancegang, om man som vært skal forsøge at undgå den slags, og der er ikke tvivl om, at kineserne ville sætte pris på slet ikke at møde sådanne symboler. "Ansigt" skal ikke nødvendigvis forstås som at "tabe ansigt". Det har afhørte ikke tænkt nærmere over.

Afhørte opfattede Claus Grubes svar i mail af 10. maj 2012, der blev sendt cc. til blandt andre Hoffet, Statsministeriet og afhørte, hvori Claus Grube skriver, at *"... ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske"*, som et udtryk for det samme som det, afhørte har forklaret om det protokollære. Han var ikke bekendt med baggrunden for Claus Grubes formulering.

Afhørte befandt sig i Beijing og vidste derfor ikke, om Zhang Kunsheng rejste til Danmark som bebudet i mail af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing, til blandt andre Udenrigsministeriet, Statsministeriet, Hoffet, cc. blandt andre afhørte med referat af en samtale, som ambassadør Friis Arne Petersen havde samme dag med generaldirektøren for Europaafdelingen i det kinesiske udenrigsministerium, Liu Haiyng. Afhørte deltog ikke i mødet i København. En viderebringelse som lovet i mailen af det kinesiske syn på forberedelse og gennemførelse af statsbesøget, herunder om den store betydning af sikkerhed, til den danske regering, skete med selve mailen fra ambassaden.

Afhørte ville tro, at videokonferencen den 14. maj 2012 nævnt i Friis Arne Petersens mail af 10. maj 2012 blev afholdt, men afhørte kunne ikke huske det. Det er ikke sikkert, at der er udarbejdet referat, ligesom det ikke pr. automatik registreres, hvem der har deltaget. Et sådan møde vil ikke blive lydoptaget. Emnerne vil typisk være konkret programplanlægning og fokusområder. Hvis der deltager personer udenfor Udenrigsministeriet, er det hensigtsmæssigt, at der tages referat. Afhørte har set referater fra sådanne møder. Det er typisk beslutningsreferater.

Afhørte vidste ikke, om PET deltog i videokonferencerne den 9. og 14. maj 2012.

Afhørte deltog ikke i mødet den 21. maj 2012 mellem blandt andre departementschef Claus Grube og den kinesiske viceudenrigsminister Song Tao i København. Afhørte vidste ikke, hvor i København, mødet blev afholdt. I referatet fra dette møde, hvor Song Tao taler om anti-kinesiske kræfter i Danmark, giver Song Tao udtryk for, at kineserne var trygge ved sikkerheden, men var nervøse for "disruptions", der forstyrrede besøget. Det var svært for afhørte at sige, om man hermed også mener antikinesiske tilkendegivelser.

Når det dernæst fremgår af referatet, at *"Departementschefen svarede, at han havde været i kontakt med sine kollegaer i alle berørte ministerier og styrelser, der nu arbejdede hård for et vellykket besøg. Danmark og Kina havde et godt bilateralt forhold og et værdifuldt strategisk partnerskab"*, må Claus Grube selv svare på, hvilke ministerier og styrelser han havde været i kontakt med. Det ligger på hans niveau og ikke på afhørtes. Afhørte ville tro, at Claus Grube har taget spørgsmålet relateret til sikkerhed op med de myndigheder, der har med sikkerhed at gøre, men afhørte vidste det ikke.

Afhørte opfattede de kinesiske udtalelser gengivet i mail af 12. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre Claus Grube, ambassaden i Beijing og medarbejdere i Statsministeriet og Udenrigsministeriet, herunder afhørte, som værende i forlængelse af det, kineserne tidligere havde givet udtryk for. Afhørte så det ikke som en skærpelse, selvom der er anført flere detaljer, blandt andet om Falun Gong.

Lars Bo Larsen var i 2014 souschef ved ambassaden i Beijing. Han afløste Søren Jacobsen i 2013. Afhørte huskede ikke at have været inddraget i forbindelse med Lars Bo Larsens mail af 6. marts 2014 med redegørelse og med forslag til besvarelse af henvendelsen fra journalisten på Jyllands-Posten. På det tidspunkt var man i Beijing fuldt optaget af at planlægge Dronningens besøg i Kina i april 2014. Om forskellen på protokollen og det sikkerhedsmæssige oplyste afhørte, at det protokollære går på det formelle, ceremonielle, som tidligere forklaret, og ikke på det sikkerhedsmæssige.

Om bidrag til besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål 862 og 863 i maj 2014 oplyste afhørte, at han gennemgik ambassadens akter for relevant materiale. Mundtlig information har man kun, hvis der er skrevet et notat herom. Afhørte var ikke bekendt med, hvorledes journalisering af videokonferencernes forløb sker, men der foreligger ikke et eksemplar af videokonferencen i akterne. Ambassadens primære rolle var det programmæssige og ikke den logistiske og planmæssige udførelse af besøget. Afhørte fandt intet relevant.

2013:

Afhørtes opgaver var de samme som i 2012.

Afhørte var ikke inddraget i ambassadens bidrag til REU alm. del spørgsmål 922, den 20. juni 2013 eller i Udenrigsministeriets endelige besvarelse den 25. juni 2013.

2014:

Afhørtes rolle var den samme som i 2012 og 2013.

Mødet afsluttet kl. 12:50.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 9. december 2016 kl. 13:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Claus Grube var mødt med bisidder advokat Steen Lassen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Birgitte Skjødt, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Niels Kahlke, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Hans Kjellund.

Claus Grube bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Claus Grube blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var departementschef i Udenrigsministeriet i 2012, og indtil han pr. 1. august 2013 blev udnævnt til ambassadør i London.

Verbalnoten fra 2009 bekræftede regeringens ét Kina-politik siden 1950, hvorefter Tibet er en integreret del af Kina. I 2011 fik Danmark ny regering, der bekræftede at fortsætte den hidtidige danske politik overfor Kina. Efter Dalai Lamas besøg i 2009 var forholdet mellem Kina og Danmark kølnet. Verbalnoten og bekræftelsen i 2011 var med til at bedre forholdet. Dronningen havde allerede inden regeringsskiftet i 2011 inviteret den kinesiske præsident til Danmark, men Kina havde ikke svaret. Besøget i 2012 havde derfor stor betydning, både indenrigspolitisk og udenrigspolitisk. Der havde lige været finanskrise, og Danmark vandt ikke tilstrækkelige markedsandele på de relevante markeder. Den tidligere regering havde startet et strategisk partnerskab med Kina, hvilket var usædvanligt for et europæisk land. Man havde også startet en ordning med eksportambassadører i en række lande, blandt andet Kina. Den nye regering fik en egentlig udenrigshandelsminister, og både Danmark og Kina var forud for besøget i 2012 indstillet på, at der nu skulle sættes gang i det strategiske partnerskab. Det var derfor vigtigt, at besøget ikke gik galt. Besøget skulle have det rigtige indhold, og det skulle forløbe godt.

Protokolchef Jette Nordam, Nis Lauge Gellert og afhørte deltog i samtalen med ambassadør Li den 8. maj 2012, der omtales i en mail samme dag fra Nis Lauge Gellert til blandt andre afhørte, Statsministeriet, Kongehuset, Friis Arne Petersen og en række medarbejdere i Udenrigsministeriet. Når det fra samtalen oplyses, at ambassadøren var optaget af sikkerhed, fandt afhørte det helt naturligt for et besøg fra udlandet. Der havde siden 2006 generelt været et forhøjet trusselsniveau, og der var derfor stor fokus på sikkerhed. Det forhold, at ambassadøren havde oplevet stenkast, og aggressive pro-tibetanske demonstrationer fra sin tid i Storbritannien, opfattedes som, at kineserne tilsyneladende fandt det vigtigt, at der ikke var voldelige pro-tibetanske demonstrationer

Der vil typisk ikke være eksterne deltagere, når Udenrigsministeriet holder videokonferencer med sine ambassader. Afhørte deltog ikke i videokonferencerne op til besøget, og det ville heller ikke være en opgave for ham som departementschef at deltage i den slags praktiske møder. Deltagere ville typisk være medarbejdere fra Udenrigsministeriets ASI-kontor, og det kunne også være en mulighed, at Protokollen deltog.

Om mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen, hvori blandt andet er anført: *"For en sikkerheds skyld: status, prestige, "ansigt" spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere end vi kender det i vesten. Det er meget vigtigt at præsidenten og hans delegation får et klart indtryk gennem program, protokol og form at de bliver behandlet så fint og godt som nogen anden gæst på dette niveau"*, oplyste afhørte, at han opfattede oplysningen som meget naturlig, fordi mailen rettede sig til en række medarbejdere både i Udenrigsministeriet og i andre ministerier, der ikke beskæftigede sig med Kina og

kinesiske værdier til daglig. Med hensyn til vendingen ”ansigt” er det generelt sådan i Asien, at man skal udvise respekt overfor hinanden, når personer agerer med hinanden. Det er knyttet til et værdighedsbegreb. Det er et spørgsmål om de personlige relationer mellem to mennesker. Med det anførte menes ikke, at kineserne ikke ønskede at se demonstranter.

Baggrunden for afhørtes svar til Friis Arne Petersen i mail af 10. maj 2012, der er sendt cc. til blandt andre Hoffet og Statsministeriet, og hvori anføres: ”... *ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske*”, var, at kineserne ønskede, at besøget først blev offentliggjort én uge før, det skulle finde sted. Det gjorde det problematisk at planlægge besøget. Derfor foreslog afhørte, at der fra PET blev indhentet en foreløbig sikkerhedsvurdering, for at se om der var særlige grunde til, at besøget skulle offentliggøres så sent. Det ville kunne give Udenrigsministeriet argumenter for at afslå kinesernes ønske om offentliggørelse så sent. I Udenrigsministeriet vil det typisk være ASI-kontoret, der via Justitsministeriet, formentlig Internationalt Kontor, vil rette en sådan henvendelse til PET. I ASI ville initiativet komme fra Nis Lauge Gellert eller en af hans medarbejdere. På dette tidlige tidspunkt af forløbet ville initiativet næppe komme fra Protokollen. Afhørte gav beskeden videre og vidste ikke, hvem der kontaktede PET.

Afhørte valgte at svare på Friis Arne Petersens mail, fordi besøget kom ind samtidig med mange andre større opgaver i Udenrigsministeriet. Hvis datoerne ikke blev accepteret, ville besøget sikkert falde til jorden. Afhørte ønskede derfor at signalere, at besøget var en sag, afhørte støttede. Det samme signal sendte han ved at orientere sine departementschefskolleger i blandt andet Statsministeriet, Erhvervsministeriet og Justitsministeriet omkring den 10-11. maj 2012, hvor han anmodede kollegerne om at orientere egne medarbejdere om, at de skulle prioritere deres arbejde, så besøget kunne tilrettelægges bedst muligt trods den korte frist. Det var en udfordring for medarbejderne at forberede dette besøg, og afhørte havde fra starten opmærksomhed på at støtte op om ambassaden og medarbejderne i huset for at signalere vigtigheden og for at motivere dem.

PETs trusselvurderinger vil typisk blive omdelt i fortrolig fordeling internt i de ministerier, der er repræsenteret i Embedsmandsudvalget under Regeringens Sikkerhedsudvalg. De kommer på afhørtes bord og afhængig af, hvad indholdet er, måske på udenrigsministerens bord. Afhørte mente at kunne huske, at han har set en trusselvurdering forud for besøget i 2012.

Om PETs interne og eksterne trusselvurdering, hvor kinesernes bekymring overfor demonstrationer henholdsvis ikke medtages og medtages, oplyste afhørte, at det næppe er nogen af disse trusselvurderinger, han har set. De trusselvurderinger,

afhørte ser, vil typisk være sendt af CTA til en række ministerier. Indholdet af den eksterne trusselsvurdering kunne dog godt ligne det, afhørte har set. Forespurgt om omtalen i denne trusselsvurdering af at tabe ansigt er et udenrigspolitisk hensyn, oplyste afhørte, at det kan man godt kalde det, men et sådan hensyn kan aldrig gå ud over grundlovens rammer. Afhørte vil dog ikke gå så vidt som til at sige, at, PET har drevet udenrigspolitik med formuleringen i den eksterne trusselsvurdering. Afhørte vidste ikke, om PET kan have ment, at de i det anførte havde sikker støtte i Udenrigsministeriet, men det er ikke en formulering, Udenrigsministeriet har godkendt. Han er ikke bekendt med, om nogen i Udenrigsministeriet skulle have tilkendegivet over for PET eller Københavns Politi, at demonstrationer skulle skærmes. Det vil han også have studset over og reageret imod på samme måde, som han reagerede imod kinesernes ønske om, at de skulle sørge for, at Radio 24syvs reklameplakater med Villy Søvndal-citatet blev fjernet.

Afhørte vidste ikke, hvordan vendingen med at ”tabe ansigt” er kommet med i PETs eksterne trusselsvurdering. Formuleringen går igen i indberetningen af 10. maj 2012 fra ambassaden, men ambassadens mails er videreformidlet til en række myndigheder i Danmark. I at ”tabe ansigt” ligger, at Kina gerne vil have, at deres præsident bliver behandlet på lige fod med for eksempel Hillary Clinton eller Obama. Afhørte kunne ikke forestille sig, at kineserne havde noget specifikt ønske om ikke at se tibetanske flag eller gule T-shirts. Begrebet ”tabe ansigt” relaterer sig til relationer mellem personer. Kineserne var bekendt med Danmarks holdning til og regler om demonstrationer. Den måde, politiet agerede på under besøget, stred mod det menneskerettighedssyn, som Danmark er kendt for i hele verden.

Afhørte vil gå ud fra, at Zhang Kunsheng, der ifølge mail af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing til blandt andre Udenrigsministeriet, Statsministeriet, Hoffet og afhørte med referat af en samtale, som ambassadør Friis Arne Petersen havde samme dag med generaldirektøren for Europaafdelingen i det kinesiske udenrigsministerium, Liu Haiyng, ville ankomme til Danmark på et forberedende besøg for statsbesøget, var leder af fortropsbesøget den 23.-25. maj 2012.

Når det af samme mail fremgår, at ambassadøren lovede at viderebringe det kinesiske syn på forberedelse og gennemførelse af statsbesøget, herunder om den store betydning af sikkerhed, til den danske regering, skal det ikke tages for mere, end det er. Mailen er i Udenrigsministeriet blevet omdelt til de relevante myndigheder, der herefter selv måtte orientere deres egen minister. Den i mailen lovede viderebringelse til den danske regering er således sket ved afsendelsen af mailen. Udenrigsministeren blev orienteret om besøget straks efter, at det var blevet officielt, at det ville finde sted. Udenrigsministeren blev også med jævne mellemrum orienteret ved skriftlig forelæggelse om, hvordan forberedelserne forløb, når det var relevant. Besøget i

2012 blev forberedt i løbet af kort tid. Der har i alt måske været tre orienteringer til Udenrigsministeren.

Ambassaden i Beijing har omtalt spørgsmålet om sikkerhed i flere anbefalinger. Det skal forstås bogstaveligt. Dette spørgsmål overlader Udenrigsministeriet trygt til andre myndigheder.

Vedrørende kalendermail om indkaldelse til et møde den 11. maj 2012, forklarede afhørte, at der efter hans viden er tale om et møde, hvori Protokollen deltog. Måske deltog der også en repræsentant fra ASI-kontoret. Ambassaden ville næppe deltage pr. videolink i et møde i Det Gule Palæ.

Afhørte vidste ikke, om den videokonference den 14. maj 2012, som blev bebudet i mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen blev afholdt. Afhørte deltog ikke. PET er på et eller andet tidspunkt blevet bedt om at deltage i møderne med Udenrigsministeriet, men så langt var man næppe på dette tidspunkt, hvor det mere var et spørgsmål om at få programmets indhold på plads.

Afhørte erindrede sit møde den 21. maj 2012 med den kinesiske viceudenrigsminister Song Tao i København. Mødet fandt sted på afhørtes kontor. Ambassadør Li var netop kommet til Danmark med kort varsel. Han havde ansvaret for den politiske del af besøget og ankom samtidig med Zhang Kunsheng, der skulle tage sig af det protokollære.

Når Song Tao ifølge referatet taler om anti-kinesiske kræfter i Danmark og giver udtryk for, at man er tryk ved den danske sikkerhedsmæssige håndtering, men at det var afgørende at undgå afbrydelser/forstyrrelser på nært hold, forstod afhørte det sådan, at kineserne så vidt muligt ikke ønskede demonstrationer, der kunne udvikle sig voldeligt. Afhørte hæftede sig ikke specielt ved, at megafoner blev nævnt. Kinas ambassade i Danmark ved, at der her i landet ofte er demonstrationer, hvor der spilles høj musik. Kinas præsident måtte imidlertid tåle det samme som alle andre besøgende.

Størstedelen af samtalen med Song Tao handlede om forberedelse af substansen. Når afhørte, som det fremgår af referatet, svarede Song Tao, at *”han havde været i kontakt med sine kollegaer i alle berørte ministerier og styrelser, der nu arbejdede hård for et vellykket besøg. Danmark og Kina havde et godt bilateralt forhold og et værdifuldt strategisk partnerskab”*, var det en henvisning til, at han på et tidligt tidspunkt, men efter den 10. maj 2012, havde meddelt sine departementschefkolleger, at det var et vigtigt besøg, som han håbede, at de ville give prioritet, så forløbet blev vellykket.

Med bemærkningen: ”Mht. spørgsmålet relateret til sikkerhed, havde Departementschefen selv bragt statsbesøget op i de kompetente nationale fora og henledt relevante myndigheders opmærksomhed herpå, herunder Politiet og Justitsministeriet. Alle var således fuldt opmærksomme på at få de fornødne sikkerhedsarrangementer på plads i forbindelse med statsbesøget”, henviste afhørte til møder i Embedsmandsudvalget.

Afhørte deltog ikke i de møder, der fremgår af kalenderudskrift 21.-27. maj 2012. Afhørte deltog således ikke i fortrøpsbesøget. Mødet var af praktisk karakter og blev gennemført på sagsbehandlingsniveau. Afhørte er heller ikke bekendt med, hvad der blev snakket om. Det naturlige ville have været, at Udenrigsministeriet deltog ved ASI, Handelsafdelingen, og typisk repræsentanter fra andre berørte afdelinger, herunder Protokollen.

Afhørte deltog ikke i mødet i Det Gule Palæ den 25. maj 2012, hvorom det i PETs notat af 12. februar 2016 anføres: ”I mødet deltog bl.a.: Hofmarskallen, Ceremonimesteren, andre nogle personer fra Hoffet, repræsentanter fra UM's Protokol og repræsentanter fra Dansk Industri. Der var på mødet ikke tvivl om, at UM's Protokol og repræsentanter fra Dansk Industri. Der var på mødet ikke tvivl om, at UM's Protokol og især Dansk Industri så dette statsbesøg som værende en unik mulighed for at få nogle aftaler ”i hus”. Det var det første kinesiske statsbesøg siden 1950, og aftalerne var en del af besøget. Derudover havde Danmark et politisk ønske om at engagere Kina som stormagt i de spørgsmål, der var af betydning for Danmark, for eksempel klimaet og situationen i Mellemøsten. Afhørte kunne ikke forestille sig nogen forbindelse mellem værdien af aftalerne og politiets ageren. PET og politiet skal alene tage sig af det sikkerhedsmæssige.

Afhørte havde ikke et bud på, hvordan udtrykket ”tabe ansigt” har fundet vej fra disse indledende samtaler og referater, men det er tydeligt for afhørte, at den formulering går igen fra ambassadens indberetninger, og disse indberetninger kan typisk have været viderefordelt blandt andet til PET.

Vedrørende et møde den 1. juni 2012 i M2 med blandt andet sikkerhed på dagsordenen, oplyste afhørte, at han ikke kendte til dette møde. M2 er et mødelokale i Udenrigsministeriet. Afhørte deltog ikke. Det ville være naturligt at tage referat af et sådan møde. Afhørte vidste ikke, om det er sket. Måske har mødet drejet sig om koordination af løse ender, afhørte vidste det ikke. Indholdet af drøftelserne på et sådan møde vil typisk blive indføjet i en afsluttende, samlet notits til orientering opad i Udenrigsministeriet.

Afhørte var blot cc. på mailen af 12. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andet ambassaden i Beijing samt medarbejdere i Statsministeriet og i Udenrigsministeri-

et, hvoraf fremgår, at ASI den 12. juni 2012 havde et sidste møde med souschef Gu Hui og 3. ambassadesekretær Mia Zou fra ambassaden i København, og hvoraf videre fremgår, at man fra kinesisk side ikke var bekymret for sikkerheden, men at det handlede om delegationsmedlemmernes værdighed, og at man fra kinesisk side var bekymret for fornærmende manifestationer fra f. eks. Falun Gong, hvorefter det anføres, at Udenrigsministeriet ”... var opmærksom på de kinesiske bekymringer, og vil le gå videre med dem til de kompetente myndigheder”. Afhørte modtog over 100 mails pr. dag og kunne umuligt nå at læse dem alle Afhørte vidste ikke, hvorledes Udenrigsministeriet gik videre til de relevante myndigheder. Det naturlige ville være, at ASI gik videre med kinesernes bekymring til Justitsministeriet eller måske direkte til PET, hvis der allerede var etableret en direkte kontakt mellem Udenrigsministeriet og PET. Hvilken afdeling der blev kontaktet i Justitsministeriet, ville afhænge af, hvilken type sag, det drejede sig om. De kompetente myndigheder er de samme som tidligere nævnt. Svaret fra ASI skal forstås sådan, at ASI som så mange gange før tilkendegiver, at de har hørt, hvad kineserne siger, men at man godt må demonstrere i Danmark, og at vi nok skal tage vare på sikkerheden. Kineserne var godt bekendt med reglerne i Danmark, men måske var kineserne ved ambassaden i København ekstra nervøse, fordi det var deres præsident, der skulle komme.

Om ambassadør Lis opringning til kontorchef Martin Bille Hermann i Udenrigsministeriet umiddelbart inden, den kinesiske præsident landede i Kastrup, med anmodning om, at de 25 reklameplakater fra Radio 24Syv med Villy Søvndal-citatet blev fjernet eller skærmet, jf. mail af 14. juni 2012 med referat af samtalen, forklarede afhørte, at han blev kontaktet af Martin Bille Hermann umiddelbart efter dennes samtale med ambassadør Li. Afhørte sagde, at Martin Bille Hermann havde reageret helt korrekt. Det var også samme linje, der var fulgt dagen før, og som afhørte allerede var orienteret om. Afhørte bad om, at denne linje blev kommunikeret videre til både Statsministeriet og Justitsministeriet. En sådan linje foreslås af Udenrigsministeriet og vil typisk være handlet af mellem presserådgiveren og udenrigsministeren.

Københavns Politis håndtering af besøget kom som en overraskelse for afhørte, da han læste om det i pressen. Han blev lidt ked af, at det var kommet dertil. Han ærgrede sig i sit stille sind. Det var ikke det, der havde været meningen. Det var synd for alle involverede, også for demonstranterne. Vi har forsamlings- og ytringsfrihed i Danmark, og det ved alle, også kineserne. Dette har skiftende regeringer altid lagt vægt på, og det er Danmark kendt for i hele verden, også i Kina. Afhørte havde ingen viden om, at Københavns Politi eller PET efter dialog med nogen i Udenrigsministeriet kan have troet, at det havde været den rigtige måde at agere på. Hvis afhørte havde haft en sådan viden, ville han have reageret, ligesom han gjorde vedrørende Søvndal-plakaterne. Et eller andet sted må nogen have misforstået noget eller fejlopfattet noget. Der reageres ikke altid, når Kina kommer med lignende ønsker. I

Udenrigsministeriet er der tillid til, at andre danske myndigheder reagerer indenfor lovgivningen. Udenrigsministeriet har ikke beføjelser til at give instrukser til andre myndigheder.

Afhørte overvejede efterfølgende, om man i Udenrigsministeriet kunne have gjort noget anderledes eller præciseret noget overfor nogen. Afhørte var ikke nået til nogen konklusion på sine personlige refleksioner over begivenhederne. Afhørte gik ikke videre til andre med sine overvejelser, da spørgsmålet lå udenfor Udenrigsministeriets ansvarsområde. Det var et anliggende for Justitsministeriet og Politiet.

2013:

Afhørte var ikke involveret i hverken forberedelsen eller tilrettelæggelsen af dette besøg. Afhørte blev blot sat på cc. på en række mails, men afhørte modtog som sagt over 100 mails pr. dag og kunne umuligt nå at læse dem alle. Reglen i Udenrigsministeriet var den, at hvis der skulle reageres på en mail, skulle man stå som modtager og ikke blot modtage mailen cc. Også i 2013 ønskede man i Udenrigsministeriet, at tingene skulle foregå ordentligt, herunder med hensyn til ageren overfor demonstranter. Afhørte havde ingen konkret viden om, hvorvidt erfaringerne fra 2012 blev benyttet i 2013. Det blev ikke drøftet i Embedsmandsudvalget.

Om Udenrigsministeriets bidrag til besvarelse af REU alm. del spørgsmål 922, den 20. juni 2013 oplyste afhørte, at han godt huskede debatten, men ikke den konkrete ekspedition. Afhørte kunne meget vel have godkendt svaret, inden det gik til ministeren. Det kunne også være godkendt af en direktør. Forelæggelser for udenrigsministeren sker skriftligt, ikke mundtligt.

Mødet afsluttet kl. 15:00.

---- o ----

Tuk Bagger

PROTOKOL

Den 15. december 2016 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jens Madsen var mødt med bisidder advokat Nicolai Westergaard.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Bech og advokat Stine Gry Johannessen var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Jakob S. Hedegaard.

Tuk Bagger orienterede om Højesterets kendelse af 14. december 2016.

Jens Madsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Jens Madsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte tiltrådte som PET-chef den 1. januar 2014. Han fratrådte den 1. juni 2015.

Da afhørte tiltrådte, var der fem afdelinger i PET: Operativ, sikkerhed, forebyggende sikkerhed, administrativ og juridisk. CTA, der var den enhed, der udarbejdede trusselvurderinger, var en del af afdelingen for forebyggende sikkerhed. De fem afdelingsledere og PET-chefen udgjorde PETs øverste ledelse. I efteråret 2014 blev operativ afdeling delt i en efterretnings- og en indhentningsafdeling, så der nu var i alt seks afdelinger. Samtidig blev CTA lagt ind under efterretningsafdelingen. Derefter bestod PETs øverste ledelse af syv personer. Der var i perioden hen over sommeren og det tidlige efterår 2014 udskiftninger af samtlige afdelingslederne. PET er opbygget hierarkisk, og der er en ret stor beslutningskompetence hos de enkelte afdelingschefer.

Sikkerhedsafdelingen var opdelt i tre centre: Koordinatorkontoret, livvagtsstyrken og aktionsstyrken. Koordinatorkontoret skulle koordinere sikkerhedsarbejdet omkring personer, der var udsat for en trussel. Kontoret havde tæt kontakt til stort set alle husets eksterne samarbejdspartnere, herunder Udenrigsministeriet, Justitsministeriet, Statsministeriet, Kongehuset og politikredsene. Typisk ville Udenrigsministeriet henvende sig med oplysning om et kommende besøg. Derefter indledte sikkerhedskoordinatorerne deres dialog med repræsentanter fra det besøgende land og med vedkommende politikreds. Der ville således op til et besøget blive afholdt en lang række møder.

Ved sin tiltræden indførte afhørte to ugentlige direktionsmøder. Der deltog typisk ikke andre end afdelingscheferne, men det kunne forekomme efter behov, for eksempel kunne en centerchef deltage. Et af de to møder var en operativ briefing. Her blev de konkrete trusselvurderinger fra operativ afdeling drøftet. Det kunne hændes, at der også blev nævnt sager fra Sikkerhedsafdelingen, men det var de konkrete trusselssager fra Operativ afdeling, der fyldte klart mest. Den operative briefing var noget, afhørte indførte ved sin tiltræden. Besøget i 2014 kan have været nævnt på en sådan operativ briefing. Afhørte erindrede det ikke, og afhørte havde ikke været inddraget i planlægningen af besøget.

Afhørte havde ikke set Justitsministeriets henvendelse til PET om bidrag til svar på Retsudvalgets spørgsmål 879 vedrørende besøget i 2012 og blev heller ikke ved sin tiltræden gjort bekendt med Justitsministeriets svar. Afhørte kunne derfor ikke forholde sig til, om formuleringen i svaret, hvorefter der ikke inden for rammerne af en folketingsbesvarelse kunne gives nærmere oplysninger om konkrete trusler, var retvisende for Folketinget.

Afhørte erindrede ikke at have drøftet PETs bidrag af 9. april 2014 til svar på Retsudvalgets spørgsmål 859-862 vedrørende besøget i 2012 med Lykke Sørensen. Måske har afhørte underskrevet et kort fremsendelsesbrev. Det skete nogle gange. Andre

gange ekspederede Lykke Sørensen selv hele besvarelsen. Hun havde stor erfaring på dette område. Afhørte var ikke bekendt med, hvilket materiale der har ligget til grund for besvarelsene af spørgsmålene 861-862.

Afhørte kunne ikke erindre at have været inddraget i besvarelsen af spørgsmål 917 i december 2014.

I 2014 ville det være sædvanligt, at PETmedarbejdere tog referat af de møder, de deltog i med andre myndigheder eller med udenlandske repræsentationer. Der lå ingen specifik intern instruks herom, men det er en del af almindelig forvaltningsvirksomhed. Det ville for afhørte have været nærliggende, at der blev udarbejdet referater af PETmedarbejders møder med Udenrigsministeriet og Hoffet.

Afhørte blev ikke ved sin tiltræden gjort bekendt med, at 2012-besøget havde politisk bevågenhed. Der var mange andre sager at tage fat på, og dette besøg fyldte ikke. Afhørte erindrede ikke, om han som led i sit virke for PET har talt med nogen om besøget i 2012. Han kan dog have drøftet medieomtalen med medarbejderne. Afhørte havde ikke drøftet med nogen, om begivenhederne i 2012 gav anledning til overvejelser i PET om at agere anderledes fremover.

PET har ikke instruksbeføjelser overfor Københavns Politi. PET giver anbefalinger. De bliver som regel fulgt. Det er korrekt, at PET organisatorisk ligger under Rigspolitiet. Afhørte havde ingen specifik erindring om indholdet af den klassificerede cirkulæreskrivelse fra 1989 om opgavefordelingen mellem PET og Københavns Politi ved blandt andet statsbesøg. Afhørte ønskede derfor ikke at forklare yderligere om sin opfattelse af, om PET er ansvarsfri, hvis Københavns Politi ikke vil følge en af PETs sikkerhedsmæssige anbefalinger.

Trusselsvurderingen er overordnet i forhold til en sikkerhedsvurdering, der er mere specifik og for eksempel berører netop den person, der aflægger besøg.

2013:

Afhørte havde ikke set internt PET notat af 23. april 2014 vedrørende stabsmøde i Københavns Politi, før han forberedte sig til nærværende afhøring. Det virkede pudsig på ham, at notatet både beskriver noget, der er sket, men også skuer fremad. Afhørte var ikke bekendt med, til hvilken brug notatet er udarbejdet.

Afhørte havde heller ikke set internt PETreferat af 6. marts 2014 af møde med repræsentanter for den kinesiske ambassade, før han forberedte sig til nærværende afhøring. Afhørte var ikke i PET under besøgene i 2012 og 2013 og vidste ikke, om det var

PETs opfattelse, at grundloven ikke blev overholdt i forbindelse med besøgene. Det omtalte om PETs rådgivende rolle henviser til de af afhørte tidligere omtalte møder samt til de afgivne anbefalinger til politikredsene, blandt andet om et korrekt sikkerhedsmæssigt set-up. Sådanne anbefalinger bliver typisk fulgt af politiet, men kan dog være genstand for en dialog med politikredsen. Anbefalingerne kan også ændre sig op til besøget.

Anbefalingerne er baseret på trusselsvurderingen. Det ses ofte, at der også gives andre oplysninger, for eksempel om konteksten, så politiet bliver bekendt med, hvilke gæster de har at gøre med. Sådanne oplysninger vil typisk hverken være en del af trusselsvurderingen eller anbefalingerne som sådan.

2014:

I PETs anbefalinger til konkrete politimæssige sikkerhedsmæssige foranstaltninger af 27. maj 2014, består trusselsvurderingen af de første 1½ linje og det anførte om medieeksponeringen. Resten er ikke specifikt en trusselsvurdering, men supplerende oplysninger om konteksten. Oplyst om, at trusselsvurderingen fra 2014 ikke gentager den kinesiske ambassades bekymring for at ”tabe ansigt” fra 2012, forklarede afhørte, at han ikke vidste, om Kinas ambassade ikke længere gav udtryk for bekymring omkring demonstrationer. Afhørte havde ingen forklaring på forskellen i de to trusselsvurderinger.

Afhørte blev ikke gjort bekendt med begivenhederne ved Det Kinesiske Kulturhus.

Mødet afsluttet kl. 09:50.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 15. december 2016 kl. 10:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jakob Scharf var mødt med bisidder advokat Jacob Sand.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Bech og advokat Stine Gry Johannessen var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Jakob S. Hedegaard.

Advokat Søren Lund Rasmussen mødte kl. 11:00.

Jakob Scharf bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Jakob Scharf blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var PET-chef fra 1. april 2007 og indtil 31. december 2013.

PET var i 2012-2013 opbygget med fem afdelinger: Operativ, sikkerhed, forebyggende sikkerhed, juridisk og administrativ. CTA var i en periode en selvstændig enhed med direkte reference til afhørte, men på et tidspunkt blev den lagt ind i afdelingen for forebyggende sikkerhed. Hver afdeling var delt i en række centre, der igen var delt i en række sektioner og kontorer, herunder koordinatorkontoret. Afdelingscheferne udgjorde sammen med PET-chefen PETs øverste ledelse. Jesper Grønbech var i 2012 chef for sikkerhedsafdelingen. Jesper Grønbech refererede til afhørte. Under sig havde Jesper Grønbech en stabschef, som sikkerhedskoordinatorerne i Koordinatorkontoret refererede til.

Afhørte havde i 2012 ingen kommunikation med andre myndigheder og/eller repræsentanter for Kina om politiets ageren overfor eventuelle antikinesiske meningstilkendegivelser.

Om Jesper Grønbechs mail af 22. juni 2012 til Mogens Norup Lauridsen oplyste afhørte, at han havde hørt tirsdagsmøderne omtalt. De er et led i den regelmæssige koordination mellem PET og Københavns Politi om blandt andet ambassadernes sikkerhed og politiets beredskab. Ad hoc-møder vedrørende besøget i 2012 havde afhørte ikke kendskab til, men det er sædvanligt, at der holdes planlægningsmøder op til et statsbesøg. Med hensyn til referater er PET-medarbejderne underlagt de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder om notatpligt. Der skal tages referat, når det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt. Det er op til den enkelte chef overfor den medarbejder, der deltager i møder, at fastlægge, hvornår der skal udarbejdes referat. Det afhænger af mødets karakter og indhold. Afhørte har ikke været involveret i dette.

Afhørte havde ingen erindring om at have deltaget i møder med repræsentanter for Kina, Kinas ambassade, kinesiske sikkerhedsfolk eller den kinesiske fortrop, men afhørte har løbende haft møder med ambassadører i Danmark for generelt at drøfte blandt andet spørgsmål om sikkerheden omkring ambassaderne. Det er en sædvanlig del af PETchefens arbejde. I sådanne møder deltager også en medarbejder fra forbindelseskontoret, der udarbejder referat. Afhørte erindrede ikke at have haft møde med den kinesiske ambassadør i foråret 2012. I givet fald ville der være et referat fra mødet.

Afhørte huskede ikke, præcis hvornår han blev orienteret om besøget, men det ville normalt være, når PET gik i gang med sit arbejde i planlægningsfasen. Afhørte hæftede sig ikke ved dette besøg frem for andre besøg.

Afhørte havde ikke kendskab til sikkerhedskoordinatorernes mødeaktivitet omkring planlægningen og vidste ikke, hvem KF 0764 holdt møder med. Hvis der blev udar-

bejdet referater, ville de ikke blive sendt til afhørte. Afhørte blev kun orienteret om disse møder, hvis der var noget, afhørte som chef skulle forholde sig til.

Foreholdt KF 0764s forklaring om en videokonference i Det Gule Palæ med deltagelse af blandt andet ambassaden i Beijing var afhørte ikke bekendt med, at KF 0764 skulle have deltaget heri, men det lød ikke usædvanligt.

Afhørte erindrede ikke at være blevet orienteret om fortropsmødet den 25. maj 2012. Afhørte deltog ikke hverken i forbindelse med dette besøg eller under andre besøg.

Afhørte deltog ikke i møderne på Kinas ambassade og har ikke modtaget referat fra møderne.

Afhørte havde ikke kendskab til korrespondance med Udenrigsministeriet og Statsministeriet. Hvis afhørte har set den, havde han ingen erindring om det.

Om mail af 9. maj 2012 fra ambassaden i Beijing til Udenrigsministeriet om, at ”ansigt” spiller en stor rolle for de kinesiske ledere, forklarede afhørte, at han ikke har præcis viden om kinesisk kultur, men han har muligvis haft en generel viden om betydningen af ”ansigt”. Det er ikke noget, han har drøftet med sine medarbejdere.

Afhørte blev ikke gjort bekendt med indholdet af PETs trusselsvurdering i brev af 5. juni 2012 om *”Anbefalinger til konkrete politimæssige sikkerhedsforanstaltninger”*. Han blev som chef kun inddraget, hvis der var noget, som afhørte som chef skulle forholde sig til.

Trusselsvurderinger indeholder ikke i sig selv anbefalinger. Anbefalingerne udarbejdes eventuelt i lyset af trusselsbilledet. Det er PETs opgave at vurdere de sikkerhedsmæssige trusler og sikre, at de oplysninger, som PET ligger inde med, og som kan have sikkerhedsmæssig betydning eller på anden måde betydning for den politimæssige indsats, videregives. Efter afhørtes opfattelse, må PET hellere videregive for meget, end for lidt. Om de fem afsnit under afsnittet ”Trusselsvurdering” oplyste afhørte, at første afsnit indeholder vurderingen af de sikkerhedsmæssige trusler, mens de tre sidste afsnit vedrører videregivelse af informationer, der kunne have betydning for politiets indsats. Det er afgørende, at PET ikke tilbageholder oplysninger. Københavns Politi må selv vurdere relevansen af disse øvrige oplysninger. Indholdet af disse afsnit var ikke afstemt med afhørte, men oplysningerne ligger da også helt inden for rammen af, hvad der kan videregives. Det anførte skal læses, som det står. Afhørte kunne ikke sige, hvad Københavns Politi kunne bruge oplysningen om at ”tabe ansigt” til. Der videregives nogle gange oplysninger om en politisk kontekst. Det er ikke usædvanligt. Afhørte fandt det ikke påfaldende.

Claus Grube kan sagtens have set PETs trusselsvurdering. Afhørte så den første gang, da han fik afhøringsstemaet i nærværende sag.

Det sidste af de fem afsnit, der indeholder oplysningen om at tabe ansigt, er som nævnt videregivelse af oplysninger. Det er oplysninger, PET har fra andre, måske fra Udenrigsministeriet, måske fra kineserne. Det er oplysninger, der ikke rigtigt har noget med PETs opgave at gøre. Oplysninger fra kineserne vil ikke nødvendigvis blive drøftet med Udenrigsministeriet, inden de bliver indføjet som oplysning i en skrivelse til politiet. PET videregiver oplysningen til politiet, der selvtolker. Afhørte mente, at oplysningen er givet som en del af de oplysninger, der kan have haft betydning for Københavns Politis indsats. Københavns Politi må selv tage stilling til, om de vil anvende oplysningen. Det kunne i dette tilfælde for eksempel få betydning ved tilrettelæggelsen af kørselsruter og ved ankomsten til de enkelte besøgssteder. Om kinesiske sikkerhedsvagter kunne frygtes at agere anderledes end dansk politi, ville derimod høre under PETs ressort. Det er ikke en oplysning, der nødvendigvis ville skulle videregives til Københavns Politi. Som udgangspunkt er udenlandske livvagter ikke bevæbnede, men det kan være tilfældet. Det er afgørende, at de udenlandske livvagners ageren foregår efter danske regler, og det er PETs opgave at sikre dette. Afhørte havde svært ved at forestille sig, at Københavns Politi ville blive involveret i noget med hensyn til udenlandske livvagter. Det kan dog muligvis være tilfældet, hvis der er en perimetersikring, der skal overholdes. Udenlandske livvagter vil ikke agere på egen hånd, men i stedet henvende sig til en dansk livvagt. Oplysninger om, hvordan en kinesisk livvagt kunne frygtes at agere, knytter sig ikke til oplysningen om ”at tabe ansigt” i trusselsvurderingen i PETs brev til politiet om anbefalinger. Foreholdt KF 0764s forklaring herom fastholdt afhørte sin forklaring. Oplysningen om ikke at tabe ansigt har ikke relation til de kinesiske sikkerhedsvagter. Dem har PET styr på.

Når PET giver anbefalinger til Københavns Politi, ligger det i formuleringen, at det er en anbefaling. Det er i sidste ende politiet, der træffer beslutning om, hvad politiet vil bruge anbefalingen til. Der er ikke tale om en instruks fra PETs side. Det ville ikke give nogen mening. PET har ansvar for egne opgaver. Det var afhørtes opfattelse, at det er modtagernes ansvar at følge op på anbefalingerne. Afhørte havde ikke viden om anbefalinger, der ikke er fulgt, men ville i givet fald heller ikke nødvendigvis blive orienteret herom.

PET kan ikke give det øvrige politi instruktioner. Det ville også i praksis være uforvarsomt og farligt. PET har egne opgaver. PET giver kun anbefalinger, og det er politiets ansvar, hvordan anbefalingerne håndteres. Der er tæt samarbejde mellem PET og politiet. PET står for personbeskyttelsen, og det medfører løbende kommunikation med politiet. Der kan være situationer, hvor PET beder politiet om assistance, f. eks. hvis en person skal føres bort.

At PET ikke har instruktionsbeføjelser overfor politiet, bygger på regler og på rent praktiske hensyn. Politiet er de bedste til almindelige politiopgaver. PET ligger organisatorisk under Rigspolitiet, der kan give instruktioner overfor politiet, men det ville ikke komme til at gå stille af. PET har hverken formelt eller på anden måde instruktionsbeføjelser. Det kan forekomme, at der er drøftelser med vedkommende politidirektør, men afhørte erindrede ikke at have involveret Rigspolitichefen i en sådan drøftelse.

Afhørte var bekendt med cirkulæret fra 1989 om blandt andet opgavefordelingen mellem PET og politiet ved statsbesøg. Cirkulæret bygger på den grundlæggende ansvarsfordeling, hvorefter PET har ansvaret for udenlandske livvagter og for ambassaderne.

Indholdet af Wienerkonventionens artikel 22 og 29 om respektfuld behandling af udenlandske repræsentanter er helt grundlæggende principper. Disse principper har været omtalt, når afhørte har afholdt møder med udenlandske ambassadører, der for eksempel var utilfredse med demonstrationer udenfor ambassaderne. Afhørtes svar har altid været, at sådanne demonstrationer ikke generelt kunne forbydes i Danmark, men at de eventuelt kunne flyttes til en vis sikkerhedsafstand, hvis det var sikkerhedsmæssigt begrundet. Konventionens bestemmelser skal afvejes i forhold til ytrings- og forsamlingsfriheden. Det kan godt være det, der er kommet til udtryk i trusselsvurderingen i 2012. Det centrale for PET var imidlertid det rent sikkerhedsmæssige. Overholdelse af konventionens bestemmelser om værdighed var derimod primært et anliggende for Udenrigsministeriet. Spørgsmålet om værdighed trængte sig ikke rigtig på hos PET.

Afhørte vidste ikke, hvorfor oplysningen om ikke at "tabe ansigt" ikke er anført i PETs interne trusselsvurdering, men trusselsvurderinger kan foreligge i flere versioner. De opdateres løbende. Hvad der anføres i en trusselsvurdering, afhænger også af modtagerne. Hvis trusselsvurderingen er til brug for livvagter, er der for eksempel meget fokus på konkret personbeskyttelse. Livvagter står kun for den nære personbeskyttelse. Hvis trusselsvurderingen er adresseret til andre, kan den have et andet og mere generelt indhold. Afhørte vidste ikke, hvem der er adressat på denne interne trusselsvurdering.

Om anmodningen af 6. juni 2012 om særlig hjælp fra Forsvarsministeriet til politiet sendt fra PET til Justitsministeriet oplyste afhørte, at særlig hjælp benyttes, hvis forsvarets bistand er nødvendig i situationer, hvor det ikke kan udelukkes, at der kan opstå konfrontationer med civile. Afhørte huskede ikke den konkrete anmodning, men den kan sagtens være underskrevet af afhørte. Det er standard at anmode om en sådan hjælp ved større besøg, hvor der er brug for et anti-terrorberedskab. PET

råder for eksempel ikke over fartøjer, og må anmode Forsvaret om hjælp, hvis både skal benyttes. Det er sikkerhedsafdelingen, der via juridisk afdeling beder om særlig hjælp. Den konkrete anmodning handler specifikt om det beredskab, der skulle etableres i forbindelse med sejladsen. Det er ikke relevant i den forbindelse at vide, at kineserne ikke ønsker at tabe ansigt. Det er blot en konkret politimæssig opgave. Anmodningen er formentlig forfattet af Aktionsstyrken i samarbejde med Juridisk Afdeling.

Afhørte har deltaget i møder i Embedsmandsudvalget under Sikkerhedsudvalget. Om et møde 14. maj 2012 i Statsministeriet, hvor "bordrunde" var et dagsordenspunkt, oplyste afhørte, at det var et fast punkt på dagsordenen. Oplyst om, at besøget fra Kina i referatet er omtalt under eventuelt, oplyste afhørte, at der på et sådan møde kan udveksles en lang række oplysninger, for eksempel om besøgets betydning, herunder betydningen af, at besøget bliver vellykket. Afhørte huskede ikke det konkrete møde. Møder i Embedsmandsudvalget blev afholdt i hvert fald hver måned og nogle gange oftere, hvis der var behov. Der foreligger referat fra alle møder i Embedsmandsudvalget.

Afhørte huskede omtalen af Dalai Lamas besøg i 2009 i Danmark, men har ikke hørt, at Dalai Lamas besøg skulle have været styrende for håndteringen af besøget i 2012. Afhørte havde ikke været inde over, at relationerne mellem Danmark og Kina skulle normaliseres, heller ikke i forbindelse med 2012-besøget. Det er ikke usædvanligt, at sådanne statsrelationer tages op i Embedsmandsudvalget.

Det er ikke usædvanligt, at Udenrigsministeriets departementschef på møder i Embedsmandsudvalget omtaler kommende besøg og tillægger et sådan besøg udenrigspolitisk betydning. Afhørte har hørt mange besøg blive omtalt som "meget vigtige". Afhørte ville ikke bringe et sådan spørgsmål op i Embedsmandsudvalget, medmindre der forelå helt særlige sikkerhedsmæssige forhold.

Om KF 0764s redegørelse af 12. februar 2016 om et møde, hvor det anføres: *"Der var på mødet ikke tvivl om, at UM's Protokol og især Dansk Industri så dette statsbesøg som værende en unik mulighed for at få nogle aftaler "i hus" ..., og det lå i luften, at gæsterne under besøget i Danmark skulle "pleases" – der var ikke noget, der måtte gå galt"*, oplyste afhørte, at han ikke havde nogen erindring om at have hørt dette før. Afhørte vidste ikke, om Dansk Industri deltog i planlægningsmøder, men det er ikke usædvanligt, at de parter, der har interesse i besøget, deltager i planlægningsmøder. At Dansk Industri deltog, var derfor ikke usædvanligt. Afhørte erindrede ikke at være blevet briefet om mødet af KF 0764, hvilket også ville have været meget usædvanligt.

Afhørte vidste ikke, hvorfor der ikke dengang, men først fire år senere, blev lavet et referat. Afhørte vidste ikke, hvad der blev drøftet på mødet, og vidste derfor heller ikke, om der dengang burde være blevet udarbejdet et referat.

Om Peter Olesen Dahls mail af 26. juni 2012 til Lise-Lotte le Maire, hvorefter: *”Yderligere kontakt har været mellem ministerierne og PET og det er så PET der har haft drøftelserne med Københavns Politi”*, oplyste afhørte, at han ikke havde kendskab til PETs dialog med Københavns Politi op til 2012- besøget. PETs videregivelse af modtagne oplysninger til Københavns Politi kan ske på flere måder. Det vil formentlig ofte forekomme, at oplysninger videregives telefonisk. Der vil ikke nødvendigvis ligge notits herom i PETs sagsmappe. PET vil nogle gange foretrække kun at videregive oplysninger mundtligt. Det afhænger af oplysningens karakter. Afhørte deltog ikke selv i møder med Københavns Politi op til besøget i 2012.

Hvis Udenrigsministeriet ville i kontakt med Københavns Politi, ville det typisk ske gennem PET. Afhørte erindrede ikke i 2012 at have været i kontakt med nogen i Udenrigsministeriet, i hvert fald ikke om noget usædvanligt.

Afhørte havde ikke set Københavns Politis operationsbefaling og fik heller ikke kendskab til indholdet i forbindelse med svarene til Folketinget. Han vidste ikke, hvem der i PET via Beredskabsportalen kunne gøre sig bekendt med operationsbefalingen.

Når gæster fra udlandet medbringer egne livvagter, sikrer PET sig, at de opererer efter danske regler. Afhørte havde ikke kendskab til, hvordan samarbejdet mellem PET og de kinesiske livvagter foregik under besøget i 2012.

Afhørte erindrede ikke, om eller i givet fald hvordan PET afgav bidrag til brug for besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål 879. Han erindrede heller ikke nogen drøftelse med Lykke Sørensen herom. Justitsministeriets anmodninger om bidrag kan både være formelle, der besvares skriftligt, og som her uformelle, der typisk besvares mere uformelt pr. telefon eller mail.

Besøget gav ikke afhørte anledning til overvejelser af, om PET skulle have ageret anderledes eller fremadrettet skulle præcisere noget. Politiets ageren var et spørgsmål, der relaterede sig til Københavns Politi, og det bekymrede afhørte sig ikke om.

2013:

Afhørte var ikke involveret i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af besøget. Afhørte erindrede heller ikke at være blevet briefet om det. Han har ikke holdt møder med

repræsentanter for Kina, men han har som i 2012 løbende holdt møder med forskellige ambassadører, hvori altid deltog en medarbejder fra PETs forbindelseskontor til udarbejdelse af referat til intern brug i PET.

Afhørte deltog ikke i et møde i Udenrigsministeriet den 8. maj 2013 og var ikke bekendt med mødet. Om der foreligger et referat, afhænger af, hvad der blev drøftet.

Afhørte havde ikke kendskab til indholdet af PETs anbefaling af 21. maj 2013 til blandt andre OPA i Københavns Politi og det ville også have været usædvanligt. I 2013 var proceduren herfor den samme som i 2012

Afhørte erindrede ikke, om besøget har været drøftet på møder i Embedsmandsudvalget.

Det ville ikke være påfaldende, hvis der var blevet afholdt møder med andre danske myndigheder. Om der blev udarbejdet referat ville afhænge af mødets forløb.

Afhørte havde ingen konkret erindring om at være blevet orienteret om episoden ved Avedøreværket den 5. juni 2013 og i Rigsdagsgården den 6. juni 2013. Det skulle han heller ikke nødvendigvis. Han blev kun orienteret, hvis der var noget, han som chef skulle tage stilling til.

Om mail af 15. august 2013 fra Lykke Sørensen til Justitsministeriet, med forslag til samrådstalen og følgende afsluttende bemærkning: *"Jeg vil godt knytte et par ord til mit forslag, når du har tid. ..."*, oplyste afhørte, at han ikke erindrede at have drøftet besvarelsen med Lykke Sørensen. Afhørte blev kun inddraget, hvis der var tale om noget helt særligt. Det var et område, som blev håndteret af juridisk afdeling. Lykke Sørensens afsluttende bemærkning er ikke usædvanlig. Der kan f. eks. være behov for at tale om fortrolige forhold, eller om hvorfor PET i sit bidrag har anvendt bestemte formuleringer.

Afhørte deltog ikke i et møde den 26. juni 2013 med repræsentanter for den kinesiske ambassade.

Mødet afsluttet kl. 12:10.

--- o ---

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 15. december 2016 kl. 13:15 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Nis Lauge Gellert var mødt med bisidder advokat Søren Lund Rasmussen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg og advokat Stine Gry Johannesen var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Jakob S. Hedegaard.

Advokat Hanne Rahbæk var mødt ved advokat David Neutzsky-Wulff.

Nis Lauge Gellert bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringstema med bilag.

Nis Lauge Gellert blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 chefkonsulent i Udenrigsministeriets ASI-kontor. Afhørtes overordnede var kontorchef Martin Bille Hermann. Afdelingen beskæftigede sig med det

politiske forhold til landene i Asien, blandt andet Kina. Generelt blev departementschefen orienteret i det omfang, afdelingen fandt det relevant. ASI-kontoret havde op til besøget et tæt samarbejde med både Protokollen og ambassaden i Beijing. Det er der altid ved besøg fra udlandet.

Den afsluttende kommentar i mail af 11. oktober 2011 fra ambassaden i Beijing til blandt andre departementschef Claus Grube og afhørte om det dansk/kinesiske forhold læste han som en faktisk oplysning om, at besøget primært ville vedrøre Danmarks ét Kina politik. Kineserne var blevet kede af Dalai Lamas besøg i Danmark i 2009, og det spillede en rolle. Elementerne for en reparation af forholdet var allerede på plads på dette tidspunkt. Et besøg er i sig selv udtryk for en normalisering. Verbalnoten var et andet bidrag til en normalisering.

Afhørte deltog i samtalen mellem Claus Grube og ambassadør Li den 8. maj 2012 og skrev referatet. Protokolchef Jette Nordam deltog også. Afhørte huskede ikke, om der deltog andre fra Udenrigsministeriet. Der deltog hverken repræsentanter fra Hoffet eller PET.

Afhørte kunne ikke huske, om man fra dansk side adresserede ambassadørens bemærkninger om, at der ved et besøg i Storbritannien havde været stenkast, og pro-tibetanske demonstrationer, som havde vist sig at være meget aggressive og derfor udgjorde en ”stor fare”. Afhørte troede det ikke. Det var først efter et par møder, at det for afhørte udkrystalliserede sig, at det var et tema, der optog kineserne meget. Afhørte har sikkert sat citationstegn om ”stor fare”, fordi han har trukket på sit indre smilebånd. Det anførte virker efter sin ordlyd utroværdigt. I bund og grund var det for at markere, at det er ambassadørens egne ord. I bagklogskabens lys kan man allerede her fornemme, at kineserne havde et bredere farebegreb.

Afhørte havde givetvis deltaget i videokonferencen med ambassaden i Beijing onsdag den 9. maj 2012. Der var en række videokonferencer i forberedelsesfasen, hvori ambassaden i Beijing deltog. ASI-chefen sad for bordenden. Protokollen, Handelsafdelingen og Presseafdelingen deltog også. I et enkelt af møderne deltog også Hofmarskallatet. Ellers var det rent interne møder. Claus Grube deltog ikke i disse møder. Der blev ikke udarbejdet referater, men måske er der rundsendt mails i de enkelte afdelinger om, hvad der er blevet aftalt. Afhørte troede ikke, at videokonferencerne blev båndet.

Martin Bille Hermann koordinerede alle elementer af 2012-besøget. Han var den centrale i Udenrigsministeriet med hensyn til indhold, planlægning og linje. Mange af afhørtes opgaver i forbindelse med tilrettelæggelsen af besøget gav sig selv, og

derudover talte han og Hermann også sammen undervejs og blev enige om det, der så blev produktet.

Afhørte reflekterede ikke dengang over bemærkningen om status, prestige og ”ansigt” i Friis Arne Petersens mail af 10. maj 2012. Afhørte syntes ikke, at man kan udlede noget specielt af det i forhold til det, kommissionen skal undersøge. Det er bare et spørgsmål om at behandle folk ordentligt. I ”ansigt” lå der ikke noget bestemt.

I marts 2014 gjorde afhørte tjeneste på ambassaden i New Delhi. Afhørte blev ikke inddraget i besvarelsen fra ambassaden i Beijing af journalist Mads Bondes mail af 5. marts 2014 med spørgsmål til besøget i 2012. Sondringen mellem det protokollære og det sikkerhedsmæssige viser sig for eksempel i, at der ved et statsbesøg vises respekt, for eksempel i form af en særlig eskortekørsel, selvom der ikke er sikkerhedsmæssigt belæg for det.

Om Claus Grubes svar til Friis Arne Petersen i mail af 10. maj 2012 cc. blandt andre afhørte, Hoffet og Statsministeriet, hvori anføres blandt andet: ”... ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske”, oplyste afhørte, at det var Protokollen, der var Udenrigsministeriets kontakt til PET. Afhørte blev ikke inddraget heri. Det er fast praksis, at PET orienteres om et sådan besøg, og at der fra PET indhentes en sikkerhedsvurdering.

Om mail af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing oplyste afhørte, at Zhang Kunsheng kom til Danmark 12.-14. maj 2012 og også deltog i det efterfølgende fortropsbesøg, som afhørte ledede. Han deltog også i mødet med den kinesiske viceudenrigsminister Song Tao. Ved det første besøg 12.-14. maj 2012 havde Kunsheng, som afhørte erindrede det, møder med Hofmarskallatet. Han besøgte desuden forskellige mulige besøgssteder. Afhørte deltog også. Afhørte erindrede ikke, om ambassaden deltog via videolink. Afhørte erindrede heller ikke, om PET deltog.

Efter afhørtes opfattelse skete viderebringelsen af det kinesiske syn på forberedelse og gennemførelse af statsbesøget til den danske regering med ambassaden i Beijings mail af 11. maj 2012. I Udenrigsministeriet ville afhørte betragte det som et spørgsmål for Protokollen. Afhørte huskede ikke, at det på fortropsmøder blev drøftet, at noget skulle foretages. Kinesernes synspunkt blev på dette tidspunkt af forløbet blot taget til efterretning. Da det på senere møder og efter samtaler med ambassaden og ambassadøren stod klart, hvad kineserne ønskede, og at det ikke handlede om sikkerhed, men om, at de ville behandles værdigt, gjorde Udenrigsministeriet fire-fem gange kineserne opmærksom på, at der i Danmark var en grundlov, der gav folk rettigheder, og at loven skulle overholdes. Spørgsmålet blev bragt op i stort set alle de samtaler, der var med repræsentanter fra den kinesiske ambassade i København.

Der blev afholdt fem-ti videokonferencer op til besøget. Afhørte huskede ikke, om en af dem blev afholdt den 14. maj 2012. Der var tale om interne møder, men også med deltagelse af Statsministeriet og Hofmarskallatet. Afhørte kunne huske positivt, at Tue Krarup-Pedersen og Hofmarskallen deltog i enkelte møder, førstnævnte pr. videolink. Afhørte erindrede ikke, at nogen fra Justitsministeriet eller PET deltog.

Foreholdt KF 0764s forklaring om en videokonference i Det Gule Palæ med ambassaden i Beijing oplyste afhørte, at det godt kan passe. Afhørte kunne ikke udelukke det. I Det Gule Palæ var det kun ambassaden, der deltog via videolink.

Om PETs notat af 12. februar 2016 hvoraf om et af møderne fremgår blandt andet, at *”Normalt indledes disse fortropsmøder i Riddersalen i Det Gule Palæ (Hoffets administrationsbygning), men grundet den kinesiske delegations størrelse var mødet af pladsmæssige årsager flyttet til Christian den VII’s Palæ på Amalienborg. I mødet deltog bl.a.: Hofmarskallen, Ceremonimesteren, andre nogle personer fra Hoffet, repræsentanter fra UM’s Protokol og repræsentanter fra Dansk Industri. Der var på mødet ikke tvivl om, at UM’s Protokol og især Dansk Industri så dette statsbesøg som værende en unik mulighed for at få nogle aftaler ”i hus”*”, oplyste afhørte, at han ikke tydeligt kunne skelne mellem de to møder med fortroppen. PET var formentlig til stede på det omtalte møde. På et møde på Amalienborg deltog rigtig mange, især kinesere. Det var ikke i Det Gule Palæ. Det kan have været i Chr. VII’s Palæ. PET deltog også.

Mødet den 21. maj 2012 mellem Claus Grube og den kinesiske viceudenrigsminister Song Tao i København, fandt sted i Udenrigsministeriets direktionsspisestue. Afhørte skrev referatet. Det fremgår af referatet, hvem der deltog. Der deltog således ikke medarbejdere fra PET. Så ville afhørte have skrevet det i referatet.

Kineserne brugte på mødet ordet ”disruptions”, og derfor satte afhørte det i citationstegn i referatet. Han oversatte disruptions til forstyrrelse. Det, Song Tao gav udtryk for, tegnede sammen med de referater, der allerede var udarbejdet, et billede af, at man var ude i en gråzone, der var vanskelig at håndtere fra dansk side. Når Tao nævner et succesfuldt besøg, kan det godt opfattes som om, at forstyrrelser kunne bringe succesen i fare. Om ikke det ligefrem var en trussel fra kinesisk side, så var det i hvert fald udtryk for en kinesisk forståelse. Afhørte huskede Claus Grubes svar om, at alle var fuldt opmærksomme på at få de fornødne sikkerhedsarrangementer på plads i forbindelse med statsbesøget således, at han alene redresserede de rent sikkerhedsmæssige aspekter. Ved sådanne samtaler er der ikke krav om svar, og slet ikke et øjeblikkeligt svar. Det lå i Claus Grubes svar, at han havde hørt den kinesiske bekymring, men ikke lovede noget. Efterfølgende blev rutelægningen genstand for drøftelse i forberedelsesgruppen. Det skete på et møde, hvor ambassaden deltog via videolink. Afhørte kunne ikke huske, om det medførte, at man udvalgte eller fra-

valgte bestemte besøgssteder. Danskerne ønskede, at præsidenten så grønne løsninger, baseret på danske tiltag. Hverken PET eller færdselspolitiet deltog i dette møde i forberedelsesgruppen. Konklusionen på de interne drøftelser i Udenrigsministeriet var, at det var vanskeligt at forudse, hvor demonstrationer kunne opstå, og det måtte man leve med.

Oplysningen i afhørtes referat af Grubes svar: *"Mht. spørgsmålet relateret til sikkerhed, havde Departementschefen selv bragt statsbesøget op i de kompetente nationale fora og henledt relevante myndigheders opmærksomhed herpå, herunder Politiet og Justitsministeriet. Alle var således fuldt opmærksomme på at få de fornødne sikkerhedsarrangementer på plads i forbindelse med statsbesøget"*, må forstås således, at der allerede på dette tidspunkt var taget kontakt til relevante kolleger, og at de sikkerhedsmæssige spørgsmål allerede var taget op i relevante nationale fora. Afhørte vidste ikke, hvordan Claus Grube havde bragt det videre og til hvem. Det var ikke en opgave for afhørte. Afhørte havde ikke kendskab til møder i Embedsmandsudvalget, heller ikke et møde den 14. maj 2012. Det kunne dog godt være et relevant forum at bringe spørgsmålet op i. Videregivelse af sådanne oplysninger ville ske skriftligt og i fortrolig form, typisk pr. mail og krypteret, hvis det var nødvendigt af sikkerhedsmæssige hensyn. Afhørte havde ikke selv været i kontakt med Justitsministeriet, PET eller politiet om det sikkerhedsmæssige spørgsmål. Han havde været i kontakt med Statsministeriet, men ikke om de bekymringer, Song Tao gav udtryk for på mødet den 21. maj 2012.

Afhørte turde ikke sige, om der var nogen grund til, at der ifølge referatet ikke blev taget forbehold med hensyn til overholdelsen af grundloven. Afhørte opfattede referatet således, at Claus Grube gjorde sig umage med at sige, at det, de ville gå videre med, var det protokollære og det sikkerhedsmæssige, og at han gled af på det, der vedrørte gråzonen. Der var ikke på dette tidspunkt nogen linje eller bevidst tilgang til håndteringen af dette spørgsmål.

Afhørte kunne ikke huske, om han deltog i fortropsmødet den 23. maj 2012, og han vidste derfor ikke, hvem der i øvrigt deltog. Fra Udenrigsministeriet ville der givetvis have været fremmøde af Protokolchefen og viceprotokolchefen. Handelsafdelingen ville også typisk have deltaget. Det er ikke usædvanligt, at også Dansk Industri deltager i et sådan møde. Det er heller ikke usædvanligt, at Statsministeriet deltager. I så fald kan det sagtens have været Tue Krarup-Pedersen, der deltog.

Selvom afhørte ikke var indkaldt til det afsluttende fortropsmøde den 25. maj 2012 kan afhørte sagtens have deltaget. Han kan også have deltaget i det lille formøde til det afsluttende fortropsmøde. Afhørte erindrede ikke at have deltaget i en middag på Nimb den 25. maj 2012 om aftenen.

Det er en rimelig ordret gengivelse, når der i afhørtes referat af mødet den 12. juni 2012 i mail samme dag til blandt andre Claus Grube, ambassaden i Beijing, og medarbejdere i Statsministeriet og Udenrigsministeriet om et sidste møde med souschef Gu Hui og 3. ambassadesekretær Mia Zou fra ambassaden i København, står, at kineserne gav udtryk for, at man egentlig ikke var bekymret for den fysiske sikkerhed, men anmodede om, at man fra dansk side gjorde, hvad der var muligt inden for lovens ramme for at skærme delegationen fra manifestationer fra blandt andet Falun Gong. Samtalen foregik på engelsk. Afhørte kunne ikke huske kinesernes konkrete ordvalg.

Når ASI-chefen (Martin Bille Hermann) svarede, at man var opmærksom på de kinesiske bekymringer og ville gå videre med dem til de kompetente myndigheder, mente han politiet. Afhørte blev ikke selv bedt om at tage kontakt til politiet. Mailen er formentlig sendt til Protokollen, og man er i ASI derefter gået ud fra, at Protokollen tog kontakt til politiet. I referatets ordlyd ligger imidlertid også noget i retning af, at ”vi har hørt, hvad I siger”. ASI foretog sig ikke noget specielt for at sikre sig, at kinesernes bekymring blev viderebragt til de relevante myndigheder.

Modtagerne af mailen er afdelings- og kontorchefer i Udenrigsministeriet, medarbejdere i afhørtes team og i presseafdelingen samt relevante personer ved ambassaden og i Statsministeriet. Da Protokollen også modtog mailen, var viderebringelsen af kinesernes bekymring dermed foretaget. Om og hvordan modtagerne af mailen skulle reagere på det oplyste, var et andet spørgsmål. Når Protokollen havde modtaget mailen, kunne ASI gå ud fra, at Protokollen tog sig af det.

Afhørtes referat er en korrekt gengivelse af, hvad souschefen sagde, og når der står i referatet, at kineserne ville respektere lovgivningen, var der tale om dansk lov, grundloven.

Når ambassadens folk selv begyndte at sige, at der skulle ageres indenfor lovens rammer, gav det en vis tryghed, og der var ingen grund til at anføre, at dette også var Danmarks opfattelse. Afhørte huskede ikke, at der blev sagt mere end det, der står. De bekymringer, man ville give videre til de kompetente myndigheder, jf. sidste afsnit i mailen, omfattede formentlig den gråzone, der tegnede sig. Udenrigsministeriet skulle blot videreformidle kinesernes bekymring til andre. Der var ikke særlig anledning til at fremhæve grundloven, for kineserne havde selv givet udtryk for, at der skulle handles inden for lovens rammer.

Når kineserne talte om at skærme manifestationer inden for lovens område, var det formentlig den gråzone, som tegnede sig, men måske var det især før, kineserne begyndte at tale om, at det skulle være inden for lovens rammer, at der var tale om en

gråzone. Man kan godt sige, at gråzonen er noget, afhørte selv har spekuleret sig frem til. Man kan ikke forestille sig en repræsentant for noget land, der beder en repræsentant for et andet land om at handle uden for pågældende lands rammer, og Kinas ambassade har ikke bedt afhørte gå tæt på den danske lovgivning. Det er muligt, at kineserne forestillede sig, at en tolkning af gældende lovgivning ville kunne føre til det resultat, de ønskede. Afhørte vidste det dog ikke. Han vidste heller ikke, om man var ude over spørgsmålet om sikkerhed. Ambassadør Li havde jo talt lidt om de samme ting den 8. maj 2012, hvor han samtidig var inde på stenkast. Afhørte havde ikke kendskab til de konkrete regler omkring demonstranter, der eksempelvis kommer tæt på en kortage, og Udenrigsministeriets opgave var alene at videreformidle oplysningerne.

Foreholdt indholdet af PETs eksterne trusselvurdering med angivelse af udtrykket ”tabe ansigt” og omtale af kinesernes bekymring oplyste afhørte, at ordvalget godt kan stamme fra andre end Udenrigsministeriet. Det kan for eksempel godt være kommet til PET direkte fra den kinesiske ambassade i København. Det er samme tema, der er beskrevet i afhørtes referat af møderne med ambassadens repræsentanter. Afhørte ville ikke udelukke, at han har modtaget trusselvurderingen. Foreholdt indholdet af PETs interne trusselvurdering og sammenholdt med indholdet af den eksterne trusselvurdering, kunne afhørte ikke erindre, hvilken udgave han muligvis har set. ”Ikke tabe ansigt” er et fast kinesisk udtryk, og afhørte kunne derfor ikke sige, om han havde det fra en trusselvurdering. Det er for kineserne en meget central ting, der er meget vigtigere end for danskerne. Det betyder, at det ikke må være pinligt. Afhørte turde ikke sige, om præsidenten ville tabe ansigt ved at se tibetanske flag og Falun Gong-symboler. Kinesernes bekymring gik på, at besøgets narrativ ikke måtte blive demonstrationer og antikinesiske synspunkter. Der var en naturlig bekymring hos kineserne for, at det skulle komme til at overskygge besøget. Afhørte vidste ikke, hvad kineserne her konkret har tænkt sig. Afhørte kunne tænke sig, at den kinesiske ambassade har sat en ære i, at der var så få manifestationer som muligt.

Afhørte modtog normalt trusselvurderinger forud for de besøg, Udenrigsministeriet håndterede. Den ville typisk komme ind til og blive fordelt via Protokollen til både ASI-kontoret, landekontoret og formentlig også personer i ledelsen. Afhørte var derimod ikke sikker på, at Handelsafdelingen ville modtage den.

Afhørte havde sandsynligvis deltaget i møde den 1. juni 2012 i M2, Udenrigsministeriet, men han vidste ikke, hvem der i øvrigt deltog. Da det blev afholdt i M2 har det formentlig været et eksternt møde. Det tænker afhørte dels på grund af lokalets størrelse, dels på grund af beliggenheden. Afhørte huskede intet konkret om dette møde.

Afhørte kunne godt forestille sig, at de i Udenrigsministeriet har talt om den op-ringning fra ambassadør Li, jf. referat i mail af 14. juni 2012 som Martin Bille Hermann modtog umiddelbart inden, den kinesiske præsident landede i Kastrup, med anmodning om, at de 25 reklameplakater fra Radio 24Syv med Villy Søvndal-citatet blev fjernet/skærmet. Afhørte erindrede ikke, hvad reaktionen var, men han har efterfølgende kunnet konstatere, at der blev udarbejdet presseberedskab til udenrigsministeren. Man overvejede ikke at få plakaterne fjernet.

Afhørte kunne ikke huske at have set dokumentet om Udenrigsministeriets presselinje efter besøget før. Det fremgår, at det er sendt fra Head of Department, og det var Martin Bille Hermann.

Afhørte kunne ikke huske, hvem der har forfattet udkastet af 25. juni 2012 til beredskab til møde i Udenrigspolitisk Nævn, men det er formentlig skrevet i ASI-kontoret. Afhørte troede ikke, at Udenrigsministeriet formelt eller uformelt har givet politiet grund til at antage, at der ikke måtte finde demonstrationer sted. Afhørte kendte ikke det fulde billede, men var ikke bekendt med, at Udenrigsministeriet på nogen måde skulle have sagt til nogen eller guidet nogen til at agere på den måde, som Københavns Politi gjorde. Det har i hvert fald ikke været Udenrigsministeriets intention at bearbejde nogen ved videregivelse af budskaber. Afhørte kunne ikke huske, hvad der præcis lå bag udtrykket "fysiske sikkerhed" i spørgsmål 2. Afhørte ville mene, at udkastet til beredskab indeholdt en fyldestgørende besvarelse i forhold til det, der blev spurgt om, men det er muligt, at det kunne have været mere udførligt. Man kunne f. eks. have oplyst om, hvad Kina havde udtrykt bekymring for, og man kunne have undladt at bemærke, at man anså besøget for succesfuldt. Udkastet er udarbejdet til brug for en orientering af Udenrigspolitisk Nævn. Sandsynligvis er det den enhed i Udenrigsministeriet, der er sekretariat for Udenrigspolitisk Nævn, der har bedt om, at beredskabet blev udarbejdet. Beredskabet læner sig op ad et hovedtalepunkt på et nævnsmøde. Afhørte huskede ikke, hvad der stod i hovedtalepunktet, og afhørte kunne derfor ikke sige, om udkastet til beredskab indeholdt en fyldestgørende orientering til Udenrigspolitisk Nævn. Om den udaterede version af samme beredskab oplyste afhørte, at han godt kan have set denne udgave af beredskabet, men afhørte kunne ikke huske det konkret. Som dokumentet fremstår her, kunne det godt være det endelige dokument. Afhørte vidste ikke, om dokumentet blev brugt i Udenrigspolitisk Nævn.

Når der i beredskabet sondres mellem bekymring for sikkerhed og bekymring for andet, må man se på, at der er tale om beredskab til et samlet talepunkt. Man er nødt til at se på hele talepunktet. Hvis man ser på beredskabet isoleret, kan man godt sige, at det ikke særlig klart siger noget om de forhold, der var omfattet af gråzonen.

Værdien af de handelsaftaler, man forventede at indgå, blev kalkuleret i hånden. Det løb op i 20 mia. kr., hvoraf størstedelen, måske 19 mia. kr., handlede om danske investeringer i Kina og ikke omvendt. Kalkulen var, så vidt afhørte huskede det, udarbejdet af ambassaden i Beijing, formentlig som en del af baggrundsmaterialet af ambassaden i Beijing, men afhørte huskede det ikke. Afhørte huskede ikke, om oplysningen om værdien indgik i det generelle baggrundsmateriale. Tallet kunne godt have haft en bred udbredelse, og afhørte kunne også godt forestille sig, at det har været nævnt i pressen. Udenrigsministeriet deler ikke baggrundsmaterialet med andre myndigheder.

Foreholdt forklaringer for Den Uafhængige Politiklagemyndighed om briefinger i Københavns Politi om værdien af aftalerne og risikoen for, at kineserne rejste hjem, hvis de blev fornærmet, vidste afhørte ikke, hvordan dette er kommet til en indsatsleder ved politiet. Han kunne godt forestille sig, at beløbet har været nævnt af Udenrigsministeriets medarbejdere, men i så fald ville det også være nævnt, at størstedelen vedrørte danske investeringer i Kina. Afhørte kunne dog ikke forestille sig, at det skulle være kommet fra Udenrigsministeriet, at præsidenten ville rejse hjem, hvis han blev fornærmet.

Han havde ingen erindring om, at han udover de omtalte møder har kommunikeret med nogen i Københavns Politi eller i PET om besøget. Afhørte har været i kontakt med medarbejdere i Udenrigsministeriet, ambassaden og Statsministeriet. Forevist en liste over PET-medarbejdere oplyste afhørte, at navnene ikke siger ham noget, bortset fra måske KF 0765. KF 0764s navn sagde ikke afhørte noget. Afhørte erindrede ikke at have været i kontakt med KF 0764. Foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring om telefonsamtalen med KF 0764 kort efter dennes møde i Udenrigsministeriet, fastholdt afhørte, at han ikke har haft kontakt med KF 0764.

Afhørte havde, så vidt han huskede, heller ikke været i kontakt med Claus Hjelm Olsen i Københavns Politi.

Selvom Udenrigsministeriets medarbejdere står individuelt på mails, handlede medarbejderne ikke ud af huset uden at have afstemt det med nærmeste chef.

Det fulde billede af politiets ageren under 2012-besøget kom først senere. Dengang, i 2012, mente man det var en ridse i lakken efter et rigtig godt statsbesøg. Det var først efter det andet besøg og senere, da operationsbefalingen kom frem i 2015, at de i Udenrigsministeriet fandt ud af, hvad der var sket. Det var overraskende for ham, at det havde fundet vej ind i Københavns Politis taktiske befaling, at de skulle forhindre demonstrationer, flag og bannere. Det er efter hans opfattelse en stor skam, at

grundloven er blevet overtrådt, og synd for de mennesker, det gik ud over. Det er en stor skam, at der åbenbart var nogen i systemet, der blev drevet dertil.

Afhørte har i sine overvejelser af, hvordan disse oplysninger kan have fundet vej ind i den taktiske befaling, hæftet sig ved, at PET har afholdt fire forberedelsesmøder med repræsentanter fra den kinesiske ambassade på ambassaden og restauranter. Det er usædvanligt. Møderne burde have fundet sted på PETs præmisser, således at kineserne besøgte PET og ikke omvendt. Afhørte studsede over oplysningen, men havde ikke kendskab til, hvordan sådanne møder normalt foregår.

2013:

Afhørte var i 2013 fortsat chefkonsulent i ASI-kontoret, men han var ikke sagsbehandler på besøget. Det var derimod en kollega i afhørtes team, Mette Pfeiffer Jørgensen. Folketinget var vært for besøget.

Afhørte var givetvis bekendt med mail af 25. april 2013 fra Mette Pfeiffer Jørgensen, til Søren Koushede, Folketingets Administration, med bekræftelse af, at udenrigsministeren havde afsat tid til at mødes med formanden for Det kinesiske Parlament.

Afhørte erindrede at have haft den samtale med souschefen på den kinesiske ambassade, hvorunder souschefen bad om, at man fra dansk side drog omsorg for, at manifestationer af ”anti-kinesiske” kræfter ikke underminerede besøgets succes, og hvorunder afhørte lovede at gå videre med budskabet og nævnte, at ”... *De gode erfaringer fra det kinesiske statsbesøg sidste år tilsagde, at det ville være muligt at afvikle besøget til alles tilfredshed*”, som han har refereret i sin mail af 31. maj 2013 til PRO, cc. en række medarbejdere i Udenrigsministeriet, blandt andre Annette Lassen. Afhørte erindrede imidlertid ikke mere end det, der fremgår af referatet. Den måde, afhørte gik videre med budskabet på, var ved at sende mailen med referatet. I bekymringen ligger det samme som i 2012. Det måtte ikke blive pinligt, og der måtte ikke være historier, der overskyggede besøgets indhold. I givet fald kunne man måske nok forestille sig, at kineserne i yderste konsekvens ville rejse hjem. Afhørte huskede dog ikke, at dette scenarie indgik i overvejelserne i Udenrigsministeriet i 2012 eller 2013.

Afhørte skulle viderebringe budskabet og håbede, at adressaterne læste mellem linjerne. Der var ikke tale om et krav fra kinesernes side, men et budskab. I Udenrigsministeriet erkendte man, at Kina lagde meget vægt på dette spørgsmål, og der var en pligt til at videresende synspunktet. Der var i Udenrigsministeriet en antagelse af, at de myndigheder, der modtog mailen, ville agere indenfor rammerne af grundloven. Det behøvede han derfor ikke at nævne specifikt. Mailen blev også sendt til både chefen for Protokollen, som fra 1. august 2012 var Marie-Louise Overvad, og til

ledelsessekretariatet. Afhørte kontaktede ikke politiet eller PET. Departementschefens sekretariat var modtager på mailen, så afhørte måtte formode, at mailen endte hos Claus Grube.

Afhørte kunne ikke huske, om der var videokonferencer i 2013. Han havde sidste dag på kontoret den 7. juni 2013, så han var ikke meget inde over besøget.

Afhørte kunne ikke huske at have set dokumentet om beredskab til et møde i Udenrigspolitisk Nævn den 20. juni 2013. Da dateringen ligger efter afhørtes sidste dag i afdelingen, har han næppe været involveret i tilblivelsen. Dokumentet kunne sagstens være lavet af Mette Pfeiffer og Martin Bille Hermann. Afhørte vidste ikke, om det er blevet brugt.

Afhørte var ikke særligt aktiv i tilrettelæggelsen af 2013-besøget, men der var ikke i 2013 andre signaler fra Kina om det forhold, som souschefen på den kinesiske ambassade havde givet udtryk for på mødet den 12. juni 2012: At der skulle handles inden for lovens rammer.

Mødet afsluttet kl. 16:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 16. december 2016 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Friis Arne Petersen var mødt med bisidder advokat Bjarke Vejby.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Birgitte Skjødt, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Lise Lauridsen, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Søren Juul og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Kåre Pihlmann var mødt ved advokat Søren Eriksen.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Jakob S. Hedegaard.

Friis Arne Petersen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Friis Arne Petersen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 Danmarks ambassadør i Beijing. Han tiltrådte stillingen i 2010 og fratrådte i sommeren 2015. Søren Jakobsen var souschef på ambassaden. Han blev på et tidspunkt efter besøget i 2012 afløst af Lars Bo Larsen.

Da Dalai Lama var på besøg i Danmark i 2009, blev han, som tilfældet havde været ved hans besøg i andre vestlige lande, mødt som religiøst overhoved og kulturel figur. Mødet fandt for eksempel sted på Marienborg, ikke på Christiansborg. Efter Danmarks opfattelse kunne de protokollære og ceremonielle rammer, som mødet blev holdt under, ikke give grundlag for, at Kina pludselig tvivlede på, at Danmarks ét Kina politik fortsat var den officielle danske politik. Kina benyttede imidlertid dengang anledningen til at forsøge at flytte grænserne for, hvad de kunne acceptere fra vestlige landes regeringschefer omkring møder med Dalai Lama. Dette medførte en diplomatisk diskussion i forholdet mellem Danmark og Kina, der endte med, at Udenrigspolitisk Nævn udarbejdede en verbalnote. Andre vestlige lande blev mødt med samme holdning fra Kina. Det eneste vestlige land, der afhørte bekendt ikke har føjet Kina på dette punkt, er USA.

Om mail af 11. oktober 2011 fra Søren Jacobsen og Friis Arne Petersen, ambassaden i Beijing, til blandt andre Claus Grube med referat af et møde med generaldirektøren for det kinesiske udenrigsministeriums Europaafdeling, hr. Li, angående et muligt besøg i november 2011 af præsident Hu Jintao, oplyste afhørte, at Danmark i 2011 netop havde fået ny regering, og Kina valgte af forsigtighedshensyn at udsætte et præsidentbesøg og i stedet sende deres udenrigsminister på besøg i Danmark med henblik på at få bekræftet Danmarks præcise politik overfor Kina. Der var i den nye danske regering kommet et nyt parti, SF, som tidligere havde været i opposition og haft synspunkter, der – set fra Beijing – var i modstrid med det, der var den klassiske danske ét Kina politik, der havde været gældende siden 1951. Partiet var nu tildelt udenrigsministerposten i Danmark med den ny udenrigsminister Villy Søvndal. I forhold til Danmark var det afgørende for Kina at få bekræftet, at den nye regering ville fortsætte Danmarks hidtidige ét Kina politik. Det har det altid været vigtigt for Kina at få bekræftet, når et vestligt land skiftede regering.

Udenrigsministermødet i 2011 forløb godt. Det var et meget synligt møde med gode og indholdsrige samtaler.

Om mail af 8. maj 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre Claus Grube, Statsministeriet, Kongehuset, Friis Arne Petersen og en række medarbejdere i Udenrigsministeriet, hvori det omtales, at departementschefen den 8. maj 2012 havde en samtale med ambassadør Li, som denne med kort varsel havde anmodet om, og hvori Li meddelte, at Hu Jintao ville komme på statsbesøg, at han var optaget af sikkerhed, og at han havde oplevet stenkast og aggressive pro-tibetanske demonstrationer fra sin tid i Storbritannien, oplyste afhørte, at det var den samme Li, som afhørte havde haft møde med i oktober 2011. Li havde haft et meget vigtigt job i Kina og skulle nu være ambassadør i Danmark. Når det i mailen anføres, at det bilaterale forhold skulle bringes fremad, ligger dette i selve statsbesøget. Et statsbesøg er nødt til at have et

formål og ikke blot være et ceremonielt besøg. I forhold til Kina er det bilaterale forhold meget bredt. Li's bemærkninger om sikkerhed gav ikke anledning til bemærkninger fra afhørtes side. Afhørte kunne ikke gøre noget ved dette spørgsmål og havde heller ikke ansvaret for det, for ambassaden i Kina har ikke ansvar for sikkerheden. Det måtte håndteres af Udenrigsministeriets departement. Afhørtes generelle opfattelse er, at man lettest forstår kineserne ved at lytte til, hvad de siger, og forsøger at forstå dem uden at fortolke. Li var optaget af spørgsmålet, og bemærkningen var ikke overraskende for afhørte. Li's bemærkning var et klart budskab til Udenrigsministeriet, som ud fra det måtte gå videre med overvejelser af karakteren af besøget. Et statsbesøg kan være tilrettelagt med udadvendte aktiviteter eller med meget få offentlige aktiviteter. Kineserne ønskede ikke et meget udadvendt besøg.

De handelsaftaler, der forventeligt skulle underskrives i forbindelse med besøget i 2012, var af betydning set fra Udenrigsministeriets side, men Udenrigsministeriet lagde vægt på hele substansen og den politiske ramme, besøget gav, for at udvikle samarbejdet med Kina på områder som f. eks. antikorruption, miljø og klima. Regeringsaftalerne var de vigtigste. De gav mulighed for at fremme et samarbejde, og dermed kunne Danmark bedst muligt forsøge at påvirke udviklingen i Kina på de forskellige områder. Handelsaftalerne skulle gerne implementere regeringsaftalerne og var derfor også en del af helheden. Det overordnede formål var imidlertid at få et højniveaubesøg. Besøget gav en unik mulighed for at få adgang til at drøfte vigtige spørgsmål med beslutningstagere, som ambassaden normalt ikke kunne komme i tæt kontakt med, og derigennem få adgang til deres politiske tænkning og holdninger. Ambassaden havde talmæssigt gjort op, hvad danske virksomheder ønskede af investeringer. Det samlede investeringsbeløb udgjorde 2-3 mia. USD, hvoraf Danmark stod for over 90%. Danmark investerede langt mere i Kina end omvendt. Besøget kunne bruges til at opnå politiske aftaler, som skabte rammerne for senere handelsaftaler. Det vil ofte være et mål at indgå flest mulige aftaler under et sådan besøg.

Afhørte deltog i videokonferencen den 9. maj 2012 sammen med en række medarbejdere fra ambassaden. Der var meget kort tid til at forberede besøget. Fra departementet deltog kontorchef Martin Bille Hermann, ASI-kontoret, og Annette Lassen fra Protokollen. Kontorchef Jette Nordam, Protokollen, deltog antagelig også, men det huskede afhørte ikke. Afhørte huskede heller ikke, om Statsministeriet og/eller PET deltog. Afhørte troede ikke, at der blev udarbejdet referat. Mødet blev heller ikke båndet. Alle emner blev drøftet på mødet. For ambassaden var det vigtigste at få lavet et program og en oversigt over, hvilke aftaler der kunne indgås.

Om mail af 10. maj 2012 hvori afhørte blandt andet anfører: *"For en sikkerheds skyld: status, prestige, "ansigt" spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere end vi kender det i vesten. Det er meget vigtigt at præsidenten og hans delegation får et klart*

indtryk gennem program, protokol og form at de bliver behandlet så fint og godt som nogen anden gæst på dette niveau”, oplyste afhørte, at han nævnte dette for en sikkerheds skyld. Kinas selvforståelse var øget i årene fra Dalai Lamas besøg i 2009, og programmet skulle derfor være på samme niveau som for eksempel præsidentbesøg fra USA. Med ”ansigt” mente afhørte det samme som status og prestige. Det gik på protokollen og formen. Med ”ansigt” mente afhørte ikke det samme som at ”tabe ansigt”. Afhørte mente blot, at præsidentens internationale prestige krævede, at han skulle behandles som USA’s præsident. Kina ønskede stormagtsstatus som USA, og det var det, afhørte forsøgte at udtrykke. At ”tabe ansigt” betyder noget andet, det er nemlig et spørgsmål om høflighed. Det går på personers indbyrdes relationer og er udtryk for en fornærmelse mellem personer. Udtrykket har samme betydning i Kina. Der er tale om et antropologisk og sociologisk fænomen, som det er vigtigt at kende, når man skal forhandle med kinesere. I afhørtes mail betyder ”ansigt” derimod stormagtsprestige.

Afhørte havde set Lars Bo Larsens forslag i mail af 6. marts 2014 til svar på en henvendelse fra en journalist, hvoraf fremgår: *”Det er i alle tilfælde helt klart, at ovennævnte passage er rettet mod protokollen og ikke sikkerheden, samt at der er tale om ambassadens egen vurdering, fremsat af egen drift. Konteksten og indsendelses-tidspunktet understreger desuden den generelle natur af anbefalingen yderligere*”, og afhørte er helt enig i, at passagen er rettet mod Protokollen og ikke mod sikkerheden. Det, Lars Bo Larsen skriver, er begavet og fuldstændig korrekt. Det kunne ikke være skrevet mere præcist. ”Ansigt” har således intet med sikkerhed at gøre. Journalisten blander ”at tabe ansigt” sammen med ”ansigt”. Sidstnævnte udtryk vedrører i afhørtes mail af 10. maj 2012 kun Kinas ønske om at opnå stormagtsstatus. Når han lyttede til Kina og videresendte de forskellige bekymringer til ressortområdet, gjorde afhørte sig ingen tanker om, hvordan modtagerne ville reagere. På ambassaden vidste man via mailsystemet, at budskabet blev modtaget, men ambassaden fulgte ikke op på, om der blev ageret på det i departementet. Det var ikke ambassadens opgave. Det var Udenrigsministeriets ansvar, om der skulle reageres eller ej, og der blev ikke givet oplysninger herom til ambassaden. For ambassaden var det kun besøgets substans og ikke det sikkerhedsmæssige, der var vigtigt. Det er ikke ambassadens anliggende at give vejledning, når de videregiver oplysninger til Udenrigsministeriet og Statsministeriet, herunder blandt andet om, at ansigt var vigtigt for kineserne. Statsministeriet og Udenrigsministeriet giver oplysningerne videre, formentlig gennem regeringens sikkerhedsudvalg. Afhørte var ikke bekendt med Protokollens kontakt til politiet og PET.

Om Claus Grubes svar til afhørte i mail af 10. maj 2012 cc. blandt andre Nis Lauge Gellert, Hoffet og Statsministeriet, hvori anføres: *”... ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske*”, oplyste

afhørte, at hverken han eller ambassaden i Beijing drøftede sikkerhed med politiet eller PET. Det var ikke ambassadens opgave. Grube skrev ”vi”, hvilket afhørte læste som Udenrigsministeriet, ikke ambassaden. Det er meget almindeligt, at der er korte varsler, inden et besøg offentliggøres. Det gør tingene lettere på en række fronter.

Om mail af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing til blandt andre Udenrigsministeriet, Statsministeriet, Hoffet og Claus Grube, med referat af en samtale, som afhørte havde samme dag med generaldirektøren for Europaafdelingen i det kinesiske udenrigsministerium, Liu Haiyng, og hvoraf det blandt andet fremgår: ”... at assisterende udenrigsminister og generaldirektør for protokollen, Mr. Zhang Kunsheng, d.d. ville rejse til Danmark på et forberedende besøg for statsbesøget,” oplyste afhørte, at han er bekendt med at Zhang Kunsheng rent faktisk rejste til Danmark dagen efter. Afhørte kunne ikke huske, hvornår der var møde i Danmark. Afhørte har set et referat fra mødet.

Liu's bemærkning gengivet i samme mail om, at sikkerhed var et spørgsmål af stor betydning, som man håbede, at man fra dansk side ville tage meget alvorligt, svarer til, hvad der blev oplyst af USA forud for den amerikanske præsidents besøg i Danmark. Det var derfor ikke overraskende for afhørte, at kineserne lagde vægt på det. Afhørte vidste ikke, om Kina som tilbudt under mødet løbende holdt danske myndigheder orienteret om bevægelser i antikinesiske miljøer. Det lå ikke inden for ambassadens område. Afhørte viderebragte det kinesiske syn på dette forhold ved at sende mailen til de relevante højtplacerede embedsmænd i Statsministeriet og Udenrigsministeriet, som afhørte korresponderede med. Viderebringelsen til regeringen er således sket ved afsendelsen af mailen. Derefter var det op til hver enkelt myndighed at agere på det, der var anført.

Afhørte mente, at der blev afholdt en videokonference den 14. maj 2012 med deltagelse af de samme afdelinger, som havde deltaget i videokonferencen den 9. maj 2012. Afhørte erindrede ikke, om Statsministeriet og/eller PET deltog. Afhørte havde ingen erindring om, hvorvidt PET deltog i nogen af videokonferencerne. Afhørte troede ikke, at der blev udarbejdet referat, men alle deltagere tog noter til brug for opgaverne i egne kontorer. Afhørte turde ikke tage stilling til, om sådanne notater burde findes som aktstykker, men handlingerne er akteret og dokumenterer aftalerne.

Afhørte deltog kun i de to første videokonferencer, afholdt den 9. og 14. maj 2012. I sidstnævnte konference deltog afhørte kun i den første del. Videokonferencen den 14. maj 2012, kan han ud fra tidsforskellen regne ud, må være blevet afholdt om formiddagen ved 9-10 tiden. Efter de to første videokonferencer kom der intet om planlægningen ind over afhørtes bord. Afhørte har dog set og godkendt politiske talepunkter, for eksempel spørgsmålet om menneskerettighedssituationen i Kina skulle

nævnes eller ej. Regeringen ønskede at fortsætte de tidligere regerings politik på det område og at tage emnet op over for Kina. Udenrigsministeriet og afhørte følger regeringens holdning, så godt de kan, og det gjorde de også under 2012-besøget. Det havde man fra embedsmandsside ingen personlig holdning til. Man gennemførte blot regeringens politik bedst muligt.

Afhørte var ikke blevet orienteret om et møde i Embedsmandsudvalget under Sikkerhedsudvalget den 14. maj 2012, men det er også kun meget selektiv viden, der bliver givet videre fra disse møder.

Afhørte deltog ikke i det møde den 25. maj 2012 med fortroppen, der omtales i PETs redegørelse af 12. februar 2016. Der er ingen tvivl om, at Dansk Industri anså besøget for vigtigt af hensyn til investeringsaftalerne. For ambassaden var det et vigtigt politisk besøg, fordi det var det første statsbesøg fra Kina siden 1950, hvor Danmark første gang anerkendte Kina som en stat.

Afhørte var bekendt med, at den kinesiske viceudenrigsminister Song Tao var rejst til møde i København i maj 2012. Når der i mail af 22. maj 2012 fra Nis Lauge Gellert med referat fra et møde den 21. maj 2012 mellem blandt andre departementschef Claus Grube og Song Tao i København, sendt til en række medarbejdere i Udenrigsministeriet, Statsministeriet og ambassaden i Beijing, og mail af 20. maj 2012 står, at *”Kinesisk tiltro til dansk håndtering af sikkerhed, men understregning af vigtigheden af at undgå ’forstyrrelser’ i nærheden af delegationen”*, er det blot udtryk for, at Danmark har lyttet på, hvad kineserne sagde. Afhørte deltog ikke i mødet.

Afhørte forstod den kinesiske sensitivitet, der lå bag kinesernes ønske om at undgå afbrydelser/forstyrrelser (*”disruptions”*), men det er en del af den vestlige kultur og dialog og det vestlige samfundssystem, at der foregår demonstrationer og derigennem udtrykkes uenighed. Hvis der forekommer demonstrationer under et besøg, ændrer det ikke på Vestens opfattelse af, at det har været et godt besøg. På dette punkt er Vesten og Kina så at sige enige om at være uenige.

Når det dernæst fremgår, at *”Departementschefen svarede, at han havde været i kontakt med sine kollegaer i alle berørte ministerier og styrelser, der nu arbejdede hårdt for et vellykket besøg. Danmark og Kina havde et godt bilateralt forhold og et værdifuldt strategisk partnerskab.... Mht. spørgsmålet relateret til sikkerhed, havde Departementschefen selv bragt statsbesøget op i de kompetente nationale fora og henledt relevante myndigheders opmærksomhed herpå, herunder Politiet og Justitsministeriet. Alle var således fuldt opmærksomme på at få de fornødne sikkerhedsarrangementer på plads i forbindelse med statsbesøget”*, er det et udtryk for, at Claus Grube ikke adresserer Song Taos bekymring for forstyrrelser. Det ser for afhørte fornuftigt og profes-

sionelt ud, også at det i mailen anføres, at Song Taos holdning bringes videre til relevante fora. Afhørte er ikke bekendt med, om Udenrigsministeriet gik videre med forholdene omkring sikkerheden, men afhørte bekendt gik de ikke videre med Song Taos bekymring for forstyrrelser. Det må Claus Grube dog svare på.

Afhørte deltog ikke i fortropsmøder den 23. og 25. maj 2012 og har ikke modtaget referater fra disse møder.

Det var for afhørte et udtryk for, at kineserne i den grad var sensitive overfor, at deres statsoverhoved skulle se for eksempel Falun Gong og tibetanske flag, når de, som det fremgår af referatet i mail af 12. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre Claus Grube, ambassaden i Beijing og medarbejdere i Statsministeriet og Udenrigsministeriet af møde samme dag med souschef Gu Hui og 3. ambassadesekretær Mia Zou fra ambassaden i København anmodede om, at man fra dansk side gjorde, hvad der var muligt inden for lovens rammer for at skærme delegationen fra fornærmede manifestationer af f. eks. Falun Gong medlemmer. Danske embedsmænd tænker anderledes. At skærme delegationen inden for lovens rammer betyder for Udenrigsministeriets folk ikke noget. Det er Justitsministeriets område. Udenrigsministeriet kan ikke gøre noget ved det. Det er for afhørte interessant, at synspunktet blev fremført af medarbejdere på relativt lavt niveau. Det er ikke synspunkter, som afhørte er blevet mødt med på højt niveau. Det er positivt, at kineserne selv anførte, at alt skulle ske inden for lovens rammer. Det viser, at de kender vores regler. Mailen er sendt til de medarbejdere i Stats- og Udenrigsministeriet, der arbejdede med besøgets substans. Afhørte vidste ikke, om nogen af modtagerne har videresendt mailen til andre, for eksempel Justitsministeriet. Nis Lauge Gellert har viderebragt kinesernes budskab ved at sende mailen. Grundloven hjemler ytringsfrihed, så kinesernes ønske refereret i mailen giver ikke mening og slet ikke, når kineserne refereres for, at delegationen skal skærmes inden for lovens rammer. Det er en tautologi. Kina vidste således godt, at der ikke var noget at gøre. Måske er deres synspunkt et udtryk for et ønske om over for regeringen i Beijing at kunne sige, at de havde gjort de danske myndigheder opmærksom på det.

Afhørte talte med Martin Bille Hermann om kinesernes ønske om, at de 25 reklameplakater fra Radio 24syv med Villy Søvndal-citatet blev fjernet/skærmet. I Udenrigsministeriet trak man på skuldrene ad det. Man hverken ville eller kunne gøre noget ved det. Det blev ikke overvejet at tage plakaterne ned. At kineserne ringede om det, er en del af spillet, ligesom danskernes svar er det. Kineserne havde ikke forventet at få et andet svar.

Afhørte var ikke inddraget i tilblivelsen af udkast til beredskab af 25. juni 2012 fra Nis Gellert til Anne Berg Mansfeld-Giese og Carsten Madsen i Justitsministeriet og cc. Martin Bille Hermann. Afhørte var heller ikke bekendt med beredskabets indhold.

Om ambassadens bidrag til svar til Retsudvalget i april 2014 oplyste afhørte, at ambassaden var optaget af Dronningens besøg i Kina i denne periode. Der ligger ikke referater af videokonferencer på ambassaden heller.

Afhørte var ikke bekendt med indholdet af PETs trusselsvurdering. Diplomater blander sig ikke i politiets og PETs arbejde. Han kendte kun til indholdet gennem den efterfølgende avisomtale. Forevist PETs interne og eksterne trusselsvurdering, hvor det henholdsvis ikke anføres og anføres, at det er afgørende for kineserne, at præsidenten ikke "taber ansigt" ved konfrontation med demonstrationer, og ligeledes anføres, at ambassaden i København er bekymret for demonstrationer, oplyste afhørte, at han ikke har set disse trusselsvurderinger før. Ambassadører modtager ikke trusselsvurderinger. Det hører under departementet. Afhørte kunne ikke sige, hvordan eller hvorfor tilføjelserne i den eksterne trusselsvurdering er sket. Ambassaden observerer i marken og sender oplysninger tilbage til Udenrigsministeriet, der forestår sagsbehandlingen, og det er ikke noget, ambassaden har givet grundlag for, heller ikke i mailen af 11. maj 2012. Denne mail handler alene om Kinas internationale status, ikke om sikkerhed eller om at tabe ansigt. Det ved alle i Udenrigsministeriet. Ambassaden har intet haft med sikkerheden at gøre. Det medfører efter afhørtes opfattelse ikke risiko for, at oplysningerne om kinesernes bekymringer misforstås eller anvendes forkert, når mails med gengivelse af kinesernes bekymringer også sendes til for eksempel Statsministeriet. Statsministeriets sagsbehandler Tue Krarup-Pedersen var udlånt fra Udenrigsministeriet, og han ved godt, at det anførte om kinesernes bekymringer hverken var Udenrigsministeriets eller Statsministeriets ressort. Det samme gælder departementsråd i Statsministeriet Ulrik Vestergaard Knudsen, der ligeledes var udlånt fra Udenrigsministeriet. Afhørte kunne ikke se, at nogen i Udenrigsministeriet eller i Statsministeriet havde interesse i, at budskabet blev formidlet videre til PET. Det ville være uhørt, om noget land bad om, at et andet land krænkede landets egen lov.

Det ville være højst uprofessionelt af Udenrigsministeriet at undlade at videregive Kinas bekymringer, også selvom alle vidste, at man ikke kunne gøre noget ved det. Det er vigtigt, at alle forstår, at kineserne på ambassaden tænker så gammeldags og ved, hvad kineserne siger til Udenrigsministeriets folk. Dette er en af årsagerne til, at de kinesiske bekymringer er anført i forskellige mails. Alle skal have størst muligt overblik, også medarbejdere i Statsministeriet og statsministeren. På den kinesiske ambassade har man måske ønsket, at det skulle kunne ses, at de havde nævnt det. Ingen i Udenrigsministeriet brugte disse oplysninger til noget, men det er vigtigt

for danske embedsmænd at vide, hvordan kineserne tænker. Man registrerer, hvad de siger, og deler det. Det gør forståelsen større. I dag er Kinas ledelse mere kyndige i, hvordan man håndterer sådanne forhold i Vesten. Det er godt for danske embedsfolk at vide, at laverestående kinesiske embedsmænd har en mere gammeldags holdning.

Afhørte havde ikke hørt om, at nogen på ambassaden agerede i forhold til kinesernes bekymring om at tabe ansigt. Ambassaden har ikke givet anledning til, at det skulle diskuteres. Tværtimod. Det vigtigste for ambassaden var Kinas status som supermagt. At få besøgets politiske indhold på plads var Udenrigsministeriets ressort. I denne opgave indgik kinesernes bekymringer ikke. At ”tabe ansigt” er derimod noget, der foregår mellem personer. Det var ikke for Udenrigsministeriet noget naturligt emne i forbindelse med besøget. Der er ingen dansk embedsmand, der har givet bekymringerne en positiv kommentar. Kineserne vidste godt, at man i Danmark ikke kunne gøre noget ved det. At tabe ansigt betyder noget i forbindelse med almindelig høflighed. Det prøver man altid at overholde, når man er sammen med nogen fra udlandet. Den gamle betydning af at tabe ansigt er lidt anakronistisk. Den er i denne sag bragt frem af laverestående embedsfolk fra Kinas ambassade med henvisningen til stenkast i London. Ambassaden har ikke været inde i ”tabe-ansigt”-diskussionen. PET har måske i trusselsvurderingen ikke helt været opmærksom på, hvorfra oplysningerne kom, og hvilken vægt de derfor skulle tillægges.

Afhørte syntes, det var trist, som politiet havde ageret under besøget. Det var ganske små demonstrationer. Afhørte troede slet ikke, at den kinesiske præsident har været opmærksom på dem i det meget tætte og travle program. Det var demonstranter, der havde et helt legitimt budskab, og de fik ikke lov at ytre sig. Afhørte vidste ikke, hvorfor politiet har ageret, som de gjorde. Mails med omtale af kinesernes bekymringer gik til Udenrigsministeriet og Statsministeriet, men ikke til andre. Om mailsene er blevet videresendt, er ikke ambassadens anliggende. Afhørte havde ikke indsigt i, om Protokollen har videregivet mails til PET. Afhørte kunne derfor ikke forklare, hvorfor politiet agerede, som det skete.

Hvis afhørte skulle have skrevet noget i dag, ville han skrive, som Martin Bille Hermann skrev i sin mail af 14. juni 2012 vedrørende Villy Søvnald-plakaterne og Radio 24syv. Den mail udtrykker klart, hvad spillet er mellem kineserne og danskerne.

2013:

Ambassaden hjalp Udenrigsministeriet med at forstå, hvem den kinesiske formand Yu Zhangzheng var og hans rolle i den kinesiske struktur, hvor han var en af de syv vigtige, som medlem af Politibureauets stående udvalg.

Afhørte og ambassaden blev ikke orienteret om samtalen mellem Nis Lauge Gellert og souschefen på den kinesiske ambassade den 31. maj 2013, og han havde ikke set mailen med referat. Afhørte erindrede ikke at have hørt om nogen kinesisk bekymring i 2013. I givet fald ville man i Udenrigsministeriet og på ambassaden have trukket lige så meget på skuldrene som andre gange. Afhørte havde ingen bemærkning til Nis Lauge Gellerts afsluttende bemærkning om, at *”De gode erfaringer fra det kinesiske statsbesøg sidste år tilsagde, at det ville være muligt at afvikle besøget til alles tilfredshed”*. Afhørte forstod ikke bemærkningen.

Afhørte var i Danmark under besøget. Normalt ville en dansk ambassadør ikke kunne komme i så tæt kontakt med et medlem af Politbureauets stående udvalg, som besøget gav mulighed for.

Ambassaden havde næppe deltaget i videokonferencer, og det havde afhørte heller ikke. Besøget var ikke så vigtigt for ambassaden, der derfor ikke deltog i forberedende møder med andre myndigheder, hvor Folketingets formand var vært.

Afhørte blev ikke inddraget i udarbejdelse af Udenrigsministeriets bidrag til Retsudvalgets spørgsmål 922 og BL.

2014:

Ambassadens rolle var at hjælpe Udenrigsministeriet med at forstå, hvem Liu Yunshen var. Afhørte og ambassaden deltog ikke i tilrettelæggelsen, heller ikke omkring den sikkerhedsmæssige afvikling af besøget.

Mødet afsluttet kl. 11:30.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 16. december 2016 kl. 12:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Tue Krarup-Pedersen var mødt med bisidder advokat Allan Steen Lyng.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Birgitte Skjødt, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Rasmus Anberg, advokat Søren Juul og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Kåre Pihlmann var mødt ved advokat Søren Eriksen.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Jakob S. Hedegaard.

Tue Krarup-Pedersen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Tue Krarup-Pedersen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 ansat i Statsministeriet som konsulent. Han var udlånt fra Udenrigsministeriet i perioden fra 2009 til 4. juni 2013, hvor han vendte tilbage til Udenrigsministeriet og blev souschef ved ambassaden i Paris.

Afhørte modtog mailen af 11. oktober 2011 fra Søren Jacobsen og Friis Arne Petersen, ambassaden i Beijing, fordi han var Statsministeriets ansvarlige for blandt andet Kina. I Statsministeriet blev mailen sat ind i en kontekst, som var det strategiske partnerskab, der i 2008 var indgået med Kina. Udviklingen af de bilaterale relationer var i fokus efter indgåelsen af det strategiske partnerskab såvel for den regering, der kom til i 2011, som for den tidligere regering. Afhørte kunne ikke se, at Kina skulle have grundlag for at formode, at den nye regering ville føre en anden politik overfor Kina, og det gav i Statsministeriet ikke anledning til overvejelser, at udenrigsministeren kom fra SF og tidligere havde udtalt sig mod den officielle politik overfor Kina. Måske var det Dalai Lamas besøg i 2009, der var årsag til, at kineserne gerne ville være helt sikre på, at den nye regering overholdt ét Kina politikken, men skiftende regeringer har bekræftet Danmarks ét Kina politik, og Kina ville næppe have sendt deres præsident i 2012, hvis ikke landenes indbyrdes forhold var godt. Kina og Danmark havde også dengang et godt forhold, og hverken udenrigsministerens besøg i 2011 eller præsidentens besøg i 2012 skete for at teste dette.

Afhørte kunne ikke huske, hvem der i Statsministeriet modtog mailen af 8. maj 2012 fra Nis Lauge Gellert med oplysning om, at Hu Jintao ville komme på statsbesøg. Den er formentlig videresendt til Lisbet Zilmer-Johns og afhørte, men han erindrede ikke at have modtaget mailen. Afhørte refererede til Lisbet Zilmer-Johns, der var kontorchef. Hendes overordnede var departementsråd Ulrik Vestergaard Knudsen, som refererede til departementschefen. Bemærkningen fra ambassadøren om sikkerhedsmæssige spørgsmål gav ikke afhørte anledning til overvejelser. Han huskede ikke, om der var drøftelser i Statsministeriet i anledning af mailen.

Afhørte havde ingen erindring om at have deltaget i en videokonference den 9. maj 2012. Mødet fremgår ikke af hans kalender. Han vidste ikke, om Lisbet Zilmer-Johns deltog. Han erindrede ikke, at man i Statsministeriet blev orienteret om, hvad der blev drøftet på mødet. Afhørte erindrede ikke at have modtaget et referat.

Om mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen, hvori han omtaler, at status, prestige, "ansigt" spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere, oplyste afhørte, at han læste det som om, at det lå i statsbesøgets natur, at præsidenten skulle behandles så godt som overhovedet muligt. Det var for kineserne vigtigt at blive behandlet på lige niveau med statsbesøg fra andre store lande som f. eks. USA. Afhørte huskede ikke at have adskilt status, prestige og ansigt, da han læste mailen. Afhørte havde ikke noget andet kendskab til vendingen "ansigt" end det at blive behandlet så fint og godt som muligt. Det passer med kinesernes egen selvforståelse som stormagt. Afhørte gjorde sig ikke dengang tanker om, hvorvidt der lå i formuleringen, at kineserne ikke skulle "tabe ansigt". Afhørte huskede ikke, om formuleringen blev drøftet i Statsministeriet.

Afhørte blev ikke bedt om at indhente en mening fra PET og politiet i forlængelse af Claus Grubes svar i mail af 10. maj 2012, sendt cc. til blandt andre afhørte og Lisbet Zilmer-Johns, hvorefter ”... vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske.”. Han havde ingen konkret erfaring med, hvem der i Udenrigsministeriet kunne indhente meninger fra PET og politiet. Han ville ikke kunne pege på en person, som ville tage sig af sådan en generelt meddelt besked fra departementschefen. Måske kunne det være en opgave, som personer i ASI-kontoret eller i Protokollen, der stod for besøgets praktiske tilrettelæggelse, tog sig af. Afhørte havde ikke kendskab til, om det kunne være Protokollens opgave.

Afhørte erindrede at have modtaget mail af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing med referat af en samtale samme dag mellem Friis Arne Petersen og generaldirektøren for Europaafdelingen i det kinesiske udenrigsministerium Liu Haiyng. Ambassaden må svare på, hvorfor den er sendt direkte fra ambassaden til Statsministeriet og ikke til Statsministeriet gennem Udenrigsministeriet. Afhørte vidste ikke, om Zhang Kunsheng kom til Danmark eller hvornår. Han kunne se i sin kalender, at der var berammet et møde vedrørende statsbesøget den 11. maj 2012 kl. 15.15, men han vidste ikke, om det var et møde med Zhang Kunsheng. Mødet står som aflyst, men han huskede ikke, om og i givet fald hvorfor mødet blev aflyst.

Han kunne ikke huske, hvordan der skete viderebringelse til den danske regering af det kinesiske syn på forberedelse og gennemførelse af statsbesøget, som Friis Arne Petersen ifølge mailen gav tilsagn om i mødet. Afhørte opfattede selve afsendelsen af mailen som en viderebringelse. Afhørte havde ikke noget med sikkerhed at gøre, og afhørte reflekterede ikke dengang over mailen. Spørgsmål om logistik og protokol lå udenfor Statsministeriets ansvarsområde under besøget. Afhørte og Lisbet Zilmer-Johns havde samme arbejdsområder under besøget.

Afhørte havde ifølge sin kalender deltaget i en videokonference den 14. maj 2012. Ifølge kalenderen blev mødet afholdt i Det Gule Palæ. Han kunne ikke huske, hvem der deltog, men Hoffet og Udenrigsministeriet var til stede. Han erindrede ikke, om Lisbet Zilmer-Johns deltog, og heller ikke, hvad der blev drøftet. Afhørte havde ingen erindring om, at PET deltog. Foreholdt KF 0764s forklaring om deltagelse i en videokonference erindrede afhørte ikke at have deltaget i en videokonference, hvor PET var til stede. Afhørte har ikke i forbindelse med besøget haft kontakt til nogen i PET. Videokonferencen den 14. maj 2012 var muligvis det møde, der fremgår af skærmdump fra Jette Nordams kalender, ifølge hvilken der var bestilt forplejning til 14 personer.

Afhørte erindrede ikke at have deltaget i mødet den 21. maj 2012 mellem blandt andre departementschef Claus Grube og den kinesiske viceudenrigsminister Song Tao, og mødet fremgår ikke af afhørtes kalender.

Om referatet fra mødet med Song Tao, som med mailen af 22. maj 2012 blev sendt fra Nis Lauge Gellert til en række medarbejdere i Udenrigsministeriet, ambassaden i Beijing og Statsministeriet, herunder blandt andre afhørte, oplyste afhørte, at han ikke gjorde sig overvejelser om, hvilke forstyrrelser kineserne ønskede undgået. Afhørte havde ingen viden om, hvorvidt andre i Statsministeriet gjorde sig sådanne overvejelser. Der var ikke noget i referatet, der efter afhørtes opfattelse var adresseret til Statsministeriet. Det var i hvert fald ikke afhørtes bord. Afhørte havde ikke kendskab til, om medarbejdere i Statsministeriet eller i Udenrigsministeriet har kontaktet Justitsministeriet.

Afhørte deltog i begge fortropsmøder den 23. og 25. maj 2012.

Mødet 23. maj 2012 blev afholdt kl. 14-15. Fra Statsministeriet deltog daværende ministersekretær i Statsministeriet Peter Lehmann Nielsen i ét af møderne, formentlig det første. Fra Udenrigsministeriet deltog Protokollen og ASI-kontoret. Der var over 50 personer til stede, heraf måske 2/3 kinesere. Foreholdt at mødeindkaldelsen også er sendt til lv@pet.dk, huskede afhørte ikke, om PET deltog. Det var et stort og formelt møde, og det var stort set kun Hofmarskallen, der talte.

Mødet den 25. maj 2012 blev afholdt kl. 16-17.30. Afhørte deltog også i det mindre formøde til fortropsmødet. Han huskede ikke dagsordenen til formødet, men det har sikkert været en status for besøget. Han erindrede ikke, hvad der blev drøftet på selve fortropsmødet den 25. maj 2012. Afhørte tog ikke notater, i hvert fald ikke nogen, der blev lagt på akterne, hvilket kan være udtryk for, at der ikke fremkom oplysninger, der var relevante for afhørte og Statsministeriet. Ellers ville notater være blevet akteret af afhørte. Afhørte kan også have viderebragt informationer fra mødet mundtligt til sin chef. Der var travlt. Der var kun kort tid til forberedelserne, og fortropsmødet fandt sted samtidig med planlægningen af Hillary Clintons besøg og et besøg fra Syrien. Blandt andet derfor koncentrerede afhørte sig kun om det, der var operativt for ham.

Afhørte deltog i middagen på Nimb den 25. maj 2012 kl. 18, der var et arbejdsrelateret socialt arrangement med deltagelse af en lidt mindre gruppe end den 23. maj 2012, men det var stadig en stor gruppe.

Afhørte var ikke på arbejde 4. juni 2012 og huskede ikke at have deltaget i et frokostmøde den dag. Afhørte vidste ikke, om Statsministeriet var repræsenteret på dette møde.

Afhørte erindrede ikke, om mailen af 12. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre Claus Grube, Udenrigsministeriet, ambassaden i Beijing, afhørte og Lisbet Zilmer-Johns med referat af et møde samme dag med souschef Gu Hui og 3. ambassadesekretær Mia Zou fra ambassaden gav anledning til overvejelser i Statsministeriet om, hvordan man kunne tilgodese kinesernes ønske om værdig behandling. For afhørte var det citerede om kinesernes bekymringer overfor fornærmende manifestationer ikke operativt. I samme mail var der andet, der var vigtigt for afhørte, herunder de bilaterale aftaler, og det var dette, afhørte forholdt sig til. Afhørte gjorde sig således ikke overvejelser om, hvordan man kunne skærme præsidenten for manifestationer. Denne del af mailen var, som afhørte huskede det, ikke adresseret til Statsministeriet.

Afhørte var ikke inddraget i spørgsmål omkring Kinas ønske om fjernelse af 25 Villy Søvndal-plakater. Han modtog mailen fra Martin Bille Hermann, men den gav ikke afhørte anledning til at foretage sig noget.

Afhørte huskede ikke, om de mails, som han og Lisbet Zilmer-Johns modtog fra Udenrigsministeriet og ambassaden i Beijing, blev videresendt til departementschefen eller departementsråden. Det ville være mest naturligt, at de i givet fald blev videresendt af kontorchefen og ikke af afhørte. Med hensyn til det anførte om kinesernes bekymringer, der ikke vedrørte afhørtes felt, overvejede afhørte ikke, om dette skulle gives videre til departementschefen eller departementsråden. Afhørte vidste ikke, om Lisbet Zilmer-Johns har givet noget videre opad i Statsministeriet.

Mødet den 1. juni 2012 i M2, Udenrigsministeriet fremgår af afhørtes kalender. Det blev afholdt kl. 9-10. Han huskede ikke, hvem der deltog, og det fremgår ikke af hans kalender. Mailen med indkaldelse til mødet er sendt af Louise Bruun fra Hoffet, men afhørte kunne ikke se, hvem den i øvrigt er sendt til. Han huskede ikke, hvad der blev drøftet, og heller ikke, om der blev udarbejdet skriftligt referat, eller om han selv tog noter.

Statsministeriet var ikke inddraget i tilblivelsen af udkastet til beredskabet til mødet i Udenrigspolitisk Nævn. Afhørte havde ikke set det før.

Om Statsministeriets bidrag til besvarelse af REU spørgsmål nr. 863 i april 2014 oplyste afhørte, at han blev kontaktet af sin efterfølger i Statsministeriet og svarede hen-

de, at han ikke havde bedt Københavns Politi om at skærme præsidenten for demonstranter og tibetanske flag.

Afhørte huskede ikke at have set PETs trusselsvurdering. Forevist den interne og den eksterne trusselsvurdering, sagde indholdet ikke umiddelbart afhørte noget. Afhørte vidste ikke, hvordan formuleringen ”tabe ansigt” i den eksterne trusselsvurdering er blevet til og heller ikke, hvordan det kunne finde vej til en trusselsvurdering, der blev sendt til Københavns Politi.

Afhørte erindrede ikke, at det efter besøget blev drøftet i Statsministeriet om, man kunne have gjort noget anderledes. Flere kolleger, blandt andre afhørte selv, var overraskede over, hvad der var sket. Afhørte huskede ikke at have gjort sig nærmere overvejelser om, hvorvidt der kunne findes en forklaring på politiets måde at agere på i de mails, han modtog i forberedelsesfasen.

2013:

Afhørte deltog i Statsministerens møde med parlamentsformanden den 6. juni 2013. Afhørte eller hans kollega har givet været i dialog med Udenrigsministeriet om, hvilke budskaber der skulle bringes på banen, men han huskede det ikke. Han huskede heller ikke at have deltaget i forberedelsen af besøget.

Afhørte erindrede ikke mailen af 5. juni 2013 fra Nis Lauge Gellert til Michael Starbæk Christensen m.fl. vedrørende ændring af pressearrangementer og heller ikke at have været inddraget i pressearrangementer.

Afhørte havde ikke haft dialog med medarbejdere fra PET omkring besøget i 2013.

Afhørte erindrede ikke at være blevet gjort bekendt med henvendelsen til statsministeren fra Min Liu på vegne Falun Gong i mail af 24. juni 2013.

Mødet afsluttet kl. 13:40.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 16. december 2016 kl. 13:55 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Lars Bo Larsen var mødt med bisidder advokat Rasmus Anberg.

Bisidderne advokat Allan Steen Lynge, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Birgitte Skjødt, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Søren Juul og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Kåre Pihlmann var mødt ved advokat Søren Eriksen.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokat Jakob S. Hedegaard.

Lars Bo Larsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Lars Bo Larsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte forklarede, at han i foråret 2012 var ansat som koordinator af EU's udenrigspolitik. Han var på det tidspunkt fuldt optaget af EU-formandskabet. Han tiltrådte ved ambassaden i Beijing som afløser for souschef Søren Jakobsen den 1. august 2013 og var ikke involveret i forberedelsen af statsbesøget 2012.

Om afhørtes mail af 6. marts 2014 med forslag til besvarelse af en journalists henvendelse, hvori der henvises til Friis Arne Petersens indberetning af 10. maj 2012 oplyste afhørte, at spørgsmålene fra journalisten drejede sig om noget, der var foregået i København. Det lå derfor udenfor ambassadens område, og det var hovedpointen med hans svar at sige til kollegerne i København, at de kunne svare journalisten bedre fra København, end de kunne fra ambassaden i Beijing. Afhørte kunne huske, at han talte med Mads Kjeldsen om, hvad der skulle forstås ved ”ansigt”, men han erindrede ikke at have drøftet det med Friis Arne Petersen, som vist var bortrejst på det tidspunkt. Det ville dog have været naturligt at kontakte ham, evt. pr. mail, men afhørte erindrede ikke at have gjort det.

Det, der står, i Friis Arne Petersens indberetning af 10. maj 2012, er, at kineserne skulle behandles på en fin og ordentlig måde. Det relaterer sig til protokollen og Danmarks rolle som vært. Det handlede ikke om sikkerhed. ”Ansigt” er et meget vagt udtryk, som det er svært at sætte ord på, men det handler mest om banal høflighed og værtskab. Det drejede sig bare om, at kineserne skulle føle sig velkomne i Danmark. Afhørte kunne ikke se, at Friis Arne Petersens mail vedrørte, at kineserne ikke måtte fornærmes. Afhørte deltog ikke i forløbet op til besøget i 2012, og han havde ikke set mailene med gengivelse af kinesernes bekymringer. Afhørtes redegørelse skete alene på baggrund af ordlyden af Friis Arne Petersens mail. Afhørte havde efterfølgende set Friis Arne Petersens mail om mødet med Liu den 11. maj 2012, men næppe på dette tidspunkt i 2014. Afhørte ville dog ikke udelukke det. Det ville være naturligt for afhørte at sende sin mail i udkast til Friis Arne Petersen eller tale med ham om den inden afsendelsen, men han huskede ikke at have fået kommentarer fra Friis Arne Petersen.

Når afhørte i sin mail bemærkede, at ambassaden ikke anbefalede, at journalisten burde have fået aktindsigt i det skete omfang, har det nok drejet sig om den generelle debat om forholdet til fremmede magter, hvor ambassaderne generelt vurderer åbenheden omkring disse drøftelser og i den forbindelse føler en vis pligt overfor Kina som værtsland. Afhørte huskede ikke den konkrete sag om aktindsigt

Om bidraget til Retsudvalgets spørgsmål 862 og 863 i april-maj 2014 oplyste afhørte, at Mads Kjeldsen og en arkivmedarbejder havde ansvaret for, at de relevante akter blev gennemgået. Afhørte spurgte først Mads Kjeldsen, om der forelå notater. Han svarede benægtende. Derefter blev alle relevante akter og mails gennemgået. Det eneste, der omtalte PET, var mailen af 10. maj 2012, vedhæftet mailen af 5. maj 2014. Alle akter, elektroniske breve og private mails blev gennemgået, men man fandt ikke noget. Man interviewede også de medarbejdere, der havde haft med sagen at gøre.

2013:

Afhørte deltog ikke i planlægningen af dette besøg og har ikke medvirket til afgivelse af svar til Folketingets Retsudvalg.

2014:

Ambassaden havde et stort indgående besøg på samme tid, og afhørte var kun inddraget i forberedelserne til det kinesiske besøg i Danmark i begrænset omfang. Afhørtes indsats bestod i, at han drøftede med Friis Arne Petersen og Mads Kjeldsen, hvem der skulle udpeges som inviterende part, og hvilke møder der skulle sættes op. Afhørte erindrede ikke, at han vedrørende dette besøg har været i dialog med danske myndigheder i nogen anden anledning.

Mødet afsluttet kl. 14:10

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 5. januar 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Ulrik Vestergaard Knudsen var mødt med bisidder advokat Anders Valentin-Branth.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyngge, advokat Anders K. Németh, advokat Arvid Andersen, advokat Birgitte Skjødt, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Pernille Backhausen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Lassen, advokat Søren Juul og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Ulrik Vestergaard Knudsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Ulrik Vestergaard Knudsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 og indtil 1. april 2013 de facto udlånt fra Udenrigsministeriet og ansat som departementsråd i Statsministeriet. Fra 1. april til 1. august 2013 var han ansat i en privat virksomhed, hvorefter han den 1. august 2013 blev udnævnt til departementschef i Udenrigsministeriet.

Som departementsråd i Statsministeriet refererede afhørte til departementschefen og statsministeren.

Ved statsbesøg er Dronningen den direkte mod- eller medpart til gæsten. Hoffet er vært. Udenrigsministeriet tager sig af alt det, det hører under protokollen, mens politiet og Justitsministeriet tager sig af det, der angår det sikkerhedsmæssige. Statsministeriets opgave begrænser sig i al væsentlighed til substansen af den samtale, der skal holdes med statsministeren. Statsministeriet har hverken med sikkerheden eller protokolmæssige spørgsmål at gøre. Afhørte havde ikke drøftet besøget med politiet, PET eller Justitsministeriet, men nok med Udenrigsministeriet, dog ikke hvad angår sikkerhedsmæssige spørgsmål.

Om mailen af 11. oktober 2011 fra ambassaden i Beijing forklarede afhørte, at den nye regering både i Folketinget og i pressen havde redegjort for holdningen til den hidtidige politik overfor Kina. Verbalnoten fra 2009 var en milepæl, og fra da af havde den danske politik overfor Kina ligget nogenlunde fast og haft bred opbakning i Folketinget hen over midten. Verbalnoten var en forudsætning for, at det bilaterale forhold kunne komme op i gear og få den volumen, det fik. Mailens omtale af ”at få bekræftet den danske regerings præcise politik” tolker afhørte sådan, at det på grund af regeringsskiftet lå kineserne på sinde at få bekræftet, at den danske regerings holdning var uændret i forhold til verbalnoten.

Indholdet af verbalnoten fra 2009 blev forhandlet med kineserne af Udenrigsministeriet. Statsministeriet var med på sidelinjen. Udenrigsministeren havde på forhånd sikret sig et politisk flertal for indholdet i Udenrigspolitisk Nævn, der er et rådgivende og ikke besluttende organ. Afhørte var i 2009 som politisk direktør i Udenrigsministeriet involveret i at få kontakten med kineserne på rette spor, men var ikke direkte involveret i udarbejdelsen af verbalnoten. Verbalnoten var forudsætningen for at udvikle det fremtidige samarbejde efter, at der – set med kinesernes øjne – var opstået en krise ved Dalais Lamas besøg i 2009.

Afhørte kunne se, at Statsministeriet har modtaget Nis Lauge Gellerts mail af 8. maj 2012 i kopi. Det er ved større statsbesøg normalt, at Statsministeriet orienteres meget hurtigt. Orientering kommer typisk fra vedkommende lands ambassade, ofte via Udenrigsministeriet. Afhørte blev orienteret mundtligt af Lisbet Zilmer-Johns om besøget. Hvis Statsministeriet har været orienteret om besøget før mailen, har det været kort før, mailen blev modtaget. Det er tidligst sket samme dag. Alle har fået orienteringen inden for få timer efter, at besøget er endeligt aftalt. Det er en meget stor ting for en ambassade, når et lille land som Danmark får så stort besøg. Afhørte deltog ikke i samtalen med Li den 8. maj 2012. Hvis Statsministeriet har deltaget, har det formentlig været ved Tue Krarup Pedersen eller måske Lisbet Zilmer-Johns.

Afhørte sørgede generelt for, at afhørte og hans medarbejdere havde løbende, direkte kontakt med alle ambassader, men det er at gå for langt at sige, at der var direkte, løbende kontakt med Kinas ambassade om statsbesøget. Når der havde været kontakter til ambassaden, orienterede Statsministeriet og Udenrigsministeriet hinanden, hvis der var noget nyt.

Afhørte var ikke i kontakt med andre lande om tilsvarende kinesiske besøg, men han orienterede sig om, hvad der var sket gennem mediedækningen, og han havde også hørt om, at der havde været forstyrrelser. Det gjorde man sig imidlertid ikke operativt overvejelser om i Statsministeriet.

Afhørte deltog senere under forberedelsen i et møde med den kinesiske ambassadør om indholdet af samtalen mellem statsministeren og Kinas præsident på afhørtes kontor. På vej ud fra mødet nævnte ambassadøren sin bekymring for demonstrationer. Afhørte og Lisbet Zilmer-Johns henviste ambassadøren til at rette henvendelse til det danske politi, som var den relevante myndighed.

Der var vist kun tre deltagere i mødet med ambassadøren, men afhørte er ikke sikker. Ambassadøren kan have haft en person med. Da ambassadøren på vej ud af mødet nævnte sin bekymring for demonstrationer, gav afhørte både med det, han sagde, og med sit kropssprog udtryk for, at det ikke var noget, der var et anliggende for afhørte. Ambassadøren var meget aktiv i alle kredse for at få fremmet synspunktet, også i en sådan situation, hvor han slet ikke burde nævne det. Det var et spørgsmål, der henhørte under politiet. Afhørte så det ikke som et spørgsmål om grundloven og frihedsrettigheder.

Mailen af 8. maj 2012 gav ikke i Statsministeriet anledning til overvejelser omkring sikkerhed og værdighed. Disse opgaver lå hos Udenrigsministeriet, Hoffet og PET. Man vidste desuden fra tidligere statsbesøg, at kineserne altid har fokus på disse spørgsmål.

Afhørte deltog hverken i videokonferencen den 9. maj 2012 eller i andre videokonferencer. Afhørte turde ikke sige, om Tue Krarup Pedersen eller andre fra Statsministeriet har deltaget i videokonferencer. Afhørte ville kun have hørt om det, hvis der blev drøftet noget af betydning for substansen af statsministerens samtale med præsidenten. Afhørte havde aldrig hørt om, at sådanne videokonferencer båndes.

Om mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen, hvori det omtales, at status, prestige og ansigt spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske leder, forklarede afhørte, at Kina var ved at blive en supermagt. Ambassadøren i Beijing har sikkert blot ønsket at præcisere, at kineserne gik højt op i de nævnte ting. Ambassadøren må være

den nærmeste til at redegøre for, hvad der menes med ”ansigt”. Afhørte opfattede det anførte som, at det var vigtigt for kineserne, at deres præsident blev behandlet mindst lige så godt som statsoverhoveder fra andre stormagter. Afhørte læser det ikke som, at kineserne skulle behandles anderledes end andre.

Afhørte havde givet læst Claus Grubes svar i mail af 10. maj 2012, cc. blandt andre Hoffet og afhørte, om at *”vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske”*, og forstår det efter sin ordlyd. Afhørte kan ikke bedre end ambassadøren, redegøre for hvilke ønsker, Claus Grube hentyder til. Afhørte havde ikke drøftet mailen eller sikkerhedsspørgsmål med Claus Grube eller andre i Udenrigsministeriet. Afhørte havde heller ikke i forbindelse med mailen haft nogen kontakt med PET, politi eller Justitsministeriet.

Afhørte havde ikke deltaget i et møde med Zhan Kunsheng. Om mailen af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing til blandt andre Udenrigsministeriet, Statsministeriet, Hoffet og Claus Grube, med referat af en samtale, som ambassadør Friis Arne Petersen havde samme dag med generaldirektøren for Europaafdelingen i det kinesiske udenrigsministerium, Liu Haiyng, og hvoraf det blandt andet fremgår: *”... at assisterende udenrigsminister og generaldirektør for protokollen, Mr. Zhang Kunsheng, d.d. ville rejse til Danmark på et forberedende besøg for statsbesøget,”* oplyste afhørte, at en viderebringelse kan ske ved selve mailen, hvis den er stilet direkte til vedkommende myndighed. Det kunne være en anmodning til Statsministeriet om at følge op, hvis den var stilet direkte til Statsministeriet, men her var Statsministeriet blot cc. på mailen, og derfor var det ikke Statsministeriets opgave at følge op. Det er ren rutine i forberedelserne til et sådan besøg.

Afhørte vidste ikke, om Statsministeriet var repræsenteret på formødet i Chr. VII's Palæ den 11. maj 2012. Det kunne Statsministeriet have været, hvis der skulle drøftes noget, der berørte noget, som Statsministeriet var ansvarlig for. I så fald havde det været mest nærliggende, at Tue Krarup Pedersen deltog. Det lå langt udenfor afhørtes område.

Afhørte ville tro, at han har læst mailen af 20. maj 2012 fra Nis Lauge Gellert til Claus Grube, da den også vedrører substansen af statsministerens samtale. Afhørte vidste det ikke, men han troede ikke, at Statsministeriet deltog i mødet med Song Tao den 21. maj 2012. Afhørte deltog ikke selv.

Om referat af mødet i mail af 22. maj 2012 som er sendt til blandt andre Statsministeriet og Tue Krarup Pedersen, forklarede afhørte, at han ikke vidste, om viceudenrigsministerens omtale af ”disruptions” og megafoner gav anledning til diskussioner i Statsministeriet. Det var et spørgsmål om demonstrationer og sikkerhed, som Stats-

ministeriet slet ikke gik ind i. Det blev håndteret af andre myndigheder, og det var de i Statsministeriet helt trygge ved, også ved at håndteringen fuldt ud skete inden for lovens rammer. Når Claus Grube svarede Song Tao, at han havde været i kontakt med relevante myndigheder, vidste afhørte ikke, om der i denne anledning havde været nogen henvendelse til Statsministeriet. Hvis Udenrigsministeriet ville viderebringe Song Taos ønsker, kunne en sådan viderebringelse efter afhørtes opfattelse ske ved henvisning til forberedelsesgrupper, ved mails eller ved telefonkontakter. Afhørte vidste ikke, om det er sket, og han havde ikke talt med Claus Grube om det.

Når mailen er sendt til stm@stm.dk, ville de i almindelig fordeling sende den videre til område 1 som det relevante område. Mailen var også stilet til Tue Krarup Pedersen, og han har formentlig videresendt mailen til afhørte og Lisbet Zilmer-Johns. Det relevante indhold blev brugt til forberedelsen af indholdet af samtalen mellem statsministeren og præsidenten. Efter afhørtes erindring gav referatet af de sikkerhedsmæssige spørgsmål ikke anledning til nogen sagsbehandling i Statsministeriet. Afhørte erindrede ikke at have drøftet mailen med departementschef Christian Kettel-Thomsen.

Afhørte vidste ikke, om Tue Krarup Pedersen deltog i fortropsmødet den 23. maj 2012 kl. 14.00. Hvis der er udarbejdet referat, er det ikke udarbejdet af repræsentanter fra Statsministeriet. Det vil typisk være den myndighed, der sidder for bordenden, der er ansvarlig for et sådan referat. Medarbejdere fra Statsministeriet kan have taget notater, hvis det skete noget interessant. Relevante informationer kunne dog også videregives mundtligt.

Afhørte deltog ikke i møder med den kinesiske fortrop i perioden 21.-27. maj 2012. Afhørte vidste ikke, om andre fra Statsministeriet deltog i disse møder. Afhørte følte sig tryk ved, at han fik den for ham relevante information af sine medarbejdere. Formålet med besøget var blandt andet de aftaler, der skulle indgås. Det var for Statsministeriet vigtigt, at denne del af besøget gik godt. Et af de mange tal, der blev nævnt som potentialet i aftalerne, og som står tilbage i hans erindring, var 20 mia. kr. Afhørte huskede ikke, hvor dette tal kom fra. Et statsbesøg er en af de bedste måder at fremme sådanne aftaler på.

I Statsministeriet var det vigtigt, at besøget gik godt, men selvfølgelig var det forudsat, at alt foregik indenfor lovens rammer. På dette tidspunkt inden besøget var der efter afhørtes opfattelse ingen, der kunne forestille sig, at man ikke ville agere indenfor lovens rammer. I Statsministeriet drøftede man derfor heller ikke, hvor langt man kunne gå indenfor for loven for at iagttage den fornødne værdighed for de kinesiske gæster.

Danmarks havde økonomiske interesser i, at besøget blev en succes, herunder at besøget forløb værdigt. I Statsministeriet lå det dog klart, at spørgsmål som sikkerhed og den kinesiske bekymring for demonstrationer ikke var omfattet af Statsministeriets arbejdsområde. Håndteringen af disse spørgsmål foregik i hele forberedelsesforløbet. Det var noget, politiet skulle tage sig af. Afhørte hæftede sig da også ved, at kineserne efter referatet i mail af 12. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre Claus Grube, ambassaden i Beijing, Tue Krarup Pedersen og Lisbet Zilmer-Johns selv gav udtryk for, at det skulle være inden for lovens ramme. Afhørte erindrede ikke at have drøftet de sikkerhedsmæssige spørgsmål, der blev anført i mailen af 12. juni 2012, med departementschef Christian Kettel-Thomsen.

Afhørte deltog ikke i mødet den 1. juni 2012 i M2, Udenrigsministeriet og vidste ikke, om der deltog andre fra Statsministeriet.

Afhørte så ikke PETs trusselsvurderinger inden besøget. Det lå udenfor afhørtes opgaver. Formuleringerne i PETs anbefaling af 5. juni 2012 til Københavns Politi sagde ikke afhørte noget, men han ville ikke udelukke at have set anbefalingen. Det var ikke noget, afhørte havde anledning til at agere på, og han havde derfor heller ikke drøftet indholdet med nogen.

Under samtalen med Kinas præsident bragte statsministeren spørgsmålet om menneskerettigheder i Kina op. Vægtningen af, hvad der blev sagt, var af betydning, men afhørte mente af fortrolighedshensyn ikke at kunne udtale sig om, hvilke overvejelser man gjorde sig i Statsministeriet i den forbindelse.

Afhørte var enig i, at det kunne være et udenrigspolitisk anliggende, hvis der samtidig med, at der blev talt om menneskerettigheder inden for, skete noget uden for, der stred mod menneskerettighederne. Det var afhørtes klare udgangspunkt, at politiet ikke fører udenrigspolitik. Politiet har ansvaret for det sikkerhedsmæssige indenfor lovens rammer. Politiets opgaveløsning skal være uafhængig af udenrigspolitiske overvejelser. Afhørte havde ingen viden om, hvorfor politiet agerede, som de gjorde, under besøget, og der var under besøget ingen sikker viden om, hvordan politiet ville agere. De billeder, der kom frem, var efter afhørtes opfattelse ikke værdige for et demokrati som det danske. Det kunne få udenrigspolitiske følger. Selv nedsettelsen af en kommission med navnet Tibetkommissionen havde udenrigspolitisk betydning.

Afhørte blev ikke ved sin tiltræden i Udenrigsministeriet orienteret om, hvordan besøgene i 2012 og 2013 var forløbet set med Udenrigsministeriets øjne, af den afgående departementschef Claus Grube. Det ville heller ikke være hensigtsmæssigt at benytte tiden til at orientere om sådanne historiske sager. Selvom det, der var foregået,

ikke var uproblematisk, kunne Udenrigsministeriet efter afhørtes opfattelse hverken dengang eller nu kritiseres for ministeriets indsats under besøgene.

Afhørte mente ikke, at han blev inddraget i besvarelsen til journalist Mads Bonde Broberg, Jyllands-Posten, i marts 2014.

Afhørte turde ikke i dag sige, om han dengang blev gjort bekendt med Retsudvalgets spørgsmål 862-863 af 7. april 2014. Det tvivlede han på, for det vedrørte relativt små, faktuelle ting fra før afhørte tiltrådte som departementschef.

Om Camilla Saugstrups mail af 8. april 2014 til Protokollen, ambassaden i Beijing, Direktionssekretariatet og Presseafdelingen med anmodning om at *”gennemgå jeres akter mhp. at identificere korrespondance med Københavns Politi eller PET, herunder evt. telefonnotater, i forbindelse med planlægning af besøget (jf. de to spørgsmål). Direktionssekretariatet bedes gennemgå egne akter samt hhv. direktionens og ministersekretariatets akter”*, oplyste afhørte, at det er den bedste og mest grundige måde at gå frem på, hvis man vil sikre et fyldestgørende svar til Folketinget. Det er normalt at bede afdelingerne gennemgå alle relevante akter.

Afhørte blev ikke gjort bekendt med Annette Lassens svar den 11. april 2014, hvor hun skrev: *”Efter gennemgang af Protokollens akter forud for – og i forbindelse med – det kinesiske statsbesøg kan jeg oplyse, at Protokollen ikke har omtalt eller beskrevet de i retsudvalgsspørgsmål 862 og 863 nævnte områder.”*

Afhørte vidste ikke, hvorfor Justitsministeriet i svaret til Retsudvalget ikke nævner, at Udenrigsministeriet var blevet spurgt den 7. april 2014.

Afhørte mente, at der i bidraget til svar på Retsudvalgets spørgsmål 863 svares på det, der er spurgt om. Det er vigtigt at svare præcist og ikke mere, end man kan stå inde for. Afhørte var ikke involveret i svaret. Svaret er blevet til på grundlag af en gennemgang af relevante akter. Hvis der havde været en samtale mellem for eksempel chefen for Udenrigsministeriets Protokol og politidirektøren for Københavns Politi, ville det efter afhørtes opfattelse ikke falde indenfor det, der blev spurgt om. Afhørte vidste ikke, om en sådan samtale har fundet sted, og det er i givet fald ikke til at vide, om samtalen har handlet om det, der blev spurgt om.

Om mail af 7. maj 2014, hvor det under emne er anført: *”Forslag til svar efter mødet med Mercan.”* oplyste afhørte, at han er næsten helt sikker på, at Mercan er identisk med Mercan Ellen-Nielsen, der var en af afhørtes medarbejdere i Statsministeriet. Det er ikke usædvanligt, at der holdes møder mellem Statsministeriet og Udenrigsministeriet forud for afgivelse af sådanne bidrag. Det gælder om at give Folketinget

et fyldestgørende svar. Afhørte turde ikke spekulere om, hvad der ligger i de sikkerhedsspørgsmål, Camilla Saugstrup nævner i samme mail. Det kan blot være en henvisning til de referater, der har været fremme på de forberedende møder.

2013:

Afhørte var ikke bekendt med, om Udenrigsministeriet blev hørt af Justitsministeriet forud for besvarelsen af Retsudvalgets samrådsspørgsmål BL den 22. august 2013. I givet fald, og hvis der var svaret, ville det kutymemæssigt have været nævnt i Justitsministeriets svar.

2014:

Afhørte var som departementschef bekendt med, at besøget skulle finde sted. Han var ikke inddraget i forberedelsen. Besøget var af en helt anden skala end statsbesøget i 2012, og kinesernes forventninger var måske også meget lavere i 2014.

Mødet afsluttet kl. 10:50.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 5. januar 2017 kl. 11:10 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Lisbet Zilmer-Johns var mødt med bisidder advokat Pernille Backhausen.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Birgitte Skjødt, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Lassen, advokat Søren Juul og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Lisbet Zilmer-Johns bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Lisbet Zilmer-Johns blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 kontorchef i Statsministeriet. Hun tiltrådte i 2005 og fratrådte i juli 2013 for derefter at blive ambassadør ved EU pr. 1. august 2013.

Når afhørte i sit CV oplyser, at hun er sikkerhedskoordinator i Statsministeriet, dækker det over, at afhørte havde en funktion, hvor hun bistod det danske beredskab og var sekretær for regeringens sikkerhedsudvalg og det tilsvarende udvalg, der er på departementschefsniveau (Embedsmandsudvalget.)

Om mail af 11. oktober 2011 til blandt andre afhørte fra Søren Jacobsen og Friis Arne Petersen, ambassaden i Beijing, oplyste afhørte, at der i 2010 og 2011 havde været forespørgselsdebatter i Folketinget. Et bredt flertal bekræftede Danmarks ét Kina-politik. I vedtagelserne nævntes blandt andet, at man i overensstemmelse med EUs holdning opfattede Tibet som en del af Kina. Afhørte var ikke bekendt med Kinas primære formål med statsbesøget i Danmark. Afhørte gik på grund af folketingsvedtagelserne, som blandt flertallet havde de tre partier i den nye regering, ikke ud fra, at det var noget stort behov hos kineserne at få bekræftet den nye danske regerings holdning.

Afhørte erindrede det ikke, men ville antage, at hun har modtaget mailen af 8. maj 2012 fra Nis Lauge Gellert, der er sendt til Statsministeriets hovedpostkasse. Afhørte refererede til Ulrik Vestergaard Knudsen og havde ansvar for sikkerheds- og forsvarspolitik og forholdet til lande udenfor EU. Hendes ansvarsområde var politikkerne udenfor EU. Afdelingen havde yderligere tre medarbejdere: Tue Krarup Pedersen, Mercan-Ellen Nielsen fra Udenrigsministeriet og Peter Fausing fra Forsvarsministeriet. Forud for mailen var der ingen sikker bekræftelse af besøget, medmindre der havde været en telefonisk orientering. Det, kan man sagtens forestille sig, har været tilfældet. I givet fald er telefonbeskeden nok givet samme dag, den 8. maj 2012.

Det i mailen nævnte om Kinas syn på sikkerheden blev, så vidt afhørte erindrede, ikke gjort til genstand for sagsbehandling i Statsministeriet. Det er Udenrigsministeriets ansvar at planlægge besøget og koordinere det med de relevante aktører, for eksempel politi og PET, for så vidt angår sikkerhedsmæssige spørgsmål. Afhørte drøftede ikke det anførte om sikkerhed med hverken departementschefen eller Ulrik Vestergaard Knudsen.

I Statsministeriet var man efter afhørtes opfattelse ikke specielt bekendt med Kinas bekymringer forud for 2012. Der havde været en række udenlandske besøg, også med kinesisk deltagelse, men afhørte havde ingen præcis erindring om at have hørt Kinas synspunkter om sikkerhed i forbindelse hermed. Afhørte havde ingen forudnelse om Kinas holdning til demonstrationer, men kineserne havde en forventning om, at man blev behandlet pænt under besøget, og det var vigtigt for dem.

Afhørte havde ingen erindring om at have deltaget i en videokonference den 9. maj 2012. Mødet fremgår heller ikke af hendes kalender. Hvis nogen fra Statsministeriet har deltaget, har det været Tue Krarup Pedersen, men afhørte vidste ikke, om dette var tilfældet.

Afhørte havde ifølge sin kalender den 10. maj 2012 møder med protokolchefen Jette Nordam og derefter med kontorchefen fra Udenrigsministeriets ASI-kontor, Martin

Bille Hermann. Hun havde også et møde den 23. maj 2012 med Annette Lassen, Protokollen, og Martin Bille Hermann, Udenrigsministeriets ASI-kontor. Afhørte havde ingen specifik erindring om, hvad der blev talt om på møderne, men det har nok været det substansmæssige, pressehåndtering, det rent praktiske omkring statsministerens møde med præsidenten med deltagelse af mange ressortministre, koreografi ved den efterfølgende frokost og lignende.

Afhørte havde ingen erindring om, at hun særligt reflekterede over bemærkningen i mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen, om at ” *status, prestige, ”ansigt” spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere end vi kender det i vesten. Det er meget vigtigt at præsidenten og hans delegation får et klart indtryk gennem program, protokol og form at de bliver behandlet så fint og godt som nogen anden gæst på dette niveau.*” Statsministeriet gik ind til besøget med den opfattelse, at kinesernes holdning fyldte. F.eks. var præsidenten ledsaget af mange ministre under samtalen med statsministeren. Det var vigtigt at matche dette. Det var sådanne ting, der i Statsministeriet blev lagt vægt på.

Om Claus Grubes svar i mail af 10. maj 2012, cc. blandt andre afhørte, hvorefter ” *vi bør have en mening fra PET og politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske*”, oplyste afhørte, at hun ikke huskede, at Statsministeriet skulle reagere på kinesernes ønske. Afhørte mente, at det, Claus Grube hentydede til, var kinesernes ønske om, at besøget først skulle offentliggøres én uge før, det skulle finde sted.

Afhørte havde ingen erindring om at have deltaget i et møde med Zhang Kunsheng. Hun vidste ikke, om andre i Statsministeriet havde møde med ham, eller om han overhovedet kom til Danmark.

Afhørte mente, at den bebudede viderebringelse i Friis Arne Petersens mail af 11. maj til blandt andre Udenrigsministeriet, Statsministeriet, Hoffet, Claus Grube, Ulrik Vestergård Knudsen og afhørte med referat af Friis Arne Petersens samtale med Liu Haiyng er sket ved mailens afsendelse. Udenrigsministeriet stod for planlægningen og koordineringen med blandt andre PET og politi. Statsministeriet agerede ikke på det anførte og skulle heller ikke. Udenrigsministeriets protokol er også Statsministeriets protokol. Hvis der skal tages hånd om protokollære og praktiske ting, er det Udenrigsministeriets område. Afhørte er ikke bekendt med, hvem der orienterede hvem om sikkerhedsmæssige spørgsmål, men antager, at det primært er protokollen, der har dialogen herom med politiet. Afhørte vidste ikke, om det også var protokollen, der havde kontakten til PET. Op til statsbesøg er der ofte møder i Udenrigsministeriet, hvor de relevante, planlæggende myndigheder kan dele informationer.

Afhørte erindrede ikke at have deltaget i en videokonference mandag, den 14. maj 2012. Mødet fremgår heller ikke af hendes kalender.

Afhørte havde ingen erindring om at have deltaget i et møde i Det Gule Palæ, den 11. maj 2012. Mødet fremgår heller ikke af hendes kalender. Hvis Statsministeriet har deltaget, har det været Tue Krarup Pedersen. Afhørte havde ingen erindring om at have fået information fra Tue Krarup Pedersen om det, der var sket på mødet. En sådan orientering ville typisk ske pr. mail. I 2012 var det imidlertid et rimelig komprimeret forløb, og derfor kan en sådan information også være givet mundtligt. Afhørte ville kun blive informeret, hvis det passerede var operativt for hende, og det ville være om indholdet af den politiske samtale mellem statsministeren og præsidenten.

Som afhørte huskede det, orienterede PET under et møde i Embedsmandsudvalget kort om sikkerhedsvurderingen forud for statsbesøget i 2012. Det havde afhørte fået bekræftet forud for afhøringen. Afhørte huskede ikke, om hun selv har set denne sikkerhedsvurdering. Udenrigsministeriets departementschef har nok kommenteret på dette, men afhørte huskede det ikke. Afhørte huskede ikke, om de kinesiske bekymringer blev drøftet på mødet. Hun var ifølge sin kalender til møde i Embedsmandsudvalget den 14. maj 2012. Hun erindrede ikke, om hendes udkast til referat senere blev ændret. Hendes udkast ville typisk blive gennemset af Statsministeriets departementschef. Derefter blev det udsendt til de øvrige deltagere. Referatet med mulige ændringer ville blive godkendt på det næste møde.

Afhørte havde ingen erindring om at have modtaget mails af 20. og 22. maj 2012 vedrørende Claus Grubes møde med viceudenrigsminister Song Tao, men det ville have været naturligt, at hun havde. Afhørte vidste ikke, om der deltog nogen fra Statsministeriet i Claus Grubes samtale med den kinesiske viceudenrigsminister. I givet fald havde vedkommende nok været nævnt i referatet sammen med de øvrige deltagere.

Afhørte havde ingen erindring om, at hun med Ulrik Vestergaard Knudsen eller Tue Krarup Pedersen drøftede den kinesiske bekymring for afbrydelser/forstyrrelser, som fremgår af mødereferatet. Synspunktet blev op til besøget rejst flere gange fra kinesisk side. Statsministeriet agerede ikke på det. I Statsministeriet havde man en forventning om, at de samme oplysninger var tilgået Udenrigsministeriet. Afhørte vidste ikke, hvordan Claus Grube videregav kinesernes synspunkt. Afhørte havde ingen erindring om, at Statsministeriet er blevet orienteret på anden måde end ved modtagelse af mailen. Det er meget brugt ved udenlandsk besøg at orientere i og med fremsendelsen af sådanne mails med referater af samtaler.

Afhørte havde ingen præcis viden om, hvordan den kontakt med andre myndigheder, som departementschefen oplyser i referatet at have haft, er sket. I Statsministe-

riet har man ikke kontrolleret, at det er sket. Man går ud fra, at de, der skal agere, agerer.

Derimod var de i Statsministeriet meget optaget af, at besøget skulle være vellykket. Der blev brugt megen tid på dette i forberedelsen i Statsministeriet. Indholdet af statsministerens samtale med præsidenten var meget vigtigt. Alle havde interesse i, at besøget i Kina blev opfattet sådan, at man i Danmark lagde vægt på, at det var Kinas præsident, der kom på besøg.

Afhørte havde ingen erindring om, at Statsministeriet skulle have taget hånd om, at der ikke opstod afbrydelser etc., og det ville også være usædvanligt. Udenrigsministeriet videregav budskaber til blandt andre Statsministeriet i og med kopi af referater. På den måde sikrer man, at alle involverede får al info, men ikke alt er jo relevant for den enkelte. Man går i Statsministeriet ud fra, til det modsatte er bevist, at den enkelte myndighed følger op, hvis den skal, og det var andre end Statsministeriet, der skulle følge op på oplysningerne om den kinesiske bekymring.

Afhørte havde forstået, at Tue Krarup Pedersen deltog i fortropsmødet den 23. maj 2012, og det ville også have været naturligt, men afhørte erindrede det ikke. Afhørte erindrede heller ikke at være blevet orienteret om, hvad der skete på mødet, af Tue Krarup Pedersen. Hvis der er kommet noget frem, der var af direkte relevans for hans og afhørtes forberedelser, har han sikkert videregivet disse informationer mundtligt til hende. Afhørte deltog ikke i den afsluttende middag fredag.

Kinas repræsentanter gav løbende udtryk for nervøsitet over besøgets afvikling. Det havde Kinas ambassadør også bragt op under et møde i Statsministeriet. Dette møde fandt sted den 30. maj 2012. Afhørte kunne ikke præcist huske ambassadørens ordvalg, men han italesatte sin nervøsitet ved besøgets sikkerhedsmæssige aspekter. Da Ulrik Vestergaard Knudsen havde fulgt ambassadøren ud, sagde han til afhørte, at ambassadøren godt nok gik meget op i det ”sikkerhedsmæssige”, hvorved skulle forstås afviklingen af transport fra sted til sted. Hun kunne dog ikke huske Ulrik Vestergaard Knudsens præcise ordvalg. Hun erindrede ikke, om Ulrik Vestergaards Knudsen refererede, hvad han havde svaret ambassadøren, men afhørte stod tilbage med det indtryk, at ambassadøren var blevet henvist til at rette henvendelse til de relevante myndigheder. Da Tue Krarup Pedersen senere skulle til møde i Udenrigsministeriet, sagde afhørte til ham, at han skulle huske at sige, at kineserne gik meget op i det med sikkerhed, og at det burde nævnes, at synspunktet også var rejst overfor Statsministeriet. Om det var i forbindelse med mødet med ambassadøren, kunne afhørte ikke huske. Det kan også have været i forbindelse med en af de modtagne mails. Det kan sagtens have været sagt med et skævt smil, fordi kineserne havde sagt det så ofte.

Det sikkerhedsmæssige, og det, der kunne være ubehageligt at blive konfronteret med, for eksempel demonstrationer, blev efter afhørtes opfattelse blandet sammen. I Statsministeriet havde man ud over det ene møde med ambassadøren læst om Kinas holdning i diverse mails. Statsministeriets holdning var, at den relevante myndighed, Udenrigsministeriet, også havde fået samme oplysninger, og i Statsministeriet gik man ud fra, at man i Udenrigsministeriet ville give oplysningen videre.

Afhørtes erfaring fra tidligere udenlandske besøg, blandt andet COP 15, var, at PET og politi havde håndteret det sikkerhedsmæssige på professionel vis. Afhørte havde derfor en forventning om, at noget tilsvarende ville ske under besøget i 2012. Afhørte havde ingen erindring om, at der var dialog herom mellem Statsministeriet og Udenrigsministeriet, og det gjorde i den forbindelse ingen forskel, at Dronningen formelt var vært. Statsministeriet kan ikke have haft nogen forventning om, at afviklingen ikke ville ske sikkerhedsmæssigt forsvarligt, og havde derfor heller ingen anledning til at sikre sig, at de relevante myndigheder ville løfte denne opgave.

Afhørte havde ingen erindring om at have deltaget i mødet i M2 i Udenrigsministeriet den 1. juni 2012 og heller ikke om, at Tue Krarup Pedersen skulle have deltaget.

Afhørte deltog i arbejdsfrokosten den 4. juni 2012, da Tue Krarup Pedersen havde ferie. Frokosten var ikke af operativ karakter. Afhørte har flere gange været til sådanne frokoster på Kinas ambassade. Man taler mest med sin sidemand. Ambassadørens sidemand var Hofmarskallen. Afhørte ville ikke udelukke, at der deltog nogen fra PET eller politiet, men afhørte kunne ikke huske det. Navnet på PET-medarbejder KF 0764 sagde ikke afhørte noget. Det ville undre afhørte, hvis ambassadøren ikke havde italesat de kinesiske bekymringer, men det er i givet fald sket i overordnede termer.

Afhørte havde ingen erindring om, at Statsministeriet foretog sig noget i anledning af de kinesiske bekymringer, der er gengivet i mail af 12. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre afhørte om et møde den 12. juni 2012 med souschef Gu Hui og 3. ambassadesekretær Mia Zou fra Kinas ambassade. Man skal lægge mærke til det niveau, bekymringerne blev italesat på. I Statsministeriet gik man fortsat ud fra, at Udenrigsministeriet ville formidle kinesernes holdning til de relevante myndigheder.

Under statsministerens samtale med præsidenten deltog foruden ressortministre også departementschefer for de deltagende ministerier. Afhørte kunne ikke huske, om der deltog andre fra Udenrigsministeriet end Claus Grube. Ulrik Vestergaard Thomsen, afhørte og Tue Krarup Pedersen deltog også fra Statsministeriet. Under samtalen havde der været en bemærkning om menneskerettigheder.

Afhørte vidste ikke hvordan koblingen mellem de kinesiske bekymringer og politiets ageren er opstået. Hun har ingen forklaring på, hvordan Københavns Politi har fået overleveret informationerne. Statsministeriet har hverken været i kontakt med Københavns Politi eller med PET om dette.

2013:

Set fra Statsministeriets side var besøget meget forskelligt fra statsbesøget i 2012. I 2013 var Folketinget vært, og statsministeren skulle alene have en samtale på ca. ½ time med formanden for Det kinesiske Parlament.

Mødet afsluttet kl. 12:45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 5. januar 2017 kl. 13:15 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Christian Dons Christensen var mødt med bisidder advokat Birgitte Skjødt.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Pernille Backhausen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Lassen og advokat Søren Juul var mødt.

Christian Dons Christensen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Christian Dons Christensen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var ikke med i forberedelsen og afviklingen af statsbesøget 2012. Han var kontorchef i et andet kontor i Udenrigsministeriet. Han tiltrådte som kontorchef for Udenrigsministeriets ASI-kontor, i dag benævnt ALO-kontoret, den 1. september 2013. På det tidspunkt var besøgene i 2012 og 2013 overstået. Overleveringen vedrørte kommende og igangværende opgaver.

Afhørte mente ikke, at han blev inddraget i besvarelsen af henvendelsen fra journalist Mads Bonde Broberg, Jyllands-Posten, den 5. marts 2014. Han var på rejse med statsministeren i Japan og Sydkorea på det tidspunkt. Afhørte var i tvivl om, hvorvidt ASI-kontoret overhovedet beskæftigede sig med sagen. Det var nærmere et spørgsmål om pressehåndtering.

Afhørte blev gjort bekendt med Retsudvalgets spørgsmål 862-863, da Justitsministeriet bad Udenrigsministeriet om et bidrag den 7. april 2014.

Han huskede ikke, om han var involveret i den fulgte fremgangsmåde, men den måde, som hans medarbejder Camilla Saugstrup gik til sagen på, forekom ham udmærket. Det er den normale og praktisk mulige måde at søge svar på historiske spørgsmål. Man må forlade sig på den skriftlighed og den pligt, der er om skriftlighed i centralforvaltningen. I efteråret 2013 havde Udenrigsministeriet brugt store ressourcer på at besvare to aktindsigtssager vedrørende besøget i 2012. De medarbejdere, der sad med disse sager, havde et rigtig godt overblik over, hvad der lå på sagen. Camilla Saugstrups anmodning var derfor egentlig overflødig, men hun ville være helt sikker på, at der ikke lå noget ujournaliseret materiale.

Annette Lassens svar til Camilla Saugstrup af 11. april 2014, hvor det anføres: *”Efter gennemgang af Protokollens akter forud for – og i forbindelse med – det kinesiske statsbesøg kan jeg oplyse, at Protokollen ikke har omtalt eller beskrevet de i retsudvalgs-spørgsmål 862 og 863 nævnte områder”*, var efter afhørtes opfattelse en udtømmende besvarelse af Camilla Saugstrups høring.

Afhørte vidste ikke, hvorfor Justitsministeriet ikke afventede Udenrigsministeriets svar, inden man svarede Retsudvalget. Udenrigsministeriets svar kunne ikke foreligge inden den korte frist, Justitsministeriet havde fastsat, og Justitsministeriet må have konkluderet, at de kunne besvare spørgsmål 862 uden bidrag fra Udenrigsministeriet. Der må have været en kommunikationsbrist mellem Udenrigsministeriet og Justitsministeriet. Der blev herefter ikke fra Udenrigsministeriets side afgivet noget bidrag til Justitsministeriet vedrørende spørgsmål 862.

Afhørte mente, at bidraget af 19. maj 2013 til svar på spørgsmål 863 er udtømmende svar på spørgsmålet, og det indeholder endda den ekstra oplysning, at hvis der havde været givet anvisninger til Københavns Politi, ville det have været højest usædvanligt. Afhørtes kontor havde en koordinerende rolle med hensyn til indholdet af de politiske samtaler. De sikkerhedsmæssige spørgsmål blev derimod behandlet i samarbejde mellem Protokollen og PET. Han kunne ikke forestille sig, at Udenrigsministeriets svar var blevet anderledes, hvis der i stedet havde været spurgt, om man

havde bedt PET om at skærme præsidenten. I begge tilfælde ville svaret have været benægtende.

Hvordan Københavns Politi kunne have fået en opfattelse af, at man skulle agere på en bestemt måde under besøget i 2012, var ikke noget man drøftede i Udenrigsministeriet i efteråret 2013 og heller ikke i 2014.

Om mail af 7. maj 2014 med emnet: ”*Forslag til svar efter mødet med Mercan*”, oplyste afhørte, at det ikke var unormalt, at Udenrigsministeriet holdt møde med Statsministeriet, der også havde været involveret i de samme to store aktindsigtssager. Afhørte ville tro, at der udover samarbejdet med Statsministeriet også har været samarbejde med de myndigheder, der måtte være omfattet af de relevante dokumenter. Man samarbejdede i aktindsigtssager på denne måde, hvis der var akter på sagerne, der involverede andre myndigheder, fordi de samme dokumenter i den situation kunne findes på flere myndigheders akter.

Når der i forslag til svar til spørgsmål 862 blev anført kontakt med ”relevante myndigheder” om sikkerhedsspørgsmål, må det efter afhørtes bedste overbevisning henvises til Protokollens kontakt til sådanne myndigheder. Bidraget til spørgsmål 862 blev aldrig sendt, men det skal ses i sammenhæng med bidraget til svar på spørgsmål 863.

Kontakten fra Udenrigsministeriet til PET gik efter fast procedure gennem Protokollen, når der var tale om statsbesøg og officielle besøg. Afhørte var ikke bekendt med, om andre afdelinger i Udenrigsministeriet har haft en sådan kontakt i forbindelse med besøget i 2012.

2013:

Afhørte blev ikke ved sin tiltræden som kontorchef orienteret om, hvordan besøget var forløbet. Han blev heller ikke ved sin tiltræden eller senere gjort bekendt med de trusselsvurderinger, PET havde udarbejdet forud for besøgene i 2012 og 2013.

2014:

Det var et officielt besøg. ASI-kontorets primære opgave var i samarbejde med ambassaden og Protokollen at forberede de politiske samtaler og deres indhold.

Afhørte huskede ingen konkret underretning om de kinesiske bekymringer. Afhørte var i løbende dialog med den kinesiske ambassade, men primært om indholdet af de

politiske samtaler. Afhørte huskede ikke, at ambassadøren nævnte kinesiske bekymringer under disse samtaler.

Mødet afsluttet kl. 13.45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 5. januar 2017 kl. 13:55 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Holger K. Nielsen var mødt med bisidder advokat Arvid Andersen.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Birgitte Skjødt, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Pernille Backhausen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Lassen og advokat Søren Juul var mødt.

Holger K. Nielsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Holger K. Nielsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte forklarede, at han var udenrigsminister i perioden 12. december 2013 til 3. februar 2014.

Afhørte blev ikke informeret om afviklingen af besøgene i 2012 og 2013 ved sin tiltræden. Han fik heller ikke information om, hvilke myndigheder Udenrigsministeriet havde været i kontakt med.

Det var historiske ting og slet ikke noget, der var oppe. Der var ingen spørgsmål fra Retsudvalget i afhørtes ministerperiode.

Afhørte blev ikke gjort bekendt med korrespondancen mellem departementet, Statsministeriet, Folketinget og ambassaden.

Afhørte blev heller ikke gjort bekendt med PETs trusselsvurderinger fra 2012 og 2013. Det var overhovedet ikke et tema, da afhørte tiltrådte.

Afhørte blev endelig heller ikke gjort bekendt med Nis Lauge Gellerts mails af 31. maj 2013 og 5. juni 2013, ligesom han ikke blev gjort bekendt med, om der havde været kontakt med PET og Københavns Politi i forbindelse med besøget i 2013.

Mødet afsluttet kl. 14:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 6. januar 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Villy Søvnald var mødt med bisidder advokat Arvid Andersen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Lassen og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Allan Steen Lyng mødte kl. 10:00.

Advokat Steen Bech mødte kl. 10:15.

Villy Søvnald bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Villy Søvnald blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte var udenrigsminister i perioden 3. oktober 2011 – 12. december 2013.

Afhørte blev ikke i forbindelse med mail af 11. oktober 2011 fra ambassaden i Beijing underrettet om et muligt statsbesøg i 2011. Normalt fik afhørte ikke mails mellem departementet og ambassaden. Han havde to sekretærer til at sortere i modtagne mails. Afhørte var ikke en del af mailgruppen UM.dk.

Mailens omtale af Kinas ønske om præcisering af den danske regerings politik kunne undre afhørte. Danmark havde allerede i 1950 anerkendt Folkerepublikken Kina, og FN havde i 1971-72 anerkendt Folkerepublikken Kina som repræsentant for Kina. Det var helt utænkeligt, at en ny regering i Danmark ville bryde dette mønster, herunder holdningen til ét Kina-politikken. Det, der interesserede kineserne, var snarere, at Danmark blev opfattet som det grønne land i verden, og at Danmark var et meget lidt korrupt land. Endvidere interesserede den danske samfundsmodel kineserne. Afhørte kunne ikke forestille sig, at det gjorde nogen forskel, at SF var kommet i regering, for SF stod også bag verbalnoten fra 2009, der blev vedtaget med et bredt flertal. Afhørtes tidligere udtalelser om autonomi for Tibet var ikke i modstrid med dette.

2012:

Afhørte blev underrettet om præsidentbesøget den 8. eller 9. maj 2012. Departementschefen underrettede afhørte som en af de første. Allerede den 9. maj 2012 havde afhørte et møde med Kinas ambassadør omkring de politiske temaer, som afhørte havde ansvaret for. Fra de første overvejelser om et statsbesøg, til der foreligger en endelig bekræftelse, er der et langt forløb af praktisk karakter. Det betyder, at en væsentlig del af besøget var tilrettelagt forud for meddelelsen af 8. maj 2012. Denne form for praktisk planlægning deltog afhørte ikke i. Kina ønskede af sikkerhedshensyn, at besøget først blev offentliggjort kort tid før, det skulle finde sted.

Foreholdt Claus Grubes forklaring om, at der i forberedelsesfasen havde været måske tre orienteringer til afhørte, oplyste afhørte, at han ikke lige kunne huske, om der var tale om to, tre eller fire orienteringer. Den første var lige efter 8.-9. maj 2012, og den sidste var mødet lige før, afhørte tog til Islamabad den 11. juni 2012. Der har muligvis været et eller to yderligere møder. Møderne omhandlede de temaer, der skulle diskuteres under samtalerne med kineserne.

De bekymringer for blandt andet demonstrationer, der omtales i mailen af 8. maj 2012 fra Nis Lauge Gellert, blev ikke bragt op overfor afhørte af departementschefen. Det ville også have været usædvanligt, for sikkerhedsmæssige aspekter ved besøget var entydigt ikke Udenrigsministeriets og slet ikke udenrigsministerens opgave. Afhørte og departementschefen drøftede heller ikke, hvordan den kinesiske værdighed skulle håndteres. Det er ved besøg altid Udenrigsministeriets fornemste opgave at sikre sig, at et besøgende statsoverhoved føler sig godt behandlet, men det skal selvfølgelig ske indenfor lovens rammer.

Afhørtes møde den 9. maj 2012 med ambassadør Li var ganske kort. Afhørte havde muligvis allerede mødt ham under sit besøg i Kina i oktober 2011. Mødet 9. maj

2012 vedrørte udenrigspolitiske temaer, blandt andet store udenrigspolitiske temaer af fælles interesse, Kinas rolle i den store globale grønne dagsorden, det bilaterale forhold mellem Danmark og Kina, handel, uddannelse, Det danske center for Menneskerettigheder i Kina, og rettighederne for det tibetanske mindretal. Sidstnævnte var altid et tema på disse møder, og det accepterede Kina. Det kunne Danmark gøre med større vægt, idet Danmark gennem Institut for Menneskerettigheder ydede Kina bistand på menneskerettighedsområdet.

Afhørte blev ikke orienteret om videokonferencen i Udenrigsministeriet den 9. maj 2012, og det ville også have været usædvanligt.

Afhørte blev heller ikke orienteret om mail af 10. maj 2012, fra Friis Arne Petersen, hvori det blandt andet er anført: *”For en sikkerheds skyld: status, prestige, ”ansigt” spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere end vi kender det i vesten. Det er meget vigtigt at præsidenten og hans delegation får et klart indtryk gennem program, protokol og form at de bliver behandlet så fint og godt som nogen anden gæst på dette niveau.”* Afhørte kunne imidlertid ikke forestille sig, at den kinesiske præsident ikke skulle behandles så godt som nogen anden. Afhørte opfattede mailen som, at Kinas præsident skal behandles værdigt. I formuleringen, herunder ”ansigt”, ligger efter afhørtes opfattelse ikke, at demonstrationer og flag skal fjernes fra gaderne under besøget.

Afhørte blev endelig ikke orienteret om Claus Grubes svarmail af 10. maj 2012, hvori anføres: *” ... ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske”,* og det ville også have været usædvanligt, hvis en Udenrigsminister blev bedt om at tage stilling til sikkerhedsmæssige forhold.

Afhørte var ikke bekendt med, om assisterende udenrigsminister og generaldirektør for protokollen Zhang Kunsheng kom til Danmark som bebudet i mail af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing.

Afhørte kunne ikke huske noget møde i regeringssammenhæng, hvor det kinesiske syn på sikkerhed i forbindelse med besøget er blevet drøftet. Det ville i givet fald have været så usædvanligt, at afhørte ville have husket det.

Afhørte vidste ikke, om der blev afholdt en videokonference den 14. maj 2012.

Mødet i regeringens Koordinationsudvalg benævnt K-udvalget den 16. maj 2012 var formentlig det første møde i dette udvalg efter orienteringen om besøget. Afhørte kunne derfor ikke udelukke, at det kinesiske besøg blev taget op under mødet. I så fald har udvalget ikke talt om sikkerhed, men givet drøftet de muligheder, et ki-

nesisk møde gav, og hvilke emner der skulle diskuteres under besøget. Der blev afholdt møder i K-udvalget ca. hver 14. dag. Afhørte ville mene, at der er udarbejdet referat fra møderne, men han kunne ikke huske det. Afhørte tog egne noter på løse ark papir, som han beholdt et stykke tid, mens de kunne være relevante. Han er ikke længere i besiddelse af disse noter. Han ryddede op i gamle papirer, dels da han fratrådte, dels da han senere flyttede. Der deltog også embedsmænd i møderne, fra Udenrigsministeriet, og det var sædvanligvis departementschef Claus Grube. Det var ministrene, der førte ordet på møderne, medmindre der var tale om noget mere teknisk. Afhørte kunne ikke huske, om det var statsministeren, afhørte eller Claus Grube, der orienterede udvalget om det kinesiske statsbesøg.

Danmark havde meget brede interesser i besøget. Der var således tale om handelsinteresser, hvor Danmark var foregangsland indenfor grøn teknologi, samt interesser forbundet med fødevarer, shipping, uddannelse og bistand til Kina gennem Center for Menneskerettigheder. I udvalget drøftede man ikke den kinesiske bekymring for, hvordan delegationens værdighed blev håndteret. Det blev drøftet, hvordan man sikrede et godt udkomme af besøget, men at gæsterne skulle behandles med værdighed var en selvfølge, og det blev ikke diskuteret.

”Gule omslag” er sager, udenrigsministeren løbende bliver forelagt til orientering eller afgørelse. Det var den måde, embedsmændene kommunikerede skriftligt med ministeren på. Foreholdt at afhørte den 16. maj 2012 fik et gult omslag, kunne afhørte ikke huske dette. Når det i et afsnit anføres, at der selvsagt ikke vil blive gået på kompromis med de rettigheder, der gælder i et civilsamfund, var det efter afhørtes opfattelse et rigtig godt svar, der viser, at Udenrigsministeriet til fulde har forstået grundlovens bestemmelser. Det var ikke et tema for afhørte på daværende tidspunkt. Det ville det have været, hvis konklusionen havde været den modsatte. Der var ingen kinesere, der udtrykte bekymringer for demonstrationer overfor afhørte. Fra kinesisk side har man allerede givet udtryk for bekymring for muligheden af lignende manifestationer i Danmark i forbindelse med statsbesøget. Vurderingen er, at der i tilrettelæggelsen af program etc. vil være mulighed for at tage højde for en del af den kinesiske bekymring. Omvendt vil der - så længe hensynet til delegationens sikkerhed fuldt ud tilgodeses - selvsagt ikke blive gået på kompromis med de rettigheder, civilsamfundet har for at give deres menig til kende. Dette vil også blive kommunikeret til den kinesiske side.

Afhørte blev ikke orienteret om fortrøpsmøderne i perioden 11. maj-25. maj 2012, og det ville også have været usædvanligt. Når Hoffets ceremonimester deltog, var det formentlig fordi, der skulle drøftes praktiske spørgsmål.

Afhørte blev ikke orienteret om mødet i København den 21. maj 2012 mellem departementschef Claus Grube og viceudenrigsminister Song Tao, og det ville også have været usædvanligt. Det var en del af den sædvanlige forberedelse, og afhørte var til NATO-topmøde i Chicago på det tidspunkt.

Afhørte blev heller ikke orienteret om drøftelserne på mødet eller om det referat, der fremgår af mail af 22. maj 2012. Afhørte har noteret sig, at embedsfolkenes svar på de kinesiske bekymringer var, at alt skulle foregå indenfor lovens rammer. Afhørte var tryk ved, at danske embedsfolk som en selvfølge gjorde opmærksom på, at der i Danmark var grundlovssikrede rettigheder.

Afhørtes turde ikke sige, hvilke fora og myndigheder departementschefen hentyder til, når det i referatet anføres, at han i disse fora havde bragt sikkerhedsspørgsmålet op. Forholdet var ikke bragt op i de fora, afhørte deltog i.

Afhørte deltog med sikkerhed ikke i mødet den 1. juni 2012 i M2, Udenrigsministeriet.

Afhørte kunne ikke mindes, at han forud for besøget blev præsenteret for PETs trusselsvurderinger. Forevist trusselsvurdering i anbefaling af 5. juni 2012 til blandt andre Københavns Politi, oplyste afhørte, at han ikke så formuleringen forud for besøget. Afhørte stødte første gang på vendingen at ”tabe ansigt” i den offentlige debat op til kommissionens nedsættelse. Afhørte har hverken med departementschefen eller i regeringssammenhæng drøftet spørgsmålet om værdighed under besøget. Fra regeringens side omfattede værdighedsspørgsmålet blot, at præsidenten skulle behandles pænt. Afhørte vidste ikke, hvordan den kinesiske delegation ville reagere, hvis de stødte på politiske tilkendegivelser under besøget, men afhørte var sikker på, at kineserne er bekendt med reglerne om ytrings- og forsamlingsfrihed i Danmark. Afhørte havde ikke fantasi til at forestille sig, at delegationen ville rejse hjem, hvis de så demonstrationer. Under den kinesiske udenrigsministers besøg i 2011 var der en Falun Gong-demonstration i forbindelse med et pressemøde. Den kinesiske udenrigsminister ville derefter ikke deltage i pressemødet, men han rejste ikke hjem, og det medførte hverken aflyste møder, eller at planlagte aftaler ikke blev indgået. Det er vigtigt at understrege, at det er Udenrigsministeriet og ikke andre, der fører udenrigspolitik. Afhørte mente, at nogen må have misforstået, at der skulle være en sammenhæng mellem værdien af de aftaler, der skulle indgås, og om kineserne blev fornærmede.

Den 11. juni 2012 holdt afhørte et møde om de politiske temaer, Danmark ønskede at fremme. Afhørte skulle samme dag rejse til Islamabad og det skulle aftales, hvad der skulle drøftes. De emner, Danmark ønskede drøftet, var bilaterale interesser og

aktuelle udenrigspolitiske emner, blandt andet Syrien og klimatområder. Desuden blev det drøftet, hvor langt Danmark skulle gå i diskussionen af menneskerettigheder. Som afhørte huskede det, deltog Claus Grube, Nis Lauge Gellert og Martin Bille Hermann, mindst én af afhørtes ministersekretærer og sikkert også Michael Zilmer-Johns. Som afhørte huskede det, deltog der ikke medarbejdere fra Statsministeriet, men der har givet været parallelle møder i Statsministeriet, så det, afhørte ønskede at drøfte med Kinas udenrigsminister, kunne afstemmes med, hvad statsministeren ønskede at tale om med Kinas præsident.

Afhørte blev ikke orienteret om mail af 12. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre Claus Grube, ambassaden i Beijing og medarbejdere i Statsministeriet og Udenrigsministeriet om mødet den 12. juni 2012 med souschef Gu Hui og 3. ambassadesekretær Mia Zou fra ambassaden i København. Afhørte var glad for, at det af mailens mødereferat fremgår, at kineserne selv var opmærksomme på, at der skulle ageres indenfor lovens rammer. Afhørte kunne ikke se en sammenhæng mellem de i referatet anførte bekymringer og de senere hændelser under besøget. Efter afhørtes opfattelse er der intet i mailen, der berettiger, at man går ud over grundlovens grænser.

Afhørte var i Islamabad og blev ikke orienteret om ambassadør Li's opringning den 14. juni 2012 til Martin Bille Hermann angående de 25 plakater med et citat af afhørte. Han kunne ærgre sig over, at han ikke har set plakaten. Han blev ikke involveret i, hvordan Udenrigsministeriet håndterede situationen. Citatet af afhørte udfordrer i øvrigt ikke Danmarks ét Kina-politik.

Afhørte kørte ikke med i præsidentens bil under besøget i 2012. Danske politikere kørte i egne biler. Afhørte blev bekendt med, at der var sket grundlovsbrud, dels gennem pressen, dels gennem spørgsmålene i Udenrigspolitisk Nævn og Retsudvalget. Det var ikke noget, afhørte selv oplevede under besøget.

Afhørte blev først efter Jyllands-Postens artikel herom af 16. juni 2012 orienteret om den manglende akkreditering af NTD TV. Det viste sig, at der var sket en fejl, og der blev rettet op på fejlen af hensyn til fremtidige lignende arrangementer. Heller ikke dette gav afhørte anledning til at iværksætte nogen nærmere undersøgelse. Efter afhørtes bedste overbevisning kunne Udenrigsministeriet ikke bebrejdes dets ageren i sagen.

Afhørte erindrede udkastet til beredskab af 25. juni 2012 i mail fra Nis Lauge Gellert til Anne Berg Mansfeld-Giese og Carsten Madsen i Justitsministeriet, cc. Martin Bille Hermann, til brug for møde i Udenrigspolitisk Nævn. Afhørte huskede ikke, hvem der havde taget initiativ til mødet i Udenrigspolitisk Nævn. Det er sædvanligt

afrapportere udkommet af et statsbesøg i udenrigspolitisk Nævn. Når det ikke var dét, der var emnet i beredskabsnotatet, var det, fordi der indlysende var sket et brud på demonstranternes rettigheder, og det var oplagt, at der ville komme spørgsmål til afhørte om Udenrigsministeriets involvering i dette både i Udenrigspolitisk Nævn og til skriftlig besvarelse. Allerede i dagene 25.-27. juni 2012 var afhørte ikke i tvivl om, at demonstranternes rettigheder var krænket, og han fandt det utilstedeligt. Der var tale om klare brud på grundloven. Afhørte kunne ikke huske, om han tog emnet specielt op med Statsministeren, men i sine svar til Udenrigspolitisk Nævn og Folketinget lagde afhørte ikke skjul på, at han mente, at der var sket en krænkelse.

Beredskabet handlede om, hvorvidt der var givet instrukser til politiet. Det var der ikke. Det ville være underligt, hvis spørgsmålet, om der var sket en krænkelse, var nævnt i beredskabet. Det var ikke en opgave, som embedsmændene skulle varetage. Herom udtalte afhørte sig som politiker. Det var afhørtes opgave at stå vagt om en krondiamant som ytringsfriheden, og det gjorde han ved at give klart udtryk herfor, når han blev spurgt. Han kunne godt have taget initiativ til en undersøgelse allerede dengang, men Irak-kommissionen var nedsat, og der var en vis bekymring for flere kommissioner. Afhørte mente ikke, at der var anledning til at indlede en undersøgelse internt i Udenrigsministeriet, for i Udenrigsministeriet havde de gjort, hvad de skulle ved at udtrykke en forventning om, at besøget blev afviklet inden for grundlovens rammer. Afhørte mente og mener fortsat, at Udenrigsministeriet har ageret, som det skulle. Afhørte afgav klare svar. Det var andre, der på daværende tidspunkt kunne have taget initiativ til en grundigere undersøgelse. Afhørte undrede sig oprigtigt over, hvorfra initiativet til politiets ageren kunne komme.

Der var møde i K-udvalget den 26. juni 2012. Afhørte erindrede ikke, om besøgets afvikling blev drøftet, men afhørte troede det ikke.

2013:

Afhørte erindrede ikke, hvornår han blev orienteret om besøget. Det var Folketinget, der orienterede afhørte og samtidig spurgte, om han ønskede at mødes med den kinesiske parlamentsformand. Det ville afhørte gerne.

Afhørte blev ikke orienteret om mailen af 31. maj 2013 fra Nis Lauge Gellert til PRO, cc., en række medarbejdere blandt andre Annette Lassen. Om Nis Lauge Gellerths omtale af de gode erfaringer fra besøget i 2012 oplyste afhørte, at han ikke vidste, hvad Nis Lauge Gellert har haft i tankerne, da han formulerede det. Udenrigsministeriets embedsmænd kan ikke have været i tvivl om afhørtes opfattelse af, at der var sket grundlovsbrud i 2012. Det fremgik af de krystalklare svar, han havde givet.

Afhørte deltog ikke i det pressearrangement, der er omtalt i mail af 5. juni 2013 fra Nis Lauge Gellert, og vidste ikke, hvordan pressearrangementet blev håndteret.

Afhørte havde ingen viden om, hvorvidt erfaringerne fra året før indgik i tilrettelæggelsen af besøget. Afhørte havde heller ingen viden om, i hvilket omfang Udenrigsministeriet var i dialog med PET. Det var praktiske overvejelser, som en udenrigsminister ikke tog sig af. Afhørte vidste ikke, hvilken afdeling i Udenrigsministeriet, der havde en kontakt til PET.

Afhørte modtog et udkast til svar på Retsudvalgets spørgsmål 922, som han godkendte. Afhørte erindrede ikke, om han rettede i udkastet.

Svaret i Udenrigspolitisk Nævn den 20. juni 2013 på spørgsmålet om, hvorvidt Udenrigsministeriet havde givet politiet ordre om, at der ikke måtte holdes demonstrationer, er meget klart. Afhørte havde hele tiden haft svært ved at forestille sig, at Udenrigsministeriet skulle have givet politiet ordre. Det er da heller ikke Udenrigsministeriets opgave at give politiet henvisninger eller anbefalinger.

Afhørte huskede ikke, at der var noget særligt ved processen omkring justitsministerens svar på Retsudvalgets samrådsspørgsmål BL. Afhørte ville antage, at Udenrigsministeriet har videregivet kinesernes bekymringer til Justitsministeriet som rette myndighed. Det er godt embedsmandsarbejde, men betyder ikke, at man skal bryde loven.

Mødet afsluttet kl. 10:40.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 6. januar 2017 kl. 10:50 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Christian Kettel-Thomsen var mødt med bisidder advokat Gunnar Homann.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Steen Lassen og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Rasmus Anberg mødte kl. 11:00.

Christian Kettel-Thomsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Christian Kettel-Thomsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte havde siden 2010 været departementschef i Statsministeriet. Ulrik Vestergaard Knudsen var i 2012 chef for udenrigsområdet, der beskæftigede sig med alt inden for udenrigspolitik, herunder forberedelsen af statsministerens samtaler med udenlandske gæster. Afhørtes involvering i statsbesøget i 2012 var meget begrænset. Han blev kun involveret, hvis der var konkrete ting, der skulle tages stilling til. Han kunne ikke huske, at det skete, men det kan have været tilfældet. Rammerne

for statsministerens samtale med præsidenten var relativt stramme, så der var ikke meget spillerum for drøftelserne og nok ikke mange åbne spørgsmål. Afhørte har muligvis set enkelte af de referater, som Ulrik Vestergaard Knudsen og Lisbet Zilmer-Johns modtog pr. mail. Typisk ville afhørte allerede have hørt, hvis der var noget vigtigt, inden referaterne blev fordelt. En orientering til afhørte ville i givet fald typisk være gået gennem Ulrik Vestergaard Knudsen.

I Statsministeriet var der ikke overvejelser omkring kinesernes syn på sikkerheden. Med hensyn til værdigheden var det de ydre rammer, der var vigtige for kineserne. Man skulle kunne se, at det var et stort og vigtigt land, der var på besøg. For kineserne var selve det, at besøget fandt sted, lige så vigtigt som besøgets indhold. Afhørte har ikke drøftet kinesernes bekymringer omkring demonstrationer og andre manifestationer med nogen. Disse forhold var ikke en del af Statsministeriets opgave.

Der var derfor ingen håndtering af sikkerhedsspørgsmål fra Statsministeriets embedsmænd og til politiet. Afhørte havde ingen konkret viden om, hvilken dialog der var mellem Udenrigsministeriet og politiet, men afhørte havde aldrig hørt om, at Udenrigsministeriet skulle have været medarrangør vedrørende sikkerhedsspørgsmål. Det er ikke Udenrigsministeriets opgave.

Afhørte kunne ikke huske, at han har set PETs trusselsvurdering op til besøget i 2012.

Forevist PETs trusselsvurdering af 5. juni 2012 oplyste afhørte, at han ikke genkalder sig, at de to sidste afsnit har været genstand for drøftelser i Statsministeriet.

Afhørte erindrede ikke, at han blev orienteret om indholdet af de fortropsmøder i perioden 11. maj 2012 og fremefter, som Statsministeriet deltog i. Det ville han heller ikke være blevet under normale omstændigheder.

Afhørte kunne have set enkelte af de dokumenter, der er angivet i afhørtes spørgetema, men det er ikke en form for dokumenter, som afhørte normalt modtager.

Afhørte er formand for Embedsmandsudvalget i kraft af, at statsministeren er formand for Regeringens Sikkerhedsudvalg. De spørgsmål, der drøftes i udvalget, vedrører udelukkende andre ministeriers ressort.

Han kunne ikke huske det konkrete møde i Embedsmandsudvalget den 14. maj 2012, heller ikke at Claus Grube skulle have orienteret om det kommende kinesiske statsbesøg. Orienteringen er gengivet under dagsordenspunktet eventuelt. Hvis det havde været sat særskilt på dagsordenen, ville afhørte formentlig have kunnet huske det. Afhørte kunne ikke huske, hvem der deltog i mødet, men de, der modtog referatet,

er de samme som dem, der har været til stede. Det er de sædvanlige deltagere. Afhørte var ikke bekendt med, hvorfor der er forskel på referatudkastet af 2. juni 2012 og det endelige referat af 25. juni 2012. Der er formentlig blot tale om en præcisering. Det er ikke afhørte, der har foreslået ændringen. Alt det, der drøftes i udvalget, hører alene eller i hvert fald stort set til under andre ministres ressort. Afhørte vidste ikke, hvorfor referatet er så kort. Måske har man kun mødtes for at få en orientering fra en af efterretningstjenesterne. Foreholdt, at Lisbet Zilmer-Johns har forklaret, at PET på mødet redegjorde for trusselsvurderingen, oplyste afhørte, at i så fald ville det normalt være blevet taget til referat under eventuelt. En sådan orientering kunne også være givet under bordrunden, men det ville ikke være naturligt, når emnet som her specielt er nævnt under eventuelt. Der er ingen linje om, at visse ting ikke tages til referat. Mødedeltagerne orienteres ikke løbende om trusselsvurderinger fra PET i forbindelse med besøg fra udlandet, og afhørte huskede ikke, at sikkerhedsvurderinger nogensinde har været drøftet på et møde i udvalget.

Afhørte erindrede ikke at være blevet orienteret om sikkerhedsspørgsmål af departementschef Claus Grube. Om Claus Grubes bemærkning om, at han havde *"bragt statsbesøget op i de kompetente nationale fora og henledt relevante myndigheders opmærksomhed herpå"* refereret af Nis Lauge Gellert i mail af 22. maj 2012 oplyste afhørte, at det er den pæne, diplomatiske måde at behandle sådanne forhold på. Afhørte ville være tilbageholdende med at lægge alt for meget i Claus Grubes formulering. Afhørte erindrede ikke tidligere at have set dette referat.

Om Nis Lauge Gellerts referat af et møde på ambassaden 11. juni 2012 forklarede afhørte, at han heller ikke har set dette referat.

Afhørte har ikke været inddraget i sikkerhedsmæssige spørgsmål i forbindelse med de enkelte objekter, der skulle besøges.

Det var afhørtes opfattelse som departementschef, at besøget i 2012 var en ubetinget succes i forhold til formålet. Han erindrede ikke, at der var et billede i embedsmandskredse om, hvorvidt sikkerheden havde været håndteret godt eller skidt. Afhørte registrerede i forbindelse med besøget noget med nogle busser, der var kørt frem foran nogen demonstranter på Højbro Plads. Han fandt det bemærkelsesværdigt, men det var ikke noget, de talte om. Afhørte gik ud fra, at politiet gjorde, som de skulle gøre. Der kom senere spørgsmål herom fra Folketinget. I Statsministeriet undersøgte man ikke grundlaget for de afgivne svar. Det var ikke Statsministeriets opgave.

Om udateret mail hvori Mercan-Ellen Nielsen, Statsministeriet, anfører følgende svar på Retsudvalgets spørgsmål 863: *"Statsministeriet (har) foretaget en gennemgang*

af sagens akter og kan på den baggrund oplyse, at Statsministeriet ikke forud for eller under det kinesiske statsbesøg har bedt Københavns Politi om at skærme Hu Jintao mod tibetanske flag eller demonstrationer”, svarende til det senere bidrag af 7. juni 2014 oplyste afhørte, at han normalt ville blive inddraget i et sådan bidrag til Folketinget, men afhørte huskede ikke, at det er sket i dette tilfælde. Måske har bidraget haft en sådan karakter, at man ikke har ment, at der var behov for at forelægge bidraget for afhørte.

Mercan-Ellen Nielsen var en medarbejder i Ulrik Vestergaard Knudsens søjle, udenrigsområdet. Processen i forbindelse med et sådan bidrag ville normalt være at gennemse arkivet og i forhold til de involverede medarbejdere sikre sig, at der ikke var ting, der ikke var arkiveret, men som skulle med. De pågældende medarbejdere ville være Ulrik Vestergaard Knudsen, Lisbet Zilmer-Johns og Tue Krarup Pedersen. Afhørte huskede ikke, hvordan det konkrete bilag blev behandlet i Statsministeriet. Hvis der i et sådan bidrag var fælles interesser hos to eller flere myndigheder, ville det være naturligt at sikre sig hos de andre myndigheder, at det bidrag, der blev afgivet, var korrekt. Der havde i forbindelse med besøget været aktindsigtssager, der omfattede et meget stort antal akter og involverede flere myndigheder.

2013:

Afhørte kunne se, at Statsministeriets medarbejdere i den udenrigspolitiske søjle har været involveret i tilrettelæggelsen. Han huskede, at besøget fandt sted, men ikke meget mere.

Nis Lauge Gellerts oplysning i mail af 31. maj 2013 om de gode erfaringer fra sidste år, ser sjov ud med den viden, man har i dag. På daværende tidspunkt besvarede Justitsministeren Retsudvalgets spørgsmål. Disse svar dannede grundlag for den opfattelse, man havde af, hvordan de sikkerhedsmæssige forhold var blevet håndteret. Afhørte havde ikke tidligere set denne mail og har ikke af sine medarbejdere fået refereret noget af mailens indhold. Nis Lauge Gellerts anførsel om, at man ikke kunne gå på kompromis med grundlovssikrede rettigheder, var ikke et anliggende for Statsministeriet.

Vedrørende mail af 5. juni 2013 fra Nis Lauge Gellert til Michael Starbæk Christensen m.fl. og cc. Lisbet Zilmer-Johns og Tue Krarup Pedersen om pressearrangementet, oplyste afhørte, at han ikke konkret erindrede at være blevet gjort bekendt med den kinesiske holdning, men afhørte ville tro, at han har hørt om det. Mailen tyder på, at der er reageret korrekt på kinesernes holdning til spørgsmålet om, hvilke medier der må være til stede ved åbne pressemøder.

Hvis noget efter kinesernes opfattelse ikke var blevet håndteret korrekt, ville det efter afhørtes opfattelse snarere falde tilbage på Kinas ambassade i Danmark end på Danmark som vært. Politiets håndtering af besøget i 2012 aflejrede sig ikke i Statsministeriet.

Mødet afsluttet kl. 11:40.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 6. januar 2017 kl. 11:50 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Annette Lassen var mødt med bisidder advokat Jon Lauritzen.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Bech, advokat Steen Lassen og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Annette Lassen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Annette Lassen blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 viceprotokolchef i Udenrigsministeriet. Hun fratrådte i oktober 2016. Hun havde på det tidspunkt været viceprotokolchef i 18 år. Indtil efteråret 2012 var Jette Nordam protokolchef, og derefter overtog Marie-Louise Overvad denne funktion. En væsentlig del af afhørtes arbejde har været at stå for indgående besøg til stats- og udenrigsministeren samt at tilrettelægge udgående besøg. I 2012 var afhørte og Jette Nordam de eneste akademikere i Protokollen, og de delte arbejdsopgaverne. Der var i perioden omkring det kinesiske statsbesøg flere større opgaver, blandt an-

det Hillary Clintons besøg og EU-formandskabet. De dækkede begge alle opgaver, og de dækkede for hinanden.

Ved et statsbesøg er det Hofmarskallatet, der har den overordnede ledelse af forberedelsen vedrørende indkvartering, kørsel, udarbejdelse af program etc. De centrale personer er i denne forbindelse hofmarskallen og ceremonimesteren. Under det kinesiske besøg overtog statsministeren først værtskabet, da præsidenten den 16. juni 2012 ankom til Christiansborg Slot for at mødes med statsministeren. Da præsidenten forlod Christiansborg, gik værtskabet tilbage til Hofmarskallatet. Protokollen stod således kun for besøgets forberedelse, herunder den indvendige logistik, i det tidsrum, præsidenten var på Christiansborg den 16. juni 2012. Det er meget få personer, der forstår Hoffets og Protokollens rolle, navnlig i forbindelse med statsbesøg. Det er kun et statsbesøg, når det er Dronningen, der er vært. I så fald og kun i disse tilfælde, er det Hoffet, der står for tilrettelæggelsen. Det burde være sådan, at Hoffet modtager alle mails, herunder mails med omtale af sikkerhedsspørgsmål, vedrørende statsbesøg, medmindre det udelukkende drejer sig om de politiske samtaler. Afhørte sørger i vidt omfang for at orientere Hoffet om modtagne mails. Protokollen gør, hvad den kan for at orientere Hoffet, og PET om, hvad der sker.

Afhørte blev ikke i 2011 orienteret om et muligt statsbesøg. Det er Kongehusudvalget der beslutter ind- og udgående statsbesøg. Gennem dette udvalg vidste afhørte, at man arbejdede på et besøg, men afhørte vidste ikke, hvornår det skulle finde sted.

Afhørte deltog ikke i departementschef Claus Grubes samtale med ambassadør Li den 8. maj 2012. Hun blev orienteret gennem Nis Lauge Gellerts mail samme dag. Afhørte vidste ikke, om Jette Nordam deltog, men Protokollen deltager normalt ikke i politiske møder.

Om mailens referat af samtalen, hvorunder blandt andet omtales, at Kinas ambassadør var optaget af spørgsmålet om sikkerhed og henviste til oplevelser fra sin tid i Storbritannien, oplyste afhørte, at Protokollen ikke tager sig af de sikkerhedsmæssige problemer. Der har i afhørtes 18-årige periode i Protokollen været 17 kinesiske højniveaubesøg, og hun har ved alle hørt om disse bekymringer. Kineserne ved, at Danmark noterer deres ønsker, men de ved også, at Danmark ikke efterkommer dem. De skal bare fremføre dem, og vi lytter til dem. Ved præsidentbesøg er Protokollen altid opmærksom på, at det er vigtigt, at præsidenter behandles værdigt og ens. Protokollen er desuden altid opmærksom på den asiatiske kultur.

Afhørte deltog ikke i udenrigsministerens møde 9. maj 2012 med ambassadør Li. Afhørte vidste ikke, om Jette Nordam deltog.

Afhørte deltog heller ikke i videokonferencen 9. maj 2012 med ambassadør Friis Arne Petersen, men hun deltog i videokonferencen den 14. maj 2012.

Om mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen, hvori anføres: *”For en sikkerheds skyld: status, prestige, ”ansigt” spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere end vi kender det i vesten. Det er meget vigtigt at præsidenten og hans delegation får et klart indtryk gennem program, protokol og form at de bliver behandlet så fint og godt som nogen anden gæst på dette niveau”*, oplyste afhørte, at mailadressen PRO, der modtog mailen cc., omfatter alle fire medarbejdere i Protokollen. Afhørte agerede ikke på denne mail. Ambassadørens betragtninger om, hvad der var vigtigt for præsidenten, var ikke noget nyt synspunkt. Kineserne kom altid med de samme synspunkter. Oplysningerne ville tilgå Hoffet, og hvis der var sikkerhedsmæssige aspekter i det, var det Hoffet, der ville orientere PET. I 2013 var det derimod Folketingets protokol, der havde kontakten til PET, og i 2014 var det afhørtes afdeling.

I 2012 var afhørte i kontakt med PET i forbindelse med forberedelsen af statsministerens modtagelse af præsidenten på Christiansborg, men i øvrigt ikke. Kontakten drejede sig udelukkende om det sikkerhedsmæssige i forbindelse med den indvendige logistik. Afhørt var ikke bekendt med, om Jette Nordam har været i kontakt med PET i anden forbindelse.

I Hoffet var det hofmarskal Ove Ullerup og ceremonimester Christian Eugen-Olsen, der havde kontakten med PET. Forevist liste over PET-medarbejdere oplyste afhørte, at KF 0764, KF 0765 og KF 0766 var de personer, Protokollen havde kontakt til i forbindelse med statsbesøget i 2012.

Det er de samme personer, der har deltaget i møder ved Hoffet. KF 0765 var den sædvanlige PET-kontakt for den kinesiske ambassade.

Protokollen var ikke involveret i besvarelsen til en journalist på Jyllands-Posten den 6. marts 2014, om blandt andet betydningen af ordvalget i ambassadens mail af 10. maj 2012. ”Protokollen” omfatter det rent logistiske, mens der med ”sikkerheden” menes den fysiske sikkerhed.

Den kritik, der var, vedrørte ikke forhold, som Protokollen havde nogen indflydelse på. Afhørte så ikke ambassadens svar i 2014 og har ikke forholdt sig til indholdet.

Om Claus Grubes svar til Friis Arne Petersen i mail af 10. maj 2012, cc. blandt andre afhørte, Hoffet og Statsministeriet, og hvori blandt andet anføres: *”... ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske”*, oplyste afhørte, at det naturligt ville være Hoffet, der skulle indhente

en mening fra PET. Når mailen også var stilet til Hoffet, ville afhørte antage, at budskabet var viderebragt. Det var i hvert fald ikke Protokollens opgave.

Afhørte havde deltaget i møder i Hoffet sammen med PET, men hun deltog ikke i mødet med Zhang Kunsheng omkring den 11. maj 2012. Afhørte deltog heller ikke i fortrøpsmødet den 11. maj 2012.

Afhørte deltog i mødet den 21. maj 2012 med viceudenrigsminister Song Tao omtalt i kalenderudskrift. Afhørte mente ikke, at PET deltog. Mødet drejede sig om de politiske samtaler.

Afhørte deltog i mødet den 23. maj 2012 i Chr. VII's Palæ. PET deltog også, men afhørte kunne ikke huske med hvem eller hvor mange. Normalt vil der have deltaget to medarbejdere fra PET.

Afhørte deltog også i mødet den 24. maj 2012 med den kinesiske fortrop. Det var et logistikmøde, hvor forløbet af besøget i Folketinget og Statsministeriet blev gennemgået. PET deltog også, men afhørte kunne ikke huske med hvem. Da mødet var med en fortrop, ville normal procedure være, at det var PETs kontakt til Hoffet, der deltog. Hoffet ville normalt deltage i et sådan møde med ceremonimesteren og en eller to yderligere medarbejdere.

Afhørte deltog desuden i det afsluttende fortrøpsmøde den 25. maj 2012. PET deltog også, muligvis med alle tre nævnte medarbejdere.

Afhørte deltog endelig i den afsluttende middag om aftenen den 25. maj 2012. Afhørte erindrede ikke, om PET deltog, men det ville være normalt. Det var Hoffet, der var vært.

Afhørte huskede ikke detaljerne i forløbet af møderne den 23. og den 25. maj 2012. Det ville undre afhørte, hvis kineserne ikke havde bragt deres synspunkter op. Det er ikke noget, der fylder under et fortrøpsbesøg. Der var mange ting på dagsordenen og mange af dem blev klaret bilateralt.

Afhørte ville antage, at PET havde kontakt med kinesiske sikkerhedsfolk udenom både Hoffet og Protokollen.

Der blev ikke udarbejdet referater fra møderne, men antallet af aftaler blev registreret. I stedet udsendte Hoffet løbende ændrede programmer, hvor de enkelte punkter var tilpasset.

Afhørte modtog mail af 22. maj 2012 om mødet den 21. maj 2012 mellem blandt andre departementschef Claus Grube og den kinesiske viceudenrigsminister Song Tao i København. Mailen gav ikke afhørte og Protokollen anledning til at overveje værdighedsspørgsmålet. Der var intet nyt i de kinesiske ønsker. Det var ”business as usual”. Claus Grubes bemærkning om, at spørgsmål relateret til sikkerhed var bragt op i de kompetente nationale fora, måtte naturligt være adresseret til Hoffet, som havde den løbende kontakt til PET. Foreholdt, at Hoffet ikke er anført i modtagerfeltet, vidste afhørte ikke, om Claus Grube allerede havde været i kontakt med Hoffet. Protokollen modtog mailen, fordi afhørte havde deltaget i mødet. Hvis noget, der var anført, skulle videre til Hoffets protokol, ville det blive sendt direkte til Hoffet. Det har afhørte sikkert også gjort, men det er ikke noget, der fremgår af akterne.

Afhørte havde helt sikkert deltaget i mødet den 1. juni 2012 i M2, Udenrigsministeriet. Det var et spørgsmål om, hvor mange aftaler, der var klar til underskrift, jf. dagsordenens pkt. 2.

Afhørte var ikke involveret i dagsordenens pkt. 3, sikkerhed. Hoffet har ifølge afhørtes kalender indkaldt til mødet og har derfor været til stede på mødet. Afhørte var helt overbevist om, at PET også deltog. De vil ved statsbesøg altid deltage i de møder, Hoffet deltager i.

Afhørte deltog den 4. juni 2012 i en frokost, der var af social karakter. Afhørte erindrede ikke, om PET deltog. Det er helt fast procedure, at der afholdes sådanne frokoster.

Om mail af 12. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre Claus Grube, afhørte, ambassaden i Beijing samt medarbejdere i Statsministeriet og Udenrigsministeriet om et sidste møde den 12. juni 2012 med souschef Gu Hui og 3. ambassadesekretær Mia Zou oplyste afhørte, at Protokollen ikke agerede på mailens oplysninger om kinesernes synspunkt. Det var det samme, der var blevet fremført gennem alle årene. Afhørte modtog mailen og gjorde sig bekendt med indholdet, men hun deltog ikke i mødet. Hvis der var noget fra mailen, der skulle tilgå PET, kunne det ske gennem ASI-kontoret eller gennem andre kontorer. PET får altid tilsendt oplysninger af sikkerhedsmæssig karakter af Udenrigsministeriet, hvis det er relevant. Det anførte i mailen ville imidlertid ikke være nyt for PET, der altid havde hørt det samme fra den kinesiske ambassade. Ingen fra Hoffet er anført som modtager af denne mail. Afhørte ville normalt videresende en sådan mail til Hoffets protokol. Udenrigsministeriets Protokol har en meget tæt kommunikation med både PET og Hoffet. En sådan mail kunne også være blevet sendt til Hoffet af ASI-kontoret.

Afhørte erindrede ikke, at hun har set PETs trusselsvurdering af 5. juni 2012. Hendes gæt er, at ambassadens bekymringer ville blive rejst af ambassaden direkte over for PET, uanset de også var rejst overfor Udenrigsministeriet. Begrebet at ”tabe ansigt” har været brugt ved alle besøg fra asiatiske lande, navnlig fra Kina, gennem afhørtes 18 år i Protokollen. Vendingen er en fordanskning. Afhørte erindrede ikke at have hørt, at kineserne brugte dette udtryk i forbindelse med besøget. Fra kinesisk side ville man nok snarere bruge et udtryk, der betød ”et værdigt forløb for deres VIP”.

På Christiansborg blev selve underskriftsceremonien gennemgået på to møder, hvor der også var kinesere til stede. Derudover havde afhørte – udover de allerede nævnte – ikke deltaget i møder med repræsentanter for Kina.

Afhørte havde ikke i forbindelse med besøget i 2012 hørt, at det var vigtigt, at præsidenten blev skærmet for demonstrationer og flag.

Afhørte var ikke inddraget i udarbejdelsen af beredskab af 25. juni 2012 til mødet i Udenrigspolitisk Nævn.

Om Camilla Saugstrups mail af 8. april 2014 med anmodning til blandt andre Protokollen om at gennemgå akter til brug for udarbejdelse af bidrag til svar på retsudvalgets spørgsmål 862 og 863 oplyste afhørte, at det elektroniske arkiv blev gennemgået. Arkivet var ikke stort, da opgaven for Protokollen kun omfattede forløbet på Christiansborg. Afhørte fandt ingen kontakt af relevans for det, der blev spurgt om. Der har heller ikke afhørte bekendt været mundtlige kontakter af denne karakter. Afhørte spurgte ikke Jette Nordam, der ikke længere var Protokolchef. Afhørte vidste ikke, om Udenrigsministeriet afgav bidrag, eller om spørgsmål 862 blev besvaret.

Om Udenrigsministeriets bidrag af 19. maj 2014 til besvarelse af spørgsmål 863 til Justitsministeriet, hvori det hedder: *”Udenrigsministeriet giver normalt ikke konkrete anvisninger om politiets håndtering af sikkerhed i forbindelse med udenlandske besøg. Foranlediget af spørgsmålet har Udenrigsministeriet gennemgået akterne i sagen, og det ses heller ikke at være tilfældet i forbindelse med det kinesiske statsbesøg i 2012”*, oplyste afhørte, at der ikke i svaret er noget, der ikke stemmer overens med det svar, hun tidligere havde afgivet efter gennemgang af det elektroniske arkiv. Hun havde ikke selv ført samtaler med PET af den art, der spørges om. Hun deltog ikke i og var ikke bekendt med noget møde med Mercan-Ellen Nielsen i Statsministeriet forud for bidragets afgivelse.

Afhørte var ikke bekendt med, om Protokollen har haft en telefonisk kontakt til politidirektør Johan Reimann forud for besøget. Afhørte havde således ikke kendskab til, om Jette Nordam telefonisk skulle have kontakttet Johan Reimann op til besøget.

2013:

Protokollen var inde over forberedelsen af Folketingets formands og udenrigsministerens møder med parlamentsformanden.

Der var kontakt med PET i form af vanlige mails, mundtlige aftaler og udveksling af relevante lister. Der blev ikke udarbejdet notater af de telefonsamtaler, der blev ført med PET. Det var blot løbende logistiksamtaler. Der er cirka 40 besøg om året, så Protokollen har løbende kontakt med PET. Folketingets protokol havde samme løbende kontakt med PET, som afhørtes afdeling havde.

Om mail af 5. juni 2013 fra Nis Lauge Gellert, cc. afhørte m.fl. om pressearrangementet, og hvori oplyses, at ”*ambassadør LI havde understreget, at vi fra dansk side måtte forstå alvoren i sagen*”, oplyste afhørte at hun ikke var inddraget i pressekontakten. Der var tale om en rent politisk afgørelse.

Afhørte modtog listen over de emner, som Kinas ambassade ønskede drøftet i forbindelse med besøget som et led i den logistiske tilrettelæggelse.

Afhørte var ikke involveret i Udenrigsministeriets besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål 922 eller i justitsministerens besvarelse af samrådsspørgsmål BL den 22. august 2013.

2014:

Protokollen havde det overordnede ansvar og dermed kontakten til PET. Besøget blev fra Protokollens side kørt som ”business as usual”. I 2016 var der også kinesisk højniveaubesøg. Ved dette besøg gentog kineserne ikke deres bekymringer, og de var glade for de tidligere besøg.

Mødet afsluttet kl. 13:15.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 6. januar 2017 kl. 14:15 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Klavs A. Holm var mødt med bisidder advokat Poul Heidmann.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Kåre Pihlmann, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Peter Breum, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Bech, advokat Steen Lassen og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Klavs A. Holm bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Klavs A. Holm blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 ambassadør for Public Diplomacy med titel af afdelingschef. Public Diplomacy er det diplomati, der retter sig mod de ikke-statslige aktører. Afhørte startede afdelingen op i 2007. I det første halvår af 2012 var han tillige Arktisk ambassadør. I afhørtes afdeling var der under ham tre kontorer, Public Diplomacy, pressekontoret og Protokollen, men i realiteten beholdt Protokol len den uafhængighed, den hidtil havde haft som stabsfunktion med reference til Udenrigsministeriets departementschef. Protokollen hjælper ikke bare Udenrigsministeriet, men hele

centraladministrationen. Ved besøg som det i 2012 vil der være et tæt samarbejde mellem Hoffet og Protokollen. Afhørte ville normalt ikke blive involveret i modtagne oplysninger om sikkerhed og værdighed. Foreholdt Annette Lassens forklaring, hvorefter det var Hoffets protokol, der ved statsbesøg havde kontakten med PET om de sikkerhedsmæssige spørgsmål, indtil det tidspunkt, hvor statsministeren overtog værtskabet, oplyste afhørte, at han dengang ikke havde hørt om nogen problemstilling i forhold til PET og ikke havde overvejet, hvordan kontakten til PET var. Afhørte ville gerne orienteres og var derfor med cc. på en række mails. Han var ikke i øvrigt involveret i besøget, heller ikke i den pressemæssige del.

Om kalenderudskrift fra Annette Lassens kalender den 21. maj kl. 10.00 ”*Chefmøde, Boxen, Klavs*

A. Holm”, oplyste afhørte, at det var et rutinemøde. Han holdt jævnligt den slags chefmøder. Deltagere var cheferne i afhørtes afdeling. Afhørte erindrede ikke præcis, hvad der skete på dette møde. Det drejede sig ikke specifikt om det kommende besøg fra Kina.

Afhørte deltog ikke i de møder, der er nævnt i Annette Lassens kalender for dagene 23.-25. maj 2012, og han deltog heller ikke i noget møde den 11. maj 2012 eller den 1. juni 2012. Hverken Jette Nordam eller Annette Lassen refererede noget fra fortropsmøderne til afhørte, men afhørte blev generelt orienteret på chefmøderne.

Man drøftede ikke den offentlige omtale, der havde været af politiets ageren under besøget, på de møder, der blev afholdt efter besøget. Hvis man har talt om besøget, har det været vedrørende akkrediteringssagen. Protokollen anså ikke politidelen som værende Protokollens ansvar.

Afhørte oplyste, at han er citeret korrekt i artiklen i Jyllands-Posten den 16. juni 2012, der omtaler, at NTD TV ikke fik adgang til at dække statsbesøget, og hvor afhørte udtalte: ”*Det må bero på en misforståelse, at deres kort ikke er blevet udleveret. Vi har ikke foretaget nogen politisk vurdering af de forskellige medier. Ved fordelingen af poolpladser har Kina fordelt pladser til de kinesiske medier, mens vi har fordelt til de danske medier.*” Hans udtalelse er imidlertid ikke helt præcis.

Ved besøg som det i 2012, vil mange journalister akkrediteres. Akkrediteringen er den generelle adgangsbillet for de enkelte medier. Processen var, at journalisterne skulle søge det internationale pressecenter, IPC, om akkreditering. IPC er en selvstændig institution, der dengang delvist blev administreret af Udenrigsministeriet efter regler fastsat i IPCs vedtægter. IPCs afgørelse om akkreditering eller ej er ikke genstand for rekurs til Udenrigsministeriet, der heller ikke har instruktionsbeføjelse

over for IPC, hvilket ombudsmanden har tiltrådt i sagen 2013-20. IPC betragtes af ombudsmanden som en uafhængig institution, men dog som en del af den offentlige forvaltning.

IPC sendte ansøgningerne til udtalelse hos PET og udstedte derefter akkrediteringskort. De danske medier og udenlandske medier, der ikke var fra det indkommende besøgsland, skulle hente deres akkrediteringer i IPC i Vestergade, mens medier fra det indkommende besøgsland skulle modtage deres akkrediteringskort via besøgslandets ambassade. Det var praktisk, da de pågældende repræsentanter for det indkommende besøgslands medier ofte ankom sammen med landets besøgsdelegation, hvorfor landets ambassade havde mulighed for at udlevere akkrediteringskortene straks ved ankomsten i lufthavnen. Når akkreditering var opnået, kunne de samme medier søge om poolpladser til de enkelte arrangementer. Poolpladser blev tildelt af et udvalg under IPC, hvis sammensætning var udtryk for en bred interesserepræsentation.

Afhørte har fået refereret, at NTD TV, da de henvendte sig i IPC i Vestergade for at få udleveret deres akkrediteringskort, blev henvist til at hente deres akkrediteringskort på den kinesiske ambassade, da det blev anset for at være et kinesisk medie. Det viste sig senere, at NTD TV ikke var hjemmehørende i besøgslandet Kina, men var hjemmehørende i USA, og at mediet var i opposition til det kinesiske styre på en række områder. Det var en regulær fejl og ikke, som afhørte er citeret for i Jyllands-Posten, en misforståelse, at NTD TV blev henvist til den kinesiske ambassade. Fejlen blev straks erkendt og beklaget i svarene på Udenrigsudvalgets spørgsmål 147-152, der også indeholdt en passus om, at Udenrigsministeriet aldrig kunne finde på at nægte en akkreditering af politiske grunde. I dag udleveres alle akkrediteringskort direkte af IPC.

Afhørte var ikke inddraget i udarbejdelsen af beredskabsnotatet af 25. juni 2012 til brug for et møde i Udenrigspolitisk Nævn.

Afhørte har udover akkrediteringssagen ikke haft noget med besøget at gøre.

Mødet afsluttet kl. 14:45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 6. januar 2017 kl. 15:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Martin Lidegaard var mødt med bisidder advokat Kåre Pihlmann.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Bech, advokat Steen Lassen og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Martin Lidegaard bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Martin Lidegaard blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var fra oktober 2011 minister for klima, energi og bygninger. Han var ikke fast medlem af Regeringens koordinationsudvalg (K-udvalget), men deltog, hvis hans ressortområder blev drøftet, og det skete kun få gange.

Afhørte var udenrigsminister i perioden 3. februar 2014 - 28. juni 2015.

Afhørte mente bestemt ikke, at han i sin tid som udenrigsminister blev orienteret om, hvordan de kinesiske besøg i 2012 og 2013 var forløbet. Afhørte havde ikke kendskab til sagen på et niveau, der gjorde, at han kunne spørge ind til det i Udenrigsministeriet. Han er ikke en gang sikker på, at han var opmærksom på problemstillingen, da han tiltrådte som udenrigsminister.

Afhørte havde ikke før sin forberedelse til afhøringen i kommissionen set mailkorrespondancen mellem Udenrigsministeriet, den danske ambassade i Beijing og Statsministeriet. Det ville også være højst usædvanligt.

Han blev heller ikke ved sin tiltræden orienteret om de trusselsvurderinger, PET havde udarbejdet før besøgene i 2012 og 2013. Han har set trusselsvurderingerne i forbindelse med sin forberedelse til afhøringen i kommissionen, men genkendte dem ikke.

Afhørte mente bestemt ikke, at han blev orienteret om henvendelsen af 5. marts 2014 fra journalist Mads Bonde Broberg, Jyllands-Posten.

Afhørte blev, så vidt han huskede, ikke dengang gjort bekendt med Retsudvalgets spørgsmål 862 og 863 og Udenrigsministeriets bidrag hertil. Det ville også have været usædvanligt, hvis han som minister var blevet inddraget i forarbejdet til besvarelsen. Normal arbejdsgang ville være, at de færdige besvarelser blev lagt til ministeren til underskrift, så afhørte må have godkendt bidraget til svaret på spørgsmål 863.

Foreholdt at Villy Søvndal har forklaret, at han allerede kort efter besøget i 2012 gav udtryk for, at der var sket et grundlovsbrud, oplyste afhørte, at han nok selv har drøftet det i privat regi, men at han ikke har haft lejlighed til at drøfte det hverken i hans eget parti eller i regeringssammenhæng.

Han har heller ikke drøftet det med statsministeren eller med medarbejdere i Statsministeriet, der er ressortministerium for grundloven.

Afhørte opfattede det, der skete i 2012, som krænkende for retsbevidstheden og helt uden for den tradition, der i Danmark har været for sådanne besøg.

2013:

Afhørte blev, så vidt han huskede, ikke informeret om afviklingen af besøget af den kinesiske formand ved sin tiltræden som udenrigsminister eller senere i sin ministerperiode. Han var ikke involveret i den sagsbehandling, der havde været i for-

bindelse med besøgets afvikling. Afhørte havde heller ikke kendskab til PETs trusselsvurdering.

2014:

Afhørte huskede dette besøg. Ved tilrettelæggelsen fulgte man den normale procedure, som var, at han som minister gennemgik programmet med sin ministersekretær et par uger før besøget. Det var nok i den forbindelse, han fik kendskab til besøget.

Afhørte erindrede ikke at være blevet gjort bekendt med noget om de sikkerhedsmæssige spørgsmål, heller ikke om de erfaringer, der var efter besøgene i 2012 og 2013. I Udenrigsministeriet fokuserede man på den indholdsmæssige del af besøget.

Mødet afsluttet kl. 15:15.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 12. januar 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jakob Gøtze Pedersen var mødt med bisidder advokat Naja Wærness Larsen.

Bisidderne advokat Allan Lund Christensen, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat René Offersen og advokat Stine Gry Johannessen var mødt.

Jakob Gøtze Pedersen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhørings tema med bilag.

Jakob Gøtze Pedersen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte var i 2012 og er fortsat specialkonsulent i Rigspolitiet, hvor han blev ansat i 2009. Han var placeret i Nationalt Efterforsknings Center, NEC, hvor han fra 2013 var souschef i Juridisk Afdeling. I perioden oktober 2011-juli 2012 var han udlånt til Justitsministeriet. Han begyndte først at beskæftige sig med Tibetsagen, da han i 2014 blev placeret i Rigspolitiets Direktionssekretariat. Indtil dette tidspunkt havde han kun kendskab til sagen fra medierne. Han refererede blandt andet til Mette Uhrskov Kreiborg i Direktionssekretariatet.

Under Direktionssekretariatet ligger blandt andet politiområdet, der omfatter både Nationalt Beredskabs Center (NBC) og NEC. Under politiområdet ligger også kredsene, herunder Københavns Politi.

Afhørte var ikke bekendt med de plansæt og den struktur, der er nævnt i redegørelse af 30. september 2015 fra politiinspektør Peter Olesen Dahl. Afhørte var heller ikke bekendt med, om man på det tidspunkt havde et sådant kendskab i Direktionssekretariatet.

Om mail af 10. juni 2012 vedhæftet 2. udgave af operationsbefalingen oplyste afhørte, at mailen er sendt til en række medarbejdere i Rigspolitiet. Torben Mølgård Jensen var dengang chefpolitiinspektør i Rigspolitiet. Allan Bent Nyting var centerchef for NBC. Birgitte Buch var den ansvarlige jurist i NBC. Erik Jack Petersen var i samme afdeling. De øvrige modtagere kendte afhørte ikke, men han ville formode, at de var ansat i NBC. Afhørte har i forbindelse med folketingssvarene kun samarbejdet med Birgitte Buch. Han har aldrig drøftet operationsbefalingen i forbindelse med afgivelsen af bidrag til besvarelsen af Folketingsspørgsmålene. Han blev først bekendt med dens eksistens ultimo september 2012, få timer før Justitsministeriet fik oplysningen. Hvis indholdet af en operationsbefaling skulle indarbejdes i et svar til Folketinget, ville det som udgangspunkt høre under NBC og dermed være Birgitte Buchs opgave.

Afhørte ville gå ud fra, at medarbejderne i NBC havde adgang til Beredskabsportalen. Han havde aldrig haft kendskab til den og aldrig haft behov for at gå ind på den, og han havde ikke kendskab til, om Rigspolitiet har deltaget i udarbejdelsen af operationsbefalingen.

Afhørte havde ikke kendskab til, at Rigspolitiet var inddraget i besøgets forberedelse udover det, der fremgår af svarene til Folketinget. Han var som nævnt udlånt i 2012 og har efterfølgende ikke hørt det drøftet i Rigspolitiet. Han havde således ikke kendskab til, om der i forberedelsesfasen har været kontakt mellem Rigspolitiet og Justitsministeriet.

Rigspolitiet står for de besvarelser til Folketinget, der vedrører dansk politi. Rigspolitets rolle er både koordinerende og udarbejdende. De modtager cirka 550 af den slags spørgsmål om året. Ved modtagelsen af spørgsmål vurderer afhørte, om Direktionssekretariatet selv kan besvare spørgsmålene. Hvis ikke, sendes til de til NBC, der eventuelt videresender til politikredsen, der afgiver bidrag. Politikredsens bidrag vil som udgangspunkt blive lagt til grund, hvis det virker fornuftigt. Bidraget bliver kvalitetssikret af NBC og Direktionssekretariatet og eventuelt tilrettet. Herunder vurderer de i Rigspolitiet, om der er behov for yderligere oplysninger fra kredsene. Hvis noget i kredsens bidrag ser underligt ud, vil der blive fulgt op på det. Derefter

bliver der afgivet svar til Justitsministeriet. I Tibetsagen blev spørgsmålene fra Retsudvalget forankret i NBC, hvor det som udgangspunkt var Birgitte Buch, der havde kontakten til Københavns Politi. Almindelige politiopgaver henhørte under NBC.

Konkret fik de i Rigspolitiet Københavns Politis svarbidrag underskrevet af politidirektøren, og efter afhørtes viden vidste ingen i Direktionssekretariatet, at der forelå en operationsbefaling eller lignende. De lagde derfor Københavns Politis svarbidrag oprøvet til grund og videregav det til Justitsministeriet. At der kunne foreligge en operationsbefaling var ikke en tanke, afhørte tænkte på dette tidspunkt. De fleste i Direktionssekretariatet ville dog nok vide, at der ved sådanne større politiaktioner var udarbejdet en operationsbefaling. Han har ikke drøftet operationsbefalingen med Birgitte Buch på noget tidspunkt.

Afhørte afløste i marts 2014 Mette Uhrskov Kreiborg, der overtog en anden funktion i Direktionssekretariatet. Hun beholdt dog Tibetsagen i en periode derefter.

Om mail af 7. april 2014 fra Anne Berg Mansfeld-Giese, Justitsministeriet, til blandt andre Mette Uhrskov Kreiborg oplyste afhørte, at mailen er sendt til en af Direktionssekretariatets hovedpostkasser. Afhørte huskede ikke at være blevet gjort bekendt med mailen på daværende tidspunkt. Den er ikke modtaget i afhørtes mailboks. Det er op til den enkelte medarbejder at afgøre, om en sådan mail skal akteres på sagen. Det beror på en vurdering af, om indholdet faktisk kan tilføre sagen noget.

Om afhørtes mail af 9. april 2014 til Lise Fink, Birgitte Buch og Mette Uhrskov Kreiborg, hvoraf fremgår, at Justitsministeriet har udarbejdet et foreløbigt udkast til talepapir og beredskabspunkter til samrådsspørgsmål AC, oplyste afhørte, at det ikke er unormalt, at Justitsministeriet sender et sådant foreløbigt udkast uden at afvente et bidrag fra Rigspolitiet. Han læste udkastet og havde ingen bemærkninger til indholdet, der lød korrekt. Afhørte havde ikke sat sig grundigt ind i de tidligere spørgsmål og svar eller i sagens bilag, men der var ikke noget i Justitsministeriets udkast, der stak ud. Han drøftede ikke udkastets indhold med Mette Uhrskov Kreiborg.

Om Louise Falkenbergs mail af 9. april 2014 til afhørte med PETs svar til spørgsmål 859-862 og afhørtes videresendelse umiddelbart efter til Birgitte Buch og Mette Uhrskov Kreiborg med bemærkningen: *"... således det kan sikres, at der er overensstemmelse i forhold til de møder, der blev afholdt"*, oplyste afhørte, at PETs svar dengang oftest blev sendt direkte til Justitsministeriet. Det var ikke helt sædvanligt, at Rigspolitiet fik kopi af PETs svar. Afhørte bad her Louise Falkenberg om at måtte modtage PETs bidrag. Det var Louise Falkenberg, der oplyste ham om, at der lå et svar fra PET. Han ville blot sikre sig, at der ikke var noget, der var glemt, hverken fra PETs eller Københavns Politis side, så Folketinget fik et så fyldestgørende og korrekt svar som muligt.

Han ser ingen problemer i dette. I princippet hører PET også under Rigspolitiet, og i dag er ordningen sådan, at svar fra PET ofte går gennem Rigspolitiet, inden det videresendes til Justitsministeriet.

Afhørte huskede i dag ikke, om han blev orienteret om Klaus Pedersens mail af 9. april 2014 kl. 15.43, hvoraf fremgår, at Københavns Politis svar på spørgsmål 860 *”er nu ændret, så det er i o.m. PET’s svar”*: Han er ikke cc. på mailen, og den er ikke modtaget i hans mailboks. Han vidste ikke, hvori ændringen bestod.

Om mail af samme dag kl. 16.07 fra Birgitte Buch til Louise Falkenberg, hvori anføres: *”Vi afventer en endelig udgave underskrevet af Thorkild. Kbh er i øvrigt blevet bedt om, at ringe til Jmt og klare indholdet af spm. 867 direkte med dem, da Jmt er bekymrede for, at formuleringen ikke bliver skarp nok”*, oplyste afhørte, at det er sædvanlig procedure, at Rigspolitiet ikke afgiver svar til Justitsministeriet, før der foreligger et endeligt svar fra Københavns Politi underskrevet af politidirektøren. Afhørte huskede ikke, hvori Justitsministeriets bekymring bestod, men det har sikkert været, at det af Københavns Politis svar skulle fremgå, at man var opmærksom på grundloven og retten til at demonstrere. Det var en del af en lang række spørgsmål, og Retsudvalget blev ved at spørge. For at undgå yderligere spørgsmål ønskede man at få dækket alt af, og derfor fandt de det nødvendigt at fremhæve, at Københavns Politi var opmærksom på de grundlovssikrede rettigheder. Afhørte kunne huske, at Justitsministeriet ønskede en lidt skarpere tone.

Om mail af samme dag kl. 17.07 fra Klaus Pedersen til Birgitte Buch, hvorefter: *”Jakob (JGP) har nu modtaget vores udkast og forelægger det for PD til underskrift. ... Jeg afventer nærmere fra Jakob om tilbagemeldingen fra Thorkild,”* oplyste afhørte, at ”Jakob” er afhørte. Afhørte skulle forelægge udkastet for Thorkild Fogde. Det var ikke normal procedure, men den blev valgt på grund af tidspresset, og fordi Thorkild Fogde på det tidspunkt var til møde i Rigspolitiet. Derfor blev aftalen, at afhørte efter mødet fik Thorkild Fogde til at kigge udkastet igennem. Thorkild Fogde havde mindre ændringer, hvilket afhørte meddelte Klaus Pedersen. Afhørte orienterede også Klaus Pedersen om, hvilke ændringer det var. Afhørte huskede ikke i dag, hvilke ændringer der var tale om, men det var mindre ændringer. Han ville ikke formode, at det var de ændringer, der fremgår af udkastet til Q&A (beredskab) til samrådet, for det var bidraget til spørgsmål 859-870, som afhørte skulle indhente Thorkild Fogdes underskrift på.

Rigspolitiet videresendte Københavns Politis bidrag uden at sætte det ind i Rigspolitiets skabelon og eventuelt skrive noget til. Det er ikke sædvanligt, men det skyldtes, at bidraget kom meget sent. Louise Falkenberg tilkendegav, at Justitsministeriet hellere ville have Københavns Politis bidrag straks og derefter ville vende tilbage,

hvis der var spørgsmål til indholdet. I dette tilfælde var Rigspolitiet således et rent ekspeditionskontor.

Afhørte erindrede det ikke, men formodede, at det var ham, der bad Københavns Politi om et supplerende bidrag til spørgsmålene 866 og 870. Det er sikkert sket efter en telefonisk henvendelse fra Louise Falkenberg, men afhørte huskede det ikke. Han huskede heller ikke, hvilke oplysninger det var, der skulle gives supplerende oplysninger om.

Afhørtes kommentarer, der er anført i kommentarboksene i dokumentet, er et eksempel på den kontrol, de udøver i Rigspolitiet. Det var blot for at sikre, at hele spørgsmålet var besvaret.

Afhørte overvejede ikke at indhente operationsbefalingen eller de relevante taktiske befalinger.

For afhørte var der ikke oplysninger, der tydede på, at der ikke var givet fyldestgørende svar fra Københavns Politi. Det, der var fremme på dette tidspunkt, tydede for afhørte ikke på, at der var givet nogen ordre noget sted. Foreholdt operationsbefalingens manøvreide, ville afhørte have anmodet Københavns Politi om supplerende oplysninger, hvis han dengang havde været bekendt dermed. At en række medarbejdere i Direktionssekretariatet, herunder Birgitte Buch, allerede den 10. juni 2012 havde modtaget operationsbefalingen, var ikke ensbetydende med, at hun eller de var bekendt med indholdet. Birgitte Buch modtager et meget stort antal mails og mange af dem blot til orientering og på et tidspunkt, hvor der ikke er anledning til at orientere sig nærmere, så det er ikke overraskende for afhørte, at Birgitte Buch ikke havde erindring om operationsbefalingen ved besvarelsene.

Foreholdt taktisk befaling med tilføjelse om, at bannere ikke måtte kunne ses, oplyste afhørte, at Københavns Politi ville være blevet bedt om yderligere oplysninger, hvis man på daværende tidspunkt havde set denne befaling. Operationsbefalingen og de taktiske befalinger var udarbejdet flere år forinden, og der var ikke noget, der i maj 2014 gav anledning til at gå dybere i sagen.

Om afhørtes bemærkning i mail af 19. maj 2014 til Louise Falkenberg: *”Kan vi lige tale om det. Umiddelbart har vi dog ingen bemærkninger til bidraget”*, i forbindelse med hans videresendelse af Københavns Politis bidrag til supplerende svar på spørgsmål 866 og 870, oplyste afhørte, at han ville være sikker på, at Justitsministeriet ikke ønskede yderligere oplysninger, inden han påbegyndte godkendelsesprocessen i Rigspolitiet. Afhørte vidste ikke, hvorfor Justitsministeriet først svarede Rets-

udvalget i december 2014. Fristen for svar til Retsudvalget var allerede sprunget på dette tidspunkt.

Om afhørtes mail af 14. november 2014 til Klaus Pedersen, hvoraf fremgår: *”men JM har endnu ikke besvaret spm. 866 og 870. JM bedt om nogle yderligere ting i forhold til det supplerende bidrag af 15. maj 2015 (2014) som aldrig officielt blev sendt til JM”* og Klaus Pedersens svar i mail af 26. november 2014, oplyste afhørte, at han i dag ikke kan huske, hvilke yderligere ting det var, Justitsministeriet havde bedt om. Det er oprindelig afhørte, der har kommenteret i det supplerende bidrag, hvorefter Klaus Pedersen har anført rettelserne med rødt. Det er også Klaus Pedersen, der har skrevet med rødt i kommentarfeltene. Der var tale om en opdatering af bidraget, fordi tiden var gået, siden det blev udfærdiget.

Om mail af 3. december 2014 fra Louise Falkenberg til afhørte, cc. Esben Haugland, hvoraf fremgår, at Justitsministeriet havde ændret i bidraget til besvarelse af spørgsmål 867, oplyste afhørte, at det ikke var den helt sædvanlige procedure. Justitsministeriet var lidt mere inde over, end de plejede at være. Der havde været så mange spørgsmål, at Justitsministeriet ville sikre sig, at det, der blev svaret, var helt fyldestgørende.

Det er ikke afhørte, der er den ”Jacob”, som Lasse Boje Nielsen henviser til at have talt med i sin mail af 17. september 2014 til Louise Falkenberg, vedrørende lydfiles indhold. Det må være en ”Jacob” i Justitsministeriet.

Københavns Politis mail af 13. oktober 2014 med endelig besvarelse af spørgsmål 914-917 er gået til afhørte via en af Direktionssekretariatets hovedpostkasser. Allan Bent Nyring var med cc., fordi han var centerchef i NBC, hvor spørgsmålene hørte til. Det var helt sædvanligt og skete, for at han kunne holde sig orienteret om de afgivne svar.

Det var mest Mette Uhrskov Kreiborg, der tog sig af de spørgsmål, der vedrørte lydfiles indhold. Afhørte erindrede ikke at være gjort bekendt med indholdet af den samtale, der den 23. oktober 2014 fandt sted mellem Esben Haugland, Justitsministeriet, og Svend Larsen, Rigspolitiet, og hvorefter det ifølge Esben Hauglands notat fra samtalen var Justitsministeriets opfattelse, at Københavns Politi burde afsætte de fornødne ressourcer til at gennemlytte lydfilerne. Afhørte huskede heller ikke at have deltaget i mødet den 5. november 2014, men han havde kendskab til problematikken. Han huskede ikke, om Rigspolitiet bad Københavns Politi om at gennemgå lydfilerne. Det har man næppe gjort, når det som nævnt i den senere besvarelse til Folketinget ville tage 750 timer. Københavns Politis beregning af ressourceforbruget blev lagt til grund. Københavns Politi havde ret fyldigt beskrevet beregningen, og

Rigspolitiet havde hverken grundlag for at tilsidesætte beregningen, eller for nærmere at spørge ind til skønnet.

Da afhørte modtog mailen af 4. februar 2015 fra Louise Falkenberg med videresendelse af henvendelsen fra formanden for Støttekomitéen fra april 2014, sendte afhørte mailen til Klaus Pedersen og bad ham gennemgå og vurdere, om det gav anledning til ændringer i forhold til de afgivne svar. Afhørte ville tro, at kontakten til Klaus Pedersen var telefonisk. Når Justitsministeriet i sin mail til Rigspolitiet skrev ”I”, betød det for afhørte dansk politi. Han fandt det naturligt, at det var Københavns Politi, der gennemgik linkene, og opfattede det ikke som, at Justitsministeriet havde anmodet Rigspolitiet om selv at gennemgå linkene. Det ville komme meget bag på afhørte, hvis Klaus Pedersen allerede i april 2014 havde modtaget henvendelsen. Afhørte forhørte sig en gang eller to, men modtog ikke noget svar fra Klaus Pedersen, før kommissionen blev nedsat.

Afhørte kunne i dag ikke huske, hvad hans mail af 18. september 2014 til Louise Falkenberg med anførslen: *”vil du give mig et kald”*, vedrørte, men afhørte formodede, at det blot var en melding om, hvor langt man var kommet i processen med at gennemse de tilsendte videoklip. Afhørte havde daglig kontakt med Louise Falkenberg. De samarbejdede om en række sager. Smileyen i afhørtes mail til Louise Falkenberg vedrører også videoklippene. På dette tidspunkt, den 18. september 2015, havde Københavns Politi fortsat ikke forholdt sig til videoklippetens indhold. De skulle gennemses og sammenholdes med alt det, der tidligere var svaret.

Afhørte blev primo september 2015 kontaktet af Klaus Pedersen, der oplyste, at man havde gennemlyttet lydfilerne og kunne høre, at KSN i ét tilfælde havde bedt om, at et flag blev frataget en person. Det blev drøftet på et møde den 8. september 2015 i Justitsministeriet. Mødet drejede sig egentligt om helt andre ting. Louise Falkenberg, Esben Haugland og Klaus Pedersen deltog. Endvidere deltog Jens Henrik Jacobsen, Mette Uhrskov Kreiborg, afhørte og to yderligere medarbejdere. Disse to yderligere medarbejdere og Mette Uhrskov Kreiborg forlod lokalet, inden Klaus Pedersens oplysning blev drøftet. Esben Haugland bad Københavns Politi om en skriftlig underretning. Oplysningen om, at der forelå en operationsbefaling, kom først senere i forløbet.

Mødet afsluttet kl. 10:25.

--- o ---

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 12. januar 2017 kl. 11:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Klaus Pedersen var mødt med bisidder advokat Jon Lauritzen.

Bisidderne advokat Allan Lund Christensen, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjarke Vejby, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat René Offersen og advokat Stine Gry Johannessen var mødt.

Klaus Pedersen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Klaus Pedersen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte har været beskæftiget i Københavns Politis Ledelsessekretariat fra 2006. Titlen var i starten senioranklager, men den blev senere ændret til juridisk chefkonsulent. Ændringen i titlen indebærer ikke ændringer i hans funktioner. Fra 1. januar 2015 kom der som følge af nogle organisatoriske ændringer to andre sektioner ind under Ledelsessekretariatet, og medarbejderne i det oprindelige Ledelsessekretariat blev flyttet til en juridisk sektion under Ledelsessekretariatet. Derefter var der en sekti-

onschef i hver af de tre sektioner under Ledelsessekretariatet og en sekretariatschef i Ledelsessekretariatet.

Indtil marts 2013 var Lise-Lotte le Maire sekretariatschef. Jesper Kofoed tiltrådte som sekretariatschef den 1. december 2013. I mellemprioriteten refererede afhørte først til vicepolitidirektør Mogens Kjærgaard Møller og fra 1. september 2013 til vicepolitidirektør Anne Tønnes. I perioden fra Mogens Kjærgaard Møller fratrådte, og indtil Anne Tønnes tiltrådte, refererede afhørte til stabschefen, Martha Therkelsen, i det daglige. I de perioder, hvor der ikke var nogen sekretariatschef, gik afhørte til politidirektør Thorkild Fogde om folketingsspørgsmål. Fra den 1. januar 2015 refererede afhørte til Charlotte Alsing Juul, der var den nye sektionschef i Juridisk Sektion. Hun refererede til Jesper Kofoed, der var blevet sekretariatschef i Ledelsessekretariatet og refererede til ledelsen.

Afhørte har ikke været involveret i eller kendskab til, hvorvidt og i hvilket omfang Københavns Politi forud for besøget har deltaget i møder med andre myndigheder og/eller repræsentanter for Kina, hvor politiets operationelle ageren under besøget er blevet drøftet, heller ikke om der har været telefoniske drøftelser mellem Københavns Politis ledelse og for eksempel medarbejdere i Udenrigsministeriet.

Københavns Politi modtog folketingsspørgsmål fra Justitsministeriet via Rigspolitiet. Afhørte modtog folketingsspørgsmål et par gange om ugen. Tidsrammen fra Justitsministeriets side var fire uger fra spørgsmålet var stillet. Heraf havde Rigspolitiet typisk 5 dage og politikredsen ligeledes 5 dage til at udarbejde bidrag, så der var næsten altid tidspres. Det har været et klagepunkt for politikredsen i mange år, at de har for lidt tid. Som dem, der bidrager med indhold til besvarelsen, synes de, at de burde have længere tid. Københavns Politi har dog, så vidt afhørte erindrede, ikke klaget over tidsfristerne i denne konkrete sag. Først omkring 2014/15 blev der nedsat en arbejdsgruppe til at se på problemet. Proceduren for Københavns Politis afgivelse af svar er i dag skåret til, blandt andet således at politidirektøren ikke længere underskriver, og ved at sekretariatschefen er koblet ud af processen. Det forkorter processen i Københavns Politi. Tidsfristerne er de samme. Hvis en frist ikke kan overholdes, får Københavns Politi typisk en dag mere af Rigspolitiet. Afhørte kunne ikke huske, at der er bedt om mere tid i denne sag.

Når afhørte modtager et spørgsmål, vurderer han straks, om der tidligere er svaret på det samme eller noget tilsvarende. Hvis der tidligere er svaret, er det en gylden regel, at man henviser til tidligere besvarelser, ellers bliver der indhentet oplysninger i organisationen. I så fald bliver anmodningen videresendt til vedkommende politiinspektør eller eventuelt til en politileder, hvis man på forhånd ved, at vedkommende vil blive hørt. I så fald er den overordnede politiinspektør med cc. på mailen.

Når svaret kommer tilbage, skal det helst komme fra politiinspektøren. Heri ligger en kontrol af rigtigheden af de afgivne oplysninger. I Juridisk Sektion og før 1. januar 2015 i Ledelsessekretariatet foretager de kontrol i forhold til, at der er svaret på alt, hvad der er spurgt om, og at der ikke er forståelsesmæssige problemer. I så fald vil man typisk ringe til den, der har afgivet udtalelsen. Der følger ikke dokumenter med udtalelsen. Man går ud fra, at man kan stole på det, der står. En kontrol med hensyn til troværdigheden af udtalelsen kan dog også ligge inden for Juridisk Sektions (tidligere Ledelsessekretariatets) vurdering af, om svaret er fyldestgørende. Man overvejer altid, om der skal indhentes supplerende dokumentationsmateriale, men som udgangspunkt stoler man på, at de modtagne oplysninger er korrekte.

Rigspolitiet afsender spørgsmål til og modtager svar fra Københavns Politi. I Rigspolitiet foregår der også en egentlig sagsbehandling. Rigspolitiet udarbejder sit eget bidrag på grundlag af Københavns Politis bidrag. Der er ofte spørgsmål til politikredsene. I denne sag har afhørtes kontakt i Rigspolitiet typisk været Birgitte Buch i beredskabsafsnittet. Derfra går svaret videre til Rigspolitiets Direktionssekretariat, og det sker også, at de har spørgsmål.

Afhørte var ikke involveret i henvendelsen i mail af 16. juni 2012 fra MF Karina Lorentzen Dehnhardt til Justitsministeriet om en drøftelse på det kommende ordførermøde af politiets ageren vedrørende episoden ved Den Lille Havfrue og Falun Gong/Frit Tibet demonstrationerne. Det var Lise-Lotte le Maire, der var sagsbehandler. Hun sad som udgangspunkt med folketingsspørgsmål i den periode, hvor hun var sekretariatschef.

Afhørte blev heller ikke dengang gjort bekendt med Claus Hjelm Olsens redegørelse af 19. juni 2012 vedrørende demonstrationen på Højbro Plads og episoden ved Den Lille Havfrue. Afhørte har sikkert først set den efter, at han begyndte at have konkret sagsbehandling vedrørende bidrag i sagen, og det var først senere.

Om Københavns Politis svar til Justitsministeriet af 21. juni 2012 underskrevet af Johan Reimann, oplyste afhørte, at den anførte sagsbehandler, 08787, var Lise-Lotte le Maire. Det er koden for den, der senest åbner dokumentet, der kommer til at stå som sagsbehandler. Man kan derfor ikke slutte, at den pågældende rent faktisk har været sagsbehandler, men hvis der også er et sagsbehandlernavn på dokumentet, er det den pågældende, der har behandlet sagen.

Afhørte har ikke kendskab til, hvorfor det afsluttende afsnit i Claus Hjelm Olsens redegørelse, hvorefter: *"Der er efter alt at dømme gået uforholdsmæssig lang tid inden løsladelsen ..."*, ikke er medtaget i politidirektør Johan Reimanns senere bidrag. På dette tidlige tidspunkt har man sikkert endnu været i gang med at undersøge, hvad

der var sket i forbindelse med anholdelsen. Man har sikkert ikke villet beklage noget, før man var sikker på, hvad der var sket.

Om mail af 26. juni 2012 fra Peter Olesen Dahl til Lise-Lotte le Maire, der vedrører visitationen af Luna Pedersen, korrespondance mellem Københavns Politi, Justitsministeriet og Udenrigsministeriet, PETs drøftelser med Københavns Politi samt den valgte strategi, oplyste afhørte, at det på dette tidspunkt fortsat var Lise-Lotte le Maire, der sagsbehandlede. Han var ikke involveret i dette bidrag. Han mente heller ikke, at han efterfølgende har set notatets afsnit om anholdelsen af Luna Pedersen. Afhørte har ikke drøftet den ændrede strategi med Peter Olesen Dahl.

Om Københavns Politis bidrag af 2. juli 2012 til brug for besvarelse af samrådspørgsmål BL-BN samt spørgsmålene 865 og 875-880 oplyste afhørte, at den angivne sagsbehandler, 08745, er Lise Nielsen, der sad på politidirektørens forkontor. Hun har ikke været sagsbehandler. Afhørte har heller ikke været inde over dette bidrag. Han fik ikke genpart af Rigspolitiets bidrag af 5. juli 2012. Det gjorde han normalt heller ikke.

Om afhørtes mail af 10. juli 2012 til Peter Olesen Dahl og Arne Wissing med anmodning om bidrag til supplerende besvarelse og førstnævntes videresendelse den 11. juli 2012 af mail af 10. juli 2012 fra Claus Hjelm Olsen med bemærkningen ”René svarer” samt René Olsens notits af 10. juli 2012 oplyste afhørte, at han sikkert er blevet koblet på sagen på grund af Lise-Lotte le Maires sommerferie. På dette tidspunkt kom afhørte mere ind i sagen, men han overtog ikke sagsbehandlingen. Han går ud fra, at René er René Olsen. Afhørte var lidt i tvivl om, hvorvidt han modtog René Olsens notat. Det troede han ikke, at han gjorde.

I Københavns Politis supplerende besvarelse den 13. juli 2012 til Rigspolitiet vedrørende samrådspørgsmål BL-BN underskrevet af Mogens Kjærgaard Møller for Johan Reimann, og hvori er medtaget Claus Hjelm Olsens afsnit om den uforholdsmæssigt langvarige anholdelse af journalisten, er den angivne sagsbehandler, 00610, en anden medarbejder i forkontoret og heller ikke den reelle sagsbehandler. Afhørte troede heller ikke, at han selv var sagsbehandler, men han har været involveret i besvarelsen. Han kunne ikke sige, om han har udarbejdet et udkast til Lise-Lotte le Maire. Når Mogens Kjærgaard Møller underskrev, må det være fordi, at Johan Reimann ikke var til stede. Afhørte kunne ikke huske dengang at have set afsnittet om journalistens tilbageholdelse.

Det har nok været Lise-Lotte le Maire, der var modtager af klagen fra advokat Claus Bonnez, men sagen endte på afhørtes bord. Det var den klage, der senere blev indbragt for retten. Der var en kort frist for at indbringe sagen for retten. Der skulle

indhentes oplysninger om det, der blev klaget over, og det iværksatte afhørte. Han orienterede ikke selv politidirektøren om sagen, men han ville tro, at Lise-Lotte le Maire orienterede ham, fordi der var tale om en retssag. Det var vist Mogens Kjær-gaard Møller, der underskrev fremsendelsen til retten. Rigspolitiet blev orienteret ret hurtigt, men modtog ikke selve klagen. Ledelsen i Københavns Politi må være blevet orienteret allersenest samtidig med Rigspolitiet, men afhørte huskede det ikke. Ledelsen var i hvert fald orienteret den 17. juli 2012, hvor det af intern korrespondance i Rigspolitiet ses, at Rigspolitiet var orienteret.

Afhørte behandlede henvendelsen i mail af 6. august 2012 fra Karina Kok Sanderhoff, Justitsministeriet, med anmodning om supplerende svar blandt andet angående, hvorvidt demonstrationen på Højbro Plads var synlig for kortegen, efter at gruppevognene var kørt frem. Han indhentede supplerende oplysninger til brug for svaret.

Han gjorde sig nogle tanker om de supplerende oplysninger i mail af 13. august 2012 fra Claus Hjelm Olsen, hvori anføres: "... *Det var muligt fra kortegen at se demonstranterne trods de opstillede gruppevogne, idet niveauet dels stiger omkring statuen på pladsen ...*", og det endelige svar blev da også modereret i forholdt til Claus Hjelm Olsens udtalelse, for når man kører gruppevogne ind foran en demonstration, vil der være nogen, der ikke kan se så godt, så selvfølgelig har det hindret udsynet for nogen. Afhørte måtte dog i overensstemmelse med svaret lægge til grund, at niveauet mod Christiansborg stiger, og der var tidligere afgivet udtalelse om, at der gerne måtte opsættes flag på rytterstatuen. Adspurgt ville han mene, at gadeniveauet falder fra Christiansborg mod Højbro Plads, men det stiger op mod soklen på rytterstatuen. Det gav da anledning til, at han lige tænkte, "er det rigtigt", hvad Claus Hjelm Olsen skriver, men han tænkte ikke, at det ikke kunne være rigtigt, og heller ikke på at ringe Claus Hjelm Olsen op for at spørge, hvad han mente. Claus Hjelm Olsen skrev jo også, at niveauet stiger "omkring statuen". På det tidspunkt havde Københavns Politi hverken TV- eller videooptagelser af episoden, og afhørte tænkte ikke på at gennemse disse indslag på nettet.

Han havde ikke kendskab til, hvorfra formuleringen i Justitsministeriets svar på spørgsmål 877: "*at det selvsagt ikke var tilfældet*", at politifolk havde fået instrukser, som havde til formål at begrænse ytrings- og forsamlingsfriheden, kom, eller hvilket grundlag Justitsministeriet havde haft for at skrive det. Måske var det, fordi Justitsministeriet anså det for indlysende. Han ville ikke tro, at Claus Hjelm Olsens notits, hvoraf det samme kan udledes, var kommet til Justitsministeriet på daværende tidspunkt. Det er ikke helt usædvanligt, at Justitsministeriet kommer med en formulering og derefter anmoder Københavns Politi om at kunne stå inde for det.

Når det i afhørtes svar til Tobias Berg, Rigspolitiet, anføres: *”Vi har drøftet besvarelsen og har ikke bemærkninger til formuleringen (eller indholdet)”*, er det formentlig udtryk for, at afhørte er gået til Lise-Lotte le Maire, og derefter er de gået til Mogens Kjærgaard Møller, der så har sagt god for formuleringen, som havde dækning i Claus Hjelm Olsens notat af 19. juni 2012. Han troede ikke, at de tog kontakt til Mogens Lauridsen eller til Claus Hjelm Olsen i den forbindelse.

De overvejede ikke i Ledelsessekretariatet på dette tidspunkt at undersøge, om der var en operationsbefaling. Man henholdt sig til udgangspunktet, hvorefter det, der blev oplyst fra politisøjlen, var korrekt.

Afhørte mente, at Lise-Lotte le Maire har formuleret bidraget til svar på spørgsmål 1119. Han kunne ikke huske noget om højtalere. Han vidste ikke, om Lise-Lotte le Maire har indhentet nye oplysninger fra politisøjlen, men det må næsten have været tilfældet.

I klagesagen vedrørende fratagelse af flag var fratagelsen sket i medfør af politiloven, og dermed var situationen ikke omfattet af strafferetsplejen. Advokat Claus Bonnez måtte derfor anlægge civil sag, hvis han ville forfølge kravene.

Undersøgelsen efter statsadvokatens henvendelse af 6. februar 2013 viste, at der efter statsbesøget havde ligget nogle tibetanske flag på Station Amager. Der var ikke rigtig nogen forklaring på det. Der havde været tale om 3-4 flag, som på det tidspunkt for længst var væk.

Det var i samme periode, hvor Lise-Lotte le Maire fratrådte, men inden Jesper Kofoed var tiltrådt. Afhørte havde meget travlt, og det var et større arbejde at skrive underretningen om flagene. At der først blev rettet henvendelse til Justitsministeriet den 7. maj 2013, beror derfor nok mest på afhørtes forhold. Han drøftede de nye oplysninger med Mogens Kjærgaard Møller. De har selvfølgelig drøftet, om der var noget, de skulle beklage, og om der var afgivet forkerte svar. Han drøftede ikke oplysningerne med Thorkild Fogde, der netop var tiltrådt, og som næppe interesserede sig for det på det tidspunkt.

Om redegørelse af 7. maj 2013 fra Københavns Politi til Justitsministeriet med gengivelse i uddrag af Københavns Politis bidrag til besvarelse af spørgsmål 880, og hvori det anføres, at *”Københavns Politi har således ikke ved ovennævnte besvarelse afvist, at demonstranter blev frataget tibetanske flag, men dette har dog haft formodningen imod sig på grundlag af det ovenfor anførte. Jeg finder derfor anledning til at orientere Justitsministeriet om de nu fremkomne oplysninger”*, oplyste afhørte, at han og Mogens Kjærgaard drøftede, om der skulle ske berigtigelse over for Folketinget. De vurderede imid-

lertid, at Claus Hjelm Olsens notat fra 19. juni 2012 var tydeligt nok, og da de ikke kendte til de nærmere omstændigheder omkring flagene, så de ikke grund til at indhente yderligere oplysninger. De så det som enkeltstående episoder. Det var derfor, de valgte at orientere Justitsministeriet med den nævnte formulering. Afhørte betragtede det som en tilføjelse. Efter afhørtes opfattelse omfattede Claus Hjelm Olsens notat hele besøget og ikke blot begivenhederne på Højbro Plads. Han spurgte ikke Claus Hjelm Olsen herom og heller ikke, om han havde talt med sine indsatsledere. Man vidste heller ikke præcis, hvordan flagene var endt på Station Amager. I Ledelsessekretariatet tænkte man dengang derfor ikke, at der var tale om, at flag generelt var blevet frataget.

Om Justitsministeriets orientering til Retsudvalget af 26. juni 2013 og forelæggelse af 18. juni 2013, hvorefter *"Københavns Politi har godkendt brevet og har fået oplyst, at de må håndtere evt. presse"*, oplyste afhørte, at han ikke har kendskab til, om pressen i sådanne situationer normalt bliver håndteret af Københavns Politi eller af Justitsministeriet.

I retssagen iværksatte afhørte en intern, gul høring, fordi advokat Claus Bonnez den 12. marts 2013 havde efterlyst materiale til brug for retssagen. "Pi" er politiinspektøren, her Mogens Lauridsen. Formuleringen af høringen blev udformet i henhold til det, advokat Claus Bonnez havde efterspurgt. Meningen var, at alt relevant materiale skulle returneres i omslaget. Henrik Oryé vedlagde en gul post-it seddel, hvorefter der ikke var udarbejdet taktisk befaling. Afhørte kunne ikke huske præcist, hvad der i øvrigt var lagt i omslaget, da han fik det retur den 4. marts 2013, men han modtog operationsbefalingen på et tidspunkt mellem den 4. marts 2013 og den 1. august 2013, og det mest sandsynlige er nok, at han har modtaget operationsbefalingen den 4. marts 2013, hvor han fik omslaget retur. Udover Luna Pedersen var der slet ingen registreringer af sagsøgerne i politiets systemer. Det gjorde det meget svært at finde ud af, hvad der egentlig var sket, og det var derfor, han formulerede høringen så bredt. Han har ikke sendt andre tilsvarende forespørgsler om materiale, for han vidste, at der ikke rigtig var noget. Han ledte efter noget, der kunne give et fingerpeg om, hvad de havde med at gøre, og det er også derfor, han efterspurgte instrukser og lignende. Formålet var i første omgang at se, om der var materiale, der kunne bruges i retssagen, der handlede om ulovlig frihedsberøvelse – ikke fratagelse af flag.

Afhørte blev ringet op af en politimand i beredskabsenheden, der oplyste, at de ikke havde nogen registreringer. Han kontrollerede ikke Henrik Oryés påtegning om, at der ikke forelå nogen taktisk befaling. Han gik ud fra, at det var rigtigt. Den taktiske befaling for politiaktion 04-01, hvorefter demonstranter ikke måtte ses og ikke måtte kunne bringe sig i en position, der var synlig fra kortegen, så han først i forbindelse med kommissionens arbejde. Han mente ikke, at der var meldeblan-

ketter i det gule omslag, da han fik det tilbage. Derimod mente han at kunne huske, at der lå udskrift af POLDOK, der indeholder beskrivelse af hovedpunkter i KSN, i omslaget.

Det materiale, afhørte havde modtaget til brug for retssagen, herunder formentlig operationsbefalingen, gav ham ikke anledning til at ændre holdning eller foretage yderligere undersøgelse ved Københavns Politi.

Afhørte har gennemgået det materiale, der kom retur, for at vurdere, om der var noget, der kunne belyse frihedsberøvelsen af de seks klagere eller mere generelt. Det var dét, der var hans ærinde i den sammenhæng. Det, han kunne bruge operationsbefalingen til, var navnlig den sidste del, hvor der var en beskrivelse af, hvem der havde været ansvarlig for de enkelte politiaktioner. De pågældende kunne eventuelt indkaldes som vidner i retssagen for at forklare om de generelle forhold ved politiaktionen. Han havde ikke kunnet finde vidner til de enkelte episoder, der indgik i retssagen, da der ikke var nogen registreringer i politiets systemer. Han kunne se i operationsbefalingen, at Mark Larsen var ansvarlig på Rosenborg, og han blev senere indkaldt under retssagen. Afhørte læste også trusselvurderingen, herunder omtalen af kinesernes bekymring for at tabe ansigt. Det blev også omtalt i Henrik Oryés og Claus Hjelm Olsens senere vidneforklaringer.

Da afhørte modtog operationsbefalingen, læste han den hurtigt igennem for at vurdere, om det var relevant at fremlægge den. Han kiggede formentlig så ikke nærmere på den igen før i forbindelse med forberedelsen af retssagen umiddelbart inden retsmødet i august 2013. Der var ikke noget særligt for afhørte i operationsbefalingen. Han har set nogle, men ikke mange, operationsbefalinger. Han kan derfor ikke udtale sig om, hvorvidt trusselvurderingen i denne operationsbefaling afviger fra det sædvanlige. Trusselvurderingens angivelse af ”at tabe ansigt” havde ikke den store betydning for afhørte. Angivelsen af strategien hæftede han sig heller ikke ved. Det var en standardformulering. Han reflekterede ikke over, om det var i modstrid med den strategi, Peter Olesen Dahl tidligere havde udtalt sig om, Det var uden betydning for retssagen, der handlede om ulovlig frihedsberøvelse. Han læste ikke eller hæftede sig i hvert fald ikke ved bemærkningen om, at demonstranter ikke måtte være synlige, og det er han rigtig ærgerlig over. Når han ikke gjorde det, var det, fordi det er hans opfattelse, at strategier altid indeholder sådanne meget vedtagne formuleringer. Det er hans opfattelse, at politiet har et katalog over sådanne formuleringer, som de kan sætte ind efter situationen. Han har højst skimmet denne del af dokumentet. Han blev først opmærksom på denne formulering i september 2015.

Når afhørte i det gule omslag spurgte til, om der forelå en taktisk befaling eller manøvreide, men ikke spurgte efter en operationsbefaling, skyldtes det, at afhørte ikke

har så meget kendskab til, hvad de enkelte dele hedder. Det er en tilfældighed, at afhørte valgte ordet ”manøvreide”. Afhørte spurgte blot bredt til, om der var givet generelle instrukser. At det samme ord er anvendt i operationsbefalingen er tilfældigt. Måske har afhørte valgt ordet, fordi han tidligere er stødt på det i en anden operationsbefaling.

Afhørte tænkte ikke på folketingsspørgsmålene, da han læste i operationsbefalingen, og han reflekterede derfor ikke over, hvordan de oplysninger, han tidligere havde modtaget til brug for besvarelsen af Folketingets spørgsmål, harmonerede med oplysningerne i operationsbefalingen.

Han hæftede sig heller ikke ved de forskellige bullitpoints i operationsbefalingen. Han blev først opmærksom på herpå, da Thorkild Fogde gik til Den Uafhængige Politiklagemyndighed i september 2015, og det er rigtig ærgerligt.

Om mail af 1. august 2013 fra afhørte til Claus Hjelm Olsen, Henrik Oryé, Lars Guldberg Jørgensen, Lise Zacho Møller og Mark Larsen oplyste afhørte, at Henrik Oryé og Claus Hjelm Olsen godt vidste, at der var en retssag. De andre vidner vidste det ikke. Det var derfor, afhørte formulerede sig, som han gjorde. Han var nødt til at beskrive, hvad sagen handlede om, og hvad han ville afhøre dem om. Han håbede, at det sammen med den vedhæftede retsbog ville gøre, at nogen huskede, hvem der havde deltaget i de relevante politiaktioner.

Det var hans vurdering, at operationsbefalingen ikke kunne være relevant for modparten og retssagen. Retssagen handlede om frihedsberøvelser, og det belyste operationsbefalingen ikke. Endvidere var operationsbefalingen udarbejdet til tjenestebrug, så hvis den skulle fremlægges, skulle den afklassificeres helt eller delvist, og sekretariatschefen og Beredskabsenheden skulle i givet fald høres herom. Derfor fremlagde han ikke operationsbefalingen under retssagen, og det gav ikke anledning til efterfølgende diskussioner. Advokat Claus Bonnez skulle kun have det materiale, der var relevant, og ikke alt mulig andet.

Afhørte gennemgik operationsbefalingen ret hurtigt, og den midterste del skimmede han kun, fordi det var den, der havde mindst betydning for afhørte i forbindelse med retssagen. Det var oplagt for ham, at operationsbefalingen ikke kunne belyse, om en person var frihedsberøvet eller ej. Han kiggede under de enkelte aktioner mest efter navne. Det var hans opfattelse, at både taktiske befalinger og operationsbefalinger er så generelt formuleret, at de ikke kan bruges i en retssag.

Hvis han havde læst det, der stod i operationsbefalingen vedrørende politiaktion 04-01 om demonstranter, ville han have reageret i forhold til de folketings svar, der var givet.

Når afhørte i mailen i temaet for Claus Hjelm Olsen spurgte til instrukser og flag, var det fordi afhørte vidste, at modpartens advokat, advokat Claus Bonne, ville spørge ind til det. Det betød ikke, at det var relevant i forhold til spørgsmålet, om frihedsberøvelserne havde været lovlige. Det var fair at orientere politividnerne om, at instrukser og flag ville blive afhøringstemaer fra modpartens side. Hvis afhørte havde bidt mærke i operationsbefalingens angivelser om demonstranter, ville han nok også have skrevet det ind i mailens tekst om temaer for vidnerne. Han havde tænkt sig at spørge Claus Hjelm Olsen om, hvordan man forholdt sig til oplysningen om at "tabe ansigt".

Det gjorde afhørte også under afhøringen, og det kom til at fylde en stor del af afhøringen. Han talte ikke med hverken Henrik Oryé eller Claus Hjelm Olsen om operationsbefalingen. Afhørte har ikke forsøgt at forholde advokat Claus Bonne, at der forelå en operationsbefaling.

Afhørte havde ikke anden kontakt med vidnerne forud for retsmødet end denne ene mail. Afhørte vidste ikke, om Claus Hjelm Olsen har læst operationsbefalingen, inden han afgav vidneforklaring.

Efter Københavns Byrets dom af 18. februar 2014, der af begge parter blev anket til landsretten, blev operationsbefalingen ikke særskilt drøftet mellem afhørte og Jesper Kofoed. Det var afhørte, der udarbejdede brevet til Kammeradvokaten, som skulle repræsentere Københavns Politi i landsretten. Afhørte vedlagde både operationsbefalingen og de spørgsmål og svar, der var afgivet af og til Retsudvalget. Så måtte Kammeradvokaten selv vurdere, om det var relevant at fremlægge materialet under ankesagen. Afhørte har således ikke forsøgt at undertrykke operationsbefalingens eksistens. Ellers ville han ikke have sendt den, hverken til vidnerne i forbindelse med sagen i byretten, eller til Kammeradvokaten i forbindelse med ankesagen. Han drøftede ikke efterfølgende det fremsendte materiale med Kammeradvokaten.

Vedrørende Retsudvalgets spørgsmål 650 af 28. februar 2014 og samrådsspørgsmål AC oplyste afhørte, at Mogens Lauridsen i sit forslag til ændringer i bidraget til spørgsmål AC imødegik den kritik, der havde været af, at de forhåndsudpegede demonstrationssteder lå for langt væk. Det var især et kritikpunkt under besøget i 2013. Afhørte læste ikke Mogens Lauridsens forslag om en tilføjelse som, at demonstranter ikke måtte være synlige under besøget i 2012. Det er afhørte, der har suppleret bidraget af 12. marts 2014 med oplysninger om retssagen.

Bidraget af 12. marts 2014 til brug for besvarelsen af spørgsmål 650 er ligeledes udarbejdet på grundlag af afhørtes kendskab til retssagen. Han gjorde sig fortsat ikke overvejelser om at inddrage oplysningerne i operationsbefalingen. Operationsbefalingen lå som et bilag i retssagen, og han tænkte ikke på, at den kunne bidrage til besvarelsen af Folketingets spørgsmål.

Afhørte synes ikke, at der på dette tidspunkt forelå nye oplysninger, der gav anledning til at undersøge de afgivne bidrag yderligere. Det var de samme hændelser, der blev taget op. Forklaringerne i retten blev afgivet allerede i februar 2013. Videooptagelserne blev forevist uden forvarsel under retssagen, og de blev ikke på dette tidspunkt udleveret til afhørte. Der var intet nyt i dem, som afhørte hæftede sig ved. De viste intet om de frihedsberøvelser, der var til prøvelse. De seks sagsøgere var ifølge forklaringerne kun frataget i alt ét flag, og det bestyrkede ikke, at der var en generel ordre om at fratage flag. Andre vidner forklarede, at de fik deres flag tilbage. Forklaringerne bestyrkede selvfølgelig, at folk havde svært ved at få adgang til at vise flage-ne, men der var kommet meget få klager, når man tænker på hvor stort besøget var. Formodningen var fortsat, at selvom politiet måske havde handlet forkert eller overfortolket budskabet om, at kineserne ikke måtte tabe ansigt, var der tale om enkeltstående tilfælde, og det kunne ikke tages som udtryk for noget generelt. Der var få episoder, selvom der i hvert fald var nogle hundrede demonstranter på Højbro Plads, hvis ikke ligefrem 1000. Indtrykket var ikke, at der var givet nogen generel instruks.

Bidraget af 26. marts 2014 til Retsudvalgets spørgsmål 730-731 er baseret på afhørtes viden. Der blev ikke indhentet supplerende oplysninger.

Afhørte erindrede ikke, om han havde telefonkontakt til Rigspolitiet, inden det supplerende bidrag til spørgsmål 866 om identifikation af politifolk blev afgivet den 15. maj 2014. Jacob Gøtze Pedersen har givet ringet om det. Der var oprindeligt kun to dages svarfrist, fra spørgsmålene blev stillet den 7. april 2014, så der var ikke meget tid til sagsbehandling. Afhørte huskede ikke, hvornår samrådet fandt sted.

Afhørte bad Mogens Lauridsen om at finde frem til de politifolk, der havde været involveret i de episoder, der blev behandlet under retssagen. De drøftede ikke, hvordan Mogens Lauridsen skulle iværksætte undersøgelsen. Han tog vistnok udgangspunkt i det billedmateriale, der forelå. Afhørte rykkede Mogens Lauridsen nogle gange. På et tidspunkt kom et billede af politifolkene i Kongens Have. Der kom et svar fra Mogens Lauridsen, der imidlertid vedrørte andre episoder og ikke episoden i Kongens Have.

Afhørte kunne ikke huske præcis, hvornår han fik kendskab til Støttekomitéens mail af 16. april 2014 til Justitsministeren med diverse links. Den var svær at besvare. Lin-

kene virkede ikke direkte. Jacob Gøtze Pedersen blev også involveret. Der var ca. 20 links i mailen, og det lykkedes at se de fleste, men ikke alle. De skulle alle relateres til de enkelte hændelser. Indholdet skulle derefter sammenholdes med, hvad der tidligere var svaret. Det var derfor en stor opgave, og det tog lang tid at få henvendelsen besvaret. Foreholdt mail af 4. februar 2015 fra Louise Falkenberg, var det nok først på dette tidspunkt, at han blev bekendt med Støttekomitéens mail.

Afhørte blev ikke på daværende tidspunkt gjort bekendt med Jeppe Syrach Bomholts mail til Claus Hjelm Olsen, som Claus Hjelm Olsen videresendte til Mogens Lauridsen den 6. marts 2014, og han fik heller ikke på daværende tidspunkt kendskab til mailen af den 26. marts 2014 fra Støttekomitéen for Tibet til Mogens Lauridsen og Mogens Lauridsens svar.

Afhørte kunne godt huske, at Thorkild Fogde rykkede for svar vedrørende identifikationen. Afhørte vidste ikke, hvorfor Thorkild Fogde interesserede sig for det. Der har nok ikke været anden grund, end at undersøgelsen på dette tidspunkt havde været længe i gang, og at der var brug for noget at komme med i den igangværende ankesag.

Afhørte vidste ikke, hvad Mogens Lauridsen havde foretaget sig i identifikationssagen udover at forevise billedmateriale. Måske vidste afhørte ikke engang dette på det tidspunkt.

POLNET er politiets intranet. Det blev aldrig benyttet i denne forbindelse. Mogens Lauridsens forslag om at gå den vej kom, fordi han ikke kunne finde på mere. De diskuterede, om det var i orden at gøre det, idet man i givet fald måske udstillede nogle politifolk, der havde foretaget sig noget, der ikke var rigtigt. Det ville ikke have været ulovligt, men havde nok medført negativitet i politiorganisationerne.

Det var først afhørtes mail til Mogens Lauridsen af 6. februar 2015, der gav resultat i sagen. Modtagerne af mailen fremgik af en liste, som afhørte havde sendt til Mogens Lauridsen ved mail af 15. januar 2015. Det var Niels Tranberg, som ofte hjælper med identifikation af politifolk, der havde udarbejdet listen for afhørte ud fra en oversigt over ansvarlige for de enkelte politiaktioner, som afhørte havde kunnet lave på baggrund af Mark Larsens forklaring i byretten og oplysningerne i operationsbefalingen. Han opfattede det ikke som, at Mogens Lauridsen og Claus Hjelm Olsen havde modvilje mod at finde frem til de politifolk, der havde været i Kongens Have. Afhørte blandede sig ikke i, hvordan de tilrettelagde deres undersøgelse.

Afhørte havde ikke tidligere set mailkorrespondance af 10. februar 2015. Han har blot modtaget de to navne, Jacob Møller Andersen og Pelle Lykke Nielsen. Han vide-

resendte navnene til Kammeradvokaten samme dag. Afhørte vidste ikke, om Kammeradvokatens har talt med de to pågældende, men kun Pelle Lykke Nielsen blev indkaldt som vidne i ankesagen. Afhørte vidste heller ikke, om Kammeradvokaten modtog Jacob Møller Andersens mail af 26. maj 2015 om, at ”*flaget skulle væk*”. Afhørte har ikke før gennemgang af dokumenterne fra kommissionen set mailen og mente heller ikke, at andre i ledelsessekretariatet har set denne mail.

Afhørte gennemlyttede først lydfileerne fra politiets interne radiokommunikation i juli 2015 efter landsrettens kendelse om, at modpartens editionsbegæring blev taget til følge. Indtil dette tidspunkt var der, så vidt afhørte vidste, ingen, der havde gennemlyttet lydfileerne.

Besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål 914-917 trak ud. Man var betænkelig ved, at Retsudvalget ved større begivenheder fremover skulle kunne bede om at få politiets interne radiokommunikation. Det rejste principielle betænkeligheder, idet der var tale om internt materiale, der blandt andet belyste, hvordan politiet arbejdede. Der var mange løsningsmodeller på bordet. Derudover ville en gennemlytning kræve store ressourcer, og processen ville være meget teknisk kompliceret. Optagelserne lå på forskellige lydspor, og der var også anden kommunikation fra vagtcentralen inde i, som skulle ud. De kunne heller ikke 100 % garantere at få det hele med.

Mødet i Justitsministeriet den 5. november 2014, hvori afhørte og Jesper Kofoed deltog, handlede om hele teknik- og ressourcedelen. Udover radiokommunikationen var der også telefonsamtaler, hvis indhold ikke var gemt. Justitsministeriet ville have et nyt bidrag fra Københavns Politi om det. Mødet i Rigspolitiet samme dag var et formøde til mødet i Justitsministeriet.

Foreholdt, at det af Den Uafhængige Politiklagemyndigheds efterforskning fremgår, at der på Københavns Politis sag vedrørende besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål 914-917 blandt andet ligger kopi af operationsbefalingen fra 2012, oplyste afhørte, at han ikke ved, hvorfor operationsbefalingen lå på denne sag. Den havde ingen relevans for besvarelse af spørgsmålene. Der må være tale om en fejlarkivering. Afhørtes håndskrevne markering på byretsdommen ”*se endv. Operationsbefalingen s. 3*” gik på oplysningen om ikke at ”*tabe ansigt*”. Det har heller ikke noget med besvarelsen af spørgsmålene at gøre. Han må have lavet påtegningen efter den 18. februar 2014, hvor dommen blev afsagt.

Når et bidrag til et folketingsspørgsmål blev lagt til godkendelse hos Thorkild Fogde, havde det forinden været både hos sekretariatschefen, vedkommende chefpolitiinspektør og vicepolitidirektøren. Hele sagen fulgte med i alle led, så operationsbefalingen kan sagtens have ligget på sagen, da den kom på politidirektørens bord.

Det kommer an på, hvornår operationsbefalingen er blevet lagt på sagen. Det vidste afhørte ikke.

Afhørte udarbejdede mail af 15. juli 2015 med sin indstilling vedrørende underretning til Folketinget straks efter, at han havde gennemlyttet lydfilerne. Han sendte straks mailen til sekretariatschefen. Thorkild Fogde var vistnok på ferie på dette tidspunkt. Det varede lidt, inden der kom en tilbagemelding. Det var vist, da Thorkild Fogde kom tilbage fra ferie. Tilbage meldingen gik på, at Retsudvalget skulle underrettes. Afhørte havde et første udkast til underretning klar omkring 30. juli 2015, men indholdet skulle på ny sammenholdes med det, der tidligere var svaret, og det tog nogen tid. Det var vigtigt, at underretningen kom af sted, inden sagen blev behandlet i landsretten den 14. september 2015.

Når afhørte i underretningen skrev: *”Man kan på baggrund af flere andre meldinger i forløbet om demonstranter med tibetanske flag udlægge det sådan, at politiet generelt forsøgte at afskærme demonstranter med tibetanske flag fra den kinesiske delegation, så delegationen ikke fik mulighed for at se flagene”*, står det for afhørtes egen regning. Afhørte tog det med på baggrund af det, han havde hørt på lydfilerne og oplysninger om andre episoder i både 2013 og 2014. Efterfølgende var der så en diskussion om, hvad man skulle lægge i radiokommunikationens melding om, at busserne var ført frem, og der var ”dækket af” i forhold til demonstrationen. Man drøftede blandt andet vendingen med Torben Mølgård Jensen. De endte med at konkludere, at vendingen om at ”dække af” gik på det sikkerhedsmæssige. Tidspunktet for meldingen, kort før kortegen ankom, blev ikke drøftet. Det havde afhørte ikke tænkt over. Overvejelserne gik på den sproglige fortolkning. Det var i sidste ende Thorkild Fogdes afgørelse, at afsnittet ikke kom med i redegørelsen til Retsudvalget, men der havde været en løbende drøftelse om det. Afhørte fik af politifolkene oplyst, at vendingen var almindeligt politisprog for en fysisk handling, der blev foretaget af sikkerhedsmæssige årsager. Afhørte havde ikke grundlag for at anfægte dette. Det var i sidste ende politidirektøren, der besluttede, at det var politisprog og ikke havde med visuel afdækning at gøre, og at det derfor ikke skulle med i indberetningen til Folketingets Retsudvalg. Konklusionen var fortsat, at der ikke var nogen generel instruks. Ordren ”tag flaget fra dem” var blot ét tilfælde. Afhørte kunne ikke huske, om det blev drøftet, at ordren fandtes på bånd, der skulle anvendes under retssagen. Han kunne ikke genkende stemmen, der afgav ordren på båndet.

Afhørte deltog i mødet den 8. september 2015 i Justitsministeriet. Det skulle afklares med Esben Haugland, i hvilken form Justitsministeriet skulle have underretningen. Afhørte vidste ikke, hvordan denne tvivl var opstået. Jens Henrik Jacobsen, Rigspolitiet, skulle til møde med Esben Haugland i anden anledning, og afhørte skulle tale med Esben Haugland efter dette møde. Redegørelsen var allerede under udarbejdelse.

se. Under mødet orienterede afhørte, så vidt han huskede, alene om meldingen ”tag flaget fra dem”. På det tidspunkt havde man allerede besluttet i Københavns Politi, at bemærkningen om, at gruppevognene var kørt frem og dækkede af ikke skulle med i redegørelsen. Det var et meget kort møde. Esben Haugland bad blot Københavns Politi om at skrive om det.

Efter landsrettens dom vurderede Thorkild Fogde, at der var grundlag for at gå til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Det skete vistnok den 28. september 2015. Da man vidste, at der ville komme en undersøgelse i Den Uafhængige Politiklagemyndighed, skulle sagens bilag sendes til Politiklagemyndigheden, og afhørte drøftede sent om eftermiddagen eller den følgende dag med Jesper Kofoed, hvordan de skulle gøre det. Imens bladrede de i sagen vedrørende landsretssagen og kiggede i bilagene. Jesper Kofoed faldt over operationsbefalingen og spurgte, hvad det var, og det forklarede afhørte. De gennemgik den derefter sammen og fandt nu bemærkningen om, at demonstranter ikke måtte være synlige og ikke måtte kunne bringe sig i en position, hvor de var synlige. Ingen af dem havde set denne passus før. Hvis afhørte havde læst den tidligere, ville han have reageret. Det havde han gjort i andre tilfælde, når der kom nye oplysninger frem, for eksempel om fremkomsten af flag og indholdet af lydfilerne. Passussen var helt udenfor, hvad både afhørte og Jesper Kofoed havde forventet at finde. De var ret chokerede begge to. Det er der ingen tvivl om.

De to centrale politividner havde jo også afgivet forklaring i august 2013. De blev afhørt meget detaljeret omkring generelle instrukser og flag, og deres forklaringer var i den grad en bekræftelse på de oprindelige udtalelser fra juni 2012. Det havde også betydning for Københavns Politis vurdering af, om der skulle have været reageret på et tidligere tidspunkt.

Ingen af afhørtes overordnede eller ansatte ved Rigspolitiet eller i Justitsministeriet har tilkendegivet, at rigtigheden af de afgivne svar skulle undersøges nærmere. Noget sådant ville kræve, at man føler, at der er oplysninger, der mangler. Der er en generel tilbageholdenhed med at ulejlige politiorganisationen unødigt, og grundlaget var det samme, som det hele tiden havde været. Der var få episoder og få klager. Det gav ikke anledning til at tro, at der var et generelt problem. Det var for afhørte mere sandsynligt, at menige politifolk eller måske en enkelt delingsfører havde fejlet i de situationer, hvor demonstranter var frataget flag.

Afhørte drøftede ikke fundet af flag og indholdet af lydfilerne med Claus Hjelmsen og Mogens Lauridsen, men han drøftede det med sin nærmeste leder, Jesper Kofoed. Det var så op til ham eller hans overordnede at disponere.

Claus Hjelm Olsens oplysninger om, at der ikke forelå nogen forholdsordre, var ikke korrekte, og hans oplysninger i notatet og det, han forklarede under retssagen, holder ikke vand. Afhørte kunne ikke forestille sig, hvorfor Claus Hjelm Olsen, som afhørte kender som en kompetent og erfaren politimand, pludselig i 2012 skulle udstede sådanne forholdsordrer.

2013:

Der var meget kritik af besøget i 2012, og det var man opmærksom på i 2013. Afhørte talte flere gange med Kim Lykke Østergaard, og det var afhørtes indtryk, at man ville bestræbe sig på at håndtere det bedre end i 2012, men der kom jo kritik alligevel. Det var dog afhørtes generelle opfattelse, at besøget i 2013 havde været håndteret bedre end i 2012.

Om Anne Berg Mansfeld-Gieses mail af 26. juni 2013 oplyste afhørte, at han ikke havde set mailen før og ikke havde kendskab til, at det blev drøftet, at Københavns Politi skulle komme med en indrømmelse. Afhørte vidste ikke, om mailen gav anledning til, at der blev rettet henvendelse til Thorkild Fogde.

2014:

Afhørte havde ikke kendskab til Københavns Politis kontakt til andre myndigheder under besøgets forberedelse.

Det var KSN, der blev opmærksom på radioudsendelsen i Radio 24syv. Det var ikke afhørtes indtryk, at KSN havde været forud bekendt med udsendelsen og happeningen.

Mødet afsluttet kl. 16:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 13. januar 2017 kl. 09:45 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Anders Dorph var mødt med bisidder advokat René Offeren.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Rasmus Anberg, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Juul var mødt.

Anders Dorph bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Anders Dorph blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var sekretariatschef i Rigspolitiets Direktionssekretariat, hvor han tiltrådte 1. december 2012 og fratrådte den 31. december 2013. Han var chef for et mindre sekretariat, der blandt andet varetog besvarelser af folketingsspørgsmål. Andre medarbejdere i denne afdeling var fuldmægtig Tobias Berg og fra lidt ind i 2012 Mette Uhrskov Kreiborg. De beskæftigede sig også med folketingsspørgsmål. Birgitte Buch sad derimod i beredskabscentret i Glostrup. Hun arbejdede også med folketingsspørgsmål. Han kunne huske forkert med hensyn til, hvornår Mette Uhrskov Kreiborg til-

trådte. Han mente, hun startede efter barsel. I papirerne står, at hun tiltrådte 1. januar 2012. Afhørte mente bestemt ikke, at hun først tiltrådte 1. januar 2013.

Direktionssekretariatet var Justitsministeriets første kontakt i Rigspolitiet i sager, der vedrørte folketingsspørgsmål. Han sendte spørgsmålene videre til politiområdet, der indhentede udtalelser, herunder eventuelt fra kredsene, og tilbagesendte til afhørtes afdeling. Direktionssekretariatets funktion var at sikre, at alle i Rigspolitiet var blevet hørt, og at vurdere, om der var noget, rigspolitichefen skulle orienteres om, for eksempel sager, der ville ramme pressen. Direktionssekretariatet havde med hensyn til folketingsspørgsmål således mest en helt formel postkassefunktion. Han kunne ikke huske, om nogen af folketingsbesvarelsene i 2012 og 2013 har været forelagt rigspolitichefen.

Afhørte havde tidligere været sekretariatschef i Københavns Politi i 4 år, så han havde i hovedtræk kendskab til deres måde at arbejde på, som er beskrevet i redøgørelse af 30. september 2015 fra politiinspektør Peter Olesen Dahl, herunder til at der udarbejdes operationsbefalinger, og at det er Plan og Sikkerhed, der udarbejder dem.

Om mail af 10. juni 2012 fra vicepolitiinspektør Per Jensen til en række medarbejdere i Rigspolitiet vedhæftet 2. udgave af operationsbefalingen, oplyste afhørte, at han af modtagerne kun kender Vibeke Heidi Christensen og Birgitte Buch. Chefpolitiinspektør Torben Mølgård Jensen var tilknyttet politiområdet. Afhørte vidste ikke, hvem Erik Jack Petersen er. Afhørte kender Allan Bent Nyting, men ved ikke, om han på daværende tidspunkt var i Københavns Politi eller i politiområdet ved Rigspolitiet. Der er ingen af modtagerne, der har orienteret afhørte om, at de modtog operationsbefalingen på dette tidspunkt. Han vidste ikke, hvor længe operationsbefalingen blev liggende på Beredskabsportalen.

Afhørte har ikke set operationsbefalingen før, at han så den i forbindelse med nærværende sag.

Han så den ikke i sin tid i Direktionssekretariatet. Det skete meget sjældent, at der blev vedlagt bilag til folketingsbesvarelses. Når der kom bidrag fra politikredsene og politiområdet, var det typisk uden bilag. Hvis der var bilag, ville de typisk ligge i Rigspolitiets beredskabsenhed NBC.

Afhørte havde ikke kendskab til, i hvilket omfang NBC var inddraget i besøgets tilrettelæggelse.

Når afhørte modtog et bidrag, tjekkede han om der var noget, der var helt skævt, for eksempel om der blev svaret fyldestgørende på det, der var spurgt om. Den egentlige kvalitetskontrol lå hos politiområdet og blev varetaget af Birgitte Buch i NBC og Torben Mølgård Jensen og måske også af direktøren for politiområdet, som dengang var Thorkild Fogde. I NBC kunne der sagtens være dialog om besvarelsene, men når afhørte modtog et bidrag i Direktionssekretariatet, var udgangspunktet, at indholdet var i orden. Bidraget ville være godkendt på politidirektørniveau af politidirektør Thorkild Fogde. Politidirektøren er på niveau over afhørte. Der skulle derfor noget helt ekstraordinært til, hvis afhørte skule gå ind i det, og i givet fald måtte han gå til rigspolitchefen. Der kan sagtens have været dialog også mellem politiområdet og politikredsen, men det blev Direktionssekretariatet ikke indblandet i.

I Rigspolitiets Direktionssekretariat, herunder for afhørte, medførte den offentlige debat om besøgets afvikling ikke, at man gjorde sig overvejelser om de svar, der var afgivet. Det var snarere en opgave for politiområdet, hvor Birgitte Buch var sagsbehandler. Politiområdet var fysisk placeret i Ejby.

Afhørte havde ikke foretaget selvstændig behandling af de spørgsmål, der blev besvaret i Retsudvalget 15. og 16. august 2012. Afhørtes afdeling fungerede i denne forbindelse som rent ekspeditionskontor.

Afhørte erindrede ikke specifikt Justitsministeriets mail af 3. august 2012, hvori der henvises til svaret på spørgsmål 877, og hvor det anføres, at *”Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at spørgeren lægger til grund, at politifolk ... havde modtaget instrukser ... Københavns Politi har i den forbindelse oplyst, at det selvsagt ikke er tilfældet.”* Hvis han havde været bekendt med, at formuleringen kom fra ministeriet, ville han ikke have fundet det usædvanligt. I sådanne tilfælde bad afhørte politiområdet om at spørge Københavns Politi. Denne fremgangsmåde benyttes blandt andet, når det haster. Det har sikkert været samme fremgangsmåde i denne sag. Afhørte ville tro, at der er spurgt pr. mail til politiområdet. Hvis det var meget hastende, kunne man have ringet i stedet. Det samme gælder dialogen mellem politiområdet og Københavns Politi. I dette tilfælde, hvor der er kommet en mail fra Justitsministeriet, ville videre henvendelser typisk også ske pr. mail, men henvendelserne kan også have været foretaget telefonisk. I så fald burde der være en håndskrevet note eller lignende.

Afhørte havde ikke tidligere set trusselsvurderingen fra 2012. Han vidste ikke, om den indholdsmæssigt er usædvanlig eller adskiller sig fra andre trusselsvurderinger.

2013:

Arbejdsgangene ved Rigspolitiet var de samme som i 2012. Afhørte huskede ikke specifikt, om man i Rigspolitiet i forbindelse med presseomtalen af besøget i 2012 overvejede, hvad der var foregået i Københavns Politi.

Mødet afsluttet kl. 10:15.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 13. januar 2017 kl. 10:45 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jens Henrik Jacobsen var mødt med bisidder advokat René Offeresen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Rasmus Anberg, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Juul var mødt.

Jens Henrik Jacobsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Jens Henrik Jacobsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte blev med virkning fra 1. december 2014 ansat som sekretariatschef i Rigspolitiets Direktionssekretariat. Grundet planlagt ferie tiltrådte han dog først i stillingen den 8. december 2014. Han fratrådte med udgangen af 2015 og var således sekretariatschef i 13 måneder. Han afløste Pernille Breinholt Mikkelsen, der igen havde afløst Anders Dorph.

Afhørte blev ikke orienteret ved sin tiltræden om besøgenes forløb i 2012-2014, og han fik heller ikke en generel orientering om besvarelsen af tidligere folketings-

spørgsmål. De modtager 6-800 folketingsspørgsmål af forskellig karakter hver år, så det er kun de aktuelle spørgsmål, der kommer på sekretariatschefens bord.

Hvis der i forbindelse med svar til Folketinget skulle iværksættes yderligere undersøgelser i kredsene, henhørte det under politiområdet. Direktionssekretariatet blev ofte orienteret, men tog ikke selv initiativ til en sådan undersøgelse.

Han blev ikke ved sin tiltræden orienteret om operationsbefalingerne. Han hørte først om sagen, da Jakob Gøtze Pedersen oplyste, at der på nogle lydfiler var fundet noget, der tydede på, at de tidligere svar nok ikke var rigtige.

Om redegørelse af 30. september 2015 fra politiinspektør Peter Olesen Dahl oplyste afhørte, at han vidste, at politiet udarbejder skriftligt materiale ved store operationer, for eksempel en operationsbefaling, men han var ikke bekendt med, hvordan en operationsbefaling blev til.

Om mail af 10. juni 2012 fra vicepolitiinspektør Per Jensen til en række medarbejdere i Rigspolitiet vedhæftet 2. udgave af operationsbefalingen oplyste afhørte, at han af modtagerne kender Birgitte Buch og Torben Mølgård Jensen, men ikke de øvrige, bortset fra Allan Bent Nyiring. Afhørte havde hverken kontakt med Torben Mølgård Jensen eller Allan Bent Nyiring i sin tid i Rigspolitiet, bortset måske fra en enkelt telefonsamtale med Allan Bent Nyiring om noget helt andet. Afhørte vidste, at afsenderen, Per Jensen, i Rigspolitiet var tilknyttet NBC, men afhørte vidste i øvrigt ikke, hvem han var. Han vidste heller ikke, hvorfor Per Jensen videresendte operationsbefalingen.

Afhørte vidste ikke, om Rigspolitiet var inddraget i de respektive kinesiske besøgs forberedelse og tilrettelæggelse. Han har ikke fået nogen oplysninger om det. Det var politiområdet, der havde kontakten med politikredse. Direktionssekretariatet havde en overordnet, koordinerende rolle, og det ville ikke have været naturligt, at han hørte om den slags.

På et tidspunkt, hvor afhørte var på vej på efterårsferie, lavede han en skriftlig overdragelsesforretning til Mette Uhrskov Kreiborg, der var på vej tilbage på arbejdet efter afholdt ferie. I afhørtes mail af 16. oktober 2015 til Mette Uhrskov Kreiborg omtales den såkaldte Tibetmappe. På det tidspunkt var kommissionen allerede blevet nedsat og Den Uafhængige Politiklagemyndighed havde som led i sin undersøgelse været i kontakt med Rigspolitiet vedrørende fremsendelsen af alle relevante originale sagsakter. Da de originale dokumenter skulle afleveres til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, og da der var usikkerhed om, hvorvidt andre, herunder Tibetkommissionen, skulle have kopi af akterne, ligesom der var behov for, at man fortsat

havde kopier i huset til evt. videre sagsbehandling, blev det besluttet at tage et antal kopier af alt relevant materiale, inden det skulle sendes ud af huset. Da materialet vedrørte Tibetspørgsmålene, blev mapperne internt i Direktionssekretariatet omtalt som ”Tibetmapperne”. Det var Jakob Gøtze Pedersen, der sammen med en student stod for at samle og få kopieret materialet, og som satte dem i et antal ens mapper, som blev placeret i Direktionssekretariatet. I mapperne lå operationsbefalingen afhørte bekendt ikke, for den var ham bekendt slet ikke i Direktionssekretariatet på det tidspunkt. Han har dog ikke nærlæst alt i mapperne, men har alene set, at indholdet var korrekt indsat, blandt andet kronologisk, hvilket var det, han henviste til i sin mail til Mette Uhrskov Kreiborg. Afhørte har ikke været inde over ekspeditionen af de skriftlige besvarelser til Justitsministeriet og kan derfor ikke udtale sig om, hvorvidt man i Rigspolitiet ville have været opmærksom på operationsbefalingen, når man ekspederede spørgsmål til Retsudvalget. Afhørte bekendt var den ikke i det materiale, der var tilgået Direktionssekretariatet.

Om mødet den 8. september 2015 nævnt i notat af 2. oktober 2015 fra afhørte oplyste afhørte, at det var et kort møde, der fandt sted i forlængelse af et andet møde, som handlede om noget helt andet. Jakob Gøtze Pedersen havde forud for mødet orienteret afhørte om, at han allerede havde orienteret Justitsministeriet efter at have talt med Klaus Pedersen, der havde fortalt om lydfilerne. Afhørte erindrede det som om, at Jakob Gøtze Pedersen fortalte, at han havde orienteret Louise Falkenberg om lydfilerne, hvorefter Louise Falkenberg var vendt retur og havde aftalt med Jakob Gøtze Pedersen, at man på det kommende møde den 8. september også skulle drøfte, i hvilken form Justitsministeriet ønskede at modtage de nye oplysninger. Nogle af deltagere forlod mødet, inden denne drøftelse fandt sted. De tilbageværende aftalte, at Københavns Politi skulle sende sit bidrag vedrørende lydfilerne hurtigst muligt via Rigspolitiets Direktionssekretariat og til Justitsministeriet. Det var Esben Hauglands beslutning. Klaus Pedersen orienterede på mødet ganske kort om lydfiles indhold. En eller andet skulle have sagt: ”Tag flaget fra dem” eller lignende. Københavns Politis bidrag blev fremsendt til afhørte tre dage senere. Det havde afventet, at Thor-kild Fogde kom til stede og kunne underskrive fremsendelsesbrevet. Afhørte videre-sendte det straks til Justitsministeriet.

Hvis oplysningerne fra lydfilerne gav anledning til, at der blev taget initiativ til noget, ville initiativet ikke udgå fra Direktionssekretariatet. Yderligere undersøgelser ville ikke ligge inden for Direktionssekretariatets opgave- og ansvarsområde, idet Direktionssekretariatet i det væsentligste blot sørgede for formidlingen mellem ministerierne og Rigspolitiets forskellige områder, herunder Politiområdet. I tilfælde som dette ville eventuelle nye initiativer således typisk udgå fra Politiområdet under ansvar af egen politidirektør. Drøftelser mellem Politiområdet og kredsen blev Direktionssekretariatet som udgangspunkt alene orienteret om, hvis det var rele-

vant for Direktionssekretariatets opgavevaretagelse. Der kan derfor godt have fundet overvejelser og drøftelser sted andre steder i Rigspolitiet, uden at afhørte som sekretariatschef blev orienteret herom.

Han hørte om Østre Landsrets dom af 22. september 2015. Rigspolitiet er sikkert blevet officielt orienteret. Dommen som sådan gav ikke anledning til noget i Direktionssekretariatet udover undren. Københavns Politi reagerede indenfor få dage ved at bede Den Uafhængige Politiklagemyndighed om at kigge på sagen. Han var ikke involveret i beslutningen om at indgive anmeldelse til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Han blev orienteret herom af rigspolitichef Jens Højbjerg. Det var vist nok efter, at anmeldelsen var indgivet.

Om telefonnotat af 30. september 2015, hvoraf fremgår: ”*telefonisk orientering om, at der er fundet forholdsordre i ringbind om at sørge for ej demonstranter ses fra kortage*”, oplyste afhørte, at han ikke på det tidspunkt vidste, hvilke konkrete oplysninger der var tilvejebragt på det tidspunkt, eller hvordan. Det er ikke i Direktionssekretariatets ”Tibetmapper”, materialet er fundet, idet mapperne er lavet efter notatets datering. Afhørte blev først orienteret et par dage senere.”

Mødet afsluttet kl. 11:05.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 13. januar 2017 kl. 12:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mette Uhrskov Kreiborg var mødt med bisidder advokat Anne Birgitte Gammeljord.

Bisidderne advokat Allan Lund Christensen, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Rasmus Anberg, advokat René Offersen, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Poul Heidmann mødte kl. 13:10.

Mette Uhrskov Kreiborg bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringstema med bilag.

Mette Uhrskov Kreiborg blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte tiltrådte den 1. januar 2013 i Rigspolitiets Direktionssekretariat som specialkonsulent. Tobias Berg havde siddet på området for folketings svar i andet halvår 2012. Han var fuldmægtig, men man valgte at opklassificere stillingen til en specialkonsulentstilling i forbindelse med hendes tiltræden. Hun havde afholdt barsel i 2012. Forud herfor havde hun også været i Rigspolitiet, men ikke i Direktionssekretariatet.

Hendes opgave som specialkonsulent var blandt andet at koordinere besvarelser til Folketinget. Denne opgave varetog hun, indtil Jakob Gøtze Pedersen afløste hende pr. 1. marts 2014. Hun bistod dog stadig med folketingsspørgsmål, hvis der var tidspress, eller de krævede særlig koordination, og hun var fortsat til stede i kontoret, dog havde hun i april 2013 en måneds orlov.

Afhørte refererede til sine sekretariatschefer, der først var Anders Dorph, dernæst Pernille Breinholdt Mikkelsen og senere Jens Henrik Jacobsen. Jakob Gøtze Pedersen blev en af afhørtes nærmeste medarbejdere, da han blev ansat. I politiområdet i Ejby var afhørtes kontakter Lise Fink i Ledelsessekretariatet og Birgitte Buch i NBC.

2012:

Om modtagerne af Per Jensens mail af 10. juni 2012 vedhæftet operationsbefalingen 2. udgave oplyste afhørte, at Torben Mølgård Jensen var chefpolitiinspektør i politiområdet. Allan Bent Nyting og Birgitte Buch var tilknyttet NBC. De øvrige modtagere kendte afhørte ikke. Afsenderen Per Jensen siger ikke umiddelbart afhørte noget. Hun vidste ikke, hvorfor mailen var vedhæftet operationsbefalingen. Mailen handlede om et internt, operativt NBC-anliggende. Hun så ikke operationsbefalingen, før Thorkild Fogde orienterede Den Uafhængige Politiklagemyndighed i september 2015. Hun vidste ikke engang, at der var noget, der hed en operationsbefaling.

Afhørte fik ikke ved sin tiltræden den 1. januar 2013 nogen indføring i, hvad der var svaret til Folketinget i august 2012. Hun læste dog sagen, da hun sagsbehandlede spørgsmålspakken i august 2013 i forbindelse med besøget i 2013. I denne forbindelse vurderede hun ikke rigtigheden af Claus Hjelm Olsens udtalelse af 13. august 2012, hvorefter niveauet stiger omkring rytterstatuen på Højbro Plads. Hun overvejede heller ikke rigtigheden heri, da hun sagsbehandlede spørgsmålspakken i forbindelse med besøget i 2014.

Afhørte huskede ikke at være blevet orienteret om advokat Claus Bonnez' klage over frihedsberøvelser under 2012-besøget. Da Statsadvokaten for København den 6. februar 2013 anmodede Københavns Politi om en nærmere undersøgelse, var afhørte netop tiltrådt i Rigspolitiets Direktionssekretariat. Hun vidste ikke, hvorfor København Politi var så længe om at svare statsadvokaten. Hun overvejede ikke, hvordan man skulle forstå den efterfølgende redegørelse af 7. maj 2013 fra Københavns Politi til Justitsministeriet, hvori blandt andet anføres, at *"Københavns Politi har således ikke ved ovennævnte besvarelse afvist, at demonstranter blev frataget tibetanske flag, men dette har dog haft formodningen imod sig på grundlag af det ovenfor anførte. Jeg*

finder derfor anledning til at orientere Justitsministeriet om de nu fremkomne oplysninger.” Hun huskede ikke en gang at have set svaret på dette tidspunkt, men hun ville ikke afvise, at redegørelsen er modtaget et eller andet sted i Rigspolitiet. Hun kunne derfor ikke svare på, om man i Rigspolitiet overvejede, om de afgivne svar var rigtige..

Hun blev bortset fra inddragelsen omkring samrådsspørgsmålene i 2013 først inddraget i forholdene omkring det tidspunkt, hvor byretsdommen blev afsagt i 2014, og hvor Retsudvalget stillede spørgsmålene 650 og AC. De blev håndteret på vanlig vis i marts 2014. De blev visiteret til politiområdet, der indhentede bidrag fra Københavns Politi. Direktionssekretariatet ekspederede bidraget videre til Justitsministeriet efter at have sikret sig, at godkendelsesproceduren var fulgt, og at svarene dækkede det, der blev spurgt om. Der kunne ske sproglige ændringer, når de i Direktionssekretariatet så på det med friske øjne, men hvis man blev opmærksom på noget, der vedrørte selve indholdet, blev der foretaget en ny høring af Københavns Politi via politiområdet.

De nye oplysninger om, at flere personer var blevet frataget flag, forklaringerne fra byretten, videooptagelserne, der blev vist i byretten og selve dommens indhold, samt pressens og Retsudvalgets fortsatte interesse i sagen medførte ikke overvejelser i Direktionssekretariatet om en selvstændig indsats eller en skærpet kontrol med, hvad der egentlig var sket. Spørgsmålene blev håndteret på sædvanlig vis. Besvarelserne gik på dette tidspunkt meget på, at en ulovlig frihedsberøvelse i sig selv er i strid med menneskerettighedskonventionen. Det var Københavns Politi, der selv havde givet møde i byretten, og Københavns Politi henviste derefter i marts 2014 fortsat til de tidligere besvarelser. I Rigspolitiet tænkte man derfor ikke, at spørgsmålene nu skulle behandles anderledes. Rigspolitiet havde ingen grund til at tro, at Københavns Politi ikke loyalt havde oplyst, hvad der var sket i retten.

Afhørte blev ikke gjort bekendt med mailkorrespondancen af 8. april 2014 mellem Birgitte Buch og Klaus Pedersen, hvoraf fremgår, at de i en telefonsamtale samme dag havde aftalt, at Københavns Politi skulle kommentere mindst muligt på dommen, da den nu var anket, og de i øvrigt – såfremt det var muligt – skulle henholde sig til de tidligere besvarelser. På det tidspunkt havde Jakob Gøtze Pedersen overtaget afhørtes funktion som koordinator af svar til Folketinget, så det var ham, der havde kontakten med Birgitte Buch. Afhørte var således ikke længere sagsbehandler på de enkelte spørgsmål. Hun kunne have været inde over, men hun huskede det ikke. Efter hendes mening var det meget fornuftigt i svaret at tage højde for, at sagen var anket.

Afhørte huskede ikke, at hun blev involveret i mailkorrespondancen af 9. april 2014 mellem Louise Falkenberg og Jakob Gøtze Pedersen vedrørende spørgsmål 859-862. Hun vidste ikke, hvorfor hun er cc. på mailen kl. 13.55 fra Jakob Gøtze Pedersen til Birgitte Buch.

Om mailkorrespondancen af 10. april 2014 mellem Birgitte Buch og Louise Falkenberg oplyste afhørte, at hun på et tidspunkt videreekspererede en anmodning om godkendelse fra Justitsministeriet, men det har formentlig været, fordi Jakob Gøtze Pedersen ikke var til stede. Når afhørte i videresendelsen til Birgitte Buch og Klaus Pedersen anførte: *"JM vil gerne have vi nikker til (de) deres udkast ASAP"*, betyder det blot, at Justitsministeriet ønskede, at Rigspolitiet og Københavns Politi fik lejlighed til at se svaret i sammenhæng. Det er helt sædvanlig procedure, når der er sket sammenskrivning i Direktionssekretariatet eller Justitsministeriet, eller man har skrevet noget andet end det, der er meldt tilbage, at bede om, at der "nikkes" til den endelige udgave. Afhørte havde ingen erindring om, hvad der lå i Birgitte Buchs bemærkning i hendes svar 9 minutter senere, hvorefter de mest interessante spørgsmål manglede. Afhørte var ikke inde over spørgsmålenes essens.

Afhørte var ikke inde over Københavns Politis supplerende bidrag af 15. maj 2014 til svar på spørgsmålene 866 og 870, men hun kunne sagtens forestille sig, at Rigspolitiet har rykket Københavns Politi for svar.

Om bidrag til svar på Folketingets spørgsmål 914-917 vedrørende lydfilernes indhold huskede afhørte kun, at bidragene blev håndteret som vanligt af Jakob Gøtze Pedersen og Birgitte Buch. Afhørte blev først koblet på denne sag senere, og det var primært, fordi hun skulle til møde i Justitsministeriet den 5. november 2014 i anden anledning.

Hun huskede ikke mødet den 5. november 2014 i detaljer. Hun havde ikke tidligere været inde over denne sag. Udfordringen var, at alle filer skulle gennemlyttes, så man kunne sige til Retsudvalget, at der ikke var noget at komme efter. Det var imidlertid teknisk kompliceret. Hun huskede, at det var ressourcetungt, men hun kunne ikke huske, om der på mødet blev nævnt et timetal. Når det i et notatark fra mødet anføres, at der var *"Enighed om, at JM får et nyt bidrag, som i højere grad beskriver, hvad KBH Politi og RP har oplyst om på mødet"*, huskede afhørte det således, at de i mødet enedes om, at Københavns Politi skulle komme med en skriftlig redegørelse om især de tekniske udfordringer. Det var den redegørelse, som Rigspolitiet senere valgte at besvare spørgsmål 916 med. Hun huskede det ikke, men tænker, at alle var interesseret i at få kortlagt, hvad der lå i lydoptagelserne.

Foreholdt Klaus Pedersens notat af 30. juli 2015 om indholdet af lydfilerne erindrede afhørte ikke at have set dette. Hun var ikke involveret i notatet.

Om Jens Henrik Jacobsens notat af 2. oktober 2015, hvori omtales et møde den 8. september 2015 mellem Justitsministeriet, Rigspolitiet og Københavns Politi, oplyste afhørte, at hun deltog i dette møde, men at lydfiles indhold først blev drøftet i marginen af mødet. Notatet er dækkende for det, der blev drøftet på mødet. På det tidspunkt, da lydfiles indhold blev drøftet, havde afhørte forladt mødet, og hun huskede ikke at have hørt Klaus Pedersens orientering om indholdet.

Hun huskede ikke, hvordan indholdet af lydfilerne i Rigspolitiet blev håndteret efterfølgende. Hun blev ikke orienteret om Københavns Politis underretning til Rigspolitiet af 11. september 2015 om lydfiles indhold. Sagen blev i Rigspolitiet håndteret af Jakob Gøtze Pedersen og Jens Henrik Jacobsen.

Tibetmappen, omtalt i mail af 16. oktober 2015 fra Jens Henrik Jacobsen til afhørte, omfattede de kopier, der blev taget, da alt materiale vedrørende Tibetsagen blev afleveret til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Alle besvarelser til Folketinget blev samlet i én mappe, Tibetmappen.

2013:

Om mailkorrespondancen af 30. juli 2013 mellem senioranklager Klaus Pedersen, Københavns Politi, afhørte, Katia Skovgaard Jensen, Rigspolitiet, afdelingschef Troels Jensen, Rigspolitiet, og fuldmægtig Le Lise Ravn, Justitsministeriet, oplyste afhørte, at der var rigtig mange spørgsmål. De blev i Rigspolitiet håndteret på vanlig måde. Justitsministeriet havde både tillægsspørgsmål og derefter supplerende spørgsmål til de afgivne bidrag. Der var tidspres i forhold til samrådet.

Advokat Claus Bonnez havde i klagesagen beskrevet sin opfattelse af hændelsesforløbet meget detaljeret, men en beskrivelse af Københavns Politis opfattelse af hændelsesforløbet manglede. Da afhørte spurgte Klaus Pedersen direkte, om de kunne sige mere, svarede han, at de kun havde meget lidt, men at de havde registreringerne i POLSAS. Det var ikke særlig detaljeret, men hun sendte det videre til Katia Skovgaard Jensen, der var i politiområdet.

Katia Skovgaard Jensen forelagde det for sin chef, Troels Jensen, og han meldte tilbage til afhørte, at de var enige i Københavns Politis version af hændelsesforløbet. Samtidig bad Troels Jensen afhørte om at bede Justitsministeriet ”stoppe sin egen private efterforskning”. Det opfattede afhørte som en bramfri formulering af, at Troels Jensen blot var enig i at videregive de registrerede oplysninger og henvise

til, at forløbet ville blive grundigt klarlagt i forbindelse med klagesagsbehandlingen i Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Hun lagde ikke andet i det. Troels Jensen benyttede sig ofte af en bramfri tone. Hun svarede også Troels Jensen i en bramfri tone.

Afhørte havde en samtale med Le Lise Ravn, Justitsministeriet, hvis indhold hun ikke huskede præcis. De talte om, at det var, hvad der var registreret, at det ikke var særlig meget, og at det var rigtigst at henvise til, at forløbet ville blive grundigt klarlagt i forbindelse med klagesagsbehandlingen i Den Uafhængige Politiklagemyndighed, og ikke skrive noget, der muligt ville vise sig at være forkert. Der var ikke mere i det. Hun huskede ikke, om der kom flere spørgsmål fra Justitsministeriet efter denne samtale. Hun sagde ikke til Le Lise Ravn, at hun skulle stoppe ”sin egen lille efterforskning”. Det ville hverken afhørte eller Rigspolitiet have haft kompetence til. Le Lise Ravn havde ved afsendelsen af de supplerende spørgsmål blot varetaget Justitsministeriets opgave.

Om afhørtes håndskrevne påtegning af 21. august 2013 på mail af 20. august 2013 fra Justitsministeriet med anmodning om bemærkninger til taleudkast og beredskaber, hvorefter: *”Klaus Pedersen oplyste telefonisk kl. 13.45, at man ikke havde bemærkninger. Jeg spurgte, hvorvidt dette havde været nævnt for Thorkild, hvortil Klaus orienterede mig om, at det var godkendt af Mogens, og at dette var tilstrækkeligt”*, oplyste afhørte, at kontakten til Klaus Pedersen blot var et led i den almindelige godkendelsesprocedure. Direktionssekretariatet skulle kunne dokumentere, at Københavns Politi havde godkendt taleudkast og beredskaber. Hun vidste ikke, hvorfor Thorkild Fogde ikke selv kunne foretage godkendelsen, måske var han på ferie. Der ligger ikke i hendes påtegning, at det ikke var tilstrækkeligt, at Mogens Kjærgaard Møller havde godkendt.

Om mail af 21. august 2013 kl. 13.52 fra afhørte til Anne Berg Mansfeld-Giese, Justitsministeriet, hvori det oplyses, at Københavns Politi har godkendt indholdet, oplyste afhørte, at det ikke er hendes udstregning. Hun vidste ikke, hvad udstregningen dækker over.

2014:

Afhørte vidste ikke, hvad Birgitte Buch sigtede til i mail af 28. oktober 2014 til Lise Fink, hvoraf fremgår: *”Jeg forstod, at der skulle rettes henvendelse til Københavns Politi på lidt højere niveau.”* Afhørte kom først ind over folketingsspørgsmålene i forbindelse med mødet den 5. november 2014, der er omtalt under besøget i 2012. Det endte vist med, at man i svaret på den del af spørgsmål 1569-1571, der vedrørte lydfilernes

indhold under besøget i 2014, blot henviste til svaret på spørgsmål 916 vedrørende besøget i 2012, idet de tekniske udfordringer var de samme.

Mødet afsluttet kl. 13:45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 13. januar 2017 kl. 14:15 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Birgitte Buch var mødt med bisidder advokat Allan Lund Christensen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat René Offersen, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Juul var mødt.

Birgitte Buch bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Birgitte Buch blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte gjorde i hele perioden 2012-2015 tjeneste i Rigspolitiet, hvor hun var placeret i politiområdet. Hun var politiassessor i Nationalt Beredskabs Center (NBC) og havde ledelsen af det juridiske sekretariat. Hun refererede til politiinspektør Allan Bent Nyring, men hun havde også formelt en juridisk chef, Vibeke Heidi Christensen, der dog kun beskæftigede sig med færdselsområdet. Det var sædvanligt, at Al-

lan Bent Nyting var med cc. på de mails, som afhørte sendte. Han er i dag i Københavns Politi.

Afhørte havde i denne sag meget kontakt med både ledelsessekretariatet i politiområdet og Rigspolitiets Direktionssekretariat. Hun havde få medarbejdere, herunder to juridiske fuldmægtige, hvoraf Nina-Maria Hansen var primær sagsbehandler på de fleste folketingsspørgsmål.

Justitsministeriet sendte spørgsmål fra Folketinget til Direktionssekretariatet, der via politiområdets ledelsessekretariat sendte dem videre til NBC. Herfra foretog de høring af vedkommende politikreds. Når kredsen afgav bidrag til NBC, udarbejdede hun eller en af hendes fuldmægtige udkast til svar, der blev sendt til politiområdets ledelsessekretariat og derfra til Direktionssekretariatet og videre til Justitsministeriet. Når de i NBC modtog bidrag fra politikredsen, blev det sat ind i den sædvanlige skabelon, og afhørte tjekkede, at der var svaret på det, der blev spurgt om, men hun validerede ikke svaret indholdsmæssigt. Hun havde ikke anden mulighed end at høre Københavns Politi, hvis hun mente, der var grund til det, når Københavns Politis bidrag var indarbejdet i Rigspolitiets skabelon, for Rigspolitiet havde jo ikke haft noget med det faktiske forløb at gøre.

Forretningsgangen ved spørgsmål fra Folketinget er vistnok beskrevet skriftligt i Rigspolitiet. Det er dog muligvis først sket efter 2012. Der kan ske afvigelser fra den sædvanlige forretningsgang, når det første svar til politiområdets ledelsessekretariat er afgivet. Hvis fx det haster, kan Justitsministeriet kontakte politikredsen direkte. Der er altid stramme tidsfrister, når et spørgsmål bliver modtaget, især hvis det kræver høring af en politikreds. De normale frister var i 2012 vistnok 10 dage i Justitsministeriet, 10 dage i Rigspolitiet og 5 dage i politikredsen. Hvis der i dag er lavet om på dette, består ændringen i, at fristerne er blevet kortere.

Om Per Jensens mail af 10. juni 2012, vedhæftet operationsbefalingen 2. udgave oplyste afhørte, at Per Jensen var vicepolitiinspektør i NBC. Mailen handlede om et kommende møde og mulig assistance til Københavns Politi. Først havde Københavns Politi ikke brug for assistance, men der blev senere rekvireret bevogtningsgrupper. Om modtagerne af mailen oplyste afhørte, at Torben Mølgård Jensen var chefpolitiinspektør og politiområdets øverste operative chef. Jakob Christensen og Leo Bent Thelin var politikommissærer i NBC, mens Erik Jack Petersen var vicepolitikommissær samme sted. Han sad i Rigspolitiets koordinerende stab under besøget og havde til opgave at trække ressourcer ind, hvis der blev behov for det.

Afhørte modtog kun mailen til underretning, og hun læste ikke operationsbefalingens indhold. Første gang, hun hørte om operationsbefalingen, var, da det kom frem

i pressen, og det var først, da hun modtog afhøringsstemaet, at hun blev klar over, at hun dengang havde modtaget operationsbefalingen på en mail. Hun talte ikke med sine kolleger i Rigspolitiet om indholdet af operationsbefalingen, da indholdet blev offentlig kendt.

Når hun ikke i 2012 blev klar over, at hun havde modtaget operationsbefalingen, skyldtes det, at hun kun var med cc. på mailen. Den vedrørte ikke hendes område. Det var en rent operativ underretning og en underretning om, at Rigspolitiet var i beredskab. Det henhørte ikke under hendes opgaver. Hun har derfor læst mailen, men ikke vedhæftningen.

Om Rigspolitiets supplerende besvarelse til Justitsministeriet af 19. juli 2012 oplyste afhørte, at hun modtog en mail fra Klaus Pedersen om, at der var en klage, men ikke selve klagen. Mailen blev sagsbehandlet af andre, mens afhørte var på ferie.

Afhørte videresendte Københavns Politis bidrag af 14. august 2012 til besvarelse af samrådsspørgsmålene BL-BN til Ledelsessekretariatet i politiområdet og til Direktionssekretariatet, men hun efterprøvede ikke svarets indhold. Det havde hun ikke forudsætninger for. Hun hæftede sig ikke ved oplysningen om, at niveauet var stigende fra Højbro Plads mod Christiansborg.

Afhørte var alene inddraget i videresendelsen af det oprindelige bidrag til svar på spørgsmål 877 fra Københavns Politi. Hun var ikke inde over den efterfølgende henvendelse fra Justitsministeriet.

Afhørte var ikke bekendt med årsagen til, at Københavns Politi først den 7. maj 2013 besvarede statsadvokatens henvendelse i klagesagen af 6. februar 2013. Rigspolitiet var ikke involveret i klagesagen. Hun blev heller ikke orienteret uformelt.

Københavns Byrets dom af 18. februar 2014 gav ikke afhørte bekendt anledning til overvejelser i Rigspolitiet omkring de tidligere afgivne bidrag. Det gav heller ikke hende selv anledning til nye overvejelser. Der kom samtidig nye spørgsmål, hvor Københavns Politi på ny fik lejlighed til at redegøre for sagen. Rigspolitiets sagsbehandling var korrekt set fra deres side. De kunne se, at der var kommet nye oplysninger, og det var så det, Københavns Politi blev bedt om at forholde sig til.

Rigspolitiet var ikke afhørte bekendt inde over, at Københavns Politi forsøgte at identificere de politifolk, der havde deltaget i Kongens Have. Hendes mail af 10. april 2014, hvori hun skriver, at *"der mangler jo de spørgsmål, der er mest interessante"*, har formentlig drejet sig om Retsudvalgets spørgsmål 866 om identifikation, der ikke var med i det udkast til besvarelse, som Justitsministeriet sendte. Der havde været

en meget kort svarfrist. Der skulle svares 9. april 2014, og spørgsmålet var afsendt to dage forinden. Hun fandt spørgsmålet om identifikation, og hvad der blev svaret på det, interessant.

Afhørte validerede ikke Københavns Politis efterfølgende bidrag af 26. november 2014 vedrørende Retsudvalgets spørgsmål 866. Fristen for besvarelse af spørgsmål 859-870 havde oprindelig været meget kort, og efterfølgende havde der dårligt været tid til at indføje svarene i skabelonen. Man måtte bede Thorkild Fogde komme ud af et møde, han var til i Rigspolitiet, så han kunne underskrive bidraget. Rigspolitiet havde i øvrigt ikke mulighed for at undersøge noget nærmere, da man ikke havde været involveret i den politimæssige indsats i 2012. Derfor videresendte man blot bidragene fra Københavns Politi.

Om Retsudvalgets spørgsmål 914-917 vedrørende lydfilernes indhold oplyste afhørte, at Klaus Pedersen telefonisk orienterede hende om, at der var tale om et meget stort materiale, vistnok 2 x 100 timers samtale. Beslutningen om, hvorvidt lydfilene skulle udleveres eller ej, lå ikke hos hende. Hun videresendte blot det udkast til svar, der var modtaget fra Københavns Politi, og overlod til andre, hvordan det skulle håndteres. Hun deltog ikke i nogen af de senere møder i først Rigspolitiet og derefter i Justitsministeriet. Hun blev heller ikke orienteret om indholdet af drøftelserne.

På tidspunktet for Klaus Pedersens notat af 30. juli 2015 om lydfilernes indhold kørte sagen på et overordnet plan. Afhørte har ikke tidligere set Klaus Pedersens notat og ikke drøftet det med ham. Hun har kun set brevet af 11. september 2015 fra Københavns Politi til Justitsministeriet.

Hun deltog ikke i mødet den 8. september 2015 i Justitsministeriet.

2013:

Afhørte var inddraget i flere af svarene, der blev afgivet til Retsudvalget om besøget. Hun håndterede det på samme måde som i 2012. Hun blev ikke på noget tidspunkt bekendt med operationsbefalingen.

2014:

Afhørte var ikke på forhånd orienteret om, at der ville komme en radioudsendelse på Radio 24syv.

Mødet afsluttet kl. 15:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 19. januar 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Johan Reimann var mødt med bisidder advokat Poul Heidmann.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Michael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Lassen, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Johan Reimann bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Johan Reimann blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte var politidirektør i Københavns Politi indtil den 31. januar 2013. Ledelsen i Københavns Politi udgjordes i 2012 af afhørte, 1. vicepolitidirektør Mogens Kjærgaard Møller, der dengang var stedfortræder for politidirektøren, 2. vicepolitidirektør Martha Therkelsen, chefpolitiinspektør Jørn Aabye og chefanlager Carsten Ege-

bjerg. Ledelsessekretariatet blev ledet af Lise-Lotte le Maire, og Klaus Pedersen var souschef.

Generelt gik han altid til Mogens Kjærgaard Møller, Lise-Lotte le Maire eller Jørn Aabye, hvis han havde spørgsmål til et bidrag til et svar til Folketinget.

Afhørte var ikke konkret bekendt med møder mellem Københavns Politi og andre myndigheder inden besøget, men han vidste, at sådanne møder generelt afholdes forud for lignende besøg.

Han blev af Jørn Aabye orienteret om besøget, kort før det skulle finde sted. Afhørte blev ikke orienteret om mail af 16. maj 2012 fra Jørn Aabye Nielsen, men det anførte om rekvirering af bistand er helt rutinemæssigt. På tidspunktet for Jørn Aabyes mail af 1. juni 2012 om programmet, og som afhørte modtog cc., ville han bestemt tro, at han havde fået orientering om besøget, blandt andet skulle præsidentens modtagelse i lufthavnen planlægges i forhold til afhørtes kalender.

Afhørte huskede ikke stabsmødet den 6. juni 2012, hvor Jørn Aabye redegjorde for det kommende statsbesøg. Det er sikkert blot på mødet blevet forvarslet, at der kom et besøg. På sådanne møder går man ikke i detaljer i forhold til strategien. Den slags vil i givet fald blive henvist til drøftelse i en underliggende stabsgruppe.

Der blev holdt morgenmøde hver morgen. Der var ikke mødepligt, bortset fra én gang hver 14. dag, hvor der også var dagsorden til mødet. Besøget er sikkert blevet omtalt på et af de almindelige morgenmøder uden mødepligt. På et morgenmøde blev det nævnt, at man ville fravige normal praksis om fuldstændig afspærring af eskorteruten. I stedet ville man afspærre etapevis, hvilket ville spare ressourcer. Afhørte huskede ikke, at der blev nævnt andre hensyn. Det var Jørn Aabye, der nævnte det. Han gav ikke udtryk for, at han forud havde drøftet dette med nogen i politisøjlen, men det må have været tilfældet og sikkert kort før morgenmødet.

Planlægningssekretariatet stod for planlægningen. Hvordan de enkelte episoder skulle gribes an, ville typisk blive videregivet mundtligt. Normalt udarbejdes en operationsbefaling, men det er ikke normalt, at denne går ud til alt personale. Den operationelle leder, OPA og de personer, der skulle udarbejde taktiske befalinger var i besiddelse af den, men afhørte kunne ikke forestille sig, at delingsførerne har modtaget den. Der forelå ingen operationsbefaling på morgenmøderne. Det er slet ikke det niveau, der drøftes på i ledelsen. Afhørte havde ingen klar erindring om det, men han ville ikke tro, at Jørn Aabye medbragte papirer vedrørende besøget til morgenmøderne.

Nogen tid inden besøget blev afhørte ringet op af Jette Nordam fra Udenrigsministeriets Protokol. Hun betonedede vigtigheden af, at besøget blev afviklet værdigt og ordentligt. Han huskede ikke, at vendingen ”tabe ansigt” blev benyttet. Han hørte første gang om denne vending i forbindelse med presseomtalen langt senere. Ved statsbesøg er der generelt samtaler med Protokollen. Han kunne ikke sige, hvordan de kommer i stand. Han kunne huske indholdet af telefonsamtalen, men ikke ordvalget. Han har nok svaret hende, at Københavns Politi ville gøre deres bedste, eller hvad de kunne, eller noget lignende. Henvendelsen drejede sig om værdighed. Heri ligger også en sikkerhedsmæssig vinkel, idet sikkerhed efter afhørtes opfattelse ikke er begrænset til fysisk sikkerhed, men også omfatter integritetskrænkelser. Han spurgte ikke Jette Nordam, om hun havde været i kontakt med PET, men alle ved, at protokollen har kontakt med PET omkring det sikkerhedsmæssige. Det er helt normalt, at Københavns Politis interessenter ringer til politidirektøren og giver udtryk for ønsker omkring en bestemt politimæssig indsats, også selvom de allerede havde haft kontakt om de samme forhold med andre i Københavns Politi. Den politimæssige indsats i forbindelse med beskyttelsen mod integritetskrænkelser blev ikke konkret drøftet mellem afhørte og Jette Nordam. Hun betonedede blot vigtigheden af, at besøget blev gennemført ordentligt og værdigt. Afhørte erindrede ikke, om samtalen fandt sted før eller efter, at Jørn Aabye havde nævnt den ændrede afspæringsstrategi for afhørte. Han ville ikke have orienteret Jette Nordam om en strategi, for det henhører under det operative. De talte heller ikke om PETs trusselvurdering, som afhørte ikke havde kendskab til. Jette Nordam nævnte den ikke. Han huskede ikke, om han under samtalen nævnte Hillary Clintons forudgående besøg eller andre tidligere statsbesøg. Også i forbindelse med disse besøg har han utvivlsomt talt med Protokollen op til besøgene, men han huskede det ikke præcist. Han erindrede ikke, om Jette Nordam indledte samtalen med at forklare, hvorfor hun ringede. Meningen var bare, at det skulle foregå ordentligt og værdigt. Der lå ikke noget bestemt i det. Han blev først efter besøget bekendt med, at der var indgået aftaler for et meget stort beløb, vist noget med 10-20 mia. kr. Han har ikke hørt om frygt for, at kineserne ville rejse hjem, hvis ikke alt forløb, som de ønskede.

Han kunne ikke sige med sikkerhed, at han før andre statsbesøg har modtaget lignende henvendelser fra protokollen.

Afhørte gengav bagefter samtalen med Jette Nordam til Mogens Lauridsen, der sagde, at det var kendte oplysninger, der havde været nævnt mange gange. Afhørte udarbejdede derfor ikke et notat om telefonsamtalen og gjorde ikke mere ved det. Det virkede, som om det havde været en helt unødvendig oplysning at give til Mogens Lauridsen. Afhørte er sikkert gået til Mogens Lauridsen, fordi Jørn Aabye ikke var til stede. Afhørte huskede det ikke. Han har sikkert efterfølgende orienteret Jørn

Aabye, for det gjorde han altid, hvis han gik udenom ham. Afhørte orienterede Mogens Lauridsen, fordi han var leder af beredskabet.

Afhørte var som politidirektør opmærksom på reglerne i Wienerkonventionen, der beskytter værdigheden for diplomatiske repræsentationer. Nogle gange klagede ambassaderne. Der var vist også klager fra den kinesiske ambassade. En sådan sag ville normalt komme på afhørtes bord. Beskyttelse af ambassaders og diplomaters værdighed er en forpligtelse efter Wienerkonventionen. For statsoverhoveder anvendes de samme principper efter en folkeretlig sædvane. Heri ligger, at en fremmed diplomat og besøgende præsident skal beskyttes mod såvel fysiske krænkelser som integritetskrænkelser. Integritetskrænkelser kan være mange ting, fx kerneområdet freds- og æreskrænkelser, beskyttelse af gods, processuelle skridt, databeskyttelse, strafprocessuel forfølgelse. Konventionsbeskyttelsen kan sagtens begrunde indgreb i frihedsrettigheder, jf. Max Sørensen. I statsretten har man diskuteret, om der kan nedlægges et generelt forbud mod demonstrationer ved ambassader, og Per Lorentzen går i rette med Max Sørensen og mener, at der skal mere til, for at man kan tilsidesætte en så grundlæggende rettighed. Peter Germer har revideret Max Sørensens fremstilling utallige gange, og har i disse udgaver gentaget Max Sørensens synspunkt. Man skal efter afhørtes opfattelse være forsigtig med at afvise Max Sørensen som retshistorie. I 2012 var det hans opfattelse, at det var gældende ret, at forsamlings- og ytringsfriheden kunne begrænses efter Wienerkonventionen på grund af hensynet til fremmede staters ukrænkelighed, men hvor langt man kan gå, er en afvejning. Det er en konkret vurdering. Efter straffelovens § 110e, der er revideret for nylig, er det eksempelvis strafbart at forhåne et fremmed land eller et fremmed flag, men ikke Danmark eller det danske flag, hvilket også indebærer en begrænsning af ytringsfriheden af hensyn til beskyttelsen af fremmede staters ukrænkelighed.

Afhørte havde ikke kontakt til PET før besøget. Han så først PETs trusselvurdering i 2015, da den blev gengivet i aviserne som en del af operationsbefalingen. Det, der er anført i trusselvurderingen, må have haft en konkret betydning for politiindsatsen. Hvad der nærmere ligger i betydningen af vendingen ”tabe ansigt”, turde han ikke udtale sig om. Han har ikke tidligere hørt udtrykket, heller ikke under samtaler med Udenrigsministeriet.

Afhørte blev først i 2015 og gennem pressen bekendt med indholdet af operationsbefalingen. Han læste den først senere, da han modtog bilaget fra Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Han rekvirerede den ikke selv fra Københavns Politi. Det ville have været helt utilbørligt.

Om operationsbefalingens afsnit vedrørende strategien oplyste afhørte, at det er en standardformulering, der formentlig ikke indeholder noget selvstændigt. Den kon-

krete manøvreide gengives først senere i operationsbefalingen. Angivelsen af strategien er helt overordnet. Hvis Jørn Aabyes ændrede afspærringsstrategi skulle skrives ind i en operationsbefaling, ville det efter afhørtes opfattelse nok være sket under afsnittet manøvreide, hvorfra det ville blive videreført til de taktiske befalinger. Han må gå ud fra, at angivelsen af frygten for ”at tabe ansigt” i trusselsvurderingen er relevant for truslen og dermed for sikkerheden.

Om operationsbefalingens afsnit vedrørende Manøvreidé, hvorefter demonstranter ikke må være og ikke må kunne bringe sig i en synlig position for kortegen, oplyste afhørte, at det ikke har noget med Jørn Aabyes ændrede afspærringsstrategi at gøre. Ordene er svære at forstå. Sprogligt passer det ikke sammen med resten af afsnittet Manøvreidé. Det, der er anført, vedrører formålet med politiaktionen, mens den øvrige del af afsnittet Manøvreidé handler om noget andet, nemlig hvad man konkret skal gøre. Sprogtonen er også særpræget, nærmest litterær og anderledes end resten af afsnittet, for eksempel anvendelse af udtrykket ”ligesom de ej heller”. Han vidste ikke, hvad det er et udtryk for. Hans gæt er, at det ikke er skrevet af den samme, som har skrevet den øvrige tekst. Hvis han havde set passagen i 2012, ville han have spurgt ind til den, men han ville nok ikke have læst operationsbefalingen dengang, og næppe heller så tæt, som drøftelserne nu indebærer. Den er mystisk og forkeret i sammenhængen. Foreholdt, at passagen kom ind i 2. udgaven af operationsbefalingen, kunne afhørte ikke komme det nærmere, hvornår omtalte morgenmøde, hvor strategien blev omtalt, fandt sted. Passagen er nok for vidtgående, når det anføres, at demonstranter ikke må kunne ses. Derimod er det for eksempel oplagt, at demonstranter ikke må stå langs eskorteruten, for det udgør en alt for stor sikkerhedsmæssig risiko for, at nogen løber ud på vejen, eller kaster genstande på vejen, når kortegen passerer.

Der var færre spørgsmål fra Folketinget end normalt ved større begivenheder, og det var afhørtes opfattelse, at der, når henses til besøgets størrelse, ikke var mange spørgsmål fra Folketinget. Om en politiaktion afføder mange eller få folketingsspørgsmål, har ikke så meget med antallet af demonstranter at gøre. Antallet af spørgsmål afhænger snarere af, hvad der er sket. Der var relativt set heller ikke meget presseomtale.

Folketingsspørgsmål blev i Københavns Politi modtaget fra Justitsministeriet via Rigspolitiet. I Københavns Politi blev spørgsmålene visiteret af Lise-Lotte le Maire, der i den forbindelse vurderede, hvilke oplysninger der skulle indhentes fra politisøjlen. Når der kom svar retur til Ledelsessekretariatet, blev indholdet kvalitetssikret. Det bedste kontrolredskab var, hvis der forelå en politirapport, for en sådan havde en særlig sandhedsværdi, hvilket også er kendt fra domstolenes anvendelse af politirapporter.

Det blev også påset, at der ikke var noget, der strittede i forskellige retninger. Både Lise-Lotte le Maire og Klaus Pedersen var nogle af de dygtigste medarbejdere, afhørte har haft. Han havde tillid til, at kvalitetssikringen var i orden. I denne sag var det Mogens Lauridsen, der ledede politiaktionen, og han havde i den forbindelse samarbejdet med Claus Hjelm Olsen og Henrik Oryé. Disse tre anså afhørte for at være blandt de mest pålidelige politifolk i Danmark, så der var ikke grund til på forhånd at have mistillid til deres udtalelser. I afhørtes vurdering af rigtigheden af svarenes indhold indgik presseomtalen ikke. Presseomtalen er ofte selve årsagen til spørgsmålet.

Afhørte kunne ikke huske, hvornår han havde sommerferie i 2012. Mogens Kjærgaard Møller ekspederede folketingsspørgsmålene i afhørtes fravær. Det almindelige var, at der ikke var vedlagt bilag, når svarene blev lagt til ham til underskrift, men det kunne ske. Svar og spørgsmål skal kunne stå for sig selv. Når han underskrev et bidrag, havde han således som udgangspunkt kun spørgsmål og svar. Selve sagen fulgte ikke med. Han kan ikke erindre, at han på noget tidspunkt har fået sagen ind. Hans skøn er, at sagen var meget stor. Han ved det dog ikke. Han kan ikke sige, hvor meget materiale der befandt sig i Ledelsessekretariatet. Hans gæt er, at hverken Klaus Pedersen eller Lise-Lotte le Maire havde materialet, men han ved det ikke.

Afhørte havde ingen dialog med Rigspolitichefen om svarenes indhold.

Afhørte kunne huske, at de på morgenmødet om mandagen efter besøget drøftede, hvordan det var gået, og de var enige om, at det var gået godt. Senere på dagen blev afhørte orienteret om, at der var folketingsspørgsmål. Det var helt sædvanligt. Lise-Lotte le Maire orienterede afhørte om de tre hovedtemaer: anholdelsen af journalisten fra Ekstra Bladet, episoden ved Den Lille Havfrue og begivenhederne på Christiansborg Slotsplads og Højbro Plads. Først senere blev afhørte orienteret om, at der også var klager over ulovlige frihedsberøvelser.

Han blev ikke orienteret konkret om Anne Berg Mansfeld-Gieses mail af 18. juni 2012, om indhentelse af en redegørelse fra Københavns Politi og Lise-Lotte le Maires efterfølgende rekvirering af bilag i politisøjlen.

Så vidt afhørte huskede, blev han først efterfølgende bekendt med Claus Hjelm Olsens redegørelse af 19. juni 2012. Bilaget har sikkert ikke været med, da afhørte fik sagen til underskrift. Svarudkastet var en afskrift af redegørelsen, så det var der ingen grund til. Han vidste ikke, hvorfor afsnittet med anførslen af, at anholdelsen af journalisten havde taget for lang tid, udgik af det senere bidrag. Hans gæt er, at man ikke på dette tidspunkt har kunnet afgøre med sikkerhed, om sagsbehandlingen havde

taget for lang tid eller ej, og til brug for et folketings svar må man sige, om det havde taget for lang tid eller ej.

Afhørte gjorde sig ikke overvejelser om, hvorvidt det, der var anført i bidraget af 21. juni 2012 til Justitsministeriet, ikke var fyldestgørende. Tværtimod. Han var overbevist om, at svaret var både rigtigt og fyldestgørende. Både Mogens Lauridsen og Claus Hjelm Olsen var pålidelige. Sagen om plakato-phængning og visitering af en person med mistænkelig adfærd nær statsbesøget var oplagte, mens omtalen af be-givenhederne på Højbro Plads interesserede afhørte, herunder styrkeforholdet mel-lem politi og demonstranter, der havde betydning for behovet for anvendelse af bi-ler, samt spørgsmålet om hvorvidt der fra demonstrationen var indsyn til kortegen. Konkret mente afhørte, at demonstrationen på Højbro Plads burde have haft indsyn til kortegen. Det var utvivlsomt korrekt, at demonstrationen var placeret på Højbro Plads og ikke på slotspladsen. Københavns Politi havde i øvrigt forinden tilbudt de-monstranterne denne placering i stedet for den anmeldte placering på Rådhusplad-sen.

Afhørte talte kun med Lise-Lotte le Maire om det, der interesserede ham i bidra-get. Han gik ikke til Mogens Lauridsen. Det ville ligge afhørte fjernt at gå til en po-litileders udenom chefpolitiinspektøren. Afhørte sagde til Lise-Lotte le Maire, at det skulle sikres, at der blev svaret korrekt. De andre svar i bidraget var derimod oplagte for ham. Han huskede ikke det præcise ordvalg, men meningen var, at de på alle tre punkter skulle kunne svare, at det ikke havde noget på sig.

Afhørte fik at vide, at fremkørslen skete, fordi der var tegn på, at demonstrationen bevægede sig frem. I så fald var det efter hans opfattelse helt i orden at køre vognene frem. Han havde ikke dengang set TV2s udsendelse kl. 18 med oplysningen om, at to busser ville blive kørt frem. Indholdet af udsendelsen undrer ham. Han kunne tænke sig rigtig mange måder, hvorpå journalisten har fået denne oplysning, som ikke af-spejler, hvad der egentlig skete. Foreholdt Peter Spanggaards forklaring om forholds-ordren til at køre frem, forklarede afhørte, at måske havde Henrik Oryé været dybt bekymret over opgaven og var blevet misforstået af en delingsfører eller af nogen af de almindelige politifolk. Henrik Oryé har sikkert været meget optaget af, at de-monstranterne ikke måtte trænge frem over højbroen. Der skal kun ganske små for-skydninger i faktum til for at ændre billedet. Der skal således ikke meget elaborering på en oplysning fra lederen om, at de må være klar til at køre frem, hvis de så meget som løfter et øjenbryn, til den opfattelse, som kom til udtryk i TV2. Det kan meget vel være blevet opfattet som en beslutning om at køre vognene frem. Det er ganske naturligt, at der blandt politifolkene, der ofte har lange ventetider under sådanne indsatser, tales om sådan noget, og at det så bliver overdrevet. Han ville betegne det som social overdivelse, et naturligt fænomen, hvor fem fjer bliver til syv høns.

Afhørte havde ingen erindring om at have talt med Justitsministeriet om Justitsministeriets involvering i sagen. Han vidste ikke, hvad mailen af 10. august 2012, hvori Justitsministeriet mener, at udkast til besvarelse af de skriftlige spørgsmål skal vendes med ham, dækker over. Det må man spørge afsenderen om. Han havde ikke selv talt med Justitsministeriet, og det er for ham en selvfølge, at ansatte i Justitsministeriet ikke var involveret i sagen. Han har først set denne mail i 2016 eller 2017.

Som afhørte huskede det, svarede han selv advokat Claus Bonnez i klagesagen, hvori seks personer var blevet tilbageholdt. Han afviste at indbringe spørgsmålet om lovligheden for retten, da det ikke var en straffeprocessuel afgørelse. Han anså klagen som ganske ubegrundet, da mistænkelige personer under statsbesøg skal visiteres, og da demonstranter kan tilbageholdes eller henvises til bestemte områder, hvis deres adfærd begrundes det.

Om Claus Hjelm Olsens supplerende udtalelse i mail af 13. august 2012, oplyste afhørte, at han ikke kan udtale sig om, hvorvidt niveauet stiger omkring rytterstatuen. Det er ikke et tema, der er egnet til belysning under en vidneafhøring. Det må kunne afklares ganske simpelt, for eksempel ved at få en landinspektør til at udarbejde et rids med indtegnede sigtelinjer. Han tog svaret for gode varer.

Afhørte erindrede ikke at have drøftet, om Københavns Politi kunne stå inde for besvarelsen af svaret på spørgsmål 877, men efter hans opfattelse er det et rigtigt svar. Københavns Politi gør ikke indgreb for at forhindre ytringsfriheden. "Selvsagt" betyder, at det er en selvfølge, og det var i virkeligheden en selvfølge. Han mente derfor, at svaret er rigtigt. Af formuleringen i operationsbefalingens manøvreide vedrørende politiaktion 04-01 kunne man efter hans opfattelse ikke slutte, at der var givet en generel ordre om at fratage flag og om at forhindre meningstilkendegivelser mv. Han vidste ikke, hvorfor der i den taktiske befaling for politiaktionen er tilføjet ordet "banner".

Hvis der dengang var sat spørgsmålstegn ved, om der forelå en generel ordre, ville han have spurgt ind til det. Man kan ikke generelt forbyde borgerne at bære flag. Der er også et krav om indsyn fra demonstrationen til kortegen. At hindre dette generelt ville være forkert.

Afhørte troede, at hverken de deltagende betjente eller delingsførerne har læst operationsbefalingen. Operationsbefalingens manøvreide er hverken særlig tydelig eller let forståelig. Ved afgørelsen af, om der forelå en generel ordre, er det for ham afgørende, hvilke instrukser der blev givet mundtligt under mønstringerne.

I Ledelsessekretariatet blev det i forbindelse med udarbejdelse af bidrag til svar til Folketinget ikke drøftet, om operationsbefalingen skulle indhentes. Det var ikke afgørende. Det afgørende var derimod, hvad der helt præcist var sket under den pågældende beredskabsindsats.

Uden kendskab til de forklaringer, der nu foreligger, er det svært for ham at udtale sig om, hvorvidt politiet handlede korrekt. Hvis Mogens Lauridsen, Claus Hjelm Olsen og Henrik Oryé fastholder, at der ikke var en generel ordre om at fratage flag, skal der rigtig meget til at overbevise afhørte om det modsatte. Det væsentlige er, om der over for politifolkene er givet en mundtlig instruktion om dette. De TV-klip, der har været om fratagelser af flag, dokumenterer ikke for ham, at der forelå en generel ordre. Om fratagelserne var berettigede kommer helt an på de konkrete omstændigheder, lige inden fratagelserne skete. Det kan have været i orden. En sandsynlig forklaring på, hvad der skete, kan være, at nogle menige politifolk har misforstået deres ordre og troet, at der forelå en generel ordre. Hvis der var givet en generel ordre om fratagelse af flag, ville demonstrationen næppe være blevet tilbudt Højbro Plads med synlige flag, ligesom betjentene næppe ville spørge KSN, om flagene skulle fratages. Der var ikke i afhørtes tid som politidirektør nogen sandsynlighed for, at noget var galt. Ved alvorlige fejl ville han have underrettet Den Uafhængige Politiklagemyndighed.

Mødet afsluttet kl. 10:45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 19. januar 2017 kl. 11:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Thorkild Fogde var mødt med bisidder advokat Jens Lund Mosbek.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Michael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Lassen, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Thorkild Fogde bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Thorkild Fogde blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2011 politidirektør i Nordsjælland, men blev pr. 1. januar 2012 indstateret som politidirektør for Rigspolitiets politiområde til et større projekt. Der var tillige en række opgaver i forbindelse med Danmarks EU-formandskab, han skulle

varetage. Han var ikke inddraget i planlægningen og afviklingen af besøget i 2012, udover at han var chef for Nationalt Beredskabs Center, NBC, der blandt andet rekvirerede assistance til Københavns Politi. Pr. 1. februar 2013 afløste afhørte Johan Reimann som politidirektør i Københavns Politi.

Den overordnede ledelse i Købehavns Politi udgjordes på daværende tidspunkt af politidirektøren, vicepolitidirektøren, stabschefen, chefpolitiinspektøren og chefanklageren. Kort efter afhørtes tiltræden skete en række udskiftninger i den øverste ledelse. Vicepolitidirektør Mogens Kjærgaard Møller blev pr. 1. september 2013 afløst af Anne Tønnes, og den 1. marts 2013 blev chefpolitiinspektør Jørn Aabye afløst af Torben Mølgård Jensen. På et tidspunkt blev Lise-Lotte le Maire sygemeldt, og i perioden marts-december 2013 varetog Klaus Pedersen i realiteten stillingen som sekretariatschef med reference til vicepolitidirektøren, indtil Jesper Kofoed tiltrådte som sekretariatschef.

Johan Reimann og afhørte havde to møder i forbindelse med afhørtes tiltræden. Besøget i 2012 blev, som afhørte huskede det, ikke omtalt. De drøftede PKK-sagen, men ikke andre konkrete sager. Han mener heller ikke at have talt med Mogens Kjærgaard Møller eller Jørn Aabye om besøget i 2012 i forbindelse med sin tiltræden. Der var mange store opgaver, og der var pænt travlt. Han har ikke kendskab til, hvilken kontakt der var mellem Københavns Politi og andre myndigheder op til statsbesøget i 2012.

Det første, afhørte hørte til sagen, var, da der i foråret 2013 blev fundet flag på Station Amager, og Mogens Kjærgaard Møller iværksatte en undersøgelse. Afhørte vidste dog allerede gennem pressen, at der havde været kritik af politiets indsats under besøget i 2012.

Københavns Politi besvarede rigtig mange spørgsmål fra Folketinget. Spørgsmålene kom til Ledelsessekretariatet fra Rigspolitiet. Ledelsessekretariatet indhentede oplysninger fra de operative ledere, hvis spørgsmålene vedrørte en konkret politiopgave. I denne sag skulle der indhentes udtalelser fra Beredskabsenheden. Udtalelser vil normalt gå gennem den ledende politiinspektør og chefpolitiinspektøren. Derefter udarbejdede Ledelsessekretariatet et bidrag, der blev lagt til underskrift hos enten afhørte eller vicepolitidirektøren. Når et bidrag blev lagt til ham til underskrift, fulgte sagen nogle gange med, andre gange gjorde den ikke. Man kunne også godkende bidraget pr. mail. Afhørte bad på et tidspunkt generelt om, at sagerne ikke fulgte med, for det var alligevel ikke muligt for ham at nå at se sagens akter igennem. Han kunne ikke huske, om sagsmaterialet i denne sag fulgte med. Det har sikkert fulgt med til en del af spørgsmålene, men ikke til andre spørgsmål. Han er leder af en organisation med 2700 ansatte, heraf 225 ledere. I en sædvanlig uge er hans kalender

tæppebombet med møder. Efter møderne venter opgaverne på kontoret, for eksempeludkast til folketings svar. Han modtager og sender ca. 100 mails i døgnet. Det er vanskeligt for en politidirektør at få tid til at sagsbehandle, så han er afhængig af, at det kan foregå længere nede i organisationen. Hans mulighed består i at beslutte, at der skal gøres noget og bede andre om at gøre det.

Senere blev procedurerne for svar til Folketinget på afhørtes foranledning lavet om. Det skete i 2014 eller 2015 og skyldtes blandt andet denne konkrete sag. Nu følger sagsakterne aldrig med ind til ham. Derimod følger der et omslag med, hvor han helt præcist kan se, hvem der har afgivet udtalelser til sagen. Man kan nu også se, hvem der internt i huset har godkendt svarene. Man kan dog nok ikke se, hvilken politimand nede i systemet der har udarbejdet den egentlige redegørelse.

Afhørte så første gang operationsbefalingen den 30. september 2015. Når han ser den nu, er der i høj grad afsnit, han kunne tænke sig, havde set anderledes ud. Trusselsvurderingens afsnit om PETs opfattelse af kinesernes bekymring for at "tabe ansigt" var ikke det, der først fangede hans opmærksomhed. Han bed mere mærke i operationsbefalingens manøvreide. Han har ikke tilstrækkelig politifaglig viden til at vide, om trusselsvurderingen var usædvanlig. Fjerde afsnit i trusselsvurderingen er lidt underligt, når der ikke var sikkerhedsproblemer, men der må sondres mellem situationerne. Hvis der skal anvendes magt eller tvang, skal det være begrundet i politiloven. Den centrale bekymring, da afhørte blev bekendt med tekstafsnittet, var, at det, der stod, ikke var det, man meget klart havde sagt til Folketinget. Retlige overvejelser om de nærmere grænser for, præcist hvornår politiet kan imødekomme et eventuelt ønske fra et statsoverhoved om at undgå visuel konfrontation, for eksempel ved at lade vedkommende benytte en bagindgang fra et hotel eller køre en alternativ rute, var på det tidspunkt ikke det centrale. Han kunne ikke vurdere, om der er tale om en irrelevant oplysning, når PETs opfattelse anføres. Det kan dog efter afhørtes opfattelse være relevant at vide, at de 45 bevæbnede kinesiske sikkerhedsfolk også kunne tænkes at reagere på demonstranter. Forklaringerne fra byretten viser da også, at der var en påvirkning fra de kinesiske sikkerhedsfolks side.

Den anførte strategi gav heller ikke afhørte særlig anledning til refleksion, da han blev bekendt med den. I dag indeholder operationsbefalinger generelt noget om balancen mellem sikkerhed og ytrings- og forsamlingsfriheden. Han vidste ikke, hvordan dette normalt blev anført i operationsbefalinger i 2012.

Afsnittet om manøvreideen, hvorefter demonstranter ikke måtte være synlige og ikke måtte kunne bringe sig i en position, hvor de var synlige, påkaldte sig derimod straks afhørtes opmærksomhed. I hans optik strider dette direkte mod det, der tidligere var oplyst til Retsudvalget, hvorefter der ikke havde været nogen generel in-

struks om, at demonstranter ikke måtte kunne ses. Hvis han tidligere var blevet bekendt med dette afsnit, ville han helt sikkert have reageret. Hele spørgetemaet fra Retsudvalget gik på, om politiet havde forsøgt at skærme for demonstranterne uden sikkerheds- eller ordensmæssige begrundelser. Det havde man besvaret benægtende, men i operationsbefalingens manøvreide står det modsatte. De tre linjer er indføjet i et dokument, der først og fremmest tjener til at oplyse, hvem der skal løse hvilke opgaver. Der er i operationsbefalinger ofte tale om copy pasting. Det kunne derfor være en utilsigtet formulering af en politimand, men når man sammenholder afsnittet med det, der rent faktisk passede, kan man få det indtryk, at afsnittet har haft en eller anden form for påvirkning på de udøvende politifolk. Lovligheden af afsnittet afhænger af udførelsen, så længe man er ærlig over for demonstranterne omkring det, men når man holder ordene op mod udførelsen, som den i dag er belyst af Den Uafhængige Politiklagemyndighed, forekommer det ikke blot som en betydningsløs skrivefejl. I hvilket omfang et ønske om at køre alternative ruter kan imødekommes af politiets eskorteleder, beror på en blanding af protokollære og sikkerhedsmæssige hensyn. Han er ikke ekspert på området, men når der står, at demonstranter ikke må bringe sig i en position, hvor de er synlige, harmonerer det dårligt med udtalelsen til Folketinget om, at der ikke var skærmet. Det, han navnlig hæftede sig ved, var, at det, der stod, var i åbenlys modstrid med, hvad der tidligere var svaret til Folketinget. Sætningen ligger godt gemt midt i operationsbefalingen. Det kan undre ham. Sætningen synes ikke at være professionelt indsat, men det er ren spekulation fra hans side. Hvis en dygtig operationsleder som Claus Hjelm Olsen havde sat den ind, ville han næppe have sat den ind dér. Afhørte vil sige, at hvis nogen havde set sætningen, ville de sige, at den ikke kunne stå dér. Man kunne få den mistanke, at den var kommet ind ved en fejl.

Hvis man får en ulovlig ordre, skal man spørge nogen, for så skal den lovliggøres. Der er stor autonomi i udførelsen af disse operationer.

Afhørte blev heller ikke bekendt med indholdet af den taktiske befaling for politiaktion 04-01, før han blev bekendt med operationsbefalingens indhold.

Foreholdt Klaus Pedersen forklaring om, at han sandsynligvis modtog operationsbefalingen den 4. marts 2013, erindrede afhørte ikke, at han på dette tidspunkt har drøftet operationsbefalingen med Klaus Pedersen. Afhørte var ikke involveret i advokat Claus Bonnezs anmodning om aktindsigt i forbindelse med byretssagen. Det er ikke usædvanligt, at der verserer retssager mod Københavns Politi, og de kører som udgangspunkt i Ledelsessekretariatet. Afhørte var bortrejst på ferie den 1. august 2013 og var ikke inde over beslutningen om, at operationsbefalingen ikke skulle fremlægges under retssagen. En sådan beslutning ville normalt ikke blive drøftet med afhørte, men muligvis med vicepolitidirektøren og helt oplagt med sekretariatschefen.

Der er tale om folk, der var vant til møde i retten. Klaus Pedersen kunne ikke selv afklassificere operationsbefalingen.

Afhørte blev heller ikke bekendt med operationsbefalingens indhold, da Kammeradvokaten den 26. september 2014 modtog operationsbefalingen fra Jesper Kofoed. Afhørte var dog orienteret om, at Kammeradvokaten førte sagen for landsretten.

Enten har Klaus Pedersen og Jesper Kofoed ikke læst operationsbefalingen, eller også har de kun læst den hurtigt igennem. En operationsbefaling indeholder meget standardtekst og er ofte meget teknisk. Afhørte syntes selv, at hvis man læser den med folketingssvarene in mente, vil man bemærke afsnittet, men begge har fortalt afhørte, at de ikke havde været opmærksomme på teksten, og han er overbevist om, at de talte sandt.

Der var i 2013 verserende klagesager om besøget i 2012 både ved Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hos statsadvokaten og i Rigspolitiet. I sagen, der blev behandlet af statsadvokaten, fremkom der i foråret 2013 oplysninger om, at der var fundet flag på Station Amager. Mogens Kjærgaard Møller indledte en undersøgelse. Afhørte undersøgte ikke, hvorfor Københavns Politi ikke svarede før den 7. maj 2013. Det var Mogens Kjærgaard Møllers undersøgelse, ikke afhørtes. Afhørte var ikke en del af forløbet.

Om Mogens Kjærgaard Møllers svar af 7. maj 2013, hvorefter flagene kunne være frataget af sikkerhedshensyn, oplyste afhørte, at han blev opmærksom herpå gennem avislæsning. Han kontaktede Mogens Kjærgaard Møller og spurgte, om Københavns Politi gennem Justitsministeriet havde svaret Retsudvalget sådan. De talte om, at der kun var én registreret fratagelse efter politiloven. Det var uafklaret, hvordan de øvrige flag var tilvejebragt. De diskuterede sondringen mellem straffeprocessuelle og ikke-straffeprocessuelle indgreb. Det er kun førstnævnte, der skal indbringes for retten af politiet, hvis der protesteres. Mogens Kjærgaard Møller ville orientere advokat Claus Bonnez. Afhørte hæftede sig ved, at klagerne nu var repræsenteret af advokat og fik mulighed for prøvelse ved rette instans.

Byretsdommen i februar 2014 medførte yderligere spørgsmål fra Retsudvalget. Det overraskede afhørte, at sagen nu blussede op igen, for Københavns Politi blev frifundet i fem ud af seks tilfælde, og der var afgivet detaljerede forklaringer. Når Københavns Politi ikke fik medhold i den sidste sag, skyldtes det udelukkende, at det ikke var lykkedes at identificere nogle politifolk.

Retsudvalgets spørgsmål 650 var en gentagelse af et tidligere spørgsmål, og det blev besvaret med en ordret gengivelse af et af de svar, der var afgivet i 2012.

Dommen bekræftede afhørte i, at operationsledelsen havde varetaget opgaven korrekt i 2012. Der var desuden givet udtømmende og klare svar allerede i 2012. Svar som nu var bekræftet under vidneforklaringer i byretten.

Afhørte iværksatte et initiativ for at finde frem til de politifolk, der havde deltaget i Kongens Have. Det viste sig at være sværere, end afhørte dengang forestillede sig. De pågældende skulle forklare, om der havde været tale om frihedsberøvelse, og om, hvad de havde fået af instrukser. Det var nødvendigt, hvis sagen skulle oplyses yderligere. Desuden syntes han, at det var pinligt, at Københavns Politi ikke kunne identificere de pågældende. Der havde været samme problem i andre sager.

Afhørte mente ikke, at han på daværende tidspunkt fik oplysning om Jeppe Syrach Bomholts mail af 6. marts 2014. Jeppe Syrach Bomholt havde været på Christiansborg Slotsplads, og på daværende tidspunkt koncentrerede afhørte sig mest om at finde de betjente, der havde deltaget i Kongens Have.

Jyllands-Posten bragte et billede, hvor to ud af tre betjente i Kongens Have var ret tydelige. Det var for offentligheden uforståeligt, at de ikke kunne identificeres. Afhørte mente, at de pågældende måtte kunne findes.

Han havde ikke belæg for at sige, at der ikke blev iværksat tilstrækkelige initiativer, selvom politifolkene først blev identificeret i starten af 2015. Han rykkede flere gange i forløbet, typisk når han kom i tanker om det i anden anledning og med flere måneders mellemrum. Det var hans indtryk, at der blev lagt et stort arbejde i identifikationen. Da han den 28. april 2015 fik besked om identifikationen, tog han blot oplysningen ad notam. Der var meget travlt efter terrorangrebet den 15. februar 2015.

Jacob Møller Andersens mail af 26. maj 2015 dukkede først op i forbindelse med anmeldelsen til Den Uafhængige Politiklagemyndighed den 28. september 2015. Afhørte kunne konstatere, at den og et par andre mails for en umiddelbar betragtning gav anledning til nærmere at undersøge, hvordan sagen var ført processuelt i landsretten.

Der var efter landsrettens dom en strid mellem Kammeradvokaten og landsretten om, hvorvidt landsretten allerede havde fået oplyst navnene, herunder Jacob Møller Andersen, på relevante polititjenestefolk. Kammeradvokaten ønskede at lave en pressemeddelelse, men det fik afhørte stoppet, blandt andet fordi en formel provokation fra advokat Claus Bonneze under sagens forberedelse i landsretten forekom ubesvaret. Afhørte tilføjede, at den, der blev afhørt i landsretten, vistnok i overensstemmelse med Jacob Møller Andersens mail havde forklaret, at de fik en instruks vedrørende demonstranten. Københavns Politi kan ikke undersøge sig selv. Det måt-

te ske i Den Uafhængige Politiklagemyndighed, og sagens processuelle forløb var en af grundene til, at afhørte besluttede at gå til politiklagemyndigheden.

Om Retsudvalgets spørgsmål 914-917 om anvendelse af lydfiler m.v. oplyste afhørte, at Retsudvalget ham bekendt aldrig tidligere havde anmodet om at få den fulde radiokorrespondance fra Københavns Politi. Det gav anledning til en række overvejelser. Materialet kunne og måtte forventes at indeholde oplysninger, der af sikkerhedsmæssige grunde skulle behandles fortroligt, f. eks. om tjenstlige forhold, strategier m.v. Retsudvalget spurgte tilsyneladende, fordi Retsudvalget ikke mente, at der tidligere var givet fyldestgørende svar, herunder på, om der forelå en generel instruks, men det kunne efter afhørtes opfattelse belyses med identificering af betjentene.

Afhørtes personlige holdning var, at afgivelse af den fulde radiokorrespondance til Retsudvalget ville være et for vidtgående skridt og i øvrigt ville det være meget ressourcekrævende også i lignende fremtidige sager. Man kunne hævde, at Københavns Politi var inhabil i denne afgørelse. Han nævnte derfor sin holdning og sine principielle overvejelser for Rigspolitichefen. Derefter skete der ikke noget et stykke tid, før Københavns Politi besluttede at svare Rigspolitiet og Justitsministeriet ud fra offentlighedslovens grundprincipper og i brevet af 8. juli 2014 foreslog at sende meldeblanketterne til Retsudvalget, der derefter kunne afgrænse sin begæring til noget praktisk håndterbart. Dette kunne så ekstraheres og udleveres i anonymiseret form.

Den 16. september 2014 afgav Københavns Politi et supplerende bidrag. Afhørte går ud fra, at svaret er udarbejdet af Ledelsessekretariatet og Beredskabsenheden i forening. De politioperative oplysninger må komme fra Beredskabsenheden. Meldeblanketterne omtaler ikke fratagelse af flag. Der er ikke noget bemærkelsesværdigt i, at det af radiokommunikationen fremgår, at man havde spottet demonstranter. Det var lidt mere usædvanligt, at det blev nævnt, at demonstranterne var fra Frit Tibet, men herom kan der være en god forklaring fra Beredskabsenheden. Måske var operationslederne ekstra opmærksomme på demonstranter, fordi det i 2009 under COP 15 var lykkedes for Greenpeace at komme ind på Christiansborg. Det kom ikke til at udgøre en konkret sikkerhedsmæssig risiko, men var selvfølgelig et politimæssigt svigt, der så uheldigt ud. Når man taler om sikkerhedsrisiko, er det ikke nødvendigvis en livstruende sikkerhedsrisiko. Der er selvfølgelig også mellemfaser, som politiet også varetager.

Om mødet 5. november 2014 i Justitsministeriet oplyste afhørte, at Justitsministeriet ikke var begejstret for Københavns Politis løsningsmodel. De var også uenige i, at der skulle tages afsæt i offentlighedsloven, der ikke gjaldt i forhold til Retsudvalget.

Vedrørende oplysningen i det håndskrevne notatark, som blandt andet omtaler mødet 5. november 2014, og en samtale med Svend Larsen 23. oktober 2014 om behovet for ressourcer i forbindelse med udlevering af lydfiler, oplyste afhørte, at han havde talt med rigspolitechefen om problemet væsentligt tidligere end den 23. oktober 2014, og det var blot en overordnet drøftelse. Da afhørte kom hjem fra sommerferie i 2014, var svaret fra Københavns Politi af 8. juli 2014 endnu ikke videresendt til Retsudvalget. I Justitsministeriet mente de, at det ville være forkert at henvise til principperne i offentlighedsloven ved besvarelsen. Der var drøftelser mellem Justitsministeriet, Rigspolitiet og Københavns Politi, men det foregik på sekretariatsniveau. Justitsministeriet ønskede en garanti for, at der ikke var noget at komme efter. En sådan garanti kunne i sagens natur ikke gives, da der ved en gennemlytning af mange dages radiokommunikation meget let kunne overses noget og desuden kunne indholdet give anledning til fortolkningsspørgsmål.

Der blev svaret til Retsudvalget i december 2014. Retsudvalget vendte ikke – som afhørte havde forventet det – tilbage. Sagen fortsatte i landsretten, der i april 2015 afsagde kendelse om, at indholdet af nogle af lydfilerne skulle fremlægges.

Afhørte modtog som del af mailgruppen Centralgruppen Klaus Pedersens mail af 15. juli 2015, om lydfilen vedrørende flaget og Golf-bilerne. Afhørte erindrede derimod ikke at have set Klaus Pedersens notat af 30. juli 2015.

Klaus Pedersen gennemlyttede 4-5 timer af radiokommunikationen og sendte der efter mailen af 15. juli 2015. Afhørte var på sommerferie til 27. juli 2015 og foretog sig ikke umiddelbart noget. Da han kom tilbage fra ferie fik han oplyst, at indholdet af radiokommunikationen var sendt til modparten og til Kammeradvokaten, men at Justitsministeriet og Rigspolitiet ikke var underrettet. Afhørte anmodede Klaus Pedersen om at gennemgå sagen og om at holde indholdet af lyd materialet op mod de tidligere svar for at vurdere, om der i forhold til de tidligere afgivne svar var behov for at underrette Justitsministeriet og Rigspolitiet, og hvad de skulle underrettes om. Begge myndigheder blev underrettet mundtligt, inden de afgav den skriftlige underretning.

Udtrykkene ”dække af”/”skærme af” i Klaus Pedersens udkast af 10. september 2015 til orientering til Justitsministeriet, gav anledning til diskussioner. Torben Mølgård Jensen mente ikke, at man kunne lægge noget i det. De blev enige om, at det i givet fald ville være udtryk for ren spekulation, og det kom ikke med i brevet til Justitsministeriet. I brevet blev kun anført ordren ”Tag flaget fra dem”, som var i direkte modstrid med, hvad der tidligere var oplyst. Brevet til Justitsministeriet lå klar den 10. september 2015, men den 11. september 2015 bragte Ritzau en historie om, at afhørte havde forholdt oplysninger for Justitsministeriet og Retsudvalget. Derefter blev

brevet afsendt meget hurtigt, men naturligvis var både Rigspolitiet og Justitsministeriet allerede orienteret mundtligt. Lydfilerne ville fire dage senere blive afspillet i landsretten. Derfor var det kun de faktuelle oplysninger, der var i modstrid med indholdet af tidligere afgivne svar, der blev nævnt i brevet til Justitsministeriet.

Afhørte tænkte ikke nærmere over, at der i Klaus Pedersens mail af 15. juli 2015, ikke var angivet noget præcist tidspunkt for meldingen om, at Golf-bilerne var kørt frem på Højbro Plads. Af sammenhængen fremgår dog, at de blev kørt frem kort før kortegens ankomst til Christiansborg.

Østre Landsret afsagde dom den 22. september 2015. Afhørte kom hjem fra Island dagen efter, og den følgende morgen, den 24. september 2015, blev der afholdt møde om dommen, og hvorfor det ikke var lykkedes at føre de deltagende betjente som vidner. Klaus Pedersen, Torben Mølgård Jensen, Jesper Kofoed og Mogens Lauridsen deltog foruden Klaus Pedersen og afhørte. Ingen af dem havde rigtig nået at læse landsretsdommen og dens præmis, men de var opmærksomme på den. De talte meget om Informations artikel. Torben Mølgård Jensen interesserede sig meget for planerne og spurgte i den forbindelse, om der stod noget. Mogens Lauridsen svarede, at der stod en enkelt sætning om eskortekørsel og skærmning i operationsbefalingen for 2012, men ikke noget tilsvarende i operationsbefalingerne fra 2013 og 2014. Det var afhørtes indtryk, at det var ny viden for Mogens Lauridsen, der nok først efter landsretsdommen havde læst på planerne. Det sagde Mogens Lauridsen dog ikke noget om. Svaret var på daværende tidspunkt ikke i sig selv alarmerende hverken for afhørte eller for de andre tilstedeværende. Afhørte forstod det sådan, at der var tale om en uheldig formulering. Han er overhovedet ikke i tvivl om, at Mogens Lauridsen ville have fortalt det tidligere, hvis han havde haft en sådan viden. Afhørte havde og har fortsat fuld tillid til Mogens Lauridsen.

Fredag den 25. september 2015 bad afhørte sin sekretær om at samle materiale i sagen. Det skete som en følge af landsrettens dom. Lørdag den 26. september 2015 besluttede han, at der måtte en uvildig instans ind over. Operationsbefalingen lå ikke i hans materiale, men han kunne se, at der var modstrid mellem landsrettens præmisser og Claus Hjelm Olsens notat af 19. juni 2012. Afhørte mener ikke, at han tidligere havde set dette notat. Begge dele kunne ikke være rigtige, og landsretten havde foretaget en meget udførlig undersøgelse. I materialet lå fortrinsvis svar og udkast til svar på folketings spørgsmål. Det var ikke en egentlig aktpakke, men blot det, som afhørtes sekretær umiddelbart havde kunnet finde i Ledelsessekretariatet.

Mandag den 28. september 2015 gik afhørte til Den Uafhængige Politiklagemyndighed efter først at have orienteret den øvrige ledelse. Det skyldtes dels landsrettens præmis dels kritikken af, hvordan sagen var ført processuelt. Det undrede ham også,

at landsretten skrev, at de ikke havde haft alle vidner til rådighed, selvom han vidste, at de involverede politifolk var identificeret på et meget tidligere tidspunkt.

Kort inden afhørtes møde med Den Uafhængige Politiklagemyndighed den 30. september 2015 viste Jesper Kofoed ham operationsbefalingens manøvreide. Jesper Kofoed svarede benægtende, da afhørte spurgte, om han havde set det før. Jesper Kofoed virkede oprigtigt rystet over det, der stod, og afhørte var også meget rystet. Det var ikke, hvad der var sket på gadeniveau, men det, at der øjensynligt var givet helt forkerte svar til Folketinget, der rystede afhørte.

Claus Hjelm Olsen og Mogens Lauridsen er nok Danmarks bedste operationsledere. De er efter afhørtes opfattelse fuldt troværdige. Som politidirektør i København har han hele tiden sit fokus fremad. Der skal temmelig meget til, før han betvivler troværdige folks forklaringer om, hvad der er sket. Han sidder stadig med en uro for, at han har gjort dem uret ved at gå til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Han har stor respekt for dem begge.

Efter afhørtes opfattelse kan forløbet i denne sag skyldes, at klagesystemet er lidt for fragmenteret. Der blev ført klagesager ved både Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Rigspolitiet og ved statsadvokaten om besøget i 2012. Ingen af klagerne medførte kritik af politiet. Det var først efter Østre Landsrets dom, at man fik et samlet billede af sagen. Landsrettens præmis var udfærdiget på baggrund af dette samlede billede. Det havde været meget bedre, hvis man på et langt tidligere tidspunkt var blevet bekendt med det, man er bekendt med i dag.

Som følge af denne sag er der sket ændringer i, hvordan folketingsspørgsmål besvares i Københavns Politi, blandt andet vedrørende den kontrol, der er med indholdet af de afgivne bidrag. Det er dog fortsat et dilemma, når Retsudvalget efterforsker en sag parallelt med andre myndigheder.

Afhørte havde ingen kontakt med Udenrigsministeriet forud for besøgene, heller ikke med Protokollen. Der har således ikke gennem afhørte været kontakt med Protokollen om, hvordan gæsterne skulle behandles. Der er faste samarbejdsprocedurer mellem Protokollen og PET. Han mener ikke, at han som politidirektør nogensinde har været i kontakt med Protokollen om den slags spørgsmål.

Statsbesøg på højt niveau er rutine for Københavns Politi. I Københavns Politi er de generelt ganske dygtige til at håndtere demonstranter ved større begivenheder, så begge parters interesser tilgodeses. Det er senest set ved Bilderberg-konferencen i 2014. Der bruges også rigtig mange kræfter på Pegida og lignende demonstrationer. Det ligger i sagens natur, at der kommer klager ved sådanne begivenheder.

Det var i høj grad en ulykke, at ingen på et tidligere tidspunkt blev opmærksom på operationsbefalingens indhold. I dag er der oprettet en ny afdeling med juridisk kompetence til at gennemse planerne. Hermed sikres bedre operativ kvalitet. Der er endvidere sket en opstramning i Ledelsessekretariatet.

2013-2014:

Om mail af 26. juni 2013 fra Anne Berg Mansfeld-Giese til Jens-Christian Bülow, cc. Carsten Madsen, hvori det vedrørende et kommende samråd om besøget i 2013 anføres: *”Vi mener derfor, at det vil være nyttigt og øge ministerens muligheder for at komme helskindet gennem samrådet betydeligt, hvis Københavns Politi kommer med en eller anden form for indrømmelse, og vores tanke er, at vi relativt hurtigt skal have fat i Rigspolitiet og TFO herom”*, oplyste afhørte, at han fik en telefonisk henvendelse fra Carsten Madsen i sommeren 2013. I Justitsministeriet var man bekymret over, at der nu igen var opstået episoder. Carsten Madsen ønskede at drøfte, hvad man kunne gøre for at undgå det. Afhørte udtalte sig om 2013, og hans svar var, at der i 2013 havde været en instruks om, at demonstranterne skulle være synlige, at afhørte havde bedt om en samlet evaluering af forløbet i 2013, og at han også ville afholde et møde med Falun Gong. Det var hans indtryk, at Carsten Madsen var tilfreds med dette svar. Afhørte husker ikke at have hørt mere til det, og han kunne ikke erindre, at Københavns Politi er blevet bedt om at komme med ”indrømmelser”. Den samlede evaluering dannede senere grundlag for svarene til Retsudvalget.

Mødet afsluttet kl. 14:15.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 19. januar 2017 kl. 14:45 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jens Henrik Højbjerg var mødt med bisidder advokat Anders Valentiner-Branth.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Michael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Brium, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Lassen, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Jens Henrik Højbjerg bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommisioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Jens Henrik Højbjerg blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte var rigspolitichef i hele perioden 2012-2015.

Rigspolitiets Direktionssekretariat, der var en del af området for koncernstyring, varetog blandt andet opgaverne i forbindelse med spørgsmål fra Folketinget. Anders Dorph var sekretariatschef i 2012-2013. Pernille Breinholdt Mikkelsen var sekretari-

atschef i en stor del af 2014, og Jens Henrik Jacobsen var sekretariatschef i en stor del af perioden i 2015.

Et kommende statsbesøg i Danmark blev ikke omtalt under afhørtes besøg i Kina i maj 2011.

Afhørte og Torben Mølgård Jensen drøftede ikke besøgets tilrettelæggelse og gennemførelse i 2012. Afhørte havde kun behov for at blive orienteret om den slags besøg af hensyn til sin kalenderplanlægning, da han har en række repræsentative opgaver i den forbindelse. Han har heller ikke drøftet besøget i 2012 med Johan Reimann.

Rigspolitiet har et overordnet ansvar for dansk politi og kan også give instrukser til en politikreds.

Afhørte så ikke PETs trusselsvurdering op til besøget i 2012. Trusselsvurderinger vil normalt ved statsbesøg gå til politikredsen, der herefter vil rekvirere assistance fra Rigspolitiets Nationale Beredskabscenter, hvis der er et sådan behov.

Op til og under besøget i 2012 var Thorkild Fogde chef for hele politiområdet i Rigspolitiet. Han tiltrådte i 2012, da afhørte havde brug for ham til nogle politianalyser og til at varetage opgaver i forbindelse med EU-formandskabet. Før dette var Thorkild Fogde politidirektør i Nordsjællands Politi.

Om mail af 10. juni 2012 fra Per Jensen til en række medarbejdere i Rigspolitiet vedhæftet 2. udgave af operationsbefalingen, oplyste afhørte, at det for ham er uforståeligt, at Per Jensen sendte operationsbefalingen til medarbejdere i NBC. Per Jensen havde ansvaret for, at der blev rekvireret assistance til en politikreds, og operationsbefalingen var efter afhørtes opfattelse ikke noget, nogen af modtagerne skulle beskæftige sig med. Afhørte blev ikke bekendt med operationsbefalingens indhold i 2012.

Afhørte deltog ikke op til besøget i 2012 i møder med andre danske myndigheder eller med repræsentanter for Kina om besøgets afvikling.

Afhørte ville ikke tro, at medarbejdere i Rigspolitiet deltog i møderne med den kinesiske fortrop, men han var ikke bekendt med det.

Afhørte var ikke bekendt med, om og i givet fald hvem der fra Rigspolitiet deltog i briefing i Gedestalden den 12. juni 2012.

Når der kom folketingsspørgsmål, visiterede Direktionssekretariatet spørgsmålet ud i det relevante område i Rigspolitiet, i denne sag politiområdet. Det var så op til området at indhente udtalelse i vedkommende politikreds. Denne udtalelse blev sendt tilbage til politiområdets Ledelsessekretariatet, der gennemgik udtalelsen for at sikre, at der blev svaret på en ensartet og genkendelig måde, og at den var sprogligt korrekt, hvorefter udtalelsen blev sendt til Direktionssekretariatet, hvor man foretog en yderligere kvalitetssikring. Indholdsmæssigt tog man udgangspunkt i de svar, der var givet. Hele organisationen er bygget på tillid, også hvad angår svarene til Folkettingen. Når Rigspolitiet afsendte sit svar til Justitsministeriet, vidste afhørte ikke, om de underliggende bilag fulgte med. Det var Direktionssekretariatet, der stod for afsendelsen og underskrivelsen. Afhørte blev ikke på noget tidspunkt forelagt udkast til svar.

Denne sag gav ikke dengang anledning til ændrede arbejdsgange. I 2012 var der tillid til de besvarelser, der kom ind, også selvom man gennem medier og TV kunne konstatere, at der var episoder, der ikke så gode ud. Det var ikke noget, der gjorde, at man i Rigspolitiet fik den opfattelse, at der var tale om mere systematiske fejltagelser. Ved større begivenheder med demonstrationer og lignende med et meget stort antal politifolk vil der ofte opstå uoverensstemmelser mellem demonstranter, aktivister og politifolk. Det vil også ofte føre til klagesager og retssager. Det var først ultimo september 2015, at det viste sig, at denne begivenhed adskilte sig fra andre.

Hverken i 2013 eller i 2014 havde afhørte drøftelser med Thorkild Fogde om, hvorvidt der var givet retvisende svar. Det var afhørte selv, der vurderede, at Thorkild Fogde var den rette mand som ny politidirektør i Københavns Politi. Afhørte havde og har fuld tillid til ham og dermed også til, hvad der foregik i Københavns Politi.

På et tidspunkt ringede Thorkild Fogde til afhørte. Han ville drøfte noget med lydfiler til Retsudvalget. Det var en kort samtale. Som afhørte huskede det, var både han og Thorkild Fogde principielt betænkelige ved, om man ved en offentliggørelse af lydfiles indhold risikerede at kompromittere fortrolige oplysninger. Det var en kort samtale, og han huskede ikke detaljer.

Spørgsmålet om identifikation af politifolk havde gennem længere tid været genstand for drøftelser i Rigspolitiet blandt andet som følge af opfølgningen på begivenhederne efter COP15, en fodboldkamp og en begivenhed i Brorsons Kirke. Daværende justitsminister Karen Hækkerup meddelte på et tidspunkt afhørte, at Justitsministeriet ønskede, at man i Rigspolitiet generelt indførte en markering af polititjenestemænd. Der havde desværre som nævnt været flere sager, hvor man ved efterfølgende klager ikke havde kunnet identificere, hvilke betjente der havde deltaget.

Afhørte blev ringet op i weekenden 26.-27. september 2015 af Thorkild Fogde, der oplyste, at han havde gennemgået landsretssagen grundigt, og at landsrettens præmisser sammenholdt med sagens øvrige oplysninger gjorde, at han nu beklageligvis var kommet stærkt i tvivl om, hvorvidt de oplysninger, der var givet fra Københavns Politi, var korrekte og dermed også, at der var en risiko for, at der var givet urigtige svar til Folketinget. Han var derfor nødt til at anmelde sagen til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Det er et stort skridt at tage, fordi det er udtryk for, at man ikke længere har fuld tillid til de involverede medarbejdere. Afhørte svarede, at han forstod Thorkild Fogde, og at han ville gøre det samme, hvis han var i den situation. Thorkild Fogde ringede vist også til Rigsadvokaten.

Mandag den 28. september 2015 ringede Thorkild Fogde igen til afhørte og sagde, at sagen nu var anmeldt til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Afhørte sørgede for, at der blev givet besked herom til Justitsministeriet. Han huskede ikke nærmere, hvordan det skete.

Den 30. september 2015 ringede Thorkild Fogde på ny og fortalte, at der i forbindelse med forberedelsen af mødet med Den Uafhængige Politiklagemyndighed var fremkommet en operationsbefaling, hvoraf det under overskriften Manøvreide fremgik, at man skulle sørge for, at demonstranter ikke var synlige fra kortegen. Thorkild Fogde var tydeligt rystet, og det var afhørte også. Afhørte bad Thorkild Fogde om at komme over med operationsbefalingen, så afhørte selv kunne se det, og de var begge meget rystede og enige om, at det var godt, at der var indgivet anmeldelse til Den Uafhængige Politiklagemyndighed.

Nu stillede sagen sig yderligere alvorligt. Afhørte og Thorkild Fogde var enige om, at Justitsministeriets departementschef straks måtte underrettes. Afhørte ringede herefter til Barbara Bertelsen, som det fremgår af hendes notat. Afhørte og Barbara Bertelsen var enige om, at ministeren straks skulle underrettes. Afhørte huskede, at han fortalte, at en operationsbefaling var dukket op, og om linjerne i den om at afskærme demonstrationer fra de kinesiske gæster, men ville ikke mene, at han har brugt ordet ”forholdsordre”, som det er anført i Barbara Bertelsens notat om deres samtale.

Det, der blev drøftet med Thorkild Fogde og senere med Barbara Bertelsen, var ikke indholdet af trusselsvurderingen, men derimod manøvreideen under politiaktion 04-01. Politiets opgave var og er gæsternes sikkerhed, men der skal være mulighed for at forsamle sig og ytre sig. I formuleringen var der ikke balance mellem disse hensyn. Ordvalget var foruroligende. Afhørte havde ikke noget bud på, hvordan det kan være kommet ind i en operationsbefaling. Han hæftede sig ikke i første omgang ved trusselsvurderingen. Han har ikke funderet meget over afsnittet om at tabe ansigt. Det er PET, der formulerer trusselsvurderingen, og det er derefter politikred-

sens ansvar at gøre, hvad der skal gøres. Afhørte vil ikke tolke på trusselsvurderingen, der kommer fra PET, men han læser trusselsvurderingen som, at man skal være omhyggelig med, hvad der foregår.

I forbindelse med et statsbesøg er det politiets opgave at sørge for, at alt går godt, og at gæsterne får et så godt indtryk som muligt, men også at sørge for, at demonstranter i givet fald kan få lov til at demonstrere. Han blev derfor meget foruroliget over sætningerne om at hindre, at demonstranter var synlige.

Afhørte havde ikke kendskab til, at der under besøget i 2012 var valgt en ændret strategi omkring, hvornår der skulle afspærres for eskorteruten.

Politiet forsøger løbende at tage ved lære af de erfaringer, man får. Af de tiltag, der allerede er taget i den anledning, kan for eksempel nævnes, at Juridisk Forvaltningsrets Center nu er blevet integreret i Rigspolitiets Direktionssekretariat, så der er mere tyngde i svarene på svære juridiske spørgsmål. Endvidere refererer cheferne for de underliggende Ledelsessekretariater nu direkte til sekretariatschefen i Direktionssekretariatet. Der er sket tilsvarende ændringer i Københavns Politi. Det vil også på baggrund af Tibetkommissionens beretning og rapporten fra Den Uafhængige Politiklagemyndighed blive vurderet, om der er behov for yderligere tiltag i forhold til både det operative forløb og det efterfølgende forløb med besvarelse af spørgsmål fra Folketinget mv. i forhold til sådanne begivenheder.

I forhold til selve politiaktionen er det vedkommende politidirektør, der har det eksekutive ansvar, men det er fortsat sådan, at der i Rigspolitiet er tillid til de oplysninger, der kommer fra de enkelte politidirektører. Efter Den Uafhængige Politiklagemyndigheds rapport og kommissionens beretning vil det kunne komme på tale med yderligere tiltag i forbindelse med procedurerne for svar til Folketinget.

Mødet afsluttet kl. 15:30.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 20. januar 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Carsten Madsen var mødt med bisidder advokat Nicolai Westergaard.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat René Offeresen, advokat Steen Lassen, advokat Søren Juul og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Carsten Madsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Carsten Madsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 fungerende kontorchef og blev senere udnævnt til kontorchef i Justitsministeriets Politikontor. Han refererede til afdelingschefen, Jens-Christian Bülow, og departementschefen, Anne Kristine Axelsson. Afhørtes nærmeste medarbejdere i Politikontoret var Anne Berg Mansfeld-Giese og Henrik Hjorth Elmquist. Det var Anne Berg Mansfeld-Giese, der beskæftigede sig med folketingsspørgsmål.

Henrik Hjorth Elmquist var kontorets normale kontakt til PET. Afhørte kunne ikke huske, om han var involveret i de folketingsspørgsmål i 2012, der vedrørte PET. Han fratrådte den 31. juli 2013, men stoppede reelt i starten af juli 2013, hvor han flyttede til Justitsministeriets Forvaltningsretskontor. Der var travlt i Politikontoret, og en væsentlig del af arbejdet bestod i at besvare de mange folketingsspørgsmål. Der var flere spørgsmål end én person kunne klare, og derfor kunne ikke alt gå gennem Anne Berg Mansfeld-Giese til afhørte, der nogle gange i stedet kunne modtage forelæggelser direkte fra en fuldmægtig udenom Anne Berg Mansfeld-Giese. Anne Berg Mansfeld-Giese havde stor erfaring, og deres indbyrdes forhold var mere lige end et egentligt over-/underordningsforhold.

Når et spørgsmål blev modtaget fra Folketinget, sendte Politikontoret en anmodning om en udtalelse til Rigspolitiet. Det var derefter Rigspolitiet, der hørte politikredsen. Rigspolitiet sendte sine bidrag til Politikontoret, hvor det altid blev kontrolleret, om svaret gav mening og dækkede det, der blev spurgt om. Der var ingen forhåndsformodning for, at der stod noget forkert. Som udgangspunkt blev svarets indhold lagt til grund. Denne holdning ændrede sig ikke i afhørtes tid i Politikontoret, i hvert fald ikke i relation til nærværende sag.

Politikontorets arbejdsområde var at hjælpe justitsministeren med at være øverste chef for politiet og PET. Det medfører rigtig mange opgaver i mange forskellige forbindelser. Besvarelsen af spørgsmål fra Folketinget udgjorde måske 1/4 eller 1/3 af arbejdet. Der var i 2012 måske 30 samrådsspørgsmål og ca. 700 skriftlige spørgsmål. Denne sag var en blandt mange, hvor politiet blev beskyldt for at have ageret forkert og ud fra en agenda, hvor der var afgivet ordre fra højeste sted. Normalfristen for svar var 30 dage, dog skulle samrådsspørgsmål besvares i samrådet, der blev planlagt ud fra deltagernes kalender. Afhørte bad om bidrag inden en bestemt dato, men han kunne ikke huske, hvilken frist, han fastsatte. Rigspolitiet har muligvis fået 14 dage.

Politikontoret kontrollerede ikke de faktiske oplysninger, der kom fra Rigspolitiet og Københavns Politi, medmindre der var noget, der stak ud. I så fald ville Justitsministeriet stille supplerende spørgsmål, men det var ikke standardmæssigt. En sådan opgave ville slet ikke kunne løftes af Politikontoret. Når et bidrag blev modtaget, fulgte der typisk ikke bilag med. Det kunne dog være tilfældet, hvis der var truffet en afgørelse et eller andet sted.

Justitsministeren fik forelagt udkast til svar i en mappe med baggrundsmateriale, der typisk bestod af Rigspolitiets bidrag og måske nogle avisartikler. Afhørte erindrede ikke, at der har været mundtlige drøftelser med Justitsminister Morten Bødskov i denne sag. Afhørte erindrede heller ikke, at Morten Bødskov spurgte ind til sagen, bortset fra at de sammen var i samråd om sagen. Afhørte vidste ikke, om afdelings-

chefen eller departementschefen har haft en sådan drøftelse med Morten Bødskov, inden svarene blev afgivet.

Afhørte havde ingen viden om, at medarbejdere i Justitsministeriet har deltaget i møder med andre danske myndigheder, herunder Københavns Politi, op til besøget. Han havde ikke selv en sådan dialog. Han havde således ingen viden om, at nogen af Justitsministeriets medarbejdere skulle have deltaget i fortrøpsmøderne. Det vil- le i givet fald nok have været en opgave, der lå i Politikontoret, men det er ikke sket i hans tid.

Afhørte fik først kendskab til indholdet af operationsbefalingen i forbindelse med kommissionens nedsættelse. I 2012 vidste han ikke, at der var noget der hed en operationsbefaling. Han havde ikke kendskab til, hvordan Københavns Politi tacklede det operationelle.

Afhørte kunne ikke huske at have set PETs trusselsvurderinger før, men han må have set den, der var vedlagt anmodningen om særlig hjælp. Det har i givet fald ikke været noget, han bed mærke i. En anmodning om særlig hjælp skal godkendes af justitsministeren.

Om mail af 15. juni 2012 fra Anne Berg Mansfeld-Giese til blandt andre afhørte, hvori hun orienterer om sin samtale med Københavns Politi om journalisten fra Ekstra Bladet og plakatoopsætningen på Langelinie, oplyste afhørte, at det ikke var usædvanligt, at Anne Berg Mansfeld-Giese i et sådant tilfælde tog kontakt til Københavns Politi. Han huskede ikke, hvordan det kom ind, men måske var det, fordi nogen har spurgt til det. Det kan også være sket med henblik på at kunne forberede ministeren alene fordi, der i pressen blev skrevet om politiets håndtering af sagen med anholdelsen af journalisten fra Ekstra Bladet.

Afhørte og Anne Berg Mansfeld-Giese gik i gang med at indhente oplysninger, efter at de havde modtaget mail af 16. juni 2012 fra Karina Lorentzen Dehnhardt (MF) med ønske om en drøftelse på det kommende ordførermøde af politiets ageren vedrørende havfrue-episoden og demonstrationerne. Han vidste ikke, om de internt i Justitsministeriet drøftede henvendelsen.

Afhørtes mail af 18. juni 2012 med anmodning om *"en lille udbygning af det fra den anden dag"*, og hvori afhørte besvarer Anne Berg Mansfeld-Gieses forudgående forespørgsel om, hvorvidt hun skulle ringe til Mogens Kjærgaard Møller og bede om en redegørelse med: *"redegørelse er nok for voldsomt,"* vedrører, så vidt afhørte erindrede, at Anne Berg Mansfeld-Giese havde talt med Lise-Lotte le Maire i Københavns Politi. Der var derefter kommet noget fra Københavns Politi. Nu skulle episoderne så

udbygges lidt. Når han lagde op til en lille udbygning, var det fordi, der på dette tidspunkt endnu ikke var modtaget spørgsmål fra Retsudvalget. Forberedelsen til et ordførermøde er ikke lige så omfattende som forberedelsen til et samråd eller besvarelse af spørgsmål fra Retsudvalget. Dengang var det ikke usædvanligt, at Justitsministeriet, når det skulle gå stærkt, kunne rette henvendelse direkte til politiet udenom Rigspolitiet, men der var ikke retningslinjer eller lignende for, hvornår man gjorde det.

Afhørte huskede ikke Københavns Politis orientering af 21. juni 2012, men orienteringen har muligvis været over afhørtes bord. Ordførermødet blev vist ikke til noget. Hvis orienteringen har vist sig ikke at være relevant alligevel, er det ikke sikkert, at han har set den.

Afhørte erindrede ikke, at han dengang så Udenrigsministeriets henvendelse i mail af 25. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert vedhæftet udkast til beredskab til brug for et møde i Udenrigspolitisk Nævn den 27. juni 2012 og med anmodning om koordinati-on af indholdet med Justitsministeriet. Afhørte var ikke bekendt med, hvem Udenrigsministeriet i givet fald har videreformidlet kinesernes bekymringer til. Han er næsten sikker på, at henvendelsen ikke er gået til Justitsministeriets Politikontor. I givet fald ville han have hørt om det. Han vidste ikke, om der er særlige procedurer for, hvordan Udenrigsministeriets Protokol agerer i forhold til Københavns Politi og PET om sikkerhedsspørgsmål, men det ville ikke overraske ham, hvis en sådan dialog har fundet sted. I Anne Berg Mansfeld-Gieses forslag i svarmail af samme dag ligger ikke, at det i Justitsministeriet har været undersøgt, om der har været kontakt med kinesiske repræsentanter. Anne Berg Mansfeld-Giese oplyste blot, at hvis der blev spurgt til politiets indsats, ville Justitsministeriet redegøre herfor overfor Retsudvalget. Afhørte læser ikke mailen som, at Politikontoret skulle udtale sig om spørgsmålet om, hvorvidt Kina havde stillet krav om, at demonstrationer ikke måtte finde sted, men da afhørte ikke erindrer det, er det et rent gæt.

I Justitsministeriet gav oplysningen om den uforholdsmæssigt langvarige anholdelse af journalisten fra Ekstra Bladet i Københavns Politis supplerende bidrag af 13. juli 2012 ikke anledning til yderligere. Der var af Københavns Politi redegjort for, hvorfor anholdelsen blev uforholdsmæssigt lang. Der var intet, der dengang gav afhørte anledning til at tro, at der havde været en overordnet agenda om at undertrykke ytrings- og forsamlingsfriheden.

Afhørte kunne ikke huske, om Justitsministeriet modtog kopi af klagen fra advokat Claus Bonneze, nævnt i Rigspolitiets supplerende besvarelse til besvarelse af samrådspørgsmål BL-BN til Justitsministeriet den 19. juli 2012, men det kan meget vel være. Rigspolitiets supplerende bidrag gav fortsat ikke afhørte anledning til overvejelser. Der blev stillet supplerende spørgsmål fra Justitsministeriet, fordi man i Ju-

stitsministeriet vidste, at spørgsmålet om, hvorvidt demonstrationen var synlig for kortegen, efter at gruppevognene var kørt frem, var noget Retsudvalget ville interessere sig for, og fordi det er Justitsministeriets opgave at sikre, at der svares på det, der bliver spurgt om, og måske også på det, der ikke direkte bliver spurgt om, men som Retsudvalget kunne tænkes at stille spørgsmål om. Man vidste i Justitsministeriet, at Retsudvalget generelt interesserede sig for, om demonstrationen var blevet afskærmet.

Københavns Politis svar af 14. august 2012 vedrørende samrådsspørgsmålene BL-BN med omtale af det stigende niveau omkring rytterstatuen, gav ikke anledning til overvejelser i Justitsministeriet. Afhørte overvejede ikke, om det nu også kunne passe.

Afhørte troede, at det er ham, der har skrevet svaret på Retsudvalgets spørgsmål 877. Når han skrev, at det ”selvsagt ikke er tilfældet”, at politifolk havde modtaget instrukser, som havde til formål at begrænse ytrings- og forsamlingsfriheden, var det, fordi det var det overordnede tema for alle spørgsmålene og det, som spørgeren interesserede sig for. Københavns Politi havde redegjort for strategien. Han ville blot give et klart svar på, at der ikke var en overordnet instruks. Han gik som en selvfølge ud fra, at der ikke var givet en sådan instruks. Det lå uden for hans forestillingsevne, at det skulle have været tilfældet. Man kan aldrig udelukke, at enkelte politifolk kan have handlet uhensigtsmæssigt, og det sker da givet ofte ved store aktioner, men at det skulle være sket ud fra en overordnet agenda, havde han ingen grund til at tro. Han syntes, at det ville have været for bredt at skrive, at det selvsagt ”ikke kunne” være tilfældet. Han huskede ikke sine overvejelser om det præcise ordvalg. Han er enig i, at der ligger et lille forbehold i ordvalget, men det er meget lille. Han vidste ikke, om han i dag ville have svaret på samme måde. Han ville dengang blot svare kort og præcist på spørgsmålene og det kommende samråds overordnede tema, og svaret var ”nej, selvfølgelig ikke”, hvori ligger, at han opfattede det som meget grove beskyldninger.

Mailen af 8. august 2012 fra Rigspolitiet, hvorefter Københavns Politi ikke havde bemærkninger til afhørtes forslag til svar, gav ham ikke anledning til at spørge mere specifikt ind til det. En sådan direkte kommunikation mellem Justitsministeriet og Københavns Politi og med anmodning om, at Københavns Politi godkendte Justitsministeriets ordvalg, var relativt sædvanligt. Det skete for at sikre, at ting ikke gik ”tabt i oversættelsen.” Han studsede ikke over, at Klaus Pedersen svarede Rigspolitiet meget hurtigt, at han kunne stå inde for Justitsministeriets forslag til besvarelse. Han studser heller ikke over det i dag.

Om mail af 16. august 2012 fra Emil Melchior, hvor Pernille Skipper er citeret for to udtalelser, der begge er markeret i margin med en streg, oplyste afhørte, at Emil Melchior var og er presseansvarlig i Justitsministeriet. Afhørte var ret sikker på, at pressemontalen ikke gav anledning til en drøftelse med ministeren. Det er helt sædvanligt, at pressemedarbejderen rundsender relevante artikler. Markeringerne i margin er sikkert påført til brug for det samråd, der skulle finde sted få timer efter, at artiklerne blev bragt.

Om Støttekomitéen for Tibets mail af 16. august 2012 lige efter samrådet, oplyste afhørte, at han ikke huskede henvendelsen. Påtegningen kunne ligne afhørtes skrift. Det betyder, at han har fordelt sagen til Karina Kok Sanderhoff. Han kunne ikke huske, hvordan mailen blev behandlet i Politikontoret. Han huskede ikke, at mailen og den samtidige pressemeddelelse blev anvendt i Justitsministeriets sagsbehandling. Det var blot et udtryk for, at nogle andre personer havde en anden opfattelse af episoderne. Det måtte man klare i de relevante klageorganer, og han ville gætte på, at de har svaret afsenderen med en klagevejledning. Han huskede således ikke, at oplysningerne i mailen og pressemeddelelsen, herunder om at det allerede kl. 18.00 var oplyst, at busserne ville blive kørt frem, gav anledning i Justitsministeriet til at overveje, om der var givet forkerte svar til Retsudvalget. Det var ikke usædvanligt, at folk havde en anden opfattelse af situationen end politiet. Justitsministeriet havde ingen grund til at tro, at Københavns Politis oplysninger var forkerte, og det præcise forløb måtte afklares i de relevante klageorganer. Det overordnede formål med samrådet var, om der var en generel instruks, og det var efter Justitsministeriets opfattelse ikke tilfældet.

Bisidderen henledte opmærksomheden på, at spørgsmålene vedrørende Anders Højmark Andersens henvendelse af 16. august 2012 med bilag til justitsministeren (ekstrakten 2012, side 623-631 og 635-636), ikke var anført i Carsten Madsens afhøringstema, og at han derfor ikke havde forberedt sig herpå.

Kommissionsformanden bemærkede, at det fremgår af den mail, hvormed afhøringstemaet er fremsendt til bisidderen, at der vil kunne blive stillet spørgsmål udover de, der fremgår af temaet.

Bisidderen har efterfølgende oplyst over for kommissionen, at Carsten Madsen som følge af, at spørgsmålene ikke fremgik af afhøringstemaet og på baggrund af det materiale, der er tilgået Kommissionen efter afhøringen, herunder Justitsministeriets besvarelse af 5. september 2012 af henvendelsen af 16. august 2012 fra Anders Højmark Andersen til Justitsministeren, tager forbehold for, om hans svar i det hele har været fyldestgørende eller retvisende.

Om intern mail i Rigspolitiet af 13. september 2012 med oplysning om afhørtes telefoniske anmodning om, at der i besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål 1119 skulle fokuseres på spørgsmålet om forbud mod brug af højttaler, oplyste afhørte, at han ikke specifikt huskede sin telefoniske henvendelse. Hans anmodning må skyldes, at der allerede var givet fyldige svar på den øvrige del af spørgsmålet, og at han derfor mente, at man hellere skulle bruge energien på at svare på det, der ikke allerede var svaret på. Det var også det, der stod i mailen. Det var en form for front loading. Afhørte erindrede ikke, om og i givet fald hvordan Justitsministeriet havde besvaret Støttekomitéens henvendelse af 16. august 2012.

Oplysningerne i Københavns Politis redegørelse af 7. maj 2013 om fund af flag på Station Amager gav ikke anledning til overvejelser i Justitsministeriet, udover at man sendte en redegørelse til Folketinget. Det gjorde de for ikke at stå i en situation, hvor Folketinget oplevede at have fået forkerte svar. Oplysningen om flag gav ikke på dette tidspunkt afhørte eller andre i Justitsministeriet anledning til nu at tro, at der forelå en overordnet agenda om at begrænse ytrings- og demonstrationsfriheden. Der kunne være mange grunde til, at flagene lå på Station Amager.

Afhørte havde ingen erindring om at være blevet inddraget i Thorkild Fogdes forvaltningsretlige overvejelser omkring lydfilerne i forbindelse med besvarelse af Folketingets Retsudvalgs spørgsmål 916, heller ikke efter at afhørte fra 1. august 2013 var overgået til beskæftigelse i Justitsministeriets Forvaltningsretskontor.

2013:

Afhørte havde ferie fra primo juli 2013 og har ikke været inde over besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål 895, 920-921 og 956 samt samrådsspørgsmål BI-BK, hverken da de kom, eller da de blev besvaret.

Om mail af 26. juni 2013 fra Anne Berg Mansfeld-Giese til Jens-Christian Bülow, cc. afhørte, hvoraf fremgår: "... For en umiddelbar betragtning tyder meget på, at politiet har været lovlig hurtigt ude med henstillinger og påbud, og det kan blive svært – også i lyset af sagen fra sidste år – fuldt ud at forsvare og stå på mål for politiets ageren. Vi mener derfor, at det vil være nyttigt og øge ministerens muligheder for at komme helskindet gennem samrådet betydeligt, hvis Københavns Politi kommer med en eller anden form for indrømmelse, og vores tanke er, at vi relativt hurtigt skal have fat i Rigspolitiet og TFO herom", oplyste afhørte, at "Vi" betyder afhørte og Anne Berg Mansfeld-Giese, der sad sammen og talte om det, mens Anne Berg Mansfeld-Giese skrev mailen. Ministeren skulle i 2013 i samråd om det samme tema, som han havde været i samråd om i 2012. Afhørte og Anne Berg Mansfeld-Giese kunne bare konstatere, at der blev ved med at være utilfredshed med den måde, demonstranterne var blevet håndteret på. Det var

deres vurdering, at det kunne blive vanskeligt for ministeren at svare på detaljerede spørgsmål herom i et samråd. I sådanne tilfælde kan det være meget godt, at ministeren har et eller andet med i samrådet.

Jens-Christian Bülow havde kontor et stykke fra deres. Han var meget travl og svær at fange for en samtale, og derfor skrev de mailen til ham. Deres tanke var, at Jens-Christian Bülow skulle tage kontakt til Thorkild Fogde og tale med ham om det, så ministeren eventuelt kunne gå videre i samrådet og sige, at politidirektøren havde oplyst fx at ville tage det op i Beredskabet med henblik på at understøtte ytrings- og demonstrationsfriheden, eller hvad der nu kom ud af samtalen med Thorkild Fogde. Ordet ”indrømmelse” kan nok virke lidt voldsomt, for de havde ikke en forestilling om, at der var en agenda. Det var der ingen grund til at tro, men situationen er den, at jo flere spørgsmål, der bliver stillet, jo mere træls er det for en minister at skulle over og svare i Folketinget. Når Anne Berg Mansfeld-Giese brugte ordene ”forsvare” og ”svært at stå på mål for”, er det måske lige voldsomt nok. De må have haft en samtale med Jens-Christian Bülow for, det endte med, at afhørte ringede til Thorkild Fogde, og det ville kræve rygdækning fra chefen at gøre det. Afhørte huskede ikke samtalen med Jens-Christian Bülow.

I samtalen med Thorkild Fogde spurgte afhørte ham, om det i lyset af de mange tilfælde af utilfredse borgere kunne være hensigtsmæssigt, at der i Københavns Politi blev afholdt et møde, hvor man gennemgik konceptet for demonstrationer og reglerne for demonstrations- og ytringsfrihed, så ministeren kunne oplyse om mødet i samrådet. Det syntes Thorkild Fogde ikke, at der var grund til, for han havde allerede selv været rimelig grundigt nede i, hvad der var sket ved Avedøreværket i Hvidovre, og mente ikke, at der var sket noget forkert. Afhørte kunne ikke huske, hvornår samtalen fandt sted, men det må have været i dagene lige efter, at Anne Berg Mansfeld-Giese sendte mailen til Jens-Christian Bülow. Thorkild Fogde må have overbevist Anne Berg Mansfeld-Giese og afhørte, for der kom ikke noget af det, de havde foreslået, med i svarene til Retsudvalget.

Mødet afsluttet kl. 10.15.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 20. januar 2017 kl. 10:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Anne Berg Mansfeld-Giese var mødt med bisidder advokat Hanne Rahbæk.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat René Offersen, advokat Steen Lassen, advokat Søren Juul og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Anne Berg Mansfeld-Giese bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Anne Berg Mansfeld-Giese blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012-2013:

Afhørte var chefkonsulent i Justitsministeriets Politikontor fra før januar 2012 til 31. juli 2013. Hendes nærmeste overordnede var kontorchef Carsten Madsen. Hun var fungerende kontorchef og derefter kontorchef i perioden 1. august 2013 til 31. august 2014.

Afhørte hørte ikke om besøget i 2012 før samtidig med resten af Danmark, da det fandt sted. Hun havde ikke hørt om, at Justitsministeriet skulle have deltaget i fortrøpsbesøget eller i møder med PET op til besøget. Det ville også have været mærkeligt.

Operationsbefalingen fik hun først kendskab til en onsdag eftermiddag i efteråret 2015. Afdelingschefen hentede hende og Carsten Madsen ind på sit kontor, lukkede døren og fortalte, at Københavns Politi, vist nærmest Thorkild Fogde selv, havde fundet den. Hun havde selv været med til at give to svar til Folketinget, som nu viste sig at være forkerte, så derfor husker hun selvfølgelig meget klart, både hvornår og hvordan hun fik det at vide.

Afhørte havde ikke tidligere haft noget med statsbesøg at gøre, udover når Hoffet bad om flagning. Hun havde heller ikke kendskab til den operative behandling i politiet, og hun kendte ikke dengang betegnelsen operationsbefaling.

Hun havde ikke været involveret i anmodningen om særlig hjælp, for PET-delen var kollegaen Henrik Elmquists område. Hun havde givet hørt, hvis Henrik Elmquist havde været involveret i forberedelsen af statsbesøget ud over særlig hjælp anmodningen.

Der var i Justitsministeriet generelt en kritisk tilgang til indgående bidrag til svar på spørgsmål fra Retsudvalget. Der skulle svares fyldestgørende, og der måtte ikke være noget, "der strittede." Alle tilgængelige oplysninger indgår i Justitsministeriets vurdering, herunder presseomtale, men man skal huske, at der ikke er noget specielt usædvanligt i utilfredse demonstranter, selv når politiet kan have fuldt legitime grunde til sin ageren. Det er heller ikke usædvanligt, at der er kritik efter store begivenheder. I Justitsministeriet måtte man som en forudsætning gå ud fra, at det, der kom fra Københavns Politi, var faktisk korrekt. Oplysningerne var også kvalitets sikret af Rigspolitiet.

I sommeren 2012 havde det været et ekstraordinært hårdt forår. Det viste sig efterfølgende, at der i perioden oktober 2011-juni 2012 havde været over 800 Folketings spørgsmål og over 30 samråd, blandt andet om politiets indsats på Christiania i juni 2012 og om situationer, hvor to modsatrettede demonstrationer var tørnet sammen. Samrådsagen om politiindsatsen i forbindelse med det kinesiske statsbesøg var hverken med hensyn til omfang eller kompleksitet atypisk.

Fristen for svar til Folketinget var som udgangspunkt fire uger. Hvis der skulle ske høring, fik Rigspolitiet og Københavns Politi tilsammen ca. 14 dage. Da de havde en dårlig svarstatistik, og Retsudvalget beklagede sig, blev procedurerne strammet op

i efteråret 2014. Nu køres det i noget kortere snor, blandt andet har de underliggende myndigheder væsentligt kortere frister. Endvidere kan udsættelser ikke forventes. Under workshops i vinteren 2014/15 blev det overfor Rigspolitiet og Københavns Politi foreslået, at de strammede deres rutiner op. Forslaget kom vistnok fra en konsulent, som Rigspolitiet havde hyret. Det gav sig selv, at svarene fortsat skulle kvalitetskontrolleres, således at der blev svaret på det, der blev spurgt om, og således at der ikke var noget, der stak ud, men det var fortsat udgangspunktet, som det også var i 2012, at faktuelle oplysninger kunne lægges til grund. Hun deltager i sin nuværende ansættelse i Rigspolitiet i en stor del af de besvarelser, som Rigspolitiet afgiver overfor Justitsministeriet. Hun ved fra dette arbejde, at der hos Rigspolitiet foregår en efterprøvelse af de svarbidrag, der modtages fra politikredsene, inden de sendes videre. Hun har selv været med til at rejse spørgsmål om noget faktisk, men det sker ikke så hyppigt som vedrørende løse ender eller ufyldestående besvarelser.

Justitsministeriet har på intet tidspunkt modtaget oplysninger fra politifolk eller fra deres organisation om, at der var noget, der ikke var helt sædvanligt under de kinesiske besøg. Det er sket i andre tilfælde, at politifolk anonymt eller med navn er stået frem, typisk gennem medierne og er gået i rette med oplysninger fra politiledelsen.

Afhørte var på grund af sin sommerferie ikke meget inde over de spørgsmål, der blev besvaret i august 2012. Justitsministeren fik spørgsmål og svar forelagt skriftligt. Det var sjældent, at der skete mundtlige forelæggelser. Ved samrådsspørgsmål, hvor svarfristen typisk var meget kort, var der nogle gange mundtlig forelæggelse for ministeren. Hun huskede ikke, om en sådan forelæggelse fandt sted for justitsminister Morten Bødskov i 2012, og heller ikke, om det skete i 2013, men hun mente, at justitsminister Karen Hækkerup fik en mundtlig briefing forud for samrådet i april 2014, som lå kort efter hendes tiltræden som minister.

Om afhørtes mail af 15. juni 2012 til Carsten Madsen, Jens-Christian Bülow og Nina Holst-Christensen med omtale af, at afhørte havde talt med Københavns Politi i anledning af anholdelsen af journalisten ved Langelinie, oplyste hun, at Nina Holst-Christensen under et møde i Udenrigsministeriet ringede til Carsten Madsen for at bede om oplysningerne, og at afhørte trak telefonen. Det var de andre deltagere i mødet, der ønskede oplysningerne. Nina Holst-Christensen var bare praktisk. Afhørte spurgte ikke ind til, hvorfor de interesserede sig for det. Hun betragtede det bare som et hurtigt lille spørgsmål, som hun tog sig af. Hun kontaktede Mogens Kjærgaard Møller og fik præcis det svar, som hun har gengivet i mailen af 15. juni 2012. Udenrigsministeriets interesse i sagen lå nok blot i, at de havde det primære ansvar ved udenlandske besøg. Afhørte sendte sin mail ca. ½ time efter, at hun fik underretningen fra Københavns Politi.

”en lille udbygning” og ”det fra den anden dag” i Carsten Madsens mail af 18. juni 2012 kan dårligt være andet end episoden med journalisten fra Ekstra Bladet. Carsten Madsens hensigt var, at der blot skulle orienteres om, hvad der var op og ned, og at der ikke skulle laves en større redegørelse. Afhørte sendte Københavns Politis orientering af 21. juni 2012 videre til en fuldmægtig. Notatet blev aldrig brugt, da ordførermødet vist aldrig blev afholdt.

Om mail af 25. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert vedhæftet udkast til beredskab til brug for et møde i Udenrigspolitisk Nævn den 27. juni 2012 og med anmodning om koordination af indholdet med Justitsministeriet oplyste afhørte, at det ret ofte forekommer, at et ressortministerium beder Justitsministeriet nikke til noget, der ligger indenfor Justitsministeriets område. Afhørte bed mest mærke i den første boks. Svaret var en selvfølgelighed. Om spørgsmål og svar i den anden boks oplyste afhørte, at hun ikke spurgte ind til, hvilke myndigheder Udenrigsministeriet havde videreforsømt Kinas bekymringer til. Justitsministeriet var ikke involveret i planlægningen af besøget.

Om Rigspolitiets bidrag af 5. juli 2012 til besvarelse af samrådsspørgsmål BL-BN og de skriftlige spørgsmål 965 og 875-880 samt afhørtes mail af samme dag til Karina Kok Sanderhoff, hvori anføres: *”Med henblik på samrådstale – du må lige vurdere, om de svarer tilstrækkeligt. I modsat fald må vi bede om et supplement”*, oplyste afhørte, at Karina Kok Sanderhoff var den fuldmægtig, der havde sagen. Afhørte skulle ikke håndtere sagen, da hun skulle på ferie. Karina Kok Sanderhoff skulle i givet fald drøfte sagen med Carsten Madsen under afhørtes ferie. Den efterfølgende oplysning fra Københavns Politi i Rigspolitiets supplerende besvarelse af samrådsspørgsmål BL-BN af 19. juli 2012 om den langvarige anholdelse blev noteret i Justitsministeriet, men da det alene skyldtes mandskabsmangel, gjorde man ikke mere ved det. Københavns Politi erkendte jo.

Afhørte vidste på grund af hendes afholdelse af ferie ikke, om klagen fra advokat Claus Bonne, der er nævnt i Rigspolitiets supplerende bidrag til besvarelse af samrådsspørgsmål BL-BN af 19. juli 2012 blev modtaget i Justitsministeriet. Hun kom først tilbage et par dage inden, samrådet blev afholdt, så det blev håndteret af Carsten Madsen.

Afhørte var således ikke involveret i besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål 877, men ordlyden af svarudkastet lyder meget som noget, der er formuleret af Justitsministeriet. Det er en sædvanlig formulering. Det er ikke unormalt, at Justitsministeriet formulerer sig mere skarpt, end Københavns Politi har gjort i sit bidrag, og derefter beder Københavns Politi om at godkende svaret. Det afbøder risikoen for, at der skrives noget, som går videre, end den hørte myndighed, for eksempel Københavns

Politi, mente. Det handler om at give udtømmende og klare svar, og når der skal kommunikeres i et samråd, kan det være væsentligt at få noget sat på plads.

Afhørte mente ikke, at hun deltog i samrådet den 16. august 2012. Det er sædvanligvis kontorchefen, der går med ministeren i samråd. Samrådssvar og beredskab bliver ikke offentliggjort før samrådet, men de skriftlige spørgsmål kan have været besvaret inden samrådet.

Om Støttekomitéen for Tibets mail til justitsministeren og pressemeddelelse af 16. august 2012, oplyste afhørte, at hun hverken huskede at have haft med dette materiale at gøre, eller om det indgik i Justitsministeriets videre sagsbehandling. Det var ikke usædvanligt, at der var divergerende opfattelser af den samme situation, og det kunne være tilfældet her. I Justitsministeriet har man antagelig ikke ment, at det var noget, der burde reageres på. Det var ikke usædvanligt, at borgere rettede sådanne henvendelser til Justitsministeriet og heller ikke, at de havnede i Politikontoret. En lignende henvendelse i 2013 blev undergivet sagsbehandling, fordi den faktisk indeholdt noget, der var besvaret anderledes i et samråd. Oplysningen om, hvornår det blev varslet, at busserne ville blive kørt frem, har muligvis givet anledning til en kontakt til Københavns Politi. Det kan også være, at man har ment, at det ville blive belyst under klagesagerne. Det ville høre under Carsten Madsen og Karina Kok Sanderhoff. Afhørte havde ingen erindring om at have drøftet dette med Carsten Madsen.

Afhørte var ikke sagsbehandler vedrørende redegørelsen af 7. maj 2013 fra Københavns Politi, hvorefter der var fundet flag på Station Amager. Afhørte blev orienteret, da sagen var klar til at blive sendt til Retsudvalget. Hun skulle på det tidspunkt overtage stillingen som kontorchef efter Carsten Madsen. Det var Carsten Madsen og fuldmægtig Le Lise Ravn, der håndterede denne sag. Le Lise Ravn forfattede Justitsministeriets redegørelse til Retsudvalget af 26. juni 2013.

Københavns Politis formulering om, at det ikke tidligere var afvist, at der var frataget flag, og at det også havde formodningen imod sig, blev gengivet i Justitsministeriets redegørelse. Afhørte mente, at man i forbindelse med besøget i 2012 havde oplyst til Folketinget, at der ikke var frataget flag. Derfor var det relevant at sende redegørelsen. I den anledning havde man vel grund til at overveje, om der mere generelt var givet forkerte oplysninger til Folketinget, men hovedsynspunktet om, at der ikke var en generel instruks, blev ikke ændret. Der var et spring fra at forestille sig, at der var givet forkerte oplysninger, til at forestille sig, at der var en generel instruks.

Om mail af 26. juni 2013 fra afhørte til Jens-Christian Bülow, cc. Carsten Madsen, hvoraf fremgår: ”... *For en umiddelbar betragtning tyder meget på, at politiet har væ-*

ret lovlig hurtigt ude med henstillinger og påbud, og det kan blive svært – også i lyset af sagen fra sidste år – fuldt ud at forsvare og stå på mål for politiets ageren. Vi mener derfor, at det vil være nyttigt og øge ministerens muligheder for at komme helskindet gennem samrådet betydeligt, hvis Københavns Politi kommer med en eller anden form for indrømmelse, og vores tanke er, at vi relativt hurtigt skal have fat i Rigspolitiet og TFO herom”, oplyste afhørte, at ”Vi” betyder afhørte og Carsten Madsen. Jens-Christian Bülow sad langt væk, og de kunne ikke lige fange ham for en drøftelse af politiets ageren. Hun valgte at skrive for at være sikker på at få fat i ham inden Carsten Madsens ferie. Hun ville i dag ønske, at mailen var skrevet lidt mere stilfærdigt, men det er en intern mail, der er skrevet hurtigt. Baggrunden var, at der både i 2012 og i 2013 var relativt mange, der berettede om dårlige erfaringer med politiet. Der var både klagesager og presseomtale. Demonstranterne virkede som helt almindelige, fredsommelige mennesker, der blot havde interesse i den tibetanske sag, hvilket forlenede dem med en lidt anden troværdighed end de mere sædvanligvis lidt mere professionelle demonstranter, der rutinemæssigt er i klinch med politiet. Det var ikke i hendes forestilling, at det skulle være noget systematisk, men det var svært at afvise, også efter fundet af flagene, at der havde været konkrete situationer, hvor politiet var gået for langt. Hun og Carsten Madsen forestillede sig derfor, at man måske kunne sige, at der var sået en tvivl om, hvorvidt Københavns Politi nu også i tilstrækkelig grad var opmærksomme på at beskytte borgernes demonstrationsfrihed, og at det måtte de gøre noget ved. Det var blot et spørgsmål om at have noget med for at tilfredsstille Retsudvalget, for eksempel noget om interne vejledninger eller indskærpelser i Københavns Politi. Afhørte og Carsten Madsen fik en samtale med Jens-Christian Bülow, der fandt synspunktet rigtigt, men mente, at det skulle forelægges Thorkild Fogde, uden at ordene dog skulle lægges ham i munden.

Carsten Madsen ringede først til Thorkild Fogde. Hun kunne ikke huske, hvad Carsten Madsen meldte tilbage om samtalen. Da hun kort før samrådet kom tilbage fra fire ugers ferie, lå der et udkast til samråd med en oplysning om, at politidirektøren nu ville tage et møde med Falun Gong. Hun synes, at det var lidt småt, og ringede til Thorkild Fogde, der gennemgik episoderne under besøget i 2013 og gav hende en god forklaring på, hvorfor politiet havde handlet som de havde gjort, herunder at der var taget højde for demonstranternes synlighed. Det virkede overbevisende, og afhørte frafaldt. Thorkild Fogde nævnte også, at Københavns Politi ville evaluere på besøget.

Afhørte havde ferie og sagsbehandlede ikke på sagen op til samrådet i august 2013 vedrørende besøget samme år, men hun læste på sagen for at være forberedt på samrådet, som hun deltog i sammen med ministeren.

Efter byrettens dom af 18. februar 2014 hvirvlede sagen op igen.

Der var en flerhed af kilder, og alt blev inddraget. Kontakten til Københavns Politigik gik gennem Rigspolitiets Direktionssekretariat, og afhørte havde en samtale med Direktionssekretariatet, hvor hun luftede sine tanker fra mailen af 26. juni 2013 om, at det tydede på, at en del borgere konkret var behandlet forkert, og gentog, om der måske skulle gøres noget mere i Københavns Politi end at afholde møder. Hun talte enten med Mette Uhrskov Kreiborg eller med Pernille Breinholdt Mikkelsen. Hun talte med begge på forskellige tidspunkter. Det var afhørtes opfattelse, at de syntes, at det lød fornuftigt, men at de var usikre på, om Københavns Politi ville være indstillet på det.

Byrettens dom vedrørte de samme episoder, men ikke spørgsmålet om flag. Der var afgivet forklaringer under vidneansvar svarende til Københavns Politis tidligere udtalelser, og dommen gav derfor i sig selv ikke afhørte anledning til at foretage sig yderligere. Dommen understregede behovet for markering af politifolk. Man arbejdede med et forslag, som senere blev gennemført.

Om mail af 9. april 2014 fra Louise Falkenberg til Jakob Gøtze Pedersen, Rigspolitiet, og dennes videresendelse i mail af samme dag til Birgitte Buch, Rigspolitiet med anførslen: "... således det kan sikres, at der er overensstemmelse i forhold til de møder, der blev afholdt", oplyste afhørte, at Louise Falkenberg meget vel kan have spurgt afhørte først, om hun skulle videresende PETs svar til Rigspolitiet, men hun kunne ikke huske det. Hun ser intet problem i at sende PETs besvarelse til Rigspolitiet. Det var blot, fordi det, der skulle svares på, lå nogle år tilbage, og man skulle derfor være sikker på, hvilke møder der havde været afholdt.

Om afhørtes mail af 15. april 2014 til Thorkild Fogde vedrørende Retsudvalgets spørgsmål 914-917, og hvoraf fremgår: "*Jeg vil gerne – inden vi iværksætter høring – lige vende disse nye spørgsmål om Kina-besøget i 2012 med dig. Det kan fint vente til efter påske*", oplyste hun, at spørgsmålet om lydfiler kom op allerede under samrådet den 10. april 2014, fordi ministeren gav udtryk for, at man ikke kunne afvise, at der havde været enkelte episoder, hvor enkelte politifolk var gået for langt. Det var det, hun ønskede at orientere Thorkil Fogde om.

Afhørte fik først at vide, at videregivelse af lydfilernes indhold højst sandsynligt ikke kunne lade sig gøre. Senere kunne det godt lade sig gøre, men det ville være teknisk vanskeligt og ressourcekrævende. Derefter kom der en løsningsmodel med meldeblanketter. Der var også principielle overvejelser om, hvorvidt det rejste spørgsmål om videregivelse af fortrolige oplysninger. Jens-Christian Bülow bad i sommeren 2014 afhørte om at spørge Justitsministeriets Forvaltningsretskontor, der henviste hende til Københavns Politi. I Justitsministeriet syntes de ikke, at løsningen med meldeblanketter var god, da den var for simpel. Det var Louise Falkenberg, der be-

handlede sagen, indtil afhørte forlod kontoret i august 2014. Hun blev orienteret om sagen af Louise Falkenberg og af orienterede sin afløser, Esben Haugland. I hendes tid var Justitsministeriets holdning, at det var nærliggende, at Københavns Politi selv foretog en fuldstændig aflytning.

Mødet afsluttet kl.12.00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 20. januar 2017 kl. 13:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Louise Falkenberg var mødt med bisidder advokat Karen-Margrethe Schebye.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat René Offeren, advokat Steen Lassen, advokat Søren Juul og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Louise Falkenberg bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Louise Falkenberg blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte tiltrådte i Justitsministeriets Politikontor den 1. februar 2014 som fuldmægtig, indtil hun blev souschef den 1. april 2014 og derefter chefkonsulent pr. 30. april 2014. Denne stilling havde hun indtil februar 2016. Der skete en gradvis ændring af arbejdsopgaverne, da afhørte blev souschef.

Før hun kom til Politikontoret, havde hun været i Justitsministeriets HR-kontor og på barsel. Hun havde ikke politifagligt kendskab, og hun fik ikke ved sin tiltræden i Politikontoret en generel orientering om politiets opbygning eller i politiets terminologi og heller ikke i, hvordan man organiserede politiaktioner. Hun fik heller ikke uddannelse i at udarbejde samrådstaler.

Ved hendes tiltræden var PET som følge af en organisationsændring ikke længere en del af Politikontorets område.

Hun blev ikke gjort bekendt med de kontakter, Justitsministeriet måtte have haft med andre myndigheder op til besøgene i 2012 og 2013, og hun fik ikke kendskab til operationsbefalingerne før i oktober 2015. Hun havde heller ikke kendskab til indholdet af trusselsvurderingerne og de bidrag, som PET sendte til Københavns Politi i maj 2012.

Hun var ikke i mundtlig dialog med Justitsministrene om svarene til Folketinget. Hun havde ikke hørt om, at Anne Berg Mansfeld-Giese eller andre embedsmænd i Justitsministeriet skulle have haft en sådan dialog, så det, antog hun, ikke var tilfældet.

Da samrådet blev forberedt i april 2014, fik Justitsministeriet dommen sendt ind. Hun konstaterede blot, at dommen var, som den var, og forberedte samrådet. Hun blev bekendt med Rigspolitiets svarbidrag til samrådet og de skriftlige spørgsmål, men hun var ikke bekendt med, hvilke overvejelser der var gået forud i Rigspolitiet og Københavns Politi, heller ikke at svarene skulle "minimeres", fordi dommen var anket.

Afhørte huskede mailkorrespondancen af 6. april 2014 med Anne Berg Mansfeld-Giese om udkast til samrådstale. Afhørte forberedte samrådstalen og beredskaber. Det var hendes første udkast til en samrådstale, og hun benyttede tidligere samrådstaler som hjælp. Der skulle tænkes på alt, hvad ministeren kunne blive spurgt til, og det var nok ud fra dét, at Anne Berg Mansfeld-Giese skrev om, hvad de skulle have undersøgt og også anførte, at der skulle noget med i beredskabet om flag, om politilovens bestemmelser om forsamlinger og indgrebsmuligheder og om numre på politiets uniformer. Afhørte fandt de nødvendige oplysninger frem og indføjede det i beredskabet. Hun udarbejdede udkastet på baggrund af, at hvad der var sagt under tidligere samråd og oplysninger indhentet til brug for dette samråd. Der var tale om en sammenskrivning.

Om mailkorrespondance af 9. april 2014 om PETs besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål 859-862 oplyste afhørte, at hun sendte PETs bidrag til Rigspolitiet, men

ikke helt klart erindrede baggrunden herfor. Det var vistnok Jakob Gøtze Pedersen, der bad om at se PETs bidrag, så de kunne se, om de svarede på det samme. Hun fandt det ikke påfaldende, men hun havde ikke erfaringer med at indsende én myndigheds svar til en anden myndighed. Hun vidste ikke, hvad der skete, efter at hun havde sendt PETs bidrag til Rigspolitiet.

Hun sendte sit udkast til Retsudvalgets spørgsmål 859-862 af 10. april 2014 til Mette Uhrskov Kreiborg, Rigspolitiet, med henblik på, at Rigspolitiet kunne nikke til, at svaret var i overensstemmelse med Rigspolitiets bidrag. Denne fremgangsmåde er også benyttet i andre sager. Der blev stillet en lang række spørgsmål lige op til samrådet, og nogle af dem kunne de ikke nå at besvare fyldestgørende, fx fordi svarene krævede bidrag fra både Udenrigsministeriet og Statsministeriet. Hun erindrede ikke, om Justitsministeriet var involveret i spørgsmålet om identifikation af betjente på dette tidspunkt. Et af spørgsmålene vedrørte, hvordan man skulle definere en demonstration. Det blev vist ikke besvaret i forbindelse med samrådet. De spørgsmål, der ikke blev besvaret i april 2014, blev alle besvaret i december 2014.

Om Retsudvalgets spørgsmål 866 oplyste afhørte, at Justitsministeriet modtog et bidrag fra Københavns Politi via Rigspolitiet. Hun erindrede intet særligt med hensyn til bidraget til dette spørgsmål. Hun var ikke bekendt med, om der var særlige overvejelser omkring, hvorvidt man uprøvet kunne lægge Københavns Politis oplysninger til grund. Hun havde ikke selv sådanne overvejelser. Hun erindrede ikke, at man i Justitsministeriet generelt drøftede rigtigheden af de tidligere afgivne svar på det tidspunkt. Hun havde ingen forhistorie på det punkt og var lige tiltrådt i afdelingen 2 måneder før.

Hun og Anne Berg Mansfeld-Giese regnede med, at spørgsmålene 914-917 om lyd-filernes indhold ville komme. Det var bebudet allerede under samrådet den 10. april 2014. Afhørte var med cc. på Anne Berg Mansfeld-Gieses mail af 15. april 2014 til Thorkild Fogde, og skulle i dette tilfælde ikke gøre noget i anledning af mailen. Hun var ikke bekendt med indholdet af Anne Berg Mansfeld-Gieses samtale med Thorkild Fogde. Anne Berg Mansfeld-Giese gav ingen tilbagemelding til afhørte.

Spørgsmålene var nye i deres karakter for afhørte. De gav anledning til principielle overvejelser om, hvordan man skulle forholde sig til, at Retsudvalget ville have optagelser af tjenstlige samtaler. Spørgsmålene kom i en periode, hvor der var meget travlt, men der skulle tages stilling til, hvordan man kom videre.

Om hendes mailkorrespondance af 17. og 30. september 2014 med Lasse Boje Nielsen, souschef i Justitsministeriets Statsrets- og Menneskeretskontor, erindrede hun, at der var kommet et bidrag fra Københavns Politi, som også redegjorde for grund-

loven og det juridiske grundlag. Det blev sendt til Statsretskontoret. Den operative model, som Lasse Boje Nielsen anbefalede, var at svare på det, der blev spurgt om, og det var, hvornår man efter Københavns Politis opfattelse var en demonstrant. Dette var beskrevet i den sidste del af Københavns Politis bidrag. Den øvrige del af Københavns Politis bidrag, der handlede om jura, blev således skåret fra, inden der blev svaret til Folketinget.

Afhørte deltog i en del af mødet i Justitsministeriet den 5. november 2014 om lydfilerne. Esben Haugland var tiltrådt som kontorchef i Politikontoret den 1. september 2014. Han havde en faglig baggrund indenfor forvaltningsretten. På mødet tilkendegav Esben Haugland, at det modtagne bidrag fra Københavns Politi, der havde en forvaltningsretlig karakter, ikke var helt korrekt. De talte endvidere om, at der var beskrevet noget teknisk, som måtte forklares nærmere. Man ønskede derfor et nyt bidrag, hvor alt blev foldet ud. Det blev ikke på dette møde drøftet, om Københavns Politi burde afsætte de fornødne ressourcer til at gennemlytte lydfilerne, men hun forlod mødet på et tidspunkt, og emnet kan derfor være blevet drøftet.

Afhørte kendte ikke baggrunden for Jesper Kofoeds mail af 15. september 2015 med en gentagelse af uddrag af bidrag til samrådsspørgsmål AC, om at det fremover i Københavns Politi sikres, at der sker en korrekt indgriben overfor deltagere i demonstrationer.

Støttekomitéen for Tibets mail af 16. april 2014 med links til en række offentligt tilgængelige videoindslag af politiets ageren blandt andet ved statsbesøget i 2012 blev sendt til Politikontorets kontorpostkasse, hvorefter der blev oprettet en sag til afhørte som en borgerhenvendelse. Hun kunne ikke huske, hvornår den blev oprettet. Politikontoret havde rigtig mange borgerhenvendelser. De blev fordelt efter sagsområde. Hver fuldmægtig havde sagsområder, de var ansvarlige for. De henvendelser, der ikke vedrørte et bestemt område, blev fordelt efter endetal.

Hun blev først opmærksom på henvendelsen i forbindelse med en oprydning i februar 2015 i nogle af de konkrete henvendelser, som var tildelt hende. Henvendelsen burde hun have håndteret tidligere, og hun underrettede derfor straks Esben Haugland. Hvis afhørte tidligere havde været opmærksom på indholdet, ville hun ikke have været i tvivl om, at Københavns Politi skulle have været hørt. At mailen er stilet til ministeren betyder ikke nødvendigvis, at den oprindelige mail også er sendt til ministeren. Der lå ikke en to år ældre og tilsvarende henvendelse fra Støttekomitéen for Tibet på denne sag.

Om mails fra Klaus Pedersen og Thorkild Fogde af 5. februar 2015, hvori oplyses, at der er tale om 19 links til videoklip, og hvori Thorkild Fogde skriver til Klaus Peder-

sen, at han lige skal tage en dialog med Justitsministeriet om sagen, oplyste afhørte, at hun ikke vidste, om Københavns Politi rettede henvendelse til Justitsministeriet om ressourceproblematikken vedrørende besvarelsen.

Mødet afsluttet kl.14.00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 26. januar 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Pernille Breinholdt Mikkelsen var mødt med bisidder advokat Asger Bagge-Jørgensen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Pernille Breinholdt Mikkelsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Pernille Breinholdt Mikkelsen blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte tiltrådte som sekretariatschef i Rigspolitiets Direktionssekretariat den 1. februar 2014. Hun kom fra en kontorchefstilling i Justitsministeriets departement, hvor hun ikke beskæftigede sig med denne sag. Hun fratrådte i Rigspolitiet den 14. november 2014.

Folketingsspørgsmål blev af Justitsministeriet sendt til Rigspolitiets Direktionssekretariat, hvorfra spørgsmålene blev visiteret til sekretariatschefen for det relevante område i Rigspolitiet, i denne sag politiområdet, der så hørte vedkommende politikreds almindeligvis ved henvendelse til kredsens ledelsessekretariat. Når der kom svar retur fra politikredsen, blev det gennemgået i politiområdet og videresendt til Direktionssekretariatet, hvor man kontrollerede, om spørgsmålet var besvaret, og at der ikke var noget, der stak i øjnene. Derefter blev der afsendt bidrag til Justitsministeriet. Afhørte havde ikke kendskab til, hvordan sagsgangen var i politikredsen.

Afhørte var ikke ved sin tiltræden bekendt med procedurerne for udarbejdelse af operationsbefalinger.

Afhørte blev ikke i sin tid i Rigspolitiet bekendt med, at operationsbefalingen den 10. juni 2012 var sendt til en række medarbejdere i Rigspolitiet, og heller ikke med, at den var tilgængelig på Beredskabsportalen. Hun var ikke bekendt med, at der blev udarbejdet operationsbefalinger i forbindelse med statsbesøg.

Hun havde ikke kendskab til relationen mellem Københavns Politi og PET udover fra svarene på folketingsspørgsmålene, og hun havde heller ikke kendskab til, hvorvidt præsidenten skulle skærmes for demonstrationer og meningstilkendegivelser, eller hvorvidt der var givet ordre til politifolk om, hvordan de skulle håndtere det.

Indholdet af bidragene fra Københavns Politi gav ikke afhørte anledning til at overveje, om indholdet var fyldestgørende og korrekt. Først i september 2015 begyndte hun at reflektere over det. På det tidspunkt var hun tilbage i Justitsministeriet, hvor hun var kommitteret i Justitsministeriets Departement, Politi- og Straffeafdelingen, med ansvar for forberedelse af folkeafstemningen vedrørende de danske forbehold.

Man talte om sagen i Justitsministeriet i september 2015. Det var overraskende for hende, og det var hendes helt klare opfattelse, at det kom som en stor overraskelse for hendes kolleger, også for de, der havde beskæftiget sig med sagen hidtil, at der kunne være problemer med de afgivne svar. Hun drøftede dog ikke de enkelte svarbidrag med nogen på det tidspunkt.

Hun blev ikke ved sin tiltræden orienteret om de svar, der hidtil var afgivet til Folketinget, men i forbindelse med de nye spørgsmål og svar i april 2014 var det naturligt, at hun gjorde sig bekendt med, hvad der tidligere var svaret. De nye bidrag gav hverken hende eller nogen i Direktionssekretariatet anledning til at overveje, om der tidligere ikke skulle være svaret korrekt og fyldestgørende.

Spørgsmål 650 blev behandlet på sædvanlig måde i Rigspolitiet. Hun fik kendskab til byretsdommen i forbindelse med behandlingen af dette spørgsmål, men fandt ikke anledning til at foretage sig yderligere. Hun var ikke bekendt med, at forklaringerne i dommen ikke var retvisende. Københavns Politis bidrag af 12. marts 2014 til besvarelse af spørgsmålene 650 og AC gav ikke anledning til, at man foretog sig yderligere i Rigspolitiet. Hun var ikke bekendt med, at det blev drøftet at afgrænse svarene, fordi man ikke ville komme nærmere ind på den nu ankedede dom. Generelt er det ikke ualmindeligt at henvise til, at en sag er anket, og at man af respekt for domstolene ikke ønsker at udtale sig, før sagen er endeligt afgjort. Desuden havde Københavns Politi på baggrund af oplysningerne i dommen taget initiativ til identificering af politifolkene. Ændringerne i bidragene til spørgsmål 650 fra Københavns Politis ”angreb af enhver art” til Rigspolitiets ”angreb af nogen art” kunne være foretaget i politiområdet eller i Direktionssekretariatet. Hun erindrede ikke, at hun selv skulle have foretaget denne ændring.

Oplysningerne om forekomsten af flag på Station Amager, dommen, de mange spørgsmål fra Folketinget og den massive pressedækning gav ikke i Direktionssekretariatet anledning til, at man nærmere undersøgte bidragenes indhold. Det var Københavns Politi, der havde den politifaglige vurdering af det, der var sket, og de indhentede bidrag var efterprøvet og godkendt på ledelsesniveau af såvel Københavns Politi som politiområdet under Rigspolitiet

Afhørte var ikke bekendt med, at PETs svar på spørgsmålene 859-862 blev videregivet til Københavns Politi, men det var ikke usædvanligt, at myndighederne på denne måde afstemte deres svar. Det skete blot for at sikre, at oplysningerne om, hvilke møder der havde været, var overensstemmende.

Når der var kommet et bidrag, undersøgte hun generelt, om der var svaret på spørgsmålet, og om noget gav anledning til undren. Hvis hun fandt svaret fyldestgørende, underskrev hun det. Hvis der derimod var noget, hun ønskede undersøgt, stillede hun spørgsmål til sagsbehandleren i Direktionssekretariatet. Hvis denne ikke kunne svare, måtte man spørge videre ud i politiområdet. De bidrag, der endte på afhørtes bord, var forinden godkendt på ledelsesniveau både i Københavns Politi og i politiområdet ved Rigspolitiet.

Hun erindrede ikke at have bedt om et supplerende bidrag til spørgsmålene 866 og 870. Det antager afhørte ikke, at hun har, for det ville normalt være sagsbehandleren enten i politiområdet eller i Direktionssekretariatet, der gjorde det. Sidstnævnte var Jakob Gøtze Pedersen. Hun ville ikke udelukke det, men hun havde ingen erindring om, at hun har haft kontakt til Københavns Politi med henblik på identifikation af de deltagende politifolk. Når et bidrag blev afgivet til Justitsministeriet, fulgte Rigspo-

litiet ikke op på, om og hvornår der blev svaret til Folketinget, men Rigspolitiet blev orienteret af Justitsministeriet, når ministeriet sendte svaret til Folketinget.

Om Københavns Politis supplerende bidrag til svar på spørgsmålene 859-870 oplyste afhørte, at Københavns Politi henviste til, at de allerede havde undersøgt, om der var givet en ordre. Det er normal praksis, at man henviser til, hvad der tidligere var svaret. Det gav ikke anledning til overvejelser i Rigspolitiet.

Vedrørende Retsudvalgets spørgsmål 914-917 om oversendelse af lydfiler oplyste hun, at Rigspolitiet ikke havde nogen anden rolle i dette end, hvad der var sædvanligt. Rigspolitiet var altid orienteret om Københavns Politis bidrag og blev på den måde involveret i sagen, men kun fordi Rigspolitiet stod for ekspedition af sagerne. Der havde tidligere været tradition for, at nogle bidrag var gået fra politikredsen til Justitsministeriet udenom Rigspolitiet. Imidlertid ønskede Rigspolitiets øverste ledelse generelt et samlet overblik over, hvad der var svaret Folketinget, og man ønskede også kontrol med svarenes kvalitet. Derfor blev ordningen med Rigspolitiet som mellemlid mellem politikredsen og Justitsministeriet indført. Ordningen blev indført, før afhørte tiltrådte i Rigspolitiet. Rigspolitiet havde ingen principiel holdning til, om lydfilerne måtte udleveres. Det måtte Justitsministeriet tage stilling til.

Afhørte erindrede ikke at have læst Københavns Politis supplerende bidrag til besvarelse af spørgsmål 914-917 af 16. september 2014, men det kan hun godt have gjort. Når hun ser det i dag, erindrer hun ikke, om hun gjorde sig tanker om det, men politiets ageren, som den fremgik af meldeblanketterne, måtte selvfølgelig ikke have til formål at forhindre demonstrationer.

En medarbejder orienterede hende om, at der var en dialog med Københavns Politi om, hvor ressourcekrævende det ville være at gennemgå hele lydmaterialiet. De 2x100 timer nævnt i intern mail af 1. oktober 2014 fra Birgitte Buch til blandt andre Lise Fink og Allan Bent Nyting passer formentlig med det antal timer, afhørte forinden var blevet orienteret om. Hun blev i forbindelse med mødet den 5. november 2014 bekendt med, at der var dele af filerne, der var blanke.

Hun blev bekendt med Justitsministeriets holdning, hvorefter Københavns Politi burde afsætte de nødvendige ressourcer til at gennemlytte lydfilerne, på mødet 5. november 2014 eller umiddelbart forinden. Hun erindrede det ikke, men gik ud fra, at Rigspolitiet inden mødet formidlede Københavns Politis holdning til Justitsministeriet.

Om mødet den 5. november 2014 oplyste afhørte, at Esben Haugland ringede og bad om et møde. Han ville have præciseret, hvilke problemer Københavns Politi så med

hensyn til lydfilerne. Københavns Politi deltog også i mødet. 100.000 kr.'s reglen, nævnt i Esben Hauglands notatark vedrørte nogle helt andre folketingssspørgsmål. Afhørte er ikke bekendt med, om der havde været møde mellem Rigspolitiet og Københavns Politi forud for mødet den 5. november 2014, men det kan der godt have været. På mødet den 5. november 2014 drøftede man mere det tekniske end lydfilerne indhold. Hun erindrede ikke, om oplysningerne om indholdet af meldeblanketterne i Københavns Politis supplerende redegørelse af 16. september 2014 blev drøftet på mødet.

Hun fratrådte sin stilling i Rigspolitiet kort efter.

2013:

Afhørte blev ikke bekendt med operationsbefalingen eller med de tidligere afgivne svar til Folketinget, da hun tiltrådte i Rigspolitiet, men svarene kunne indgå i behandlingen af senere forespørgsler fra Folketinget.

2014:

Afhørte var ikke involveret i planlægningen af besøget eller i udarbejdelsen af operationsbefalingen.

Mødet afsluttet kl. 09:45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 26. januar 2017 kl. 09:55 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Esbén Haugland var mødt med bisidder advokat Frantz Sigersted-Rasmussen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Esbén Haugland bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Esbén Haugland blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var chefkonsulent i Justitsministeriets Forvaltningsretskontor indtil den 1. september 2014. Han havde været der i ca. 2 år. Han behandlede blandt andet aktindsigtsbegæring og kan godt have været involveret som chef i en anmodning om aktindsigt i Tibet-sagen, men ikke i øvrigt. Han tiltrådte som fungerende kontor-

chef i Politikontoret den 1. september 2014. Efter udnævnelsen til kontorchef den 1. august 2015 var arbejdsopgaverne de samme, som da han var fungerende kontorchef.

Ved sin tiltræden den 1. september 2014 refererede han til afdelingschefen, Carsten Vollmer, der refererede til departementschefen Anne Kristine Axelsson. Pr. 6. november 2014 blev Freja Sine Thorsboe fungerende afdelingschef og Carsten Vollmer fungerende departementschef. Vollmer kom tilbage som afdelingschef den 16. februar 2015, da Barbara Bertelsen blev departementschef. I denne periode refererede afhørte på nogle af folketingssvarene i nærværende sag til Jens-Christian Bülow, der var chef for Lovafdelingen. Fra den 1. juni 2015 refererede afhørte til fungerende afdelingschef Johan Kristian Legarth.

Afhørte havde ikke nærmere kendskab til, hvornår politiet udarbejder en operationsbefaling. Han har aldrig beskæftiget sig med politiets beredskabsdel. De oplysninger, der er i redegørelsen af 30. november 2015 fra Beredskabsenheden, havde afhørte ingen viden om ved sin tiltræden.

Han blev først bekendt med operationsbefalingen den 30. september 2015. Han læste den næste dag, den 1. oktober 2015. Operationsbefalingerne fra 2013 og 2014 blev han først bekendt med i forbindelse med kommissionens arbejde.

Han kendte ved sin tiltræden i Politikontoret til sagen gennem pressen. Da han afløste Anne Berg Mansfeld-Giese, blev alle sager gennemgået. Tibet-sagen stod ikke som åben på oversigten, men øverst på oversigten stod, at der skulle afsættes ressourcer til besvarelse af ca. 800 folketingsspørgsmål og cirka 25 samråd årligt, og i den forbindelse fortalte Anne Berg Mansfeld-Giese, at der var ubesvarede spørgsmål fra Retsudvalget i Tibet-sagen. Ret kort tid efter satte han sig ind i disse sager. Nogle af spørgsmålene vedrørte oversendelse af lydfilerne. De handlede om noget principielt, men dette område havde han tidligere rådgivet om, da han sad i Lovafdelingen, så det følte han sig hjemme i. De andre spørgsmål var mere statsretlige i deres karakter.

Da han gjorde sig bekendt med de afgivne svar, fik han det indtryk, at det overordnede tema var, hvem der havde givet ordrer til hvad. Spørgsmålene kredsede ganske vist om konkrete episoder, men spørgsmålet var i virkeligheden mere generelt. Hans nærmeste medarbejder, Louise Falkenberg, orienterede ham om, at der var svaret mange gange på de samme temaer, men at der blev ved at komme nye spørgsmål. Fra Justitsministeriets side havde man gjort, hvad man kunne, og spurgt tilbage i politisystemet nogle gange for at komme hele vejen rundt. Det kunne han også se af akterne. Hans indtryk var, at man havde svaret på det, der var spurgt om, og også havde foretaget en yderligere undersøgelse af, hvordan tingene hang sammen.

Han havde som avislæser hæftet sig ved Københavns Byrets dom. Dommen lå i sagsakterne. Han var ikke tiltrådt på Politikontoret ved dommens afsigelse, og han vidste derfor ikke, hvad dommen dengang gav anledning til. Han var ikke bekendt med, i hvilket omfang justitsministrene Karen Hækkerup og Mette Frederiksen havde fået forelagt dommen.

Afhørte betragtede dommen som en prøvelse af, om politiet havde handlet lovligt. Da Københavns Politi var frifundet i fem af de seks sager, gav dommen ikke i sig selv anledning til overvejelser. Han hæftede sig dog ved, at Københavns Politi umiddelbart efter dommen oplyste, at man måske ikke havde været så grundige med at finde involverede politifolk. Det virkede underligt. Politiet sagde også, at de nu ville gå i gang med at finde frem til disse politifolk, og det, syntes han, var rigtig, rigtig godt. Det burde være gjort på et langt tidligere tidspunkt.

Han var endnu ikke tiltrådt på Politikontoret, da udarbejdelsen af supplerende udtalelser fra Københavns Politi vedrørende spørgsmål 866 og 870 blev iværksat, og han vidste derfor ikke, om det skete på Justitsministeriets eller Rigspolitiets initiativ. At der ville blive iværksat forsøg på identifikation af politibetjente, havde senioranklageren allerede sagt, da han stod på trappen udenfor byretten.

Han forstod spørgsmål 866 således, at der skulle indhentes oplysninger fra den pågældende politimand, og Københavns Politis supplerende udtalelse af 26. november 2014 således, at han ikke kunne findes, og at man ville vende tilbage, når han var fundet. I svaret på spørgsmål 867 var der anført betragtninger om forsamlingsfrihed, og det havde forsinket processen, da det skulle over Lovafdelingen. Det plejer at være Justitsministeriet og ikke Københavns Politi, der udtaler sig generelt om juraen, men her var der blandet rundt på det, og det ville Justitsministeriet gerne lave om, så Københavns Politi udtalte sig om det konkrete, herunder hvilke ordrer, der var givet, og Justitsministeriet udtalte sig om juraen, herunder menneskerettighederne.

I den senere mailkorrespondance mellem Louise Falkenberg og Lasse Boje Nielsen ligger formentlig blot, at det i ”den operationelle model” er Justitsministeriet, der udtaler sig om jura, mens Københavns Politi udtaler sig om det faktuelle og operative.

Om Retsudvalgets spørgsmål 914-917 om lydfiles indhold oplyste afhørte, at som han huskede det fra Anne Berg Mansfeld-Gieses orientering ved hans tiltræden, havde man fra Justitsministeriet bedt Rigspolitiet om at vente med at svare, indtil man havde fundet sine ben på det principielle spørgsmål om udlevering af internt materiale. Han havde imidlertid svært ved at se det principielle, særligt når Københavns Politi var indstillet på at udlevere meldeblanketterne, der var lige så interne

som lydfileerne. Han mente, at han derfor bad Louise Falkenberg meddele Rigspolitiet, at de skulle bede Københavns Politi om at svare. Københavns Politi svarede den 13. oktober 2014.

Afhørte studsede over flere ting i Københavns Politis bidrag. Det var en misforståelse, når det blev oplyst, at internt materiale ikke var undergivet aktindsigt. Det var reglerne om videregivelse og tavshedspligt, der gjaldt i forhold til Folketinget. I øvrigt var det slet ikke sikkert, at der ikke var adgang til aktindsigt. Det var også uklart, om oplysningen om, at en gennemlytning ville tage 2x100 timer kunne passe, herunder om der kunne spoles hen over de tomme steder på lydfilen. Ressourcemæssigt lå opgaven umiddelbart indenfor skiven af, hvad man normalt afsætter af ressourcer til besvarelse af et folketingssspørgsmål. Bemærkningen om fortrolige oplysninger undrede ham også, for det sker dagligt, at der gives fortrolige oplysninger til Folketinget.

Det principielle lå i, om man skulle fravige hidtidig praksis. Han mente, at man burde gennemlytte lydfileerne og svare skriftligt på baggrund af det, man havde hørt. En oversendelse af lydfileerne ville have brudt med hidtidig praksis.

Han forelagde situationen for Carsten Vollmer, og de var enige om, at der ikke var tale om et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, og at han skulle bede Københavns Politi afsætte de nødvendige ressourcer til en gennemlytning. Det meddelte han telefonisk til Svend Larsen, Rigspolitiet. Et par dage efter bekræftede afhørte overfor Lise Fink, at det også gjaldt for besøget i 2014.

Afhørte havde besøgt KSN som en del af den almindelige "Tour de Politigård". I KSN talte afhørte med tre teknikere, der vistnok var politiassistenter. De havde fået til opgave at finde materialet frem og lytte det igennem, og de oplyste, at det var noget af en opgave. Det ville tage meget længere tid end 2x100 timer, fordi der var flere borde, og der skulle lyttes på alle frekvenser og på alle borde. Afhørte nævnte det for Carsten Vollmer, og de blev enige om, at det var en ny situation, og at de ikke kunne bruge Københavns Politis bidrag af 13. oktober 2014. De enedes om at indkalde Rigspolitiet og Københavns Politi til et møde. På mødet skulle de juridiske tvivl afklares og Københavns Politi skulle forklare, hvorfor de havde skønnet så forkeret vedrørende tidsforbruget. "100.000 kr.'s-reglen" handler om noget helt andet.

Mødet blev afholdt den 5. november 2014. Løsningen med meldeblanketter blev drøftet. Afhørte var sådan set svært begejstret for løsningen, men ikke med, at der ikke i bidraget var taget højde for, at der ikke juridisk skulle sondres mellem meldeblanketterne og lydfileerne. Begge dele var juridisk set internt materiale.

Generelt er det sådan, at hvis et folketings svar vil kræve meget store ressourcer, og det sker jævnligt, må man forklare Folketinget om ressourceforbruget, og at man derfor ikke kan svare, men man bør i stedet gøre, hvad man kan i øvrigt for at svare på spørgsmålet. Man kunne i hvert fald sige, at man ikke umiddelbart havde fundet anledning til at anvende 750 timer på en gennemlytning, og faktisk lå der i spørgsmålet, at andet materiale kunne bruges. Meldeblanketterne kunne bruges dels til at udfinde de interessante episoder og dels til at belyse, hvad KSN havde været inddraget i. Københavns Politi skulle således komme med en pædagogisk forklaring på, hvorfor man ikke kunne afsætte tiden til en gennemlytning, men samtidig redegøre for, på hvilke tidspunkter der i meldeblanketterne var noget, der muligvis kunne fokuseres på. Det endte med, at Københavns Politi udarbejdede bidraget af 27. november 2014.

Afhørte vidste ikke, om Københavns Politi havde gennemgået lydfilerne på dette tidspunkt. Klaus Pedersen og Jesper Kofoed gav ikke indtryk af, at de havde kendskab til indholdet af lydfilerne på det tidspunkt.

På mødet den 5. november 2015 drøftede man ikke, om det i forbindelse med det kommende bidrag skulle tjekkes, at der ikke var noget at komme efter. Københavns Politi skulle ikke selv gå ned og lytte på bestemte tidspunkter i lydfilerne. Der blev ikke talt om, at Københavns Politi skulle lytte til udvalgte tidspunkter på lydfilen af egen drift.

Bidraget af 27. november 2014 var efter afhørtes opfattelse den rigtige måde at håndtere sagen på. Det var den rigtige juridiske ramme og inden for den praksis, der var vedrørende internt materiale, at svare på den måde, de gjorde.

Problematikken er for Justitsministeriet, om man selv skal gennemgå internt materiale og oplyse om indholdet heraf under ministeransvar, eller om man skal gøre internt materiale eksternt ved oversendelse til Folketinget.

På mødet den 5. november 2014 blev det endvidere oplyst, at meldeblanketterne ikke gengav den fulde kommunikation. Det gjorde de også opmærksom på i svaret. Afhørte vidste det også i forvejen fra besøget i KSN. Han vidste også, at der tillige var kommunikeret pr. mobiltelefon. Meldeblanketterne var det bedste, man umiddelbart kunne give.

Om afhørtes mail af 10. december 2014 til Jens-Christian Bülow, hvori anføres: *"Du siger til, hvis du vil tale om Tibet igen?"* og Jens-Christian Bülows svar i mail af 10. december 2014, hvori blandt andet anføres: *"Jeg frafalder min tanke om at tilføje noget om efterforskningshensyn eller operative hensyn, eftersom Justitsministeriet ikke rigtigt siger*

noget i svaret, så det kan komme til at virke for påfaldende ...”, oplyste afhørte, at ”igen” refererede til, at Jens-Christian Bülow allerede havde talt med Louise Falkenberg om nogle statsretlige emner. Jens-Christian Bülows svar omhandlede, så vidt afhørte huskede, hvorvidt Jens-Christian Bülow havde overvejet, om man allerede skulle sige, at der var oplysninger i lydfilerne, der ikke ville kunne gives til Retsudvalget, uden at der blev stillet krav om fortrolighed. Jens-Christian Bülow frafaldt synspunktet igen. Man drøftede ikke, hvad der eventuelt kunne være fortroligt, men afhørte havde sin egen mening, for eksempel kunne det være omtale af polititaktiske, specificerede manøvrer, hvoraf det kunne udledes, hvordan Københavns Politi operationelt arbejdede. Efter mailudvekslingen afgav han sagen til Jens-Christian Bülow, der gik til Carsten Vollmer, som gik til ministeren.

Om henvendelsen i mail af 16. april 2014 fra Støttekomitéen for Tibet oplyste afhørte, at han ikke har nogen viden om, hvorvidt justitsminister Karen Hækkerup på daværende tidspunkt blev orienteret om henvendelsen. Om hans notat om denne sag, oplyste han, at Louise Falkenberg forelagde sagen for ham, og at hun fortalte, at henvendelsen ikke var besvaret på grund af en ekspeditionsfejl i hendes sagstyring. Det var aldrig før sket for hende, selvom hun modtog rigtig mange borgerhenvendelser. Der var over 5.000 borgerhenvendelser på de 1½ år, han var i Politikontoret. Det var beklageligt, at henvendelsen kom til at ligge for længe, men afhørte og Jens-Christian Bülow var enige om, at det rigtige måtte være, at Københavns Politi først afgav en udtalelse om, hvorvidt henvendelsen gav anledning til noget i forhold til de tidligere afgivne svar.

Afhørte vidste ikke, hvordan Karen Hækkerup ønskede sagsgangen generelt. Det tilrettelagde vedkommende justitsminister med sit sekretariat. Mange henvendelser var stilet personligt til ministeren. De blev alle visiteret i ministersekretariatet. Det ville ikke være usædvanligt, at ministersekretæren visiterede en sådan henvendelse til fagkontoret udenom ministeren.

Afhørte var ikke blevet kontaktet i forbindelse med Thorkild Fogdes svar, hvori han opfordrede Klaus Pedersen til at tage en dialog med Justitsministeriet om sagen. I givet fald havde afhørte helt sikkert skrevet et notat. Han vidste, at Louise Falkenberg rykkede Københavns Politi flere gange. Hun var meget omhyggelig med at orientere ham om væsentlige ting, og hun ville formentlig i givet fald blot have fastholdt overfor Københavns Politi, at Københavns Politi skulle gøre, som Justitsministeriet bad om, og hvis Københavns Politi ikke ville det, ville afhørte være blevet orienteret.

Han så ikke Klaus Pedersens notat af 30. juli 2015 om indholdet af lydfilerne på daværende tidspunkt. I givet fald ville han absolut have bemærket det. Især formuleringen om, at Justitsministeriet skulle høres om, hvorvidt de ville have en officiel un-

derretning. Sådan arbejder Justitsministeriet ikke. Enten får man oplysninger, og så er det pr. definition officielt, eller også får man dem ikke. Oplysningerne om lydfiles indhold fik han først på et møde den 8. september 2015. Mødet handlede om noget helt andet. Ved mødets slutning sagde Klaus Pedersen, at der var en ny udvikling, idet de havde fundet noget på nogle lydfiler. Han gik ikke i detaljer med det. Afhørtes svar var, at han havde en forventning om, at Justitsministeriet blev orienteret snarest muligt med henblik på at vurdere, om Retsudvalget skulle orienteres. Han tror dog, at Københavns Politi også ville have givet redegørelsen til Justitsministeriet af egen drift. Klaus Pedersen sagde ikke noget om, at der også var en oplysning om Golf-biler, der var kørt frem for at skjærme. Han havde endvidere været upræcis om meldingen om fratagelse af flag. Han sagde således blot, at der var kommet nye oplysninger frem, men han nævnte ikke, hvad det var for oplysninger. Det var afhørtes opfattelse, at Klaus Pedersen på det tidspunkt ikke selv havde overblik over de nye oplysningers indhold. Klaus Pedersen kom med oplysningen om, at der var sket en udvikling, af egen drift. Han blev ikke spurgt til, om der var oplysninger.

I redegørelse af 11. september 2015 fastholdt Københavns Politi på ny, at der ikke var fremkommet oplysninger, der gav grundlag for at antage, at der forelå en generel instruks. Der var efter Københavns Politis opfattelse blot tale om en enkeltstående episode, hvor der var givet instruks om at fratage ét flag. Det var derfor også det, han skrev i orienteringen til Folketinget den 18. september 2015. Han tænkte, at der kunne være sket det, at nogen over radioen, og det er typisk en politiassistent, der sidder ved mikrofonen, havde givet en ordre, der var i strid med en generel ordre. Det kunne også være, at der i lige præcis dette tilfælde var en god grund til at give ordren. Han hæftede sig i den forbindelse ved, at der var fem ud af seks frifindelser i byrettsdommen. Han fandt derfor fortsat ikke grund til at tro, at de embedsmænd, der som afhørte, havde pligt til at tale sandt, ikke gjorde det. Han havde kendskab til, hvem der sad i KSN, fra rundvisningen i 2014, men det er rigtigt, at han ikke havde grundlag for sine refleksioner. Det var også bare hans egne tanker.

Indgrebene var dokumenteret på kryds og tværs. Det var kendt, at der var sket indgreb overfor enkelte personer. Det var der ikke noget nyt i for afhørte. Det interessante var, hvem der havde givet ordren. Oplysningen om én konkret ordre gav ikke anledning til at bede Københavns Politi om yderligere bidrag.

Selvom han ikke havde en bred politifaglig viden, vidste han, hvem der sad i KSN. Det var hans personlige opfattelse, at der ikke var anledning til yderligere tiltag. Han så det ikke som enten eller. Der var oplysning om en konkret ordre. Der var tidligere svaret på, at der ikke forelå nogen generel ordre. De to ting strider ikke nødvendigvis mod hinanden. Han havde ikke på dette tidspunkt forestillet sig, at der lå en generel ordre.

Det var utilfredsstillende, at de nye oplysninger fra lydfilen allerede var i pressen, inden Justitsministeriet fik orienteringen fra Københavns Politi, især da afhørte havde bedt om at få en underretning hurtigst muligt på mødet den 8. september 2015.

Om mail af 17. september 2015 fra ministersekretæren til afhørte, hvoraf fremgår, at Barbara Bertelsen gerne ville have, at han forelagde sagen for ministeren dagen efter, oplyste han, at det er helt sædvanligt at forelægge en sag for en minister, der ikke tidligere har beskæftiget sig med sagen. Mødet med justitsminister Søren Pind handlede egentlig om noget helt andet. Afhørtes briefing om Tibet-sagen tog udgangspunkt i mappeforsiden. Her var anført, hvad der tidligere var sagt, hvad der var af nye oplysninger, og at det ikke gav grundlag for at ændre det generelle billede, men at Retsudvalget alligevel burde underrettes.

Først umiddelbart efter og foranlediget af præmisserne i landsrettens dom, der blev efterfulgt af samrådsspørgsmål, fik afhørte anledning til at overveje, om sagen skulle undersøges nærmere. På dette tidspunkt inden fremkomsten af operationsbefalingen var holdningen i Justitsministeriet, at relevante myndighed, det vil sige Københavns Politi, nu skulle redegøre præcist for det her. Han så klart på det tidspunkt, at man nu skulle finde ud af, hvad der var op og ned. Man vidste ikke, at operationsbefalingen var tilgået Kammeradvokaten til brug for sagens førelse i landsretten.

Om mail af 28. september 2015 fra Anne Rosa Simonsen til afhørte, oplyste han, at Anne Rosa Simonsen var en af kommunikationsmedarbejderne. Mogens Lauridsen gav udtryk for et nyt synspunkt i en artikel i Jyllands-Posten, og i en sådan situation var det normalt, at hun kontaktede Politikontoret. Afhørte var ikke bekendt med Mogens Lauridsens oplysninger om de kinesiske sikkerhedsvagter og havde ikke hørt det før. Det virkede kaotisk for afhørte. Man burde efter hans opfattelse ikke forholde sig til udtalelsen på det tidspunkt umiddelbart før samrådet. Ministeren går ikke ud til offentligheden inden et samråd, så han syntes, at man skulle holde sig til den lagte presselinje, som blot betød, at man skulle fastholde, at Københavns Politi ville komme med en ny, udførlig redegørelse, og at det ville blive besvaret i samrådet.

Den 30. september 2015 blev afhørte ringet op af fungerende afdelingschef Johan Kristian Legarth, der oplyste, at Thorkild Fogde var blevet opmærksom på, at der var givet en skriftlig ordre, som kunne tyde på generel strid med de hidtil afgivne oplysninger. Det lød alvorligt, og der skulle rykkes hurtigst muligt. Næste dag begyndte afhørte at skrive på en underretning til Retsudvalget. I den forbindelse bad Justitsministeriet Københavns Politi om at sende en kopi af operationsbefalingen.

Han fik operationsbefalingen hurtigt efter og han, departementschef Barbara Bertelsen, fungerende afdelingschef Johan Kristian Legarth og to andre afdelingschefer,

Jens Theilberg Søndergaard og Thomas Østrup, samledes. De hæftede sig ved afsnittene om kinesernes bekymring for at tabe ansigt og om, at demonstranter ikke måtte være synlige. De kunne godt se, at det var alvorligt og ikke kunne håndteres inden for rammerne af den undersøgelse, der var iværksat ved Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Der måtte nedsættes en undersøgelseskommission. Ministeren blev orienteret, og han var enig. Der gik kun ca. 1 time, fra Justitsministeriet modtog operationsbefalingen, til beslutningen om at nedsætte kommissionen blev truffet.

I Justitsministeriet drøftede man, hvad passagerne i operationsbefalingen var udtryk for. De enkelte afsnit hver for sig sagde måske ikke så meget, men set i en sammenhæng harmonerede det meget dårligt med, hvad der tidligere var oplyst over for Retsudvalget. De drøftede også, om det kunne være en skrivefejl. Sproget i de relevante afsnit var anderledes end i resten af dokumentet.

2013:

Om Falun Dafas henvendelse af 2. oktober 2013 oplyste afhørte, at henvendelsen og Københavns Politis udtalelser ikke gav ham anledning til at overveje de tidligere svar. Der var ikke uenighed om, at der havde været indgreb, og videoerne viste ikke, hvem der havde givet ordre til hvad. Justitsministeriet har været nøje vurderende og søgt opklaring, fx blev der fulgt op overfor Folketinget, da der var en divergens med hensyn til indholdet af en handlingsforløbsrapport.

Mødet afsluttet kl. 11:30.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 26. januar 2017 kl. 11:45 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jens-Christian Bülow var mødt med bisidder advokat Søren Juul.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Anne Birgitte Gammeljord, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann og advokat Steen Lassen var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Jens-Christian Bülow bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Jens-Christian Bülow blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012-2014:

Afhørte tiltrådte den 1. november 2008 som afdelingschef i Justitsministeriet og var fra 1. april 2011 chef for Civil- og Politiafdelingen og sidenhen Politi- og Strafferetsafdelingen, der begge omfattede blandt andet Politikontoret. Han var tjenestefritaget i perioden fra 6. januar 2014 til 6. maj 2014 og genindtrådte derefter i sin tidligere stilling. Den 1. september 2014 blev han afdelingschef i Lovafdelingen.

Afhørte havde ikke kendskab til, at der forud for besøget i 2012 skulle have været kontakter med Udenrigsministeriet, Statsministeriet, Hoffet eller PET om besøgets tilrettelæggelse og gennemførelse.

Han fik ikke kendskab til operationsbefalingen for 2012 før i efteråret 2015, og han var ikke bekendt med, at andre i Justitsministeriet havde et sådan kendskab på noget tidligere tidspunkt.

Afhørte har formentlig set trusselsvurderingen i forbindelse med behandlingen af anmodningen om særlig hjælp op til besøget i 2012. Den gav ikke anledning til overvejelser i Justitsministeriet. Fokus er i de situationer på, hvilken hjælp der ønskes, og på økonomien.

Afhørte anslog, at Justitsministeriet i 2012 modtog 2.500-3.000 folketingsspørgsmål. De blev af Ministersekretariatet fordelt til de kontorer, der skulle besvare dem. Afhørte fik som afdelingschef kopi af de spørgsmål, der vedrørte et af hans fire kontorer. Det gav ham mulighed for at følge med og skride ind, hvis der var behov for det.

Kontorerne var meget ofte nødt til at indhente bidrag, for eksempel fra en politikreds. Det var han ikke involveret i. I denne fase spillede han kun en rolle, hvis der var behov for at drøfte, hvordan et svar skulle se ud, eller hvilken linje der skulle følges. Ellers så han først svarene, når han modtog en ministermappe med udkast til svar. Han læste svarudkastet igennem og sørgede for, at svaret var retvisende i forhold til Folketingets spørgsmål. Hvis han havde bemærkninger eller spørgsmål til et svarudkast, skrev han det til kontoret eller bad om en mundtlig drøftelse med typisk kontorchefen og sagsbehandleren. Når han var tilfreds med svarudkastet, markerede han med sine initialer, at udkastet var godkendt af ham. Derefter gik ministermappen fra ham til departementschefen eller direkte til justitsministeren. Det var det klare udgangspunkt, at de underliggende bilag lå i de sagsmapper, som afhørte modtog. De fulgte også med, når mappen gik til justitsministeren.

Generelt var der ikke mundtlige drøftelser med justitsministeren om de svar, der skulle afgives, både fordi det var unødvendigt, men også fordi mængden af spørgsmål gjorde det umuligt. Der var ikke forskel i de enkelte ministres ønsker til sagsgangen, i hvert fald ikke forskelle af relevans for denne sag.

I 2012 var departementschefen ikke inde over de spørgsmål, der hørte under Alm. Del, medmindre afdelingschefen vurderede, at der var behov for det, fx hvis der var tale om et politisk væsentligt eller kompliceret emne. En manglende påtegning kunne dog også skyldes, at departementschefen var fraværende.

Afhørte havde ingen konkret erindring om, hvorfor departementschefen påtegnede ministermapperne vedrørende: ”Politikontorets Forelæggelse af: Udkast til besvarelse af spørgsmål nr. 865 og 875-880 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg”, men ikke ministermapperne vedrørende: ”Politikontorets Forelæggelse af: Udkast til besvarelse af spørgsmål nr. 1051 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg”.

Afhørte erindrede ikke baggrunden for Anne Berg Mansfeld-Gieses mail af 15. juni 2012 til blandt andre afhørte i anledning af anholdelsen af journalisten ved Lange-linie.

Om mail af 16. juni 2012 fra Karina Lorentzen Dehnhardt (MF) til Justitsministeriet med ønske om en drøftelse på det kommende ordførermøde af politiets ageren oplyste afhørte, at mailen kun gav anledning til det, der fremgår af mailkorrespondancen. Det var ikke usædvanligt, at man ønskede konkrete sager drøftet på et ordførermøde. Man har sikkert blot forsøgt at blive klogere på, hvad der var op og ned i sagen. At Justitsministeriet gik til Københavns Politi udenom Rigspolitiet, var i strid med det klare udgangspunkt, men denne fremgangsmåde kunne være nødvendig at tidsmæssige årsager. I de situationer ville det være pænt af Justitsministeriet at orientere Rigspolitiet efterfølgende.

Afhørte havde ingen konkret erindring om Udenrigsministeriets høring af Justitsministeriet op til mødet i Udenrigspolitisk Nævn den 27. juni 2012, men det er meget sandsynligt, at Anne Berg Mansfeld-Giese eller Carsten Madsen har bedt afhørte nikke til det, inden svaret gik til Udenrigsministeriet. Afhørte havde ikke kendskab til, at Udenrigsministeriet skulle have videreformidlet de kinesiske bekymringer til Justitsministeriet. De var i hvert fald ikke blevet videreformidlet til ham.

Han var ikke bekendt med Hoffets, Udenrigsministeriets og PETs roller og arbejdsfordeling i forbindelse med et statsbesøg. Det er ikke noget, Justitsministeriet er involveret i.

Om mail af 10. august 2012 fra afdelingsleder Linda Björk Nielsen, Politikontoret, til Anne Kristine Axelsson med udkast til besvarelse af spørgsmål 865 og 875-880, og hvori det anføres: ”Særligt skal afsnittet om justitsministerens eller ansatte i Justitsministeriets involvering i besvarelsen af spm. 875 fremhæves, Og det bemærkes, at formuleringen skal vendes med Johan Reimann, som ej er at træffe i dag”, samt Anne Kristine Axelssons mail af 13. august 2012 til afhørte med ordlyden: ”Kan vi tale om disse spørgsmål i morgen”, oplyste afhørte, at han ikke erindrede den konkrete samtale med Anne Kristine Axelsson, der givetvis har fundet sted. Hans gæt er, at Anne Kristine Axelsson har hæftet sig ved, at der stod, at de manglede at tale med Johan Reimann, og ønskede at orientere afhørte, da det på grund af ferie ikke var ham, der

havde påtegnet ministermappen. Det kan også være, at Anne Kristine Axelsson ville sikre sig, at han ikke havde en viden, som ikke var kommet frem. Han talte ikke med Johan Reimann. Nogen i Justitsministeriet har formentlig haft den samtale, men det er afhørte ikke blevet orienteret om.

Der var i den grad prøvelse af de indkomne bidrag i Justitsministeriet, og det afspejler dokumenterne også. Justitsministeriet forholdt sig kritisk, ved at man sikrede sig, at svaret gav mening, og at man kom hele vejen rundt om det, der var spurgt om. Justitsministeriet havde ingen viden om de faktiske forhold og ingen mulighed for at overskønne vedrørende de mere faktuelle oplysninger i bidragene.

Henvendelser, der måtte komme udefra, herunder omtale i pressen, blev taget ind, fordi de blev læst af den medarbejder, der behandlede sagen, og indgik i dennes ”vidensbank”, så selvfølgelig indgik de også i forbindelse med udarbejdelsen af svar til Folketinget.

I samråd var justitsministeren som udgangspunkt ledsaget af kontorchefen og en eller to medarbejdere i Politikontoret. Afhørte var ikke involveret.

Om henvendelsen fra Støttekomitéen for Tibet af 16. august 2012 til justitsminister Morten Bødskov oplyste afhørte, at påtegningen ”Karina” nok dækker over Karina Kok Sanderhoff, der i den periode var sagsbehandler på sagen. ”BBO” er sikkert Birgitte Broberg, der var kontormedarbejder. Om en sådan mail tilgik ministeren, afhæng af en vurdering i Ministersekretariatet. Afhørte vidste ikke, om den konkrete henvendelse har været forelagt Morten Bødskov. Henvendelsen indeholder en anmodning om aktindsigt, og den skulle selvfølgelig behandles. Anmodninger om aktindsigt blev behandlet i vedkommende kontor, men i august 2012 overgik denne opgave generelt til Forvaltningsretskontoret. Afhørte vidste ikke, om behandlingen af aktindsigtsanmodningen kan være gået galt i denne organisationsændring.

I øvrigt skulle det vurderes, om det var tale om en meningstilkendegivelse, som afsenderen forventede, at ministeren svarede på. I givet fald skulle afsenderen have et svar. Afhørte vidste ikke, hvordan henvendelsen blev behandlet. Han så den først, da han modtog den som en del af kommissionens ekstraktmateriale.

Om mail af 16. august 2012 fra Emil Melchior til Anne Kristine Axelsson, Morten Bødskov, afhørte og Carsten Madsen med omtale af et telegram fra Ritzau telegram, hvoraf fremgår, at seks personer har stævnet Københavns Politi, og om en artikel fra Berlingske Tidende oplyste afhørte, at presseomtale og udtalelser fra folketingsmedlemmer var ganske sædvanlige efter et samråd. Det var også normalt, at der i episoder, der involverede politi og borgere, opstod klagesager og retssager. Han havde

ikke set TV2's udsendelse, hvori det allerede kl. 18.00 blev oplyst, at Golf-vogne ville blive kørt frem. Det er ikke en del af opgaven for Justitsministeriets medarbejdere at se TV2 News døgnet rundt.

Oplysningerne i redegørelsen af 7. maj 2013 fra Københavns Politi om fundet af flag på Station Amager gjorde indtryk i Justitsministeriet. Det kunne godt være, at man ikke tidligere udtrykkeligt havde svaret Folketinget, at der ikke var frataget flag, men det var en naturlig forståelse af det, der var skrevet, og sådan det var blevet opfattet. På daværende tidspunkt vidste man i Justitsministeriet ikke, om det skyldtes en menneskelig fejl eller misforståelse, at flagene var endt hos politiet, men det gav dem ikke den tanke, at der forelå en generel ordre om at fratage flag. Der er meget langt fra det, at der kunne være tale om en menneskelig fejl, og til at tænke, at der nok lå en generel ordre, og det var ikke en tanke, han fik. Oplysningen gav dog anledning til, at Retsudvalget blev orienteret.

Afhørte ville forvente, men havde ingen konkret erindring om, at Justitsministeriet udarbejdede beredskab i forbindelse med mødet i Udenrigspolitisk Nævn den 20. juni 2013. En forklaring på, at beredskabet ikke er blandt det materiale, der er udleveret til kommissionen, kan være, at det ligger på Niels Holck-sagen, der blev behandlet på samme møde, og som på det tidspunkt var en sag, der fyldte i ministeriet.

Om mail af 26. juni 2013 fra Anne Berg Mansfeld-Giese til afhørte, cc. Carsten Madsen, hvorefter det kunne overvejes, at Københavns Politi kom med en eller anden form for indrømmelse, oplyste afhørte, at han, som han huskede det, først havde en samtale med Carsten Madsen alene. De var enige om, at man kunne sidde med et billede af, at der var noget, der var kikset. En række borgere følte ikke, at de var blevet behandlet ordentligt. Det kunne derfor være en god ide, at Københavns Politis øverste ledelse tilkendegav i organisationen, at ytrings- og forsamlingsfriheden også skulle respekteres, når der var besøg fra Kina, og at justitsministeren kunne gå videre med denne oplysning. De aftalte, at Carsten Madsen skulle foreslå Thorkild Fogde at komme med en sådan tilkendegivelse.

På et tidspunkt vendte Carsten Madsen tilbage og fortalte, at Thorkild Fogde ikke mente, at det var det rigtige tidspunkt, og at han havde argumenteret fornuftigt for det. Senere tog Anne Berg Mansfeld-Giese en ny kontakt til Thorkild Fogde. Afhørte huskede ikke hvorfor. Thorkild Fogde oplyste under denne samtale, at han ville holde et møde med Falun Gong, når den endelige indsats af besøget i 2013 var evalueret. Afhørte syntes, at det var godt. Det var en udstrakt hånd, der kunne være starten på en dialog, som medførte, at det gik bedre næste gang.

Dengang var der fortsat ikke anledning til i Justitsministeriet at overveje, om Københavns Politis hidtidige bidrag ikke var retvisende og fyldestgørende.

Afhørte havde ingen erindring om, at der efter hans tilbagevenden til Justitsministeriet den 6. maj 2014 var egentlige overvejelser i anledning af byretsdommen fra februar 2014, eller noget, der gjorde, at man stillede spørgsmål ved de afgivne bidrag. Man overvejede i Justitsministeriet en ordning med politinumre, og det blev gennemført. Der var ikke selvstændige overvejelser i ministeriet vedrørende identifikationsproblemerne i den konkrete sag.

I Justitsministeriet forventede man, at Rigspolitiet ikke blot var et ekspeditionskontor mellem politikredsene og Justitsministeriet. Efter politireformen i 2007 skulle Rigspolitiet foretage egentlig sagsbehandling og forholde sig til de modtagne bidrag. Der var i Rigspolitiet i modsætning til i Justitsministeriet en politifaglig kompetence, men også Rigspolitiet var på afstand af de faktiske forhold, så deres mulighed for at kontrollere de faktiske oplysninger var ikke bedre end Justitsministeriets.

Den 26. november 2014, hvor Københavns Politi afgav supplerende bidrag til besvarelse af spørgsmålene 859-870, var afhørte i Lovafdelingen, men i en periode i november 2014 aflastede han en kollega i Politi- og Strafferetsafdelingen med bistand vedrørende spørgsmålene i denne sag, og derfor var han igen inde over denne sag. Der kan som følge af hans skifte til Lovafdelingen have været drøftelser om rigtigheden af bidrag, som han ikke var en del af. Hvis Justitsministeriet var i tvivl om bidragenes rigtighed, ville det være en meget alvorlig situation. Han forestillede sig, at man i en sådan situation ville tage en rigtig grundig drøftelse i afdelingen mellem afdelingschefen og medarbejdere. Derefter ville man tage en drøftelse med departementschefen og endelig på et møde en drøftelse med Rigspolitichefen, der ville blive bedt om en redegørelse inden for få dage, for eksempel en uge.

Der var allerede spurgt bredt til, om der var givet en ordre, og afhørte havde ikke kendskab til operationsbefalingen på det tidspunkt.

Omkring sommeren 2014 drøftede afhørte spørgsmålene om lydfiles indhold med Louise Falkenberg, der dengang var souschef i Politikontoret, som gik på, at Københavns Politi mente, at en gennemlytning ville være for ressourcekrævende. Dette skulle efter hans opfattelse testes i bund. Desuden undrede han sig over, at Københavns Politi ikke også angav operationelle betæneligheder, idet lydfilerne kunne indeholde oplysninger om, hvilke operationelle tiltag der blev foretaget ved statsbesøg. Han bad Louise Falkenberg om at rejse spørgsmålet over for Rigspolitiet, også fordi man kunne komme i samme situation senere, hvor en gennemlytning af lydfiler måske ikke ville være helt så ressourcekrævende, og hvor det kunne virke mærke-

ligt at henvise til operationelle betænkeligheder, hvis de ikke også havde været frem-sat i forbindelse med denne sag.

Om sin mail af 10. december 2014 til Esben Haugland, hvori anføres: *”Jeg frafalder min tanke om at tilføje noget om efterforskningshensyn eller operative hensyn, eftersom Justitsministeriet ikke rigtigt siger noget i svaret, så det kan komme til at virke for på-faldende ...”*, oplyste afhørte, at han tænkte, at det alligevel ville se for mystisk ud, at oplysningen om, at lydfilerne kunne indeholde oplysninger, der af efterforsknings-hensyn ikke burde være offentlige, kom direkte fra Justitsministeriet, når Køben-havns Politi ikke selv havde påpeget det.

Han kunne huske, at der skulle være en drøftelse med justitsminister Mette Frede-riksen før samrådet den 16. december 2014. Han spurgte Esben Haugland, om han havde brug for, at afhørte gik med. Det havde han ikke.

Om Støttekomitéen for Tibets henvendelse af 16. april 2014 og Esben Hauglands no-tat af 4. februar 2015 oplyste afhørte, at han resolverede, at Københavns Politi skulle høres gennem Rigspolitiet. Københavns Politi havde beskrevet et forløb, og hvis no-gen mente, at tingene var sket på en anden måde, var det naturligt at spørge Køben-havns Politi herom.

Om Thorkild Fogdes bemærkning i mail af 5. februar 2015, hvorefter der skulle ta-ges kontakt til Justitsministeriet, oplyste afhørte, at han ikke var vidende om, hvor-vidt der efterfølgende var en dialog mellem Københavns Politi og Justitsministeriet.

Mødet afsluttet kl. 12:55.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 26. januar 2017 kl. 13:45 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Anne Kristine Axelsson var mødt med bisidder advokat Lise Lauridsen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Asger Bagge-Jørgensen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Mads Kramme, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Lassen og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Anne Kristine Axelsson bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringstema med bilag.

Anne Kristine Axelsson blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte tiltrådte som departementschef i Justitsministeriet den 1. april 2011. Hun var tjenestefritaget i perioden 6. januar 2014 til 6. maj 2014 og fratrådte den 4. november 2014.

Afhørte havde ikke selv været og er ikke bekendt med at andre i Justitsministeriet op til besøget i 2012 var i kontakt med andre myndigheder om besøgets tilrettelæggelse og gennemførelse. Justitsministeriet spiller ingen rolle i forbindelse med statsbesøg. Det er Udenrigsministeriet og Statsministeriet, der varetager statsbesøg.

Afhørte erindrede ikke mødet i Embedsmandsudvalget den 14. maj 2012. Hun erindrede derfor heller ikke, hvad Claus Grube har nævnt på mødet. Hun kunne af referatet af mødet se, at den sædvanlige deltagerkreds havde deltaget i det pågældende møde.

Hun var ikke bekendt med, at der forelå operationsbefalinger for besøgene 2012-2014. Hun havde ikke kendskab til begrebet ”operationsbefaling”, før kommissionen blev nedsat.

Hun var heller ikke bekendt med indholdet af PETs trusselsvurderinger, bortset fra den, der var vedlagt anmodningen om særlig hjælp. Det var en standard, og den gav ikke afhørte anledning til overvejelser.

Hun blev først inddraget i de svar, der skulle afgives til Folketinget og til brug for samråd, når vedkommende afdelingschef lagde et udkast til hende. Fra hende blev det lagt videre til ministeren. Høring af vedkommende politikreds gik gennem Rigspolitiet, der har operativ indsigt og fører tilsyn med politikredsene. Rigspolitiet har derfor bedre forudsætninger end Justitsministeriet for at efterprøve det, der i politikredsens bidrag er nævnt om operationelle forhold.

Ordførermøder blev afholdt jævnligt i Justitsministeriet. Hun blev typisk først inddraget i ordførernes spørgsmål umiddelbart før møderne, når der lå udkast til svar på de spørgsmål, der ønskedes drøftet.

Det sædvanlige ved samråd var, at kontorchefen eller undtagelsesvist afdelingschefen gik med sammen med et par fuldmægtige. Departementschefen gik aldrig med. Hun huskede ikke at have talt med nogen af justitsministrene om denne sag, udover når ministeren skulle i samråd. I de tilfælde har afhørte og ministeren drøftet punkterne i samrådstalerne og beredskabet.

Ministrenes tilgang til behandlingen af svarene til Folketinget var ens bortset fra ministrenes personlige holdning til, hvor meget man skulle gå i detaljer. Morten Bødskov var grundig. Han forberedte sig meget, læste alt materialet og fulgte med i, hvor de politiske partier var, så han var forberedt i samråd.

Det sædvanlige var, at hun fik forelagt udkast til folketings svar. Hvis hun har påtaget udkast til svar, er det udtryk for, at hun har godkendt svaret. Hvis hun ikke var til stede, eller hvis afdelingschefen vurderede, at svaret var ukontroversielt, kunne det gå udenom afhørte. Hvis der i svaret blev henvist til et tidligere svar, som havde passeret hende, kunne det også gå udenom hende. Hun havde ingen erindring om, hvorvidt det ordførermøde, der er nævnt i mail af 18. juni 2012 blev gennemført, og hun havde heller ingen konkret erindring om henvendelsen. Hun kan dog læse, at den er blevet behandlet på helt sædvanlig vis i Justitsministeriet, idet ministersekretær Karin Baunsgaard har sendt den videre til det relevante kontor i Justitsministeriet, og at kontoret har indhentet bidrag fra Københavns Politi.

Afhørte erindrede ikke baggrunden for, at hun i mail af 13. august 2012 oplyste, at hun ønskede at tale med afdelingschef Jens-Christian Bülow. Det har nok været om, hvorvidt der havde været en kontakt til Johan Reimann, fordi hun ellers ikke kunne lægge udkastet til svar videre. Det kunne også være, fordi Jens-Christian Bülow var kommet tilbage fra ferie, og at hun ville have hans bekræftelse på, at svarene var korrekte. Svarene er sikkert sendt elektronisk, fordi det hastede, for som udgangspunkt modtog hun udkast til svar i papirform. Justitsministeriets svar om, at Justitsministeriet ikke var involveret i den politimæssige afvikling, var og er afhørte bekendt sandt.

Om henvendelsen i mail af 16. august 2012 fra Støttekomitéen for Tibet oplyste hun, at sagsgangen generelt var, at en mail gik ind i den generelle mailboks, der blev tømt af journalen. Mailen blev journaliseret og derefter fordelt til det relevante kontor med kopi til ministersekretariatet, der lagde kopi af de mails, der var stilet til ministeren, til ministeren. Afhørte vidste ikke, hvordan den konkrete mail er håndteret. Når mailen som her indeholder beskyldninger om, at der er givet forkerte svar til Folketinget, kunne en sagsbehandling have været at høre Københavns Politi. Desuden skulle anmodningen om aktindsigt besvares.

Om mail af 16. august 2012 fra Emil Melchior til blandt andre afhørte og Morten Bødskov med orientering om et telegram fra Ritzau, hvoraf fremgår, at seks personer har stævnet Københavns Politi, oplyste afhørte, at presseomtalen kom samme dag som samrådet. Det så man ofte. Presseafdelingen holder ministeren orienteret inden samrådet, så han eller hun er forberedt. Der blev eventuelt udarbejdet et beredskab, men i dette tilfælde har man nok vurderet, at der var redegjort tilstrækkeligt for oplysningerne i samrådstalen. Man kunne teoretisk forestille sig, at der kom noget frem i pressen, der skulle ageres på i forhold til de indkomne bidrag, men hun læser den konkrete mail som, at samrådstalen ville dække det, som artiklen vedrørte.

Hun fik ikke ved sin tilbagevenden til Justitsministeriet i maj 2014 kendskab til, at Københavns Politi forinden dette tidspunkt havde iværksat en undersøgelse af, hvilke betjente der var involveret. Justitsministeriet modtager omkring 2.500-3.000 folketingsspørgsmål om året, så der var mange verserende. Hun fik heller ikke kendskab til, at spørgsmål 866 ikke var besvaret. Da hun vendte tilbage til Justitsministeriet, var der efter hendes bedste erindring ikke drøftelser i Justitsministeriet af byrettens dom.

Hun erindrede ikke at være blevet inddraget i de folketingsspørgsmål, der vedrørte lydfiles indhold. Det ville også have været usædvanligt. Hun blev altid først orienteret, når der forelå et udkast til svar. Hun erindrede således ikke at have set Københavns Politis bidrag af 16. september 2014 vedrørende spørgsmål 916 og heller ikke, at Stats- og Menneskeretskontoret blev inddraget i besvarelsen. Hun var slet ikke involveret i spørgsmålenes besvarelse, da spørgsmålene blev besvaret i december 2014, hvor hun var fratrådt. Hun erindrede heller ikke at være blevet inddraget i Esben Hauglands beslutning om, at Københavns Politi burde afsætte de nødvendige ressourcer til at gennemlytte lydfileerne. Hun er ret sikker på, at hun ikke har været inddraget heri, men Esben Hauglands beslutning lyder meget fornuftig og i tråd med Justitsministeriets generelle linje.

Hun havde ikke været inde over en drøftelse om, hvorvidt Støttekomitéen for Tibets mail af 16. april 2014 blev forelagt for justitsministeren.

2013:

Afhørte havde ikke før set hverken operationsbefalingen eller trusselsvurderingen vedrørende dette besøg.

Oplysningerne om de supplerende bidrag i Esben Hauglands notat af 12. marts 2015 vedrørende Falun Dafas henvendelse af 2. oktober 2013 forelå ikke, da hun fratrådte den 4. november 2014.

Mødet afsluttet kl. 14:20.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 27. januar 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Morten Bødskov var mødt med bisidder advokat John Petersen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat Jon Lauritzen, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jakob Søren Hedegaard.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Morten Bødskov bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Morten Bødskov blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012-2013:

Afhørte var justitsminister i perioden 3. oktober 2011 - 12. december 2013. Han ville tro, at han hørte om statsbesøget i 2012 første gang umiddelbart inden, det fandt sted. Justitsministeriet havde intet med planlægningen at gøre. Det stod Statsministeriet og især Udenrigsministeriet for.

Han blev ikke orienteret om og bekendt med mulige kontakter mellem Udenrigsministeriet, Statsministeriet og Hoffet, og som justitsminister var han på ingen måde involveret i besøgets tilrettelæggelse og gennemførelse. Hans område dækkede også udlændingeområdet med tusindvis af spørgsmål fra Retsudvalget, flere hundrede samrådsspørgsmål og op mod 100 lovforslag at tage stilling til. Hertil kom, at Danmark havde EU-formandskabet med cirka 40 arbejdsgrupper, så han havde andet at se til end et statsbesøg under opsejling.

Han blev ikke orienteret om nogen dialog mellem Justitsministeriet og PET om sikkerhedsmæssige spørgsmål i relation til besøget.

Han havde ingen erindring om, at han af sin departementschef blev orienteret om, hvad der passerede på mødet i Embedsmandsudvalget den 14. maj 2012. Han mente helt bestemt ikke, at han blev orienteret. Der blev ikke forud for besøget overført afhørte nævnt noget om Kinas bekymringer med hensyn til demonstrationer, eller at man skulle forsøge at skærme præsidenten indenfor grundlovens rammer.

Han sad i Regeringens Koordinationsudvalg (K-udvalget) med blandt andre statsministeren og udenrigsministeren. Han havde ikke konkret erindring om K-udvalgs-mødet den 16. maj 2012, men sandsynligheden taler for, at han deltog, eftersom han sad i K-udvalget.

Han erindrede ikke, at besøgets afvikling har været drøftet i K-udvalget eller i Regeringens Sikkerhedsudvalg. Han vidste ikke, om der blev udarbejdet referater fra disse møder. Han var ikke i besiddelse af egne noter fra møderne.

Afhørte havde ikke set nogen af trusselsvurderingerne, før han modtog bilagene til denne afhøring.

Det var først ved offentliggørelsen af kommissionen, at han fik kendskab til begrebet en ”operationsbefaling”. Han så ikke operationsbefalingen for besøget i 2012 på daværende tidspunkt.

Om mail af 18. juni 2012 fra ministersekretær Karin Baunsgaard sendt cc. til afhørte vedrørende spørgsmål fra Karina Lorentzen til behandling på et ordførermøde, og hvori der ønskes en redegørelse for politiets ageren, oplyste afhørte, at han var cc. på mailen og derfor må være blevet bekendt med den. Ifølge hans kalender står mødet som udsat til et afsluttende møde den 28. juni 2012 inden sommerferien. Det var i forbindelse med det møde, at der blev indhentet bidrag fra kontoret. Det var standardprocedure. Han skulle som minister sørge for, at ordførernes spørgsmål blev

besvaret. Han har sikkert talt med både Karin Baunsgaard og departementschefen. Derefter blev der udarbejdet et talepapir til mødet.

Om presseomtalen den 15. juni og 16. juni 2012 oplyste afhørte, at han generelt var meget opmærksom på mediebilledet. Han drøftede det løbende med sin særlige rådgiver og med Presseafdelingen. Han huskede dog ikke de konkrete artikler. Københavns Politi udtalte sig i artiklerne, og det var sikkert derefter, at der blev indhentet materiale til brug for ordførermødet.

Han havde i denne periode en meget tæt kalender. EU-formandskabet skulle afsluttes, og der var et problem med Schengen-aftalen. Der var møder i Bruxelles og folkemøde på Bornholm. Der var indenrigspolitiske problemer med asyllovgivningen, og der var også et møde med USAs justitsminister.

Afhørte var ikke bekendt med indslagene i TV2 den 15. august 2012 kl. 18.00 og kl. 19.00. Han vidste ikke, om nogle af hans embedsmænd har set indslagene. Han havde ingen erindring om at være blevet orienteret om indslagene.

Om mail af 10. august 2012 fra afdelingsleder Linda Björk Nielsen, Politikontoret, til Anne Kristine Axelsson med udkast til besvarelse af spørgsmålene 865 og 875-880 og mail af 13. august 2012 fra Anne Kristine Axelsson til Jens-Christian Bülow med anmodning om at tale om spørgsmålene oplyste afhørte, at han ikke blev orienteret om drøftelsen mellem Anne Kristine Axelsson og Jens-Christian Bülow. Afhørte påteggede de skriftlige spørgsmål, som blev oversendt til Folketingets Retsudvalg umiddelbart inden afholdelsen af samrådet.

Forinden afhørte afgav svar til Retsudvalget, spurgte han, om man kunne være sikker på, at formuleringen i svaret på spørgsmål 875 om, at Justitsministeriet ikke havde været involveret, holdt, og det svar, han fik, var bekræftende. Han ville typisk have talt om dette med departementschefen. Afhørte fik ikke kendskab til, på hvilket grundlag svaret blev givet. Han spurgte ind til, om man var sikker på, at Justitsministeriet ikke havde været involveret i Københavns Politis beslutninger, fordi han vidste, at dette tema ville blive centralt i Retsudvalget. Han havde selvfølgelig tillid til embedsmændene og var ikke efterladt med nogen som helst tvivl, så han stillede ikke flere spørgsmål til det. Han kan heller ikke i dag se, at der står noget forkert. Han kunne ikke sige, om hans embedsmænd kan have vidst noget andet. Det faktiske er, at han spurgte til det og fik et bekræftende svar. Han havde ikke grundlag for at mene noget andet end det, der blev svaret.

Udvalgsspørgsmålene, som Folketingets Retsudvalg havde stillet som en del af grundlaget for samrådet, blev oversendt til udvalget umiddelbart inden samrådet.

Den tale, han brugte i samrådet, baserede sig især på indholdet af de oversendte spørgsmål. Det normale var, at han talte papirerne igennem med departementschefen forud for et samråd.

Afhørte huskede ikke, om svaret på spørgsmål 865 blev drøftet, inden der blev svaret til Retsudvalget. Han fik ikke på noget tidspunkt indtryk af, at de bidrag, der var indhentet fra Københavns Politi, ikke var korrekte. Han havde selvfølgelig tillid til, at embedsmændene havde undersøgt forholdene grundigt. Standardmæssigt havde et sådant svar været gennem vel 8-10 hænder, inden det kom til ham.

Om svaret på spørgsmål 877, hvorefter der ”selvsagt” ikke er givet instrukser til politifolk med henblik på at begrænse ytrings- og forsamlingsfriheden, oplyste afhørte, at han ikke kunne huske, at denne formulering er blevet drøftet med ham.

I åbne samråd er der nogle gange en tendens til, at stemningen bliver meget oppisket. Der blev spurgt ind til det, der stod i de besvarede spørgsmål, og det, der blev sagt i samrådstalen, men han holdt sig selvfølgelig til talepapiret. Det var standardprocedure.

Han erindrede ikke, at han har set mailen fra Støttekomitéen for Tibet. Der var mange borgerhenvendelser, især på udlændingeområdet. De kom i en bunke på 5-10 cm ind på hans bord hver anden dag, vil han tro, og han øjede dem hurtigt igennem. Som justitsminister foretog han hverken sagsbehandling eller visitation. Henvendelserne ville som standardprocedure blive visiteret direkte til det relevante kontor, og det var hans forventning, at henvendelserne ville blive sagsbehandlet i det pågældende kontor. Det var derfor, de blev sendt til det pågældende kontor. Han erindrede ikke, om han dengang blev bekendt med presseomtalen omtalt i mail af 16. august 2012 fra Emil Melchior. Afhørte huskede ikke, om presseomtalen og mailen fra Støttekomitéen for Tibet gav anledning til overvejelser i Justitsministeriet. Han huskede som det eneste fra den periode, at han under samrådstalen henviste til, at sådanne klager skal behandles i klagesystemet.

Han erindrede ikke, om svaret på det efterfølgende spørgsmål 1119, hvorefter Justitsministeriet ikke forud for besøget var orienteret om Københavns Politis strategi, forinden var drøftet med ham. Når han fik et udkast til folketings svar, gik han som udgangspunkt ud fra, at det var korrekt. Han kendte ikke til embedsmændenes indbyrdes drøftelser.

Han så hverken operationsbefalingen eller trusselsvurderingen vedrørende besøget i 2013.

Han kunne huske, at de i Justitsministeriet diskuterede Københavns Politis redegørelse af 7. maj 2013. Der var i samrådet kommet nogle ganske alvorlige beskyldninger mod ham og mod Justitsministeriet, og han var træt af sagen. Københavns Politi havde tidligere sagt, at der ikke var problemer med flag, men det var der så åbenbart alligevel. Både afhørte og hans embedsmænd, sikkert departementschefen, afdelingschefen og kontorchefen, undrede sig. Det talte de om, inden Retsudvalget blev orienteret. Det sker, men ikke hver dag, at man sender en berigtigelse til Retsudvalget, og det var irriterende for ham og for embedsmændene, at det var nødvendigt. Han blev efterladt med det indtryk, at embedsmændene ville gå ganske hårdt og kritisk til Københavns Politi.

Samrådet 22. august 2013 vedrørte stort set de samme spørgsmål som samrådet 16. august 2012. Der blev også givet stort set de samme svar. Talepapiret blev som sædvanlig drøftet med afhørte inden samrådet. Han ville tro, at det var departementschefen, han drøftede det med.

Han drøftede som nævnt løbende medie billedet indenfor Justitsministeriets område. Han huskede ikke de specifikke artikler om besøget i 2013, men han kan se, at Københavns Politi på ny havde udtalt sig.

Han var ikke bekendt med, om der i forbindelse med besvarelsen af spørgsmålene 920-921 eller samrådsspørgsmål BL, blev indhentet oplysninger fra eller var dialog med Udenrigsministeriet.

Han erindrede ikke, om han havde læst Falun Dafas henvendelse af 2. oktober 2013. Han vidste ikke, om embedsmændene gennemså de videooptagelser, der var linket til henvendelsen, og han spurgte dem ikke. Han havde ingen erindring om, at henvendelsen skulle have givet anledning til drøftelser om de svar, der allerede var afgivet. Hvis henvendelsen er tilgået afhørte som en borgerhenvendelse, ville den være blevet visiteret til Politikontoret, der herefter havde ansvaret for sagsbehandlingen.

Han blev ikke orienteret af sin efterfølger, Mette Frederiksen, om hendes redegørelse af 27. marts 2015. Om påtegningen oplyste han, at det er rigtigt, at han blev ringet op af Michael Johnson, der var en af Mette Frederiksens medarbejdere. Han huskede samtalen svagt som en besked om, at der blev sendt en justering af et af afhørtes tidligere svar til Retsudvalget.

Foreholdt Villy Søvnalds forklaring for kommissionen, hvorefter han kort efter besøget havde dannet sig den opfattelse, at grundlovsrettigheder var blevet krænket, oplyste afhørte, at Villy Søvnald ikke har fortalt dette til afhørte. Det ville også være

en udtalelse, det havde været svært at glemme, hvis landets udenrigsminister havde udtalt sig sådan. Det ville andre nok også have reageret på.

Mødet afsluttet kl. 10:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 27. januar 2017 kl. 10:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Karen Hækkerup var mødt med bisidder advokat Bjørn Høberg-Petersen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jakob Søren Hedegaard.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Karen Hækkerup bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Karen Hækkerup blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012-2014:

Afhørte var justitsminister i perioden 12. december 2013 - 10. oktober 2014.

Når man tiltræder som justitsminister, er der en gennemgang af de verserende sager, som kan have interesse for ministeren. Hun blev ikke i den forbindelse orienteret om

de kinesiske besøg i 2012 og 2013. Hun blev først i forbindelse med de nye folketings-spørgsmål bekendt med, hvad der tidligere var svaret i sagen.

Hun blev ikke ved sin tiltræden orienteret om, hvorvidt der op til besøgene havde været kontakt eller dialog mellem på den ene side Justitsministeriet og på den anden side Udenrigsministeriet eller Statsministeriet. Hun blev heller ikke orienteret om de sikkerhedsmæssige aspekter. Hun var ikke bekendt med, om der havde været dialog mellem Justitsministeriet og PET, eller mellem Justitsministeriet og Københavns Politi.

Selv om hun nævnte trusselsvurderingen i samrådstalen, blev hun hverken ved sin tiltræden eller i forbindelse med samrådstalen orienteret om indholdet af de trusselsvurderinger, PET havde udarbejdet.

Besøgene i 2012 og 2013 blev i afhørtes tid som justitsminister ikke på noget tidspunkt behandlet eller drøftet i Regeringens Koordinationsudvalg. Det samme gælder besøget i 2014. Hun tror heller ikke, at det blev drøftet i Regeringens Sikkerhedsudvalg. Der blev givet taget referat af disse møder, men de tilgik ikke de deltagende ministre.

Afhørte blev klædt på til samrådet den 10. april 2014 ved at få forelagt udkast til tale og de tidligere svar, der var afgivet. Hun så materialet igennem og blev derudover mundtlig orienteret af Carsten Vollmer. Hun havde nogle forslag til tilføjelser og ændringer, som gjorde talen mere mundret for hende. Derudover var det vigtigt for hende i forbindelse med samrådet at orientere om det arbejde, hun havde sat i gang med politinumre, så politibetjente fremover kunne identificeres. Der havde været flere sager, hvor betjente ikke kunne identificeres, og det var også omtalt i dommen fra Københavns Byret. Denne situation skabte mistillid til politiet. Hun fandt det rigtig væsentligt, at det blev ændret, og hun sørgede derfor for, at det blev føjet ind i samrådstalen. I dag er der gennemført en ordning, hvorefter alle betjente bærer politinumre. Hun nævnte i samrådet, at de mange klager gav ridser i lakken, og at man ville rette op på det blandt andet ved at tage en dialog med demonstranter og ved at udarbejde interne instrukser i Københavns Politi. Hun gav også udtryk for, at det efter hendes mening var helt på sin plads, at Københavns Politi nu mere aktivt ville værne om borgernes ret til at ytre sig

Hun blev orienteret om henvendelsen af 26. juni 2013 til Retsudvalget om, at der var fundet flag på Station Amager, for det var en del af baggrundsmaterialet op til samrådet den 10. april 2014. Der var også noget om flag i byretsdommen. Dommen var anket. Hendes fokus var at sikre, at det ikke kunne ske igen. De nærmere oplysning-

ger måtte klarlægges i landsretten, og det skete da også senere. Der var omvendt ikke noget, der tydede på, at der forelå en generel instruks om at fratage flag.

Afhørte blev i forbindelse med samrådet kun orienteret om det, hun fik forelagt. Hun var ikke bekendt med de underliggende arbejdsgange, herunder mailkorrespondancen mellem medarbejdere i Københavns Politi, Rigspolitiet og Justitsministeriet. Hun fik forelagt et færdigt produkt.

Hun indledte samrådstalen med at sige, at det var en delikat sag, og at hun håbede på forståelse for, at hun måtte give lidt mere runde svar, fordi dommen fra Københavns Byret var anket, og man måtte have respekt for, at domstolsprøvelsen måtte gå sin gang. Hun tilkendegav, at hun derfor fandt det upassende at spekulere i, hvad der egentlig var foregået. Landsrettens behandling måtte afklare, om der var tale om enkelte fejl eller noget mere generelt. I den forbindelse måtte man have identificeret de deltagende betjente. Når landsrettens dom forelå, måtte man så eventuelt agere. Politikere har pligt til ikke at blande sig i domstolenes arbejde. Det var der stor forståelse for hos de enkelte ordførere. Afhørte fokuserede i stedet på, at Københavns Politi på det tidspunkt have igangsat en undersøgelse med henblik på at kunne identificere de betjente, der havde været inddraget i de enkelte episoder. Det var hendes synspunkt, at det måtte afklares under ankesagen, om betjente kunne have trådt forkert. Hun havde ingen forventning om, at der var tale om noget generelt, men alle kunne jo se, at der var trådt forkert. Derfor var det rigtigt at finde frem til de betjente.

Afhørte blev inddraget i de efterfølgende spørgsmål 914-917 fra Retsudvalget om lydfilernes indhold. Hun blev allerede i samrådet den 10. april 2014 spurgt, om man i forbindelse med retssagen havde sikret sig udskrift af den radiokorrespondance, der var foregået. Hun svarede, at hun gerne ville undersøge det nærmere og vende tilbage med et skriftligt svar. Efterfølgende blev det drøftet i Justitsministeriet, at det ikke var sket før, at man udleverede politiets interne radiokommunikation, og at det var et principielt spørgsmål, om man skulle udlevere det til Retsudvalget. Det viste sig først senere, at dele af kommunikationen rent faktisk var gemt. Overvejelserne i Justitsministeriet løb hen over efteråret 2014. De principielle overvejelser gik blandt andet på, hvordan materialet i givet fald kunne udleveres, og i hvilken form.

Om mail af 15. april 2014 fra Anne Berg Mansfeld-Giese til Thorkild Fogde, hvoraf fremgår: *”Jeg vil gerne – inden vi iværksætter høring – lige vende disse nye spørgsmål om Kina-besøget i 2012 med dig. Det kan fint vente til efter påske”*, oplyste afhørte, at hun ikke kender denne mail og ikke har viden om, hvorvidt der blev taget kontakt til Thorkild Fogde. Udover de principielle overvejelser måtte der tages hensyn til, at en offentliggørelse af indholdet måske kunne have sikkerhedsmæssige konsekvenser. Hun var ikke inde i detaljerne men hørte blot, at det i princippet godt kunne lade sig

gøre, da lyd materialet var gemt. Hun har ikke tidligere set Københavns Politis supplerende bidrag af 16. september 2014 om indholdet af meldeblanketterne, og hun blev heller ikke orienteret om indholdet.

Hun havde på daværende tidspunkt ikke set henvendelsen af 16. april 2014 fra Støttekomitéen for Tibet. Hun fik rigtig mange mails. Mailen kan også være sendt direkte til vedkommende kontor, og denne mail har hun ikke fået ind. Hun er heller ikke på anden måde blevet forelagt mailens indhold. Hun efterlyste ikke beviser i samrådet, og hun tilkendegav heller ikke ønsker om at se bevismateriale, så det er ikke rigtigt, hvad der står i mailen herom. Når hun ser på det nu, ser det ud, som om det, der var linket til, på mange måder var noget, der allerede havde været fremme i den offentlige debat. De vedhæftede filer var således offentligt tilgængelige. Det var normal kutyme, at en sådan mail blev visiteret til Politikontoret, der så normalt ville svare. Hun har ikke fået den forelagt med et svarudkast. På dette tidspunkt, hvor landsretten endnu ikke havde afsagt dom, måtte man stole på de forklaringer, der var afgivet i byretten.

Hun har først læst operationsbefalingen i forbindelse med denne sag. Hun er aldrig tidligere blevet forelagt denne type materiale, hverken som medlem af Retsudvalget eller som justitsminister.

Mødet afsluttet kl. 11:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 27. januar 2017 kl. 13:15 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mette Frederiksen var mødt med bisidder advokat Niels Henrik Nielsen.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Knud Meden, advokat Lise Lauridsen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Pernille Backhausen, advokat Poul Heidmann og advokat Søren Juul var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jakob Søren Hedegaard.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

Mette Frederiksen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Mette Frederiksen blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012-2014:

Afhørte var justitsminister i perioden 10. oktober 2014 - 28. juni 2015.

Hun blev ikke ved sin tiltræden som justitsminister eller senere i sin tid som justitsminister informeret om de tidligere besøg i relation til, hvilke danske interesser der var plejet ved besøgene, og hvori de bestod. Hun blev heller ikke orienteret om, hvilke kontakter der op til besøgene havde været med andre myndigheder, herunder

med Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Københavns Politi og PET. Hun blev endelig ikke orienteret om eksistensen eller indholdet af operationsbefalingen, herunder den strategi, der var lagt i 2012, og PETs trusselsvurderinger.

Afhørte blev heller ikke ved sin tiltræden orienteret om de svar, der tidligere var afgivet til Retsudvalget, men de tidligere svar, der var henvist til i de svar, som hun afgav den 16. december 2014, lå givet som underliggende bilag. Det var almindelig praksis.

Hun erindrede ikke, at besøgene blev drøftet i Regeringens Koordinationsudvalg. Hun var i øvrigt ikke medlem af dette udvalg, før hun blev justitsminister. Hun har heller ingen erindring om, at besøgene blev drøftet i Regeringens Sikkerhedsudvalg.

Om sine besvarelser til Retsudvalget den 16. december 2014 forklarede afhørte, at man altid som minister har lejlighed til at stille supplerende spørgsmål til udkast til svar til Retsudvalget og samrådstaler mv. Hun huskede ikke, om hun konkret stillede afklarende spørgsmål i forbindelse med disse besvarelser. Det foregik typisk på den måde, at spørgsmål om forskellige emner blev puljet og derefter behandlet på et møde med afdelingschefen eller andre herom. Afhørte huskede ikke, om det var tilfældet i denne sag, men en sådan orientering kan have fundet sted. Hun erindrede ikke, at man i Justitsministeriet i december 2014 skulle have haft overvejelser med hensyn til rigtigheden af de tidligere afgivne svar, eller at man skulle have været irriteret over, at der fremkom nye oplysninger fra Københavns Politi.

Hun erindrede ikke at være blevet inddraget i overvejelser om, hvor mange ressourcer Københavns Politi skulle afsætte til at gennemlytte lydfilerne. Hun huskede ingen specifik drøftelse om radiokommunikationen. Det er før forekommet, at man undlader at svare ud fra en ressourcebetragtning. Der foretages en konkret vurdering.

Hun havde ingen erindring om at være blevet orienteret om henvendelsen af 16. april 2014 fra Støttekomitéen for Tibet. Det ville i givet fald have været atypisk. Der kom ganske mange borgerhenvendelser til Justitsministeriet. Hun erindrede heller ikke at være blevet orienteret om, at der ikke var svaret på henvendelsen. Da afhørte tiltrådte som justitsminister, var der et ganske alvorligt efterslæb på svar til Folketinget. Det ville derfor ikke være typisk, at hun blev orienteret. Der blev også stillet ganske mange nye spørgsmål i den periode. Hvornår spørgsmålene blev besvaret, var et resourcespørgsmål, men handlede også om, hvordan man havde tilrettelagt arbejdet. Efterfølgende blev sagsbehandlingstiden heldigvis nedbragt.

Hun erindrede ikke at være blevet orienteret om Jens-Christian Bülow's beslutning af 4. februar 2015 om, at Københavns Politi skulle høres om henvendelsen af 16. april 2014 fra Støttekomitéen.

Hun erindrede ikke at have været inde over den redegørelse, der blev afgivet til Retsudvalget den 27. marts 2015 vedrørende Falun Dafas henvendelse af 2. oktober 2013 om episoden på Amalienborg Slotsplads under besøget i 2013, men det virker korrekt, at der blev foretaget en korrektion overfor Folketinget. Henvendelsen fra Falun Dafa og dommen fra Københavns Byret gav hende ikke anledning til at overveje, om Københavns Politi havde afgivet fyldestgørende og retvisende bidrag udover korrektionen overfor Retsudvalget. I redegørelsen af 27. marts 2015 fastholdt man, at demonstrationen udgjorde en både færdselsmæssig og sikkerhedsmæssig risiko, og det var jo en politifaglig vurdering, der blev lagt til grund. Hun har ingen viden om, at noget andet skulle være blevet lagt til grund.

Mødet afsluttet kl. 13:35.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 2. februar 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Som vidne mødte **Johan Wilken**.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Mads Kramme, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg og advokat Steen Bech var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Advokat Stine Gry Johannessen var mødt ved advokat Jacob Ares.

Johan Wilken bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Johan Wilken blev gjort bekendt med vidnepligt og ansvar, og at afhøringen lydoptages.

2013:

Afhørte gjorde i 2013 tjeneste i Københavns Politi, OPA, som han blev tilknyttet i september 2012. På det tidspunkt var der knapt 10 politifolk i afdelingen. I planlægningsdelen var Bent Olsen sektionsleder. Bent Olsen refererede til Michael Agerbæk. Afhørte refererede til Bent Olsen.

Afhørte fik opgaven med besøget i 2013 lige omkring den 28. maj 2013. Baggrunden var, at den hidtidige sagsbehandler, Anders Ellegaard, også behandlede Distortion og havde brug for aflastning. Afhørte og Anders Ellegaard, der var mere erfaren end afhørte, delte kontor.

Afhørtes mail af 28. maj 2013 var den første mail, han sendte i sagen. Når han oplyste i mailen, at operationsbefalingens 1. udgave var tilgængelig på Beredskabsportalen, betød det, at det var den første udgave, der blev gjort bredt tilgængelig. Forinden havde Anders Ellegaard udarbejdet tidligere udgaver. Reelt var den udgave, afhørte mailede om, 5. eller 6. udgave.

Han huskede det ikke, men han har sandsynligvis fået en overlevering med oplysninger fra Anders Ellegaard i forbindelse med, at han overtog opgaven. Han deltog ikke i planlægningsmøder forud for den 28. maj 2013, og det gjorde han efter sin bedste overbevisning heller ikke efterfølgende.

Han huskede således ikke at have deltaget i møder i driftsstaben eller operativ stab op til besøget.

Afhørte har formentlig haft lejlighed til at læse PETs trusselsvurdering. Han huskede ikke, at det gav ham anledning til spørgsmål.

Han huskede ikke, om han deltog i briefinggen den 3. juni 2013 i Gedestalden. Han huskede heller ikke konkrete samtaler med Kim Lykke Østergaard, men der har med stor sandsynlighed været uformelle samtaler, for eksempel vedrørende de taktiske befalinger, der blev modtaget fra indsatslederne.

Afhørte har ikke kendskab til, at der i perioden 28. maj - 3. juni 2013 blev afholdt andre møder end mødet i Gedestalden. Det er usandsynligt, men ikke fuldstændig utænkeligt, at en anden fra OPA har deltaget i et andet møde i denne periode, men det ville altovervejende være sagsbehandleren, der deltog. Afhørte huskede ikke drøftelser med Bent Olsen i den periode afhørte havde opgaven, og han huskede ikke andet, end at han refererede direkte til Kim Lykke Østergaard. Det var afhørtes indtryk, at Kim Lykke Østergaard den 3. juni 2013 var bekendt med operationsbefalingen. Afhørte turde ikke sige, om han også var bekendt med de taktiske befalinger, men de var tilgængelige for ham. Hvis Kim Lykke Østergaard vurderede, at de mundtlige briefinger fra de enkelte taktiske ledere var fyldestgørende, er det ikke sikkert, at han har læst den pågældendes taktiske befaling. Der er dog udgangspunktet, at den operationsansvarligere gennemlæser de taktiske befalinger eller i hvert fald rådfører sig med den enkelte taktiske leder.

Normalt er der tæt samarbejde mellem penneføreren og den operationelt ansvarlige. Det har der formentlig også været her, men dette samarbejde har i større omfang været med Anders Ellegaard end med afhørte. Så vidt muligt deltager penneføreren i alle møder.

Afhørte huskede ikke, at Anders Ellegaard eller Kim Lykke Østergaard har nævnt noget om erfaringsgrundlaget fra besøget i 2012 eller om, at tingene skulle gøres anderledes i 2013. Afhørte huskede ikke, at det på sagsbehandlerniveau i noget videre omfang har været diskuteret, hvordan besøgene i 2012 og 2013 forløb.

Afhørte har formentlig haft lejlighed til at læse PETs trusselsvurdering, da han overtog opgaven.

Afhørte huskede ikke, at det gav ham anledning til spørgsmål. Den var allerede indføjet i operationsbefalingen. Han havde ikke kontakt til PET i forbindelse med arbejdet med operationsbefalingen.

Da han overtog opgaven efter Anders Ellegaard, manglede der kun små, redaktionelle rettelser af mindre betydning i operationsbefalingen, for eksempel vedrørende indsatsledernes navne og telefonnumre.

Afhørte refererede generelt direkte til Kim Lykke Østergaard udenom Bent Olsen. Afhørte kunne dog rådføre sig med sin sektionsleder, hvis der var behov for det. Afhørte huskede ikke, at han tidligere havde haft lignende opgaver i forbindelse med besøg.

Vedrørende operationsbefalingens bemærkning om kinesernes bekymring oplyste afhørte, at han ikke huskede at have drøftet dette med Kim Lykke Østergaard, Anders Ellegaard eller med Bent Olsen. Det vil typisk have været drøftet, inden afhørte overtog opgaven. På det tidspunkt var bekymringerne allerede skrevet ind i operationsbefalingen. Det samme var strategien. Afhørte gik ud fra, at strategien var godkendt af Kim Lykke Østergaard. Afhørte har overordnet set ikke foretaget sagsbehandling af disse dele af operationsbefalingen. På et tidspunkt erindrede afhørte dog, at strategien blev ændret fra ”afpasset offensiv” til ”offensiv”. Dette havde betydning for, med hvilken intensitet indsatsen skulle gennemføres. Han huskede ingen drøftelser af, at den kinesiske delegation skulle skærmes for demonstrationer og flag.

Det var kun sagsbehandleren, der skrev i operationsbefalingen, men de øvrige ansatte i OPA kunne også ændre i den. På Beredskabsportalen blev operationsbefalinger kun gjort tilgængelige i PDF-format, så andre end medarbejderne i OPA ikke kunne ændre i dem.

De taktiske befalinger blev sendt til afdelingens fællespostkasse, hvorfra de blev sendt til den enkelte medarbejder i OPA. Han opgave var dybest set at sørge for, at de taktiske befalinger var tilgængelige på portalen. Han hverken kvalitetssikrede eller godkendte indholdet. Han sikrede blot, at den operationelle leder fik dem. De taktiske befalinger gengiver normalt operationsbefalingens trusselvurdering. Der er tale om en ordret kopiering. Det samme gælder strategien. Han huskede ikke at have læst nogen af de taktiske befalinger, som han modtog.

Afhørte læste således ikke den taktiske befaling for politiaktion 08-01, eskorte, og bemærkede ikke ændringerne i forhold til indholdet af operationsbefalingen. Ordlyden af strategien i operationsbefalingen skiftede som nævnt undervejs. Afhørte huskede ikke, hvem der tog initiativ hertil. Afhørte ville typisk fra Kim Lykke Østergaard som operationsansvarlig, have fået at vide, hvilke ændringer der skulle indføres. Afhørte huskede ikke at have drøftet dette med Mogens Lauridsen. Afhørte huskede heller ikke, at han dengang så Mogens Lauridsens strateginotat.

Afhørte huskede ikke at have haft kontakt til Thomas Tarpgaard, der havde udarbejdet den taktiske befaling for politiaktion 08-01. Afhørte huskede heller ikke at have haft kontakt med Mogens Lauridsen eller Kim Lykke Østergaard om dette. Man ville typisk lægge de taktiske befalinger på den elektroniske portal, hvorfra den operationsansvarlige kunne gøre sig bekendt med indholdet og med, om indholdet stemte med operationsbefalingen. Mogens Lauridsen havde også mulighed for at gøre sig bekendt med de taktiske befalinger gennem samme portal. Afhørte havde hverken konkrete oplysninger eller erindring om, i hvilket omfang Mogens Lauridsen var inde over og involveret i besøget i 2013. Han havde i hvert fald som nævnt adgang til Beredskabsportalen. Afhørte vidste ikke, om Mogens Lauridsen har gjort sig bekendt med indholdet af de taktiske befalinger for besøget. Afhørte huskede ikke at have sendt den taktiske befaling for politiaktion 08-01 direkte til Kim Lykke Østergaard.

Afhørte så dengang ikke Kim Lykke Østergaards redegørelse af 7. juni 2013 vedrørende hændelserne ved Avedøreværket. Han så den første gang, da han blev indkaldt til møde i kommissionen. Afhørte og Kim Lykke Østergaard var ikke i kontakt herom. Anders Ellegaard fik opgaven som pennefører tilbage efter, at Distortion var afsluttet den 2. eller 3. juni 2013. Han har muligvis set redegørelsen, men afhørte har ikke. OPA afsluttede sin indsats på opgaven, når det samlede plansæt forelå og allersenest i forbindelse med evalueringen eller debriefingen.

Afhørte erindrede ikke, at have drøftet indholdet af Kim Lykke Østergaards mail af 5. juli 2013. Han har heller ikke haft drøftelser med Bjarke Alberts om besøgets gen-

nemførelse. Afhørte huskede ikke, at det blev drøftet, at der skulle ageres med konduite over for demonstranter, men det ville have været sædvanlig praksis.

Afhørte kunne ikke huske, at han deltog i debriefingen, men det må han givetvis have gjort, når han sendte referatet. Afhørte erindrede heller ikke, om det var ham, der udarbejdede notatet. Der var nogle af ordene, han nok ville have stavet anderledes, men han kunne ikke afvise det.

Afhørte var ikke inde over Kim Lykke Østergaards evaluering af 12. august 2013. Evalueringen er således ikke udarbejdet af afhørte.

Afhørte har ikke modtaget instrukser om, at demonstranter og flag skulle håndteres anderledes en sædvanligt. Sædvanligvis sikres demonstranternes grundlovssikrede ret til ytringsfrihed samtidig med, at det sikres, at arrangementet kan afvikles. Afhørte huskede ingen drøftelser af, at den kinesiske delegation skulle skærmes for tibetanske flag m.v.

Om mail af 30. september 2015 fra Peter Olesen Dahl forklarede afhørte, at han bestemt vil mene, at Peter Olesen Dahl via sektionsledelsen har bedt om materialet. Afhørte huskede ikke årsagen, men det har formentlig været, at den strategiske ledelse ønskede en oversigt over materialet fra alle tre besøg. Det har givetvist været afledt af et ønske om aktindsigt, men afhørte fik intet konkret at vide om dette.

Om afhørtes mail af 21. oktober 2015 til Kim Lykke Østergaard vedhæftet debriefingsnotat, handlingsforløbsrapport og POLDOK oplyste afhørte, at POLDOK føres af sagsbehandleren eller af Vagtcentralen ud fra oplysningerne fra KSN. Det er en kort opsummering af de centrale hændelser under en begivenhed. Afhørte skulle i 2013 kun sidde i KSN, hvis KSN blev aktiveret på niveau 2, men det skete ikke. I stedet blev denne opgave varetaget af Vagtcentralen.

Det sker hyppigere og hyppigere, at han bliver bedt om at sende materiale efterfølgende. Det sker typisk i forbindelse med anmodninger om aktindsigt. Det var derimod ikke sædvanligt i 2013. En anmodning vil i dag typisk komme fra Juridisk Sektion og være ledsaget af en mailstreng med oplysninger om, hvad materialet skal bruges til.

Afhørte sendte hverken operationsbefalingen eller de taktiske befalinger til Kim Lykke Østergaard. Disse dokumenter var også tilgængelige i OPAs elektroniske arkiv, hvor der findes materiale helt tilbage fra 1998. Afhørte var ikke sikker på, hvem der udover OPAs medarbejdere har adgang til det elektroniske arkiv. Dokumenterne arkiveres også fysisk i et arkivskab i OPA. Afhørte ville ikke afvise, at

en tidligere operationsleder også gennem det fysiske arkiv kan gøre sig bekendt med enkelte dokumenter. Afhørte huskede dog ikke, at det er sket. Lokalet er aflåst, medmindre OPAs medarbejdere er til stede.

Mødet afsluttet kl. 10:00.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 2. februar 2017 kl. 10:45 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Som vidne mødte **Johan Stausholm**.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Mads Kramme, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg og advokat Steen Bech var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Advokat Stine Gry Johannessen var mødt ved advokat Jacob Ares.

Johan Stausholm bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Johan Stausholm blev gjort bekendt med vidnepligt og ansvar, og at afhøringen lydoptages.

2014:

Afhørte var tjenestegørende i Københavns Politi, OPA, hvor han havde været siden 2010. Der var ca. 10 medarbejdere i afdelingen. Han fik opgaven med besøget i 2014 af afdelingschefen, Steen Harpsøe, der havde afløst Bent Olsen. Afhørte vidste, at der var udarbejdet operationsbefalinger for besøgene i 2012 og 2013, men han havde ikke læst dem. Han kunne ikke huske præcist, hvornår han fik opgaven, men det har sikkert været i forbindelse med, at besøget blev fastlagt.

Han havde hverken møder med andre danske myndigheder, herunder PET, eller med repræsentanter for kinesiske myndigheder op til besøget. PET deltog dog i stabsmøderne. Afhørte huskede ikke, om PET havde input til operationsbefalingen. Han har i andre forbindelser haft kontakt med PET, herunder for eksempel ved besøg på lokationer, men ikke i denne sag. Han var bekendt med PETs trusselsvurderinger og anbefalinger ved planlægningen af det kinesiske besøg i 2014.

Afhørte deltog ikke i mødet i Operativ Stab den 13. maj 2014. I hans sted deltog en kollega, politiassistent Søren Sebelin. Afhørte havde ingen dialog med Mogens Lauridsen om operationsbefalingens tilblivelse. Det blev heller ikke drøftet, hvordan besøgene i 2012 og 2013 var forløbet. Afhørte var ikke bekendt med den presseomtale og de folketingsspørgsmål, der havde været i forbindelse med de tidligere besøg. Afhørte var kun skriverkarl.

Afhørte indkaldte til et stabsmøde vedlagt et udkast til operationsbefaling, som var godkendt af den operationelt ansvarlige. På mødet redegjorde indsatslederne for, hvordan de havde tænkt sig at løse opgaverne. Afhørte tog noter og indføjede ændringerne i en ny udgave af operationsbefalingen. Det var hans opgave. Normalt blev der afholdt 3-4 stabsmøder forud for et besøg. Der blev ikke udarbejdet referater, men drøftelserne blev indføjet i operationsbefalingen. Peter Olesen Dahl var operationelt ansvarlig, og han underskrev operationsbefalingen. Det var en procedureændring, der var indført ca. 2 år forinden. Tidligere havde sektionslederen i OPA underskrevet operationsbefalingerne, uanset at han eller hun intet havde at gøre med indholdet og ikke havde operationelt ansvar. Afhørte vidste ikke, hvorfor ændringen blev indført, men det var, mens Michael Agerbæk var sektionsleder, og det blev besluttet på chefniveau, formentlig af chefpolitiinspektøren og politiinspektørerne. Det var Michael Agerbæk, der bekendtgjorde ændringen for afhørte. Afhørte kunne ikke sige, om ændringen havde en sammenhæng med forløbet under det kinesiske statsbesøg i 2012. I 2014 var det Steen Harpsøe, der var ansvarlig for, at afhørte gjorde arbejdet, mens Peter Olesen Dahl var ansvarlig for, hvordan besøget forløb.

Første udkast til operationsbefaling blev dateret den 7. maj 2014, men afhørte kan godt have skrevet på dokumentet i 14 dage forinden. Han havde brugt operationsbefalingen for 2012 eller 2013 som skabelon, og det var helt sædvanligt at gøre det på den måde. De gule markeringer i teksten indikerede usikkerheder, som skulle afklares i forhold til dette konkrete besøg. Initialerne ”POD” i de blå ændringer i teksten og i kommentarerne står for Peter Olesen Dahl. Afhørte vidste ikke, hvilke overvejelser der lå bag, at Peter Olesen Dahl slettede de kinesiske bekymringer og lod det afvente trusselsvurderingen, om de skulle med.

Når afhørte havde udarbejdet et udkast til operationsbefaling, blev udkastet først lagt på Beredskabsportalen, når udkastet var godkendt af den operationelt ansvarlige. Det var derfor, afhørte først sendte udkastet som vedhæftet fil i en mail til Peter Olesen Dahl. Afhørte vidste ikke, hvorfor Peter Olesen Dahl inddrog Mogens Lauridsen. Peter Olesen Dahl orienterede ikke afhørte om dette.

Ændringerne med kursiv er indføjet af afhørte, men det er ikke hans formuleringer. Mogens Lauridsen har ikke skrevet i dokumentet. Det er kun planskriveren, der skriver i operationsbefalingen. Mogens Lauridsen kan ikke gå ind i den version, der er lagret i OPA, men han har måske oprettet sin egen version, lavet tilføjelser og mailet operationsbefalingen med sine tilføjelser til Peter Olesen Dahl. Det var sandsynligvis på tidspunktet for Peter Olesen Dahls mail af 9. maj 2014, at afhørte indføjede Mogens Lauridsens tilføjelser. Bent Olsen var med cc. på afhørtes svarmail af samme dag, fordi han var back up for afhørte. Det kunne lige så godt have været en af de andre i afdelingen. På dette tidspunkt var Bent Olsen blevet afhørtes sideordnede. Peter Olesen Dahl godkendte afhørtes rettelser og operationsbefalingen benævnt 1. udgave blev derefter lagt på Beredskabsportalen.

Han drøftede ikke ændringen af strategien med Peter Olesen Dahl. Afhørte skrev det bare ind i operationsbefalingen. Han anede ikke, hvilke tidligere problemer der havde været med Falun Gong.

Om operationsbefalingens opgave oplyste afhørte, at han ikke ved, hvad der henvises til, når det med blå præciseres, at demonstranternes ønske om at blive set skal tilgodeses. Han har bare skrevet det ind. I OPA har man ikke talt om forløbet af besøgene i 2012 og 2013. Han kunne ikke huske, om der var stabsmøder på dette tidspunkt, omkring den 7.- 9. maj 2014, men han troede ikke, at det var tilfældet.

Han havde ikke modtaget referatet fra chefgruppemødet den 19. maj 2014 og var heller ikke blevet informeret om mødets indhold. Hvis der blev aftalt noget, der havde betydning for ham, ville han være blevet orienteret pr. mail af den operationelt ansvarlige eller den strategisk ansvarlige. Alternativt kan afhørte have fået oplysningerne mundtligt på et senere stabsmøde.

Om 4. udgave af operationsbefalingen oplyste afhørte, at han med overvejende sandsynlighed har deltaget i stabsmødet den 2. juni 2014. Han huskede det dog ikke. 4. udgaven af operationsbefalingen må være redigeret efter stabsmødet om formiddagen den 2. juni 2014. Han vidste ikke, hvorfor de tidligere tilføjelser og rettelser er udeladt. Han vidste således ikke, om det er sket som følge af en beslutning på stabsmødet. En sådan beslutning ville normalt blive truffet af den operationelt ansvarlige, Peter Olesen Dahl, eller af hans overordnede, Mogens Lauridsen.

Om 5. udgave af operationsbefalingen hvor det under afsnit 2.o, Opgaven, er anført: ”*Det sikres, at evt. demonstrationer, under henvisning til den grundlovssikrede ret til at forsamles og demonstrerer, anvises passende lokationer*”, oplyste afhørte, at han har skrevet dette ind efter en mundtlig eller skriftlig instruks. Han erindrede ikke, hvem der besluttede det, men det må have været Mogens Lauridsen eller Peter Olesen Dahl. Herudover kunne kun chefpolitiinspektøren eller politidirektøren beslutte en sådan ændring, men afhørte har ikke kendskab til, at nogen af de to nogensinde har været inddraget i forberedelsen hverken af besøget i 2014 eller andre gange. Afhørte har på intet tidspunkt sendt noget til nogen af dem.

Mødet afsluttet kl. 11:20.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 2. februar 2017 kl. 12:15 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jette Nordam var mødt med bisidder advokat Peter Breum.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Henrik Garlik, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Mads Kramme, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Bech og advokat Søren Lund Rasmussen var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Advokat Allan Steen Lyngø mødte kl. 12:30 og advokat Gunnar Homann mødte kl. 12:45.

Jette Nordam bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Jette Nordam blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var protokolchef i Udenrigsministeriet fra 15. januar 2008 til 1. august 2012. Efter 1 års orlov tiltrådte hun den 1. august 2013 stillingen som Danmarks ambassadør i Helsinki.

Protokollen er en lille enhed i Udenrigsministeriet, der primært varetager forholdet til ambassader og diplomater samt interesseorganisationer, der er knyttet til det pågældende land. Protokollen sørger for overholdelse af Wienerkonventionen og det pågældende lands love, og det er også Protokollen der meddeler moms fritagelse til diplomater. Endvidere servicerer Protokollen Udenrigsministeriets eget personale, og endelig varetager besøgssektionen offentlige besøg til stats- og udenrigsministeren. Andre ministerier kan spørge Protokollen til råds, hvis de er værter for et besøg.

Annette Lassen var viceprotokolchef i 2012. Hun havde 18 års erfaring og kendte alle relevante personer. Hendes primære opgave var at være leder af besøgssektionen. Det indebar blandt andet tilrettelæggelse og afvikling af statsbesøg, hvilket indbefatter bordplaner, tidsplaner, biler ind og ud etc., som alt sammen betyder noget ved et besøgs afvikling. Afhørte havde som chef det overordnede ansvar, men hun og Annette Lassen havde en afslappet arbejdsdeling.

Om mail af 11. oktober 2011 fra ambassaden i Beijing til blandt andre Claus Grube og afhørte, oplyste hun, at mailen er stilet til Udenrigsministeriets politiske kontor, ASI-kontoret. Det var ikke Protokollens ansvar at have en holdning til ambassadens afsluttende bemærkning om en bekræftelse af den danske regerings politik, men hun fandt ikke grund til at anfægte den. Det havde gennem mange år været et ønske fra Kongehusudvalget at få et statsbesøg fra Kina, så det gode forhold mellem landene kunne befæstes.

Afhørte deltog i samtalen med Kinas ambassadør Li, omtalt i mail af 8. maj 2012 fra Nis Lauge Gellert til blandt andre Claus Grube, Statsministeriet, Kongehuset, ambassadør Friis Arne Petersen og en række medarbejdere i Udenrigsministeriet. Under samtalen drøftedes det, der er anført i mailen, herunder at der var truffet beslutning om, at Kinas præsident skulle aflægge Danmark et statsbesøg. Vedrørende ønsket om at indgå flest mulige aftaler oplyste afhørte, at det ikke var Protokollens ansvar at beskæftige sig med, hvilke konkrete aftaler der kunne indgås. Der var tale om såvel myndigheds- som virksomhedsaftaler, og der var et helt klart ønske om at få underskrevet flest mulige aftaler. Sådanne aftaler har en større vægt, når de indgås i forbindelse med et besøg af præsidenten. Hun erindrede ikke, at der på mødet blev omtalt konkrete aftaler. Der deltog ikke repræsentanter fra dansk erhvervsliv. Det var et internt møde i Udenrigsministeriet. Li's bemærkninger om sikkerhed m.v. gav ikke afhørte anledning til bemærkninger på mødet. Hun erindrede ikke, at det blev drøftet nærmere på mødet. Hvis ambassadør Li har udtalt sig om sikkerhed, har Udenrigsministeriet taget det ad notam og formidlet det videre til Hoffet, PET og Statsministeriet, som var de myndigheder, der havde interesse i dette forhold. Protokollen fik ikke på det tidspunkt opgaver med hensyn til sikkerhed. Ansvaret for denne opgave ligger under statsbesøg ved Hoffet. Hvis der har været en opfølgning på

dette spørgsmål, burde dette ligge ved Hoffet. Hoffet var ikke repræsenteret på mødet, men Hoffet og andre modtog kopi af mødereferatet.

Afhørte deltog i videokonferencen den 9. maj 2012. Det var det første møde efter beskeden om statsbesøget og handlede om, hvad der skulle ske videre. Der var kun 5 uger til forberedelserne, og det kræver meget af planlæggerne. Ambassaden, Statsministeriet, Hoffet og Udenrigsministeriet drøftede og afstemte deres forventninger. I Udenrigsministeriet havde man store forventninger, men tiden var kort. Det var primært et internt møde i Udenrigsministeriet. Afhørte mente ikke, at Justitsministeriet og PET var til stede. Protokollen var ikke ansvarlig for videokonferencen. Friis Arne Petersens mail af 10. maj 2012 er mødereferatet.

Hun erindrede ikke, at der på denne videokonference blev drøftet spørgsmål om sikkerhed og værdighed. Det var i den meget indledende fase, hvor man især fokuserede på, hvad man kunne få ud af de to dage, besøget skulle vare. Sikkerhed og værdighed kan godt være blevet nævnt for at understrege, at det var et statsbesøg af helt høj karat og af en statsleder fra den største stat i verden. Man ved, at kinesiske statsledere lægger vægt på at blive behandlet værdigt. Det gør alle statsledere. Dette skulle også afspejles i besøgsprogrammet. I mailens angivelse af ”ansigt” og ”værdighed” ligger alene et spørgsmål om prestige og anseelse udadtil. Det har ikke noget at gøre med at ”tabe ansigt”, men alene om, at præsidenten skulle behandles på lige fod med andre statsledere fra de største lande i verden, for eksempel USAs præsident Obama. Det handler om stormagtsprestige. Sådan læser hun det.

Det kinesiske statsbesøg blev forberedt på samme måde som alle andre statsbesøg. Når man får besøg af så sjældnen en gæst som den kinesiske præsident, og der var tale om så kort en forberedelsesperiode og en stor kinesisk delegation, lægges der rigtig mange ressourcer i at forberede besøget. At kineserne har deres egen opfattelse af, hvad der er værdigt, blev ikke omsat til konkrete forholdsregler. Det adskiller sig jo ikke fra andre landes præsidenter. Ingen var i tvivl om, at kineserne måske var følsomme overfor, at præsidenten skulle have en særligt værdig behandling. Man behandlede jo også USAs præsident værdigt. Kinesernes ønske om værdig behandling er nævnt i mailen og mange andre gange, fordi det var det, kineserne hele tiden sagde. Hun ville ikke kommentere på, om det var en selvfølgelighed. Det var vigtigt at anføre skriftligt, så alle var opmærksomme på det, og på at besøget skulle forløbe så godt, som det overhovedet kunne.

Om Lars Bo Larsens mail af 6. marts 2014 med forslag til svar til en journalist oplyste afhørte, at ”sikkerheden” og ”protokollen” i denne sammenhæng kan adskilles. ”Protokollen” står for den praktiske og logistiske gennemførelse af besøget, og det er Protokollens ansvar. ”Sikkerheden” er derimod politiets ansvar.

Om Claus Grubes svar til Friis Arne Petersen i mail af 10. maj 2013, hvori anføres: ” ... *ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske*”, forklarede afhørte, at ansvaret for statsbesøg ligger ved Hoffet. Hun går derfor ud fra, at det var Hoffet, der tog kontakt til PET og politiet. Hun kunne ikke afvise, at Protokollen kan have videresendt oplysningerne til PET. Der er under alle besøg et tæt samarbejde mellem Protokollen og PET. PET fik de oplysninger, Protokollen fandt relevante, men afhørte går ud fra, at PET har fået tilsvarende oplysninger fra Hoffet, der ved statsbesøg har det formelle ansvar for videregivelse af relevante oplysninger om sikkerheden til PET. PET deltog i alle møderne mellem Udenrigsministeriet og Hoffet, og derfor har hun talt med dem under forberedelsen, men hun har ikke selv taget kontakt til PET. Det var ikke hendes opgave som chef. Det kan dog være sket, at hun har sendt noget til PET, hvis Annette Lassen var fraværende. Ellers har afhørte ikke haft kontakt til PET i forbindelse med besøgets afvikling.

Mailen af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing er sendt til en sektionspostkasse. Afhørte fik mailen. Hun erindrede ikke at have deltaget i et møde med Zhang Kuns-heng, og et sådant møde fremgår heller ikke af hendes kalender. Mailens bemærkning om sikkerhed gav ikke anledning til bemærkninger i Protokollen, for det var ikke Protokollens ansvarsområde. Mailen blev også sendt til Hoffet og Statsministeriet. Sikkerhed er i denne sammenhæng Hoffets ansvar. Hun kunne ikke udtale sig om, hvorvidt Statsministeriet har haft særlig kontakt med PET vedrørende besøget. Når Protokollen sendte mails til PET, var det altid til mailadressen LVG@PET.dk. Det var PET-medarbejderne KF 0764, KF 0765 og KF 0766, afhørte mødte til de mange møder i forbindelse med det kinesiske statsbesøg.

Afhørte deltog i mødet i Det Gule Palæ den 11. maj 2012. Det var vist et rent internt møde. Der var møder næsten hver dag. Hun erindrede ikke præcis, hvem der deltog. Der opstod en misforståelse omkring datoer, fordi PET troede, at det var det store fortrøpsmøde den 11. maj 2012, men det var det ikke. Det skal nok passe, at PETs medarbejder KF 0764 ikke deltog, men at KF 0766 deltog. Hun erindrede ikke, at der blev talt om sikkerhed. PET var til stede, fordi PET skulle være med til at gennemføre programmet. PET vurderede, hvad der kunne lade sig gøre, og hvad der ikke kunne lade sig gøre. Hun huskede ikke, om der blev talt om værdighed.

Der blev afholdt en videokonference den 14. maj 2012 i Det Gule Palæ. Blandt andre ASI-kontoret, Presseafdelingen, Handelskontoret og Protokollen, herunder afhørte, deltog fra Udenrigsministeriets side. Tue Krarup Pedersen og Peter Lehmann Nielsen fra Statsministeriet var indkaldt, men om de deltog, huskede hun ikke. Hun ville ikke udelukke, at DI også deltog, men hun kunne ikke huske det. De fremgår ikke af indkaldelsen. Fra Hoffet deltog Ove Ullerup, Christian Eugen-Olsen og Astrid Ager-

holm Ruge, der var Ove Ullerups højre hånd. Eventuelt andre ansvarlige ved Hoffet har sikkert også deltaget, men det kunne afhørte ikke huske. PETs medarbejder KF 0766 deltog, men der var afbud fra KF 0764. Protokollen udarbejdede ikke referat. Mødet handlede om programmet, så referatet ligger i ændringerne i programmet. Der blev ikke talt om sikkerhed på det tidspunkt. Det handlede mere om, hvad præsidenten skulle se, og hvad man gerne ville vise af dansk produktivitet og fremgang. Hun erindrede ikke, om værdien af besøget blev nævnt. Værdien var stor, men hun vidste ikke, hvordan handelsaftaler kan omsættes i penge.

Afhørte erindrede ikke, om man på møderne den 11. og 14. maj 2012 drøftede værdighed eller at tabe ansigt. Afhørte erindrede ikke, om Kinas syn på demonstranter blev drøftet på møderne.

Afhørte deltog ikke i mødet med Kinas viceudenrigsminister Song Tao den 21. maj 2012. Hun fik en mail fra Nis Lauge Gellert med et referat fra mødet og blev på denne måde bekendt med, hvad der var passeret. Hun og Annette Lassen drøftede ikke, hvad det var for forstyrrelser i nærheden af delegationen, som Song Tao bragte op, men afhørte gik ud fra, at det drejede sig om demonstrationer. Det var ikke Protokollens ansvar. Der var intet nyt i Kinas bekymringer. De har altid sagt det samme. I Protokollen tog man det ad notam. Det blev indføjet i referatet for at vise, hvad der blev fremført på mødet. Kina har altid givet udtryk for, at de følte sig trygge i Danmark. Kina kender godt Danmarks holdning til demonstrations- og ytringsfrihed. Om departementschefens svar, hvorefter han havde været i kontakt med politiet og Justitsministeriet, oplyste afhørte, at der i Protokollen var en forventning om, at alle relevante myndigheder ville gøre, hvad de kunne. Det var ikke Protokollens ansvar. I Protokollen gik man ud fra, at beskeden var givet videre. Hun ville sige, at det måtte henhøre under Hoffet at kontakte PET. Det var i hvert fald ikke Protokollens opgave.

Hun deltog i fortropsmødet den 23. maj 2012. Det var et meget stort møde, hvorfor det blev flyttet til Christian den VII's Palæ. Hun ville gå ud fra, at Udenrigsministeriet var repræsenteret af Protokollen ved Annette Lassen og afhørte, samt af ASI-kontoret, Handelsafdelingen og højst tænkeligt også af Presseafdelingen. Hun vil også tro, at Statsministeriet og DI deltog. De skulle modsvare det store antal, kineserne kom med. PET var i afhørtes optik også til stede. Hun kunne ikke huske det præcist, men mente helt klart, at KF 0764 var til stede. Hun erindrede ikke, om der var sikkerhedsrepræsentanter i den kinesiske delegation. Hun ville ikke udelukke, at der også blev drøftet sikkerhedsspørgsmål, men det var ikke formålet med mødet. Det var programmet, der skulle drøftes.

Afhørte mente, at Annette Lassen deltog i mødet 24. maj 2012 i Statsministeriet sammen med nogle kinesere. Det var vist mest for at vise dem rammerne for besøget, herunder Folketinget, som skulle drøftes på fortropsmødet den følgende dag.

Afhørte deltog i mødet den 25. maj 2012, der var det afsluttende fortropsmøde. Hun går ud fra, at deltagerne var de samme som på mødet den 23. maj 2012. Udenrigsministeriets departementschef deltog ikke. På disse to møder var Martin Bille Herman øverstkommanderende for Udenrigsministeriet. Det var ASI-kontoret, der stod for indholdet af de politiske samtaler. Nis Lauge Gellert var Martin Bille Hermanns højre hånd. PET deltog ifølge hendes oplysninger ved KF 0764 og KF 0766.

De to nævnte PET-medarbejdere havde også separate sikkerhedsmøder med kinesiske sikkerhedsrepræsentanter, ligesom de havde møder med politiets indsatsleder på eskorteopgaven. Hun huskede det ikke, men disse separate møder har højst tænkeligt fundet sted i forbindelse med fortropsmøderne. PET og de kinesiske sikkerhedsrepræsentanter har sikkert siddet sammen ved den ene ende af bordet. Det var Ove Ullerup, der styrede fortropsmødet.

Om notat af 12. februar 2016 fra PETs medarbejder KF 0764 om indholdet af et af møderne, hvorefter: ”...*Udenrigsministeriets Protokol og især Dansk Industri så dette statsbesøg som værende en unik mulighed for at få nogle aftaler 'i hus'*”, oplyste afhørte, at hun ikke erindrede at have sagt sådan. Det vedkom ikke hende. Nogen har måske spurgt hende, men hendes eneste rolle var at sikre, at aftalerne blev underskrevet. Hun vidste ikke, hvor KF 0764 har denne formulering fra. Formuleringen undrede afhørte, men der er ikke noget forkert i at sige, at der var tale om en unik mulighed, for der er ingen tvivl om, at DI så besøget som en unik mulighed for at indgå aftaler. DI havde dog ingen indflydelse på besøgets indhold. Det er muligt, at DI er kommet med forslag over for Hoffet, men DI er ikke kommet med forslag over for hende.

Afhørte deltog også i et lille formøde til det afsluttende fortropsmøde. Ove Ullerup indkaldte til dette møde, der blev afholdt ½-1 time før det store møde. Ove Ullerup spurgte den kinesiske leder, om han var tilfreds med planerne. Det var almindelig høflighed at tale om det inden det store møde. Hun huskede ikke, om ambassadør Li deltog i dette lille formøde, men det troede hun faktisk ikke, at han gjorde. PET deltog som regel i alle de møder, som Hoffet indkaldte til, men hun kunne ikke huske, om de deltog i det lille formøde. De drøftede ét af besøgsstederne, men hun huskede i øvrigt intet andet specifikt fra formødet. Hun erindrede ikke, om sikkerhed og lignende spørgsmål blev bragt op på formødet.

Hun deltog også i den afsluttende middag på restaurant Nimb. Fra Udenrigsministeriet deltog de samme personer, som havde deltaget i de andre møder med fortrop-

pen. Hun ville gå ud fra, at PET også deltog. PET skulle gerne have et godt forhold til deres kinesiske ”counterparts”. Hun huskede det ikke, men vil gå ud fra, at PET og deres kinesiske ”counterparts” sad sammen. Hele restauranten var booket.

Hverken afhørte eller Annette Lassen deltog i mødet mellem Ulrik Vestergaard Knudsen og ambassadør Li den 30. maj 2012.

Afhørte deltog ikke i den afsluttende samtale i Statsministeriet den 12. juni 2012 mellem Ulrik Vestergaard Knudsen og ambassadør Li og mente, at heller ikke Annette Lassen deltog. Der er ikke så meget nyt i kinesernes tilkendegivelse. Det er det samme, som de har sagt i forbindelse med tidligere store besøg fra Kina. De ved godt, at der er demonstrations- og ytringsfrihed i Danmark. Man tager blot kinesernes holdning ad notam. Det vigtigste er, at et besøg gennemføres til alles tilfredshed. Om vendingen *”Det samlede indtryk var meget vigtigt, når besøgets resultater blev gjort op”*, oplyste hun, at hun tror, at det ligger i kinesernes manual, at de skal sige det. Hun tager det ikke som udtryk for, at der skulle gøres noget ekstra. Hun havde ingen ide om, hvad der kan have ført til politiets ageren, men Protokollen har ikke givet instruktioner om, at man skulle gøre noget aktivt eller proaktivt på det område.

Afhørte deltog i mødet den 1. juni 2012 i mødelokale M2 i Udenrigsministeriet. Hoffet deltog ved de personer, der fremgår af Hoffets mailkorrespondance om mødet, dog kunne hun ikke huske, om Lene Balleby, deltog. M2 er et af Udenrigsministeriets største mødelokaler, hvor der er mulighed for at afholde videokonferencer under sikrede forhold med ambassaden i Beijing. Det var et statusmøde på forberedelsen, og hun ville tro, at dagsordens punkter blev drøftet, men hun huskede det ikke. Det var Hoffets møde, selvom det fandt sted i Udenrigsministeriet, og Ove Ullerup var mødeleder. Det var en sikker videokonference, hvilket nok er baggrunden for, at mødelokale M2 blev valgt. Hun kunne ikke spekulere i, hvorfor det skulle være en sikker konference, men det var rart at kunne tale sammen uden, at nogen lyttede med. Hun erindrede ikke, hvem der tog ordet under dagsordenspunktet sikkerhed, eller hvad der blev drøftet. Hun tog ikke ordet vedrørende dette punkt, men Ove Ullerup har muligvis anført noget omkring det. Hun erindrede det ikke. Dette punkt var ikke Protokollens ansvar. Hun gik ud fra, at Hoffet havde videresendt Kinas ønsker til PET. Hun ville dog ikke udelukke, at også Annette Lassen kan have videresendt ønskerne til PET. Under punkterne indkvartering og gæstelister har ceremonimesteren sikkert taget ordet. Det var et spørgsmål om, hvem der skulle deltage i de enkelte middage. Underskrivelse af bilaterale aftaler hørte under ASI-kontorets ansvar, mens afhørte havde ansvaret for, at den stramme tidsplan blev overholdt. Presseafdelingen tog ordet under punktet offentliggørelse. Det var kinesernes ønske, at besøget først blev offentliggjort en uge før, det skulle finde sted.

Annette Lassen deltog i arbejdsfrokosten den 4. juni 2012. Afhørte deltog ikke. Hun havde heller ikke deltaget i andre møder på den kinesiske ambassade op til besøget.

Om souschef Gu Huis bemærkninger om sikkerhed gengivet i mail af 12. juni 2012 fra Nis Lauge Gellert, oplyste afhørte, at hun ikke erindrede, om hun deltog i denne samtale med Li. Hun troede ikke, at Annette Lassen deltog. Referatet indeholdt intet nyt. Det var det samme, kineserne sagde hver gang. De ved godt, at Danmark ikke kan gøre noget ved folk, der vil demonstrere. I diplomatiet tog man sig dette ad notam.

Op til besøget havde hun en enkelt kontakt til Københavns Politi, men hun erindrede ikke præcist hvornår. Hun ville ikke udelukke, at det har været efter mødet 12. juni 2012, hvor Udenrigsministeriet tilkendegav, at man ville viderebringe beskeden til rette myndighed. Efter mødet med souschef Gu Hui ringede Martin Bille Hermann til hende og sagde, at han havde lovet at give besked videre til rette myndighed om de kinesiske bekymringer, og om hun ikke ville give denne besked videre til Københavns Politi. Når man har givet et sådant løfte, må man gøre det på en eller anden vis. Hun havde ikke modtaget mødereferatet på det tidspunkt, men Martin Bille Hermann fortalte hende om det, der står i referatet. Hun troede, at Martin Bille Hermann vidste, at hun var den, der havde den bredeste kontakt i statsadministrationen, og det var også Protokollen, der havde kontakten til politiet. Når Martin Bille Hermann bad hende om at kontakte politiet, var det muligvis, fordi han ikke selv havde kontakter i politiet.

Hun kunne have bedt Høffet om at videreformidle kinesernes ønsker, men Martin Bille Hermann havde sagt, at Udenrigsministeriet ville tage sig af det, og hun vidste, at Johan Reimann, som hun kendte, var den rigtige person at kontakte.

Hun talte jævnligt med Johan Reimann, også i ikke-faglige sammenhænge. Hun kunne ikke huske, hvorfor hun ringede i stedet for at maile. Hun huskede ikke, om det hastede, og om det var derfor, hun valgte at ringe. Annette Lassen var Protokollens primære kontakt til PET, men det var afhørte, der blev bedt om at ringe, dels fordi hun var chef, og dels fordi Martin Bille Hermann anså afhørte som sin direkte samtalepartner i Protokollen. Og når hun blev bedt om at bringe beskeden videre, så gjorde hun det. Det virkede naturligt for hende, at det blev hende og ikke Annette Lassen, der tog kontakt til politiet.

Over for Johan Reimann gengav afhørte Kinas bekymring for ære og værdighed. Hun kunne ikke huske, om hun nævnte demonstrationer. Johan Reimann tog det ad notam. Han og afhørte, har altid haft et frit forhold. Hun har som protokolchef altid sat en ære i at have et godt forhold til Københavns Politis politidirektør. Hun

erindrede ikke tidligere at have foretaget lignende henvendelser til Johan Reimann. Hun har altid lagt på at have så bredt et netværk som muligt. Derfor tog hun i sin tid kontakt til Johan Reimanns forgænger, Hanne Bech Hansen og fik et godt forhold til hende. Det var den linje, hun fortsatte med Johan Reimann. Hun så ingen forhindringer i at viderebringe beskeden til Johan Reimann. Hun forventede ikke noget af Johan Reimann og Københavns Politi. Det var op til Københavns Politi, hvordan der skulle ageres. Hun huskede ikke længden af samtalen med Johan Reimann, men den har ikke været længe. Hun erindrede ikke, om de drøftede andet, men hun troede det ikke. Johan Reimann henviste hende ikke til at ringe til andre i politiet. Hun antager, at Johan Reimann vidste, at der op til besøget havde været kontakt til PET. Det var der intet nyt i. Hun havde ikke andre samtaler med Johan Reimann i forbindelse med besøget, bortset fra lidt social snak i lufthavnen, da præsidenten ankom. Hun erindrede ikke, om hun og Johan Reimann diskuterede den telefonsamtale, de havde haft, mens de ventede på præsidenten i lufthavnen. Hun har givet orienteret Martin Bille Hermann om samtalen, men hun kunne ikke huske at have omtalt den for andre. Hun ville dog tro, at hun bagefter har orienteret Annette Lassen om samtalen.

Afhørte ville tro, at hun under samtalen med Johan Reimann har nævnt det danske syn på demonstrationsfrihed, men hun huskede det ikke. Hun gav ikke anvisninger på, hvordan kinesernes bekymringer skulle implementeres i Københavns Politi. Hun var ikke bekendt med Johan Reimanns holdning til, at man med henvisning til Wienerkonventionen kan gøre indgreb i visse frihedsrettigheder af hensyn til værdigheden. Hun skulle ikke kunne redegøre for, om Wienerkonventionen beskytter præsidenter mod demonstranter.

Hun udarbejdede ikke et notat om samtalen med Johan Reimann.

Det var ikke hendes fornemmelse, at Johan Reimann studsede over opringningen. Johan Reimann er jo kvik, så hun spurgte ikke ind til, hvad Johan Reimann ville bruge oplysningen til, eller hvordan den skulle omsættes i handling. Hun var blot budbringer.

Hun havde ingen andre kontakter til Københavns Politi op til besøget. Hun havde heller ingen kontakter til Justitsministeriet.

Afhørte hørte om ambassadør Li's opringning til Martin Bille Hermann den 14. juni 2012 vedrørende plakaterne med Villy Søvndal, men hun var ikke inddraget i denne del af sagen. Hun hverken kunne eller ville gøre noget ved det.

Vedrørende Annette Lassens forklaring for Kommissionen, hvorefter kontakten til PET under statsbesøg, hvor Dronningen er vært, bliver varetaget af Hoffets Proto-

kol, oplyste afhørte, at hun er helt enig heri. Hoffets ceremonimester var den praktiske mand på besøget fra Hoffets side. Det var såvel formelt som reelt Hoffet, der havde kontakten til PET. Måske har Ove Ullerup også haft kontakt til PET, men det vidste afhørte ikke. Hoffet havde ansvaret fra ankomsten den 14. juni 2012, og indtil de politiske samtaler skulle underskrives på Christiansborg den 16. juni 2012. I denne del af besøget var det Dronningen, der var vært. Protokollen overtog værtsrollen for den del af besøget, der vedrørte underskrivelse af aftaler på Christiansborg den 16. juni 2012. Hun vidste, at Annette Lassen havde kontakt med PET i denne forbindelse. Afhørte havde ikke selv haft en sådan kontakt. Det var Annette Lassens ansvar.

Om Martin Bille Hermanns mail af 21. juni 2012 til Ole Toft og cc. afhørte med en redegørelse for besøgets tilrettelæggelse oplyste afhørte, at hun højst tænkeligt har haft lejlighed til at læse mailen, inden den blev sendt, for de havde et godt samarbejde. Hun huskede det dog ikke. Hun har ikke instrueret Københavns Politi om noget. Det havde hun ikke mandat til. Hun har blot viderebragt kinesernes bekymringer. Hun havde ikke indflydelse på, hvordan Københavns Politi ville viderebringe og omsætte disse oplysninger. Hun tænkte ikke på, at hendes telefonsamtale med Johan Reimann burde have været nævnt i redegørelsen om, hvad der var foregået forud for besøget. Det var ikke hende, der forfattede redegørelsen. Hun huskede det ikke, men hun ville tro, at hun efter telefonsamtalen med Johan Reimann gav en tilbagemelding til Martin Bille Hermann. Hun er enig i det, der står i redegørelsen. Departementschefen havde tidligere viderebragt de samme bekymringer til de ”relevante fora”. Hun gik ud fra, at der hermed menes departementschefgruppen, Embedsmandsudvalget, Kongehusudvalget og Sikkerhedsudvalget. Hun deltog ikke i Embedsmandsudvalget i 2012.

Hun erindrede ikke, om hun var inde over beredskabet af 25. juni 2012 til brug for mødet i Udenrigspolitisk Nævn.

Hun var ikke bekendt med indholdet af de trusselsvurderinger, PET udarbejdede op til besøget. Hun var heller ikke bekendt med indholdet af operationsbefalingen. Hun har aldrig set en sådan før i forbindelse med kommissionsundersøgelsen. Det er ikke normalt noget, der filtreres ned til Protokollen. Hun havde ingen kommentar til, om operationsbefalingens afsnit vedrørende aktion 04-01 om demonstranter har en sammenhæng med de kinesiske bekymringer. Selvfølgelig var kineserne bekymrede for demonstrationer og lignende, men dette er nyt for hende. Hun vidste ikke, hvordan Kinas bekymringer er filtreret ned gennem Københavns Politi. Hun ville ikke tro, at det er en følge af hendes samtale med Johan Reimann.

Besøget var præsidenten værdigt. Et besøg som Danmark kan være stolt af. Hun troede ikke, at det var præsidenten selv, der foretrak ikke at bo på Amalienborg under

besøget. Det var nok nærmere nogen i hans sikkerhedsstab. Præsidenten brugte ifølge programmet ganske meget tid på hotellet til varetagelse af interne kinesiske anliggender. Han fik desuden gode indtryk af Danmark, selvom der var begrænset tid. Tidsfordelingen virkede naturlig for afhørte. Der var ikke fra dansk side bekymring om, at præsidenten ikke brugte tid nok sammen med Majestæten. Det var som ved andre statsbesøg.

Foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring om hans kontakt med PETs medarbejder KF 0764, da denne havde været til møde i Udenrigsministeriet, og at han over for Michael Dekker Poulsen havde oplyst, at man risikerede, at kineserne rejste hjem, hvis de så et tibetansk flag, oplyste afhørte, at det ikke er protokolsprog. Det siger overhovedet ikke afhørte noget. At kineserne i givet fald ville rejse hjem, er en overfortolkning, og det er der ingen, der har sagt. Hun kunne ikke spekulere i, om de eventuelt ville blive på hotellet. Hun hørte ikke om flag i forbindelse med planlægningen, og hun havde ikke viderebragt noget om dette. Det kunne godt tænkes, at det på et møde er blevet sagt som en sidebemærkning, at et tibetansk flag kunne være en del af Kinas bekymringer, men det er ikke noget, hun har været med til at diskutere. Afhørte kunne ikke forestille sig, at PET har haft kontakt til Udenrigsministeriet udenom Protokollen. Så skulle det have været på et møde, hvor Protokollen helt undtagelsesvis ikke var til stede. Det var Protokollen, der havde den almindelige kontakt til PET.

Mødet afsluttet kl. 14:45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 3. februar 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Claus Hjelm Olsen var mødt med bisidder advokat Anders K. Németh.

Bisidderne advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjørn Høberg-Petersen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat Jens Lund Mosbek, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Knud Meden, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Niels Kahlke, advokat Noaman Azzouzi, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen, advokat Søren Juul og advokat Torben Koch var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Karina Bech.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Claus Hjelm Olsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Claus Hjelm Olsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 vicepolititiinspektør ved Københavns Politi. Afhørte havde ingen forudgående kommunikation med andre danske myndigheder og heller ikke med repræsentanter fra Kina. Han havde kontakt med PET på stabsmøderne, hvor PET altid var repræsenteret.

Der afholdes generelt møder i operativ stab hver uge. Der drøftes mange generelle spørgsmål om mange begivenheder. I forhold til den specifikke opgave nedsættes en underliggende stab, der holder møder. Her deltager de politiledere, der skal deltage i begivenheden.

Afhørte ville tro, at det var Mogens Lauridsen, der traf beslutningen om, at afhørte skulle have opgaven med det kinesiske besøg. De syv vicepolititiinspektører havde vagten på skift en uge ad gangen vedrørende de opgaver, der var lidt ud over det sædvanlige. Afhørte huskede ikke, om han havde vagten den uge, hvor besøget skulle finde sted. Mogens Lauridsen udpegede ofte en bestemt operationel leder til en bestemt opgave, også selvom valget brød med det planlagte vagtskema. Afhørte mente ikke, at han generelt var Mogens Lauridsens førstevalg, men afhørte havde rutine med større besøg, herunder præsidentbesøg. Han og Mogens Lauridsen har kendt hinanden i mange år og de har gennem mange år arbejdet sammen om operative opgaver. De ses privat til den årlige sammenkomst i den tidligere uropatrolje, men ellers ikke.

Afhørte deltog helt sikkert i stabsmødet den 11. maj 2012. Han erindrede ikke, hvem der ellers deltog. De faste mødedeltagere var OPA, logistikafdelingen og PET, når der var tale om besøg af denne kaliber. Af mødeindkaldelsen i mail af 9. maj 2012 kan man se, at det var en bred invitation, hvor man kom hele vejen rundt. Michael Dekker Poulsen blev af OPA valgt til opgaven, men det havde afhørte ikke indflydelse på. Afhørte kendte Michael Dekker Poulsen som en kollega. Afhørte huskede ikke, om de tidligere havde arbejdet sammen, eller om Michael Dekker Poulsen tidligere havde været skriver på de opgaver, afhørte havde ansvaret for.

Michael Dekker Poulsens mail af 9. maj 2012 med indkaldelse til stabsmødet 11. maj 2012 var et naturligt første skridt i forbindelse med opgaven. Man kan se, at der var lidt en søgen efter, hvad besøget gik ud på, og hvor stor opgaven var. Indkaldelsen til mødet den 1. juni 2012 er sendt til en lidt anden personkreds. Det skyldes sikkert, at opgaven var blevet skåret til i en eller anden form. Først var det Claus Rønnegaard, der havde Henrik Oryés opgave. Henrik Oryé beskæftigede sig på det tidspunkt med Christiania, men senere byttede de to opgaver. Afhørte og Mogens Lauridsen kan sagtens have talt om, hvem der skulle indkaldes til mødet, men afhørte huskede det

ikke. Afhørte havde ingen indflydelse på, om det skulle være Henrik Oryé eller Claus Rønnegaard. Det var Mogens Lauridsens beslutning. Henrik Oryé havde vist givet udtryk for, at han ikke var interesseret i opgaven på Christiania. Henrik Oryé kom først ind i billedet omkring den 7. juni 2012. Han var ikke involveret i hverken operationsbefalingen eller de taktiske befalinger.

Afhørtes mail af 6. juni 2012 er sendt til Logistikafdelingens fælles postkasse. Afhørte huskede ikke, hvem der i denne afdeling havde denne opgave, men der var en bestemt person, der primært beskæftigede sig med opgaven. Michael Dekker Poulsen ville ikke modtage en sådan mail. Han sad i OPA. Indsatslederne var heller ikke adressater på mailen. Mailen blev sendt, fordi der var behov for ressourcer. Det var logistikafdelingens ansvar. Mødet i strategisk stab vedrørte den kommende indsats på Christiania. Afhørte var af Jørn Aabye sat til at være formand for en tænketank, der skulle komme med forslag til kommende Christianiatiltag ud fra tidligere erfaringer, så han skulle deltage i dette strategiske stabsmøde. Derfor kunne han ikke give møde i Logistikafdelingen. Det har givet været et møde, hvor man skulle drøfte, hvilke ressourcer der skulle bruges på besøget.

Når afhørte i mailen anførte: *”Tror det er vigtigt at vi gør os stærke på flankerne så vi kan forhindre alt for mange Falungong eller hvad de hedder og så Fri Tibet folk”*, mente han, at man på daværende tidspunkt ikke vidste, hvad udfordringen var. Man måtte derfor læne sig op ad de efterretninger, man kunne få fra PET eller gennem Københavns Politis egen efterforskning. Herfra kunne der for eksempel på internettet søges på, hvor interessen i et besøg som dette måtte forventes at ligge. Der skulle dannes et billede og opstilles et ”worse case scenario”. Man afsøgte terrænet. Der var nogle faste holdepunkter, for eksempel at præsidenten ankom med fly. Et af de svage punkter var turen fra lufthavnen. Med ”stærke på flankerne” mente afhørte blot, at man skulle sikre sig. Det var Logistikafdelingen, der skulle være med til at skaffe det nødvendige mandskab. Det var derfor, afhørte skrev ”stærke på flankerne”. Så vidste Logistikafdelingen, hvor mange ressourcer der skulle afsættes. Han trak på sin erfaring fra det amerikanske præsidentbesøg. Med ”forhindre for mange Falun Gong” mente han, at demonstrationer normalt skal anmeldes, hvorefter Københavns Politi anviser en plads, der både tilgodeser sikkerheden og retten til at demonstrere. Men nogle gange bliver demonstrationer ikke anmeldt, og når mange mennesker er samlet, skal Københavns Politi forberede sig på at være klart til at handle. Afhørtes mail viser også, at han ikke havde kendskab til, hvilke mennesker de stod overfor. Han havde på dette tidspunkt heller ikke kendskab til, at der var anmeldt demonstrationer. Han havde erfaring med Falun Gong fra tidligere kinesiske besøg, men denne gang var det Kinas førstemand, der kom. Kinesisk kultur er sådan, at man ikke er begejstret for sådanne demonstranter. Det har Københavns Politi altid vidst. Ved tidligere besøg var det Falun Gong, der viste interesse i at demonstrere. Logistikafdelingen hav-

de lokaler relativt tæt på afhørtes kontor, og derfor skrev han, at han kunne ”komme ned til jer”. Det var lettere.

Mailkorrespondancen mellem afhørte og Michael Dekker Poulsen den 7. juni 2012 gik ud på at finde et fornuftigt leje for ressourcerne. Københavns Politi havde ikke ret meget viden, da man først meget sent fik programmet. Ressourcebehovet afhang af, hvor mange steder der skulle aflægges besøg. Michael Dekker Poulsen spurgte, om en delingsfører via KSN kunne løfte opgaven. Det viste sig, at opgaven blev lidt større end som så, og det var derfor, at Henrik Oryé blev udpeget som indsatsleder.

At man i operationsbefalingen har anført en indsatsleder for politiaktion 02-01 Operationel Reserve, skyldtes, at man ønskede at binde alle de taktiske aktioner sammen. Indsatslederen, Henrik Oryé, blev skudt ind i det øjeblik, hvor flere politiaktioner skulle samarbejde. Om politiaktionerne 02-11 og 04-01 skulle lægges ind under Henrik Oryés ledelse, afhang af situationen. Et samarbejde kunne opstå helt naturligt, men det kunne også skyldes en beslutning fra KSN. Der er døgnnet rundt altid et stående beredskab. Politiaktion 01-01 skulle varetages af dette beredskab. Afhørte huskede ikke, om der efter besøget var uklarhed med hensyn til Henrik Oryés rolle. Det fremgår af et referat, men afhørte huskede ikke nærmere om dette. Han huskede ikke debriefingen, hvoraf fremgår, at der var uklarhed om, at Lima 1 var overordnet indsatsleder, men der foresvævede ham noget om, at de må have drøftet, hvem der havde givet en opgave til en af de to andre politiaktioner. Han huskede det dog ikke. Det kunne se ud, som om et af de andre bullitpoints i referatet dækker det samme, og uklarheden om Lima 1s rolle er også anført af Mikkel Brogaard og Lars-Ole Karlsen. Afhørte huskede debriefingen sådan, at indsatslederne debriefede egne styrker og sendte deres bemærkninger til Michael Dekker Poulsen. Han huskede ikke, at indsatslederne holdt møde. Han er således i tvivl om, hvorvidt der var en fysisk debriefing. Han er næsten helt sikker på, at det ikke var tilfældet. Det var en almindelig sag, hvor indsatslederne nok blot har indsendt deres bemærkninger til Michael Dekker Poulsen. Uklarheden om Lima 1s rolle var nok ansporet af episoden ved Rosenborg Slot. Opklaringsdelen havde en central rolle. Lima 1 var ikke involveret helt på samme måde som indsatslederne i opklaringsdelen. Afhørte huskede ikke, at uklarheden med hensyn til Lima 1 skyldtes begivenhederne på Højbro Plads.

Om referat fra møde i operativ stab, hvor afhørte udtalte sig om den koordinerende indsatsleder, oplyste han, at det i 2012 var Henrik Oryé, der var den koordinerende indsatsleder. Efter urolighederne på Nørrebro 18. maj 1993 lavede man et nyt koncept for taktiske manøvre muligheder. Når opgaven var defineret, blev den overdraget til det taktiske niveau. Som koordinerende indsatsleder har man både ret og pligt til at styre de aktioner, der er underlagt en.

Det var afhørte, der førte ordet under briefinggen i Gedestalden den 12. juni 2012. Til en sådan briefing deltager typisk de, der er ansvarlige for de enkelte politiaktioner. Han benyttede ikke Power Point eller lignende, for så sidder de bare og læser på den. Han fortalte om situationen, læste trusselsvurderingen og strategien direkte op fra operationsbefalingen og fortalte hovedessensen af operationsbefalingens afsnit om opgaven. I den sidste forbindelse læste han ikke op fra operationsbefalingen, men knyttede i stedet korte kommentarer til de enkelte punkter. Der kunne for eksempel være tale om, at det skulle sikres, at der ikke blev kastet noget ned fra broer, eller at der skulle foretages opklaring for at opfange demonstrationer eller andre, der eventuelt ville præsidere noget ondt. Briefingen om manøvreideen var knyttet op på de enkelte politiaktioner. Afhørte briefede typisk om dette på samme måde, som han briefede om opgaven, dog springer han de enkelte politiaktioner over. Efter briefinggen satte de enkelte politiaktioner sig hver for sig og spærrede med afhørte om detaljerne. Til stede var indsatslederne, men hverken gruppe- eller delingsførerne. Afhørte huskede ikke konkret, hvad han sagde, da han briefede. Han medbragte operationsbefalingen, men ikke de taktiske befalinger. Afhørte huskede ikke, at nogen stillede spørgsmål til indholdet af operationsbefalingen. Der er givet blevet talt om demonstranter, og afhørte har givet gengivet PETs trusselsvurdering. Han huskede ingen specifik drøftelse om flag og gule trøjer. Han kunne huske, at han sagde, at Kina har et syn på demokrati, men at vi kører efter vores regler. Det skulle måske have været pindet mere ud, men på det tidspunkt havde det ikke relevans for, hvordan Københavns Politi løste opgaven. Afhørte huskede, at han, idet han sagde det, flyttede sig lidt i forhold til, hvordan han ellers altid stod. Det gjorde han, fordi lige præcis dette var vigtigt. Han ville tro, at han også er kommet med en bemærkning om besøgets økonomiske betydning. Han huskede ikke, om der kom spørgsmål til denne del af briefinggen.

Foreholdt Christian Kjeldsen forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed med gengivelse af Bjarke Alberts briefing på selve aktionsdagen, hvorefter Bjarke Alberts på et spørgsmål om hjemlen til at fratage flag svarede, at ”Det siger [afhørte]”, oplyste afhørte, at han slet ikke har talt med Bjarke Alberts, og at han ikke har sagt det anførte. Bjarke Alberts kan godt have været til stede i Gedestalden, hvis han var politiaktionsleder.

Foreholdt Jeppe Syrach Bomholts mail af 6. marts 2014, hvorefter forholdsordren var, at flag skulle fratages, oplyste afhørte, at han havde befalet, at der ikke måtte være demonstranter på Christiansborg Slotsplads. De skulle anvises til Højbro Plads. Det er vel det, der er handlet efter. Hvad der er sket i den konkrete situation, kunne han ikke forklare. Han vidste ikke, hvorfor Jesper Syrach Bomholt havde opfattelsen af, at han skulle tage flaget fra vedkommende.

Arkitekttegningen til operationsbefalingen blev udført på det indledende stabsmøde. Det var OPA- medarbejderen, Michael Dekker Poulsen, der begyndte at skrive. Han refererede til Bent Olsen eller til Michael Agerbæk. Michael Dekker Poulsen deltog i stabsmøderne og skrev operationsbefalingen ud fra sine notater fra stabsmøderne. Michael Dekker Poulsen og afhørte havde en intern kommunikation om operationsbefalingen. Afhørte vidste ikke, om Michael Dekker Poulsen også havde kommunikation med Michael Agerbæk eller med Bent Olsen. Mogens Lauridsen deltog i det første stabsmøde. Afhørte huskede ikke, om han også deltog i de efterfølgende stabsmøder. Afhørte og Mogens Lauridsen sad på samme gang og havde relativt tæt kontakt. De ville typisk tale sammen, hvis der var noget i forhold til planlægningen. Afhørte huskede dog ikke, om der var noget sådant i forhold til netop denne operation. Forud for besøget havde Mogens Lauridsen ikke talt med afhørte om, at Mogens Lauridsen havde haft en samtale med Johan Reimann om en samtale, Johan Reimann havde haft med Udenrigsministeriet, og at de skulle lægge vægt på værdighed. Afhørte har kun talt med Mogens Lauridsen om besøget i forbindelse med stabsmøder. Afhørte huskede heller ikke, at Mogens Lauridsen skulle være kommet med henkastede bemærkninger om dette.

Peter Olesen Dahls redegørelse om den generelle tilblivelse af operationsbefalinger er overordnet set rigtig, men den følges ikke altid i praksis. Det er ikke altid, at afhørte når at læse alle de taktiske befalinger. Det sker jo ofte, at de har den slags operationer.

Mogens Lauridsen var garant for, at den lagte strategi var i overensstemmelse med de strategiske beslutninger, der blev truffet. Det ville typisk være Mogens Lauridsen, der som den overordnede leder ville formulere strategien. Afhørte ville tro, at Mogens Lauridsen generelt løbende gør sig bekendt med operationsbefalingernes indhold og også med den endelige operationsbefaling. Afhørtes indtryk var, at Mogens Lauridsen var godt inde i, hvordan opgaven skulle løses. Mogens Lauridsen udstak strategien til operationsbefalingen. Afhørte vidste ikke, om den var på plads til første stabsmøde, men ellers kom den ind kort efter. Det taktiske niveau vedrører det, indsatslederne gør i marken. Afhørte sad i KSN, som er det operationelle niveau mellem det strategiske og det taktiske niveau. For KSN er det vigtigt, at der i marken er en opklaringsenhed, der kan videregive oplysninger om, hvad der sker.

Afhørtes ansvar som operativ leder dækkede hele operationen, herunder de iværksatte aktioner. I KSN skulle afhørte være den, der forsøgte at tænke fremad med hensyn til mulige udfordringer. Afhørte tænker altid, hvad det værste er, der kan ske, og beslutter der ud fra, hvilke tiltag der skal iværksættes. I KSN er afhørte typisk flankeret af en efterforskningsleder, af en operationsleder og af en logistikmand.

Afhørte og Michael Dekker Poulsen ville typisk have drøftet 1. udgaven af operationsbefalingen, der vil være rammesættende. Derefter kom der små ændringer. Afhørte har ikke skrevet noget ind i operationsbefalingernes forskellige udgaver, men han har løbende haft drøftelser med Michael Dekker Poulsen om indholdet. Afhørte erindrede ikke, at han har sagt til Michael Dekker Poulsen, hvad han skulle skrive ind i operationsbefalingen. Det var Michael Dekker Poulsen, der stod for formuleringerne. Michael Dekker Poulsen kan have skrevet noget, der ikke fremgik af hans notater for at få tingene til at hænge sammen. F.eks. kan han have kopieret noget fra en anden operationsbefaling uden at spørge afhørte.

Ændringerne i 2. udgaven af operationsbefalingen kan sagtens stamme fra ny viden. Programmet lå først fast meget sent. Det gjorde Michael Dekker Poulsens arbejde meget vanskeligt.

Operationsbefalingen vil typisk blive lagt på Beredskabsportalen, når produktet er så færdigt, som det er muligt. Om den udgave, Michael Dekker Poulsen lagde på Beredskabsportalen den 7. juni 2012, oplyste afhørte, at der var et antal politiaktioner, der var kendte. Indsatslederne var nødt til at kende strategien, og det var nok derfor, at operationsbefalingen blev lagt på Beredskabsportalen på dette tidspunkt.

Det var ikke tilfældet, at præsidenten skulle undgå at se demonstranter, men der måtte ikke opstå utilsigtede, farlige situationer. Præsidenten medbragte 45 egne sikkerhedsvagter. Denne situation skulle kunne styres af Københavns Politi. Det betød rigtig meget for afhørte.

Om PETs trusselvurdering oplyste afhørte, at Kinas bekymringer var kendte. Det var Københavns Politi vant til at operere ud fra. Afhørte har ikke drøftet trusselvurderingen med nogen over Mogens Lauridsens niveau. Københavns Politis arbejde skulle ske efter reglerne her i landet, men på en sådan måde, at sikkerheden var i orden. Ingen har givet besked om at skærme demonstranter med det formål, at præsidenten ikke måtte kunne se dem. Det er ikke nødvendigvis det samme som at skærme mod en utilsigtet og uanmeldt demonstration.

PETs formulering i trusselvurderingen gav afhørte viden om, at delegationen var bange for at tabe ansigt i forbindelse med demonstrationer. Det var ikke nyt for afhørte, at Kina var bekymret for demonstranter, men at de ikke ville "tabe ansigt" var en ny formulering for ham. Hvordan denne del af trusselvurderingen er fortolket eller overfortolket nogle steder i de taktiske befalinger, skulle afhørte ikke kunne sige. Han vidste heller ikke, hvordan det er tolket hos de deltagende politifolk.

På daværende tidspunkt vidste Københavns Politi ikke, hvad de stod overfor. Det kunne være demonstrationer med deltagelse af Falun Gong, men også med deltagelse fra for eksempel det autonome miljø. Derfor valgte Københavns Politi på daværende tidspunkt at melde PETs trusselsvurdering ud. Det var først bagefter, man fik viden om, at det drejede sig om Falun Gong og Frit Tibet.

Hvis der var efterretninger om autonomes deltagelse, ville det kunne afdækkes af både PET og Københavns Politi, sidstnævnte gennem mere åbne kanaler, for eksempel de sociale medier. Det er en vinkel, man altid er opmærksom på. Falun Gong og Frit Tibet udgjorde efter Københavns Politis opfattelse ingen sikkerhedsrisiko, men det var et problem, hvis andre grupperinger blandede sig og blev en del af demonstrationen. Det er rigtigt, at afhørte i sin mail af 6. juni 2012 til Logistikafdelingen nævnte Falun Gong og Frit Tibet, men der var en bekymring for, hvem der reelt deltog. Falun Gong og Frit Tibet var blot udgangspunktet for, hvad Københavns Politi kunne møde. ”Stærke på flankerne” går på opklaringen og på, at der skulle være en styrke klar, der kunne sættes ind. For afhørte var det vigtigt at få et billede af, hvad der skete i marken.

Efter afhørtes opfattelse indeholder PETs trusselsvurdering både det sikkerhedsmæssige og en almen orientering. Han havde ikke tidligere set en sådan formulering, men der havde heller ikke tidligere været besøg af Kinas præsident. Han og Mogens Lauridsen eller andre i Københavns Politis ledelse drøftede ikke, hvordan der skulle ageres i forhold til det, PET skrev. Det gjorde ikke det store indtryk i forhold til, hvordan Københavns Politi ville løfte opgave.

PETs trusselsvurdering er grundlaget for strategien og det arbejde, der skal lægges heri.

På stabsmøderne omtalte PET trusselsvurderingen på samme måde, som det var anført skriftligt. Kinas bekymring var måske lidt skærpet i forhold til andre besøg fra Kina, fordi det var et præsidentbesøg. PETs trusselsvurdering omtalte også, at besøgets formål var at indgå aftaler. PET refererede endvidere til samtaler med ambassaden. PET har ved sådanne besøg også kontakt med andre myndigheder, for eksempel Udenrigsministeriet. Afhørte erindrede ikke, om PET anvendte udtrykket ”værdighed”. PET videregav bekymringen for at møde demonstranter og risikoen for, at kineserne blev fornærmede. Afhørte kunne ikke huske det ordret, men der har sikkert været talt om formålet med besøget, og om hvorvidt en fornærmelse kunne medføre, at præsidenten rejste igen. Der var bare en snak om bekymringen, og at det havde noget med kinesisk kultur at gøre.

Afhørtes reaktion på PETs tilkendegivelser var relativt afmålt. Han har tidligere deltaget i stabsmøder, hvor besøg fra Kina blev drøftet. Der var intet nyt. Hans opgave var sikkerheden, at der ikke skete præsidenten noget, og at de undgik uroligheder. De demonstrationer, Københavns Politi kendte til fra anmeldelser, kunne de forholde sig til sikkerhedsmæssigt. Her kunne der anvises et demonstrationsområde. Ved spontane, uanmeldte demonstrationer var situationen anderledes. Københavns Politi måtte her tage højde for det ukendte. Afhørte har ikke set PETs anbefaling til Københavns Politi af 5. juni 2012, men vil tro, at det var det anførte, som PET refererede til på et stabsmøde. Det relevante er kopieret over i operationsbefalingen.

PET havde intet at gøre med, hvordan opgaven blev løst operationelt. PET gav blot informationer, og Københavns Politi brugte trusselsvurderingen som informationsmateriale. PETs trusselsvurdering er i denne sag vistnok ikke overført til den del af operationsbefalingen, der vedrører det handlingsmæssige.

Afspærringsmæssigt adskilte opgaven sig ikke signifikant fra andre statsbesøg. I den forbindelse var den opgave, der skulle løses, endda mere lempelig i forhold til de tilsvarende opgaver under statsbesøg af USAs præsidenter. Det var heller ikke atypisk, at man ikke på forhånd afspærrede objekterne.

Om operationsbefalingens 1. udgave af 10. maj 2012 oplyste afhørte, at han ikke har nogen forklaring på, hvordan PETs trusselsvurdering er kommet ind på dette tidspunkt, når den først forelå på skrift fra PET den 5. juni 2012. Strategien er den samme som i de senere udgaver. Den adskilte sig ikke fra strategier i forhold til tidligere statsbesøg. Den væsentlige ramme var anført. "Afpasset offensiv" betyder, at Københavns Politi skulle kunne skrue op og ned for indsatsen, alt efter hvordan tingene udviklede sig. Afspærringsmæssigt adskilte denne strategi sig heller ikke fra andre lignende besøg. Det er det, der ligger i en afpasset indsats. Det er således ikke afhørtes opfattelse, at strategien adskilte sig fra tidligere strategier.

Om operationsbefalingens 2. udgave forklarede afhørte, at han ville tro, at det er Michael Dekker Poulsen, der har forfattet det og skrevet tilføjelserne i afsnittet om Manøvreide ind. Afhørte ville givet tro, at Michael Dekker Poulsen har fået input fra PET. Han har ikke fået det fra afhørte. Tilføjelserne om hotelbevogtning og Rosencborg stammer fra PETs oplysninger. Om det følgende afsnit, hvorefter demonstrationer ikke må være synlige, oplyste afhørte, at PET ikke blander sig i, hvordan Københavns Politi udfører opgaven. Afhørte vidste ikke, hvordan dette afsnit er kommet ind. Afhørte vidste ikke, hvem der udover afhørte og Michael Dekker Poulsen kan have været med til at formulere det. Det var ikke noget, afhørte er faldet over. Han undrede sig over formuleringen, da den kom op i forbindelse med afhøringen i Den Uafhængige Politiklagemyndighed, og det siger ham, at han ikke har hæftet sig

ved den tidligere. Han vidste ikke, om han har læst alle udgaver fuldstændigt. Han huskede heller ikke, om han har læst 2. udgaven fuldstændigt. Han har læst 1. udgaven grundigt og briefet efter 4. udgaven. Tilføjelserne i 2. udgaven sagde ikke afhørte noget på daværende tidspunkt. De stod over for noget ukendt og skulle være opmærksomme på demonstranter. Set i bagklogskabens lys kan man godt sige, at formuleringen er mærkelig, men han kan ikke forklare, hvordan det er kommet ind i operationsbefalingen. At ændringen er markeret med en lodret streg i 2. udgaven, har ikke gjort, at han har fanget, at der kunne ligge en uklarhed i det for læseren. Man kan godt sige, at der er en sammenhæng med trusselsvurderingen, men det kunne man først konstatere efterfølgende. På daværende tidspunkt kunne man ikke vide, om der var brug for at være offensive. Det ville der være, hvis der for eksempel var autonome til stede. Københavns Politi vidste ikke, om dette ville være tilfældet. Politiaktion 04-01 skulle lave den opklarende virksomhed og give meldinger til afhørte. Det anførte skal sammenholdes med, at det et andet sted står, at KSN skulle orienteres, og først derefter ville der blive taget stilling til, hvad der skulle gøres. Afhørte vidste ikke, hvordan det er blevet opfattet af dem, der læste det. I den taktiske befaling for politiaktion 04-01 er ordet banner tilføjet. Han vidste ikke hvorfor. Han erindrede ikke dengang at have læst denne taktiske befaling. Han læste kun enkelte af de taktiske befalinger. Han koncentrerede sig om det væsentlige, og det var operationsbefalingen.

Operationsbefalingens afsnit om politiaktion 04-01 er efter afhørtes opfattelse ikke en generel ordre. Hvis der var en generel ordre i operationsbefalingen om, at demonstranter og flag ikke måtte være synlige, ville afhørte have opfattet det som ulovligt. Han havde kun fokus på sikkerheden og havde slet ikke tænkt på dette.

Foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring for kommissionen, hvorefter tilføjjelsen om, at demonstranter ikke måtte være synlige, er sket ud fra notater på stabsmøder eller på grund af noget, han har fået at vide, han skulle skrive, men at det næppe stammede fra PET, der ikke blandede sig i det operationelle, oplyste afhørte, at han ikke har dikteret sætningen til Michael Dekker Poulsen. Hvis afhørte har læst det, og det kan han sagtens have gjort, var det ikke noget, der på det tidspunkt, hvor man ikke vidste, hvad man stod overfor, har fanget blikket hos afhørte. Det var først efterfølgende, at det viste sig, at langt den overvejende del af demonstranterne var fredelige. Sådan havde det ikke været under besøgene af Bush og Obama. Her stod man også over for en præsident fra et stort land.

Politiaktion 04-01s opgave var vigtig for afhørte. Det var afhørtes spejdere. Afhørte kan have læst det anførte om synlighed, men han fangede det ikke. Det var bare et spørgsmål om, at Københavns Politi ikke skulle kunne blive overrasket i noget. Afhørte læste det, men hæftede sig ud fra de dengang foreliggende oplysninger ikke ved

det som alarmerende med hensyn til lovligheden. Det var et rent sikkerhedsmæssigt hensyn. Det var først langt senere, hvor man kendte slutresultatet, at man kunne se, at det nok ikke var verdens klogeste formulering. Afhørte erindrede ikke samtaler på stabsmøder omkring synlighed. PET kan sagtens have haft en direkte kontakt til Michael Dekker Poulsen, og der kunne måske godt på den måde være kommet noget ind i operationsbefalingen udenom afhørte, men det skulle afhørte ikke kunne sige. Der er dagligt et tæt samarbejde mellem PET og OPA.

Afhørte blev først bevidst om indholdet af dette afsnit i operationsbefalingen ultimo september 2015. Det skete formentlig i forbindelse med pressens dækning og med, at Thorkild Fogde indgav anmeldelse til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Forud herfor havde afhørte alene haft dialog med Mogens Lauridsen omkring identifikation af betjente, men ikke om dette. I den nye kontekst kunne afhørte godt se, at det ikke var den smarteste formulering, og at den kunne godt give anledning til spørgsmål.

Operationsbefalingen var tilgængelig i forbindelse med operationen. Afhørte erindrede ikke at have modtaget den efterfølgende. Om Klaus Pedersens mail af 1. august 2013 i forbindelse med et kommende retsmøde, oplyste afhørte, at han huskede, at han blev indkaldt til retsmødet, men at han ikke huskede mailen. Afhørte havde selv kopier af en del af materialet og kunne ikke huske, om dette materiale var identisk med de filer, Klaus Pedersen vedhæftede. Afhørte havde i hvert fald gemt operationsbefalingen og måske også de taktiske befalinger, dog næppe dem alle. Afhørte forberedte sig på vidneafhøringen ved at gennemlæse sin redegørelse til Folketinget og operationsbefalingens indledende del, som var den centrale for det, han skulle afgive forklaring om, nemlig hvilket kendskab han havde til de konkrete episoder, og hvad han havde gjort fra sin placering i KSN. Heller ikke på dette tidspunkt bed afhørte mærke i afsnittet om politiaktion 04-01. Han havde ikke givet befaling om, at der ikke måtte være flag, så han havde det ikke svært med Klaus Pedersens bemærkning om, hvilke spørgsmål modpartens advokat ville stille. Afhørte gjorde sig ikke bekendt med de vedhæftede retsbøger med sagsøgernes forklaringer.

Afhørte har læst operationsbefalingens 3. og 4. udgave, men har ikke studset over afsnittet om demonstranter, der blev gentaget i disse udgaver,

Afhørte erindrede ikke, om Michael Dekker Poulsen kontaktede afhørte om en samtale, Michael Dekker Poulsen havde haft med PET. Foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring herom for kommissionen, hvorefter Michael Dekker Poulsen gav oplysningerne videre til afhørte, kunne afhørte ikke huske, hvor han havde hørt, at man risikerede, at kineserne rejste hjem igen. Afhørte kunne ikke i dag huske, at Michael Dekker Poulsen har orienteret afhørte om telefonsamtalen med PET. Oplysningen

er i tråd med hele tilgangen til besøget. Man kan hverken handle på - eller indskrive i operationsbefalingen - alt man læser og hører. Det er ikke sådan, det er. Den primære kilde for Københavns Politi er de efterretningsmæssige oplysninger. Det er ud fra disse, at de enkelte opgaver løftes og løses.

Om den taktiske befaling for politiaktion 04-01, hvor det i afsnit 2.0, Opgaven er anført: *"... og sikrer at evt. banner, demonstranter ..."*, forklarede afhørte, at opgaven ikke var relevant i forhold til operationsbefalingens beskrivelse. Politiaktion 04-01 skulle melde til KSN, hvad de så. Det var så KSNs vurdering, hvordan der skulle handles på det. Det var ikke 04-01s opgave. Det er også anført et andet sted i den samme taktiske befaling. Det var sikkerhedsmæssigt begrundet. Udtrykkene "fjerne folk" og "skærme folk af" henviser til, at de ikke vidste, hvad de kunne komme til at stå over for, f. eks. at der kunne være nogen, der satte sig på tværs i et kryds og hindrede kortegen, eller at nogen ville løbe frem og gøre skade på kortegen.

Når det i samme taktiske befaling er anført: *"Vigtigt at der ikke er demonstranter mm. i og omkring pladsen, der forsøges lukket helt af for alm. turister mm."*, skyldes det, at der aldrig gives tilladelse til demonstrationer på Amalienborg Slotsplads. Det er en taktisk vurdering, om pladsen skal lukkes helt af også for turister. Afhørte erindrede ikke at have drøftet formuleringen med de taktiske ledere, der var erfarne og kendte reglerne udmærket. Afhørte kunne dog ikke udelukke, at de kan have misforstået operationsbefalingen. Han har ikke drøftet formuleringen med Lars-Ole Karlsen og Mikkel Brogaard, men de to har været med så mange gange, at de kender til retningslinjerne for Amalienborg Slotsplads.

Om mail af 13. juni 2012 fra Mikkel Brogaard og afhørtes mail af 14. juni 2012 til Lars-Ole Karlsen om at "redde nationen" oplyste afhørte, at han huskede det som om, at mailen også er sendt til Mikkel Brogaard. Hensigten med afhørtes mail var, at de skulle være super skarpe på noget uforberedt, og det kunne være demonstranter. Der var ingen sammenhæng med det, der er anført om demonstranter i operationsbefalingen.

Afhørtes mail skyldtes, at Mikkel Brogaard og Lars-Ole Karlsen ikke kunne få de særligt uddannede civile anholdere, som de normalt brugte. I stedet blev de tildelt personale fra andre kredse, der ikke var vant til at arbejde i sådanne miljøer. De skulle løse opgaven på Rosenborg Slot. Det var to kolleger, afhørte har kendt i hele sit liv i politiet, og som han har arbejdet samme med mange gange. Derfor er sproget lidt frimodigt. Han satte sin lid til netop de to. Om sine betragtninger i mailen om besøgets økonomiske betydning oplyste han, at Københavns Politi som hele Danmark havde det økonomisk svært. Medier og politikere havde betydet besøgets vig-

tighed. Det kunne sætte gang i dansk økonomi og skabe flere arbejdspladser. Det var bare en lidt kæk bemærkning fra afhørtes side.

Bekymringen var, at der opstod en situation, hvor præsidenten blev udsat for et eller andet. Det lå afhørte meget på sinde, at det ikke skulle ske, mens han var leder. Præsidenten kom for at møde Kongehuset, danske politikere og dansk erhvervsliv. Det lå klart for afhørte, at det kunne få økonomisk betydning, blandt andet med hensyn til eksporten, men det fik ikke nogen betydning for planlægningen af politiindsatsen. Københavns Politi skulle blot sikre, at sikkerheden var i orden, når præsidenten skulle frem til møderne.

Afhørte havde ikke fra andre steder end medierne fået input om besøgets økonomiske betydning. Han ville ikke udelukke, at formålet med besøget har været omtalt på stabsmøderne, hvor PET var til stede, men ingen har med henvisning til besøgets økonomiske betydning over for afhørte givet udtryk for, at politiindsatsen skulle være anderledes end sædvanligt. Kinas syn på demonstranter var kendt. Det havde ikke betydning for, hvordan Københavns Politi ville løse sin opgave. Afhørte huskede tallet 20 mia. kr. fra presseomtalen dengang. Han ville ikke udelukke, at en PET-mand også kan have nævnt tallet.

De to kolleger, der modtog mailen, forstod helt sikkert, hvad afhørte mente, ligesom de forstod det glimt i øjet, han havde, da han skrev mailen. Det håbede han i hvert fald. Når en demonstrant i forbindelse med den senere opgaveløsning i Kongens Have fik lagt sit flag ned, var det et spørgsmål om udmøntningen af opgaven. Hvordan hans ord blev udmøntet, har han ikke et billede af, for han var ikke derude.

Der kom indmeldinger til KSN om aktivister forskellige steder. For afhørte var det vigtigt at få et overblik over, hvad der skete på gaden. Han kunne ikke konkret huske, om han agerede på nogle af indmeldingerne.

Om den interne kommunikation til og fra KSN oplyste afhørte, at man bruger radioen ved korte beskeder, fordi man lukker radionettet ned i den tid, man taler. Hvis der er noget, der skal drøftes, eller hvis der er noget, der haster, ringer man sammen. Valget af medie var uafhængigt af, at radiosamtaler i modsætning til telefonsamtaler blev optaget.

Afhørte briefede de tilstedeværende i KSN den 15. juni 2012 om morgenen. Det var en anden briefing end briefing i Gedestalden. Han briefede om status og om opgaven, så de pågældende vidste, hvad de kunne blive udfordret på. Han har kun haft disse to briefinger. I KSN-briefingen deltog operationslederen Mads Firlings, en lo-

gistikmand samt Michael Dekker Poulsen, der førte POLDOK. Endvidere var der nogle radiofolk til stede og muligvis også en efterforsker.

Foreholdt Mads Firlings forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter det på en briefing blev oplyst, at Udenrigsministeriet via PET havde meddelt, at det kunne få store økonomiske konsekvenser, hvis Kina blev forulempet, oplyste afhørte, at det kun var ham, der kunne briefe i KSN. Han har under sin briefing i KSN oplyst om operationsbefalingens trusselsvurdering. Han har ganske givet også sagt, hvad besøget gik ud på, men han har aldrig sagt, at der skulle være kommet noget herom fra Udenrigsministeriet via PET, for det vidste han ikke noget om på det tidspunkt. Han kunne ikke huske, hvor Mads Firlings ellers sad dengang, men han har siddet i OPA i en periode.

Mogens Lauridsen var vist en enkelt gang i KSN under besøget, og den første dag havde han og afhørte en enkelt telefonsamtale om formiddagen, hvor afhørte fortalte, at alt var stille og roligt, og at graffitien var fjernet. Da Mogens Lauridsen på ny besøgte KSN om eftermiddagen, var alting også stille og roligt. Afhørte huskede ikke, at de talte om anholdelsen af journalisten fra Ekstra Bladet.

Alle meldingen den 15. juni 2012 kl. 8.50, gik på, at man skulle være opmærksom på graffitihærværk. Det var også for at danne sig et situationsbillede. Det kunne sige noget om, hvordan aktivister ville handle, og Københavns Politi skulle være på forkant med begivenhederne. Graffiti i denne form kunne meget let blive anstødssten til uroligheder, når der var en situation med nogle, der var for, og nogle, der var imod. Der var således primært tale om, at det var hærværk, og at det kunne give anledning til uro, for eksempel hvis de kinesiske sikkerhedsfolk blev påvirket. Det var dog PETs opgave at tage sig af dette i givet fald. Det er også PET, der skal forklare de danske regler for de kinesiske sikkerhedsfolk. De tilstedeværende kinesere, der støttede præsidenten, kunne også blive påvirket af graffiti mod præsidenten. Der var ikke brug for uro i denne situation. Graffiti skulle ikke fjernes for at skærme præsidenten. Det var afhørtes beslutning, at graffiti blev fjernet. Det har afhørte tidligere gjort for eksempel op til fodboldkampe og ved overmaling af ambassader. Man eliminerer risikoen for uro ved at fjerne det.

Det var afhørte, der den 15. juni 2012 kl. 9.50 traf beslutning om at afsøge området i Amaliegade og kigge biler igennem, men det var en anden der gav beslutningen videre fra KSN. Et banner kunne sagtens være en manifestation, som afhørte ikke ønskede i denne situation, men man skulle ikke være særligt opmærksom på bannere. Opgaven var at afklare og afdække risikoen for uventede episoder. Afhørte ville ikke have, at en eller anden pludselig sprang frem lige foran kortegen.

Om meldingerne vedrørende begivenhederne ved Den Lille Havfrue den 15. juni 2012 kl. 11.52-12.06, forklarede afhørte, at der ikke var anmeldt nogen demonstration, men at der var aktivister til stede. En demonstration er en tilkendegivelse af en holdning, og den bruger forskellige virkemidler til at give udtryk for holdningen, typisk et skilt. En demonstration kan bestå af flere tusinde personer, men også en enkelt person kan udgøre en demonstration, som f. eks. fredsvagten ved Christiansborg. I denne sag benyttede man flag og gule T-shirts som virkemidler. En enkelt person med et tibetansk flag kunne godt udgøre en demonstration. Afhørte genkaldte sig radiokorrespondancen. Det er atypisk, at de kinesiske sikkerhedsfolk optrådte så aktivt. De vil normalt være sammen med PET, hvis de havde våbentilladelse. Det er også atypisk, at de kinesiske sikkerhedsfolk selv henvendte sig til Københavns Politi. Man måtte forvente, at PET tog sig af en trussel fra en kinesisk sikkerhedsvagt. Afhørte vidste ikke, på hvilket grundlag tilbageholdelsen af Jennifer Luna Pedersen skete. Han var ikke til stede selv. Hun var udpeget af forskellige som mistænkelig. Henrik Oryé var givetvis på vej til stedet for at undersøge, hvad der var op og ned i det. Afhørte fik efterfølgende en melding om, hvad der egentlig var sket.

Om episoden i Kongens Have den 15. juni 2012 kl. 14.20-14.39, oplyste afhørte, at der var tale om opklarende virksomhed. Situationen skulle afdækkes for, at de kunne være på forkant med begivenhederne. I KSN vidste man, at personen tydeligt tilkendegav at være aktivist. I KSN havde man ikke det billede, at han stod langt væk fra Rosenborg Slot. Han kunne være den første af flere. Man var nødt til at spørge ham og henvise en eventuel demonstration til et andet sted. Indmeldingen fra 7-09 om, at man skulle beslutte sig for, hvad man ville gøre ved demonstrantens formodentligt tibetanske flag, var i overensstemmelse med opgaven om at være proaktive af hensyn til sikkerheden.

Vedrørende begivenhederne på Højbro Plads oplyste afhørte, at præsidenten først havde besluttet at besøge Københavns Rådhus. Der blev ansøgt om demonstration på stedet, men programmet blev ændret. I stedet blev demonstrationen tilbudt Højbro Plads. Det gjorde Københavns Politi for at imødekomme demonstrationsledelsen, så demonstrationen kunne være tættere på præsidenten. Dette blev besluttet af afhørte og af Mogens Lauridsen. Afhørte kunne huske, at Mogens Lauridsen sagde, at det var naturligt at flytte demonstrationen et andet sted hen, når præsidenten ikke skulle besøge rådhuset. Det var vist Michael Dekker Poulsen, der talte med demonstrationsledelsen om flytningen. Københavns Politi forsøgte forud at skabe sig et billede af, hvordan demonstrationen ville forløbe. Det virkede ikke, som om der ville komme nogen fra det autonome miljø, men der var ikke noget klart billede.

Afhørte talte med Henrik Oryé, inden han kørte til slotspladsen, ville han tro, men han kunne ikke sige det nøjagtige tidspunkt. Han ville tro, at de talte sammen i KSN,

men det kan også have været over telefonen. Afhørte skitserede en manøvreide for Henrik Oryé. Han skulle placere sine folk på slotspladsen, og hans deling skulle placeres sådan, at den kunne skydes ind og afspærre demonstrationen, hvis der skete noget uforudset. Henrik Oryé kunne selv have besluttet at køre bilerne ind fra starten, men det gjorde han ikke. Afhørte og Henrik Oryé talte ikke om, i hvilke situationer og hvornår bilerne skulle køres frem. Det var en beslutning på taktisk niveau. Denne opgave lå hos Henrik Oryé.

Selve demonstrationen foregik omkring statuen på Højbro Plads. Der var sat flag og bannere op på statuen, hvilket afhørte accepterede, men han ville ikke have personer på statuen. De havde vist også højttalere med. Der var noget snak omkring nogle højttalere, men der skete ikke noget voldsomt, så de sad ikke og lagde store planer. Nogle demonstranter tog ophold på slotspladsen. Det var imod afhørtes ordre. De blev henvist til Højbro Plads.

Hvornår bilerne skulle køres frem, var en taktisk beslutning, der blev truffet på stedet. KSN gav ikke konkret ordre til at køre dem frem. Henrik Oryé havde fået et handlerum under hans samtale med afhørte. De havde ikke flere samtaler om det den dag, men de har måske talt sammen to gange under begivenhederne. Henrik Oryé gav afhørte situationsbilleder, blandt andet at demonstrationen var blevet bedt om at skrue ned for lyden. Afhørte huskede ikke på dagen at være blevet orienteret om noget, der kunne give anledning til at køre bilerne frem. Han fik ingen melding fra Henrik Oryé om, at demonstranterne gik frem i en bred front. Afhørtes billede var, at der var stille og roligt. Bagefter oplyste Henrik Oryé til afhørte, at bilerne var kørt frem, fordi nogle af demonstranterne havde bevæget sig frem fra Højbro Plads.

Foreholdt afhørtes forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, forklarede afhørte, at han ikke i dag husker samtalen med Henrik Oryé om, at demonstranterne var gået frem i en bred front. Det var først en viden afhørte fik, da han udarbejdede en besvarelse til brug for Folketinget. Når afhørte til Den Uafhængige Politiklagemyndighed forklarede, at hans situationsbillede i KSN var, at demonstranterne gik frem, kan det være, fordi der er gået lang tid. Det er korrekt, at afhørte forklarede til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, at Henrik Oryé handlede ud fra en på forhånd given generel ordre. Det er ikke unaturligt at køre biler frem. Manøvreideen var, at de seks opstillede politifolk kunne holde broen, og at bilerne kun skulle køres frem, hvis dette viste sig ikke at være tilfældet. Man ønskede ikke at få en situation, der var ude af kontrol.

Foreholdt flere polititjenestefolks forklaringer til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter demonstranterne var stille og rolige, og fremkørslen af biler ikke kunne begrundes sikkerhedsmæssigt, forklarede afhørte, at set med hans øjne blev

busserne kørt frem for at undgå demonstranter på slotspladsen. Det skete ikke, fordi demonstranterne ikke måtte ses. I så fald havde man brugt Hollændervogne. Bilernes fremkørsel ændrede udsynet til demonstrationen, men det var afhørtes indtryk, at man godt kunne se demonstrationen. Der var også både flag og bannere på statuen.

Om TV2s nyhedsindslag den 15. juni 2012 kl. 18.00, hvorefter demonstranter allerede på det tidspunkt vidste, at bilerne ville blive kørt frem, oplyste afhørte, at han ikke vidste, hvordan TV2 allerede kl. 18.00 kunne oplyse om dette. Afhørte vidste ikke, hvem der har talt med journalisten. Det er ikke afhørte. Afhørte og Henrik Oryé havde ikke aftalt, at busserne under alle omstændigheder skulle køres frem. Afhørte vidste ikke, om Henrik Oryé kan have misforstået eller fejlfortolket noget, men det kan han vel. For afhørte var det relativt klart, hvad de aftalte.

Foreholdt Henrik Oryés forklaring for kommissionen, hvorefter bilerne ville blive rullet ind, hvis der var det mindste, og om at ordren kom fra afhørte kort forinden, at Henrik Oryé talte med Benny Brix, og at afhørte bedst kunne lide at benytte mobil, oplyste afhørte, at Henrik Oryés oplysninger er i overensstemmelse med manøvreideen. Afhørte havde ingen forklaring på, at den begivenhed, der kunne medføre fremkørsel af bilerne, ikke fremgår noget sted.

Foreholdt politiassistent Martin Espersens forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter det indgik i planen, at bilerne skulle køres frem, når kortegen ankom, forklarede afhørte, at han ikke vidste, hvordan politifolkene har kommunikeret med Henrik Oryé. Henrik Oryé kunne sagtens træffe beslutningen om at køre bilerne frem, og han er måske over for Martin Espersen ikke gået nærmere ind i sin forudgående samtale med afhørte.

Foreholdt politikommissær Peter Spanggaards forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter der ikke var nogen sikkerhedsmæssig grund til at køre bilerne frem, men at Henrik Oryé oplyste, at årsagen var, at flagene ikke måtte kunne ses fra kortegen, og at demonstranterne ikke måtte kunne bevæge sig frem, oplyste afhørte, at han ikke var på slotspladsen og ikke ved, hvordan det er foregået. Afhørte kunne ikke huske, at han ud fra en konkret melding har givet Henrik Oryé en konkret ordre om at køre frem. Afhørte vidste ikke, om Henrik Oryé har misforstået opgaven. Afhørte vidste heller ikke, hvor Henrik Oryé var placeret, da bilerne kørte frem. Når Peter Spanggaard over for kommissionen har forklaret, at hans folk meldte, at demonstranterne gik frem, og at Spanggaard herefter traf beslutningen om at køre busserne frem, stemmer det med den manøvreide, afhørte havde drøftet med Henrik Oryé.

Foreholdt politiassistent Søren Bondgaards forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter ordren om at køre bilerne frem, når kortegen ankom, blev givet allerede om morgenen forklarede afhørte, at han ikke huskede, hvornår han talte med Henrik Oryé. Det kan ikke udelukkes, at det var om morgenen.

Foreholdt vicepolitikommissær Henrik Brix Søndergaards forklaring for kommissionen, hvorefter politifolk under større aktioner følger ordrer, kunne afhørte bekræfte dette, hvis det er en lovlige ordre. Afhørte har aldrig befalet, at flag skulle fratages. Der var masser af flag, der ikke blev frataget. Afhørte har aldrig givet en sådan ordre. Hvis det havde været tilfældet, skulle der have været langt flere flag, end dem der blev fundet på Station Amager. Der var masser af flag langs ruten og ved Langelinie. Politifolk, der er i tvivl om en ordres lovlighed, retter henvendelse til sin leder. Politiet begår ikke ulovligheder. Dansk Politi fortjener ikke, at man siger, at de følger ordre uden at stille spørgsmål. Er der noget, der virker mærkeligt, stiller man spørgsmål til det. Den mulighed har man selvfølgelig, men det er korrekt, at man ikke diskuterer ordrer på gaden. Her følger man ordrer. Hvis man føler, det er forkert, drøfter man det, når man kommer hjem.

Om Mogens Lauridsens interview til TV2 næste dag, den 16. juni 2012 kl. 19.00, oplyste afhørte, at han kunne forestille sig, at der på Christiansborg Slotsplads er konstateret personer, der ud fra de medbragte genstande eller personernes påklædning skulle selekteres ud fra sikkerhedsmæssige hensyn. Derfor er afhørte enig med Mogens Lauridsen i, at busserne kørte frem af sikkerhedsmæssige grunde.

Om radiokommunikationen fra Højbro Plads, herunder Lima 1s melding kl. 19.56, hvorefter alt er roligt og busserne er kørt ind og derved skærmer, oplyste afhørte, at "skærmer" er et politiudtryk for at blokere eller afskære. Det betød, at der var fokus på, at demonstranterne ikke rykkede frem. Udtrykket er brugt i mange andre sammenhænge. Den senere melding fra Lima 1 om, at busserne "dækker" for demonstrationen betyder det samme. Det har ikke i sig selv noget med synlighed at gøre. Men selvfølgelig var demonstrationen mindre synlig, efter at bilerne var kørt frem.

Afhørte erindrede ikke, at han umiddelbart efter mødet i chefgruppen den 18. juni 2012 har drøftet hændelserne på Højbro Plads med Mogens Lauridsen, men fremkørslen var en fuldstændig sædvanlig taktisk manøvre med henblik på at spærre af. Afhørte huskede ikke, om Mogens Lauridsen henvendte sig til ham for at få en opfølgning herom. Demonstrationen var efter afhørtes opfattelse fuldt synlig. Den var placeret, hvor den var, af sikkerhedsmæssige grunde. Afhørte vidste ikke, om præsidenten kunne se demonstrationen.

Afhørte erindrede, at han modtog Peter Olesen Dahls mail af 19. juni 2012 med anmodning om en redegørelse. Afhørte fik oplysningerne til sin redegørelse af 19. juni 2012 samme dag af Henrik Oryé, der sendte en mail. Afhørte vidste ikke, om dette var første gang, han fik oplysningen om, at demonstrationen var rykket frem over en bred front. Afhørte havde fortalt Henrik Oryé, hvad afhørte skulle redegøre for over for Peter Olesen Dahl. Afhørte og Henrik Oryé har ikke talt om, hvad der skulle svares. Afhørte tog Henrik Oryés oplysninger for pålydende. Han overførte oplysningerne til sin egen besvarelse. Henrik Oryés oplysninger var rigeligt til, at afhørte kunne svare Peter Olesen Dahl, så afhørte spurgte ikke ind til dem. Oplysningerne fra Peter Spanggaard og andre kom først meget senere. På daværende tidspunkt var der tale om en helt almindelig politiaktion, og derfor var der heller ikke bagefter den store diskussion om indsatsen. Afhørte iværksatte ikke en større rundspørge. Bilerne blev kørt frem af polititaktiske grunde, ikke fordi demonstrationen ikke måtte kunne ses. Han var enig i, at Henrik Oryés redegørelse ikke harmonerer med forklaringerne fra de menige betjente til Den Uafhængige Politiklagemyndighed.

Da afhørte sendte sin redegørelse til Peter Olesen Dahl, fremhævede han, at demonstrationen var stationær. Hvis den skulle flytte sig, skulle det aftales med indsatslederen, der typisk først skulle kommunikere med KSN, før der kunne træffes en beslutning. Der blev ikke i redegørelsen oplyst om afhørtes aftale med Henrik Oryé om at anvende bilerne taktisk, hvis der var anledning til det. Afhørte vidste ikke, hvorfor han ikke nævnte det, men det var en helt almindelig politiaktion, og afhørte har vel ikke fundet det relevant. Folketinget ønskede oplysninger om det, der var sket på stedet, og det var det, afhørte gengav. Han anførte også i sin redegørelse, at der ikke forelå nogen generel instruks. Han havde gennemgået sagen. Ikke én havde bedt om KSNs holdning, og det var heller ikke omtalt på briefing. Afhørte gik ud fra, at alt var gået efter bogen. Herefter, og efter at have modtaget Henrik Oryés mail, skrev afhørte sin redegørelse. Afhørte har ikke detaljeret talt med Peter Spanggaard om disse begivenheder. Når afhørte i redegørelsen skrev, at afhørte havde undersøgt, at delingsføreren og andre ledende politifolk ikke havde givet nogen generel instruks om flag, skete det ud fra afhørtes viden og ud fra de hændelser, der var registreret i Københavns Politis systemer. Han erindrede ikke, at der via KSN var gået en melding om at tage flag fra demonstranter. Han spurgte heller ikke andre politifolk detaljeret om dette. Foreholdt, at det fremgår af lydfilen, at Henrik Oryé afgav ordre om at "tage flaget fra dem" på præcis dette tidspunkt, oplyste afhørte, at han ikke havde viden om det.

Afhørte var bekendt med, at redegørelsen skulle bruges til at besvare et folketings-spørgsmål. På daværende tidspunkt mente afhørte at have et klart billede af, hvad der var sket. Han erkender ud fra sin viden i dag, at det var en fejl, at han ikke undersøgte det nærmere dengang.

Afhørte så ikke Johan Reimanns udtalelse af 21. juni 2012, inden den blev sendt til Rigspolitiet.

Afhørte troede ikke, at han blev orienteret om Henrik Oryés udtalelse af 26. juni 2012 om hændelserne ved Langelinie. Om Lise Zacho Møllers notits af 28. juni 2012, oplyser afhørte, at han var bekendt med, at hun og Henrik Oryé havde talt sammen.

Udover ved mail af 10. juli 2012 at have bedt Henrik Oryé og Rene Olsen om at fremkomme med oplysninger erindrede afhørte ikke at have været inde over udtalelser til brug for besvarelse af Retsudvalgets skriftlige spørgsmål 865 og 875-880.

Om den senere retssag ved landsretten oplyste afhørte, at Kammeradvokaten ikke henvendte sig til afhørte med henblik på, at han skulle afgive forklaring for landsretten. Han huskede heller ikke, at han i den forbindelse er blevet kontaktet af Klaus Pedersen. Jacob Møller Andersens oplysninger i mail af 26. maj 2015 om, at flag m.v. i Kongens Have skulle placeres, så præsidenten ikke kunne se dem, var en rettelse til afhørtes udlægning af Jacob Møller Andersens oplysninger, hvorefter flag skulle være på afstand af præsidenten. Afhørte drøftede hverken med Klaus Pedersen eller med Kammeradvokaten, om Jacob Møller Andersen skulle afgive forklaring under ankesagen. Afhørte vidste ikke, hvorfor Jacob Møller Andersen ikke blev indkaldt som vidne i landsretten. Afhørte sendte straks alle mails, der vedrørte identifikation af politifolk, videre til Mogens Lauridsen, der var ankermand på dette spørgsmål.

Når man betragter tingene i dag, kan noget se ud, som om der blandt andet på grund af trusselvurderingens indhold kan have været sendt signalforvirring ud i geledderne. Der var givetvis ting, der kunne være gjort anderledes og bedre. Dengang var opgaven blot en blandt mange, og det var en travl butik. I bagklogskabens lys havde det nok været bedre at læse alle tingene. Afhørte havde ingen forklaring på, hvordan afsnittet om politiaktion 04-01 er kommet ind i operationsbefalingen. Hvis han havde, havde han fortalt det.

Der var ingen aftaler med Københavns Politis ledelse, statsadministrationen eller andre om, at præsidentens skulle skærmes. Afhørte troede, at episoderne kunne hænge sammen med, at der var skabt en stemning og stor bevågenhed omkring besøget. Danmark var dengang sat økonomisk tilbage, og det var vigtigt at skabe arbejdspladser. Kineserne var altid bekymrede, som f. eks. ved Dalai Lamas besøg. Det skulle være mærkeligt, hvis man som embedsmand ikke havde blik for, at Norge ikke havde solgt mange laks til Kina efter tildelingen af Nobels fredspris til en kineser. Det var bred viden, men der var ingen konspiration bag politiets ageren. Det er snarere sket det, at nogle har overfortolket nogle ting.

Afhørte drøftede ikke erfaringerne fra 2012 med de operationsansvarlige for besøgene i 2013 og 2014, Kim Lykke Østergaard og Peter Olesen Dahl.

Mødet afsluttet kl. 14:30.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 2. marts 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Martin Bille Hermann var mødt med bisidder advokat Pernille Backhausen.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jon Lauritzen, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Lund Rasmussen.

Advokat Frantz Sigersted-Rasmussen var mødt ved advokatfuldmægtig Thomas Baruch.

Advokat Jacob Sand var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Bjerregaard Rasmussen.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Martin Bille Hermann bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Martin Bille Hermann blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var kontorchef i Udenrigsministeriets ASI-kontor fra 2008 og til august 2012, hvorefter han blev ambassadør i Indonesien, indtil han i foråret 2014 blev medlem af Udenrigsministeriets direktion.

ASI-kontoret beskæftigede sig med politiske og bilaterale forhold i Asien. For Danmark havde nogle lande i området, blandt andet Kina, en særlig interesse. Der blev arbejdet med, hvordan man kunne udbygge forholdet til disse lande på en række punkter. I forhold til Kina færdiggjorde man en vækstmarkedsstrategi i maj 2012. Afhørte refererede i forbindelse med det konkrete besøg direkte til Udenrigsministeriets direktion, det vil sige, til departementschef Claus Grube, men også til den udenrigspolitiske direktør, Michael Zilmer-Johns, for så vidt angik indholdet af de politiske samtaler, der skulle finde sted under besøget.

Indberetningen i mail af 11. oktober 2011 fra ambassaden i Beijing til blandt andre afhørte, refererede ikke mindst til det forestående officielle besøg af udenrigsminister Yang. Kina ville betrygges i, at den nye danske regering også bakkede op om et Kina-politikken. Et Kina-politikken var bekræftet i både 2010 og 2011 af et bredt flertal i Folketinget, så der herskede fra dansk side ikke tvivl herom. Besøget ville styrke relationen mellem Danmark og Kina og var meget velkomment set fra dansk side. I Udenrigsministeriet forstod de det sådan, at den kinesiske regering ønskede meget hurtigt at knytte forbindelse til den nye danske regering.

Statsbesøg fra Asien var ikke ofte forekommende. I de fire år, afhørte var kontorchef i ASI-kontoret, var der blot to indgående statsbesøg, herunder det aktuelle fra Kina. Det er en stor opgave at håndtere statsbesøg. Han hørte første gang om besøget af den kinesiske præsident den 7. maj 2012 om aftenen, hvor han blev ringet op af souschefen på den kinesiske ambassade. Han huskede det tydeligt, fordi besøget var en stor ting, og det var noget man fra dansk side havde arbejdet på i lang tid. Det lå fra starten klart, at Udenrigsministeriet stod foran nogle meget travle uger eller måneder. Det viste sig at blive uger. Det var magtpåliggende for souschefen, at ambassadøren fik et møde med Claus Grube den følgende dag, den 8. maj 2012.

Nis Lauge Gellert var teamleder i ASI-kontorets Nordøstasien-team og havde dermed Kina under sit ansvarsområde. Han var en central medarbejder på området Kina og refererede direkte til afhørte.

Afhørte huskede ikke præcist Nis Lauge Gellerts mail af 8. maj 2012. Afhørte erindrede ikke, at han deltog i samtalen mellem departementschef Claus Grube og am-

bassadør Li, men det kan han godt have gjort. Mødet fremgår dog ikke af afhørtes kalender, og der var ikke noget, der nødvendiggjorde hans deltagelse.

Afhørte modtog mailen som del af mailgruppen ”ASIall”. Han blev ikke overrasket over de kinesiske bekymringer, der var beskrevet i mailen, og hæftede sig ikke som sådan ved det. Sikkerhed, protokol og logistik lå uden for ASI-kontorets ressort. ASI-kontoret skulle sammen med ambassaden i Beijing ikke mindst forberede de politiske samtaler og koordinere den lange række af offentlige samarbejdsaftaler, man fra dansk side ønskede at indgå. ASI-kontoret havde på Udenrigsministeriets vegne ansvaret for den overordnede sammensætning og balance i programmet, om end det var Hoffet, der var vært. De offentlige samarbejdsaftaler, man fra dansk side ønskede at indgå, ville give den netop vedtagne vækstmarkedsstrategi en flyvende start. Undervejs op til statsbesøget blev sikkerhed, protokol og forudsigelighed et tilbagevendende tema for kineserne. Det kan man se af forløbet under forberedelserne, og Udenrigsministeriet kendte også fra det almindelige samarbejde med kineserne til deres ønske om forudsigelighed. Der måtte set fra kinesisk side ikke ske noget uforudset. Afhørte lagde ikke så meget andet i det.

Han erindrede ikke, om han deltog i videokonferencen den 9. maj 2012. Det har han dog med stor sandsynlighed grænsende til vished gjort. Mødet er booket i hans kalender. Han huskede ikke mødet, men der har på en sådan intern videokonference i Udenrigsministeriet mest sandsynligt været en brainstorming om mulige programelementer, om hvad Danmark ønskede at opnå med besøget, og om hvilke aftaler der realistisk kunne nå at blive klar til underskrift. Han erindrede ikke, om der deltog nogen udover Udenrigsministeriets medarbejdere. Han huskede heller ikke, at sikkerhedsspørgsmål blev drøftet, men alle tilstedeværende har været enige om, at de skulle sætte et program sammen, der var passende for en præsident fra verdens næststørste økonomi. Det skulle svare til modtagelsen af USAs præsident. Det handlede ikke så meget om at respektere de kinesiske bekymringer, men snarere om at programmets indhold skulle svare til gæstens position.

Afhørte forstod ikke Friis Arne Petersens bemærkninger om blandt andet ”ansigt” i mail af 10. maj 2012 på anden måde, end at kineserne ønskede, at besøget skulle være lige så godt, som hvis det var USAs præsident, der kom på besøg.

Om Lars Bo Larsens mail af 6. marts 2014 om forståelsen og betydningen af betegnelsen ”ansigt” forklarede afhørte, at han ikke erindrede, om ambassadøren brugte ordet ”ansigt” under videokonferencen den 9. maj 2012. Han erindrede heller ikke, om man overhovedet drøftede sikkerhed og værdighed. Om sondringen i samme mail mellem protokol og sikkerhed oplyste afhørte, at han ikke er ikke ekspert på dette område. For afhørte handler sikkerhed om fare, mens protokol handler om, at

der bliver taget godt hånd om én. ”At tabe ansigt” går i høj grad på protokollen, på form og indhold. Fra asiatisk side er man optaget af, at tingene går som aftalt, at alt er forudsigeligt, og det er det kinesiske embedsapparat i høj grad optaget af at sikre.

Om mailkorrespondancen mellem Friis Arne Petersen og Claus Grube den 10. maj 2012, cc. blandt andre afhørte, Hoffet og Statsministeriet, og hvori Claus Grube blandt andet anfører: ”... ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske”, oplyste afhørte, at han ikke hæftede sig ved det dengang. Det var ikke ASI-kontorets ressort. Han agerede derfor ikke på det. ASI-kontoret skulle agere på de samarbejdsaftaler, man ønskede at indgå, og det var da også kun disse forhold, han redegjorde for i sin mail af 11. maj 2012 til blandt andre Hoffet, Claus Grube, Protokollen og ambassaden i Beijing. Mailen blev afsendt som en slags svar på eller som en bemærkning til mailkorrespondancen den forudgående dag. Afhørte havde ikke kontakt til PET eller Københavns Politi og vidste ikke, hvem der i Udenrigsministeriet kunne have kontakt til PET og andre politimyndigheder. Foreholdt, at Claus Grube med sin mail syntes at forvente, at nogen i Udenrigsministeriet agerede, oplyste afhørte, at hver især i Udenrigsministeriet ved, hvad man har ansvaret for. Det er ikke noget, de taler om. Der kan være koordinationsmøder, men man agerer kun på information, der knytter sig til noget, man selv er ansvarlig for. Hans umiddelbare bud ville være, at det kunne være Protokollen, der skulle tage sig af det, men han vidste det ikke.

Om mail af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing til blandt andre afhørte forklarede han, at han huskede, at der var et fortropsmøde, men det var senere i maj 2012. Han erindrede ikke, om Zhang Kunsheng kom til Danmark forud herfor, og et sådan tidligere møde med pågældende forud for den 23. maj 2012 fremgår ikke af afhørtes kalender. Afhørte agerede ikke som sådan på mailen udover på ambassadørens bemærkning om, at besøget skulle være en substansmæssig succes. Spørgsmål om sikkerhed lå ikke under ASI-kontorets ressort. Han erindrede heller ikke at have bedt nogle af sine medarbejdere til at reagere på mailens øvrige indhold.

Afhørte erindrede ikke, om han deltog i et møde i Det Gule Palæ den 11. maj 2012. Mødet fremgår ikke af hans kalender.

Videokonferencen den 14. maj 2012 fremgår af hans kalender kl. 09.30-11.00. Ifølge kalenderen fandt konferencen sted i Det Gule Palæ. Han huskede ikke, hvad der blev drøftet på mødet, men det har formentlig været en mere udvidet brainstorming i forhold til mødet den 9. maj 2012. Han huskede ikke, om der deltog eksterne personer, herunder fra Hoffet og fra PET. Forevist liste over PET-medarbejdere siger navnene ham ikke noget i forbindelse med det kinesiske statsbesøg. Han kan dog meget vel have mødt nogle af dem i forbindelse med besøget. Kalenderbookingen vedrø-

rer det samme møde. Forevist dagsorden, hvori sikkerhed indgår som punkt 2, erindrede afhørte ikke at have modtaget et mødereferat eller en opsummering af, hvad der blev drøftet. Hvis det ikke fremgår af Udenrigsministeriets akter, er der ikke fra Udenrigsministeriets side udarbejdet egentlige referater fra disse videokonferencer. I visse tilfælde er der sendt opfølgende mails, der i hvert fald i et vist omfang afspejler drøftelser og beslutninger på et møde. Et eksempel herpå er ambassadens mail af 11. maj 2012 med opfølgning på eller opsummering af visse af de spørgsmål, der blev drøftet den 9. maj 2012.

Videokonferencerne blev selvsagt ikke båndet af medarbejdere i Udenrigsministeriet. Det ville komme som en overraskelse for afhørte, hvis Hoffet havde båndet konferencerne.

Mødet den 21. maj 2012 mellem departementschef Claus Grube og den kinesiske viceudenrigsminister Song Tao fremgår af afhørtes kalender. Han erindrede ikke den konkrete ordveksling på mødet. Der har formentlig været den sædvanlige udveksling fra kinesisk og dansk side, hvor de danske repræsentanter blot noterede sig, at kineserne nu igen bragte bekymringerne op, men også redegjorde for de danske regler. Det var ikke relevant for ASI-kontorets opgaver i forbindelse med besøget, og Claus Grube har ikke bragt sikkerhedsspørgsmål op over for ASI-kontoret.

Afhørte huskede, at han deltog i fortropsmødet den 23. maj 2012. Han kunne huske elementer af, hvad der blev drøftet. Det drejede sig om programmet og programmets enkelte elementer. Der var en lang drøftelse af, hvilke steder der skulle besøges, og det var ikke særlig relevant for ASI-kontoret. Han erindrede ikke, om PET deltog. Han kunne heller ikke huske, om Dansk Industri deltog, men det kan de godt have gjort. Endelig erindrede han heller ikke, om spørgsmål om sikkerhed og værdighed blev drøftet.

Han deltog med stor sikkerhed ikke i et møde med fortroppen den 24. maj 2012. Det har formentlig været et møde, hvor repræsentanter for Kina og Protokollen besøgte de forskellige lokaliteter.

Han erindrede ikke, at han deltog i fortropsmødet den 25. maj 2012, men det står i hans kalender, og det har han mest sandsynligt gjort. Han huskede ingen konkrete drøftelser, men der blev formentlig gjort status over, hvor langt man var kommet i programlægningen. Han erindrede ikke og hæftede sig heller ikke ved, om sikkerhedsspørgsmål blev drøftet. Han erindrede heller ikke, om det som anført i PETs notat af 12. februar 2016 blev nævnt af Dansk Industri og Udenrigsministeriet, at besøget var en unik mulighed for at få aftaler i hus. At statsbesøget var en sådan unik mulighed var utvivlsomt, men det forekom afhørte mærkeligt, hvis man fra dansk

side har sagt det på et møde, hvor der også deltog repræsentanter fra Kina. Det vil være mere naturligt at nævne noget sådant på et internt dansk møde. Han kunne dog ikke afvise, at der er blevet talt om det. Han huskede ikke, at der på mødet skulle være blevet rettet henvendelse til PET om, hvordan politiet skulle agere. Han har i hvert fald ikke selv rettet en sådan henvendelse til PET. Han erindrede ikke at have deltaget i et formøde til selve mødet.

Afhørte erindrede ikke at have deltaget i middagen på Nimb den 25. maj 2012 kl. 18.00, og han deltog heller ikke i mødet i Statsministeriet den 30. maj 2012 mellem departementsråd Ulrik Vestergaard Knudsen og ambassadør Li.

Afhørte deltog i mødet den 1. juni 2012 i Udenrigsministeriets mødelokale M2. Han kunne ikke afvise, at nogen fra Udenrigsministeriet kan have nævnt Kinas gentagne gange udtrykte bekymring for demonstrationer. Han erindrede ikke, om PET deltog, men der var vel ikke andre af mødedeltagerne, der ville kunne redegøre nærmere for dagsordenens pkt. 3, sikkerhed.

Arbejdsfrokosten den 4. juni 2012 med ambassadør Li fremgår ikke af afhørtes kalender, og han mente ikke, at han har deltaget i denne arbejdsfrokost. Foreholdt hofmarskal Ove Ullerups referat i mail af 4. juni 2012, sendt cc. til afhørte, oplyste han, at man af mailen kan se, at mødet drejede sig om balancen mellem programmets kulturelle indhold og substansen.

Om ASI-kontorets møde den 12. juni 2012 med souschef Gu Hui og 3. ambassade-sekretær Mia Zou oplyste afhørte, at det er ham, der refereres til, når der i Nis Lauges Gellerts mail af samme dag står "ASI chefen". Mødet var berammet til at starte kl. 16.00. Det varede helt sikkert mere end den halve time, der var afsat i kalenderen, men afhørte erindrede ikke præcist, hvornår mødet sluttede. Han huskede elementer fra mødet. Det var det tredje bilaterale møde mellem ASI-kontoret og ambassaden. De andre møder blev afholdt den 31. maj 2012 og den 8. juni 2012. På de to første møder har der formentlig ikke været drøftet noget, der var usædvanligt for sådanne møder. Det, der blev drøftet, lå inden for ASI-kontorets ressort. Spørgsmålet om sikkerhed blev ikke nævnt på de to første møder. Så ville afhørte have husket det. Alle tre møder fandt sted i Udenrigsministeriet. Mødet den 12. juni 2012 var det afsluttende møde med den kinesiske ambassade. Programmet var ved at være på plads, og for ASI-kontoret drejede mødet sig ikke mindst om at få lukket forhandlingerne om de politiske samtaler. Den kinesiske delegation bragte spørgsmålet om sikkerhed op. Det var usædvanligt for afhørte, at det blev bragt op i en bilateral samtale med ASI-kontoret, der ikke havde ansvaret for denne opgave. Det var også overraskende, at dette spørgsmål på ny blev bragt op, få dage inden besøget skulle finde sted. Det

har formentlig ligget kineserne meget på sinde. Afhørte huskede ikke den konkrete ordveksling.

Drøftelserne om sikkerhed var ikke noget, der tog lang tid på mødet. Det var formentlig blot et kort replikskifte, hvor Kina har fortalt om bekymringerne, og hvor afhørte lovede at bringe det videre. Han erindrede ikke, om han drøftede Kinas betragtninger om sikkerhed med Nis Lauge Gellert efter mødet. Afhørte orienterede Claus Grube ved at sætte ham cc. på Nis Lauge Gellerts mail med mødereferatet. Afhørte overvejede ikke at orientere opad i Udenrigsministeriet herudover.

Afhørte gik som lovet videre med de kinesiske bekymringer. Da spørgsmålet om sikkerhed lå uden for hans ansvarsområde, valgte han at tale med sin kollega Jette Nordam i Protokollen om dem. Han kunne ikke huske præcist, hvornår han tog denne kontakt. Det var ikke den 13. juni 2012, for da var afhørte i Bruxelles hele dagen. Det kan have været den 12. juni 2012 sent om aftenen eller den 14. juni 2012. Ifølge afhørte har det formentlig været sent om aftenen den 12. juni 2012. Han kunne heller ikke huske, om han ringede til Jette Nordam, eller om hun ringede til ham.

Når han valgte at tale med Jette Nordam, var det fordi, han som repræsentant for en offentlig myndighed var nødt til at bringe oplysningen videre, når den ikke hørte under hans område.

Afhørte havde flere gange talt med Jette Nordam om protokollære spørgsmål. Han ringede derfor ikke til for eksempel Hoffet. Han huskede ikke konkret, hvordan ordene faldt under samtalen med Jette Nordam, men det handlede om, at han sad inde med nogle informationer, og der var under 48 timer til besøget. Han mente, at Jette Nordam sagde, at hun godt kunne orientere Københavns Politi ved at ringe til Johan Reimann. Afhørte huskede det dog ikke i dag. Afhørte har sikkert bemærket hertil, at det var fint, men han erindrede det ikke. Han havde ingen forventning om, hvad Københavns Politi ville gøre med oplysningerne. Han fandt det bare relevant, at der under to døgn før, præsidenten skulle ankomme, fortsat var denne kinesiske nervøsitet. Kineserne stillede ingen krav, og afhørte havde ikke lovet kineserne noget. Det stod klart for alle, at der var en lovgivningsmæssig ramme for, hvordan Kinas bekymringer kunne håndteres. Kineserne havde i øvrigt selv givet udtryk for, at de godt vidste, at der skulle ageres inden for lovens rammer. Han huskede ikke at have fået en tilbagemelding fra Jette Nordam. Det havde han heller ikke forventet. Afhørte var ikke helt skarp på rollefordelingen mellem Hoffet og Udenrigsministeriets Protokol. Han valgte at tale med Jette Nordam frem for med Hoffet, fordi hun var en kollega i Udenrigsministeriet, og fordi det var hans indtryk, at Udenrigsministeriets Protokol for eksempel i forbindelse med ministerbesøg og andre højniveaubesøg, hvor Dronningen ikke var vært, havde kontakt til politiet.

Afhørte huskede sin samtale med ambassadør Li den 14. juni 2012 angående de 25 reklameplakater med Villy Søvndal, fordi det i sig selv var usædvanligt, at ambassadøren ringede til en kontorchef. Det var også højt usædvanligt, at ambassadøren bad om noget, der var åbenlyst ulovligt. Afhørte lod ambassadøren klart forstå, at Danmark hverken kunne, ville eller måtte efterkomme Kinas ønske om at fjerne eller skjærme plakaterne. Det var afhørtes opfattelse, at ambassadør Li var blevet ringet op fra præsidentens fly, og at ambassadør Li med opringningen til afhørte blot gjorde, hvad han var blevet bedt om. Afhørte lovede Li at orientere sine foresatte, hvilket skete ved afhørtes mail samme dag til blandt andre Claus Grube, Nis Lauge Gellert, Jette Nordam og Annette Lassen.

Afhørte har, så vidt han erindrede, ikke deltaget i andre møder med repræsentanter fra den kinesiske ambassade end dem, han har forklaret om. Udover telefonsamtalerne den 7. maj 2012 og den 14. juni 2012 erindrede afhørte ikke at have deltaget i telefonsamtaler med Kinas ambassade.

Om opgavefordelingen mellem Hoffet og Protokollen i Udenrigsministeriet, og forholdt Annette Lassens og Jette Nordams forklaringer herom, forklarede afhørte, at det var hans forståelse, at Hoffet stod for det samlede program, men at det naturligvis skete i tæt dialog med andre aktører, så der også blev plads i programmet til for eksempel de politiske samtaler, og til at de besøgende kunne se det, som man gerne ville vise dem. Hoffet udsendte løbende ændrede udgaver af programmet.

Afhørte huskede ikke at have været inddraget i udarbejdelsen af beredskabet af 25. juni 2012 til brug for et møde i Udenrigspolitisk Nævn, men han har med stor sandsynlighed godkendt Nis Lauge Gellerts udkast, der derefter er sendt til godkendelse i Justitsministeriet. Beredskabet er formentlig udarbejdet til brug for besvarelse, såfremt et medlem af nævnet i forbindelse med et nævnsmøde eventuelt stillede et spørgsmål. Afhørte vidste ikke, på hvilket grundlag Nis Lauge Gellert udarbejdede sit udkast, men det har formentlig været ud fra hans kendskab fra ASI-kontorets arbejde med besøget, og så har han formentlig hentet information i afhørtes og Jette Nordams redegørelse i mail af 21. juni 2012 til Ole Toft. Afhørtes og Jette Nordams mail er formentlig udarbejdet efter en henvendelse fra pressen. Han har kun videreformidlet de kinesiske bekymringer i forbindelse med telefonsamtalen med Jette Nordam den 12. juni 2012, men han kunne ikke afvise, at der på møder med andre aktører er gjort opmærksom på disse bekymringer fra Udenrigsministeriets side. I redegørelsen skrev de om en række møder med danske myndigheder, og han fandt det derfor ikke nødvendigt at nævne samtalen med Jette Nordam specifikt i redegørelsen og beredskabsnotatet. Han har ikke haft bilaterale kontakter eller møder med Københavns Politi, og der har ikke afhørte bekendt været møder, hvor både Udenrigsministeriet og Københavns Politi deltog.

Afhørte var i 2012 hverken bekendt med trusselsvurderingen eller med operationsbefalingen. PET nævnte heller ikke indholdet af trusselsvurderingen på nogle af de møder, som han deltog i.

De offentlige samarbejdsaftaler var ASI-kontorets ansvar. De kommercielle aftaler henhørte under afhørtes kolleger i Dansk Eksportråd. Det var vist nok kontorchef Niels Høyer i Dansk Eksportråd, der stod for denne del, men afhørte var ikke sikker. Afhørte havde ingen mening om værdien af aftalerne, men kunne huske, at der blev talt om milliarder. Afhørte huskede ikke at have hørt, at man risikerede, at kineserne rejste hjem, hvis de så et tibetansk flag. Han troede, at han ville kunne huske det, hvis det var tilfældet. Foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring herom og om, at den samlede værdi af aftalerne udgjorde 20 mia. kr., oplyste afhørte, at han ikke kunne forestille sig, at kineserne ville rejse hjem, og at disse oplysninger i givet fald må være kommet frem på et møde, hvor afhørte ikke har deltaget.

Afhørte vidste ikke, om der var en særlig spænding over dette besøg, men det er en stor ting at have et statsoverhoved på besøg. Han havde kun været med til at arrangere to tidligere statsbesøg, og Kina var verdens næststørste økonomi, så det var en meget travl periode. Alle i Udenrigsministeriet arbejdede for, at besøget skulle blive vellykket. Alt andet ville have været mærkeligt. Afhørte mente ikke, at besøget kun havde været vellykket, idet kommissionen jo var nedsat.

Om mail af 8. maj 2014 med bidrag til Retsudvalgets spørgsmål 863 oplyste afhørte på spørgsmålet om, hvad et ”orange omslag” betød, at da der var tale om et folketingsspørgsmål, skulle ministerens opmærksomhed være skærpet, og det blev signaleret ved, at det var et orange omslag. Alle folketingsbesvarelser var vist pr. definition mindst orange omslag. Både gule og orange omslag gik til ministeren. Afhørte var ikke inde over udarbejdelsen af Udenrigsministeriets bidrag til besvarelsen af retsudvalgsspørgsmålet og vidste ikke, hvad der ligger i ”normalt”. Udenrigsministeriet kan ikke give anvisninger eller ordrer til Københavns Politi.

Mødet afsluttet kl. 11:05.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 2. marts 2017 kl. 11:20 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

KF 0766 var mødt med bisidder advokat Martin Cumberland.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyngø, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Pernille Backhausen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech og advokat Stine Gry Johannessen.

Advokat Frantz Sigersted-Rasmussen var mødt ved advokatfuldmægtig Thomas Baruch.

Advokat Jacob Sand var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Bjerregaard Rasmussen.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Advokat Nicolai Westergaard mødte kl. 13.00.

KF 0766 bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

KF 0766 blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i maj 2012 tjenestegørende ved PET. Han blev pr. 1. januar 2012 tilknyttet koordinatorkontoret, men han var beskæftiget i diplomatområdet, indtil han tiltrådte kongehusområdet under koordinatorkontoret pr. 1. juni 2012.

Der kom oplysning om statsbesøget tidligt i maj. Det var KF 0764, der oplyste det til afhørte. Afhørte skulle pr. 1. juni 2012 tiltræde kongehuskontoret permanent. Der var mange opgaver, og det var naturligt, at han assisterede sine kolleger i kongehuskontoret, fordi han havde erfaring med Kongehuset. Der er praktiske gøremål i forbindelse med statsbesøg, men han erindrede ikke rent faktisk at have deltaget i møder om planlægningen af besøget forud for den 1. juni 2012. KF 0764 var den, der hos PET havde ansvaret for PETs indsats vedrørende statsbesøget. Det er den ansvarlige, der laver anbefalingen til kredsene. Før dette besøg havde afhørte masser af gange deltaget i udførelsen af statsbesøg, men han havde aldrig deltaget i planlægningen heraf.

Foreholdt PETs liste over medarbejdere involveret i besøget oplyste afhørte, at han afløste en turnusmedarbejder pr. 1. juni 2012. Denne har slet ikke været involveret i besøget og er heller ikke anført på listen. KF 0764, KF 0765 og afhørte har deltaget i planlægningsfasen. Endvidere har KF 0767 og KF 0784 deltaget i selve udførelsen. KF 0765 var den, der på det tidspunkt havde kontakten til Kinas ambassade.

Afhørte har siden den 1. juni 2012 flere gange månedligt, om ikke ugentligt, haft møder i Det Gule Palæ. Fem månedlige møder er lavt sat. Der er rigtig mange opgaver for den kongelige familie. Ikke blot i forbindelse med statsbesøg, men også i forbindelse med for eksempel sommertogter. I forsommeren 2012 var der rigtig mange samtidige opgaver: To sommertogter, EU-formandskabet, OL i London samt Kinas besøg. Planlægningen af begge sommertogter skulle være på plads inden sommerferien. Det skulle afstemmes med vedkommende kommuner. Afhørte var på farten fra 4. juni 2012 til og med 9. juni 2012 under det første sommertogt, som han i disse dage arbejdede med fra morgen til midnat, og forud arbejdede han med at planlægge begge sommertogter.

KF 0764 var tovholder, og afhørte var ”toer” på besøget fra Kina. Som ”toer” kan man ikke have fingeren på pulsen med en så stor opgave, når man samtidig har så mange andre bolde i luften, som afhørte havde. Der var ikke tid til, at KF 0764 orienterede afhørte i detaljer om besøget.

Han erindrede ikke at have deltaget i mødet den 11. maj 2012 i Det Gule Palæ. Han er til møder i Det Gule Palæ mange gange om måneden, og han havde på det tidspunkt

kun en sekundær funktion i forhold til PETs primære tovholder på besøget, som var KF 0764. Mødet lå så tidligt i forløbet, at detaljegraden på mødet ikke har været høj. Detaljegraden intensiveres mod slutningen af forberedelsen.

Afhørte deltog ikke i fortropsmødet den 23. maj 2012* og heller ikke i andre møder i maj. Mødet, der blev flyttet fra Det Gule Palæ til Chr. VII's Palæ, blev afholdt den 25. maj 2012. Afhørte stødte først til, da mødet var ved at være afsluttet. Han skulle vist hente KF 0764. Da afhørte kom, diskuterede KF 0764 og den korttegeansvarlige noget om, hvordan kortegen skulle køre, og omkring kinesernes specielle ønsker om, at der skulle indgå busser i kortegen. Det blev de enige om at klare efterfølgende. Afhørte har ikke hørt de synspunkter, som Udenrigsministeriet og Dansk Industri ifølge KF 0764's notat af 12. februar 2016, gav udtryk for på mødet. Det er ikke korrekt, når KF 0764 i sit notat anfører, at afhørte deltog i mødet. Tingene var jo overstået, og afhørte havde ingen funktion som sådan. Det er derfor, afhørte mener, at han blot skulle hente KF 0764.

Afhørte blev foreholdt KF 0764's forklaring om dette møde, hvorefter afhørte deltog og formentlig tog noter. Hertil forklarede afhørte, at KF 0764 over for afhørte har givet udtryk for, at han også husker det således, at afhørte først kom til stede, da mødet var ved at være afsluttet. Afhørte blev endvidere foreholdt KF 0764's forklaring om det efterfølgende møde med den korttegeansvarlige, hvorefter afhørte ikke deltog i dette møde. Afhørte måtte hertil konkludere, at der er noget, der er rodet sammen. KF 0764's forklaring herom vedrører sandsynligvis det fortsatte møde dagen efter, om lørdagen.

Afhørte fastholdt, at han ikke har deltaget i møder med den kinesiske fortrop forud for besøget i 2012 bortset fra den allersidste del af mødet den 25. maj 2012.

Afhørte havde hørt om de udfordringer, der var forbundet med besøgets afvikling, men det var formentlig først efterfølgende.

Der er ikke to statsbesøg, der er ens. Her var der tale om et stort land og en stor delegation. Afhørte huskede, at Kinas syn på demonstranter var et tema, der gik igen. Det vidste afhørte gennem den generelle snak på kongehuskontoret i PET, hvor han og KF 0764 delte kontor. Det var KF 0764, der gav udtryk for dette. Afhørte havde andel i at løse opgaven, så det ville være underligt, hvis ikke han blev orienteret om, hvad der blev talt om på møderne. Der blev taget højde for kinesernes bekymring for demonstranter i forhold til planlægningen ved at videregive oplysningen til dem, der skulle udføre opgaven, hvad det er for udfordringer, de stod overfor, og det er ganske almindeligt, når forberedelsen skal være bedst mulig. Han vidste ikke, hvilke demonstranter man havde i tankerne, og om der rent faktisk kom tilrejsende de-

monstranter. Man er nødt til at orientere de politikredse, der skal stå for opgaven. Dette skete i trusselsvurderingen, der blev sendt til Københavns Politi. Afhørte var på sommertogtet i Jylland, da anbefalingen blev lavet, men han har nok set den. Han erindrede ikke at have talt med KF 0764 om trusselsvurderingen. Der produceres trusselsvurderinger en masse og hver dag.

Afhørte havde ikke deltaget i møder på den kinesiske ambassade eller med repræsentanter for Kina i øvrigt, herunder møder afholdt på restauranter. Afhørte kunne ikke huske, om KF 0764 og KF 0765 har orienteret om disse møder, men det har nok været i den forbindelse, de har omtalt kinesernes syn på demonstranter. Afhørte bekendt blev det ikke i PET drøftet, om man kunne imødekomme de kinesiske ønsker. Han går ud fra, at hans kolleger har forklaret kineserne om spillereglerne på dansk jord.

Afhørte deltog ikke i mødet mellem Niels Gert Dehlendorff og den kinesiske sikkerhedschef, der er omtalt i mail af 8. april 2014 fra Mogens Lauridsen til Klaus Pedersen.

Afhørte var hverken bekendt med Nis Lauge Gellerts mail af 8. maj 2012 eller med andre mails fra Udenrigsministeriet i denne periode. Afhørte deltog ikke i en videokonference i Udenrigsministeriet den 9. maj 2012. Han havde slet ikke deltaget i videokonferencer i Det Gule Palæ op til besøget.

Der er PET, Center for Terroranalyse, CTA, der udfærdiger trusselsvurderinger på anmodning. Herefter bliver der udfærdiget en anbefaling til politikredsen, hvori indgår en sikkerhedsvurdering. I 2012 brugte man det samme ordvalg "trusselsvurdering" i anbefalingen. Dette er i dag lavet om. Afhørte har tidligere været med til at formulere anbefalinger til vedkommende politikreds. Om trusselsvurderingen i PETs anbefaling til Københavns Politi af 5. juni 2012, oplyste afhørte, at han ikke erindrede at have diskuteret eller i hvert fald ikke erindrede at have brugt ret meget tid på at diskutere udtrykket "tabe ansigt" med KF 0764.

Foreholdt KF 0764's forklaring om, at det var afhørte, der bad CTA om en trusselsvurdering, oplyste afhørte, at han ikke troede, at KF 0764 bad ham om det, men at det er standard at bede CTA om en trusselsvurdering. Afhørte bad CTA om trusselsvurderingen den 11. maj 2012, men KF 0764 bad også selv CTA om en trusselsvurdering den 10. maj 2012. Trusselsvurderingen blev sendt til en funktionspostkasse. Trusselsvurderingen er et helt centralt dokument ved et sådant besøg. Det er en væsentlig del af den anbefaling, der senere skal udarbejdet til politikredsen.

Anbefalingen til Københavns Politi er dateret 5. juni 2012, hvor afhørte som nævnt var i Jylland. Han har læst den, da han kom hjem. Man kan ikke påbegynde et sådan dokument, før man er i stand til at skrive noget med substans. Afhørte var ikke involveret heri.

De to første afsnit i trusselsvurderingen stammer fra CTA. De tre efterfølgende afsnit stammer ikke fra CTA. De er sikkert skrevet ind på baggrund af de informationer, der er tilgået den ansvarlige på koordinatorkontoret, her KF 0764. Dokumentet lå på koordinatorkontorets sag vedrørende besøget, og det var, da han læste op på sagen, at afhørte blev bekendt med teksten, da han vendte hjem fra Jylland den 9. juni 2012. Han hæftede sig ikke umiddelbart ved formuleringen. Det var blot en information til Københavns Politi. Det sprang ikke i øjnene. Han erindrede ikke at have drøftet formuleringen med KF 0764.

Fjerde afsnit læser afhørte som en serviceinformation til Københavns Politi, der skal være opmærksom på denne vinkel. Mere lægger afhørte ikke i det. Det er Københavns Politi, der skal udmønte udførelsen på gaden, ikke PET. Afhørte havde ikke nogen mening herom. Det må man spørge Københavns Politi om. Senere i samme dokumenter anbefaler PET, hvad der bør foretages de enkelte steder. PET er ikke en del af udførelsen. De anbefaler blot. KF 0764 har åbenbart skønnet, at det var relevant at skrive. Det må KF 0764 redegøre for.

Afhørte kunne ikke huske, om han og KF 0764 har drøftet formuleringen ”tabe ansigt”. Det var en vinkel, der havde stor betydning for kineserne, og dermed kunne det også få betydning for Københavns Politi, der skulle klædes så godt på som muligt i forhold til udfordringerne. Det var afhørtes klare overbevisning, at det er skrevet ind i forhold til at belyse så objektivt som muligt i forhold til den opgave, politiet stod over for. Det gælder i alle livets forhold, at man gerne vil være forberedt så godt som muligt. Afhørte vidste ikke, hvorfor ”tabe ansigt” ikke er anført i PETs interne trusselsvurdering af 16. maj 2012. Den interne trusselsvurdering er udarbejdet af CTA, så det må man spørge dem om.

Afhørte havde ikke noget med aktionsstyrkens indsats at gøre. Aktionsstyrken er en del af PET. Den er under kommando. Afhørte erindrede ikke, hvem der var leder af aktionsstyrken. Aktionsstyrkens operationsbefaling indeholder en gengivelse af PETs interne trusselsvurdering. Afhørte vidste ikke, hvem i PET der har udarbejdet operationsbefalingen. Afhørte vidste ikke, hvad aktionsstyrken skulle bruge oplysningerne til. Det må man spørge aktionsstyrken om. Han anså det ikke for mystisk, at der er dette sammenfald i oplysningerne.

Afhørte havde op til besøget ikke kontakt til Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Hoffets Protokol eller til Udenrigsministeriets Protokol. Det er lidt atypisk, at Hoffet har givet KF 0764's kontaktoplysninger til den kinesiske ambassade. En sådan dialog etableres snarere gennem en direkte kontakt mellem PET og ambassaden.

Afhørte havde ikke drøftet indholdet af PETs trusselsvurdering med Københavns Politi. KF 0764 har helt naturligt gennemgået anbefalingen fra A til Z, det vil sige fra side 1 og ud, på et stabsmøde i Københavns Politi. Bygget på erfaringen fra de seneste 5 år, hvor afhørte selv har deltaget i et utal af statsbesøg, kunne han sige, at dette er normal procedure på stabsmøder op til et statsbesøg. Han kendte proceduren fra alle de stabsmøder, han har deltaget i.

Afhørte erindrede ikke, at han og KF 0764 forud havde en dialog om, hvordan KF 0764 skulle agere på stabsmøderne. Der er en skabelon for en fast måde, som stabsmøderne gennemføres på. Der foretages en slavisk gennemgang af anbefalingen. Derefter gennemgås, hvad der skal foretages de enkelte steder, og hvad PET foretager af undersøgelser de pågældende steder. Dette gennemgås sammen med det program, der foreligger. Afhørte starter normalt selv med at gennemgå trusselsvurderingen, der er baggrunden for opgaven, og derefter går han tilbage til anbefalingens indledning.

KF 0764 har helt sikkert refereret til afhørte, hvad der blev drøftet på stabsmøderne, og hvem han har talt med. Det ville være ulogisk andet, og det er en helt almindelig arbejdsproces. Afhørte deltog ikke selv i stabsmøderne og har ikke været i dialog med Claus Hjelm Olsen, Mogens Lauridsen eller Michael Dekker Poulsen op til besøget.

Afhørte vidste ikke, hvem Michael Dekker Poulsen er. Han hørte navnet første gang i forbindelse med denne sag. Michael Dekker Poulsen må have forladt OPA umiddelbart efter afhørtes tiltræden, for ellers ville afhørte have mødt ham på nogle af de stabsmøder, afhørte har deltaget i som tovholder. Der kan generelt sagtens være telefonkontakt mellem OPAs tovholder og PETs tovholder i forbindelse med statsbesøg, og hvis afhørte har et statsbesøg, ved han, hvem der er tovholder i Københavns Politi. Det er det normale. Der kan dog godt være flere i Københavns Politi, der har bolden, og i så fald kan der være tvivl. Foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring om dialog pr. SMS og telefon med KF 0764, oplyste afhørte, at han kun kendte til denne dialog gennem medierne. Afhørte kender heller ikke noget til tallet 20 mia. kr., som Michael Dekker Poulsen har forklaret om. KF 0764 har ikke nævnt nogen af delene for afhørte.

Afhørte var ikke sikker på, om han deltog i mødet den 1. juni 2012 i Udenrigsministeriets mødelokale M2. Mødet er anført i afhørtes kalender. Han har deltaget i videokonferencer i Udenrigsministeriets lokale M2 op til statsbesøg, men han var ikke sikker på, at det var i forbindelse med forberedelsen af dette statsbesøg. Han har muligt været der, men han var ikke PETs tovholder på sagen. Han har derfor i givet fald ikke været den eneste fra PET på mødet.

Han har rigtig mange opgaver i forhold til kongefamilien og er til møder i Det Gule Palæ flere gange om måneden, nok ca. 300 gange siden sin tiltræden på kongehusområdet. Han har også været til møde i Udenrigsministeriets mødelokale M2 flere gange. Når sikkerhed er anført som et dagsordenspunkt til møder i Det Gule Palæ eller i M2, er det generelt sådan, at PET oplyser om udenlandske sikkerhedsfolks antal og beder ambassaden sikre, hvem det er, der kommer. Der spørges lidt ind til, om PET har noget i forhold til sikkerhed under besøgets gennemførelse. De øvrige deltagere kan ikke komme med ønsker under et sådan punkt.

At afhørte ikke var PETs tovholder, er nok også årsagen til, at afhørte generelt ikke husker meget om, hvorvidt han har deltaget i møder op til besøget.

Afhørte havde ikke dialog med Jesper Grønbech op til besøget.

Afhørte havde ingen viden om den dialog, der har været mellem PET og Københavns Politi om besøgets afvikling, herunder om der skulle have været uoverensstemmelser. Han har ikke deltaget i tirsdagsmøderne med Københavns Politi. Det er ugentlige møder, hvor samarbejdende politikredse på Sjælland udveksler information om, hvad der måtte være af kommende opgaver med udgangspunkt i de anbefalinger, der er sendt til vedkommende kreds. Afhørte havde ikke før set Mogens Lauridsens mail af 22. juni 2012.

Foreholdt Mads Firlings forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter det på en briefing var nævnt, at det fra Udenrigsministeriet via PET var blevet oplyst, at demonstranter ikke måtte kunne ses, og at det kunne få store økonomiske konsekvenser, hvis delegationen blev forulempet, oplyste afhørte, at det ikke er noget, han har været involveret i eller hørt omtalt. Afhørte havde ikke selv kontakt i Københavns Politi i forbindelse med besøget.

På daværende tidspunkt var det ikke kutyme, at PET havde adgang til Københavns Politis operationsbefalinger. Det var lidt besværligt at komme ind til dem. Afhørte så ikke Københavns Politis operationsbefaling, før han blev afhørt af Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Afhørte var usikker på, om PET dengang havde adgang til

Københavns Politis Beredskabsportal. Dengang havde afhørte ikke selv været inde på den.

Det er normalt eller i hvert fald set før, at PETs trusselvurdering eller i hvert fald den indledende del kopieres over i operationsbefalingen. Man går i den forbindelse først og fremmest ind i, om der er en konkret trussel. I den konkrete sag ville det være det første afsnit, der var relevant. Det er det, som politiet har interesse i, og typisk det, som de forholder sig til. Informationer som PETs yderligere afsnit, herunder afsnittene tre og fire, ses ikke hver gang, men for nogen er det ”nice to know”, men ikke ”need to know”. Det er op til den enkelte politikreds. Det overraskede egentlig ikke afhørte, at det er medtaget i Københavns Politis operationsbefaling. Fra PETs side var det blot et spørgsmål om at oplyse sagen så godt som muligt. Afhørte var sikker på, at det også er derfor, det er skrevet ind. Det tjener til information og har ikke en særlig status i forhold til operationsbefalingens øvrige tekst. Det skal klæde de, der skal træffe beslutninger, på så godt som muligt.

Afhørte havde to opgaver i forbindelse med selve besøget. For det første briefede han PETs egne folk, livvagterne. Han tog som altid udgangspunkt i anbefalingen sammenholdt med programmet. Hver enkelt objekt blev nøje gennemgået, og hver enkelt livvagts opgaver blev også gennemgået. Han orienterede også om trusselvurderingen, så kollegerne var optimalt informeret og hver især vidste, hvad deres egen opgave var, og hvad der kunne forventes af udfordringer. Han håndplukkede fra trusselvurderingen, herunder at der ikke var en konkret trussel mod præsidenten, men at man skulle forholde sig til de kinesiske bekymringer. Det var ”nice to know” for livvagterne, så de var klædt på til at handle i forhold til de situationer, der kunne opstå. Afhørte har nok udtrykt sig ganske kortfattet og nævnt, at der var tilgået information fra ambassaden, hvor de fremfører nogle udfordringer, man kunne komme til at stå over for som dansk stat, men også, at de måtte prøve at håndtere det bedst muligt inden for dansk lovgivning. Dette var ikke særlig relevant i forhold til livvagternes opgaver. Han ville ikke tillægge afsnittene særlig værdi over for livvagterne, for det er ikke dem, der står med den udfordring. Det gør den udførende på gaden, i dette tilfælde Københavns Politi. Der kom ikke spørgsmål fra livvagterne, og det gør der normalt heller ikke. Der var udpeget en livvagtsleder. Han briefede om den detaljerede opgavevaretagelse, mens afhørtes briefing var mere overordnet. Der var en repræsentant for aktionsstyrken til stede under briefing, men kun kortvarigt.

Afhørtes briefing i PET ville typisk være foregået dagen før besøget. Briefingen skete som nævnt ud fra PETs anbefalinger til Københavns Politi. De enkelte politikredse følger som udgangspunkt som minimum PETs anbefalinger, men de kan i egne interne befalinger gøre mere, end hvad der er anført i PETs anbefaling.

Afhørte er bekendt med, at Københavns Politi i visse tilfælde kører en opklaringspatrulje forud for en korteges ankomst. Afhørte huskede ikke, om Københavns Politi havde en sådan patrulje under besøget. Det har i givet fald formentlig været koordineret med PETs aktionsstyrke. Afhørte kunne ikke svare på, hvilke opgaver aktionsstyrkens havde i den forbindelse. Det må man spørge aktionsstyrken om.

Afhørtes anden funktion under besøget var at være forrider begge dage. Han bemærkede ikke, at Københavns Politi kørte foran og talte ikke med Københavns Politi om det. Der var ingen fra PETs aktionsstyrke ved objekterne forud for afhørte. Afhørte ønskede på grund af sin tavshedspligt ikke at komme nærmere ind på forriderfunktionen, men henviste til sin forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed herom. Opgaven er forskellig fra Københavns Politis kørsel. Det er to vidt forskellige ting, og opgaven som forrider kan sagtens løses uden at koordinere med Københavns Politis forridere.

Afhørte oplyste, at han af Den Uafhængige Politiklagemyndighed blev foreholdt manøvrideen for politiaktion 04-01, herunder at demonstranter ikke måtte være synlige fra kortegen. Han var ikke bekendt med, at det var den arbejdstilrettelæggelse, som Københavns Politi arbejdede med. Han kunne ikke svare på, om han har set lignende formuleringer i forbindelse med andre opgaver.

Foreholdt, at det i den taktiske befaling for politiaktion 04-01 anføres, at der skal arbejdes tæt sammen med 27-01/AKS, oplyste afhørte, at han ikke forstod, hvorfor der var nævnt forridere på dette sted. Det havde intet med afhørtes opgave at gøre. Hvordan aktionsstyrken præcist tacklede udførelsen, vidste afhørte ikke. Københavns Politi brugte nogle andre betegnelser end PET. At PETs folk både her og under politiaktion 11-01 er anført i en operationsbefaling fra Københavns Politi, er ikke ualmindeligt. Der var ingen koordination med Københavns Politi med hensyn til afhørtes opgave med at være forrider.

Afhørte er ikke bekendt med PETs døgnrapport eller med, hvem der har udarbejdet den. Det er en intern døgnrapport i PET udarbejdet til brug for aktionsstyrken. Det er således ikke PETs døgnrapport. De nævnte personer 4.1 og 5.4, der blev orienteret om graffiti, er fra PETs aktionsstyrke.

Afhørte var forrider for præsidentens kortege, da den skulle køre til Christiansborg den 15. juni 2012 om aftenen. De kørte ind gennem Prins Jørgens Gård. Der holdt blå biler ved Højbro Plads. Der var også larm. Afhørte mente, at han kunne se demonstranter på Højbro Plads. Foreholdt egen forklaring til Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter han kunne se vognene, men ikke demonstranter, oply-

ste afhørte, at han ikke ville afvise, at han har udtalt sig således til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Afhørte var ikke sikker på, om han kunne se demonstranter.

I 2014 blev afhørte i KF 0764's fravær af Juridisk Afdeling anmodet om at bistå med en besvarelse af et folketingssspørgsmål til brug for daværende PET-chef Jens Madsen. Der var tale om en "her og nu opgave", idet afhørte skulle færdiggøre opgaven inden kl. 13.00 samme dag. Opgaven bestod i en afskrift/et sammenkog af det foreliggende materiale. Herudover har han ikke behandlet bidrag til brug for Retsudvalget.

Mødet afsluttet kl. 14:45.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

*Afhørte har i forbindelse med gennemsyn af kommissionens udkast til protokollat ønsket tilføjet, at han efter afhøringen har set i sin gamle lommebog, at han var til møde i Bruxelles den 23. maj 2012.

PROTOKOL

Den 2. marts 2017 kl. 14:55 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Claus Rønnegaard var mødt.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Bjarke Vejby, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Pernille Backhausen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Nicolai Westergaard.

Advokat Frantz Sigersted-Rasmussen var mødt ved advokatfuldmægtig Thomas Baruch.

Advokat Jacob Sand var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Bjerregaard Rasmussen.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Claus Rønnegaard bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Claus Rønnegaard blev gjort bekendt med vidnepligt og ansvar og med, at afhøringen lydoptages.

2012

Afhørte var i maj-juni 2012 central indsatsleder i Københavns Politi. Afhørte og Henrik Oryé var de to centrale indsatsledere, og de skiftedes til at tage opgaverne.

Afhørte deltog i stabsmødet den 11. maj 2012. Der var 6-7 personer til stede. Der var mange større opgaver, og han havde derfor ikke en helt klar erindring om, hvem der var med, men han kunne huske, at Claus Hjelm Olsen og Mogens Lauridsen deltog. Nogle personer fra Logistikafdelingen deltog også, vist Steffen Sørensen, men det var afhørte ikke sikker på. Henrik Oryé deltog ikke. Mogens Bendiks Knudsen var også med. Afhørte erindrede ikke, om Michael Dekker Poulsen deltog. Mødet blev udskudt en dag, fordi PET først skulle have udarbejdet en trusselvurdering.

Mødet startede med, at de ventede på PET. PET kom 5-8 minutter senere. Der kom en eller to fra PET, men han kunne ikke sige hvem. Den eller de var blandt personerne KF 0764, KF 0765 og KF 0766. Den eller de sagde, at han eller de kom direkte fra et møde i et ministerium. Afhørtes indtryk var, at det var Udenrigsministeriet eller Statsministeriet.

PET sagde først lidt om det foreløbige program. Senere sagde PET noget om trusselvurderingen. PET fortalte noget, der for afhørte ikke var helt normalt. Afhørte lyttede efter oplysninger om ekstremisme og terror, men det, sagde PET meget hurtigt, at der ikke var. Derimod sagde PET, at man skulle være meget opmærksom på, at kineserne var bange for at "tabe ansigt". Det var den vending, der blev brugt. Det havde efter afhørtes opfattelse ikke noget med en trusselvurdering at gøre. Der blev ikke redegjort nærmere for, hvad der lå i udtrykket. Gæster er under sådanne besøg sensitive med hensyn til at blive behandlet på samme måde, som præsidenter eller statsoverhoveder fra andre lande.

PET sagde intet om, hvad betydningen af at "tabe ansigt" skulle have for den politimæssige indsats. Afhørte vidste ikke, hvor PET havde udtrykket fra, men det var hans indtryk, at det var en ordlyd, der var taget direkte ud af en anden kontekst. Han kunne dog ikke vide, om det var udtryk for PETs holdning eller en videregivelse af andres holdning.

Der blev på mødet ikke drøftet, om der var grundlag for særlige forholdsregler. Der kunne komme nogle mindre demonstrationer, men ikke noget særligt. Det var politimæssigt set et lille besøg og en lille politimæssig indsats, der skulle sættes i værk. PET nævnte, så vidt afhørte erindrede, ikke, at PET var orienteret om, hvem der kunne tænkes at demonstrere.

Københavns Politi kunne ikke bruge PETs oplysning til noget. Ingen er interesseret i at tabe ansigt. For afhørte kunne oplysningen betyde, at de skulle sørge for at være pænt uniformeret og se ordentlige ud. Mere lagde han ikke i det. Det blev ikke på mødet drøftet, om præsidenten skulle skærmes over for demonstranter. Der blev heller ikke talt om flag og symboler. Tallet 20 mia. kr. blev ikke nævnt. Det var afhørte sikker på. Han hørte heller ikke noget om, at man risikerede, at kineserne rejste hjem, hvis de så et tibetansk flag eller blev krænket.

Afhørte mente ikke, at der forelå noget skriftligt materiale fra PET til brug for mødet. Der forelå heller ingen operationsbefaling. Man vidste på det tidspunkt ikke engang, hvilke dage der præcist var tale om, eller hvor besøget skulle finde sted.

Efter dette møde fik afhørte tildelt en opgave på Christiania, og Henrik Oryé overtog hans funktion vedrørende statsbesøget. Afhørte havde derfor ikke mere med statsbesøget at gøre. Efterfølgende hørte han på de ugentlige, generelle stabsmøder, som han deltog i løbende, om, at der var ændringer i operationsbefalingen og programmet, og efter besøget blev det også omtalt, at PET havde været glad for samarbejdet med Københavns Politi under besøget.

Afhørte gjorde sig ikke bekendt med operationsbefalingen gennem Beredskabsportalen, fordi han ikke længere havde en opgave vedrørende denne operation. Operationsbefalingen er et dynamisk dokument, der hele tiden ændrer sig. Tilføjelser og ændringer markeres med en streg i marginen, og de involverede personer modtager meddelelse om ændringerne direkte pr. mail.

Operationsbefalingen udarbejdes af en planskriver fra OPA, der løbende indfører de informationer, som kommer ind fra stabsmøder, PET og den strategiske ledelse, for eksempel trusselvurderinger, strategier, de enkelte politiaktioner og lignende. Dokumentet kan ende med at blive temmelig stort.

Sammen med den operative leder begynder planskriveren derefter at finde ud af, hvilke styrker, der er behov for.

Forevist operationsbefalingens 4. udgave, trusselvurderingen, oplyste afhørte, at den stort set svarer til det, PET oplyste på det første stabsmøde. Det er normalt, at Københavns Politi kopierer trusselvurderingen over i operationsbefalingen, medmindre indholdet er klassificeret. Trusselvurderingen giver rammerne for den centrale indsatsleder. Det ligger uden for afhørtes arbejdsområde at forholde sig til en trusselvurdering og strategi. Han skal bare arbejde ud fra det, der står i operationsbefalingen.

Om trusselsvurderingens fjerde afsnit om at ”tabe ansigt” oplyste afhørte, at det er lidt atypisk, at noget sådant anføres i en operationsbefaling. Han ville opfatte det som, at de som politifolk skulle se disciplinerede ud i forhold til de besøgende. Han kunne ikke se for sig, at det skulle betyde, at Københavns Politi skulle agere anderledes end sædvanligt. Københavns Politi skal agere inden for grundloven og retsplejeloven.

Om det, der er anført i operationsbefalingen om politiaktion 04-01 under afsnittet Manøvreide, oplyste afhørte, at det ikke er normalt, at demonstranter ikke må være synlige. Det har han aldrig set før. Afhørte vidste ikke, hvordan han i givet fald skulle briefe herom. Han ville nok sige, at hans folk skulle observere og melde. Han ville ikke vide, hvordan hans folk skulle sørge for, at demonstranter ikke var synlige.

Mødet afsluttet kl. 15:20.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 2. marts 2017 kl. 15:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Erik Jack Pedersen var mødt.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Bjarke Vejby, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Pernille Backhausen, advokat Peter Breum, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannesen og advokat Nicolai Westergaard.

Advokat Frantz Sigersted-Rasmussen var mødt ved advokatfuldmægtig Thomas Baruch.

Advokat Jacob Sand var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Bjerregaard Rasmussen.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Erik Jack Pedersen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Erik Jack Pedersen blev gjort bekendt med vidnepligt og ansvar og med, at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 vicepolitikommisær i NOBC under Rigspolitiet og ansvarlig for politiaktion 27-02, NOBC, under besøget.

Han deltog ikke i møder med Københavns Politi forud for briefing i Gedestalden den 12. juni 2012. Han havde heller ikke forud for dette møde været inddraget i tilrettelæggelsen.

Han gennemlæste operationsbefalingen, da han fik den på en mail den 10. juni 2012. Trusselsvurderingen undrede ham. Han studsede særligt over den forsigtighed, der skulle udvises over for præsidenten, at han ikke måtte tabe ansigt. Det havde afhørte aldrig set før i en trusselsvurdering, og det har ikke noget med en trusselsvurdering at gøre. Han huskede, at han tænkte, at præsidenten måtte være utrolig tyndhudet. Der lå i oplysningen en henstilling til, at man skulle passe på, at præsidenten ikke skulle tabe ansigt, at han skulle beskyttes mod at se demonstranter eller andet.

Afhørte studsede også over sætningen under manøvreideen for politiaktion 04-01 om, at demonstranter ikke måtte være synlige. Dette kan sikres på mange måder. Demonstranter kan skubbes væk, eller der kan stilles noget foran demonstrationen, og det gjorde man jo også på Højbro Plads.

Han talte ikke med kolleger i Rigspolitiet om afsnittene i operationsbefalingen i forbindelse med, at han læste dem. Det gjorde han først efter briefing i Gedestalden.

Han hentede også selv operationsbefalingen på Beredskabsportalen inden mødet i Gedestalden. Heller ikke i den forbindelse drøftede han indholdet med andre i Rigspolitiet, heller ikke med Per Jensen. Måske har de dog drøftet det under en almindelig kaffestuesnak. Afhørte mente ikke, at han fik reaktioner fra de øvrige modtagere af operationsbefalingen. Han talte heller ikke med Claus Hjelm Olsen inden briefing i Gedestalden. I det hele taget, tog afhørte ikke initiativ til noget.

Afhørte kendte nogle, men ikke alle de tilstedeværende under briefing i Gedestalden den 12. juni 2012. Claus Hjelm Olsen var til stede. Efter afhørtes erindring kom Mogens Lauridsen og deltog lidt inde i mødet, hvor de var godt i gang med at gennemgå operationsbefalingen, men han gik igen efter 15-30 minutter. Der deltog en medarbejder fra PET. Sammen med ham deltog en mand, der vistnok kom fra Udenrigsministeriet. Afhørte huskede det som, at det blev sagt. Han kan dog også have været fra PET. Afhørte var ikke 100% sikker. PET-manden gennemgik trusselsvurderingen. Forevist PETs liste over medarbejdere kunne afhørte sige, at det hverken var KF 0796 eller KF 0792, der var til stede. Resten kendte han ikke. Det var

afhørtes indtryk, at den deltagende PET-medarbejder havde deltaget i planlægningen og sikkert også havde været med til at udarbejde trusselsvurderingen.

Claus Hjelm Olsen gennemgik operationsbefalingen fra ende til anden. Claus Hjelm Olsen gennemgik de enkelte punkter også for at sikre, at indsatslederne havde forstået indsatsen. Det er i dag svært for afhørte at huske præcist, hvad der blev sagt om afsnittet vedrørende politiaktion 04-01 under manøvreideen, men hele atmosfæren bar præg af, at præsidenten skulle beskyttes mod nogle ting. Det blev også sagt, at han ikke måtte se demonstranter, men afhørte huskede ikke, at det blev sagt direkte, hvordan dette skulle ske. Der var ikke tvivl om, at han skulle beskyttes mod at se demonstranter. Afhørte huskede ikke, at symboler, herunder bannere, blev specielt nævnt på briefinggen. Han kunne ikke huske, om indsatslederne for politiaktion 04-01 spurgte nærmere ind til, hvordan de skulle løse deres opgave, men han mente det ikke.

Efter Claus Hjelm Olsens gennemgang uddybede PET trusselsvurderingen. PET-medarbejderen sagde, at det var meget afgørende, at præsidenten blev skærmet og ikke blev udsat for noget negativt. Det var også for, at besøget skulle blive en succes, som afhørte forstod det. Konsekvenser, hvis det ikke lykkedes, blev ikke nævnt direkte, men det var vigtigt, at præsidenten havde et godt besøg i Danmark. Et af succeskriterierne var, at han ikke så demonstranter.

Den anmeldte demonstration på Højbro Plads blev nævnt under briefinggen. Det var et problem, at demonstrationen var så tæt på ruten til Christiansborg Slot, og at man ikke kunne undgå, at præsidenten kørte forbi. Man drøftede sig frem til, at demonstrationen skulle dækkes af med to politibusser. Det var en bred drøftelse. En stor del af de tilstedeværende var mere eller mindre med i drøftelsen. Det var hans indtryk, at ideen kom fra en af indsatslederne, men han kunne ikke huske hvem. Han kender de fleste af ansigt. Det var nok enten en af indsatslederne for eskorten eller for den maritime del eller også den, der havde selve politiaktionen. Det var Claus Hjelm Olsen, der tog initiativ til drøftelsen, men selve ideen kom ikke fra ham. Da drøftelsen startede, var det ikke afhørtes indtryk, at Claus Hjelm Olsen helt vidste, hvad han skulle gøre med problemet. Der var en fælles drøftelse af, hvordan dette problem kunne løses.

Konklusionen blev, at der skulle køres to store politibusser frem foran demonstrationen i det øjeblik, præsidenten passerede. Det blev på dagen til fire transitter, men formålet var det samme: At præsidenten ikke måtte se, hvad der foregik bagved.

Afhørte huskede ikke, om Mogens Lauridsen var til stede under denne del af mødet. Drøftelsen fandt sted ret sent under mødet. Henrik Oryé var der og Claus Hjelmsen og Mogens Bendiks Knudsen.

Hele stemningen var, at præsidenten skulle beskyttes mod visse ting. PET var en del af denne stemning i forbindelse med bemærkningerne om trusselsvurderingerne. De to PET-folk eller repræsentanterne fra henholdsvis PET og Udenrigsministeriet var også til stede, da man drøftede demonstrationen på Højbro Plads.

Afhørte troede, at flere må have fundet, at beslutningen var usædvanlig, men det var ikke hans opfattelse, at der var en trykket stemning. Flere må have studset over, at det ikke var normalt det her, men ingen virkede, som om de havde det dårligt med projektet.

Afhørte mente at huske, at man kort drøftede, at graffiti skulle fjernes, og at der var noget planlægning på en eller anden måde.

Han huskede ikke, at det under briefing blev diskuteret, om det, der blev besluttet, var lovligt. Afhørte forlod lokalet, da briefing var afsluttet. Han overvejede ikke nærmere, om han efter briefing skulle nævne det passerede for andre i Rigspolitiet. Han regnede med, at trusselsvurderingen og manøvreideen var tygget igennem af Københavns Politis jurister.

Da afhørte kom hjem fra briefing i Gedestalden, nævnte han beslutningen om at køre busserne frem for sin chef, vicepolitiinspektør Per Jensen. Han nævnte det også for politikommissær Jakob Kristensen. Han huskede ikke deres reaktion. Der var vist ikke den store reaktion. Han gjorde ikke mere ved det. Det var ikke Rigspolitiets politiaktion, og han havde jo fortalt om det til sin chef. Han vidste ikke, om Per Jensen gik videre over for sine foresatte. Afhørte gik ikke selv til Torben Mølgård Jensen, for de var på hver deres niveau, så en sådan henvendelse skulle ske gennem afhørtes chef. Afhørte havde meget samarbejde med Birgitte Buch, så han ville ikke udelukke, at han kan have nævnt det over for hende. Han kunne ikke huske det.

Han var ikke involveret i besvarelser til Retsudvalget, og Birgitte Buch kontaktede ham ikke i forberedelsen af disse besvarelser. Han blev først klar over, at der havde været spørgsmål fra Retsudvalget, da han fortalte kolleger, at han var indkaldt til afhøring i Den Uafhængige Politiklagemyndighed.

Under besøget sad han som stabsleder i den koordinerende stab og havde ansvaret for, at Københavns Politi havde de fornødne ressourcer under besøget. Af samme grund fulgte han med på POLDOK under besøget. Hans aktion havde ingen opga-

ve i forbindelse med selve indsatsen. Der blev ikke behov for at trække på yderligere ressourcer end dem, der var planlagt på forhånd. Afhørte mente ikke på dagen at have læst noget om flag i POLDOK, men der stod noget om graffiti.

Foreholdt, at TV2 i sin udsendelse fra Højbro Plads den 15. juni 2012 allerede kl. 18.00 oplyste, at der ville blive kørt busser ind foran demonstrationen, oplyste afhørte, at han ikke vidste, hvor journalisten havde sin viden fra, eller hvorfor hun anvendte ordet ”busser” og ikke et andet ord, for eksempel ”vogne”.

Afhørte havde ikke efterfølgende drøftet briefinggen i Gedestalden med Torben Mølgård Jensen, Birgitte Buch eller Allan Bent Nyring, heller ikke i forbindelse med den omtale, der var i medierne.

Afhørte forlod politiet i november 2014.

Mødet afsluttet kl. 16:10.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 3. marts 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jørn Aabye Nielsen var mødt med bisidder advokat Poul Heidmann.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jens Lund Mosbek, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Lund Rasmussen.

Advokat Frantz Sigersted-Rasmussen var mødt ved advokatfuldmægtig Thomas Baruch.

Advokat Jacob Sand var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Bjerregaard Rasmussen.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Jørn Aabye Nielsen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Jørn Aabye Nielsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var chefpolitiinspektør i Københavns Politi i 2012. Han fratrådte ved udgangen af februar 2013, hvorefter han kom til Rigspolitiets Politiafdeling. Han gik på pension 1. februar 2016.

Den øverste ledelse i Københavns Politi bestod i 2012 af politidirektør Johan Reimann, chefanklager Carsten Egebjerg, 1. vicepolitidirektør Mogens Kjærgaard Møller, 2. vicepolitidirektør Martha Therkelsen og afhørte.

Som chefpolitiinspektør var afhørte overordnet ansvarlig for blandt andet de politimæssige opgaver på strategisk niveau. Han var chef for seks politiinspektører og som følge af den ene politiinspektørs sygdom tillige for tre afdelingsledere i stabsenheden. Mogens Lauridsen var dengang en af de seks politiinspektører under afhørte. Mogens Lauridsen repræsenterede Beredskabsenheden og havde det operative planlægningsansvar for større politiopgaver. De øvrige politiinspektører var tilknyttet stationerne, efterforskningsenheden og stabsenheden. Organisationen fungerede efter et stabsprincip. Afhørte refererede direkte til Johan Reimann.

Afhørte kendte til opgaven i forbindelse med det kinesiske besøg, men ikke i detaljer. Man følger et sædvanligt planlægningssystem i sådanne sager, og der har været en række både eksterne og interne møder i forbindelse med forberedelserne, men han havde ikke konkret kendskab til mødeaktiviteterne på et detaljeret niveau. Det var overladt til det operationelle apparat. Han har selv været med til at udarbejde og løbende regulere i planlægningsstrukturen, og baseret på sin erfaring vedrørende planlægning kunne han sige, at der helt sikkert har været møder med eksterne, såvel som interne samarbejdspartnere op til besøget. PET er i afhørtes optik en intern og ikke en ekstern samarbejdspartner. PET er en meget fast samarbejdspartner. Afhørte vidste ikke, hvem fra PET der deltog i de enkelte møder op til besøget, men han må gå ud fra, at PET har deltaget i stabsmøderne. Afhørte har ikke i forbindelse med besøget deltaget i møder, hvor PET var til stede.

Afhørte kunne ikke udelukke, at der om ikke andet rent høflighedsmæssigt har været møder mellem Københavns Politi og repræsentanter fra Kina, men sådanne møder hører snarere under PET. Han havde dog ingen konkret viden om sådanne møder forud for besøget.

Han var ikke direkte involveret i planlægningsarbejdet, men han var involveret på et strategisk niveau. Han fik oplysninger fra Mogens Lauridsen og i nogen grad fra OPA ved Michael Agerbæk. Det var især Mogens Lauridsen, afhørte fik informationer til underretning fra, i hvert fald i den sene planlægningsfase.

Selve orienteringen om, at besøget skulle finde sted, har afhørte sikkert fået af Michael Agerbæk fra OPA. Afhørte huskede ikke præcis, hvornår det skete, men den 16. maj 2012 orienterede afhørte chefpolitiinspektørerne i de omliggende politikredse med kopi til Rigspolitiet. Det var primært for at varsle opgaven af rent logistiske hensyn, fordi de omliggende kredse skulle afgive personale under besøget. Mailen blev også sendt cc. til Torben Mølgård Jensen, der dengang var i Rigspolitiet, og som var formelt ansvarlig for at rekvirere ressourcer fra andre kredse. Han har nok også talt i telefon med Torben Mølgård Jensen. Sideløbende anmodede OPA formelt Rigspolitiet om ressourcer. Afhørtes mail var blot en kollegial information. Oplysningerne i afhørtes mail af 16. maj 2012 har afhørte formentlig fået mundtligt af OPA. Afhørte talte først senere med Mogens Lauridsen om besøget.

Senere, den 6. juni 2012, sendte afhørte en avis til Rigspolitiet om, at rigspolitichefen skulle være en del af modtagelseskomiteen i lufthavnen. Der var meget langt hen i forløbet usikkerhed om programmet. Det var frustrerende for Mogens Lauridsen, men også for afhørte.

Michael Agerbæk var den daværende leder af OPA. Han havde ansvaret for at sætte opgaven i gang, men han har næppe været involveret i det konkrete planlægningsarbejde, udover at han nok har udpeget planskriveren. Afhørte kender Michael Dekker Poulsen af navn, men kan ikke sætte ansigt på ham.

Mogens Lauridsen var overordnet ansvarlig for besøget. Afhørte blev ikke gjort bekendt med, at Claus Hjelm Olsen fik det operationelle ansvar. Det var Mogens Lauridsens opgave at beslutte, hvem der skulle være operationel leder.

Chefstabsmødet den 6. juni 2012 var et møde i Hovedstadens Beredskabsstab med eksterne samarbejdspartnere. Det primære formål med mødet var gensidig udveksling af informationer. Hjemmeværnet deltog. Det er sikkert også rekvireret ressourcer fra Hjemmeværnet i forbindelse med besøget. Afhørte refererede på mødet, som det fremgår af referatet, og ikke om mere.

Afhørte har ikke deltaget i stabsmøderne i Københavns Politis Beredskabsenhed.

Den øverste ledelse i Københavns Politi afholdt morgenmøde hver dag med Johan Reimann for bordenden. Foreholdt Johan Reimanns forklaring om afhørtes orientering til ham, oplyste afhørte, at han ville tro, at Johan Reimann fik den bedste orientering i mødet i Hovedstadens Beredskabsstab. Afhørte talte med Johan Reimann om det mere overordnet logistiske, fordi det optog afhørte, men de har ikke diskuteret selve operationens detaljer eller strategi.

Desuden blev der i OPA afholdt daglig morgenbriefing af vagtchefen. Michael Agerbæk var mødeleder. Afhørte deltog ofte. Hvis afhørte ikke deltog, skulle Michael Agerbæk give afhørte relevant information fra mødet. På et sådan morgenmøde kunne der sagtens være blevet oplyst om det kommende statsbesøg, ligesom der fra OPAs side sagtens kan være givet information om nogle af de planlæggende ting og trusselsvurderingen. Afhørte erindrede dog ikke faktuelle oplysninger om besøget eller planlægningsarbejdet fra disse møder. Afhørte deltog ikke i Københavns Politis tirsdagsmøder. Det var møder Københavns Politis "lille stab". Det hørte under Mogens Lauridsen og OPA.

Afhørte deltog ikke i briefing i Gedestalden den 12. juni 2012. Foreholdt Erik Jack Pedersens forklaring om beslutningsprocessen i forbindelse med busserne på Højbro Plads oplyste afhørte, at han kun har hørt om dette gennem pressen. Afhørte kunne ikke kommentere på, om det i givet fald var usædvanligt.

Afhørte havde ikke i forbindelse med besøget haft drøftelser med andre myndigheder. Han fik dengang ikke kendskab til en samtale mellem Johan Reimann og Jette Nordam fra Udenrigsministeriet. Han huskede ikke, at være blevet orienteret om samtalen af Johan Reimann. Afhørte kunne med sikkerhed sige, at han ikke har reageret på en sådan orientering. Afhørte var sikker på, at han heller ikke er blevet orienteret om telefonsamtalen af Mogens Lauridsen. Afhørte have hæftet sig ved det, hvis han havde fået en sådan orientering, fordi det ville være utænkeligt, at en sådan henvendelse skulle afføde nogen form for reaktion i politiet. Det er jo lidt, som om man fra Udenrigsministeriet spurgte Københavns Politi, om de nu havde styr på opgaven.

Københavns Politi ville normalt være høfligt lyttende overfor en sådan henvendelse, men det var utænkeligt, at det skulle resultere i nogle konkrete operationelle tiltag. Hvis værdighed blev nævnt under samtalen, falder det ind under det, man i Københavns Politi dengang vidste om, hvor tyndhudede kineserne var i disse sammenhænge. Johan Reimann følger normalt hierarkiet. Hvis han har orienteret Mogens Lauridsen om samtalen i stedet for at orientere afhørte, var det sikkert, fordi afhørte ikke var til stede. Johan Reimann har muligvis også givet en kort orientering til afhørte, men han ville mest tro, at han ikke har hørt om det.

Afhørte så ikke operationsbefalingen i 2012. Han blev først bekendt med indholdet i forbindelse med, at kommissionen blev nedsat. På det tidspunkt var afhørte i Rigspolitiet. Afhørte havde ikke adgang til operationsbefalingen, efter han forlod Københavns Politi. Beredskabsportalen var i 2012 formelt tilgængelig for afhørte, men han var ikke inde og se i den.

Om den i operationsbefalingen anførte strategi oplyste afhørte, at Mogens Lauridsen briefede ham mundtligt lige før eller efter mødet i chefstaben den 6. juni 2012, og der kom de ind på strategien. Det har været ret tæt op til besøget, for det var en frustration, at programmet stadig ikke lå fast. Han huskede ikke, om Mogens Lauridsen havde PETs anbefaling med, men han gengav den for afhørte.

I operationsbefalingens afsnit om strategi kopierer man ofte strategien fra operationsbefalingerne fra tidligere lignende begivenheder. Afhørte kunne ikke med sikkerhed sige, om dette også var tilfældet her. Ordlyden af strategien i operationsbefalingen giver ikke afhørte anledning til nogen særlig opmærksomhed. Afhørte er først efterfølgende, gennem Peter Olesen Dahls redegørelse, blevet bekendt med, at man havde ændret strategien med hensyn til afspærring ved objekterne. Afhørte vidste det ikke dengang, og afhørte har ikke drøftet dette med Johan Reimann.

Foreholdt Johan Reimanns forklaring herom oplyste afhørte, at han ikke huskede, at den ændrede strategi blev nævnt af afhørte på et morgenmøde. Afhørte blev først opmærksom herpå, da han læste Peter Olesen Dahls tilføjelse til et bidrag til svar på spørgsmål om episoden på Højbro Plads. Muligvis har Johan Reimann forvekslet afhørte og Mogens Lauridsen, der nogle gange deltog i morgenmøderne i stedet for afhørte.

Mogens Lauridsens orientering til afhørte var i overensstemmelse med den trusselsvurdering, afhørte senere læste i PETs anbefaling af 5. juni 2012 til Københavns Politi. Mogens Lauridsen nævnte også det lidt mere kontroversielle om Kinas bekymringer. Besøget skulle gennemføres mest hensigtsmæssigt, men afhørte og Mogens Lauridsen var slet ikke nede i substansen. De talte helt overordnet om, hvordan Københavns Politi løste sin opgave bedst muligt.

Afhørte og Mogens Lauridsen var begge lidt gamle i gårde og de vidste begge, hvor tyndhudede kineserne var i disse sammenhænge, så de læste det bare og tænkte, at det vidste de godt, og at sådan var det. De lagde ikke særlig vægt på den nøjagtige ordlyd. Der var en indforståethed mellem afhørte og Mogens Lauridsen om, at besøget skulle gennemføres så godt som muligt og ikke andet.

Afhørte havde en formodning om, at trusselsvurderingen ville blive indsat i operationsbefalingen, for det er helt standardmæssigt at kopiere PETs trusselsvurdering ind i operationsbefalingen. De nærlæste sig ikke ind på ordet "afgørende". I afhørtes optik ligger der i trusselsvurderingen en henstilling fra PET om at være oppe på tæerne, men afhørte opfattede det dengang ikke som en instruks fra PET til Københavns Politi om at sørge for, at præsidenten ikke så demonstranter. Hverken afhørte eller Mogens Lauridsen hæftede sig på daværende tidspunkt særligt ved ordlyden.

Afhørte havde måske ikke tidligere set lignende formuleringer i trusselsvurderinger, men han huskede det ikke.

Københavns Politi kunne bruge PETs oplysninger om Kinas bekymringer til at være opmærksom på, at man skulle være på tærerne, og at der ikke skulle ske uheldige episoder, for eksempel hvis en person sprang frem mod eskorten. Det ville være sikkerhedsmæssigt uforsvarligt. Det var underforstået, at man ikke ville gå på kompromis med grundlovssikrede rettigheder. Afhørte og Mogens Lauridsen talte ikke om, hvem der kunne forventes at demonstrere, men de autonome er altid i spil, også ved forventeligt fredelige demonstrationer. Afhørte huskede, at det blev nævnt, at der ikke var nogen specifik trussel fra det autonome miljø.

Københavns Politis ledere på operationelt niveau har meget erfaring, og der er nødvendigt, at en indsatsleder selv kan disponere. Ved større eksekutive indsatser handler de enkelte betjente på kommando fra indsatslederen, der er i dialog med operationsledelsen (KSN) om indsatsen.

Afhørte kunne ikke i dag sige, om han i 2012 ville være faldet over, om der var noget kontroversielt i det, der i operationsbefalingen er anført om politiaktion 04-01's manøvreide. Operationsbefalingen skal fortælle om den røde tråd. Denne tråd omsættes i de taktiske befalinger. Afhørte har ikke læst den taktiske befaling for politiaktion 04-01. Med den fokus, der er på det i dag, falder man over formuleringen, men afhørte kunne ikke med sikkerhed sige, at han i 2012 ville være faldet over formuleringen.

Hvis afhørte havde været sagsbehandler på klagesager eller på sager om bidrag til svar til Folketinget, er han ikke sikker på, at han ville have kigget i operationsbefalingen, men da han kiggede på det i 2015 undrede det ham, at der ikke var nogen, der tidligere havde kigget i operationsbefalingen. Det er dog i denne forbindelse den helt sædvanlige fremgangsmåde, at man indhenter udtalelser fra de involverede medarbejdere og henholder sig til disse udtalelser.

Chefgruppemødet den 18. juni 2012 var et møde i afhørtes egen chefgruppe. Der var faste dagsordener suppleret af indkomne punkter til disse møder, der blev holdt to gange om ugen. Det var ikke afhørte, der orienterede om besøget. Det har været Peter Olesen Dahl eller Michael Agerbæk. Der var mange andre opgaver i Københavns Politi i den periode, så opgaven fyldte meget lidt, og man gik hurtigt videre på mødet. Afhørte konkluderede, at Mogens Lauridsen skulle følge op på de få ridser i lakken, der var kommet. Det skulle undersøges, om der var noget i kritikken, så man kunne være på forkant med klagesagerne. Der forelå intet skriftligt materiale på dette tidspunkt. Afhørte vidste ikke, om Mogens Lauridsen fulgte op på det, men han

har modtaget mødereferatet. Mogens Lauridsen kan dog have valgt af lade en af sine egne medarbejdere følge op. Afhørte fik ingen tilbagemelding fra Mogens Lauridsen, heller ikke på det næste chefgruppemøde den 28. juni 2012. Referater fra chefgruppemøderne tilgik hele den øverste ledelse, den faste deltagerkreds i møderne og samtlige afdelingsledere (vicepolititiinspektørerne) i Københavns Politi.

Ledelsessekretariatet/Juridisk Sekretariat behandlede sager om folketingssspørgsmål. Det var Mogens Kjærgaard Møllers ansvarsområde. Afhørte havde ikke detaljeret kendskab til sagsbehandlingen, men det var hans indtryk, at sagerne blev visiteret og behandlet af Lise-Lotte le Maire eller af Klaus Pedersen. Det var dem, der indhentedede de relevante udtalelser. Afhørte blev kun involveret i klagesager og folketingssspørgsmål, hvis Mogens Kjærgaard Møller eller Lise-Lotte le Maire bad afhørte se noget igennem, eller hvis de var i tvivl om, fra hvem der skulle indhentes udtalelser. Det var rene ad hoc opgaver for afhørte.

Afhørte ekspederede Claus Hjelm Olsens svar omkring anholdelsen af journalisten af 15. juni 2012. Afhørte videresendte det vist blot til Ledelsessekretariatet. Det var vist under selve besøget. Folketingsspørgsmålene og klagerne kom først efterfølgende. Afhørte kunne ikke huske, om han eller andre blev ringet op af pressen om anholdelsen af journalisten fra Ekstra Bladet. Afhørte huskede det ikke, men han ville ikke udelukke, at han er blevet ringet op af Anne Berg Mansfeld-Giese fra Justitsministeriet. Det ville dog ikke sædvanligvis være afhørte, der blev kontaktet af Justitsministeriet.

Herudover havde afhørte ikke været involveret i sagsbehandlingen af de bidrag, der blev afgivet til brug for svar til Retsudvalget. Det var i en ferieperiode, og bemanningen var tynd, hvilket gik ud over kommunikationen. Afhørte afholdt ferie i perioden omkring 20. juli til omkring 14. august 2012.

Afhørte havde således ikke kendskab til sagsbehandlingen af de bidrag, der blev afgivet til brug for Retsudvalgets spørgsmål 865 og 875-880, heller ikke til svaret på spørgsmål 877.

Om Lise-Lotte le Maires mail til Peter Olesen Dahl af 19. juni 2012, hvori hun anmodede om bidrag ” efter aftale med afhørte”, oplyste afhørte, at det lidt var et legalitetsspørgsmål. Lise-Lotte le Maire har nok villet henvise til nogen, når hun gik til Peter Olesen Dahl. Afhørte vidste ikke, hvorfor hun ikke gik til Mogens Lauridsen. Det ville være den normale kommandovej. Mogens Lauridsen har muligvis ikke været til stede. På dette tidspunkt var der generelle overvejelser om, hvordan klagesager skulle behandles.

Sagen blev slet ikke omtalt i forbindelse med, at Thorkild Fogde afløste Johan Reimann.

Som senere chefpolitiinspektør i Rigspolitiets politiområde blev afhørte ikke inddraget i sagen.

Mødet afsluttet kl. 10:55.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 3. marts 2017 kl. 11:10 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Ove Ullerup var mødt med bisidder advokat Poul Heidmann.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Arvid Andersen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Garlik, advokat Henrik Hougaard, advokat Jens Lund Mosbek, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Lise Lauridsen, advokat Mads Kramme, advokat Martin Cumberland, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Peter Breum, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Søren Lund Rasmussen.

Advokat Frantz Sigersted-Rasmussen var mødt ved advokatfuldmægtig Thomas Baruch.

Advokat Jacob Sand var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Bjerregaard Rasmussen.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Ove Ullerup bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringschema med bilag.

Ove Ullerup blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var hofmarskal i 2012. Hofmarskallen er Hoffets administrative chef. Hofmarskallatet planlægger og koordinerer ind- og udgående statsbesøg og har i den forbindelse etableret et fast koordinationsforum med deltagelse af Hoffet, PET og Udenrigsministeriet. Enkelte andre myndigheder kan blive indkaldt. Det er også sket i få tilfælde, at Dansk Industri har været indkaldt til møder i dette forum, der mødes regelmæssigt, når det ligger fast, at der skal være et statsbesøg.

Hver part er ansvarlig for sine sagsområder. Hoffet er ansvarlig for de arrangementer, Dronningen deltager i. Udenrigsministeriet har ansvaret for de politiske samtaler, mens PET tager sig af sikkerheden. Endvidere er de to landes ambassader involveret i planlægningen. Foreholdt Jette Nordams og Annette Lassens forklaringer, hvorefter det under statsbesøg er Hoffet, der har kontakten

til PET, oplyste afhørte, at det nok ikke helt forholder sig sådan. Afhørte fastholdt, at det i det koordinerende forum var sådan, at man hver især tog de opgaver, man var ansvarlig for. Det var i dette forum, PET modtog relevant information om sikkerheden. Dette forum var PETs hovedkilde. PET fik desuden information fra PETs egne møder med Kinas ambassade og fra fortropsbesøget. Der var selvfølgelig kontakt mellem Hoffet og PET undervejs, ligesom der var kontakt mellem Udenrigsministeriet og PET. Der var nok ikke nogen, der kunne forestille sig, at det var Kongehuset, der skulle varetage landets sikkerhed

Man forsøger i koordinationsforum at planlægge så effektivt som muligt og at gennemføre et statsbesøg med så megen substans som muligt. Der er tale om korte besøg, så der er meget, der skal nås. Statsbesøg er ikke hyppige, der er typisk kun ét indgående og ét udgående for hvert enkelt land pr. regentperiode i Danmark, så selvfølgelig forsøger man at lægge så meget ind i det som muligt.

I denne sag var der en meget kort tidshorisont. I starten var der ca.1-2 ugentlige møder i koordinationsforum. Møderne fandt typisk sted i Det Gule Palæ, bortset fra det store fortropsbesøg, der blev afholdt i Chr. VII's Palæ, og mødet i Udenrigsministeriet 1. juni 2012. Ambassaden i Beijing deltog ikke via videolink i alle møderne, men det var hovedreglen, at ambassaden var med.

Afhørte troede ikke, at han har modtaget mail af 11. oktober 2011 fra ambassaden i Beijing. På et tidspunkt efter mailen blev han orienteret om et muligt statsbesøg fra Kina. Der havde ikke tidligere været statsbesøg fra Kina, og Kina stod på Hoffets liste over planlagte kommende statsbesøg, så de vidste, det ville komme. Det var blot et spørgsmål om, hvornår besøget skulle finde sted. Det blev ikke til noget i efteråret

2011, men der var fortsat løbende kontakt om et muligt statsbesøg. Først ved mailen af 8. maj 2012 fik afhørte og Hoffet formelt besked om, at Kina havde truffet beslutningen. Afhørte huskede ikke at have modtaget noget på tryk i november 2011.

Hoffet deltog ikke i mødet mellem departementschef Claus Grube og ambassadør Li den 8. maj 2012. Afhørte hæftede sig ikke specielt ved oplysningen i Nis Lauge Gellerts mail af 8. maj 2012 om, hvordan ambassadør Li så på sikkerhedsspørgsmålet. Det kom ikke som nogen overraskelse, for det sker ved hovedparten af indgående statsbesøg, at det gæstende land rejser spørgsmål om sikkerhed. Afhørte ville ikke udelukke, at et land, som har et et-parti system, har en ekstra bekymring omkring sikkerheden, men det er spekulation fra afhørtes side.

Om mail af 10. maj 2012 fra Friis Arne Petersen til blandt andre afhørte, hvorefter der den 9. maj 2012 blev afholdt en videokonference i Udenrigsministeriet, og Astrid Ruges notater fra et møde samme dag med den kinesiske ambassade, oplyste afhørte, at det var tale om to forskellige møder.

Videokonferencen i Udenrigsministeriet var et internt dansk møde i koordinationsforum. Afhørte deltog i dette møde. Udenrigsministeriet deltog, formentlig med repræsentanter fra Protokollen, de involverede ressortkontorer og ambassaden i Beijing. Endvidere deltog formentlig en eller to personer fra PET. Forevist PETs liste over medarbejdere med tilknytning til besøget kunne afhørte ikke huske, hvem af de anførte der deltog. Det har sandsynligvis været KF 0764 og KF 0766. Det kan også have været KF 0765. Afhørte huskede det ikke, men det ville være atypisk, hvis PET ikke deltog. Der blev ikke udarbejdet referat. Det gjorde der aldrig fra disse møder. Hoffets administration kunne ikke overkomme denne opgave, og et referat ville være uaktuelt, inden det blev sendt ud. I stedet var de løbende detaljerede programudkast det fælles gods, som hvert enkelt medlem i udvalget agerede efter. Afhørte troede ikke, at sikkerhed og værdighed blev drøftet. Han huskede det i hvert fald ikke. Det var vigtigst hurtigt at få sat en ramme og finde ud af, hvem der skulle deltage, og hvordan besøget kunne organiseres mest hensigtsmæssigt på den korte tid, der var til rådighed. Sikkerhed var på som et fast dagsordenspunkt på disse møder. PET sad med i udvalget faktisk som en "sleeping partner", fordi de havde meget lidt interesse i nok 90 % af det, der blev talt om på mødet, men det var vigtigt, at PET fulgte med i programændringerne. I starten af planlægningen af et statsbesøg kunne PET give en vurdering om trusselsbilledet, og det har PET formentlig også gjort i dette tilfælde. Afhørte huskede ikke, at det gav anledning til at drøfte særlige problemstillinger.

Om ambassadens mail af 10. maj 2012, hvori anføres: *"For en sikkerheds skyld: status, prestige, "ansigt" spiller en helt anden og stor rolle for de kinesiske ledere end vi kender det i vesten. Det er meget vigtigt at præsidenten og hans delegation får et klart indtryk*

gennem program, protokol og form at de bliver behandlet så fint og godt som nogen anden gæst på dette niveau”, oplyste afhørte, at man var klar over, at man ved ethvert statsbesøg er på det højeste niveau i samspejlet mellem to nationer. Begge parter lægger vægt på, at det protokolemæssigt håndteres sådan. Det var derfor ikke så mærkeligt, at det var vigtigt for Danmarks ambassadør i Kina, at Kina ikke på nogen måde måtte få indtryk af, at Danmark ikke håndterede besøget på samme niveau som besøg fra andre sammenlignelige lande. Udtrykket ”ansigt” arbejder man meget med i Asien. Det dækker over, at man får den prestige, man kan forvente, og at man ikke bliver udsat for noget uforudset, som man behøver at agere på. Det var der vist enighed om rundt om bordet under videokonferencen den 9. maj 2012. De fleste havde prøvet det før, så det behøvede de ikke tale nærmere om. Form spiller en større rolle i asiatisk sammenhæng end i vestlig sammenhæng. På mødet fokuserede man mere på at give besøget substans og få så meget som muligt ud af det for begge parter, og ikke mindst at få indgået nogle aftaler.

Afhørte ville på grund af tidsforskellen tro, at videokonferencen fandt sted inden Hoffets møde med den kinesiske ambassade samme dag.

Om Hoffets møde med den kinesiske ambassadør den 9. maj 2012 oplyste afhørte, at mødet fandt sted i Det Gule Palæ. Han ville tro, at Astrid Agerholm Ruges noter er et udtømmende udtryk for, hvad der blev drøftet på mødet. Han erindrede ikke, at ambassadør Li tog sikkerhedsspørgsmål op. I givet fald ville han tro, at det havde figureret i noterne. Det er interne noter, og der var ikke noget til hinder for heri at skrive om sikkerhed, hvis det havde været et vigtigt punkt. Afhørte havde ingen erindring om det. Fra Hoffet deltog foruden afhørte og Astrid Agerholm Ruge muligvis ceremonimesteren. Afhørte troede ikke, at der deltog repræsentanter fra PET. I givet fald ville Udenrigsministeriet også have været til stede. Ambassadør Li har sikkert orienteret om sin samtale dagen før med departementschef Claus Grube og fortalt om detaljer i programmet. Oplysningerne blev givet af høflighed, men en del af det, de talte om ifølge notaterne, havde selvfølgelig en vis betydning for planlægningen.

Afhørte vidste ikke, hvem der agerede på departementschef Claus Grubes mail af 10. maj 2012 til ambassaden i Beijing, cc. blandt andre Hoffet, hvori anføres: ”... *ligesom vi bør have en mening fra PET og Politi om de sikkerhedsmæssige hensyn som ligger bag kinesernes ønske.*” Hoffet gjorde i hvert fald ikke. Sikkerhed og implementering af sikkerhed hører under regeringen og PET. Det havde Hoffet ikke bemyndigelse til at agere på. Hoffet er nok gået ud fra, at andre indhentede en mening fra PET.

Afhørte vidste ikke, om det forberedende møde med Zhang Kunsheng, der er omtalt i mail af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing, fandt sted. Som afhørte huskede det, har Hoffet ikke haft et sådant møde. I givet fald ville der sandsynligvis have lig-

get noget på tryk. Oplysningerne i samme mail om generaldirektør Liu's syn på sikkerhedsspørgsmålet havde ikke betydning for Hoffet, der hverken tog action på sikkerhedsmæssige eller udenrigspolitiske spørgsmål. Ambassadøren ville ifølge mailen viderebringe oplysningerne til regeringen, og Hoffet er ikke en del af regeringen.

Afhørte deltog i mødet i Det Gule Palæ den 11. maj 2012. Foreholdt Astrid Agerholm Ruges håndskrevne notater, oplyste afhørte, at alle deltagerne var fra Hoffet, bortset fra Jette Nordam og PET. Afhørte kunne ikke huske, hvem der deltog fra PET. Foreholdt skærmdump af Jette Nordams kalender, hvorefter KF 0766 deltog i stedet for KF 0764, ville afhørte tro, at dette er korrekt. Afhørte huskede KF 0764 og KF 0766 bedre, end han huskede KF 0765, men det kan skyldes efterfølgende begivenheder. Afhørte var ikke sikker på, hvem af de tre han kendte bedst i 2012.

Om Astrid Agerholm Ruges noter fra mødet oplyste afhørte, at pkt. 1, Fortrolighed, hvorunder anføres: "*Ikke flage med dette...*", dækker over, at Danmark ofte så tidligt som muligt ønsker at offentliggøre et statsbesøg. Mange lande ønsker imidlertid først et statsbesøg offentliggjort meget sent, fordi man derved undgår at skulle forklare eventuelle ændringer, og det var også tilfældet med Kina i 2012. Der er ingen noter til pkt. 4, men det er efter afhørtes opfattelse ikke et udtryk for, at sikkerhedsdrøftelser er udeladt af fortrolighedshensyn. Der er tale om interne noter, og der var intet til hinder for, at man heri kunne have skrevet om sikkerhed.

Afhørte deltog i videokonferencen den 14. maj 2012. Han ville tro, at den blev afholdt i Det Gule Palæ. Astrid Agerholm Ruge har helt givet deltaget. Afhørte huskede ikke, hvem der repræsenterede Udenrigsministeriet, men det har sikkert været Protokollen ved Annette Lassen eller Jette Nordam. Der har sandsynligvis også deltaget andre fra Udenrigsministeriet. Han ville ikke udelukke, at Dansk Industri har deltaget, men det ville ikke have været typisk. Han troede helt sikkert, at PET har deltaget. Han huskede ikke, hvor mange deltagere der var fra PET, men det har været KF 0764, KF 0765 og/eller KF 0766. Der blev ikke taget referat. Afhørte tvivlede på, at sikkerhed og værdighed blev drøftet. Det skete meget sjældent, at PET tog ordet på disse møder. De sikkerhedsspørgsmål, der kunne komme op på sådanne møder, opstod typisk, når der var ændringer i programmet. PET var vant til at håndtere disse ting og tog blot ad notam, hvad de øvrige mødedeltagere blev enige om. PET kunne komme tilbage, hvis der var et problem, men som regel blev det blot arrangeret, som man ønskede det.

Hoffet deltog ikke i Claus Grubes møde med viceudenrigsminister Song Tao den 21. maj 2012 og er ikke modtager af mailen af 22. maj 2012 med mødereferat. Afhørte huskede ikke at have set mailen før. Han blev ikke på dette tidspunkt af Udenrigsministeriet stillet over for den bekymring, som Song Tao havde. Der har ikke i for-

bindelse med mødet og mailen været kontakt fra Udenrigsministeriet til Hoffet om det sikkerhedsmæssige. Departementschefen ville godt vide, at Kongehuset ikke er ansvarlig for sikkerhed.

Der er altid fortropsmøder som en del af tilrettelæggelsen af et statsbesøg. En fortrop er en delegation fra det besøgende land, hvori blandt andet indgår sikkerhedsfolk. Der indledes med et relativt kort møde, ofte i Det Gule Palæ, hvor programmet, herunder besøgsstederne, hurtigt gennemgås. Herefter kører delegationen en tur, hvor man kommer rundt til alle besøgsstederne. I løbet af fortropsbesøget taler de enkelte personer fra delegationen med deres ”counterparts”. Det sker i margin af møderne eller under køreturen. Derefter holdes et afsluttende møde. Afhørte ledede det indledende og det afsluttende møde.

I fortropsmødet den 23. maj 2012 deltog de sædvanlige partnere fra dansk side. Der var i alt 35-40 mødedeltagere, inklusive deltagerne fra Kina. PET deltog. Det ville være helt typisk, hvis PET enten i margin af mødet eller under den efterfølgende køretur har drøftet sikkerhed med deres kinesiske ”counterparts”. PET vil typisk have deltaget med en eller flere af de allerede nævnte tre personer.

Mødet, anført i Annette Lassens kalender for den 24. maj 2012, er en del af besøgsturen. To af nedslagspunkterne var Statsministeriet og Folketinget.

Om mail af 25. maj 2012 fra Astrid Agerholm Ruge til Jette Nordam angående ”*et lille formøde*” med den kinesiske Head of Protocol samme dag forud for det afsluttende møde kl. 16, oplyste afhørte, at det ofte er praktisk at holde et sådan lille formøde inden det afsluttende fortropsmøde. I dette lille formøde deltager typisk delegationslederen, Hoffet og Udenrigsministeriets Protokol, og man taler om eventuelle ændringer i programmet og om, hvad der skal tales om på det efterfølgende fortropsmøde.

Afhørte var vært for middagen på Nimb den 25. maj 2012 om aftenen.

Afhørte blev bedt om dels at invitere til, dels at være mødeleder på mødet i Udenrigsministeriets mødelokale M2 den 1. juni 2012. Det var nok fordi, det viste sig i realiteten at være et koordinationsmøde, hvor afhørte normalt var mødeleder. Mødet blev afholdt i Udenrigsministeriet, hvor de fleste deltagere kom fra. Deltagerlisten fremgår af Astrid Agerholm Ruges mail af 30. maj 2012 til Nis Lauge Gellert. Der var et meget stort antal medarbejdere fra Udenrigsministeriet med. Ambassaden i Beijing deltog via videolink. Der deltog ikke eksterne parter. Afhørte var overbevist om, at PET deltog, da sikkerhed fremgår af dagsordenen. Afhørte erindrede ikke, hvem der repræsenterede PET, og heller ikke om de var en eller to, men de var der. PET er typisk altid med. Afhørte var relativt sikker på, at der ikke deltog repræsentanter fra

Kina. Det er således næppe dette møde, Astrid Agerholm Ruge refererer til i sin mail af 1. juni 2012. Afhørte har muligvis orienteret ambassadør Li telefonisk om mødet samme dag. Dagsordenen var fastlagt af Udenrigsministeriet. Der blev ikke mindst fokuseret på de aftaler, der skulle indgås, både de statslige og de private aftaler.

Om afhørtes arbejdsfrokost med ambassadør Li den 4. juni 2012 og afhørtes referat i mail af samme dag oplyste afhørte, at frokosten handlede om de udestående programpunkter. Der skulle afsættes tilstrækkelig tid til de politiske samtaler. Danmarks ønskede at vise præsidenten, hvad Danmark havde at byde på med hensyn til bæredygtighed. De kinesiske repræsentanter var bekymrede over, om præsidenten fik nok fritid. Han var kun i Danmark i kort tid, og han var på vej til et nyt møde. Præsidenten havde brug for privat tid til at hvile ud og til at ordne hjemlige forhold. Kineserne var meget optaget af at besøge Kongehuset og af, hvordan de skulle gebærde sig. Det brugte man også tid på under frokosten. Afhørte ville nok have skrevet det i referatet, hvis sikkerhed havde været bragt op som et væsentligt punkt, men ambassadør Li vidste godt, at sikkerheden hverken var afhørtes eller Hoffets opgave, så det ville han nok ikke spilde Hoffets tid med.

Hoffet modtog ikke Nis Lauge Gellerts mail af 12. juni 2012 om ASI-kontorets møde med repræsentanter fra Kinas ambassade. Det anførte var ikke relevant for Hoffet. Det gik mest på de udenrigspolitiske samtaleemner. Afhørte huskede ikke at have læst afsnittet om sikkerhed. Han ville ikke have hæftet sig ved det. Det var kendt stof. Det afspejler blandt andet, at Kina var klar over reglerne i Danmark.

Afhørte erindrede ikke selv at have haft kontakt til Københavns Politi i forbindelse med besøget og ville heller ikke tro, at andre i Hoffet har haft det. Det ville være atypisk. En sådan kontakt foregår gennem PET.

Om PETs trusselsvurderinger oplyste afhørte, at Hoffet stort set aldrig modtog noget skriftligt fra PET, men PET har sikkert i starten af forløbet givet en mundtlig orientering om trusselsbilledet, også for at kunne orientere Kongehuset, hvis noget var ud over det sædvanlige, men som afhørte huskede det, var der ikke noget ud over det normale. Afhørte havde ikke før besøget set trusselsvurderingen på skrift. Om trusselsvurderingen i anbefalingen af 5. juni 2012 til Københavns Politi oplyste afhørte, at han ville tro, at PET på det første møde har givet mundtlig orientering om trusselsvurderingens første afsnit, hvorefter der ikke er konkrete trusler, men ikke om det andet afsnit. Afhørte ville ikke udelukke det, men han huskede ikke at være blevet mundtligt orienteret om tredje og fjerde afsnit. Demonstrationer bliver ofte bragt op i forbindelse med statsbesøg. Det har næppe været diskuteret på møderne i det koordinerende forum.

Afhørte havde ikke set Københavns Politis operationsbefaling før og havde heller ikke fået refereret dele af indholdet.

Afhørte var ikke bekendt med, at der havde været en telefonkontakt mellem politidirektør Johan Reimann og Jette Nordam få dage før besøget, før han læste om den i pressen i forbindelse med kommissionsundersøgelsen, men der ville for afhørte ikke nødvendigvis være noget underligt i en sådan kontakt. Udenrigsministeriet sidder som en del af den operative del af den offentlige sektor. Det gør Hoffet ikke. Det ville derfor være lidt mere usædvanligt, hvis Hoffet tog kontakt til en operativ enhed inden for regeringsapparatet for at give instruktioner, hvilket Hoffet i øvrigt ikke havde beføjelse til.

Det var klart, at man også økonomisk skulle have mest muligt ud af statsbesøget. Afhørte vidste ikke, om dette blev drøftet, eller om man kunne sætte tal på værdien af de aftaler, man ønskede at indgå. Afhørte havde ikke hørt om, at man risikerede, at kineserne rejste hjem eller blev på hotellet, hvis de blev krænket. Det har næppe hold i virkeligheden.

Mødet afsluttet kl. 12:35.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 10. marts 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Astrid Agerholm Ruge blev afhørt via Skype-forbindelse til Malaysia. Astrid Agerholm Ruges bisidder advokat Poul Heidmann var mødt.

Bisidderne advokat Allan Steen Lyng, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Jon Lauritzen, advokat Naja Wærness Larsen og advokat Niels Henrik Nielsen var mødt.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jacob Søren Hedegaard.

Advokat Søren Lund Rasmussen var mødt ved advokat Ole Olsen.

Astrid Agerholm Ruge bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Astrid Agerholm Ruge blev gjort bekendt med, at hun ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var kontorchef ved Hoffet i 2012. I forbindelse med statsbesøg tager Udenrigsministeriet sig af erhvervsdelen, og hvad der skal ske i Folketinget og i Statsministeriet. Hoffet tager sig af de dele af besøget, hvor Dronningen eller en anden i den kongelige familie er værter. Ved det kinesiske statsbesøg i 2012 var Hoffet ansvarlig for modtagelsen i lufthavnen, sejlturen, besøget på Amalienborg og gallamiddagen på Christiansborg

Hoffet havde i forbindelse med besøget i 2012 samarbejde med blandt andet Udenrigsministeriets Protokol ved Jette Nordam og Annette Lassen, med ASI-kontoret ved Martin Bille Hermann og Nis Lauge Gellert og med Erhvervskontoret ved Niels Høyer, der også deltog i nogle af de forberedende møder.

Afhørte var ikke bekendt med mail af 11. oktober 2011 fra ambassaden i Beijing, før hun modtog sagsakterne fra kommissionen. Hun hørte sikkert om besøget første gang ved Nis Lauge Gellerts mail af 8. maj 2012. Hoffet deltog afhørte bekendt ikke i Claus Grubes møde samme dag med ambassadør Li. Li's bemærkninger i mailen af 8. maj 2012 bevirkede, at sikkerhed kom på dagsordenen på nogle af forberedelsesmøderne, blandt andet på møderne den 14. maj 2012 og den 1. juni 2012. Det var PET, og ikke Hoffet, der håndterede sikkerheden.

Afhørte mente ikke, at hun deltog i en videokonference den 9. maj 2012. Hun troede, at ingen fra Hoffet deltog. Det har nok været en intern brainstorming på substansen i Udenrigsministeriet. Hun vidste ikke, om PET deltog, men det ville hun ikke tro.

Afhørte havde helt sikkert læst Friis Arne Petersens mail af 10. maj 2012. Hun havde på det tidspunkt boet 3 år i Vietnam og havde kendskab til de forhold, der i mailen anføres om "ansigt" m.v., så hun var ikke overrasket. Det var en væsentlig ting at være opmærksom på ved forberedelserne af et besøg, men det er også generel viden om asiatisk kultur, som man skal være bevidst om under forhandlinger. Man skulle også være bevidst om, at besøget skulle have samme tyngde, som hvis det var en statsleder fra et andet stort land, der kom på besøg.

Sikkerhed kom på dagsordenen på nogle af forberedelsesmøderne. Man skulle selvfølgelig sørge for, at de besøgende ikke blev udsat for f. eks. stenkast. Det var ikke noget, Hoffet skulle tage sig af, men PET deltog i møderne og tog sig af det. Hun kunne ikke specifikt huske, hvad PET sagde på forberedelsesmøderne. Hun ville tro, at de forholdt sig til, om de enkelte programpunkter kunne gennemføres sikkerhedsmæssigt. Det var programpunkterne, som disse møder handlede om.

Afhørte kunne ikke præcist huske, hvad der på forberedelsesmøderne blev sagt om Li's bemærkninger til Claus Grube under mødet den 8. maj 2012. Hun kunne heller ikke huske, at det blev omtalt under dagsordenspunktet sikkerhed. PET sagde ikke ret meget på møderne. De var mest med for at lytte og fyldte ikke særlig meget. Fokus var ikke på sikkerhed, men på at få programmet til at hænge sammen.

Afhørte mente ikke, at Claus Grubes bemærkning om sikkerhedshensyn i hans svarmail af 10. maj 2012 til Friis Arne Petersen, gav anledning til, at Hoffet reagerede. Det

handlede vist om, at Kina ønskede, at offentliggørelsen af besøget først skete en uge før selve besøget, hvilket vanskeliggjorde forberedelsen af besøget. Hun var sikker på, at offentliggørelsestidspunktet blev drøftet på møder, hvor PET var til stede, men hun huskede ikke, at PET reagerede selvstændigt herpå.

Om mail af 11. maj 2012 fra ambassaden i Beijing, oplyste afhørte, at hun ikke havde kendskab til noget møde i København med Zhang Kunsheng i dagene efter. Hun ville tro, at mailens gengivelse af generaldirektør Liu's bekymringer om præsidentens fysiske sikkerhed ikke gav Hoffet anledning til andet, end at sikkerhed kom på dagsordenen på møderne 14. maj 2012 og 1. juni 2012, hvor PET var til stede. Hun var ikke sikker på, at sikkerhed altid var på dagsordenen ved statsbesøg, så hun ville tro, at det var disse bekymringer for præsidentens sikkerhed, der gjorde, at det kom på. Det var ikke anderledes, end hvis der for eksempel havde været tale om et besøg af USAs præsident.

Om at der i hendes noter fra et møde 11. maj 2012 ikke er taget noter til dagsordens pkt. 4, oplyste afhørte, at hun ikke vidste, om der har været et punkt 4, eller om det er en litreringsfejl fra hendes side. Hun skrev alt det ned, som hun fandt relevant. Hun kunne ikke sige, om der har været et pkt. 4, og om det i givet fald vedrørte sikkerhed. PET deltog i dette møde, men hun huskede ikke hvem. Hun kunne se, at Louise Bruun i sit kalendernotat har anført, at KF 0766 deltog i stedet for KF 0764, og det har meget sandsynligt været tilfældet. I sine noter fra mødet har afhørte ikke sat navn på PETs repræsentant. Det ville hun have gjort, hvis KF 0764 havde været til stede, for ham kendte hun, fordi han var fast deltager i sådanne møder i en årrække. KF 0764 arbejdede på kontor med kolleger, der var inde et år ad gangen i en rotationsstilling. De pågældende var ofte med til sådanne møder. KF 0766 havde afhørte på det tidspunkt haft meget lidt at gøre med, og hun kunne på det tidspunkt ikke huske hans navn. Hun har blot har skrevet i sit notat, at PET deltog. Den pågældende deltog, så vidt hun huskede, i flere af de forberedende møder. Hun kunne huske, hvordan han så ud, og hun ville kunne genkende ham i dag. For hende var det ligegyldigt, hvem af dem der deltog. Der er i dag for afhørte ikke noget tilgængeligt billede af, at den pågældende var identisk med KF 0766.

Afhørte deltog i videokonferencen den 14. maj 2012, der fandt sted i Det Gule Palæ. Af mødeindkaldelsen fremgår, at Hoffet og ambassaden i Beijing deltog. Afhørte vil også tro, at Jette Nordam deltog, formentlig med andre fra Udenrigsministeriet. Hun ville bestemt også tro, at PET deltog. Det ville have været de typiske deltagere. Formålet med mødet var en brainstorming om programmet. Der foreligger ikke referat fra mødet, men afhørte har helt sikkert taget egne noter, ligesom hun gjorde under de andre møder. Det, der kom ud af mødet, var et programudkast. Tingene udviklede sig så hurtigt, at det ikke gav mening at skrive referat. Det var heller ikke

sædvanligt ved forberedelsesmøder. Det var hurtige, operationelle og praktiske møder. Afhørte havde ingen konkret erindring om, hvad der blev drøftet under dagsordenens pkt. 3, sikkerhed. Normalt ville det dække over, at PET kom med kommentarer under eller til de øvrige punkter og i forbindelse med de programpunkter, der var foreslået under drøftelserne vedrørende dagsordenens punkt. 1. Hun erindrede ikke, at der på nogen af forberedelsesmøderne var en mere bred og overordnet drøftelse af sikkerhedsspørgsmål som for eksempel eskortekørslen. Det var ikke noget, der fyldte meget på møderne. Hun er ikke på disse møder stødt på nogen sondring mellem en drøftelse af transport mellem de forskellige besøgssteder og en mere konkret drøftelse af de sikkerhedsspørgsmål, der opstod i forbindelse med gennemførelsen af de enkelte programpunkter. Hun ville bestemt tro, at enten KF 0764 eller KF 0766 eller en anden fra PET var til stede på mødet den 14. maj 2012, da sikkerhed var et af punkterne på dagsordenen. De har desuden begge ifølge sagsakterne bekræftet, at de deltog i det indledende møde i forbindelse med fortropsbesøget 23.-25. maj 2012, og det ville hun bestemt også forvente, at de gjorde, for det var et stort og vigtigt møde. Foreholdt KF 0766's forklaring for kommissionen, hvorefter han ikke deltog i forberedelsesmøder bortset fra måske et eller to, var hun sikker på, at PET var repræsenteret på mødet den 11. maj 2012, og ret sikker på, at det ikke var KF 0764. I så fald ville hun have noteret det. Hun kunne ikke med sikkerhed sige, hvem der fra PETs side deltog den 11. maj 2012 og den 14. maj 2012, men de var flinke til at komme, når de blev bedt om det.

Afhørte erindrede ikke, at Hoffet deltog i mødet den 21. maj 2012 mellem Claus Grube og viceudenrigsminister Song Tao.

Fortropsmødet den 23. maj 2012 blev flyttet til Chr. VII's Palæ, fordi Kinas delegation var ekstraordinært stor. Fortropsmøder holdes ellers altid i Det Gule Palæ. Afhørtes noter gengiver ikke de danske deltagere, men hun ville bestemt tro, at PET var til stede. Det ville have været mærkeligt, hvis de ikke var det. Hun erindrede ikke, hvem eller hvor mange der deltog fra PET. Der deltog også kinesiske sikkerhedsrepræsentanter, og det plejer at være sådan, at PET taler direkte med dem. Hele ideen med fortropsbesøget er, at delegationen ser de fysiske steder. Som afhørte huskede det, var der også normalt en mindre fortrop på sikkerhedssiden til stede for at drøfte sikkerhedsspørgsmål og muligvis også ude at se besøgsstederne. Om hendes noter fra mødet vedrørende pkt. 5, Erhverv m.v., mente afhørte bestemt, at Niels Høyer gav udtryk for, at Danmark gerne ønskede en form for et erhvervsseminar med deltagelse på et højt plan fra kinesisk side. Besøget var en mulighed for at fremme erhvervsdelen. Der blev derfor gjort noget ud at vise for eksempel grøn energi, og hvad Danmark var i stand til på dette område. Det var en af de måder, hvorpå de kunne give besøget noget tyngde og substans.

Det er et typisk og helt almindeligt programelement ved et statsbesøg, at der indgås aftaler af privat såvel som statslig karakter, og det ville man også gerne have med ved dette besøg. Afhørte erindrede ikke, at der blev sat et beløb på de danske erhvervsinteresser, og hun erindrede heller ikke at have hørt beløbet 20 mia. kr. på nogen af møderne. Den 23. maj 2012 var det også endnu usikkert, hvad der overhovedet kunne lade sig gøre. Hun troede ikke, at Dansk Industri deltog i nogen af møderne op til besøget. Det fremgår hverken af papirerne, af indkaldelserne eller af mailsene. Niels Høyer sad i Udenrigsministeriets Erhvervskontor, så han var kontakten på erhvervsdelen. Om KF 0764's notat af 12. februar 2016, hvorefter Udenrigsministeriet og Dansk Industri på et fortropsmøde havde givet udtryk for, at besøget var en unik mulighed for at indgå aftaler, oplyste afhørte, at hun mente, at der kunne være tale om en erindringsforskydning, hvor KF 0764 har forvekslet dette besøg med et andet statsbesøg, hvor Dansk Industri har været til stede. Dansk Industri er altid med ved forberedelserne af udgående statsbesøg, og de var også med ved det indgående besøg fra Grækenland, og KF 0764 har deltaget i forberedelserne af ganske mange besøg. Hvis Dansk Industri havde deltaget, er det sandsynligt, at det ville være fremgået enten af mødeindkaldelser, deltagerliste, mailkorrespondance eller andet.

Om mødet i Statsministeriet og i Folketinget anført i Annette Lassens kalender den 24. maj 2012 oplyste afhørte, at den kinesiske delegation var rundt for at se besøgsstederne mellem de to fortropsmøder den 23. og 25. maj 2012. Afhørte havde ikke viden om, hvorvidt PET deltog i mødet den 24. maj 2012. Den kinesiske sikkerhedsansvarlige holdt bilaterale møder med PET, men afhørte vidste ikke, hvad de var rundt at se. Der var et program for, hvad den kinesiske delegationsleder, Head of Protocol, skulle rundt og se, men ikke et program for PET's tur med de kinesiske sikkerhedsfolk. Der var også andre bilaterale møder, for eksempel for de personer i delegationerne, der var presseansvarlige. Hoffet deltog i besøgsturen ved ceremonimesteren. Det var Udenrigsministeriet og ikke Hoffet, der var ansvarlig for, hvad der skulle foregå i Statsministeriet og i Folketinget.

Baggrunden for det lille formøde den 25. maj 2012, der er nævnt i afhørtes mail af samme dag til Jette Nordam var, at det store møde samme dag havde over 50 deltagere. Det var vigtigt at få viden om den opfattelse, Kinas delegationsleder havde fået af de ting, han havde set, og det var nemmere at drøfte i en lille kreds. Kina og Danmark havde hver deres ønsker til besøgssteder, og det foregik der forhandlinger om. På det lille formøde kunne de tilrettelægge den status, der skulle foretages på det store møde. Hendes noter fra formødet vedrørende pkt. 8, Erhvervskonferencen, er et eksempel på betydningen af ”ansigt”. Kina ville ikke direkte sige nej til, at præsidenten deltog, i så fald ville Hofmarskallen tabe ansigt. Man sagde i stedet, at det ville blive svært for præsidenten at deltage, hvilket i praksis betød nej. Det er

den asiatiske måde at forhandle på. Man er ikke alt for kategorisk. Det var Kinas Head of Protocol, der fremsatte Kinas holdning. Præsidentens deltagelse eller deltagelse fra en eller flere højtstående i den kinesiske delegation var dog stadig et betydeligt ønske fra Danmarks side. Ove Ullerup svarede, at det fra dansk side var vigtig at få et erhvervsseminar. Hun troede ikke, at PET deltog i det lille formøde den 25. maj 2012. Det var også et møde om det rent substansmæssige i besøget, og der blev sagt nogenlunde det samme på det efterfølgende store møde, blot måske i mere afrundet form.

Hun kan af sit notat udlede, at der i store træk blev sagt det samme i det store møde den 25. maj 2012 som i det lille formøde. Det ville typisk være de samme deltagere, som havde deltaget den 23. maj 2012, så hvis PET har deltaget, ville det typisk være med de samme personer som på mødet den 23. maj 2012. Hun havde ingen konkret erindring om, hvem der deltog fra PET.

Hun mente ikke, at Hoffet deltog i mødet i Statsministeriet den 30. maj 2012 mellem Ulrik Vestergaard Knudsen og ambassadør Li.

Ove Ullerup skulle være mødeleder på mødet i Udenrigsministeriet den 1. juni 2012, fordi Hoffet var tovholder på forberedelsesmøderne. Mødet var kun rykket til Udenrigsministeriet af praktiske årsager. Af afhørtes efterfølgende mail kan udledes, at mødet var en videokonference, og at KF 0764 og pba013@pet.dk var indkaldt. Sidstnævnte adresse er ikke en generel mailadresse, Afhørte erindrede ikke, om det var KF 0766's mailpostkasse. Hun burde, hvis hun havde været helt konsekvent, have sendt mailen direkte til dem, der deltog, bortset fra Hoffets egne deltagere, og cc. til dem, der var indbudt, men som ikke deltog. Hun kunne ikke huske, om det var tilfældet. Alle fra Hoffet er på cc., selv om de deltog i mødet. Hun huskede ikke, hvem fra PET der deltog. Foreholdt KF 0766's forklaring, hvorefter han samme dag var tiltrådt den afdeling af koordinatorkontoret, der tog sig af Kongehuset, oplyste afhørte, at hun ikke erindrede, at nogen fra PET præsenterede sig på nogen særlig måde. Hun erindrede ikke, hvad der blev talt om under pkt. 3, Sikkerhed. Det var besøgsprogrammet, der var i fokus. Sikkerheden er sikkert kun blevet drøftet i det omfang, det var relevant for programmet.

Afhørte deltog i arbejdsfrokosten med ambassadør Li den 4. juni 2012 på Nimb. Ambassadøren bragte ikke sikkerhedsspørgsmål op.

Ove Ullerups mail samme dag til Friis Arne Petersen er et referat fra mødet. Afhørte havde ingen erindring om, at der blev drøftet andre emner end de, der er refereret i mailen.

Afhørte kunne ikke mindes at have set Nis Lauge Gellerts mail af 12. juni 2012 om ASI-kontorets møde samme dag med souschef ved den kinesiske ambassade, Gu Hui. Hoffet blev ikke inddraget i de overvejelser, der fremgår af mailen.

Ud over de nævnte møder har afhørte desuden deltaget i et møde i Det Gule Palæ mellem Ove Ullerup og ambassadør Li den 9. maj 2012, i Fu Wenyans møde med ceremonimesteren den 16. maj 2012, i et møde den 21. maj 2012 mellem Ove Ullerup og Kinas ambassadør, i middagen på Nimb den 25. maj 2012 og i endnu et møde den 1. juni 2012 med ambassadør Li. Hun troede, at sidstnævnte møde var et møde, hvor Li kom til Det Gule Palæ. Kineserne var den 30. maj 2012 kommet med et nyt program. Samme dag var ambassadør Li til møde i Statsministeriet med Ulrik Vestergaard Knudsen, og dagen efter var den kinesiske ambassades souschef til møde i Udenrigsministeriet med Martin Bille Hermann. Danmark accepterede ikke fuldt ud det kinesiske forslag til program. Li har med sit besøg i Det Gule Palæ den 1. juni 2012 sikkert ønsket at få enderne til at mødes og har sikkert medbragt kinesernes forslag til program. Afhørte har sikkert lovet at gå videre med det til Ove Ullerup. Ove Ullerup har nok ikke deltaget i dette møde, for i så fald ville afhørte have formuleret sin mail af 1. juni 2012 til ambassadør Li anderledes. Der var ingen efterfølgende møder, hvor afhørte deltog. Kina kom med nyt program den 7. juni 2012. Det blev stort set det endelige program.

Foreholdt, at Annette Lassen og Jette Nordam til kommissionen har forklaret, at det var Hoffets Protokol, der stod for sikkerheden under statsbesøg, hvor Dronningen var vært, oplyste afhørte, at der ikke er noget, der hedder Hoffets Protokol. Det er Hoffets sekretariat, der står for forberedelserne af statsbesøg, og det var afhørtes opgave at sørge for, at alle, herunder PET, var opdateret på programmet hele tiden. Hoffets kontakt til PET bestod af de løbende opdateringer af programmet og oplysninger om, hvilke kongelige der deltog. PET sendte kørselstider til Hoffet. Dialogen var således kun om ændringer i programmet. Programmet bliver trykt i Kongehuset. Hoffet har ikke haft kontakt til PET om sikkerhedsmæssige spørgsmål.

Der har ikke op til besøget været kontakt mellem Hoffet og Københavns Politi. Afhørte blev ikke gjort bekendt med, at der op til besøget var en telefonisk kontakt mellem Jette Nordam og politidirektør Johan Reimann.

Afhørte var ikke dengang bekendt med PETs trusselvurdering eller med Københavns Politis operationsbefaling. Hun har læst dokumenterne som forberedelse til denne afhøring. Afhørte erindrede ikke, at indholdet har været drøftet eller nævnt af PET på de møder, hun har deltaget i.

Mødet afsluttet kl. 10:15.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 6. april 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Mogens Norup Lauridsen var mødt med bisidder advokat Torben Koch.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Birgitte Frølund, advokat Casper Andreasen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech og advokat Stine Gry Johannessen var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Karina Bech.

Advokat Jacob Sand var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Bjerregaard Rasmussen.

Advokat Jens Lund Mosbek var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Graah.

Advokat Knud Meden var mødt ved advokat Bjørn Canning.

Mogens Norup Lauridsen bekræftede at have modtaget et overordnet genafhøringsstema med bilag.

Mogens Norup Lauridsen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig.

Afhørte fastholdt sin forklaring om det indledende stabsmøde den 11. maj 2012, der foreholdtes, og hvorefter *”han forud for besøget kun deltog i et indledende stabsmøde*

den 11. maj 2012. PET deltog også. Han deltog ikke i andre møder med PET.” Han kunne ikke huske, om Peter Olesen Dahl deltog. Afhørte mente, at der deltog to personer fra PET, men han var ikke sikker på, at han huskede rigtigt, og hvem det i givet fald var. Han har været til rigtig mange møder, hvor PET har deltaget, og ville ikke begynde at gætte. Han huskede heller ikke, om PETmedarbejderne mødte rettidigt. Det var stort set PETs møde, da ingen andre rigtig vidste noget på dette tidspunkt. PET orienterede om det faktuelle, og det var nærmest kun datoerne for besøget. Der var gætterier om opholdssted og program, men intet konkret. Desuden delte PET nogle stærke bekymringer med Københavns Politi. Den første bekymring vedrørte, at kineserne ville være meget sarte med hensyn til demonstrationer. Det blev sagt i forlængelse af, at PET oplyste om det forventede trusselsniveau. Kinesernes bekymringer overfor demonstrationer var velkendte. Det blev nævnt under Danmarks formandskab i 2002 og på ny under COP 15. Bekymringerne gav ikke anledning til drøftelser, og PET gav ikke udtryk for, at de i denne forbindelse forventede noget særligt af Københavns Politi, hverken direkte eller indirekte. Det var der intet af. Formuleringen ”tabe ansigt” er muligvis anvendt af PET på mødet, men han huskede det ikke. Han havde hørt udtrykket før. Den anden bekymring, PET nævnte, var, at det var vigtigt for Danmark, at det blev et godt besøg, ikke mindst af økonomiske grunde. Han huskede ikke, om tallet 20 mia. kr. var fremme, men det blev nævnt, at det havde en enormt stor betydning for Danmarks fremtidige økonomi, at det blev et vellykket besøg. Afhørte huskede ikke, at det blev nævnt, at man risikerede, at kineserne rejste hjem, hvis de så et tibetansk flag, eller andre mulige konsekvenser. I givet fald ville han kunne huske det, for politiet kan jo aldrig garantere, at der ikke vil dukke et flag op eller lignende. Han huskede det ikke, men han ville ikke tro, at det var ham, der ledede mødet. Det har mest sandsynligt været Michael Agerbæk eller, hvis han ikke har været der, Bent Olsen. Afhørte havde læst 1. udgave af operationsbefalingen inden mødet.

Om afhørtes tidligere forklaring, hvorefter: *”Afhørte havde ikke mere med den operationelle planlægning at gøre efter denne mail [af 10. maj 2012], bortset fra generelle orienteringer som blev givet i operationel stab”*, oplyste han, at det harmonerer fint med hans mail af 10. maj 2012 til Michael Dekker Poulsen om strategien, og hvori blandt andet anføres: *”... så kan vi altid udbygge den lidt når vi ved noget mere om besøget”*, for det var afhørte og ikke Claus Hjelm Olsen, der havde ansvaret for strategien, og det var strategien, afhørtes mail handlede om. De var på det tidspunkt også i færd med at planlægge besøg af Hilary Clinton, og for både hendes og den kinesiske præsidents besøg gjaldt, at de vidste meget lidt om, hvad der skulle ske. Han valgte derfor den samme strategi som ved Hilary Clintons besøg til besøget fra Kina. Hvis der så kom noget mere konkret omkring strategien, var det muligt at stramme op efterfølgende. Han havde i operationsbefalingen alene fokus på strategien. Manøvreideen

i første operationsbefaling var sådan set fin nok, men den var ikke særlig anvendelig, da man på det tidspunkt ikke kendte så meget til besøgets program.

Den valgte strategi er givetvis forskellig fra nogle af de strategier, der tidligere er brugt. Ændringen var, at det var en meget åbent formuleret strategi, der kunne bruges, når man ikke vidste særlig meget om besøget, som det var tilfældet med begge besøg. Det var dybt utilfredsstillende på mange måder, blandt andet af hensyn til planlægning af ressourcer. Ved valg af strategi forholdt afhørte sig ikke til, om strategien var anderledes i forhold til tidligere formulerede strategier, herunder ved tidligere besøg fra Kina. Ressourcebehovet havde heller ikke betydning for den valgte strategi. Han vurderede de konkrete besøg, og strategien for de to besøg udsprang udelukkende af, at man ved formuleringen af strategien ikke vidste, hvad der skulle ske under besøgene, og ikke af økonomiske overvejelser.

Foreholdt Johan Reimanns forklaring for kommissionen, hvorefter det på et morgenmøde blev nævnt, at man ville afvige fra den normale praksis, der var, at man foretog en fuldstændig afspærring af eskorteruten, oplyste afhørte, at en sådan afspærring ikke er normal praksis. Fuldstændig afspærring er kun sket i 2009 ved Obamas besøg og i 2005 ved Bush' besøg. Når man valgte etapevis afspærring, afspærrede man objekterne ved at "springe buk", og på den måde gøre tingene succesivt, og det var som forklaret af Johan Reimann for at spare ressourcer, men det har intet med strategien at gøre.

Når der i operationsbefalingens afsnit om strategi også angives noget om demonstrationer, er det, fordi demonstrationer altid er en ukendt faktor i forhold til de sikkerhedsmæssige forhold og derfor skal håndteres som sådan. Demonstrationer må ikke være til hinder for selve arrangementet. I strategien henvises også til trusselvurderingen, der lægger niveauet. Trusselvurderingen går videre end til at omhandle sikkerhed, men afhørte tænkte alene i sikkerhed, da han formulerede strategien. Den senere ændring vedrørende politiaktion 04-01 skulle aldrig have været indføjjet. Det, der står der, er noget andet, end det afhørte har skrevet om strategien. Han mente ikke med sin strategi, at der skulle skærmes for demonstranter. De skal have lov at være synlige, men demonstrationen skal forløbe sikkerhedsmæssigt forsvarligt. På det første stabsmøde kendte man slet ikke til, om der ville være demonstrationer, heller ikke fra autonome, men man er altid nødt til at forholde sig til det fra starten, fordi der ofte er demonstrationer, anmeldte såvel som uanmeldte, ved statsbesøg.

Afhørte læste 1. udgave af operationsbefalingen, men ikke de senere udgaver. Han havde delegeret de øvrige opgaver i operationsbefalingen udover strategien til Claus Hjelm Olsen. Afhørte havde meget arbejde. Han var chef for ca. 600 medarbejdere, og han havde samtidig andre store opgaver, blandt andet planlægning af en ny ind-

sats på Christiania, et besøg af Retsudvalget på Christiania, et afsnit i beredskabs-håndbogen om strategi, Distortion, bandekriminalitet og evaluering og udarbejdelse af retningslinjer i forbindelse med en netop afsluttet terrorøvelse. Han beskæftigede sig derfor ikke yderligere med operationsbefalingen vedrørende det kinesiske statsbesøg.

Der var klare retningslinjer for, at han som overordnet leder skulle orienteres, hvis planerne blev ændret på en måde, der fik strategisk betydning, og han havde tillid til, at han i givet fald ville få en sådan orientering. Det gjaldt også ændringer, der skete andre steder end i selve strategi afsnittet, hvis det kunne få strategiske konsekvenser. Det er derfor helt skævt, at han ikke blev underrettet om tilføjelsen i afsnittet Manøvreide om politiaktion 04-01. Politiet er jo ikke sat i verden for at forhindre folk i at ytre sig, og det ville få strategiske konsekvenser, hvis ændringen blev ført ud i livet. Han burde derfor være blevet orienteret om denne tilføjelse, men det blev han ikke. Hvis han var blevet orienteret, var afsnittet ikke kommet med i operationsbefalingen. Claus Hjelm Olsen burde have orienteret ham om det, forudsat at han havde kendskab til tilføjelsen. Hvis Claus Hjelm Olsen har set tilføjelsen, undrer det afhørte, at Claus Hjelm Olsen ikke har nævnt det for ham. Afhørte havde initiativpligt, hvis han blev bekendt med ændringer, der havde strategiske konsekvenser, men han fik ikke et sådant kendskab.

Afhørte var enig i Peter Olesen Dahls forklaring til kommissionen, hvorefter: *”Den overordnede operationsansvarlige, i 2012 Mogens Lauridsen, er med i affattelsen af første del omkring strategi og manøvre. Derefter er det den operationsansvarlige, i 2012 Claus Hjelm Olsen, der står for resten af indholdet.”*

På stabsmøderne i operativ stab stillede afhørte spørgsmål om status og ressourcebehov for alle igangværende operationer, herunder til Claus Hjelm Olsen om besøget fra Kina. Afhørte erindrede ikke at have fået noget svar, der tændte et alarmsignal. Foreholdt Claus Hjelm Olsens forklaring for kommissionen om, at han og afhørte sad på samme gang og talte sammen dagligt og at afhørte virkede godt inde i planlægningen af besøget, oplyste afhørte, at det nok dækkede over, at afhørte lejlighedsvis på møderne i operativ stab bad om nye inputs fra Claus Hjelm Olsen. Afhørte vidste godt, at man kunne hente operationsbefalingen elektronisk. De taktiske befalinger lå også på Beredskabsportalen, men afhørte gjorde sig ikke bekendt med indholdet. Hverken Claus Hjelm Olsen eller Peter Olesen Dahl opfordrede ham til at hente dokumenterne elektronisk, men det ville også have været lidt mærkeligt, hvis de gjorde.

Afhørte var bekendt med Henrik Oryés opgave forud for besøget. Det var egentligt Claus Rønnegaard, der skulle have haft denne opgave, men Henrik Oryé ville helst

slippe for den opgave, han var tildelt på Christiania, hvorfor afhørte, som han huskede det, byttede rundt, således at Henrik Oryé fik besøget fra Kina, og Claus Rønnegaard fik opgaven på Christiania.

Afhørte fik orientering, når der kom nye versioner af operationsbefalingen. Sådanne orienteringer fik han mange af. Det medførte ikke, at han læste hver eneste nye version. Han blev ikke bekendt med indholdet af 2.-4. udgave af operationsbefalingen for det kinesiske statsbesøg før i efteråret 2015. Han kiggede dog i operationsbefalingen i forbindelse med henvendelser fra pressen, men kun, hvor det burde have stået noget om det, henvendelsen gik på, hvilket var i afsnittet om vedkommende politiaktions opgave samt i afsnittet vedrørende indsatsfasen, men han læste ikke i den forbindelse afsnittet Manøvreide, hvilket er beklageligt. Hvis man vil være sikker på, at en politiaktion skal gøre et eller andet, skriver man det under vedkommende politiaktion. Her skulle det altså have stået under politiaktion 04-01. Han så ikke i de taktiske befalinger.

Det er korrekt, at afhørte ændrede i operationsbefalingen for 2014 for at sikre sig, at det blev tydeligt, at demonstranternes rettigheder blev tilgodeset, men det skete ikke på baggrund af en konkret viden om, hvad der var sket i 2012. Afhørte havde svaret pressen flere gange og havde også flere gange kigget i operationsbefalingen for 2012, men kun i afsnittene om de enkelte politiaktioner og i de fælles bestemmelser til sidst i dokumentet. Han kiggede ikke i Manøvreideen. Selvom der havde været episoder, der så lidt underlige ud, og uanset at forløbet måske kunne indikere, at demonstrationer var blevet hindret, fremgik det ikke af besvarelserne til Folketinget, at Københavns Politi havde handlet forkert, og det var på den baggrund, han udtalte sig til pressen. Han vidste ikke dengang, hvad der var foregået på gaden. Han vidste heller ikke, hvordan nogle flag var endt på Station Amager.

Han var ikke blevet orienteret telefonisk af Johan Reimann om en opringning fra Udenrigsministeriets protokolchef. Foreholdt Johan Reimanns forklaring herom til kommissionen erindrede afhørte ikke, at Johan Reimann havde ringet og orienteret ham om vigtigheden af, at besøget blev gennemført ordentligt og værdigt. Afhørte har ikke haft en sådan samtale med Johan Reimann. Det ville også have været særdeles usædvanligt, hvis Johan Reimann havde kontaktet afhørte udenom Jørn Aabye, der var afhørtes overordnede, og som gik meget op i, at kommandovejene blev fulgt, men det kunne selvfølgelig ske, hvis Jørn Aabye ikke var der. Afhørte har kun talt én gang direkte med Johan Reimann i forhold til sådan noget her, og det var, da han briefede Johan Reimann som nytiltrådt politidirektør om det forestående COP 15-møde over et par timer. Ellers har afhørte ikke haft sådanne samtaler med Johan Reimann. Afhørte huskede, at Johan Reimann nogle gange var kommet forbi i KSN, når der var store ting kørende.

Afhørte var bortrejst lige efter besøget. Det var måske derfor, Peter Olesen Dahl blev sat på sagen om bidrag til brug for Retsudvalgets spørgsmål, men afhørte vidste det ikke. Det gjorde ikke den store forskel, om det var afhørte eller Peter Olesen Dahl, der var postkontor. Man var alligevel nødt til at indhente udtalelser fra de folk, der havde været en del af selve operationen.

Det var først onsdag morgen, den 30. september 2015, at afhørte nævnte for Thorkild Fogde, hvad der var anført om politiaktion 04-01 under afsnittet Manøvreide. Torben Mølgård Jensen og Jesper Kofoed var også til stede. Afhørte sagde, at der var noget, der var rigtig galt i operationsbefalingen for 2012. Han havde forinden drøftet landsretsdommen med Thorkild Fogde, men afhørte kunne ikke huske, hvornår dette skete, heller ikke om det var den 24. september 2015, som Thorkild Fogde har forklaret for kommissionen. Der blev talt en del om dommen i dagene efter dens afsigelse. Afhørte mente ikke, at Thorkild Fogde var bekendt med operationsbefalingen, da afhørte præsenterede den for ham den 30. september 2015, for han blev nogenlunde lige så rystet, som de andre var.

Afhørte kunne ikke huske, om han var blevet bekendt med indholdet af operationsbefalingen samme dag. Han havde bedt Plan-Sikkerhed udskrive operationsbefalingen. Afhørte var ikke bekendt med, at det var Thorkild Fogde, der havde bedt om at få det samlede materiale i sagen, og at det var Torben Mølgård Jensen, der havde sat det i gang, men han vidste godt, at det var sat i værk.

Foreholdt Peter Olesen Dahls forklaring for kommissionen, hvorefter det var Peter Olesen Dahl, der viste afsnittet, hvorefter demonstranter ikke måtte være synlige, for afhørte, forklarede afhørte, at han ikke huskede det sådan. Afhørte fandt selv ud af det. Det var ikke Peter Olesen Dahl, der gjorde ham opmærksom på det, og han huskede ikke at have drøftet det med Peter Olesen Dahl. Han huskede heller ikke en drøftelse med Peter Olesen Dahl om det principielle i, at den operationsansvarlige kun var inde over i det indledende stade.

Foreholdt Thorkild Fogdes forklaring for kommissionen, p. 7, 3. afsnit, om mødet 24. september 2015, kunne afhørte huske, at de talte sammen om politividnerne. Det, Thorkild Fogde henviser til, kan ikke være afsnittet om politiaktion 04-01. Det passer ikke med, at Thorkild Fogde var meget rystet, da vidnet orienterede ham den 30. september 2015. Det var først umiddelbart efter mødet den 24. september 2015, at man begyndte at samle materiale sammen.

Foreholdt Thorkild Fogdes forklaring for kommissionen, p. 8, 1. afsnit, hvorefter det var Jesper Kofoed og ikke afhørte, der orienterede Thorkild Fogde om manøvreiden for politiaktion 04-01, var det fortsat afhørtes opfattelse, at Thorkild Fogde fik op-

lysningen fra afhørte. Det skete dog, mens både Jesper Kofoed og Torben Mølgård Jensen var til stede. Thorkild Fogde, Jesper Kofoed, Torben Mølgård Jensen og afhørte holdt et møde. De talte om et eller andet i sagen. Afhørte gik ned og trak eller hentede operationsbefalingen. Han blev nu opmærksom på afsnittet. Han gik tilbage til mødet. Som afhørte huskede det, var Torben Mølgård Jensen og Jesper Kofoed fortsat til stede. Det var herefter, afhørte orienterede Thorkild Fogde. Derefter havde afhørte, som han huskede det, ikke ret meget med det at gøre.

Mødet afsluttet kl. 10:15.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 6. april 2017 kl. 10:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Per Jensen var mødt med bisidder advokat Birgitte Frølund.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Casper Andreasen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Mikael Bernhoft, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Nicolai Westergaard, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Noaman Azzouzi, advokat Poul Heidmann, advokat Steen Bech, advokat Stine Gry Johannessen og advokat Torben Koch var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Karina Bech.

Advokat Jacob Sand var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Bjerregaard Rasmussen.

Advokat Jens Lund Mosbek var mødt ved advokatfuldmægtig Mette Graah.

Advokat Knud Meden var mødt ved advokat Bjørn Canning.

Per Jensen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Per Jensen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte var i 2012 vicepolitiinspektør i Rigspolitiet, National Operations- og Beredskabscenter (NOBC). Han refererede til politiinspektør Allan Nyring. Erik Jack Pedersens nærmeste foresatte var Jakob Kristensen, ikke afhørte. Jakob Kristensen refererede til afhørte.

Afhørte var ikke involveret i planlægningen af besøget, og han havde før besøget ingen kontakt til andre danske eller kinesiske myndigheder.

Afhørte blev orienteret af Erik Jack Pedersen om, at denne skulle deltage i briefinggen i Gedestalden den 12. juni 2012. Det er sædvanligt, at NOBC deltager i disse møder. De drøftede ikke indholdet af operationsbefalingen forud for mødet.

Om afhørtes mail af 10. juni 2012, vedhæftet 2. udgave af operationsbefalingen, forklarede han, at Rigspolitiets opgave alene var politiaktion 27-02, der forestod rekvirering af personale fra andre politikredse. Det var det, han med mailen orienterede sine chefer om. Hans mail blev blandt andet sendt til Birgitte Buch, der var hans fungerende chef, fordi Allan Nyring på det tidspunkt var med Jakob Kristensen i Ukraine. Det var i overensstemmelse med normal procedure, at han sendte operationsbefalingen til cheferne. Det var blot til orientering. Han forventede ikke, at nogen af modtagerne skulle foretage sig noget i anledning af mailen.

Afhørte skimmede operationsbefalingen. Han læste strategien og det anførte om politiaktion 27-02. Herefter vurderede han ressourcebehovet. Han hæftede sig ikke ved PETs trusselsvurdering eller andet i operationsbefalingen. Afhørte interesserede sig kun for ressourceforbruget. Afhørte har derfor heller ikke hæftet sig ved det, der stod om manøvreideen for politiaktion 04-01. Han hæftede sig endelig heller ikke ved, at blandt andet afsnittet om politiaktion 04-01 var markeret med streg i margenen. Det er en sædvanlig måde at markere ændringer i forhold til tidligere udgaver på. Det er dog ikke en regel, men op til den enkelte planskriver. Heller ikke den 10. juni 2012 drøftede afhørte og Erik Jack Pedersen formelt indholdet af operationsbefalingen, men de har måske haft en snak om det. Afhørte huskede det ikke. Han talte ikke med Torben Mølgård Jensen om operationsbefalingen, og han kunne helt udelukke, at han drøftede den med Jakob Kristensen, for han var på det tidspunkt i Ukraine.

Afhørte huskede ikke at have set 3. og 4. udgave af operationsbefalingen.

Han ville ikke udelukke, at han og Erik Jack Pedersen i kaffestuen har talt om briefinggen i Gedestalden den 12. juni 2012, men de havde ikke nogen egentlig drøftelse af, hvad der var sket. Afhørte erindrede ikke, at Erik Jack Pedersen fortalte noget særligt fra briefinggen, eller at han overhovedet problematiserede noget fra mødet

over for afhørte. Foreholdt Erik Jack Pedersens forklaringer for kommissionen og Den Uafhængige Politiklagemyndighed, hvorefter han i fortsættelse af mødet orienterede afhørte og Jakob Kristensen om beslutningen om at køre busserne frem på Højbro Plads, erindrede afhørte ikke, at Erik Jack Pedersen nævnte dette for afhørte, og Erik Jack Pedersen kunne umuligt havde nævnt det for Jakob Kristensen, der var i Ukraine.

Afhørte havde overhovedet ikke været inddraget i bidragene til svar på Retsudvalgets spørgsmål, og han havde således ikke drøftet besvarelsener af de konkrete spørgsmål med Birgitte Buch. Han har i det hele taget ikke talt med Birgitte Buch om retsudvalgsspørgsmål.

Mødet afsluttet kl. 10:50.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 7. april 2017 kl. 09:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Torben Mølgård Jensen var mødt med bisidder advokat Martin Cumberland.

Bisidderne advokat Allan Lund Christensen, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Casper Andreasen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Kahlke, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg og advokat Steen Bech var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Karina Bech.

Torben Mølgård Jensen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Torben Mølgård Jensen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

2012:

Afhørte var i 2012 chefpolitiinspektør i Rigspolitiet. Rigspolitiet var på det tidspunkt inddelt i to store funktionsområder, politiområdet og et mere administrativt område. De to områder var fysisk adskilte, idet politiområdet lå i Ejby, mens det administrative område, bortset fra IT-afdelingen, lå på Polititorvet. Afhørte var chefpolitiinspektør i politiområdet, hvor Thorkild Fogde var politidirektør, og Troels Jensen var stabschef. Afhørte var chef for en række afdelinger under politiområdet, blandt andet Nationalt Beredskabscenter, hvis chef var politiinspektør Allan Nyting. NOBC

var placeret under Nationalt Beredskabscenter. I NOBC var vicepolititiinspektør Per Jensen chef. Allan Nyring var således placeret mellem afhørte og Per Jensen. Allan Nyrings souschef og stedfortræder var Vibeke Heidi Christensen.

Fra den 1. marts 2013 og indtil den 31. december 2015 var afhørte chefpolititiinspektør i Københavns Politi, hvor han afløste Jørn Aabye Nielsen. Den 1. januar 2016 blev han chefpolititiinspektør ved Midt- og Vestsjællands Politi.

Forud for besøget i 2012 havde afhørte ingen kommunikation med andre myndigheder i anledning af besøget, heller ikke kinesiske. Han var slet ikke inddraget i planlægningen og forberedelsen af besøget og deltog ikke i møder vedrørende besøget.

Når han videresendte Jørn Aabye Niensens mail af 16. maj 2012 til rigspolitichef Jens Henrik Højbjerg samme dag, har det nok været, fordi der ved statsbesøg er en række officielle arrangementer, hvor rigspolitichefen har en rolle. Mailen er således nok sendt som en slags personlig underretning.

Afhørtes efterfølgende mail af samme dag til Thorkild Fogde og Troels Jensen om, at NOBC var koblet på sagn, og at PETs trusselsvurdering måtte være rimelig høj, var udtryk for en generisk betragtning. Afhørte kendte ikke PETs trusselsvurdering dengang, men Københavns Politi var ressourcemæssigt langt den største politikreds, og når Københavns Politi bad om assistance, sagde det noget om besøgets volumen. Det er hans personlige erfaring, at det, der driver ressourcebehovet, ofte er trusselsvurderingen. Hans mail var blot en betragtning om, at når Københavns Politi bad om assistance, så måtte trusselsvurderingen have en vis tyngde. Afhørte kunne ikke huske, om han havde drøftet dette med Allan Nyring. NOBCs opgave i denne sammenhæng var logistisk. Behovet for assistance skulle afdækkes, og det skulle udpeges, hvor assistancen skulle komme fra. Dette var rationalet bag mailen.

Forevist PETs interne trusselsvurdering af 16. maj 2012 oplyste afhørte, at han ikke havde kendskab til den dengang. Han har først set den i forbindelse med indkaldelsen for kommissionen. Den har ikke det indhold, som han troede, da han skrev mailen til Thorkild Fogde og Troels Jensen. Den udtaler sig ikke om arrangementets størrelse og peger ikke i sig selv i retning af en voldsom trussel. PETs anbefalinger til Københavns Politi af 5. og 11. juni 2012 indeholdende blandt andet PETs eksterne trusselsvurdering var i den mappe, som han modtog den 30. september 2015, efter at Den Uafhængige Politiklagemyndighed havde indledt en formel undersøgelse

PETs trusselsvurderinger kan være specifikke på den måde, at PET ud fra efterretningsbilledet afgiver en specifik trussels- og sikkerhedsvurdering. Det, Københavns Politi og Rigspolitiet modtager fra PET, er konklusionen. De får ikke hele baggrun-

den med. En anden side af PETs virksomhed er den generelle trusselsvurdering, der udgives af CTA. Denne trusselsvurdering udtaler sig om terrortrusler, og den interesserer Rigspolitiet, fordi de har en forpligtelse til at forholde sig til den og vejlede politikredsene om, hvad den måtte give anledning til af generelle tiltag.

Om Michael Dekker Poulsens mail af 7. juni 2012 til blandt andre Erik Jack Pedersen, Rigspolitiet, med oplysning om, at operationsbefalingen nu lå på Beredskabsportalen, oplyste afhørte, at han ikke kendte Michael Dekker Poulsen dengang. Når arrangementer havde en vis størrelse, kunne NOBCs involvering ske ved, at NOBC sendte en repræsentant til at deltage i planlægningsmøderne for at afdække assistancebehovet, og han ville tro, at det var tilfældet her, og at man har sendt Erik Jack Pedersen. Det er nok baggrunden for, at Erik Jack Pedersen har fået mailen. Afhørte fik ikke denne mail og havde på dette tidspunkt, den 7. juni 2012, ikke hørt om operationsbefalingen. Han var ikke bekendt med, hvem der fra Rigspolitiets side deltog i briefing i Gedestalden.

Om Per Jensens mail af 10. juni 2012, som afhørte modtog cc., og som var vedhæftet 2. udgave af operationsbefalingen, oplyste afhørte, at han ikke huskede at have modtaget mailen, og at han med sikkerhed ikke har læst passagerne om PETs trusselsvurdering og politiaktion 04-01 under afsnittet Manøvreide. Disse afsnit er meget særegne. Han havde ikke hverken før eller siden set sådanne passager i en operationsbefaling, og hvis han havde læst dem, ville han med sikkerhed have kunnet huske det. Dengang modtog afhørte over 50 mails daglig, og der skete ofte en vis ophobning af mails. Han kunne ikke huske, hvordan det var med denne konkrete mail, men han er måske først nået til at se mailen, efter besøget var slut. Desuden har han kun fået mailen til orientering. Der var intet, han skulle forholde sig til. Han har sikkert blot noteret sig, hvad ressourcebehovet var, og at Per Jensen tog sig af det. Det mandagsmøde, der henvises til, var det ugentlige chefmøde i Rigspolitiet. Der blev på disse møder orienteret om de aktuelle begivenheder. Vibeke Heidi Christensen var Allan Nyrings souschef og har måske modtaget mailen, fordi Allan Nyring ikke var til stedet på mandagsmødet. Afhørte vidste det ikke.

Da afhørte den 30. september 2015 første gang læste operationsbefalingens afsnit om opgaven for politiaktion 04-01 under afsnittet Manøvreide, tænkte han, at det simpelthen var løgn. Sådan kunne man ikke skrive. Formuleringen er i strid med politiets opgave, der blandt andet er, at demonstranter skal have lov at ytre sig, og det kræver synlighed. Det ligger i politiets DNA. Det virker helt forkert, at demonstranter ikke skulle have lov til at ytre sig. Det står også et "forkert" sted i operationsbefalingen og virker lidt påklistret. Han kunne ikke genkende det i den strategiske hensigt. Hvis man virkelig ville det, der står, skulle man have skrevet det i strategien, ikke i manøvreideen, fordi det ville være strategisk grundlæggende for opgaven. En så væ-

sentlig beslutning skal stå i strategien, hvis det skal være godt planarbejde. Manøvreideen handler mere om, hvordan man gør tingene.

Operationsbefalingens strategi er helt normal, og formuleringen fandt han ikke påfaldende. Den siger, at der forelå en trusselsvurdering, der udtalte sig om forskellige opgaver, der skulle løses, og i lyset af den skulle der iværksættes en afpasset offensiv indsats. Det betyder blot, at man skulle være klar til at tage initiativet. ”Fleksibel” dækker over, at man skulle være klar til at håndtere det uforudsete. ”Mod eventuelle demonstrationer” læste afhørte blot som, at man skulle kunne håndtere, hvis der var demonstrationer, også hvis de var spontane og uanmeldte. Hvis man virkelig skulle have håndteret demonstrationerne på denne helt særlige og aldrig før set måde, skulle det have stået her, men det er helt vanvittigt og i strid med politiets DNA og politiloven.

Afhørte så ikke nogen sammenhæng mellem trusselsvurderingen og det anførte om opgaven for politiaktion 04-01. At kineserne var bekymrede for demonstrationer, var egentlig ikke overraskende for ham. Han læser det som en serviceoplysning, f. eks. om, man skulle være opmærksom på, at de kinesiske sikkerhedsfolk kunne reagere anderledes, end man var vant til.

Foreholdt den taktiske befaling for 04-01, der gengiver operationsbefalingens ordlyd, men med tilføjelse af ”banner”, oplyste afhørte, at han ikke vidste, hvad hensigten har været, eller hvem der har haft denne hensigt. Det ser ud til, at operationsbefalingens indhold er sivet ned i den taktiske befaling, men han vidste ikke hvordan og hvorfor.

Generelt fastlægger operationsbefalingen den overordnede strategi og de overordnede mål. Den danner rammen, der opdeles i en række delelementer, som er de enkelte politiaktioner. Operationsbefalingen er derfor styrende for indsatslederne, der så kan vælge at lave en taktisk befaling. Tanken er, at den specifikke taktiske plan skal gengive operationsbefalingens generelle strategi og mål. Der er derfor intet usædvanligt i, at den taktiske befaling for politiaktion 04-01 gengiver ordlyden fra operationsbefalingen. Det er meningen, at indsatslederne eller delingsføreren skal udføre opgaven i overensstemmelse hermed. Indholdet suppleres på stabsmøder og af den mundtlige kommunikation.

Om betjentes handlinger på gaden sker efter ordre eller ej, er meget opgaverelateret. Bevogtning af et objekt er ofte meget detaljeret beskrevet i planerne. Andre opgaver er måske ikke særlig specifikt beskrevet, og i så fald må den enkelte betjent handle efter konduite og ud fra situationen. Det afhænger også i høj grad af den briefing, den enkelte har fået. Det er ikke et automatisk kommandosystem. Afhørtes erfaring

var, at den menige betjent retter ind efter, hvad vedkommendes leder mundtligt briefe om, og så kan der ligge noget skriftligt, man skal sætte sig ind i. At fratage genstande, for eksempel flag, kan også være et udslag af, at betjenten handler konkret i situationen. Det ville ikke overraske afhørte, heller ikke selv om betjenten var en del af en flerhed. En sådan handling behøver ikke have baggrund i briefing eller i planerne.

Erik Jack Pedersen har ikke talt med afhørte om, hvad der skete på briefing i Gestalden den 12. juni 2012. Erik Jack Pedersens forklaring herom, hvorefter det på denne briefing blev besluttet at køre busser ind foran demonstrationen på Højbro Plads, og at han oplyste det til sin chef, da han kom tilbage til Rigspolitiet efter briefing, siger ikke afhørte noget som helst. Erik Jack Pedersen var tre-fire ledelsesled under afhørte, og afhørte ville have husket det, hvis Erik Jack Pedersen havde gjort noget så usædvanligt som at gå direkte til ham med denne orientering. Afhørte havde heller ikke hørt om det fra Per Jensen eller andre. Afhørte blev ikke bekendt med beslutningen om at køre busser frem, før han læste om det i avisen for en måned siden. Det hændelsesforløb, Erik Jack Pedersen har forklaret om, var ukendt for afhørte. Ingen er kommet ind til ham og sagt: ”nu skal du høre, den er helt gal i Københavns Politi”.

I Rigspolitiet blev folketings spørgsmål visiteret af Ledelsessekretariatet til vedkommende afdeling, i denne sag politiområdet, der derefter selv hørte politikredsen. Denne sagsgang var afhørte ikke inde over. Det var Troels Jensens ansvar som stabschef.

Afhørte blev efter sin bedste erindring ikke orienteret om status i sagen eller om, hvorledes planlægningen af besøget var foregået og tilrettelagt ved sin tiltræden som chefpolitiinspektør i Københavns Politi den 1. marts 2013. Der var mange andre alvorlige ting, der fyldte mere på dette tidspunkt, blandt andet bandeskyderier, åbenlys hashhandel på Christiania og Nørrebro og attentatet på Lars Hedegaard. Der var endvidere store ressourcemæssige udfordringer på grund af et ansættelsesstop, der var indført en måned før hans tiltræden. Tibetsagen fyldte overhovedet ikke.

Han hørte første gang om sagen i Københavns Politi, da Mogens Kjærgaard Møller i foråret 2013 fortalte, at der var dukket flag op på Station Amager. Mogens Kjærgaard Møller briefede i den forbindelse afhørte om sagen, herunder at der kørte erstatningssager vedrørende ulovlig frihedsberøvelse, og om den almindelige omtale i pressen. Det var en generel briefing.

Afhørte indgik ikke i nogen drøftelse med cheffanklager Carsten Egebjerg Christensen, Mogens Kjærgaard Møller eller Thorkild Fogde, om hvad der skulle ske. Ad-

spurgt oplyste afhørte, at de ikke drøftede, om det eventuelt kunne give anledning til, at Københavns Politi på eget initiativ iværksatte en undersøgelse. Thorkild Fogde sagde, at de skulle underrette om fundet. Københavns Politis øverste ledelse bestod dengang af Thorkild Fogde, Mogens Kjærgaard Møller, stabschefen Martha Therkelsen og afhørte. De havde hver deres områder, og afhørtes område omfattede ikke klager. Det hørte under Mogens Kjærgaard Møller. For afhørte virkede det hele lidt rodet, og han syntes, at det var mærkeligt, at statsbesøg kunne give anledning til anholdelser. Hans fokus var dog dengang på, at der ikke skulle ske det samme ved besøget i 2013, og han gik ikke så højt op i besøget året før. Han tænkte ikke over, om Københavns Politis tidligere svar til retsudvalget var korrekte, for han havde ikke overblik over, hvilke bidrag Københavns Politi havde afgivet, og hvad der var svaret.

Der er altid evalueringer efter en begivenhed som besøget i 2012. Her taler man om, hvad der gik godt, hvad gik mindre godt, og hvad skal vi i givet fald gøre anderledes fremover. Hvis det kommer frem, at nogen er trådt ved siden af, og det er klart strafbart eller på anden måde retsstridigt, ville afhørte underrette om det, men det afhænger af øjnene, der ser. Hvis det blot er uhensigtsmæssig adfærd, er det noget andet. Han har ikke før i september 2015 været involveret i en drøftelse om, hvordan man skulle forholde sig til, at betjente muligvis var trådt ved siden af i 2012. Han kendte ikke til de konkrete klagesager. Når han hørte, der var frataget flag, var det for ham ikke nødvendigvis ensbetydende med, at der var sket noget ulovligt. Han havde ikke vurderet det på detailniveau i 2013.

Afhørte kunne ikke huske, at byrettens dom af 18. februar 2014 blev nærmere drøftet i Københavns Politis øverste ledelse. Thorkild Fogde orienterede om, at Københavns Politi var blevet frifundet i fem ud af seks tilfælde. Dommen var ikke specielt påfaldende. Det, der var påfaldende, var, at den, der havde fået medhold, havde fået det alene ud fra sin egen forklaring, da man ikke kunne identificere de involverede politifolk. Det skete først en rum tid efter.

Klaus Pedersens mail af 15. juli 2015 med gengivelse af lydfilernes indhold er sendt til en mailgruppe, der består af Københavns Politis øverste ledelse. Afhørte var en del af denne gruppe, og han erindrede at have modtaget Klaus Pedersens mail. Afhørte holdt ikke ferie på det tidspunkt, men det gjorde Thorkild Fogde og vicepolitidirektøren, Anne Tønnes. For afhørte lød det mærkeligt ud fra, hvad han havde hørt om sagen forud, især kommandoen om at "tage flaget fra dem." Det stred mod en perception, han havde om sagen. Hvis det virkelig var afvigende fra, hvad der var oplyst, kunne det ende med disciplinærsager. Det skurrede i hans ører. Normalt ville han have vendt situationen med Thorkild Fogde, der havde et bedre indblik i sagen end afhørte, men Thorkild Fogde var på ferie, og afhørte tænkte, at han hellere måtte få en second opinion. Han havde ikke en sag at slå op i, og det var også et spørgsmål,

hvor langt han kunne gå, for der kunne jo være tale om, at der skulle rejses disciplinærsag eller måske endda, at Den Uafhængige Politiklagemyndighed skulle indtræde. Det var derfor, han straks mailede til Mogens Lauridsen. De havde en telefonsamtale, sikkert næste morgen. Afhørte bad ham om at holde samtalen mellem dem. Mogens Lauridsen sagde, at oplysningerne fra lydfilen ikke nødvendigvis ændrede ved fundamentet på det, der tidligere var oplyst, fordi der godt i en konkret situation kunne være givet denne besked om at tage flagene fra dem. Det beroligede afhørte noget. Mogens Lauridsen havde selv været til stede i 2012. Som afhørte så det på det tidspunkt, var der ingen ”smoking gun”. Da afhørte desuden bemærkede, at Klaus Pedersens mail også var sendt til Thorkild Fogde, valgte han derfor ikke at gøre mere, før Thorkild Fogde kom hjem fra ferie. Afhørte vidste, at Thorkild Fogde læste sine mails i ferien, og gik ud fra, at Thorkild Fogde reagerede, hvis noget var galt. Afhørte og Mogens Lauridsen drøftede, så vidt afhørte huskede, ikke den del af Klaus Pedersens mail, der vedrørte Golf-bilerne, eller Klaus Pedersens betragtninger herom i kombination med flere meldinger om demonstranter med tibetanske flag. Det var heller ikke specielt påfaldende for afhørte, at man valgte at dække en demonstration af. Det kunne betyde hvad som helst.

Afhørte overvejede vist ikke at gå dybere i sagen på dette tidspunkt. Han var i tvivl om, hvorvidt oplysningerne i første del af Klaus Pedersens mail ændrede noget fundamentalt, men han var hæmmet af manglende indsigt. Han betragtede Klaus Pedersens mail som ”gult lys”.

Afhørte svarede ikke på mailen af 10. september 2015 med Klaus Pedersens udkast til svar til Rigspolitiet, og Thorkild Fogde drøftede ikke på det tidspunkt mailen med afhørte. Han havde allerede fortalt Thorkild Fogde, hvordan han så på det efter mailen af 15. juli 2015 fra Klaus Pedersen, og Thorkild Fogde havde sagt, at han ville gå videre med det, så afhørte opfattede sig som dekoblet igen. Det var ikke hans ansvarsområde. Han kunne bare gøre opmærksom på sine overvejelser.

Afhørte var ikke inddraget i beslutningen om, at oplysningerne om golf bilerne ikke kom med i orienteringen til Rigspolitiet, men han kan sagtens have givet udtryk for sin opfattelse af, at oplysningerne om, at bilerne var på plads m.v. kunne være flertydige.

Om afhørtes mail af 15. september 2015 til Jesper Kofoed og Mogens Lauridsen, cc. Thorkild Fogde, om, at de efterfølgende havde haft stor fokus på, at den optræden, politiet havde, ikke konkret måtte stride mod ytringsfriheden, og hvori afhørte anførte, at: ”... et flag på en stang kan jo for eksempel være et udmærket slagvåben”, oplyste han, at han lige siden Mogens Kjærgaard Møllers briefing i 2013 gik rundt med en fornemmelse af, at der nok var nogle episoder, der ikke ville gå over i historien

som den bedste bench marking, men han overvejede ikke, at der kunne være givet en ordre. Det var en træls sag. Det lå som en dyne over Københavns Politi, at de ikke kunne håndtere demonstranterne. Han ville ønske, at han allerede havde læst operationsbefalingen i 2012, da han sad i Rigspolitiet, for så kunne ret meget være ændret, men det gjorde han ikke. Ud fra den viden og funktion han havde i Københavns Politi, gav det anledning til undren, og til, at han talte med Thorkild Fogde om det. Det var klart, at besøget ikke var gået godt, men sagen var blevet behandlet af en række myndigheder, herunder både klageinstanser og domstolene. For afhørte var det rodet, men det var mere en generisk fornemmelse. Sagen gik for afhørte først fra gult til rødt senere, da han læste landsrettens præmisser, der sagde ham, at der var noget, der var helt galt. Det, han tænkte på med sin mail, var, at det, Justitsministeriet skrev om, at "deltagere i demonstrationer heller ikke må fratages uskadelige effekter som f. eks. flag" måske var lige kasuistisk nok, hvis det betød, at politiet aldrig måtte fratage flag. Det var derfor, han skrev, at et flag kunne være et slagvåben. Københavns Politi var træt af at høre om, at man ikke kunne håndtere ytringsfrihed. Der var iværksat nogle initiativer herom. Desuden viste erfaringerne fra Bilderberg-besøget i 2014, at der blev brugt meget tid på politilovens § 7. Under besøget fra Kina i 2013 var der på forhånd udpeget demonstrationssteder, og det var også blevet evalueret. Med sin mail henviste han til, at der allerede havde været fokus på alt dette.

Afhørte fik Østre Landsrets dom af 22. september 2015 et par dage efter afsigelsen. I præmisserne anførte landsretten, at Københavns Politi samlet havde søgt at undgå, at præsidenten så flag. Han havde ikke haft mulighed for at få de samme informationer, som landsretten havde haft, men efter præmissen var det klart for ham, at noget var galt. Fundamentet for svarene til Folketinget skred. Det var på ingen måde rart. Han tænkte på, hvad det var, de havde overset, og man tænkte, hvem der havde sagt noget forkert. Der var en mærkelig stemning. Man plejer at kunne have tillid til folk og på stole på det, man får oplyst.

Thorkild Fogde havde behov for virkelig at grave sig ned i sagen, og der blev holdt flere møder, blandt andet et møde den 24. september 2015, hvor afhørte, Thorkild Fogde, Jesper Kofoed og Mogens Lauridsen var til stede på Thorkild Fogdes kontor. Der blev ikke sagt så meget. Alle lurede lidt på, hvad der var gået galt. Afhørte spurgte Mogens Lauridsen, om der var noget, de havde overset i planerne. Mogens Lauridsen svarede noget i retning af, at der var vist var noget, der ikke var helt godt. Afhørte kunne ikke huske Mogens Lauridsens præcise ordvalg, men det var noget med, at det ikke var "specielt heldigt" eller "noget møg" eller måske ligefrem "noget lort". Derefter gik mødet lidt i stå. Det var klart, at noget var galt i den ene af planerne. Det var afhørtes indtryk, at Mogens Lauridsen havde læst operationsbefalingen på det tidspunkt. Mogens Lauridsen virkede ret beklemmt, Det virkede ikke som om, det var noget han havde vidst i længere tid. Som afhørte huskede det, stoppede Thorkild

Fogde diskussionen, idet han havde behov for at tænke tingene igennem for ikke at gøre noget forkert. Det var afhørte enig i. De skulle passe på, at de ikke begyndte at undersøge sig selv, hvis det kunne ende med et ansvar for nogen. Adspurgt oplyste afhørte, at han ikke syntes, at Mogens Lauridsen underdrev sine oplysninger på dette møde. De efterlod afhørte uden tvivl om, at der var noget galt.

Hen over weekenden 26.-27. september 2015 talte afhørte og Thorkild Fogde frem og tilbage, og afhørte sagde, at de selv måtte anmelde sagen til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Thorkild Fogde indkaldte til et møde med den øverste ledelse mandag, den 28. september 2015, hvor han meddelte at han havde besluttet, at anmelde sagen til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Derefter blev alle bedt om at indsamle materiale i sagen. Det var først på dette møde, den 28. september 2015, at det blev besluttet, at få alle planerne frem.

Den Uafhængige Politiklagemyndighed kom den 30. september 2015 til København for at modtage materialet. Næsten simultant hermed kom det indsamlede materiale, der blandt andet indeholdt operationsbefalingerne. Afhørte fik et ringbind fyldt med alle planerne. Han bladrede i bilagene og foretog en hurtig skrålæsning. Først ved anden gennemgang fandt han det, der var forkert. Han ringede til Thorkild Fogde, der opholdt sig i parolesalen, hvor han skulle have møde med Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Thorkild Fogde havde i situationen valgt at tage mødet alene. Afhørte orienterede Thorkild Fogde om det, der var galt i operationsbefalingen for 2012. Han vidste ikke, om Thorkild Fogde havde erfaret det på anden måde allerede.

Foreholdt Mogens Lauridsens forklaring for kommissionen om et møde, hvor han oplyste Thorkild Fogde om, hvad der stod i operationsbefalingen, oplyste afhørte, at der ikke havde været et sådant møde. Måske Mogens Lauridsen har ment mødet op til weekenden. På det tidspunkt var operationsbefalingen ikke fremme. Mogens Lauridsen blev ikke spurgt, hvor han havde oplysningerne fra. Der var den dag en vis reluctance [tilbageholdenhed] med at gå videre med tingene. Det stoppede ligesom der. Den 30. september 2015 var første gang, afhørte fik kendskab til planernes indhold. Han har ikke set Mogens Lauridsen på Thorkild Fogdes kontor den dag.

2013:

Afhørte havde som chefpolitiinspektør det overordnede politimæssige ansvar for besøget. Dengang var der i Københavns Politi to fagområder i forhold til planlægning af begivenheder, Efterforskningsområdet, der var ledet af Jørgen Skov, og Beredskabsenheden, der var ledet af Mogens Lauridsen. Sidstnævnte var overordnet operationsvarlig

Mogens Lauridsen sad for bordenden på de løbende møder i Operativ Stab, også kaldet "Lille Stab" (tirsdagsmøderne). Man kategoriserede begivenhederne i kategori 0-4. 2013-besøget var i kategori 3. Mogens Lauridsen udpegede Kim Lykke Østergaard som operationsleder. Kim Lykke Østergaard stod derefter for planlægningen. Ved siden af kørte et bagvagtssystem, hvor chefbagvagten blev fordelt. I den uge, man havde chefbagvagten, var man overordnet operationsansvarlig. Det indebar ikke, at man skulle sidde i KSN. Det gjorde den operationsansvarlige, i 2013 Kim Lykke Østergaard. Den pågældende chefbagvagt fik mandag udleveret en taske med alt relevant materiale for den kommende uge. Jørgen Skov er tilsyneladende og måske fejlagtigt blevet opfattet som chefbagvagt under besøget. Hans rolle var blot at tage vagten. Hans område, efterforskning, havde intet med besøget at gøre.

Afhørtes tilgang i 2013 var meget præget af Mogens Kjærgaard Møllers briefing tilbage i foråret 2013. På et chefmøde sagde afhørte til Mogens Lauridsen, at det skulle køre efter bogen. Afhørte gentog det på et møde på hans kontor, hvor de også snakkede om, at der skulle være opmærksomhed på, at der ikke kom berettigede klager, og det gik Mogens Lauridsen videre med. Afhørte var også ret sikker på, at Thorkild Fogde sagde til ham, at han måtte sørge for det. Man skulle således under besøget være opmærksom på balancen mellem på den ene side demonstranternes ret til synlighed og på den anden side sikkerheden. Det handlede om at finde den rette balance. Det var sådan set hele afhørtes praktiske involvering i besøget. Han talte med Kim Lykke Østergaard under besøget. På det tidspunkt var han bekendt med, at Kim Lykke Østergaard var operationel leder, men afhørte var ikke sikker på, at han vidste forinden, at Kim Lykke Østergaard var blevet udpeget.

Om Kim Lykke Østergaards mail af 21. maj 2013 til Jørgen Skov og cc. Anders Ellegaard, hvor han skriver, at der var en forholdsordre i 2012, oplyste afhørte, at navnet Anders Ellegaard ikke siger ham noget. Afhørte vidste ikke noget konkret om, hvorfra Kim Lykke Østergaard havde sin viden eller sin opfattelse om besøget i 2012. Afhørte havde ikke drøftet noget tilsvarende med Jørgen Skov. Afhørte så først mailen, da han blev afhørt af Den Uafhængige Politiklagemyndighed i 2016.

Afhørtes ageren i forhold til besøgene i 2013 og 2014 var, at det ikke ligefrem havde været sublimt politiarbejde i 2012. Det lød voldsomt og rodet, at et simpelt statsbesøg kunne kaste erstatningssager af sig, men det var først i 2015, at det blev konkret for ham. Indtil da, var det en mere generisk fornemmelse, han havde. Han måtte blot på sin vagt være sikker på, at tingene gik efter bogen.

Om Jørgen Skovs svar af 23. maj 2013, hvorefter han ville vende sikkerhedsniveauet med afhørte, oplyste afhørte, at han var helt sikker på, at han ikke har talt med Jørgen Skov om dette. Der var daglige morgenmøder, men han havde ikke altid mulig-

hed for at deltage. På de daglige morgenmøder talte man om, hvad der var sket i det foregående døgn, og hvad der skulle ske i det kommende døgn, men ikke om mere fremtidige begivenheder.

Mødet afsluttet kl. 11:20.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 7. april 2017 kl. 11:30 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

KF 0766 var mødt med bisidder advokat Martin Cumberland.

Bisidderne advokat Allan Lund Christensen, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Casper Andreasen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Kahlke, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg og advokat Steen Bech var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Karina Bech.

KF 0766 bekræftede at have modtaget et overordnet genafhøringstema med bilag.

KF 0766 blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte forklarede, at PET har en funktionspostkasse, der tømmes af dem, der er til stede. Det kan derfor ske, at man accepterer et møde uden at den, der er indbudt, kan være til stede. Der vil dog altid være en til stede fra PET, hvis man har accepteret mødet. Deltagelsen bliver accepteret, og så finder de bagefter ud af, hvem der deltager. Afhørte kunne henholde sig til sin tidligere forklaring, p. 1,4 og 5 om sin mødeaktivitet op til besøget. At det af andres kalendere fremgår, at afhørte har været til stede ved nogle af møderne, bestyrkede ikke afhørtes hukommelse af, hvilke møder han har deltaget i. Han kunne ikke i dag, 5 år efter, huske hvilke specielle møder, han har deltaget i.

Afhørte erindrede ikke, om han deltog i mødet i Det Gule Palæ den 11. maj 2012 og fastholdt sin tidligere forklaring. Foreholdt Astrid Ruge Agerholms notater og forklaring, hvorefter PET deltog med en medarbejder, som hun ikke kendte, og at det derfor ikke kunne være KF 0764, oplyste afhørte, at han meget vel og højst sandsynligt kan have deltaget, hvis KF 0764 ikke deltog. Afhørte kunne bare ikke huske det.

Om videokonferencen den 14. maj 2012 i Det Gule Palæ og foreholdt Ove Ullerups og Astrid Ruge Agerholms forklaringer, hvorefter PET med sikkerhed var til stede, fastholdt afhørte sin tidligere forklaring. Han huskede ikke, om han deltog. Han havde ikke drøftet det med KF 0764 op til afhøringen i dag.

Afhørte fastholdt ligeledes sin tidligere forklaring om mødet med den kinesiske fortrop den 25. maj 2012. Afhørte var i Bruxelles og kom først, da mødet var ved at være forbi, for at hente KF 0764. Mødet fandt sted i Chr. VII's Palæ og ikke i Det Gule Palæ.

Om afhørtes mail af 31. maj 2012 til KF 0764 om hans samtale med KF 0765, og om at de skulle holde sig til deres plan, oplyste afhørte, at KF 0764 var i London, og at afhørte derfor var nødt til at maile til ham. "Planen" må være deres aftale om, hvem der skulle deltage i mødet i Udenrigsministeriets mødelokale M2 den 1. juni 2012, men det ændrer ikke på det faktum, at afhørte ikke kunne huske, om han deltog. Han ville ikke afvise, at han var til stede på mødet. At mødet den 1. juni 2012 i Udenrigsministeriets mødelokale M2 er anført i afhørtes kalender, er ikke ensbetydende med, at han var til stede. Han erindrede ikke, om han deltog, og fastholdt sin tidligere forklaring herom. Foreholdt afhørtes mail af 31. maj 2012, hvori afhørte bekræfter sin deltagelse over for Ove Ullerup, oplyste afhørte, at det godt kunne være overvejende sandsynligt, at han deltog. Han ville ikke afvise det. Astrid Agerholm Ruges mail af samme dag, hvori hun takker for mødet, gav ikke anledning til, at afhørte erindrede, om han var til stede.

Afhørte erindrede ikke, om han samme dag, den 1. juni 2012, deltog i et stabsmøde i Københavns Politi. Tidspunktet fremgår ikke, men han kunne af sin lommekalender se, at han samme dag var til et internt møde i PET, og så kunne han ikke også have været til møde i Københavns Politi. Han erindrede overhovedet ikke at have deltaget i et stabsmøde med KF 0764 eller at være kommet lidt for sent til et stabsmøde. Afhørte ville kunne huske, hvis han havde deltaget i et stabsmøde i Københavns Politi, da han ikke var tovholder på besøget. Han kunne med 99 %'s sikkerhed udelukke, at han har deltaget i noget stabsmøde i Københavns Politi. Der er ingen klokker, der ringer.

Afhørte deltog ikke i arbejdsfrokosten den 4. juni 2012 med den kinesiske ambassadør. Det første sommertogt foregik 4.-8. juni 2012. Han kan se af sin tjenesteafregning, at han startede på opgaven den 4. juni 2012 kl. 7.00 om morgenen. Togtet havde været planlagt før den 31. maj 2012. Når afhørte over for Ove Ullerup i mail af 31. maj 2012 har bekræftet sin deltagelse i mødet den 1. juni 2012, må det være fordi, der er svaret fra funktionspostkassen, jf. afhørtes tidligere forklaring herom. Afhørtes bekræftelse på deltagelse i mødet indebar blot, at én fra PET ville møde.

Afhørte havde ikke deltaget i noget møde, hvor Kinas syn på demonstranter blev drøftet. Afhørte havde sin viden om disse synspunkter fra KF 0764, som afhørte tidligere har forklaret.

Afhørtes briefing af PETs egne folk skete på baggrund af PETs anbefaling af 11. juni 2012 til Københavns Politi, herunder trusselsvurderingen. Han tager altid udgangspunkt i trusselsvurderingen, når han briefet. Han var derudover i besiddelse af andet relevant materiale, blandt andet den seneste udgave af programmet. Det handlede meget om, hvem der gjorde hvad. Når briefing var slut, måtte der for hver enkelt ikke være tvivl om, hvilken opgave han eller hun havde, eller hvad der var blevet anbefalet til Københavns Politi. De skulle være godt klædt på til at løfte opgaven.

Afhørtes slideshow fra briefing er sendt til livvagtslederen. Slideshowet er formentlig sendt, fordi livvagtslederen har ønsket at få det. Når der på slidesiden om trusselsvurderingen står: *"Ingen konkret trussel, men..."*, betyder, at der var noget, som det ud fra trusselsvurderingen var vigtigt, at livvagterne fik at vide. De tre prikker henviser til de næste bullitpoints. Falun Gong er nævnt i slideshowet, uanset de ikke er nævnt i trusselsvurderingen, men det har sikkert fremgået af andre informationer, som afhørte var i besiddelse af. Oplysningen er kommet fra et andet sted eller fra PET selv. At trusselsvurderingen er udbygget med dette ord, er ikke ensbetydende med, at der er gjort noget særligt ud af trusselsvurderingen under briefing. *"Demonstrationen (Falun Gong)"* var ikke noget, afhørte briefede om i detaljer. Det var anført på baggrund af KF 0764's trusselsvurdering, og nærmere kunne afhørte ikke komme det. Når der i slideshowet intet bullitpoint er om, at kineserne ikke var bekymret for præsidentens sikkerhed, selv om det fremgår af trusselsvurderingen, var det, fordi han kun tager det med, som er af betydning for livvagternes opgaver. De kolleger, han briefede, skulle klædes på til opgaven, og de var mest interesseret i, om der var konkrete trusler. *"Tabe ansigt"* er nævnt, fordi det stod i trusselsvurderingen.

Afhørte kunne ikke forestille sig, at han har uddybet det. Briefingen handlede mest om, hvad hver enkelt skulle lave. Der var jo ingen konkret trussel. Når det et andet sted i slideshowet anføres, at en kineser uden badge ikke måtte komme i nærheden af præsidenten, dækkede det over, at der tidligere var set hændelser, hvor uvedkom-

mende var kommet tæt på en kinesisk VIP. Det kunne være en udfordring for afhørtes kolleger, også fordi kinesiske sikkerhedsfolk kunne reagere anderledes end forventet. Kineserne havde selv lavet et utal af kort til deres stab og alle omkring dem, så de kunne vide, hvem der var en del af besøget. Havde afhørte ikke forklaret det under briefing, og var der sket et eller andet, havde de stået skidt. Slideshowet bestod af 26 sider, og afhørte gennemgik alle 26 sider under sin briefing.

Foreholdt afhørtes tidligere forklaring, hvorefter ”[han] vidste ikke, hvem Michael Dekker Poulsen er. Han hørte første gang navnet i forbindelse med denne sag”, og at afhørte den 11. juni 2012 har sendt en mail til Michael Dekker Poulsen vedhæftet programmet, oplyste afhørte, at mailen er sendt kl. 18.26, sikkert lige op til, at afhørte udarbejdede sit slideshow. På det tidspunkt af dagen er der ro til at lave tingene. Afhørte briefede livvagterne den 13. juni 2012 og har sikkert været i gang med udarbejdelsen af power pointshowet den 11. juni 2012. Der er så muligvis kommet et nyt program. PET har givet haft Michael Dekker Poulsens mailadresse stående, og afhørte har blot sendt en standardformular, der anvendes, når PET sender noget til politikredsene. Det ville være hans bedste bud på, hvordan det er sket.

Mødet afsluttet kl. 12:35.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 7. april 2017 kl. 12:45 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

Jakob Kristensen var mødt med bisidder advokat Casper Andreasen.

Bisidderne advokat Allan Lund Christensen, advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat Hanne Rahbæk, advokat Henrik Hougaard, advokat Jacob Sand, advokat John Petersen, advokat Jon Lauritzen, advokat Martin Cumberland, advokat Niels Kahlke, advokat Poul Heidmann, advokat Rasmus Anberg og advokat Steen Bech var mødt.

Advokat Henrik Garlik var mødt ved advokat Karina Bech.

Jakob Kristensen bekræftede at have modtaget kopi af kommissorium, kopi af lov om undersøgelseskommissioner med de seneste ændringer samt et overordnet afhøringsstema med bilag.

Jakob Kristensen blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig, og at afhøringen lydoptages.

Afhørte var politikommissær i Rigspolitiet i National Operations- og Beredskabscenter (NOBC) i 2012.

Afhørte var ikke inddraget i forberedelsen og tilrettelæggelsen af besøget fra Kina i 2012. Han var på tjenesterejse i Ukraine i perioden 5.-19. juni 2012, og han var i disse dage ikke i kontakt med kolleger om besøget.

Han hørte ikke noget om, hvordan besøget var forløbet, da han kom hjem. Han talte ikke med Erik Jack Pedersen om, hvad der var sket under briefing i Gedestalden

den 12. juni 2012. Afhørte talte heller ikke med Torben Mølgård Jensen om det, hverken i 2012 eller senere. Afhørte har ikke haft fokus på besøget overhovedet.

Han blev ikke bekendt med indholdet af operationsbefalingen hverken dengang eller senere.

Foreholdt Erik Jack Pedersens forklaring, hvorefter han orienterede afhørte og Per Jensen, da han kom hjem fra Gedestalden, fastholdt afhørte, at han ikke har haft en sådan samtale med Erik Jack Pedersen hverken under sit ophold i Ukraine eller efter, at han kom hjem fra Ukraine den 19. juni 2012.

Mødet afsluttet kl. 12:50.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

PROTOKOL

Den 20. april 2017 kl. 13:00 blev Tibetkommissionen sat i Østre Landsrets lokaler på Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, landsdommer Tuk Bagger, advokat Ole Spiermann og professor, dr. jur. Michael Hansen Jensen, førstnævnte som kommissionens formand, samt udspørgeren, advokat Jakob Lund Poulsen.

Som protokolfører fungerede kommissionens juridiske sekretær, dommer Finn Haargaard.

KF 0764 var mødt med bisidder advokat Steen Bech.

Bisidderne advokat Anders K. Németh, advokat Anders Valentiner-Branth, advokat Casper Andreasen, advokat Frantz Sigersted-Rasmussen, advokat Gunnar Homann, advokat John Petersen, advokat Karen-Margrethe Schebye, advokat Naja Wærness Larsen, advokat Niels Henrik Nielsen, advokat Niels Kahlke, advokat Poul Heidmann og advokat Stine Gry Johannessen var mødt.

Advokat Karen-Margrethe Schebye mødte tillige for advokat Arvid Andersen.

Advokat Jon Lauritzen var mødt ved advokat Signe Brock.

Advokat Steen Lassen var mødt ved advokatfuldmægtig Jakob S. Hedegaard.

Advokat Torben Koch var mødt ved advokat Niels Gyde Poulsen.

KF 0764 bekræftede at have modtaget et overordnet genafhøringsstema med bilag.

KF 0764 blev gjort bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig.

2012:

Afhørte forklarede om sine kontakter til andre myndigheder op til besøget i 2012 og foreholdt sin forklaring til kommissionen af 8. december 2016 herom, p. 1 nederst og p. 5 nederst, at hans kontakt til Hoffet primært gik gennem Astrid Agerholm Ruge. Han havde desuden kontakt til Udenrigsministeriets Protokol. Han havde nogen-

lunde lige meget kontakt til begge, da Hoffet og Udenrigsministeriet arbejdede tæt sammen om planlægningen.

Afhørte fastholdt, at han ikke deltog i mødet i Det Gule Palæ den 11. maj 2012. Han vidste ikke, om der deltog andre fra PET, men han troede det ikke. Foreholdt Astrid Agerholm Ruges notat fra mødet kunne den PET-medarbejder, der deltog, godt have været KF 0766, men afhørte kunne ikke sige det med sikkerhed. Det kunne også være livvagtslederen, KF 0767. Afhørte troede ikke, at KF 0767 på det tidspunkt tidligere havde arbejdet med sikkerhed i forhold til Kongehuset. KF 0767 kunne derfor have været ukendt for Hoffet på det tidspunkt. Afhørte kunne ikke forestille sig, at andre PET-medarbejdere end KF 0766 eller KF 0767 kan have deltaget i dette møde.

Mødet i Det Gule Palæ, hvor Friis Arne Petersen deltog via videolink, kunne sagtens have fundet sted den 14. maj 2012.

Informationerne fra dette møde var et af mange steder, hvorfra afhørte samlede indtryk. Han havde også erfaringer fra tidligere besøg fra Kina og fra møder med repræsentanter fra Kinas ambassade. Kinas holdning til demonstranter var kendt. Det var det samlede indtryk af disse informationer, der dannede baggrund for, at han skrev om deres bekymring for at ”tabe ansigt” i trusselsvurderingen. Han kunne i øvrigt henholde sig til sin tidligere forklaring herom. Han kunne lige så godt have skrevet ”ikke blive fornærmet” i stedet for ”tabe ansigt”. Han kunne ikke i dag præcist huske, hvordan Friis Arne Petersen formulerede sig på mødet, eller om udtrykket i det hele taget stammer fra mødet i Det Gule Palæ. Når han skrev ”tabe ansigt” i trusselsvurderingen, var det resultatet af en sammenskrivning af informationer fra alle samarbejdspartnere og hans erfaringer fra tidligere besøg. Det var ikke en kobling til noget præcist, som Friis Arne Petersen eller andre havde sagt. Dette er ikke ensbetydende med, at formuleringen kom fra afhørte selv. Det var kendt for alle, at Kina var mere sensibel end for eksempel vestlige lande. Han havde ikke skrevet noget tilsvarende i andre trusselsvurderinger, men det skyldtes nok, at han ikke tidligere havde haft statsbesøg fra et land, hvor det betød så meget.

Trusselsvurderingen var til brug for Københavns Politi, der skulle have et billede af, hvilken opgave de skulle løse. Der lå ikke mere i det. Opgaverne ved et statsbesøg løses i samarbejde mellem PET og de involverede politikredse. Opgaven skulle løses ved, at besøget blev afviklet på en så fin og gelinde måde som muligt. Sikkerhedskortene skulle sikre, f. eks. at demonstranter ikke løb ud og ind mellem bilerne, hvis kortegen holdt stille, eller at demonstranter hindrede, at kortegen kom frem. Konfrontationer med demonstranter skulle således undgås. Det betød også, at demonstranterne ikke måtte komme for tæt på kortegen. Man skulle også sikre sig, at demonstranterne ikke kom til skade. Afhørte mente ikke, at dette burde være skrevet

mere direkte. Han troede, at Københavns Politi til fulde havde forstået meningen. Han kunne ikke udtale sig om, hvorvidt Københavns Politi kunne have misforstået det. Når han tog det med i sin trusselsvurdering, var det nok, fordi Kina var mere sensibel, men det var ikke et udtryk for, at man skulle "please" kineserne.

Foreholdt, at han tidligere har forklaret for kommissionen, at han skrev om kinesernes bekymring for demonstranter, fordi man ikke kunne vide, hvordan de kinesiske sikkerhedsvagter ville reagere i en given situation, oplyste afhørte, at hans forklaring i dag blot var eksempler på sikkerhedsrisici i forhold til demonstrationer.

Foreholdt afhørtes tidligere forklaring for kommissionen, p. 3 øverst, hvorefter kinesernes kultur er, at de ikke direkte siger, hvad de ønsker, forklarede afhørte, at kineserne kredser om emnet i stedet for at sige direkte, hvad deres holdning er. De mener mere, end det de siger. Når trusselsvurderingen omtalte kinesernes "bekymringer", betød det ikke, at Københavns Politi skulle håndtere demonstrationer, så præsidenten ikke så dem. Afhørte videregav blot kinesernes bekymringer til Københavns Politi.

Adspurgte, om der kunne være andre risici, der skulle tages højde for, end de i trusselsvurderingens afsnit 3-5 nævnte, oplyste afhørte, at der for eksempel skulle tages højde for, at man holdt tidsplanen. Tingene skulle foregå punktligt efter programmet og skulle afvikles pænt og ordentligt. Et skred i tidsplanen var dog ikke en sikkerhedsrisiko. Attentater kunne også være en sikkerhedsmæssig risiko, der skulle tages højde for, men der var ingen konkrete efterretninger om risici i den forbindelse. Der var heller ikke konkrete efterretninger om risici ved demonstrationer, men ud fra erfaringer fra tidligere besøg fra Kina var demonstrationer det, der lå lige for at anføre. Der havde ved tidligere besøg været demonstrationer ved centrale steder. Det var dog intet problem, hvis demonstranterne holdt sig inden for afspærringerne.

Afhørte kunne ikke huske, om han deltog i besøgsturen til objekterne mellem fortrosmøderne den 23. og 25. maj 2012. Det er korrekt, som Ove Ullerup har forklaret for kommissionen, at "PET deltog. Det ville være helt typisk, hvis PET enten i margin af mødet eller under den efterfølgende køretur har drøftet sikkerhed med deres kinesiske 'counterparts'. PET ville typisk have deltaget med en eller flere af de allerede nævnte tre personer" [KF 0764, 0765 og 0766]." Afhørte var ret sikker på, at KF 0765 ikke deltog, for han havde den daglige kontakt til Kinas ambassade og var ikke inde i arbejdet med sikkerhed i forhold til Kongehuset. Det kunne sagtens have været KF 0767, der deltog i besøgsturen. Afhørte kendte besøgsstederne i forvejen og havde ikke behov for at se dem på ny, og han kunne derfor sagtens have bedt KF 0767 om at tage med i stedet for.

Om fortropsmødet den 25. maj 2012 kunne afhørte nu godt huske, at KF 0766 først kom senere.

KF 0766 deltog heller ikke i det efterfølgende møde med Hoffets kørselskoordinator og MC-lederen. KF 0766 kom til mødet fra et andet møde. Det var naturligt, at han blev inddraget i processen, da afhørte og han sammen stod for besøget, og det var bedre, at han deltog i det omfang, han kunne, end at han slet ikke deltog.

Afhørte erindrede ikke, om han deltog i mødet 1. juni 2012 i Udenrigsministeriets mødelokale M2. Han erindrede heller ikke, om KF 0766 deltog. Afhørte erindrede desuden ikke Astrid Agerholm Ruges mail af 1. juni 2012 til blandt andre afhørte, hvori hun takkede for mødet. Den 28.-31. maj 2012 var afhørte i London, og han kunne se af en gammel tjenesterejseafregning, at han kom hjem sent om aftenen den 31. maj 2012. Foreholdt, at sikkerhed var et punkt på dagsordenen, oplyste han, at det er standard på sådanne møder. Det ville dog nok være usædvanligt at have sikkerhed på dagsorden, hvis PET ikke deltog. Man taler altid sikkerhed på disse møder. Om KF 0766's mail til afhørte af 31. maj 2012 oplyste afhørte, at han ikke vidste, om den vedrørte mødet i Udenrigsministeriet dagen efter. Det kunne se ud som om, at han og KF 0766 havde lavet en aftale om, hvordan de delte arbejdet mellem dem, og hvem der tog hvilke møder. Det var en travl periode, og der var også andre store opgaver, der skulle dækkes ind. Det faktum, at KF 0766 mailede til afhørte, passer meget godt med, at afhørte var i London. Afhørte og KF 0766 sad ellers lige over for hinanden. Med "planen" i KF 0766's mail henvises der nok til deres plan for, hvem der deltog i hvilke møder. Mødebekræftelsen, der er sendt fra KF 0766's mail af 31. maj 2012 til Ove Ullerup, skyldes muligvis, at invitationen er sendt til en fælles postkasse. En sådan mødebekræftelse var ikke ensbetydende med, at man i PET vidste, hvem der konkret deltog i de enkelte møder. Det var blot en bekræftelse på, at PET ville deltage med en medarbejder. Afhørte kunne i dag 5 år efter ikke præcist huske, hvilke møder han deltog i. Hvis nogen fra PET har deltaget i mødet den 1. juni 2012, må det være KF 0766 og/eller KF 0767. Afhørte kunne ikke forestille sig andre.

Om afhørtes tidligere forklaring om, at PETmedarbejdere ikke deltog i arbejdsfrokosten den 4. juni 2012 på den kinesiske ambassade, da mødet "ikke var på PETs niveau", forklarede afhørte, at det burde have været præciseret, at han hermed mente "vores", det vil sige menige PET-medarbejders, niveau. Både afhørte, KF 0765 og KF 0766 var sådanne menige medarbejdere. Det var et møde mellem ambassadør Li og Ove Ullerup, og mødet var på dette niveau. Afhørte har ikke talt med KF 0766 om KF 0766's eventuelle deltagelse, mens afhørte var i London, og han erindrede ikke, om de talte om det, da afhørte kom hjem fra London. Hvis bekræftelsen på PETs mødedeltagelse, der kan være modtaget i fællespostkassen, er sendt på grund af en

misforståelse, har PET efterfølgende meldt afbud til den kinesiske ambassade, evt. gennem KF 0765, der havde den daglige kontakt til ambassaden.

Afhørte og KF 0766 har givet talt om kinesernes bekymring for og syn på demonstranter. Afhørte kunne dog ikke huske detaljer, og han havde ingen bemærkninger til KF 0766's forklaring herom, hvorefter det var et tema, der gik igen i den generelle snak på kongehuskontoret i PET. Afhørte havde dog ingen erindring om, at snakken skete på afhørtes initiativ, som KF 0766 har forklaret. Det var afhørte og ikke KF 0766, der formulerede trusselsvurderingen. KF 0766 har muligvis læst et udkast, men han og afhørte havde ikke arbejdet sammen om formuleringen.

Afhørte var ikke vidende om, hvorvidt en PET-medarbejder deltog i stabsmødet den 11. maj 2012. Han vidste heller ikke, hvor mange stabsmøder, der blev holdt i Københavns Politi. Foreholdt Claus Rønnegaards forklaring, hvorefter en PET-medarbejder var kommet direkte fra et møde i Udenrigsministeriet eller Statsministeriet og for sent til et stabsmøde, hvor han skulle have sagt, at man skulle være meget opmærksom på, at kineserne var bange for at tabe ansigt, kunne afhørte ikke huske dette. PET plejer ikke at komme for sent til møder. Det kunne dog ikke udelukkes. Afhørte vidste ikke, om der var andre dage end den 11. maj 2012 og den 1. juni 2012, hvor der var møder både i Udenrigsministeriet og stabsmøder i Københavns Politi.

Foreholdt, at afhørte afsendte trusselsvurderingen til Københavns Politi få dage efter den 1. juni 2012, kunne han ikke erindre, om hans påbegyndelse af udfærdigelsen af anbefalingen og trusselsvurderingen havde en nærhed til mødet i Udenrigsministeriet eller stabsmødet den 1. juni 2012. Formuleringen af trusselsvurderingen i anbefalingen til Københavns Politi af 5. juni 2012 er en sammenskrivning af flere indtryk. Afhørte huskede ikke at have deltaget i et møde, hvor der kom noget frem, der specifikt har gjort, at han formulerede sig, som han gjorde. Der var således ikke ét specielt møde, der skilte sig ud fra de andre.

Afhørte kunne ikke huske, om han havde oplysninger om, at der ville være demonstrationer, da han skrev trusselsvurderingen. Demonstrationer var ikke noget, PET frygtede. Der var jævnligt demonstrationer ved Kinas ambassade. Han vidste ikke, om de havde udgjort en sikkerhedsmæssig risiko. Det var ikke hans, men KF 0765's område. Sådanne demonstrationer ville typisk blive anvist et bestemt sted, hvor de skulle stå.

Afhørte havde i Københavns Politi givet haft kontakt til Claus Hjelm Olsen under planlægningen af statsbesøget, men afhørte huskede ikke hvor eller hvornår, udover stabsmødet den 12. juni 2012. Afhørte har muligvis også deltaget i det indledende stabsmøde den 11. maj 2012 eller andre stabsmøder, men det var han som tidligere

forklaret ikke sikker på, og han erindrede ikke andre stabsmøder, hvor han har talt med Claus Hjelm Olsen. Afhørte havde ikke haft kontakt med Mogens Lauridsen.

Foreholdt Michael Dekker Poulsens forklaring for kommissionen, hvorefter han og afhørte havde mange samtaler, fordi programmet løbende blev ændret, fastholdt afhørte sin tidligere afgivne forklaring, hvorefter han kunne huske navnet Michael Dekker Poulsen, men ikke huskede, at han lige var hæftet op på dette besøg. Hvis Michael Dekker Poulsen var skriverkarl på besøget, har afhørte naturligvis haft kontakt med ham, for det var typisk skriverkarlen, der var afhørtes kontakt i Københavns Politi i forbindelse med planlægningen. Hvis der har været mange programændringer, kan de sagtens have været i hyppig dialog. Det kan også sagtens have vedrørt flytning af demonstrationen fra Rådhuspladsen til Højbro Plads.

Afhørte havde ingen forventning om, at der ville blive kørt biler ind foran demonstrationen på Højbro Plads. Han blev meget overrasket, da han så, at det skete. Han stod i porten til Prins Jørgens Gård og havde afsluttet adgangskontrollen. Han havde udsyn til Højbro Plads og så bilerne køre frem. På det tidspunkt var de gæster, der skulle gennem Prins Jørgens Gård, ankommet. Afhørte huskede ikke, om han talte med sine kolleger i PET om sin overraskelse. Han talte ikke med nogen i Københavns Politi om det, hverken med Mogens Lauridsen eller Claus Hjelm Olsen. Han vidste ikke, hvor Henrik Oryé opholdt sig og var ikke i kontakt med ham.

Afhørte deltog i hele briefinggen under det afsluttende stabsmøde i Københavns Politi i Gedestalden den 12. juni 2012. KF 0767 kunne sagtens have deltaget sammen med afhørte. Afhørte mente ikke, at han gennemgik PETs trusselsvurdering på dette møde. Det ville typisk være KSN-lederen, der gennemgik hele programmet på et sådant møde. Afhørte huskede ikke, om han selv tog ordet. Der kan ikke have været en drøftelse af, at demonstrationen var flyttet til Højbro Plads, og at biler og busser skulle køres ind foran demonstrationen, for så var han ikke blevet så overrasket, som han blev, da han så, at Golf-bilerne blev kørt ind foran demonstrationen. Han havde ikke hørt om det tidligere.

Om KF 0766's mail af 13. juni 2012 til en livvagtsleder, vedhæftet slideshow fra KF 0766's egen briefing af livvagterne, oplyste afhørte, at KF 0766 briefede de livvagter, der var involveret i besøget. Han briefede alle livvagterne samlet. Det skete på baggrund af en aftalt arbejdsdeling mellem afhørte og KF 0766, hvorefter KF 0766 briefede PETs egne folk, mens afhørte deltog i Københavns Politis afsluttende briefing af indsatslederne i Gedestalden. Afhørte mente, at de to briefinger fandt sted samme dag. Afhørte var bekendt med, at KF 0766 havde udarbejdet et slideshow, men afhørte var ikke bekendt med indholdet. KF 0766's mail er sikkert sendt til KF 0767. At den er sendt den 13. juni 2012 kunne sagtens passe med, at KF 0766 havde briefet

dagen før, han sendte slideshowet til livvagtslederen, der måske under eller efter briefingen bad KF 0766 om at sende slideshowet.

Mødet afsluttet kl. 14:25.

---- o ----

Tuk Bagger
formand

BILAG 18 Skriftlige besvarelser af kommissionens spørgsmål

Vicepolitiinspektør Jørgen Bergen Skov, Københavns Politi

Spørgsmål:

Tjenestemæssig baggrund

- a. Du bedes kort redegøre for din tjenestemæssige baggrund, herunder navnlig i hvilken periode, du var ansat ved Københavns Politi, og hvilke ansvarsområder du havde i 2012-2013.

Svar:

- a. Jeg var i 2012 ansat i Rigspolitiet, og således ikke tjenestegørende i Københavns politi. Jeg blev med virkning fra 1/1-2013 ansat som vikar for lederen af Efterforskningsenheden ved Københavns politi, og havde på daværende tidspunkt charge som vicepolitiinspektør. Som leder af Efterforskningsenheden havde jeg ansvaret for efterforskningen af de sager, som var efterforskningsmæssigt de mest krævende, enten på grund af deres omfang eller deres kompleksitet. I starten af januar 2013 startede en større konflikt mellem to bandegrupperinger. Konflikten varede hele foråret, og betød, at jeg havde ansvaret for en lang række efterforskninger, og større koordinerede aktioner på tværs af hele sjælland. Den 5/2-2013 blev Lars Hedegaard udsat for et drabsforsøg, og den 8/3-2013 modtog vi i enheden en anmeldelse fra rigspolitiet om et hackerangreb mod CSC, der hoster politiets centrale datasystemer. Alle tre forhold lagde beslag på betydelig efterforskningsressourcer, og optog hele enheden.

1. Vicepolitiinspektør Kim Lykke Østergaards mail til dig af 21. maj 2013

Spørgsmål:

I mailen anføres bl.a.:

”Samtidig må du MEGET gerne give et besyv med omkring håndteringen af evt. demonstrationer, idet sidst vi havde besøg af en højtstående kineser var der forholdsordre om, at demonstrationer og lign. absolut ikke måtte kunne ses fra eskorten eller ved objekter!!! en restriktion, der mig bekendt blev overholdt og nærmest nidkært med anvendelse af den fornødne magt.”

- a. Deler du Kim Lykke Østergaards opfattelse af, at der under det kinesiske statsbesøg i 2012 i Københavns Politi var den i mailen nævnte forholdsordre vedrørende demonstranter?

- b. Hvis spørgsmålet besvares bekræftende, bedes du redegøre for, hvilke personer i Københavns Politi der efter din opfattelse ligeledes var bekendt med en sådan forholdsordre, og på hvilket tidspunkt den eller de pågældende efter din opfattelse fik viden om forholdsordren.
- c. Kommunikerede du på nogen måde mailen videre til andre medarbejdere i Københavns Politi og i givet fald til hvem?
- d. Foretog du dig i øvrigt noget i anledning af mailen?
- e. I det bemærkes, at justitsministeren i august 2012, bl.a. på baggrund af indhentede bidrag fra Københavns Politi, i sine svar til Folketingets Retsudvalg havde meddelt, at der ikke i 2012 forelå nogen forholdsordre om politiets ageren overfor demonstranter, bedes du oplyse, om du er bekendt med, om Kim Lykke Østergaards mail gav anledning til nogen former for tiltag ved Københavns Politi. I givet fald bedes du oplyse, hvilke tiltag og af hvem de blev foretaget.

Svar:

- a. Nej. Jeg var, som anført ovenfor, ny i politikredsen og enheden var optaget af store efterforskningsmæssige og pressemæssige sager. Der blev ikke talt om det kinesiske besøg fra 2012, hverken i enheden eller på chefmøderne. Min viden om besøget i 2012 var på det tidspunkt begrænset til en forståelse af at der ved et kinesisk præsidentbesøg var blevet skredet ind over for nogle demonstranter ved at tage tibetanske flag fra dem. Et forhold, som man i Beredskabsenheden og Ledelsessekretariatet brugte tid på at svare på spørgsmål omkring.
- b. Ikke relevant.
- c. Jeg kunne, da jeg i sommeren 2016 i forbindelse med fremsendelsen af mails til Tibetkommissionen, fik forevist mailen, ikke huske den, og var faktisk overrasket over at jeg overhovedet havde mails vedr. besøget i 2013. Jeg kan af mit svar til Kim Lykke Østergaard udlede, at jeg forsøgte at hjælpe ham med den strategiske hensigt for besøget i 2013, og kan af min mailboks se, at jeg ikke har sendt mailen videre. Af den videre korrespondence med Kim Lykke Østergaard kan jeg se, at han den 24/5-2013 oplyser, at han har fundet ud af at det i 2013 var Mogens Lauridsen, som havde det strategiske ansvar for besøget. Jeg kan af min kalender se, at jeg i den uge, hvor besøget fandt sted, stod som chefbagvagt, og antager at det er årsagen til at Kim Lykke Østergaard i første omgang kon-

taktede mig om den strategiske hensigt med besøget i 2013. Jeg erindrer ikke at have kommunikeret med nogen om mailen.

- d. Det husker jeg ikke at have gjort, og der er intet i min mailboks eller kalender, som tilsiger at jeg har gjort det.
- e. Det er jeg ikke bekendt med.

Vicepolitiinspektør Per Jensen, Rigspolitiet

Spørgsmål:

- 1) Hvad var din beskæftigelse i 2012?
- 2) Kommissionen har fra sagens materiale kendskab til, at du den 10. juni 2012 sendte eller videresendte Københavns Politis Operationsbefaling, 2. udg., til en række medarbejdere i NBC, herunder Birgitte Buch. I hvilken anledning havde du modtaget operationsbefalingen og fra hvem?
- 3) Hvad var årsagen til, at du sendte operationsbefalingen til NBC's medarbejdere?

Svar:

ad. 1.: jeg var på daværende tidspunkt leder af national operations og beredskabscenter

ad. 2.: så vidt jeg husker havde jeg selv hentet operationsbefalingen på Københavns Politis hjemmeside, hvilket var sædvane.

ad 3.: Operationsbefalingen var vedhæftet som en orientering om ressourceforbruget til opgaveløsningen - til brug for et internt ledermøde i politiorådet. Den blev sendt cc. til ledelsesgruppen til orientering.

Kontorchef Niels Steen Høyer, Eksportrådet

1. **Spørgsmål:** Hvad var din beskæftigelse i 2012?

Svar: Jeg var kontorchef i udenrigsministeriet, Eksportrådet. I forbindelse med det kinesiske statsbesøg var jeg beskæftiget med planlægning og gennemførelse af erhvervskonferencen, der blev afholdt i Moltkes Palæ i samarbejde med hovederhvervsorganisationerne. Derudover arbejdede jeg med den praktiske del af erhvervslivets deltagelse i besøget i øvrigt.

2. **Spørgsmål:** Har du deltaget i møder vedrørende tilrettelæggelsen af det kinesiske statsbesøg i 2012, herunder i møde i Udenrigsministeriet den 9. maj 2012 (videokonference), møde i Det Gule Palæ den 11. og/eller 14. maj 2012 (videokonference), møder med den kinesiske fortrop i dagene 23.-25. maj 2012, møde i M2 den 1. juni 2012 (videokonference) og frokostmøde med ambassadør Li den 4. juni 2012?

Svar: Jeg har deltaget i flere af møderne vedrørende tilrettelæggelsen af det kinesiske statsbesøg. Jeg er ikke i besiddelse af min kalender for den pågældende periode, men så vidt jeg erindrer har jeg deltaget i samtlige de nævnte møder undtagen frokostmødet hos den kinesiske ambassadør, som jeg er usikker på. Hvad angår møderne med fortroppen deltog jeg i dele af fortroppens program herunder det indledende og afsluttende møde.

3. **Spørgsmål:** I bekræftende fald hvilke møder?

Svar: Se ovenfor

4. **Spørgsmål:** Har du under disse møder nævnt Danmarks økonomiske interesse i statsbesøget.

Svar: Min opgave under forberedelsen af statsbesøget var at deltage i planlægningen og gennemførelsen af erhvervskonferencen. Jeg orienterede faktisk om disse forberedelser på de omtalte møder. Herunder om programindhold, format og andre praktiske forhold.

Danmarks økonomiske interesse i statsbesøget så vidt angår de konkrete kommercielle aftaler var ikke en del af mine arbejdsopgaver.

5. **Spørgsmål:** I bekræftende fald ved hvilket eller hvilke møder?

Svar: Se svaret på spørgsmål 4

6. **Spørgsmål:** Var PET repræsenteret på mødet/møderne?

Svar: Jeg kan ikke huske, hvilke møder PET deltog i. Dog erindrer jeg, at PET deltog i møderne i Det Gule Palæ.

7. **Spørgsmål:** Erindrer du, om der på mødet/møderne blev talt om kinesernes bekymring for at tabe ansigt eller andre bekymringer?

Svar: Jeg erindrer ikke at der på møderne blev talt om eventuelle bekymringer.

8. **Spørgsmål:** Hvad blev der i givet fald talt om?

Svar: Se ovenfor

9. **Spørgsmål:** Politikommissær Michael Dekker Poulsen har for kommissionen forklaret følgende:

”Da KF 0764 senere ringede til afhørte, oplyste han, at han på et møde i Udenrigsministeriet havde fået at vide, at ”nu kom de”, og at der skulle underskrives aftaler for 20 mia. kr. KF 0764 sagde også, at hvis de så et tibetansk flag eller blev krænket, kunne man godt regne med, at de ville tage hjem igen. Det virkede ikke, som om kineserne var specielt interesseret i at besøge Danmark. Det var blot en mellemlanding. Telefonsamtalen med KF 0764 fandt sted relativ sent i forløbet. Det var efter udarbejdelsen af 1. udgave af operationsbefalingen, dateret 10. maj 2012. Afhørte vil mene, at denne datering er korrekt.”

Kan du bekræfte, at der på mødet/møderne, som du deltog i, blev talt om, at ”nu kom de”, at der skulle underskrives aftaler for 20 mia. kr., og at kineserne ville tage hjem, hvis de så et tibetansk flag eller blev krænket?

Svar: På planlægningsmøderne blev det meddelt at den kinesiske delegation ville komme. Den i citation nævnte formulering har jeg ingen erindring om. Det er på et relativt sent tidspunkt givet blevet nævnt, at omfanget af de aftaler, der skulle indgås, ville andrage i størrelsesordenen 20 mia. kr. Jeg erindrer ikke, at der på møderne blev talt om, at den kinesiske delegation ville tage hjem, såfremt de f.eks. måtte blive krænkede.

10. **Spørgsmål:** Hvem var det i givet fald, der kom med disse oplysninger på møderne?

Svar: Hvem der konkret har givet de oplysninger jeg refererer, kan jeg ikke huske.

11. **Spørgsmål:** Har du haft direkte samtaler med PETmedarbejdere og herunder talt med dem om disse emner?

Svar: Nej

Politiassistent KF 0767, PET

Politiassistent KF 0767, PET, har indledningsvis oplyst:

”Spørgsmål 1-3 er besvaret ud fra faktuelle oplysninger fra min kalender og fra min tjenesteplan.

De efterfølgende spørgsmål (4-6) er besvaret ud fra min hukommelse. I den forbindelse vil jeg nævne, at begivenhederne/statsbesøget fandt sted for 5 år siden, og at statsbesøget på daværende tidspunkt ikke var anderledes end andre statsbesøg, som jeg har deltaget i. Derfor har jeg ikke foretaget særskilte notater eller lignende, som kan understøtte min hukommelse omkring besøget.”

Spørgsmål:

1: Møde i Det Gule Palæ den 11. maj 2012 med deltagelse af repræsentanter fra Udenrigsministeriet, Hoffet og PET

1a: Deltog du i mødet?

I bekræftende fald bedes du oplyse:

1b: Om Danmarks økonomiske interesser i statsbesøget blev nævnt eller drøftet på mødet og i givet fald af hvem. Du bedes ligeledes oplyse om indholdet af drøftelserne.

1c: Deltog der andre repræsentanter fra PET og i givet fald hvem?

1d: Erindrer du, om der på mødet blev talt om kinesernes bekymring for at tabe ansigt eller andre bekymringer?

1e: Hvad blev der i givet fald talt om, og til hvilke andre danske myndigheder blev drøftelserne videreført af PET?

Svar:

1: Jeg har ikke deltaget i omhandlende møde den 11. maj 2012

Spørgsmål:

2: Besøgsturen til objekterne under besøget af den kinesiske fortrop den 23.-25. maj 2012

2a: Deltog du i besøgsturen?

I bekræftende fald bedes du oplyse:

2b: Deltog andre PET-medarbejdere i besøgsturen

2c: Drøftede du eller andre PET-medarbejdere spørgsmålet om, hvordan demonstranter skulle håndteres, med de kinesiske sikkerhedsrepræsentanter?

2d: I givet fald, hvad var indholdet af drøftelserne, og til hvilke andre danske myndigheder blev de videreført af PET?

Svar:

- 2: Jeg har ikke deltaget i omhandlende besøgsture i perioden 23.-25. maj 2012.

Spørgsmål:

- 3: Møde i Udenrigsministeriets mødelokale M2 den 1. juni 2012 med deltagelse af repræsentanter fra Hoffet, Udenrigsministeriet, Statsministeriet og PET samt ambassaden i Beijing via videolink

3a: Deltog du i mødet?

I bekræftende fald bedes du oplyse:

3b: Om Danmarks økonomiske interesser i statsbesøget nævnt eller drøftet på mødet og i givet fald af hvem. Du bedes ligeledes oplyse om indholdet af drøftelserne.

3c: Deltog der andre repræsentanter fra PET og i givet fald hvem?

3d: Erindrer du, om der på mødet blev talt om kinesernes bekymring for at tabe ansigt eller andre bekymringer?

3e: Hvad blev der i givet fald talt om, og til hvilke andre danske myndigheder blev drøftelserne videreformidlet af PET?

Svar:

- 3: Jeg har ikke deltaget i omhandlende møde i Udenrigsministeriet den 1. juni 2012.

Spørgsmål:

- 4: Vicepolitiinspektør Claus Hjelm Olsens briefing af indsatslederne i Københavns Politi den 12. juni 2012 i ”Gedestalden”

4a: Deltog du i mødet?

4b: Hvordan blev der generelt briefet omkring håndteringen af demonstrationer?

4c: Blev det drøftet, hvordan den anmeldte demonstration på Højbro Plads den 15. juni 2012 skulle håndteres af Københavns Politi, og hvad var i givet fald indholdet af drøftelserne?

Hvilke beslutninger blev truffet og af hvem?

4d: Deltog der andre repræsentanter fra PET og i givet fald hvem?

Svar:

4a: Jeg deltog i briefing.

4b: Det blev oplyst, at demonstrationer var placeret så de ikke udgjorde en sikkerhedsrisiko for præsidentens kortege. Hvad der ellers blev sagt om demonstrationer under briefing er jeg ikke sikker på, da det ikke havde indvirkning på min opgaveløsning som livvagtsleder. Jeg kan ikke huske hvem den

pågældende leder fra Københavns Politi var, som briefede om demonstrationer.

4c: Højbro Plads blev nævnt blandt mange andre lokaliteter, men da den lokalitet ikke lå på min primære eskorterute, husker jeg ikke hvad der blev diskuteret.

4d: Det husker jeg ikke.

Spørgsmål:

Politikommisær Michael Dekker Poulsen har for kommissionen forklaret følgende:

”Da KF 0764 senere ringede til afhørte, oplyste han, at han på et møde i Udenrigsministeriet havde fået at vide, at ”nu kom de”, og at der skulle underskrives aftaler for 20 mia. kr. KF 0764 sagde også, at hvis de så et tibetansk flag eller blev krænket, kunne man godt regne med, at de ville tage hjem igen. Det virkede ikke, som om kineserne var specielt interesseret i at besøge Danmark. Det var blot en mellemlanding. Telefonsamtalen med KF 0764 fandt sted relativt sent i forløbet. Det var efter udarbejdelsen af 1. udgave af operationsbefalingen, dateret 10. maj 2012. Afhørte vil mene, at denne datering er korrekt.”

I den anledning anmoder kommissionen dig om at besvare følgende:

5: PETs kontakt til Michael Dekker Poulsen op til besøget

5a: Kan du bekræfte, at der på mødet/møderne, som du deltog i, blev talt om, at ”nu kom de”, at der skulle underskrives aftaler for 20 mia. kr., og at kineserne ville tage hjem, hvis de så et tibetansk flag eller blev krænket?

5b: Hvem var det i givet fald, der kom med disse oplysninger på møderne?

5c: Har du haft direkte samtaler med PETmedarbejdere og herunder talt med dem om dette emne?

Svar:

5: Jeg blev først tilknyttet opgaven som livvagtsleder i begyndelsen af juni måned 2012. Politikommisær Michael Dekker Poulsen kender jeg kun af navn. Jeg har aldrig mødt ham, og jeg erindrer aldrig at have talt med ham.

5a: Jeg har ikke hørt udtalelserne: ”nu kom de”, at der skulle underskrives aftaler for 20 mia. kr., og at kineserne ville tage hjem, hvis de så et tibetansk flag eller blev krænket.

5b: Jeg har ikke hørt udtalelserne.

5c: Jeg har drøftet spørgsmål om sikkerhed og planlægning af livvagtsopgaven med andre medarbejdere i PET, emnet omkring demonstranter blev kun i meget begrænset omfang berørt, da de ikke udgjorde en sikkerhedsmæssig

risiko for præsidenten. Hvad der nøjagtigt i den anledning blev talt om, har jeg ingen erindring om.

Spørgsmål:

Din kollega KF 0766 har for kommissionen bl.a. forklaret, at han briefede PETs livvagter den 12. juni 2012, og at han til brug for briefing udarbejdede en slideshow, som han dagen efter, den 13. juni 2012, mailede til dig, og hvoraf det af en af siderne fremgår:

”Trusselsvurdering:

- Ingen konkrete trusler men ...
- Kinas position i international storpolitik
- Kinas håndtering af menneskerettigheder
- Demonstrationer (Falun Gong)
- ”Tabt ansigt” ved konfrontation med demonstranter

...

Diverse info

- Vigtigt
- Lad aldrig en kineser uden badge komme i nærkontakt med præsidenten ... Dette har været måden, hvorpå man har præsenteret sig som Falun-Gong”

I den anledning anmoder kommissionen dig om at besvare følgende:

6. PETs interne briefing af livvagter den 12. juni 2012

6a: Hvordan blev der af KF 0766 briefet om de punkter, der er anført efter den første bullit?

6b: Havde denne del af briefing efter din opfattelse noget med sikkerhed at gøre?

6c: Hvad var årsagen til, at du fik slideshowet tilsendt? Var det til brug for briefing af underordnede?

6d: Hvordan briefede du dem i givet fald om disse punkter?

Svar:

6: Jeg deltog i PET's interne briefing af livvagter den 12. juni 2012.

6a: Jeg kan ikke huske hvordan KF 0766 briefede livvagterne, jeg koncentrerede mig om min livvagtstaktiske briefing af livvagterne.

6b: Da det var en briefing af livvagter drejede hele briefing sig om sikkerhed.

6c: Jeg fik slideshowet tilsendt som vidensdeling, til at bruge som opslagsværk i forbindelse med opgaveløsningen. Det var ikke til brug for briefing af underordnede.

6d: Jeg har kun briefet dem om livvagtstaktiske emner.

